

GLASNIK

ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

ISSN 1845-8602

službeno glasilo

SADRŽAJ

Stranica

AKTI ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

139. Zaključak o prihvaćanju Izvješća o stanju u prostoru Zagrebačke županije 2016.–2020. godine	3
☒ Izvješće o stanju u prostoru Zagrebačke županije 2016.–2020. godine	3

Glasnik Zagrebačke županije službeno je glasilo Zagrebačke županije i općina koje u njemu objavljaju svoje opće akte.

Uredništvo: Zagreb, Ulica grada Vukovara 72/V.

Glavna urednica: Ivana Radanović, struč. spec. admin. publ., Ovlaštena za obavljanje poslova pročelnika
Upravnog odjela za poslove Županijske skupštine i opću upravu

tel.: 01/60-09-452, faks: 01/61-54-024

www.zagrebacka-zupanija.hr

Izvršni nakladnik i distributer: D.S.M.-GRAFIKA d.o.o., Zagreb, Kneza Mislava 16
Poštarnina plaćena u pošti 10000 Zagreb

AKTI ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

139 Na temelju članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine", broj 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), članka 24. Statuta Zagrebačke županije ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 17/09, 31/09, 4/13, 6/13 – pročišćeni tekst, 5/18, 14/18, 18/18 – pročišćeni tekst, 3/20 i 23/20) i članka 64. Poslovnika Županijske skupštine Zagrebačke županije ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 26/09, 5/13, 6/13 – pročišćeni tekst, 28/17, 5/18, 14/18, 18/18 – pročišćeni tekst, 23/20 i 34/20), Županijska skupština Zagrebačke županije na 23. sjednici održanoj 23. veljače 2021. godine donosi

ZAKLJUČAK

O PRIHVAĆANJU IZVJEŠĆA O STANJU U PROSTORU ZAGREBAČKE ŽUPANIJE 2016.–2020. GODINE

I.

Prihvaća se "Izvješće o stanju u prostoru Zagrebačke županije 2016.–2020. godine" (KLSA: 350-04/20-01/01, URBROJ: 238/1-126-20-159), koje je izradio Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije u prosincu 2020. godine.

II.

Izvješće iz točke I. ovog Zaključka njegov je sastavni dio.

III.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Glasniku Zagrebačke županije".

KLSA: 021-04/21-01/01

URBROJ: 238/1-01-21-19

Zagreb, 23. veljače 2021.

**PREDSJEDNIK
ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE
Mato Čičak, v. r.**

IZVJEŠĆE

O STANJU U PROSTORU ZAGREBAČKE ŽUPANIJE 2016.–2020. GODINE

Izrada Izvješća:

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
ZAGREBAČKE ŽUPANIJE
Zagreb, prosinac 2020.

Ravnateljica:

ŽELJKA KUČINIĆ, dipl. ing. arh.

Voditelj izrade Izvješća:

HRVOJE KUJUNDŽIĆ, dipl. ing. arh.

Stručni tim u izradi Izvješća:

- HRVOJE KUJUNDŽIĆ, dipl. ing. arh.
- ŽELJKA KUČINIĆ, dipl. ing. arh.
- ANDREA GALIĆ, dipl. ing. grad., univ. spec. oecoinf
- VITOMIR ŠTOKIĆ, dipl. ing. arh.
- SUZANA VUJIĆIĆ, dipl. ing. arh.
- ROBERTA PIŠPEK, dipl. ing. grad.
- ZORAN TONKOVIĆ, prof. geogr.

KLSA: 350-04/20-01/01

URBROJ: 238/1-126-20-159

Zagreb, prosinac 2020.

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU ZAGREBAČKE ŽUPANIJE 2016. – 2020. GODINE

SADRŽAJ:

1. POLAZIŠTA
 - 1.1. Ciljevi izrade Izvješća
 - 1.2. Zakonodavno – institucionalni okvir
 - 1.3. Osnovna prostorna obilježja Zagrebačke županije
 - 1.3.1. Prirodna i geografska obilježja
 - 1.3.2. Administrativno-teritorijalni ustroj
 - 1.3.3. Stanovništvo
 - 1.4. Zagrebačka županija u okviru prostornoga uređenja Države
2. ANALIZA I OCJENA STANJA I TREDOVA PROSTORNOG RAZVOJA
 - 2.1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina Zagrebačke županije
 - 2.2. Sustav naselja
 - 2.2.1. Sustav središnjih naselja
 - 2.2.2. Društvena infrastruktura
 - 2.2.3. Prostori za razvoj naselja
 - 2.3. Gospodarske djelatnosti
 - 2.3.1. Gospodarski pokazatelji
 - 2.3.2. Poduzetništvo i obrtništvo
 - 2.3.3. Poljoprivreda, šumarstvo i lovstvo
 - 2.3.4. Turizam
 - 2.3.5. Eksploracija mineralnih sirovina, ugljikovodika i geotermalnih voda u energetske svrhe
 - 2.3.6. Vodnogospodarski sustavi
 - 2.3.7. Gospodarenje otpadom
 - 2.4. Opremljenost prostora infrastrukturom od značaja za Zagrebačku županiju
 - 2.4.1. Prometna infrastruktura
 - 2.4.2. Energetska infrastruktura
 - 2.4.3. Vodoopskrba i odvodnja
 - 2.5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja
 - 2.5.1. Zaštita prirode
 - 2.5.2. Zaštita i očuvanje kulturnih dobara
 - 2.5.3. Zaštita i očuvanje okoliša
 - 2.5.4. Obnova zgrada oštećenih potresom
 - 2.6. Obvezni prostorni pokazatelji
3. ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVА I DRUGIH DOKUMENATA
 - 3.1. Izrada prostornih planova
 - 3.1.1. Nadležnost Zagrebačke županije, velikih gradova, gradova i općina
 - 3.1.2. Važeći prostorni planovi
 - 3.1.3. Prostorni planovi u postupku izrade i donošenja
 - 3.1.4. Vođenje Informacijskog sustava prostornog uređenja Zagrebačke županije
 - 3.2. Provedba prostornih planova
 - 3.2.1. Izdavanje akata za provedbu prostornih planova
 - 3.2.2. Provedba prostornih planova državne razine
 - 3.2.3. Provedba prostornih planova županijske razine
 - 3.2.4. Provedba prostornih planova lokalne razine
 - 3.2.5. Postupanje s nezakonitom gradnjom
 - 3.3. Prostorni planovi u odnosu na druge dokumente koji utječu na prostor
 - 3.3.1. Dokumentacija relevantna za prostor Zagrebačke županije izrađena u proteklom razdoblju
 - 3.3.2. Studije o utjecaju na okoliš za zahvate na području Zagrebačke županije izrađene u proteklom razdoblju
 - 3.3.3. Strateška studija o utjecaju VII.Izmjena i dopuna Prostornog plana Zagrebačke županije na okoliš
 - 3.4. Provedba zaključaka, smjernica, prijedloga za unapređenje, preporuka, aktivnosti odnosno mjera iz prethodnog Izvješća o stanju u prostoru Zagrebačke županije za razdoblje 2013.–2016. godine
 - 3.4.1. Pregled usvojenih izvješća o stanju u prostoru za područje Zagrebačke županije i jedinica lokalne samouprave
 - 3.4.2. Realizacija predviđene izrade i donošenja prostornih planova
 - 3.4.3. Realizacija predviđene izrade studija i stručnih podloga
 - 3.4.4. Provodenje mjera kojima se utvrđuju obveze Zavoda u procesu praćenja stanja u prostoru
4. PRIJEDLOZI ZA UNAPRIJEĐENJE PROSTORNOG RAZVOJA S OSNOVNIM PREPORUKAMA MJERA ZA IDUĆE RAZDOBLJE
 - 4.1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnog prostornog razvoja Zagrebačke županije s obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove

- 4.2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjena i dopuna važećih prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor na razini Zagrebačke županije
 - 4.2.1. Potreba izrade i donošenja izmjena i dopuna važećih prostornih planova
 - 4.2.2. Potreba izrade i donošenja prostornih planova nove generacije
 - 4.2.3. Potreba daljnog razvoja informacijskog sustava te izrada stručnih podloga i drugih dokumenata koji utječu na prostor Zagrebačke županije
 - 4.3. Preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja
5. IZVORI PODATAKA

1. POLAZIŠTA

1.1. Ciljevi izrade Izvješća

“Izvješće o stanju u prostoru Zagrebačke županije 2016.–2020. godine” (u dalnjem tekstu: Izvješće) izrađeno je temeljem odredbi Zakona o prostornom uređenju (“Narodne novine”, broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19) (u dalnjem tekstu: Zakon), te Pravilnika o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru (“Narodne novine”, broj 48/14 i 19/15) (u dalnjem tekstu: Pravilnik), a odnosi se na razdoblje od kraja 2016. do kraja 2020. godine.

Stručni izrada Izvješća je Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije (u dalnjem tekstu: Zavod).

Ovo Izvješće izrađuje se nastavno na prethodno “Izvješće o stanju u prostoru Zagrebačke županije 2013.–2016.” koje je objavljeno u “Glasniku Zagrebačke županije”, broj 5/17 od 27. veljače 2017. godine.

Izvješće o stanju u prostoru je dokument kojim se Županijsku skupštinu i sva nadležna tijela županijske uprave, kao i stručnu i širu javnost, izvješćuje o prostornom razvoju u Zagrebačkoj županiji u navedenom razdoblju. Izvješće sadrži analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja na temelju obveznih prostornih pokazatelja o stanju u prostoru, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje.

Svrha izrade Izvješća je dobivanje sveobuhvatnog pregleda prostornog razvoja i planiranja prostora Zagrebačke županije sa sustavom prostornog uređenja. Cilj izrade Izvješća je predviđjeti prostorno razvojne trendove temeljene na postojećim uvjetima, prikazati instrumente prostornog planiranja te učinkovite mjere što su ih nadležna tijela poduzela u razmatranom proteklom razdoblju na svim razinama planiranja. Izvješće prioritetsno prikazuje utvrđene probleme u prostoru, postojeća rješenja za poboljšanje stanja te ukazuje na mogućnosti daljnjih usmjerjenja prostornog razvoja, odnosno analizira stanja i promjene u prostoru koje nastaju pod utjecajem različitih društvenih procesa i imaju veći ili manji neposredan utjecaj na prostor.

U okvir Izvješća ocjenjuje se učinkovitost planskih mjera za unaprjeđenje sustava prostornog uređenja, daje se osnova za određivanje smjernica prostornog razvoja Zagrebačke županije te određuje potreba izmjene i dopune važećih i/ili izrade novih strateških dokumenata prostornog uređenja područne (regionalne) razine, kao i drugih dokumenata te razine. Ovim dokumentom nastojalo se dobiti cjelovitu, argumentiranu i objektivnu spoznaju o prostoru Zagrebačke županije.

Povezivanjem svijesti o vlastitom prostornom potencijalu s praktičnim djelovanjem u području zaštite i uređenja prostora treba snažnije poticati vrijednosti prostora Županije, te zaustaviti negativne pojave u njemu. Izvješće ukazuje i na nužnost korištenja informacijskog sustava prostornih pokazatelja i podataka za praćenje stanja u prostoru, te na važnost edukacije i informiranja stručne i najšire javnosti o području urbanizma i prostornog planiranja.

1.2. Zakonodavno-institucionalni okvir

U proteklom četverogodišnjem razdoblju, od prihvaćanja “Izvješća o stanju u prostoru Zagrebačke županije 2013.–2016. godine” do početka izrade novog “Izvješća o stanju u prostoru Zagrebačke županije 2016.–2020. godine”, na snazi su ostali isti propisi koji se odnose na izradu izvješća o stanju u prostoru na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini: Zakon o prostornom uređenju (“Narodne novine”, broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19) i Pravilnik o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru (“Narodne novine”, broj 48/14 i 19/15). Kao što je vidljivo, Zakon o prostornom uređenju je u tom razdoblju mijenjan i dopunjavan četiri puta. Od odredbi koje se odnose na Izvješće o stanju u prostoru dopunjene su samo odredbe stavka 1. članka 41. na način da se osim obveze objave Izvješća propisuje i obveza objave Zaključka o razmatranju Izvješća.

Člankom 39. Zakona utvrđena je obveza izrade izvješća o stanju u prostoru na svim razinama za proteklo četverogodišnje razdoblje. Također, istim člankom određeni su subjekti koji mogu izradivati izvješća na određenim razinama. Tako izvješće o stanju u prostoru za razinu jedinice lokalne samouprave izrađuje stručno upravno tijelo iste odnosno za Veliki grad zavod za prostorno uređenje velikog grada, ukoliko je ustrojen; zatim, izvješće o stanju u prostoru na razini područne (regionalne) samouprave izrađuju županijski zavodi za prostorno uređenje, a na razini države izvješće izrađuje odnosno vodi njegovo izradu Zavod za prostorni razvoj Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja. Nacrt izvješća, odnosno njegova dijela, na svim razinama može izradivati pravna osoba, odnosno ovlašteni arhitekt, koji ispunjava uvjete za obavljanje poslova prostornog uređenja propisane posebnim zakonom. U izradi izvješća na svim razinama dužna su, na zahtjev subjekta koji izrađuje izvješće, sudjelovati javnopravna tijela u čijem je djelokrugu obavljanje poslova od utjecaja na sadržaj izvješća.

Člankom 40. Zakona određen je okvirni sadržaj izvješća, a člankom 41. Zakona propisana je obveza objave izvješća i zaključaka o razmatranju izvješća u određenim službenim glasilima, ovisno o razini za koju se isto odnosi, te obveza dostavljanja prihvaćenog izvješća Zavodu za prostorni razvoj.

Pravilnikom je određen detaljan sadržaj izvješća o stanju u prostoru kao i obvezni prostorni pokazatelji koje mora sadržavati izvješće na svim razinama, te drugi zahtjevi u vezi s praćenjem stanja u području prostornog uređenja.

Izvješće o stanju u prostoru županije odnosno Grada Zagreba je dokument praćenja stanja u prostoru područne (regionalne) razine koje razmatra predstavničko tijelo županije, odnosno Grada Zagreba, a izrađuje se u odnosu na prethodno izvješće županije, odnosno Grada Zagreba te: Strategiju prostornog razvoja Republike Hrvatske, Državni plan prostornog

razvoja, prostorne planove posebnih obilježja, urbanističke planove uređenja državnog značaja, druge strateške, razvojne, planske i programske dokumente i pokazatelje državne razine koji su od utjecaja na održiv razvoj na područnoj (regionalnoj) razini, prostorni plan županije, odnosno prostorni plan Grada Zagreba, urbanističke planove uređenja županijskog značaja, prostorne planove, druge strateške, razvojne, planske i programske dokumente i pokazatelje niže razine koji su od utjecaja na održiv razvoj u prostoru područne (regionalne) razine. Takoder prema navedenom Pravilniku, izvješće na razini županije, odnosno Grada Zagreba, izrađuju zavodi za prostorno uređenje županija, odnosno Grada Zagreba, a objavljuje se u službenom glasilu područne (regionalne) samouprave.

Slijedom navedenog, Izvješće o stanju u prostoru Zagrebačke županije je dokument praćenja stanja u prostoru područne (regionalne) razine koji razmatra predstavničko tijelo Županije, odnosno Skupština Zagrebačke županije, a izrađuje se u odnosu na Izvješće o stanju u prostoru Zagrebačke županije za razdoblje 2013.–2016., Strategiju prostornog razvoja Republike Hrvatske, Državni plan prostornog razvoja, odnosno Program prostornog uređenja Republike Hrvatske, druge strateške, razvojne, planske i programske dokumente i pokazatelje državne razine koji su od utjecaja na održiv razvoj u prostoru Zagrebačke županije, Prostorni plan Zagrebačke županije ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 3/02, 8/05, 8/07, 4/10, 10/11, 14/12 – pročišćeni tekst, 27/15 i 31/15 – pročišćeni tekst, 43/20 i 46/20-ispravak) te prostorne planove uređenja velikih gradova, gradova i općina. Ovo Izvješće također je obuhvatilo prostorne planove područja posebnih obilježja državne razine: Prostorni plan Parka prirode Medvednica ("Narodne novine", broj 89/14) i Prostorni plan Parka prirode Žumberak – Samoborsko gorje ("Narodne novine", broj 125/14 i 5/15 – ispravak), prostorni plan područja posebnih obilježja područne (regionalne) razine: Prostorni plan područja posebnih obilježja Črncovec – Žračna luka Zagreb ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 23/12), te ostale prostorne planove lokalne razine – generalne urbanističke planove, urbanističke planove uređenja i detaljne planove uređenja, koji se prema članku 200. stavku 3. Zakona smatraju također urbanističkim planovima uređenja.

Posljednji dokument praćenja stanja u prostoru na području prostornog uređenja Zagrebačke županije je "Izvješće o stanju u prostoru Zagrebačke županije za razdoblje 2013.–2016. godine". Izrađen je u skladu s tada važećim Zakonom o prostornom uređenju ("Narodne novine", broj 153/13) i usvojen je po Županijskoj skupštini 23. veljače 2017. godine te objavljen u "Glasniku Zagrebačke županije", broj 5/17.

U skladu s odredbama Pravilnika, Zavod je polovicom veljače 2020. godine zatražio dostavu aktualnih podataka o stanju u prostoru od nadležnih javnopravnih tijela te službeno započeo s izradom Izvješća. Pripremne aktivnosti na izradi Izvješća započele su ranije, u siječnju 2020. godine. Rezultat je ovo Izvješće o stanju u prostoru Zagrebačke županije, izrađeno za razdoblje od 2016. do 2020. godine.

METODOLOGIJA IZRADE IZVJEŠĆA

Prema navedenom Pravilniku, izvješća na svim razinama izrađuju se u tekstuallnom obliku, a pojedina tematska područja mogu se prema potrebi dodatno obrazložiti, argumentirati i prikazati tabličnim iskazom pokazatelja, te grafičkim i drugim prikazima.

Odredbom članka 4. Pravilnika propisan je sadržaj Izvješća, prema kojem ono sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja, provedbe i trendova razvoja u prostoru, analizu provedbe dokumenata prostornoga uređenja i drugih dokumenata i prijedloge za unaprjeđenje razvoja s osnovnim preporukama za naredno razdoblje.

Polazišta obuhvaćaju pregled ciljeva izrade Izvješća unutar zakonodavnog, institucionalnog i međunarodnog okvira za razdoblje za koje se Izvješće izrađuje, te osnovna prostorna obilježja Republike Hrvatske, županije, Grada Zagreba, velikih gradova, gradova i općina.

Analiza i ocjena stanja obuhvaća prikaz ostvarenja ciljeva prostornog uređenja i usmjerenja razvoja u prostoru koji su određeni Zakonom i Strategijom prostornog razvoja Republike Hrvatske kroz prostorne planove i druge dokumente koji utječu na prostor, te ukazuje na trendove prostornog razvoja i uskladenost, odnosno nesklad u provedbi.

Analiza provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor obuhvaća prikaz pokrivenosti područja prostornim planovima, daje podatke o prostornim planovima i drugim strateškim, programskim i razvojnim dokumentima koji utječu na prostor, ukazuje na osnove njihove provedbe, potrebu i učestalost njihove promjene, te daje osvrt na provođenje zaključka, smjernica, prijedloga za unaprjeđenje, preporuka, aktivnosti odnosno mjera iz prethodnog izvješća.

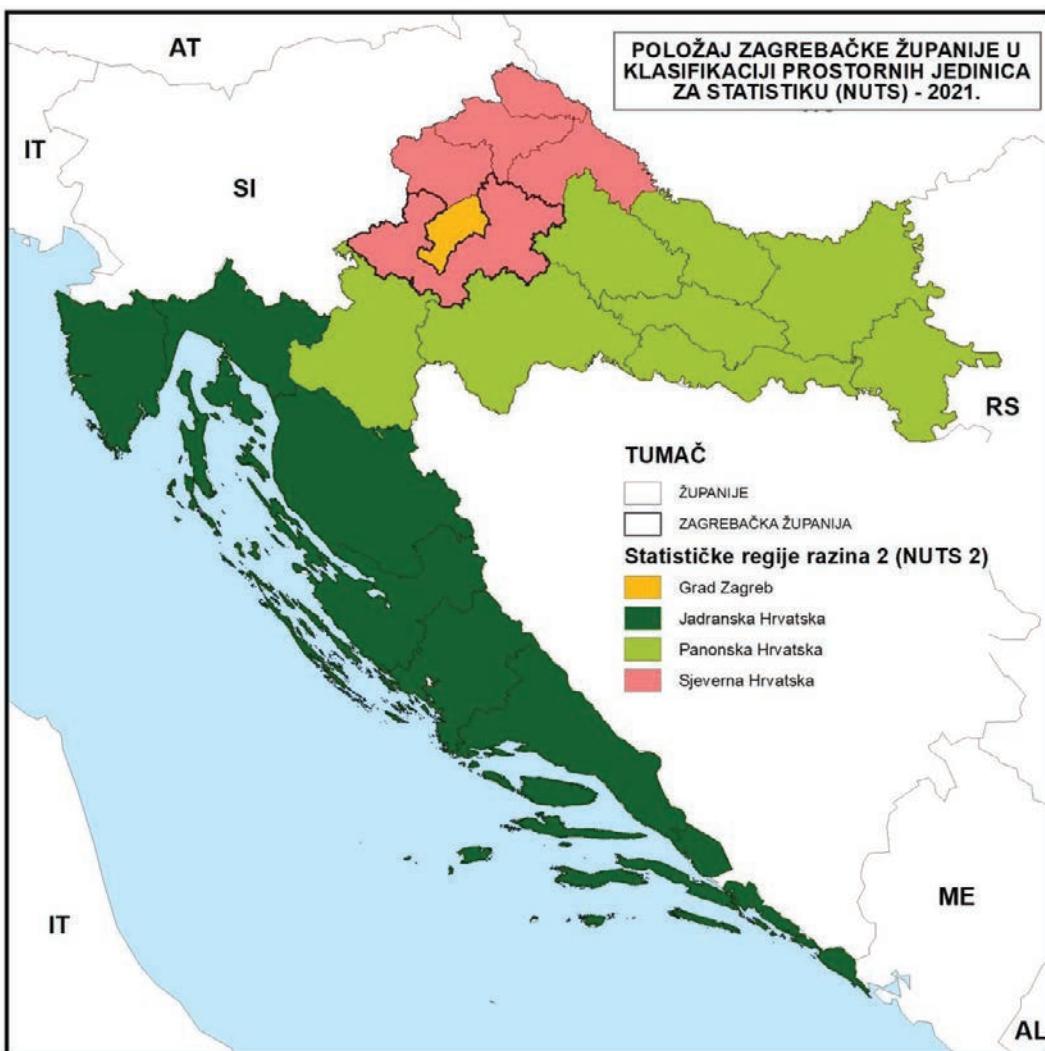
Prijedlozi za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za naredno razdoblje razrađuju se u cilju odlučivanja o dalnjem statusu strateških, programskih i planskih smjernica iz važećih prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor, odnosno o njihovom zadržavanju, ukidanju ili promjeni. Preporuke obuhvaćaju mjere i prioritete aktivnosti u narednom razdoblju.

Sukladno članku 9. Pravilnika, stručni izrađivač Izvješća je Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije. U izradi Izvješća koristili su se podaci iz dokumenata prostornog uređenja, službeno objavljeni i dostupni podaci nadležnih javnopravnih tijela, te podaci iz usvojenih i objavljenih pojedinih sektorskih strateških, razvojnih, planskih i provedbenih dokumenata, koji su od utjecaja na održiv razvoj prostora. Sudionici u izradi izvješća su nadležna državna tijela, tijela jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave, javne ustanove i pravne osobe s javnim ovlastima određene posebnim propisima, koje obavljaju poslove od utjecaja na sadržaj izvješća.

1.3. Osnovna prostorna obilježja Zagrebačke županije

1.3.1. Prirodna i geografska obilježja

Zagrebačka županija smještena je u sjeverozapadnom dijelu Republike Hrvatske, te prstenasto okružuje, s istočne, južne i zapadne strane, glavni grad Republike Hrvatske – Zagreb. Na sjeveru, Zagrebačka županija graniči s Krapinsko-zagorskom, Varaždinskom i Koprivničko-križevačkom županijom, na jugozapadu s Karlovačkom, na jugoistoku sa Sisačko-moslavačkom, a na istoku s Bjelovarsko-bilogorskom županijom. Dio sjeverozapadne granice Zagrebačke županije ujedno je i državna granica Republike Hrvatske s Republikom Slovenijom. Zagrebačka županija, s površinom od 3.061,69 km² jedna je od većih županija u Hrvatskoj (osma po veličini). Udio površine Županije u ukupnoj površini Države iznosi 5,4 %. Duljina granica Zagrebačke županije iznosi 694,44 km. Na području Županije, prema Popisu stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2011. godine, živjelo je 317.606 stanovnika.

Slika 1: Položaj Zagrebačke županije u klasifikaciji prostornih jedinica za statistiku (NUTS) – 2021.

Izvori: Eurostat (Geodata), 2020; EuroGeographic (administrativne granice); 2020, DGU (Središnji registar prostornih jedinica – podaci u grafičkom obliku), 2020.; GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Europska unija uspostavila je zajedničko razvrstavanje teritorijalnih jedinica za statistiku, nazvano "NUTS", radi lakšeg prikupljanja, obrade i objavljivanja uskladijenih regionalnih statističkih podataka u Europskoj uniji.

NUTS klasifikacija predstavlja i važan alat koji se primjenjuje za potrebe provedbe pojedinih EU politika, a posebno kod kohezijske politike koja koristi NUTS klasifikaciju kako bi, između ostalog, utvrdila prihvatljivost pojedinih područja za dobivanje finansijskih potpora iz fondova Kohezijske politike te politike državnih potpora za utvrđivanje karte regionalnih potpora.

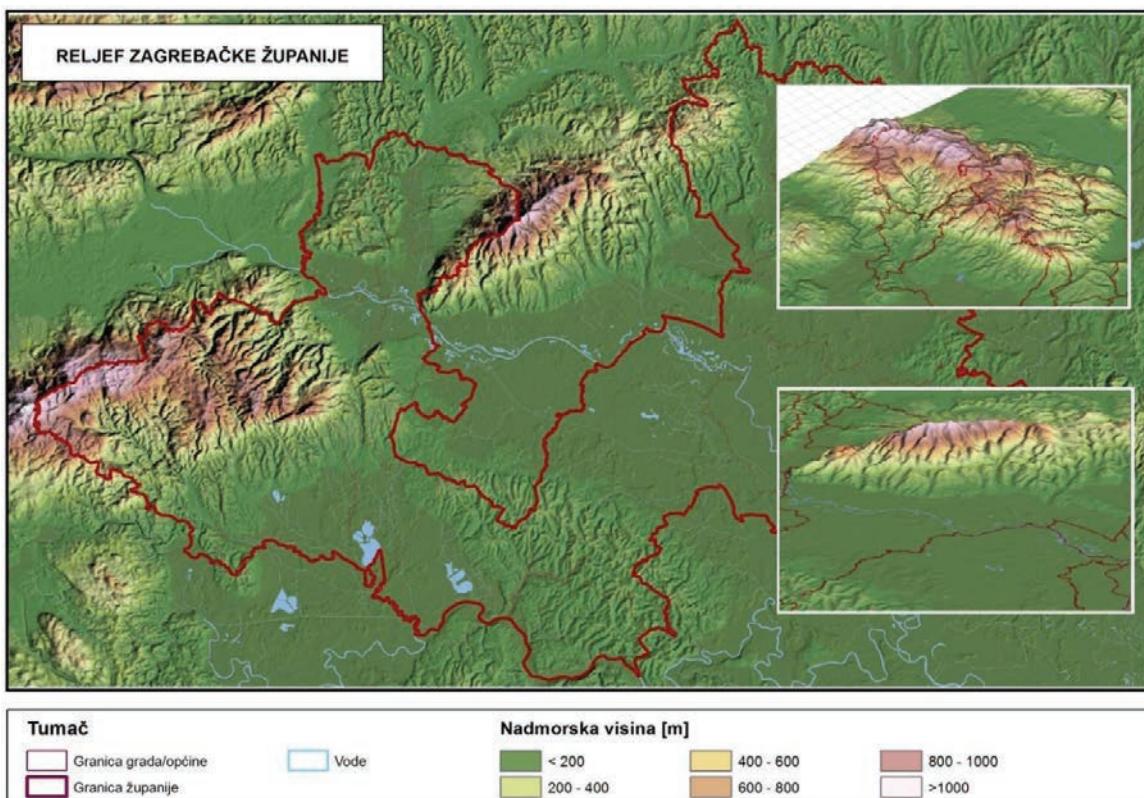
S obzirom da se podjela Republike Hrvatske na dvije NUTS 2 statističke regije (Jadranska Hrvatska, koja obuhvaća sedam priobalnih županija te Kontinentalna Hrvatska, koja obuhvaća Grad Zagreb i trinaest preostalih županija), izvršena 2012. godine, tijekom primjene pokazala neadekvatnom za vođenje regionalne politike, Vlada Republike Hrvatske je početkom 2019. inicirala postupak izmjene podjele Republike Hrvatske na četiri NUTS 2 regije. Kao glavni nedostatak podjele na dvije NUTS 2 regije istaknut je veliki utjecaj Grada Zagreba na BDP po stanovniku Kontinentalne Hrvatske, što je za posljedicu imalo slabije mogućnosti korištenja regionalnih potpora za sva područja Kontinentalne Hrvatske čiji je BDP po stanovniku znatno niži od onog Grada Zagreba.

Prijedlog izmjene NUTS 2 regija je prihvaćen od strane Europske komisije (Eurostata) te je nova podjela objavljena u Službenom glasniku EU u listopadu 2019. godine, a primjenjuje se od 1. siječnja 2021. Prema podacima Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije četiri nove NUTS 2 regije u Republici Hrvatskoj su:

- **Panonska Hrvatska** koja obuhvaća: Bjelovarsko-bilogorsku, Virovitičko-podravsku, Požeško-slavonsku, Brodsko-posavsku, Osječko-baranjsku, Vukovarsko-srijemsку, Karlovačku i Sisačko-moslavačku županiju.
- **Jadranska Hrvatska** koja obuhvaća: Primorsko-goransku, Ličko-senjsku, Zadarsku, Šibensko-kninsku, Splitsko-dalmatinsku, Istarsku i Dubrovačko-neretvansku županiju
- **Grad Zagreb**
- **Sjeverna Hrvatska** koja obuhvaća: Međimursku, Varaždinsku, Koprivničko-križevačku, Krapinsko-zagorsku i **Zagrebačku županiju**

Na prvoj razini (NUTS 1) cijela Republika Hrvatska predstavlja jednu jedinicu, a na trećoj razini (NUTS 3) svaka je županija zasebna jedinica.

Prema Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine", broj 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka USHR, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15) granica Zagrebačke županije nije se mijenjala u proteklom četverogodišnjem razdoblju, a prema najnovijim, detaljnije unesenim i najpreciznijim digitalnim podacima u grafičkom obliku za Zagrebačku županiju, dobivenim od Državne geodetske uprave 2020. godine, očitana površina za Županiju iznosi 3.061,69 km².

Slika 2: Reljef Zagrebačke županije;

Izvor: Digitalni model reljefa, DGU, 2010.
Obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

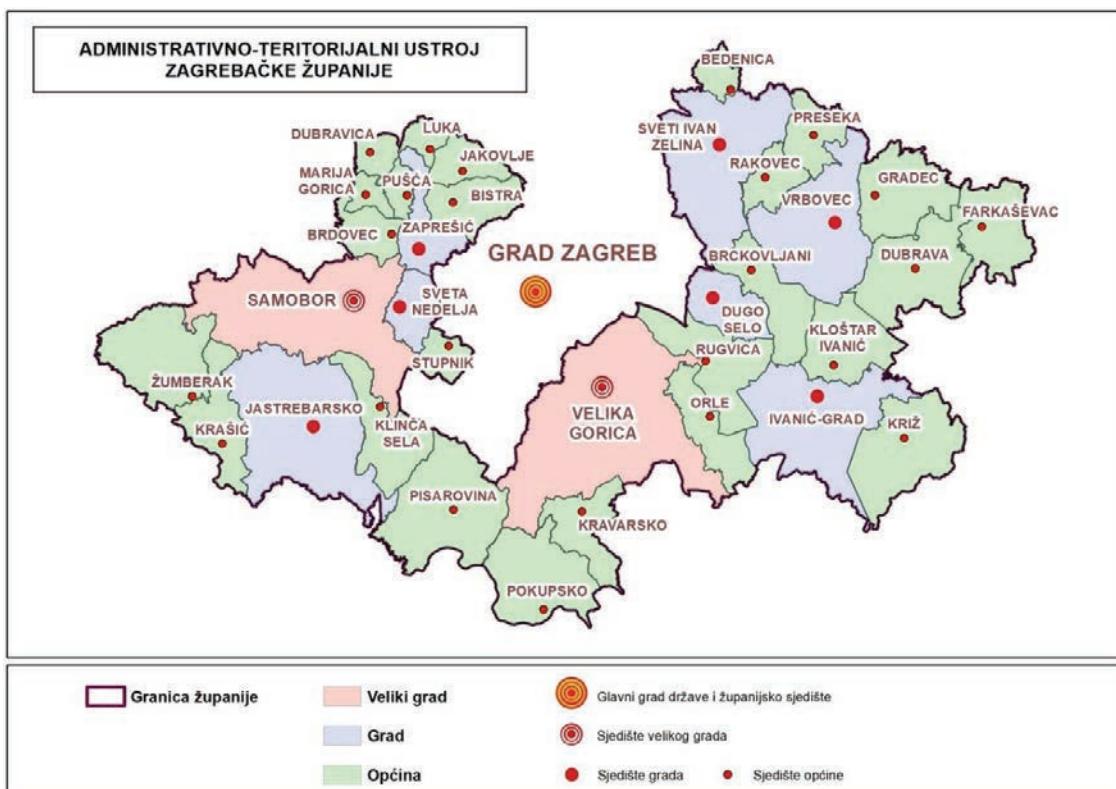
Županija je smještena na jugozapadu Panonske zavale, a rubnim je dijelom sa zapada dotiču periferni ogranci Dinarida. Prostor Zagrebačke županije odlikuje se velikom reljefnom i krajobraznom raznolikošću, koja mu daje posebnu prirodnu i krajobraznu vrijednost. Reljefna struktura sastoji se od niskih ravničarskih močvarnih područja, plodnih riječnih dolina i ravnica, blago uzdignutih terena, pobrda, gorja i gora. Prevladavaju nizinska područja do 200 mnv koja čine 81,88% površine županije (doline rijeka Save, Krapine, Kupe, Zeline i Lonje). Brežuljkasti krajevi i pobrda (200-500 mnv) obuhvaćaju 12,47% (Marijagoričko pobrđe, Vukomeričke gorice, predgorja Medvednice, Žumberka i Samoborskog gorja), a površine iznad 500 mnv 5,65% ukupne površine županije (viši dijelovi Medvednice, Žumberka i Samoborskog gorja). Područja viša od 1.000 m s ukupnom površinom manjom od 1 km² obuhvaćaju 0,07% površine županije.

U skladu s reljefnim obilježjima, raspored površinskih voda u Zagrebačkoj županiji obilježavaju dva različita dijela: istočni, nizinski, dio s relativno rijetkim stalnim vodotocima kojim dominiraju rijeke Sava, Lonja, Kupa, te hidromeliорacijski kanali i zapadni dio, kojim dominiraju brojni potoci koji se slijevaju s brdskih i gorskih predjela Samoborskog gorja, Žumberka i Medvednice u glavne odvodnice Kupu, Savu i Krapinu. Nizinski dijelovi, a posebno prisavska ravnica, u hidrološkom smislu su najznačajniji, jer su tu koncentrirane velike količine površinskih i podzemnih voda. To su prostori bogati zalihama podzemnih pitkih voda, koje su od životne važnosti za vodoopskrbu Grada Zagreba, cijelog prostora Zagrebačke županije i dijela prostora Krapinsko-zagorske županije.

Glavna obilježja klime Zagrebačke županije uklapaju se u opće klimatske uvjete zapadnog dijela Panonske nizine. Ovo područje nalazi se unutar pojasa umjerenih širina, s izraženim godišnjim dobima, gdje se mijenjaju utjecaji euroazijskog kopna, Atlantika i Sredozemlja. Prema Köppenovoj klasifikaciji, pripada klimatskom području "Cfbx". To je umjerno topla kišna klima, u kojoj nema suhog razdoblja tijekom godine i oborine su jednolikou razdijeljene na cijelu godinu. Najsuši dio godine javlja se u hladno godišnje doba. Srednja mjesečna temperatura najhladnjega mjeseca je -3 °C, a srednja mjesečna temperatura najtoplijega mjeseca +22 °C.

1.3.2. Administrativno-teritorijalni ustroj

U proteklom četverogodišnjem razdoblju nije bilo izmjena Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine", broj 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka USHR, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15).

Slika 3: Administrativno-teritorijalni ustroj Zagrebačke županije,

Izvor: Središnji registar prostornih jedinica – podaci u grafičkom obliku, DGU 2020.,
GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Sukladno navedenom Zakonu, područje Zagrebačke županije administrativno je podijeljeno na 9 gradova (Dugo Selo, Ivanić-Grad, Jastrebarsko, Samobor, Sveta Nedelja, Sveti Ivan Zelina, Velika Gorica, Vrbovec i Zaprešić) i 25 općina (Bedenica, Bistra, Brckovljani, Brdovec, Dubrava, Dubravica, Farkaševac, Gradec, Jakovlje, Klinča Sela, Kloštar Ivanić, Krašić, Kravarsko, Križ, Luka, Marija Gorica, Orle, Pisarovina, Pokupsko, Preseka, Pušća, Rakovec, Rugvica, Stupnik i Žumberak). Sjedište Županije nalazi se u Zagrebu.

Prema podacima Središnjeg registra prostornih podataka Državne geodetske uprave iz 2020. godine i podacima Državnog zavoda za statistiku, na području Zagrebačke županije nalazi se 694 naselja.

S obzirom da su prema najnovijim, detaljnijim, digitalnim podacima u grafičkom obliku površine naselja, općina i gradova neznatno izmijenjene (Površina županije nije se mijenjala i iznosi 3.061,69 km²), podaci o gustoći naselja na 1.000 km² također su neznatno izmijenjeni. Površinom najveća jedinica lokalne samouprave je Grad Velika Gorica s površinom od 326,67 km², a najmanja Općina Pušća s površinom od 17,03 km². Među naseljima površinom je najmanje naselje Velika Jazbina s 0,21 km² (na području Grada Samobora), a najveće Ivanić-Grad s površinom od 45,32 km² (površina je povećana 2018. godine pripajanjem dijela naselja Caginec) Prosječna površina naselja u Zagrebačkoj županiji iznosi 4,41 km². Gustoća naselja, odnosno broj naselja na površini od 1.000 km² za cijelu županiju iznosi 226,67. Najmanju gustoću naselja ima Općina Jakovlje – 84,15/1000 km², a najveću Marija Gorica 583,15/1.000 km².

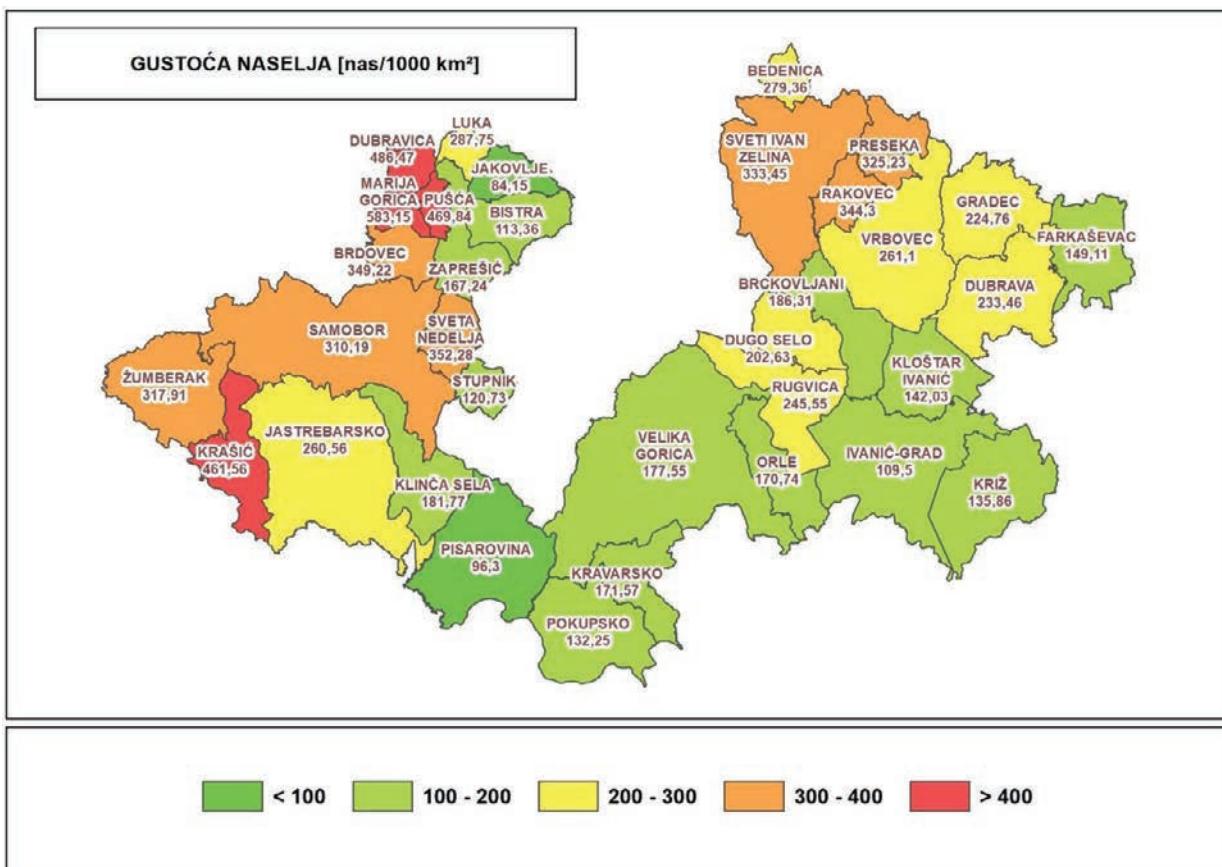
BROJ, UKUPNA POVRŠINA I GUSTOĆA NASELJA U ZAGREBAČKOJ ŽUPANIJI			
JLS	Broj naselja	Površina [km ²]	Gustoća naselja [n/1.000km ²]
BEDENICA	6	21,48	279,36
BISTRICA	6	52,93	113,36
BRCKOVljANI	13	69,77	186,31
BRDOVEC	13	37,23	349,22
DUBRAVA	27	115,65	233,46
DUBRAVICA	10	20,56	486,47
DUGO SELO	11	54,29	202,63
FARKAŠEVAC	11	73,77	149,11
GRADEC	20	88,98	224,76
IVANIČ-GRAD	19	173,52	109,50
JAKOVLJE	3	35,65	84,15
JASTREBARSKO	59	226,44	260,56
KLINČA SELA	14	77,02	181,77
KLOŠTAR IVANIČ	11	77,45	142,03
KRAŠIĆ	33	71,50	461,56
KRAVARSKO	10	58,29	121,57

BROJ, UKUPNA POVRŠINA I GUSTOĆA NASELJA U ZAGREBAČKOJ ŽUPANII			
JLS	Broj naselja	Površina [km ²]	Gustoća naselja [n/1.000km ²]
KRIŽ	16	117,76	135,86
LUKA	5	17,38	287,75
MARIJA GORICA	10	17,15	583,15
ORLE	10	58,57	170,74
PISAROVINA	14	145,38	96,30
POKUPSKO	14	105,86	132,25
PRESEKA	15	46,12	325,23
PUŠČA	8	17,03	469,84
RAKOVEC	12	34,85	344,30
RUGVICA	23	93,67	245,55
SAMOBOR	78	251,46	310,19
STUPNIK	3	24,85	120,73
SVETA NEDJELJA	14	39,74	352,28
SVETI IVAN ZELINA	62	185,94	333,45
VELIKA GORICA	58	326,67	177,55
VRBOVEC	42	160,86	261,10
ZAPREŠIĆ	9	53,81	167,24
ŽUMBERAK	35	110,09	317,91
ŽUPANIJA UKUPNO	694	3061,69	226,67

Tablica 1: Broj, ukupna površina i gustoća naselja u Zagrebačkoj županiji;

Izvor: Središnji register prostornih jedinica – podaci u grafičkom obliku, DGU 2020.,

Obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Slika 4: Gustoća naselja na području Zagrebačke županije;

Izvor: Središnji register prostornih jedinica – podaci u grafičkom obliku, DGU 2020.

GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

1.3.3. Stanovništvo

Demografska obilježja stanovništva Zagrebačke županije detaljno su obrađena u Izvješću o stanju u prostoru 2008-2012, na temelju Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine. S obzirom da se u međupopisnom razdoblju, na godišnjoj razini, prate samo neki demografski pokazatelji, u ovom će se prikazu, osim rekapitulacije osnovnih obilježja strukture stanovništva, obraditi podaci koji se prate na godišnjoj razini: procjena broja stanovnika, migracije i prirodno kretanje stanovnika.

Važno je napomenuti i da se ovo Izvješće izrađuje na kraju međupopisnog razdoblja (sljedeći popis stanovništva biti će 2021. godine) te će svoju punu važnost imati kao referentna točka za iduće Izvješće.

Također će na temelju podataka popisa 2021. godine te "Stručne podloge za izradu novog Prostornog plana Zagrebačke županije iz područja demografije" koju je izradila dr. sc. Nada Rajić 2015. godine i "Stručne podloge za izradu novog Prostornog plana Zagrebačke županije u području sustava središnjih naselja" koju je izradila tvrtka Urbing d.o.o., autor: dr. sc. Stjepan Šterc, 2018. godine, biti moguće sagledati stanje i trendove demografskog razvoja kako Zagrebačke županije u cijelini, tako i pojedinih jedinica lokalne samouprave.

Prema Popisu stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine Zagrebačka županija imala je 317.606 stanovnika. U odnosu na popis iz 2001. godine, kada je broj stanovnika u Zagrebačkoj županiji iznosio 309.696, to je povećanje za 7.910 stanovnika, odnosno indeks međupopisne promjene broja stanovnika iznosi 102,55 (Zagrebačka županija druga je po porastu broja stanovnika u Republici Hrvatskoj, nakon Zadarske županije). Prema broju stanovnika Zagrebačka je županija treća u Republici Hrvatskoj (iza Grada Zagreba i Splitsko-dalmatinske županije).

Od ukupno 317.606 stanovnika na području Zagrebačke županije više je žena – 163.756 (51,56%), a muškaraca je 153.850 (48,44%). Prema procjeni Državnog zavoda za statistiku sredinom 2019. godine u Županiji je živjelo 309.169 stanovnika, od toga žena – 158.359 (51,22%) i 150.810 (48,78%) muškaraca.

OSNOVNI POKAZATELJI IZ POPISA STANOVNIŠTVA, KUĆANSTAVA I STANOVA 2011.

JLS	Broj stanovnika 2011.	Indeks 2011./2001.	Gustoća [st./km ²]	Prosječna starost	Broj kućanstava 2011.	Prosječan broj članova 2011.	Broj stanova 2011.
BEDENICA	1.432	94,09	66,67	41,2	406	3,51	699
BISTRA	6.632	108,76	125,30	40,2	2.109	3,14	2.673
BRCKOVLJANI	6.837	100,31	97,99	38,3	2.008	3,41	3.444
BRDOVEC	11.134	108,23	299,10	40,6	3.490	3,19	4.526
DUBRAVA	5.245	95,75	45,35	43,2	1.541	3,40	2.129
DUBRAVICA	1.437	90,61	69,91	43	463	3,11	721
DUGO SELO	17.466	122,14	321,74	37,4	5.534	3,17	7.456
FARKAŠEVAC	1.937	92,15	26,26	41,2	552	3,47	781
GRADEC	3.681	93,90	41,37	40,4	1.147	3,22	1.430
IVANIĆ-GRAD	14.548	98,81	83,84	41	4.983	2,92	6.302
JAKOVLJE	3.930	99,44	110,23	41,5	1.276	3,09	1.724
JASTREBARSKO	15.866	95,07	70,07	42,7	5.141	3,09	8.237
KLINČA SELA	5.231	106,17	67,92	41,7	1.525	3,44	2.038
KLOŠTAR IVANIĆ	6.091	100,88	78,64	39,7	1.939	3,14	3.108
KRAŠIĆ	2.640	82,53	36,92	46	911	2,93	1.757
KRAVARSKO	1.987	100,20	34,09	40,4	675	2,94	1.300
KRIŽ	6.963	94,02	59,13	42,4	2.386	2,92	3.038
LUKA	1.351	95,21	77,75	42,1	417	3,24	674
MARIJA GORICA	2.233	106,89	130,22	43,1	724	3,11	1.282
ORLE	1.975	92,07	33,72	42,9	655	3,00	1.020
PISAROVINA	3.689	99,78	25,38	43,3	1.186	3,10	2.004
POKUPSKO	2.224	89,25	21,01	42,9	739	3,01	1.632
PRESEKA	1.448	86,71	31,40	43,5	439	3,28	680
PUŠČA	2.700	108,70	158,57	41,1	862	3,12	1.256
RAKOVEC	1.252	92,74	35,92	42,3	376	3,34	497
RUGVICA	7.871	103,46	84,03	38,6	2.373	3,31	2.831
SAMOBOR	37.633	103,94	149,66	41,1	12.426	3,03	16.864
STUPNIK	3.735	114,89	150,31	39,8	1.095	3,39	1.335
SVETA NEDELJA	18.059	116,46	454,42	39,5	5.651	3,19	6.854
SVETI IVAN ZELINA	15.959	98,10	85,83	41,7	4.982	3,21	8.472
VELIKA GORICA	63.517	100,00	194,44	39,9	21.103	3,01	25.956
VRBOVEC	14.797	100,95	91,99	40,4	4.443	3,33	5.259
ZAPREŠIĆ	25.223	109,07	468,71	39,9	8.800	2,87	10.268
ŽUMBERAK	883	74,51	8,02	53,8	396	2,20	986
ŽUPANIJA	317.606	102,55	103,73	40,6	101.274	3,1	139.233

Tablica 2: Osnovni pokazatelji iz Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2011. za Zagrebačku županiju, općine i gradove;

Izvor: Popisi stanovništva, kućanstava i stanova 2011., Državni zavod za statistiku, 2011.;

Obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Prosječna dob stanovništva Zagrebačke županije je 40,6 godina (RH – 41,7, Dugo Selo – 37,4 godine – Žumberak – 53,8)

Gustoća naseljenosti za cijelokupno područje Županije iznosi 103,73 st./km², a stanovništvo je izrazito neravnomjerno raspoređeno (Općina Žumberak – 8 st./km² – Zaprešić – 468,1 st./km²)

Prosječan broj članova kućanstava u Zagrebačkoj županiji smanjio se s 3,29 2001. godine na 3,1 2011. godine.

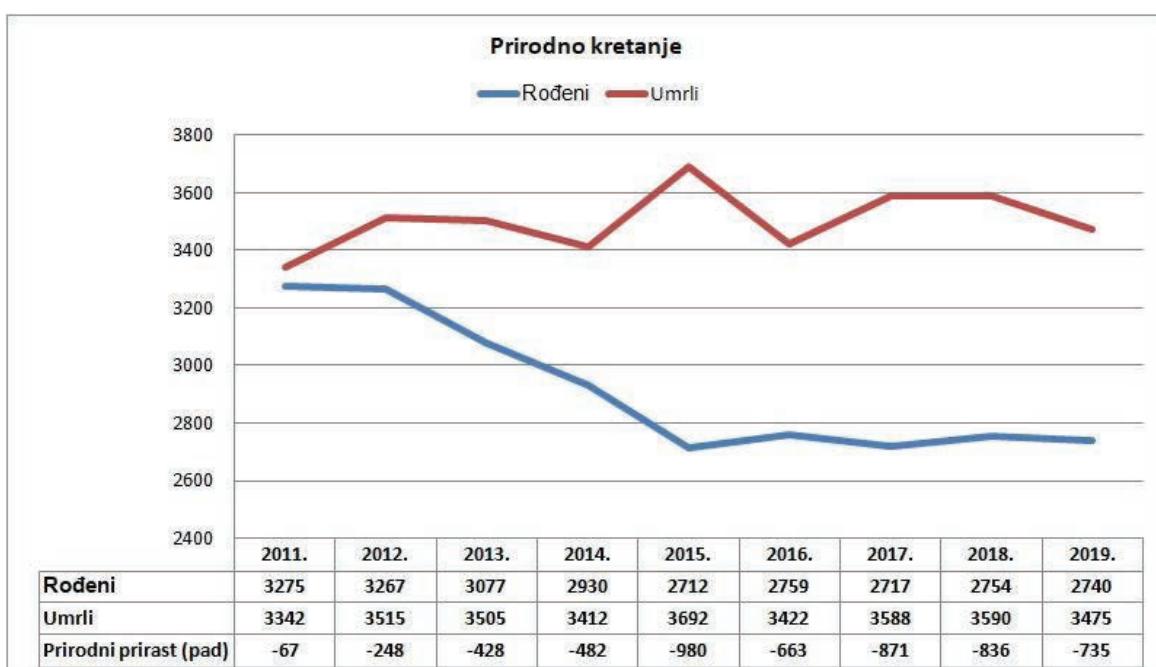
Prema podacima iz popisa stanovništva 2011. godine indeks starenja iznosi 100,06 (u Republici Hrvatskoj 115), dakle na svakog mladog stanovnika dolazi jedan stari, što ukazuje na duboku starost stanovništva (Dugo Selo: 67,81 – Žumberak: 407,07).

Broj stanova u Zagrebačkoj županiji između popisa 2001. i 2011. godine porastao je za 18.366, odnosno za 15%. Od 139.233 stana 120.837 ili 86,8 % su stanovi za stalno stanovanje.

PRIRODNO KRETANJE

Podatke o prirodnom kretanju (priroštaj ili pad) stanovnika prati se na godišnjoj razini, a objavljuje ih Državni zavod za statistiku u Priopćenjima 7.1.1.

Prema podacima za 2016., 2017., 2018. i 2019. godinu trend prirodnog pada broja stanovnika, nastavio se i u ovom četverogodišnjem razdoblju. U protekle četiri godine rođeno je 10.970, a umrlo 14.075 stanovnika. Prirodni pad broja stanovnika iznosio je – 3.105 (u prethodnom petogodišnjem razdoblju, od 2011. do 2015. godine, bilo je 2.198 je više umrlih nego rođenih u Zagrebačkoj županiji).

Grafikon 1: Prirodno kretanje stanovništva u Zagrebačkoj županiji;

Izvor: Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske, Priopćenja 7.1.1. DZS, 2012. – 2020.

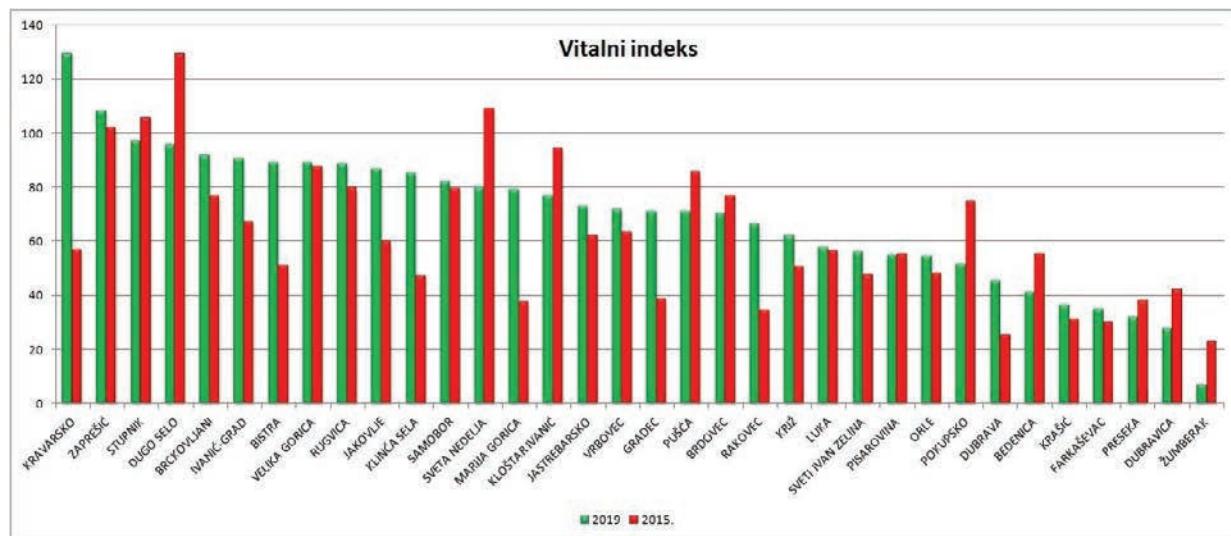
Obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Iz podataka za općine i gradove uočljivo je da se broj jedinica lokalne samouprave s pozitivnim prirodnim prirastom ubrzano smanjuje, pa je tako 2011. u 11 općina i gradova zabilježen prirodni prirast, a u njih 23 prirodni pad. U 2015. godini je broj jedinica s prirodnim prirastom pao na samo 4, a u ostalih 30 zabilježen je prirodni pad. Prema podacima DZS za 2019. godinu samo su dvije jedinice lokalne samouprave imale pozitivno prirodno kretanje stanovništva.

U razdoblju od Popisa stanovništva 2011. godine do 2019. godine ukupan pozitivni prirodni prirast imalo je pet jedinica lokalne samouprave: Dugo Selo, Zaprešić, Sveta Nedelja, Velika Gorica i Stupnik.

Vitalni indeks veći od 100, koji označava proširenu reprodukciju stanovništva (broj stanovnika povećava se prirodnom promjenom, odnosno broj rođenih je veći od broja umrlih) na području Zagrebačke županije imali su u 2019. godini samo grad Zaprešić (vitalni indeks – 108,4) i općina Kravarsko (108,4). Najniži vitalni indeks bilježi se 2019. godine u općinama Žumberak (7,1), Dubravica (27,8) i Preseka (32,3).

Na razini Zagrebačke županije vitalni indeks 2019. godine iznosio je 78,8 i po vrijednosti je bio na 6. mjestu u Republici Hrvatskoj (vitalni indeks RH – 69,8). Na području Županije u 2019. godini rođeno je 2.740, a umrlo 3.745 (735 stanovnika je više umrlih nego što ih je rođeno).

Grafikon 2: Vitalni indeks 2019.;

Izvor: Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske u 2019., Priopćenje 7.1.1. DZS, 2020.;

Središnji registar prostornih jedinica – podaci u grafičkom obliku, DGU 2020.

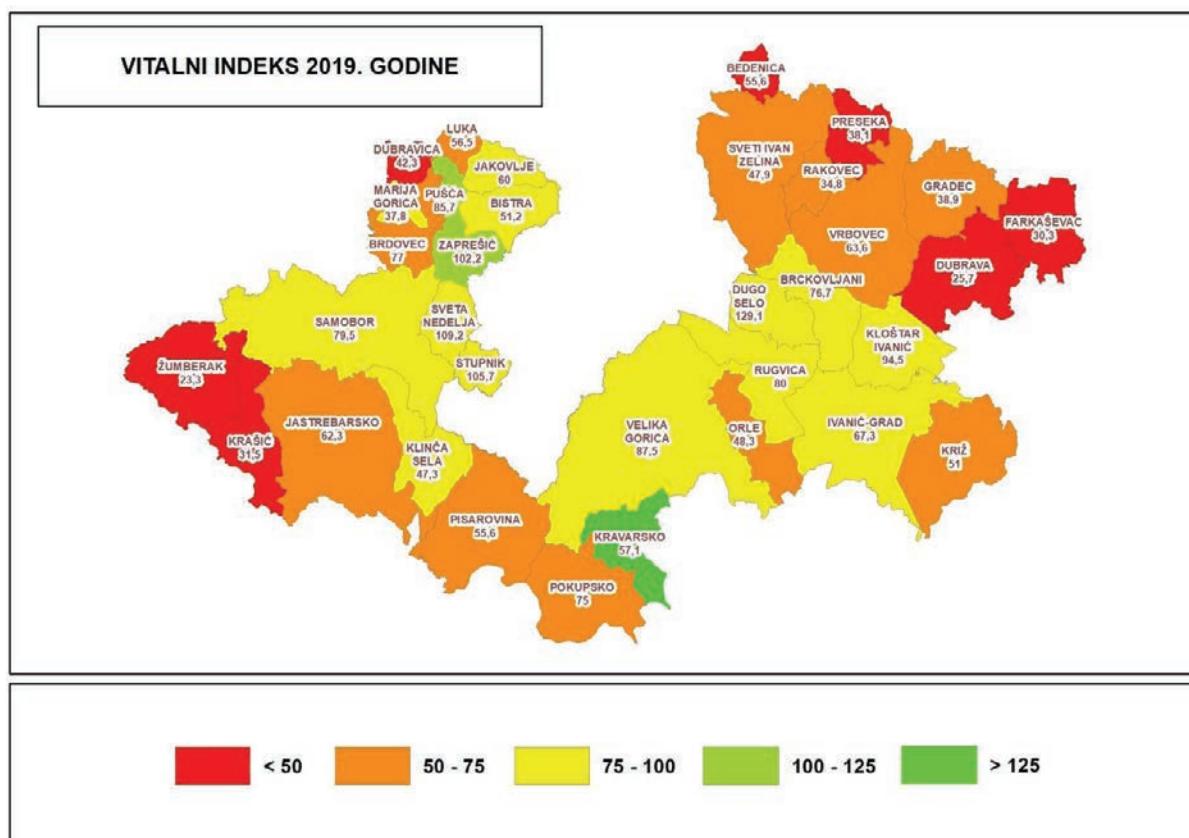
GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

JLS	ROĐENI 2011.–2019.	UMRLI 2011.–2019.	PRIRODNI PRIRAST 2011.–2019.
BEDENICA		109	-58
BISTRA		486	-228
BRCKOVljANI		577	-25
BRDOVEC		961	-68
DUBRAVA		348	-477
DUBRAVICA		101	-99
DUGO SELO	1.801	1.283	518
FARKAŠEVAC	121	267	-146
GRADEC	260	417	-157
IVANIČ-GRAD	1.245	1.535	-290
AKOVlJE	328	462	-134
JASTREBARSKO	1.261	1.923	-662
KLINČA SELA	372	553	-181
KLOŠTAR IVANIĆ	494	590	-96
KRAŠIĆ	160	439	-279
KRAVARSKO	182	245	-63
KRIŽ	507	860	-353
LUKA	137	182	-45
MARIJA GORICA	172	268	-96
ORLE	166	276	-110
PISAROVINA	281	502	-221
POKUPSKO	142	338	-196
PRESEKA	89	244	-155
PUŠĆA	216	259	-43
RAKOVEC	79	154	-75
RUGVICA	664	680	-16
SAMOBOR	3.097	3.769	-672
STUPNIK	325	298	27
SVETA NEDELJA	1.561	1.434	127
SVETI IVAN ZELINA	1.183	1.861	-678
VELIKA GORICA	5.552	5.464	88
VRBOVEC	1.058	1.434	-376
ZAPREŠIĆ	2.156	2.022	134
ŽUMBERAK	40	245	-205

Tablica 3: Prirodno kretanje stanovništva u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije 2011.–2019.;

Izvor: Gradovi u statistici, DZS, 2020.

Obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Slika 5: Vitalni indeks usporedba 2015.–2019.;

Izvor: Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske u 2015. i 2019., Priopćenje 7.1.1. DZS, 2013, 2020.
Obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

MIGRACIJE

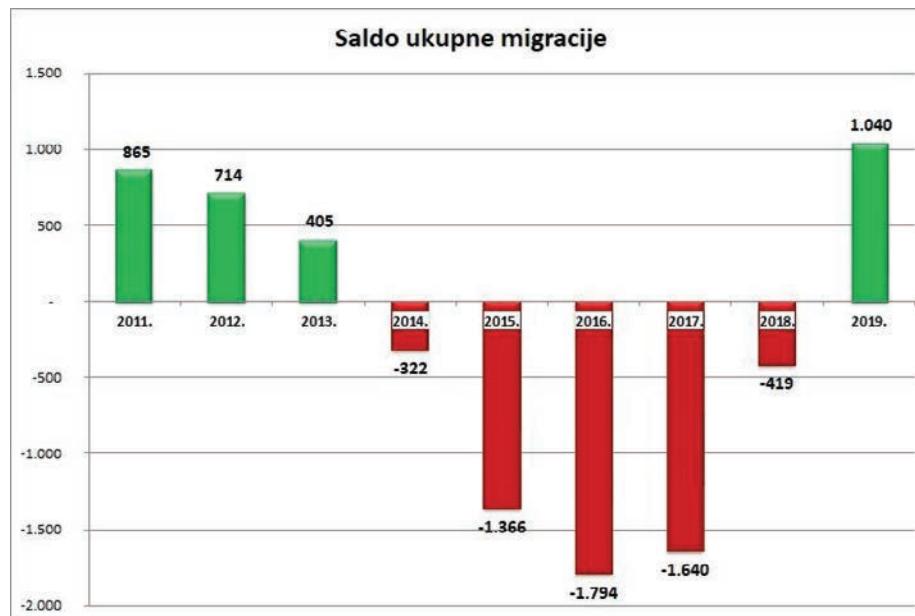
Migracije (konačne) stanovništva, kao druga odrednica razvijeta stanovništva Zagrebačke županije, bile su do 2013. godine uzrok pozitivnog kretanja ukupnog broja stanovnika. Zagrebačka županija je u prethodnom međupopisnom razdoblju (2002.–2011.) imala pozitivan migracijski saldo, kako na međuzupanijskoj razini, tako i na razini migracije s inozemstvom. Međutim, uočljiv trend smanjenja migracijskog salda (koji je 2002. godine iznosio 3.124 stanovnika, a 2011. godine 865), nastavio se, te je od 2014. godine saldo ukupne migracije bio negativan. Vrhunac negativnog migracijskog salda bio je 2016. godine i iznosio je – 1.794 odnosno, toliko se stanovnika više odselilo iz Županije nego što ih se u Županiju doselilo. Od 2017. godine negativni je trend zaustavljen, pa je 2019. godine migracijski saldo ponovno pozitivan (u Županiju je doseljeno 1.040 stanovnika više nego što ih se odselilo).

Broj ukupno odseljenih stanovnika iz Zagrebačke županije 2019. godine iznosio je 6.012, a doseljenih u Županiju bilo je 7.052, uz ukupni saldo migracija 1.040. Na takav pozitivni migracijski saldo posebno utjecalo veliko smanjenje negativnog migracijskog salda s inozemstvom (2015. godine saldo s inozemstvom je iznosio je – 1.624, 2017. – 2.371, a 2019. godine – 7), dok se pozitivan saldo migracija s drugim županijama unutar Republike Hrvatske povećao (2015. godine saldo migracije među županijama iznosio je 258 stanovnika, a 2019. 1.047 stanovnika). U nastavku su pregledni grafički i tablični prikazi migracija stanovništva u Zagrebačkoj županiji.

Godina	Ukupno doseljeno stanovništvo	Ukupno odseljeno stanovništvo	Saldo migracije među županijama	Saldo migracije s inozemstvom	Saldo ukupne migracije
2016.	4.537	6.331	406	-2.200	-1.794
2017.	4.658	6.298	731	-2.371	-1.640
2018.	5.519	5.938	668	-1.087	-419
2019.	7.052	6.012	1.047	-7	1.040

Tablica 4: Migracije stanovništva na području Zagrebačke županije 2016.–2019.;

Izvor: Migracija stanovništva Republike Hrvatske, Priopćenja 7.1.2. DZS, 2017.–2020.
Obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Grafikon 3: Migracije stanovništva na području Zagrebačke županije 2011.–2019.;

Izvor: Stanovništvo – pregled po županijama, DZS, 2020

Obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Na razini gradova i općina u razdoblju od Popisa stanovništva 2011. godine do 2019. godine pozitivan migracijski saldo imalo je dvanaest gradova i općina: Samobor, Sveta Nedelja, Stupnik, Dugo Selo, Klinča Sela, Brdovec, Pisarovina, Bistra, Pušča, Luka, Marija Gorica i Kravarsko. Preostali gradovi i općine imali su negativan migracijski saldo.

JLS	DOSELJENO 2011.–2019.	ODSELJENO 2011.–2019.	SALDO MIGRACIJA 2011.–2019.
BEDENICA	136	199	-63
BISTRA	1.436	1.383	53
BRCKOVljANI	1.530	1.916	-386
BRDOVEC	2.823	2.671	152
DUBRAVA	1.022	1.126	-104
DUBRAVICA	176	233	-57
DUGO SELO	5.283	5.031	252
FARKAŠEVAC	288	396	-108
GRADEC	798	882	-84
IVANIĆ-GRAD	2.539	3.101	-562
JAKOVLJE	599	635	-36
JASTREBARSKO	2.882	3.093	-211
KLINČA SELA	991	805	186
KLOŠTAR IVANIĆ	1.361	1.589	-228
KRAŠIĆ	390	452	-62
KRAVARSKO	468	467	1
KRIŽ	1.195	1.576	-381
LUKA	256	223	33
MARIJA GORICA	458	441	17
ORLE	527	572	-45
PISAROVINA	682	623	59
POKUPSKO	350	432	-82
PRESEKA	205	283	-78
PUŠČA	656	605	51
RAKOVEC	211	218	-7
RUGVICA	2.145	2.274	-129
SAMOBOR	8.438	7.498	940
STUPNIK	1.254	959	295
SVETA NEDELJA	4.648	4.255	393
SVETI IVAN ZELINA	3.066	3.566	-500
VELIKA GORICA	13.040	14.087	-1.047
VRBOVEC	3.192	3.556	-364
ZAPREŠIĆ	5.739	6.067	-328
ŽUMBERAK	151	238	-87

Tablica 5: Migracije stanovništva u jedinicama lokalne samouprave na području Zagrebačke županije 2011.–2019.;

Izvor: Gradovi u statistici, DZS, 2020.

Obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

PROCJENA UKUPNOG STANOVNIŠTVA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

Na temelju podataka Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2011., prirodnoga kretanja i migracijskog salda, Državni zavod za statistiku daje procjenu ukupnog broja stanovnika Republike Hrvatske na razini županija. Posljednja dostupna procjena stanovništva odnosi se na 2019. godinu. U skladu s podacima o prirodnom kretanju, koje je u Zagrebačkoj županiji negativno, kao i podacima o migracijama, koji su od 2013. do 2018. godine ukazivali na negativan ukupni migracijski saldo, procjene Državnog zavoda za statistiku pokazuju da je sredinom 2019. godine na području Županije živjelo 309.169 stanovnika, odnosno 8.437 ili 2,65% stanovnika manje nego u vrijeme Popisa stanovništva 2011. godine. Prema procjenama DZS, sve županije, osim Grada Zagreba i Istarske županije, zabilježile su smanjenje ukupnog broja stanovnika.

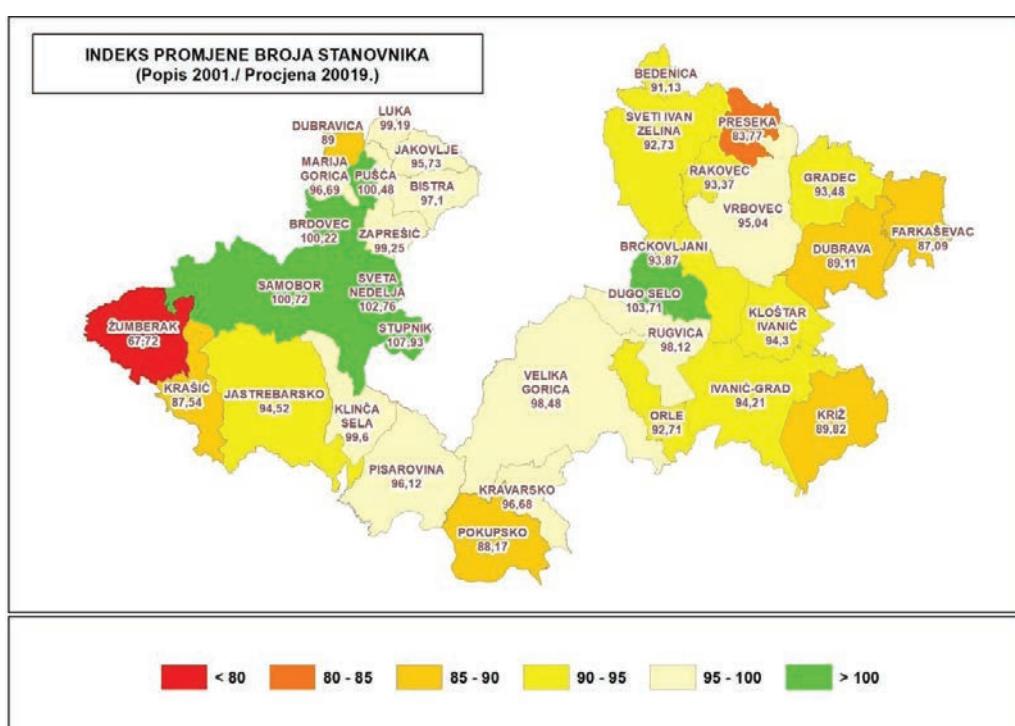

Grafikon 4: Procjena ukupnog stanovništva Zagrebačke županije sredinom godine 2011. – 2019.;

Izvor: Procjena stanovništva Republike Hrvatske. Priopćenja 7.1.3. DZS, 2012. – 2020.

Obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Procjena DZS-a o broju stanovnika u gradovima i općinama pokazuje da je od 34 jedinice lokalne samouprave u razdoblju od 2011. godine do 2019. godine broj stanovnika porastao u njih šest: Stupnik (Indeks promjene: 107,93), Dugo Selo (103,71), Sveti Ivan Želina (102,76), Samobor (100,72), Pušća (100,48) i Brdovec (100,22). U preostalih 28 jedinica lokalne samouprave procjene ukazuju na smanjenje broja stanovnika (Najviše u Općini Žumberak – indeks 67,72 i Općini Preseka – 83,77).

Slika 6: Indeks promjene broja stanovnika općina i gradova Zagrebačke županije sredinom godine 2019./2011.;

Izvor: Gradovi u statistici, DZS, 2020.; Središnji registar prostornih jedinica – podaci u grafičkom obliku, DGU 2020.

Obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

JLS	POPIS 2011.	PROCJENA 2019.	INDEKS PROMJENE
BEDENICA	1.432	1.305	91,13
BISTRA	6.632	6.440	97,10
BRCKOVljANI	6.837	6.418	93,87
BRDOVEC	11.134	11.158	100,22
DUBRAVA	5.245	4.674	89,11
DUBRAVICA	1.437	1.279	89,00
DUGO SELO	17.466	18.114	103,71
FARKAŠEVAC	1.937	1.687	87,09
GRADEC	3.681	3.441	93,48
IVANIC-GRAD	14.548	13.705	94,21
JAKOVlJE	3.930	3.762	95,73
JASTREBARSko	15.866	14.996	94,52
KLINČA SELA	5.231	5.210	99,60
KLOSTAR IVANIĆ	6.091	5.744	94,30
KRAŠIĆ	2.640	2.311	87,54
KRAVARSKO	1.987	1.921	96,68
KRIŽ	6.963	6.254	89,82
LUKA	1.351	1.340	99,19
MARIJA GORICA	2.233	2.159	96,69
ORLE	1.975	1.831	92,71
PISAROVINA	3.689	3.546	96,12
POKUPSKO	2.224	1.961	88,17
PRESEKA	1.448	1.213	83,77
PUŠČA	2.700	2.713	100,48
RAKOVEC	1.252	1.169	93,37
RUGVICA	7.871	7.723	98,12
SAMOBOR	37.633	37.905	100,72
STUPNIK	3.735	4.031	107,93
SVETA NEDELJA	18.059	18.558	102,76
SVETI IVAN ZELINA	15.959	14.799	92,73
VELIKA GORICA	63.517	62.550	98,48
VRBOVEC	14.797	14.063	95,04
ZAPREŠIĆ	25.223	25.033	99,25
ŽUMBERAK	883	598	67,72

Tablica 6: Procjena broja stanovnika općina i gradova Zagrebačke županije sredinom godine 2011. – 2019. i indeks promjene

Izvor: Gradovi u statistici, DZS, 2020.

Obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

1.4. Zagrebačka županija u okviru prostornoga uređenja Države

Zakonom o prostornom uređenju ("Narodne novine", broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19) propisan je sustav prostornog uređenja u Republici Hrvatskoj. Sustav čine subjekti, dokumenti, akti i postupci kojima se osigurava praćenje stanja u prostoru, određivanje uvjeta i načina izrade, donošenja i provođenja prostornih planova te uređenja građevinskog zemljišta. Sustav je utvrđen tako da postoji više razina planiranja u skladu s kojima se izrađuju i donose prostorni planovi:

- Prostorni planovi državne razine su;
 - Državni plan prostornog razvoja (DPPR),
 - prostorni planovi područja posebnih obilježja (PPPPO);
 - Prostorni plan ZERP-a,
 - Prostorni plan epikontinentalnog pojasa RH,
 - prostorni plan nacionalnog parka,
 - prostorni plan parka prirode,
 - drugi prostorni planovi područja posebnih obilježja čija je obveza donošenja propisana DPPR-om i
 - urbanistički plan uređenja državnog značaja određen DPPR-om i PPPPO-om (UPU).
- Prostorni planovi područne (regionalne) razine su;
 - prostorni plan županije (PPŽ),
 - prostorni plan Grada Zagreba (PPGZ) i
 - urbanistički plan uređenja županijskog značaja određen PPŽ-om odnosno PPGZ-om (UPU).
- Prostorni planovi lokalne razine su;
 - prostorni plan uređenja grada (PPUG), odnosno općine (PPUO),
 - generalni urbanistički plan građevinskog područja naselja i izdvojenog građevinskog područja izvan naselja središnjeg naselja velikog grada (GUP),
 - urbanistički plan uređenja lokalnog značaja (UPU).

Na županijskoj razini, u okviru djelatnosti prostornog uređenja sudjeluje župan kao izvršno tijelo županije, županijska skupština kao predstavničko tijelo županije, nadležni upravni odjel kao upravno tijelo županije i nadležni zavod kao stručno tijelo županije.

U skladu sa Zakonom o prostornom uređenju stručne poslove prostornog uređenja za Županiju obavlja Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije. Djelatnost Zavoda osobito obuhvaća:

- izradu, odnosno koordinaciju izrade i praćenja provedbe prostornih planova županijske razine,
- izradu izvješća o stanju u prostoru,

- vodenje informacijskog sustava prostornog uredenja i upravljanje njime u okviru svojih ovlasti,
- pripremu polazišta za izradu, odnosno stavljanje izvan snage prostornih planova užih područja,
- pružanje stručne savjetodavne pomoći u izradi prostornih planova lokalne razine,
- izdavanje mišljenja o uskladenosti konačnih prijedloga generalnih urbanističkih planova te prostornih planova uredenja gradova i općina sa Prostornim planom Županije.

Također, u skladu sa Zakonom, Zavod može izradivati prostorne planove područja posebnih obilježja, prostorne planove uređenja gradova i općina, generalne urbanističke planove, urbanističke planove uređenja od značaja za Državu, odnosno Županiju, te obavljati stručne analitičke poslove iz područja prostornog uredenja, ako to zatraži Ministarstvo ili župan.

U smislu obavljanja stručnih upravnih poslova prostornog uredenja Zagrebačke županije nadležan je Upravni odjel za prostorno uredenje, gradnju i zaštitu okoliša kojemu su osnovne djelatnosti provedba prostornih planova i vodenje postupka izrade i donošenja prostornih planova županijske razine odnosno njihovog stavljanja izvan snage.

Predstavničko tijelo Županije, Županijska skupština, sudjeluje u prostornom uredenju Županije donošenjem odluka o izradi i odluka o donošenju prostornih planova županijske razine odnosno odluka o njihovom stavljanju izvan snage, razmatranjem i usvajanjem izvješća o stanju u prostoru županije te ostalih akata koji utječu na djelatnost prostornog uredenja na području Zagrebačke županije.

Izvršno tijelo Županije, Župan, sudjeluje u prostornom uredenju Županije utvrđivanjem prijedloga i konačnih prijedloga prostornih planova županijske razine te donošenjem drugih akata koji utječu na djelatnost prostornog uredenja na području Zagrebačke županije.

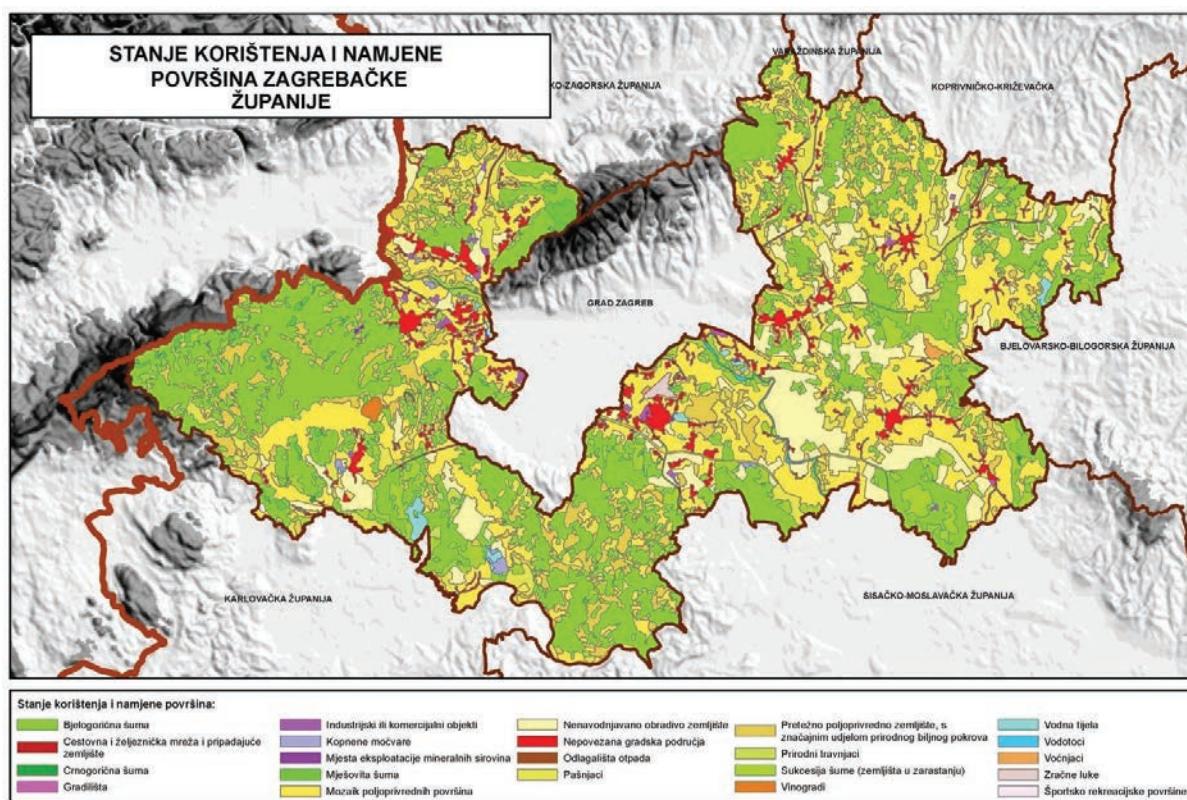
2. ANALIZA I OCJENA STANJA I TREDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

2.1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina Zagrebačke županije

Prostornu strukturu korištenja i namjene površina Zagrebačke županije moguće je sagledati u dvije osnovne kategorije. Prva kategorija je stanje prostorne strukture čiji se prikaz temelji na digitalnoj bazi podataka o stanju i promjenama zemljišnog pokrova i namjeni korištenja zemljišta na području Republike Hrvatske pod nazivom CORINE (COordination of INFORMATION on the Environment) za čije održavanje je nadležno je Ministarstvo zaštite okoliša i energetike. Druga je planska kategorija prostorne strukture koja se temelji na podacima iz prostornih planova gradova i općina.

STANJE KORIŠTENJA I NAMJENE POVRŠINA 2018.

Tijekom 2017. i 2018. godine izradena je CLC (Corine land cover) baza za referentnu 2018. godinu. Također je revirirana CLC baza za referentnu 2012. godinu koja je bila korištena u prethodnom Izvješću o stanju u prostoru Zagrebačke županije 2013.–2016. godine (“Glasnik Zagrebačke županije”, broj 5/17). Time su baze podataka pokrova zemljišta međusobno usporedive, što omogućuje utvrđivanje trenda u korištenju i namjeni površina za razdoblje 2012.–2018. S obzirom da nema novijih podataka koji bi pokrivali razdoblje za koje se izrađuje ovo Izvješće, u nastavku se daje prikaz navedenog razdoblja.

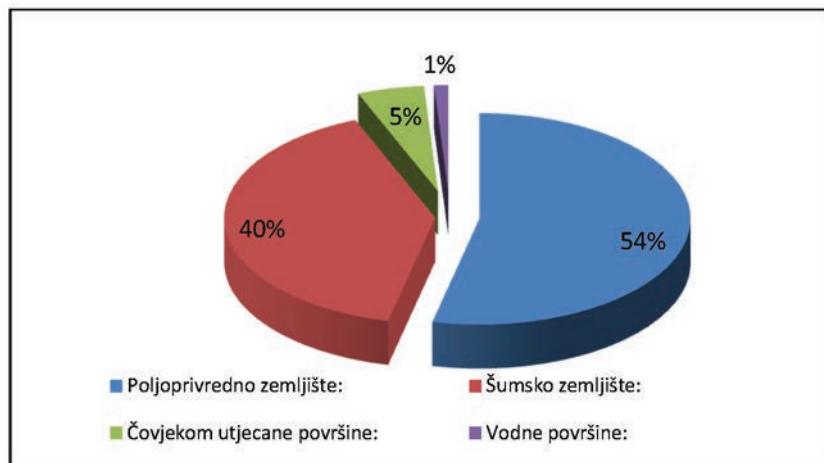
Slika 7: Stanje korištenja i namjene površina Zagrebačke županije 2018.;

Izvor: Corine Land Cover 2018., Ministarstvo zaštite okoliša i energetike;
GIS obrada: Zavod za prostorno uredenje Zagrebačke županije, siječanj 2020.

Od 38 utvrđenih klasa pokrova zemljišta na državnoj razini za 2018. godinu, u Zagrebačkoj županiji je detektirano 22. Najveći dio zemljišta, oko 54%, koristi se kao poljoprivredno, zatim slijedi šumsko zemljište s udjelom od oko 40%, potom vodne površine s oko 1% i na kraju čovjekom utjecane površine (izgrađene strukture) sa udjelom od oko 5%.

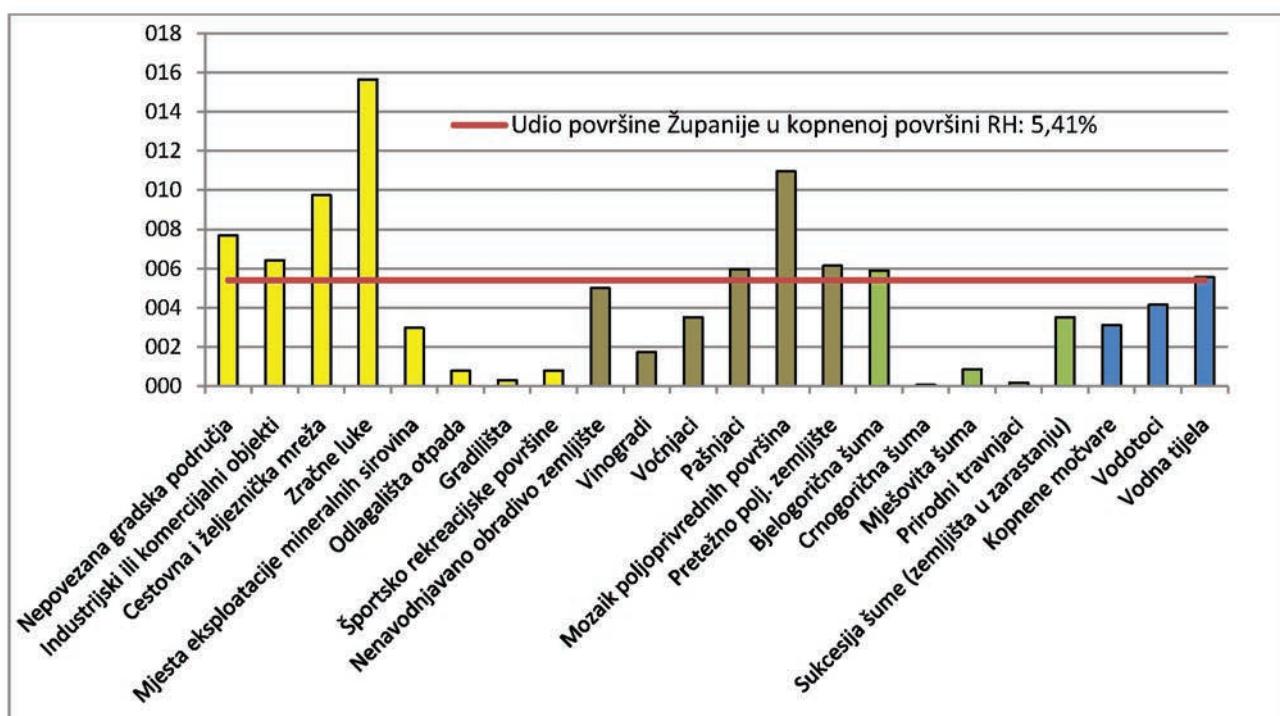
Površina Zagrebačke županije čini 5,41% ukupne kopnene površine Republike Hrvatske. Na državnoj razini 2018. godine, Zagrebačka županija je iznadprosječno sudjelovala sa svojim poljoprivrednim i čovjekom utjecanim površinama. Naime, 7,30% poljoprivrednog zemljišta i 7,29% čovjekom utjecanih površina Republike Hrvatske nalazi se na području Zagrebačke županije. Od izgrađenih struktura to su: zračne luke sa 15,65%, naselja sa 7,68% i gospodarske zone sa udjelom od 6,42% na državnoj razini. Vode te šume i šumsko zemljište zastupljene su ispodprosječno sa 4,4% odnosno 4,1%.

Iz navedenog se zaključuje da je prostor Zagrebačke županije izrazito poljoprivrednog karaktera interpoliran potezima urbaniteta s koncentracijom većih naselja i prateće infrastrukture, od koje se veličinom izdvajaju Zračna luka "Franjo Tuđman", 400 kV transformatorska postrojenja, autoseste i dr.

Grafikon 5: Stanje korištenja i namjene površina Zagrebačke županije 2018.;

Izvor: Corine Land Cover 2018., Ministarstvo zaštite okoliša i energetike.
GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, siječanj 2020.

Grafikon 6: Udio površina Zagrebačke županije na državnoj razini;

Izvor: CORINE Land Cover 2018., Ministarstvo zaštite okoliša i energetike;
GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, siječanj 2020.

TREND KORIŠTENJA I NAMJENE POVRŠINA 2012.–2018.

Sagledavajući trend promjene korištenja zemljišta na području Zagrebačke županije u razdoblju 2012.–2018., za koju postoje posljednji službeni podaci iz CLC baze, i dalje se uočava rast u izgradnji industrijskih odnosno komercijalnih objekata od 12,6%, te rast u izgradnji cestovne i željezničke mreže koji iznosi 30,4% koji se odnosi najviše na cestovnu mrežu (autocesta Zagreb – Sisak, „sjeveroistočna obilaznica“ Velike Gorice...). Rast je i dalje primjetan u klasi zračne luke koji iznosi 9,9%. Najveći pad u korištenju zemljišta uočava se u klasi „gradilišta“, što i dalje odgovara smanjenju investicija kao posljedice gospodarske krize, a koji se promijenio nakon 2018. godine.

U klasama poljoprivrednog zemljišta primjetan rast uočen je u klasi voćnjaka dok se za ostale klase (obradivo zemljište, vinogradi, pašnjaci, poljoprivredno zemljište) može zaključiti da trend pokazuje stagnaciju ili lagani pad, gledajući sveukupni trend ipak se može zaključiti lagani rast od 3,8%.

U klasama šumskog zemljišta sveukupni trend pokazuje smanjenje pokrova od cca 14%, najviše u klasi crnogorične šume (cca 70%) koja je ukupno zastupljena s najmanjom površinom od svih klasa šumskog zemljišta (60,7 ha ili 0,02% od ukupne površine Županije).

Iz gore navedenog može se zaključiti da je osnovni trend korištenja i namjene površina na području Zagrebačke županije u razdoblju 2012.–2018. smanjenje čovjekom utjecanih površina (-5,4%), povećanje poljoprivrednih površina (+3,8%) i smanjenje šumskog zemljišta (-13,3%). U nastavku je predviđena tablica sa prikazom trenda promjene pokrova zemljišta prema klasama.

TREND PROMJENE POKROVA ZEMLJIŠTA 2012.–2018.							
CLC kod	naziv klase pokrova zemljišta	ZAGREBAČKA ŽUPANIJA				RH	
		2012.		2018.		indeks 2012.–2018.	
		površina* (ha)	udio (%)	površina (ha)	udio (%)		
112	Nepovezana gradska područja	12476,9	4,08	12.521,4	4,09	100,36	100,27
121	Industrijski ili komercijalni objekti	963,4	0,31	1.084,8	0,35	112,60	107,17
122	Cestovna i željeznička mreža	1051,8	0,34	1.371,8	0,45	130,40	111,03
124	Zračne luke	412,3	0,13	452,9	0,15	109,85	101,91
131	Mjesta eksploatacije mineralnih sirovina	152,5	0,05	152,50	0,05	100,00	106,09
132	Odlagališta otpada	4,3	0,01	4,29	0,01	100,00	118,39
133	Gradilišta	75,4	0,02	3,37	0,01	4,47	75,77
142	Športsko rekreacijske površine	58,0	0,02	58,01	0,02	100,00	101,25
-	UKUPNO, ČOVJEKOM UTJEĆANE POVRŠINE	15.194,7	4,96	15.649,1	5,11	102,99	102,74
211	Nenavodnjavano obradivo zemljište	30527,9	9,97	30.471,5	9,95	99,81	99,80
221	Vinogradi	429,1	0,14	429,1	0,14	100,00	101,45
222	Voćnjaci	377,3	0,12	469,4	0,15	124,41	103,88
231	Pašnjaci	16739,5	5,47	16.712,8	5,46	99,84	99,76
242	Mozaik poljoprivrednih površina	85227,3	27,84	84.860,6	27,72	99,57	99,95
243	Pretežno poljoprivredno zemljište	31373,7	10,25	31.102,6	10,16	99,14	99,71
-	UKUPNO, POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE	164.674,8	53,79	164.046,1	53,58	99,61	100,76
311	Bjelogorična šuma	98802,5	32,04	96.958,1	31,67	98,85	98,55
312	Crnogorična šuma	193,4	0,06	60,7	0,02	31,39	98,09
313	Mješovita šuma	2452,8	0,80	2.367,9	0,77	96,54	99,56
321	Prirodni travnjaci	445,7	0,15	445,7	0,15	100,00	99,59
324	Sukcesija šume (zemljišta u zarastanju)	21834,1	7,13	23.350,4	7,63	106,95	102,53
-	UKUPNO ŠUMSKO ZEMLJIŠTE	123.182,8	40,18	123.182,8	40,23	100,00	99,67
411	Kopnene močvare	593,8	0,19	593,8	0,19	100,00	100,00
511	Vodotoci	1044,3	0,34	1.044,3	0,34	100,00	100,00
512	Vodna tijela	1647,4	0,54	1.647,4	0,54	100,00	101,28
-	UKUPNO VODNE POVRŠINE	3.285,4	1,07	3.285,4	1,07	100,00	100,42
-	SVEUKUPNO	306.163,4	100	306.163,4	100	-	-

Tablica 7: Trend promjene pokrova zemljišta 2012.–2018.:

Izvor: CORINE Land Cover 2018., Ministarstvo zaštite okoliša i energetike;
GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, siječanj 2020.

*površine za 2012. godinu usklađene su s novijim podacima dostupnim na <http://envi-metapodaci.azo.hr/>

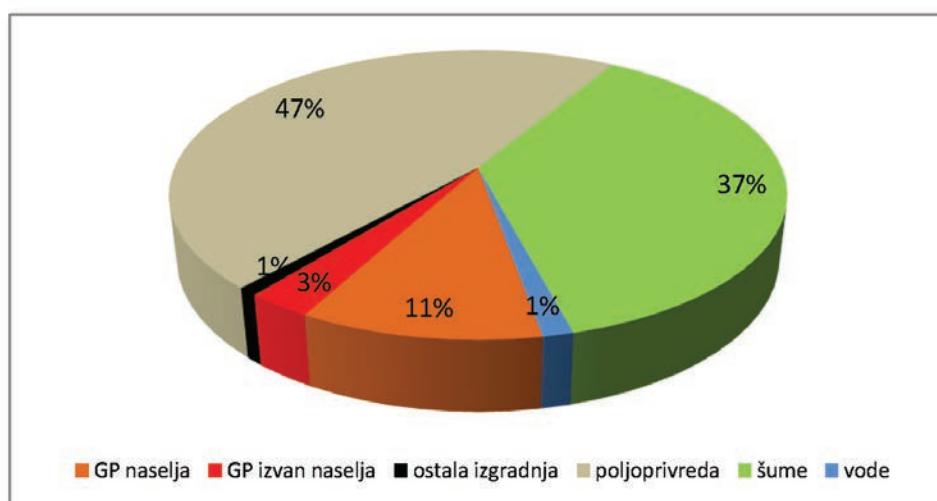
PLANIRANO KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA

Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova ("Narodne novine", broj 106/98, 39/04, 45/04, 163/04 i 9/11) utvrđen je obvezni iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina pri izradi prostornih planova uređenja za prostor svake jedinice lokalne samouprave. Takvim ujednačenim prikazom na razini pojedine jedinice lokalne samouprave omogućen je sveukupni prikaz na županijskoj razini.

Za potrebe što točnijeg prikaza planiranog korištenja i namjene površina Zavod je izvršio detaljnu digitalnu analizu prostornih planova uređenja gradova i općina koji su bili na snazi završno sa 29. veljače 2020. godine. Koristeći podatke iz prethodnog Izvješća o stanju u prostoru Zagrebačke županije (2013.–2016. godine) podaci su za ovo Izvješće dopunjeni i revidirani i podacima iz digitalne baze Registra prostornih planova Zagrebačke županije koji također vodi ovaj Zavod.

Pregledom navedenih prostornih planova uočen je nejedinstven prikaz te približan izračun površina građevinskih područja (kao i ostalih planskih kategorija). Ta različitost je posljedica primjene različitih metodologija izračuna koje su primjenjivali stručni izrađivači prostornih planova te iz razloga nasljeđivanja metodologije izrade izmjena i dopuna prostornih planova u razdoblju od proteklih desetak godina. Tako, u nekim prostornim planovima u građevinska područja nisu uračunavane niti prikazivane pripadajuće prometnice, dok su u drugima prikazivane, ali ne i uračunavane, a u trećima su prikazivane i uračunavane. Zbrajanje takvih neujednačenih podataka dalo bi krivi pokazatelj na razini županije. Stoga je Zavod kroz analizu ujednačio prikaz površina građevinskih područja tako što su u sva ubrojene i površine pripadajućih prometnica koje su nedvojbeno u funkciji naselja ili izdvojene zone gospodarske ili športsko-rekreacijske namjene. Nadalje, pregledom prostornih planova uočeno je preklapanje pojedinih površina. U cilju što točnijeg izračuna površina, Zavod je izvršio eliminiranje tih preklapanja u najvećoj mogućoj mjeri. Prikaz vodnih površina je također ujednačen, na način da su uračunate površine većih vodotoka (rijeke Sava, Kupa, Lonja, kanali Sava-Odra, Zelina-Glogovnica...), akumulacija, šljunčara i ribnjaka, dok su površine retencija izuzete, s obzirom da iste ne predstavljaju namjenu, već samo režim korištenja. U infrastrukturne površine izvan građevinskih područja uračunate su veće površinske (zračne luke, 110 – 400 kV transformatorice, rječna luka, termoelektrana...) i linjske građevine (autoceste, planirane državne ceste, željezničke pruge...), a od eksploatacijskih polja uračunati su kamenolomi, gliništa i šljunčare bez velikih površina za iskorištavanje mineralnih sirovina (eksploatacija nafte, plina i geotermalna polja) s obzirom da iste predstavljaju režim korištenja.

Prostornim planovima uređenja gradova i općina dan je prikaz planirane namjene i korištenja površina. Zbirnim prikazom površina svih navedenih prostornih planova utvrđena je detaljna planirana struktura korištenja površina Zagrebačke županije. Površine planirane za izgradnju naselja sa 32.940 ha čine vrlo visoki udjel od oko 11% ukupne površine. Površine namijenjene izgradnji izvan naselja sa 9.012 ha u što se ubrajaju gospodarske i športsko-rekreacijske zone, groblja, infrastrukturne građevine, vojni objekti i eksploatacijska polja (kamenolomi i gliništa), čine oko 3% ukupne površine.

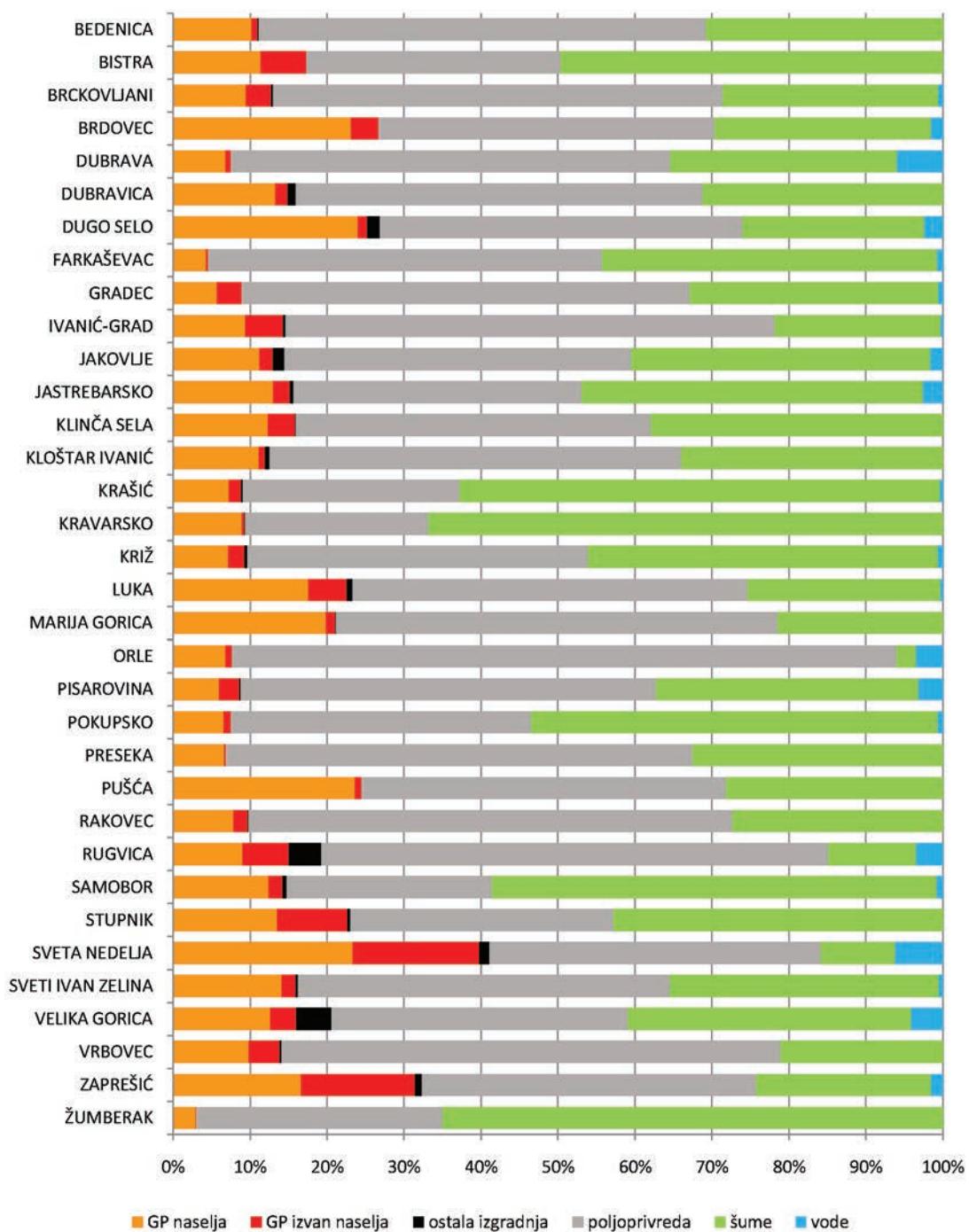

Grafikon 7: Struktura planiranih površina Zagrebačke županije;

Izvor: Prostorni planovi uređenja gradova i općina, zaključno sa 29.2.2020.
Digitalna analiza PPUG/O: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, veljača 2020.

Usporedbom stanja zemljишnog pokrova za referentnu 2018. godinu i planiranog korištenja površina u prostornim planovima uređenja uočava se i dalje manji trend prenamjene poljoprivrednog i šumskog zemljišta u zemljишte namijenjeno izgradnji. Sukladno smjernicama Prostornog plana Zagrebačke županije kojim se štiti vrijedno poljoprivredno zemljишte i šume, planirana prenamjena odnosi se isključivo na manje vrijedno poljoprivredno zemljишte i na površine u zarastanju (sukcesije šuma). U svrhu omogućavanja gospodarskog razvoja te razvoja naselja i njihovih pratećih funkcija prostornim planovima je planirana rezervacija površina u udjelu od ukupno 14%, dok je 2018. godine u CLC bazi podataka zauzetost takvim površinama iznosila svega 5%.

Sagledavajući strukturu planirane namjene i korištenja površina po gradovima i općinama uočava se da vrlo velike natprosječne udjele površina namijenjenih izgradnji imaju Grad Sveta Nedelja (oko 40%), zatim gradovi Zaprešić i Dugo Selo, Općina Brdovec (oko 30%) te općine Stupnik i Pušća (oko 25%). Od tih površina značajniji udio planiranih građevinskih područja naselja (preko 20%) imaju sljedeće jedinice lokalne samouprave: Brdovec, Pušća, Sveta Nedelja i Dugo Selo. S najvećim udjelom planiranih izdvojenih građevinskih područja izvan naselja ističu se gradovi Sveta Nedelja i Zaprešić.

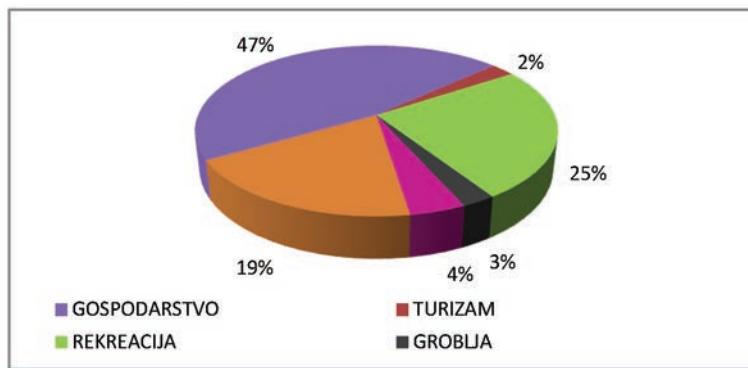
Grafikon 8: Raspodjela planirane namjene i korištenja površina po gradovima i općinama;

Izvor: Prostorni planovi uređenja gradova i općina, zaključno sa 29.2.2020.

Digitalna analiza PPUG/O: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, veljača 2020.

Najmanje urbanizirane jedinice lokalne samouprave sa najmanjim udjelom planiranih površina za gradnju su u prvom redu općine Žumberak (tek 3%) i Farkaševac, a potom ih slijede općine Preseka, Pokupsko, Orle i Dubrava. Dakako, upravo te općine imaju i najveći udio slobodnih negradivih površina (poljoprivreda i šume). Najveći udio šuma imaju općine Kravarsko – 60%, Krašić i Žumberak – 65% te Grad Samobor – 60%, a najmanje općina Orle – 2% i Grad Sveta Nedelja – 7%. Poljoprivredne površine najzastupljenije su u Općini Orle (više od 80%). Veći udio vodnih površina imaju jedinice lokalne samouprave uz tokove riječki Kupe i Save i tamo gdje su smješteni veći ribnjaci i šljunčare (Grad Sveta Nedelja – 7%, Općina Dubrava – 7%, Grad Velika Gorica – 4%, općine Orle, Pisarovina i Rugvica te Grad Jastrebarsko – 3%).

Najveći dio površina planiranih za izgradnju izvan naselja koja čine sa svojih 11.760 ha ukupno 4% površine županije, odnosi se na gospodarske djelatnosti (proizvodne, poslovne i turističke zone) s udjelom od 47% (oko 5.800 ha). Sa udjelom od 19% slijede infrastrukturne građevine, kamenolomi i gliništa (oko 2.800 ha). Uz postojeće, planirane su znatne nove športsko-rekreacijske zone od onih većih površina (golf igrališta), pa do manjih u ukupnoj površini od 2.940 ha. Groblja, čiji je smještaj planiran izvan naselja, zauzimaju površinu od ukupno 300 ha, a vojni objekti 496 ha.

Grafikon 9: Struktura planiranih površina namijenjenih izgradnji izvan naselja;

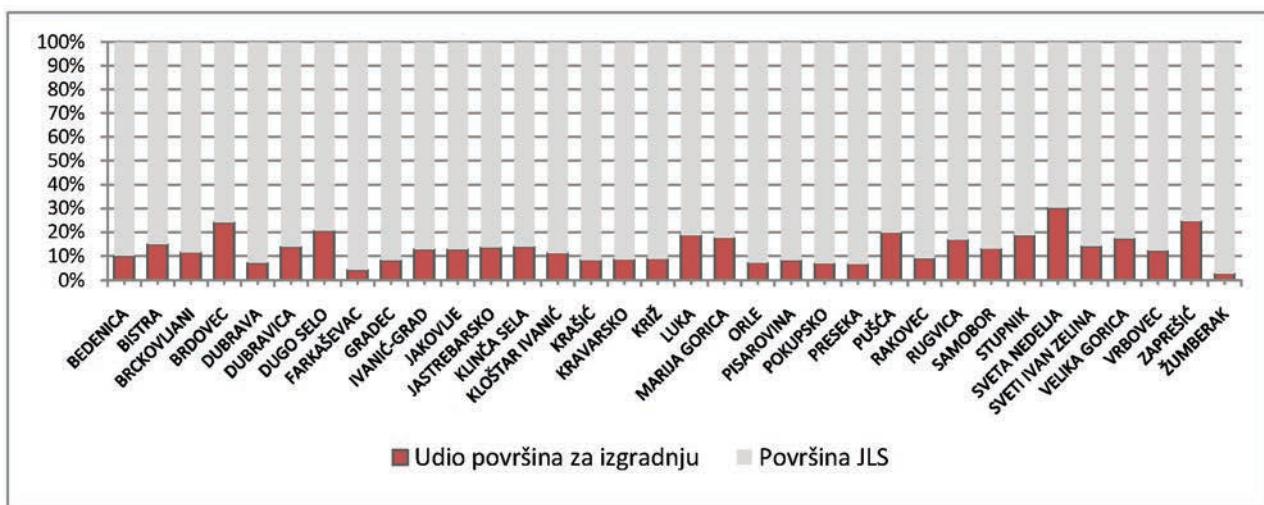
Izvor: Prostorni planovi uređenja gradova i općina, zaključno sa 29.2.2020.
Digitalna analiza PPUG/O: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, veljača 2020.

Promatrana po jedinicama lokalne samouprave, struktura površina namijenjenih izgradnji izvan naselja varira. Prema udjelu površina namijenjenih izgradnji izvan naselja u odnosu na ukupnu površinu JLS predvode gradovi Sveta Nedelja (43%) i Zaprešić (33%) te općina Brdovec (32%) dok najmanji udio imaju općine Preseka (7%), Farkaševac (5%) i općina Žumberak (svega 3%).

Analizirajući strukturu površina namijenjenih izgradnji izvan naselja vidljive su razlike u raspodjeli pojedinih namjena. Po strukturi površina namijenjenih izgradnji izvan naselja ističe se Općina Žumberak u kojoj 42% planiranih površina čine groblja. Grad Dugo Selo i Općina Kloštar-Ivanić se izdvajaju po natprosječnom udjelu površina posebne namjene od oko 40%. Sa značajnijim udjelom površina turističkih zona izdvajaju se općine Pokupsko (37%) i Žumberak (38%).

Udjio površina proizvodno-poslovnih zona u gradivim strukturama najveći je u općinama Rakovac (97%), Orle (97%) i Farkaševac (92%) iz razloga, jer je riječ o manjim jedinicama lokalne samouprave s jednom ili dvije radne zone. Gradovi kao npr. Zaprešić (43%) i Sveta Nedelja (42%) imaju znatno manje udjele proizvodno-poslovnih zona iza razloga prisutnosti i drugih namjena kao npr. turizam i sport. Sa udjelom u površinama športsko-rekreacijske namjene (naročito golf igrališta) ističu se Grad Samobor (51%), Grad Sveta Nedelja (47%) i Grad Jastrebarsko (47%).

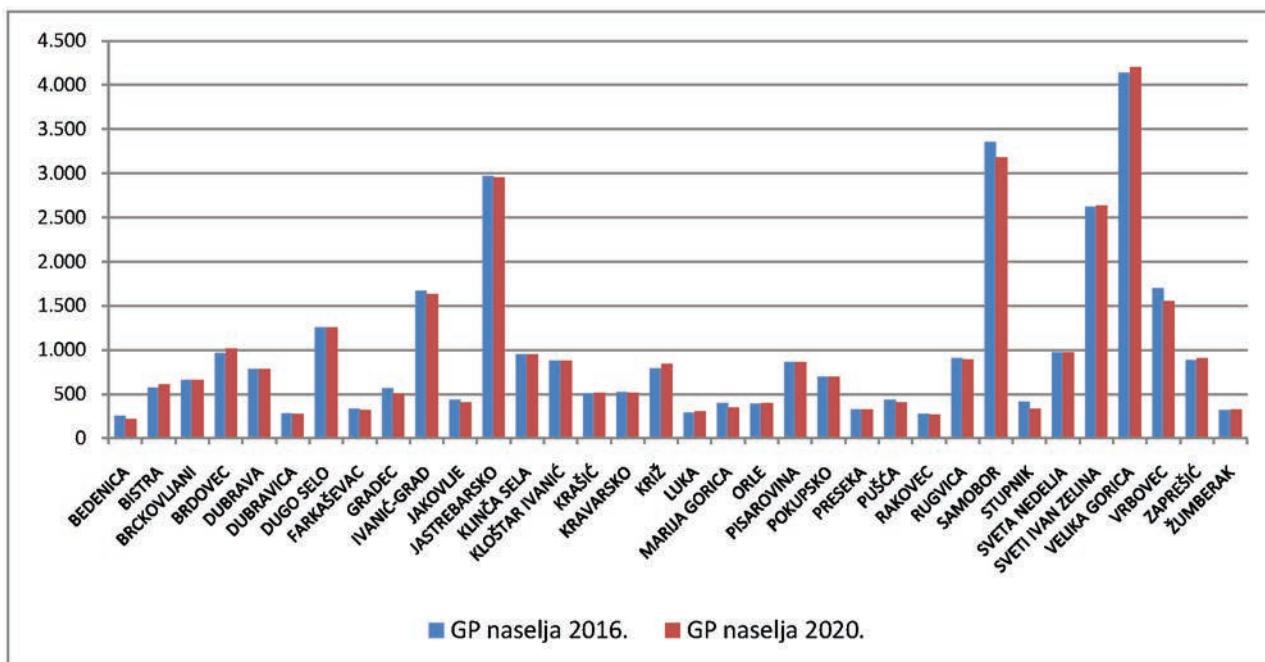
Potrebno je napomenuti još nekoliko specifičnosti. Od ukupno 34 jedinice lokalne samouprave u 10 su prisutni objekti posebne namjene, 4 nema utvrđenih športsko-rekreacijskih zona izvan naselja te ih je 13 bez i jedne turističke zone izvan naselja. Općina Žumberak jedina nema utvrđenih proizvodno-poslovnih zona izvan naselja.

Grafikon 10: Udjio površina za izgradnju u ukupnoj površini gradova i općina;

Izvor: Prostorni planovi uređenja gradova i općina, zaključno sa 29.2.2020.
Digitalna analiza PPUG/O: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, veljača 2020.

S obzirom na metodologiju izračuna površina koja se nadovezuje na metodologiju korištenu u prethodnom Izvješću o stanju u prostoru, moguće je točnije utvrditi trend korištenja površina utvrđenih PPUG/O-ima u proteklom četverogodišnjem razdoblju. Vidljivo je održavanje gotovo iste ukupne površine građevinskih područja naselja, neznatno smanjenje ukupne površine izdvojenih građevinskih područja izvan naselja i površina namijenjenih ostaloj izgradnji. Ove manje varijacije površina mogu se pripisati reviziji površina koja proizlazi iz dovršenih izmjena i dopuna PPUO/G, korekcije određenih podataka do koje je došlo zbog revidiranih podloga ili novo dostavljenih podataka od JLS odnosno stručnih izradivača planova. Generalni je zaključak da su razine ukupnih površina ostale iste.

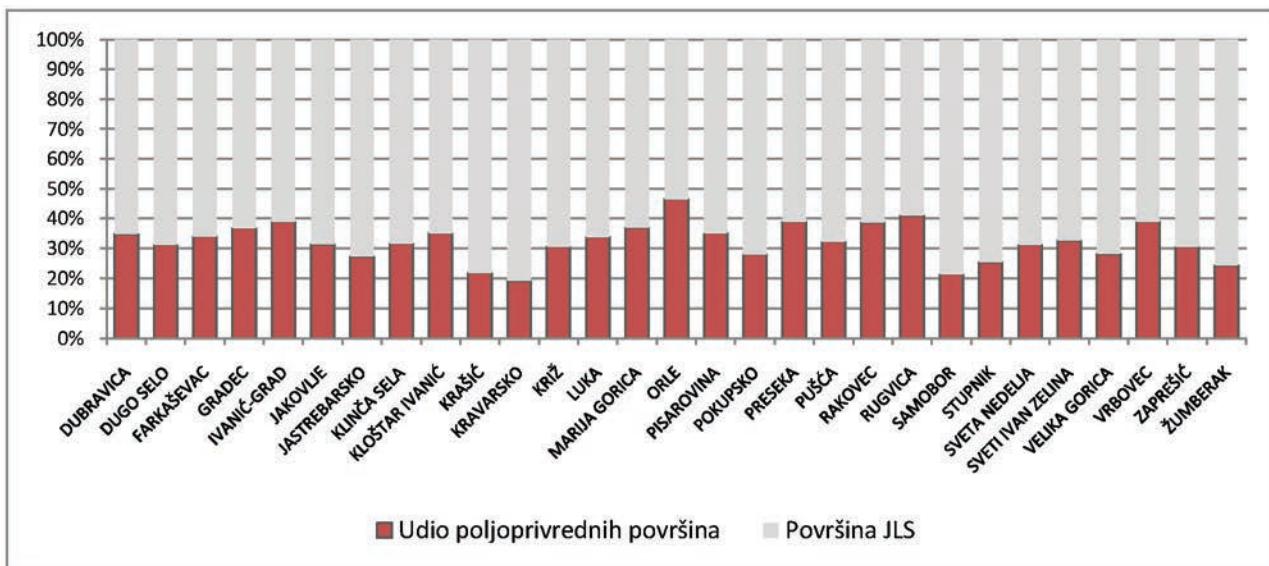

Grafikon 11: Udio površina za izgradnju u ukupnoj površini gradova i općina;

Izvor: Prostorni planovi uređenja gradova i općina, zaključno sa 29.2.2020.

Digitalna analiza PPUG/O: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, veljača 2020.

Prostornim planovima uređenja se i u narednom četverogodišnjem razdoblju zadržava, jača i potiče daljnji urbani razvoj koji je izraženiji u neposrednom kontaktom području s metropolom, ali i na glavnim razvojnim osima: Zagreb – Zaprešić – Zabok, Zagreb – Sveta Nedelja – Samobor, Zagreb – Stupnik – Jastrebarsko, Zagreb – Velika Gorica, Zagreb – Dugo Selo – Ivanić-Grad, Zagreb – Dugo Selo – Vrbovec i Zagreb – Sveti Ivan Zelina. Preostali najveći udio površina i dalje čine poljoprivredne, šumske i vodne površine.

Grafikon 12: Udio poljoprivrednih površina u ukupnoj površini gradova i općina;

Izvor: Prostorni planovi uređenja gradova i općina na području Zagrebačke županije, zaključno sa 29.2.2020.

Digitalna analiza PPUG/O: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, veljača 2020.

2.2. Sustav naselja

2.2.1. Sustav središnjih naselja

Sustav središnjih naselja bitna je odrednica kvalitetnog prostornog uređenja i razvijanja svake države, a potom i županijske (regionalne) i gradske odnosno općinske (lokalne) razine. Time se usmjerava i kontrolira prostorni razvoj, prostorna raspodjela stanovništva, potiče razvitak optimalne mreže naselja u svim dijelovima države usmjeravanjem gospodarskih djelatnosti i urbanotvornih funkcija te podržava razvoj ostalih gradskih i ruralnih naselja koja imaju nužne preduvjete.

Opređeljenje za policentričan razvitak Republike Hrvatske, prema Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske iz 2017. godine, temeljeno je na postojećoj strukturi i sustavu naselja. Politika policentričnog razvoja – žarišta razvoja kao važnog preduvjeta teritorijalne kohezije znači zalaganje za optimalni razmještaj stanovnika, djelatnosti, središnjih i drugih

funkcija i infrastrukturnih sustava te daje odgovor na trenutne smjerove prostornog razvijanja koje karakterizira velika pokretljivost, dinamika i neodređenost društva u sve definiranjem prostoru (A. Marinović-Uzelac, Strategija prostornog razvoja Republike hrvatske, 2011.). Prema tome, određena središta trebala bi dati odgovor na prethodna pitanja kroz zajednički razvoj, međusobno povezano i usklađeno djelovanje unutar metropolitanskih odnosno aglomeracijskih područja, gradskih regija ili konurbacija, dijeleći međusobno funkcije svojstvene za odgovarajuće kategorije središnjih naselja te jačajući potrebne središnje funkcije posebice društvenu infrastrukturu.

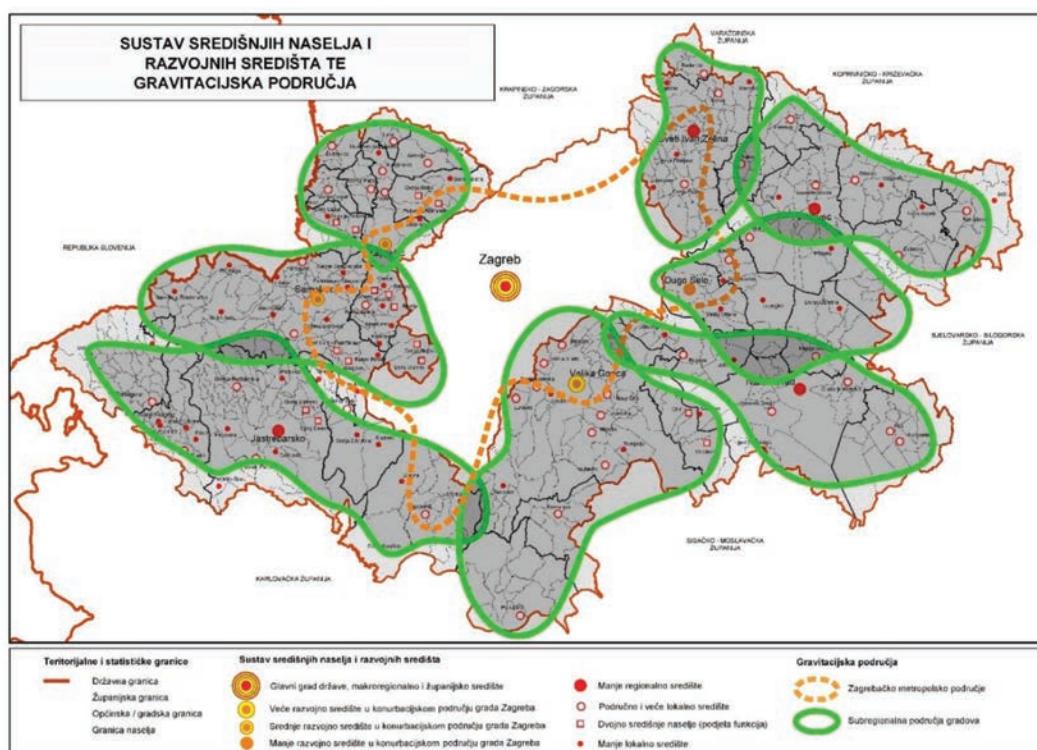
Strategijom prostornog razvoja Republike Hrvatske utvrđeno je da u proteklom planskom periodu na razini Republike Hrvatske policijski koncept razvoja nije dostigao željenu razinu provedbe, a razlozi tome mogu se ponajviše naći u politici naseljavanja koja u prethodnom razdoblju nije bila bazirana na konkretnim mjerama, utvrđene su određene sektorske neusklađenosti planiranih razvojnih planova te nepostojanje sustava (kriterija) praćenja realizacije planiranih mera kojima bi se naročito pratili dinamični i kvalitativni pokazatelji na terenu te prema potrebi provodile korektivne mјere. Urbani sustav temeljen na prethodno definiranim kriterijima pokazuje tendenciju stvaranja malih gradova kao nositelja prostornog razvoja dok nedostaju gradovi srednje veličine kao nositelji urbane sustavnosti.

Polažeći od smjernica iz Strategije i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske, sustav središnjih naselja i razvojnih središta za prostor Zagrebačke županije utvrđen je Prostornim planom Županije. U skladu s utvrđenim sustavom iz Prostornog plana Županije, jedinice lokalne samouprave u svojim su prostornim planovima primijenile temeljni ustroj i podjelu na razvojna, regionalna i lokalna središta, ali su ga i dijelom prilagodile s obzirom na svoje lokalne karakteristike i prostorno – razvojne mogućnosti, stvarajući nešto gušću mrežu lokalnih središta i pridruženih središnjih funkcija.

U središnjim naseljima i razvojnim središtima razmještene su pojedine društvene i gospodarske djelatnosti, osobito one koje pripadaju skupini središnjih uslužnih funkcija (uprava, pravosuđe, školstvo, kultura, umjetnost, šport, zdravstvo i socijalna skrb, financije, trgovina i sl.). U proteklom četverogodišnjem razdoblju nije bilo promjena u područnom ustroju koje bi se odnosile na područje Zagrebačke županije.

Sagledavajući prostor Zagrebačke županije u proteklom četverogodišnjem razdoblju s obzirom na utvrđeni sustav središnjih naselja i razvojnih središta te primjenjujući kriterije koji uključuju regionalnu pripadnost, geografske specifičnosti pojedinih područja, postojeću administrativno – teritorijalnu podjelu, demografska i prostorno – fizička obilježja i ograničenja, mogućnosti prometne povezanosti te prostorno razvojnog odnosa prema gradu Zagrebu, razlikujemo 9 temeljnih subregionalnih ustrojstvenih prostorno – planerskih cjelina koje čine jedinice lokalne samouprave sa svojim naseljima te pripadajućim utjecajnim i gravitacijskim područjima: Samobor, Zaprešić, Velika Gorica, Dugo Selo, Jastrebarsko, Ivanić-Grad, Vrbovec, Sveti Ivan Zelina i Sveta Nedelja. Navedena centralna naselja prostorno su u odnosu na Zagreb pravilno raspoređena iz čega proizlazi niz prednosti (vremenska i prostorna dostupnost do Zagreba, mogućnost korištenja zagrebačke infrastrukture te jednostavnost, funkcionalnost dnevne migracije stanovništva ...).

Prostор Zagrebačke županije nadalje čini mreža lokalnih središta, ukupno 42: Bregana, Rude, Sveti Martin pod Okićem, Galgovo, Sveti Nedelja, Donji Stupnik, Gornji Stupnik, Donja Bistra, Poljanica Bistranska, Brdovec, Prigorje Brdovečko, Marija Gorica, Dubravica, Donja Pušća, Luka, Jakovlje, Buševec, Donja Lomnica, Vukovina, Velika Mlaka, Šćitarjevo, Orle, Velešivec, Kravarsko, Pokupsko, Brckovljani, Rugvica, Klinča Sela, Krašić, Pisarovina, Kostanjevac, Kloštar Ivanić, Križ, Lonjica, Dubrava, Farkaševac, Gradec, Preseka, Rakovec, Donja Zelina i Bedenica. Na mrežu lokalnih središta nadevzuje se mreža pomoćnih središnjih naselja, ukupno 53: Grdanjci, Novo selo Žumberačko, Stojdraga, Noršić Selo, Smerovićče, Rakov Potok, Pavučnjak, Strmec Samoborski, Brestovje, Rakitje, Orešje, Novaki Samoborski, Kerestinec, Kupljenovo, Gornja Bistra, Šenkovec, Kraljev Vrh, Mraclin, Dubranec, Lukavec, Novo Čiće, Mičevac, Božjakovina, Lupoglavl, Oborovo, Jalševac Nartski, Donji Desinec, Gornji Desinec, Plešivica, Gorica Svetojanska, Petrovina, Cvetković, Donja Zdenčina, Kupinec, Pribić, Bratina, Donja Kupčina, Lučelnica, Kalje, Sošice, Graberje Ivanićko, Posavski Bregi, Novoselec, Lovrečka Varoš, Poljana, Gaj, Nova Kapela, Cugovec, Haganj, Blaškovec i Komin.

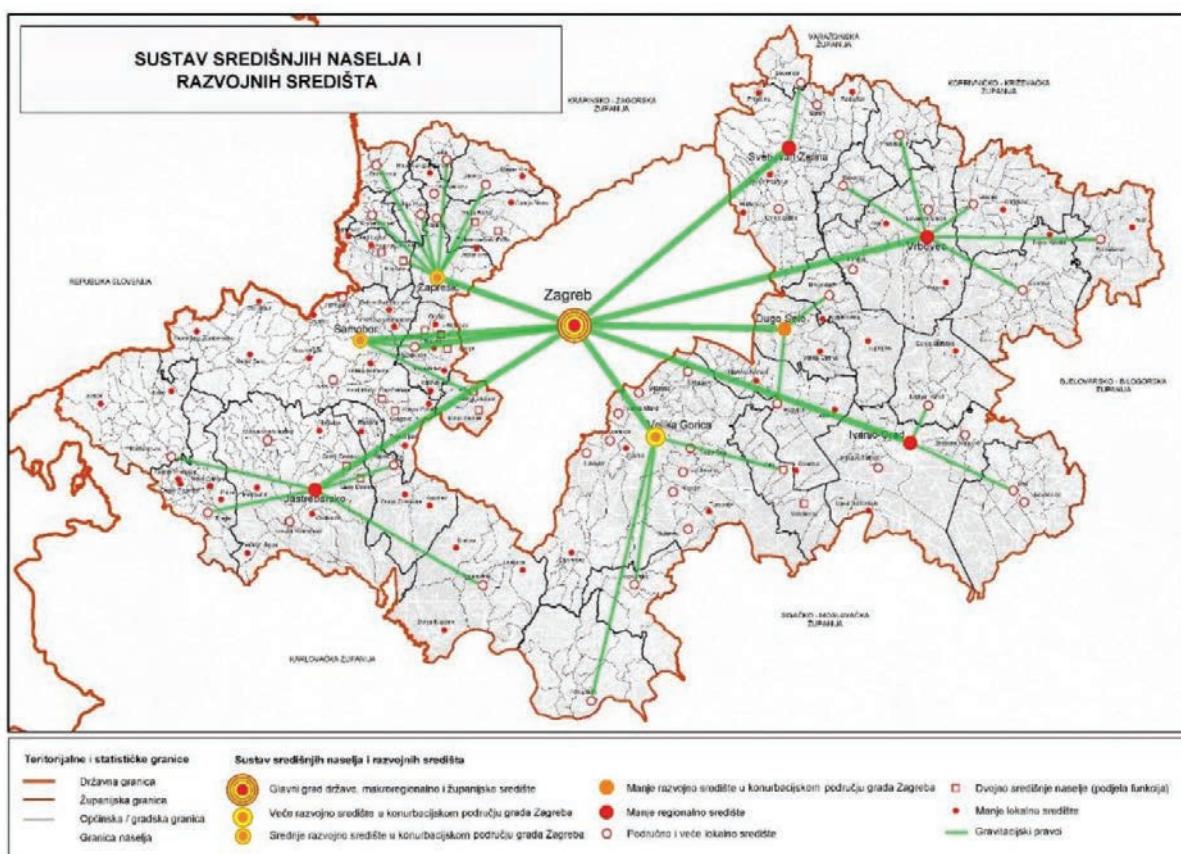

U proteklom četverogodišnjem razdoblju uočavaju se daljnji pozitivni pomaci u međusobnoj prometnoj povezanosti središnjih naselja, lokalnih središta i pomoćnih središnjih naselja pa tako i šireg prostora Županije te prema gradu Zagrebu.

S obzirom na demografski aspekt u proteklom razdoblju koji se razmatra ovim Izvješćem prisutan je trend pada broja stanovnika Zagrebačke županije (stanovništvo nestaje prirodnim putem i vanjskim iseljavanjem), Djelomično je ovaj trend ublažen pozitivnim priljevom stanovništva sa užeg područja grada Zagreba pa se bilježi prosperitet razvojnih središta u širem konurbacijskom području grada Zagreba.

Osim kriterija sve bolje povezanosti Županije i grada Zagreba, smanjene kvalitete i skupoće života u gradu Zagrebu, atraktivnosti šireg područja Županije sigurno doprinosi daljnja gradnja i opremanje infrastrukturom (posebno optičkom mrežom – širokopojasni Internet), daljnja integracija središnjih uslužnih funkcija van gustog gradskog područja, izmjehanje i veća fleksibilnost manjih gospodarskih subjekata koji uspješno posluju izvan grada Zagreba.

Stručnom podlogom za izradu novog Prostornog plana Zagrebačke županije u području Sustava središnjih naselja, autora Dr. sc. Stjepan Šterc utvrđeno je da središnje funkcije naselja (centralitet) tj. grupiranje različitih prostornih i centralnih funkcija danas sve manje vrše svoju osnovnu zadaću vezanu uz organizaciju i funkcionaliranje prostora iz razloga negativnih demografskih trendova te da je stoga potrebno primijeniti planski pristup za usmjeravanje i podizanje sadržaja središnjih naselja (lokalnih središta) u funkciji zaustavljanja demografskog sloma i provođenja koncepta revitalizacije. Osnovna razvojna koncepcija u budućnosti treba se temeljiti na poreznim poticajnim razredima vezanim uz lokalna središta te poboljšanje obrazovne i zdravstvene funkcije koje su uz kulturu, znanost i pravni sustav temelj svake uredene države.

Slika 9: Sustav središnjih naselja i razvojnih središta u Zagrebačkoj županiji te gravitacijski pravci;

Izvor: Prostorni plan Zagrebačke županije (Elaborat pročišćenog teksta Odredbi za provođenje i Grafičkog dijela Plana – Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, listopad 2015.) i Stručna podloga za izradu novog Prostornog plana Zagrebačke županije u području Sustava središnjih naselja (autor: Dr. sc. Stjepan Šterc, 2018.);

Obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

USPOSTAVA URBANIH PODRUČJA – URBANA AGLOMERACIJA ZAGREB

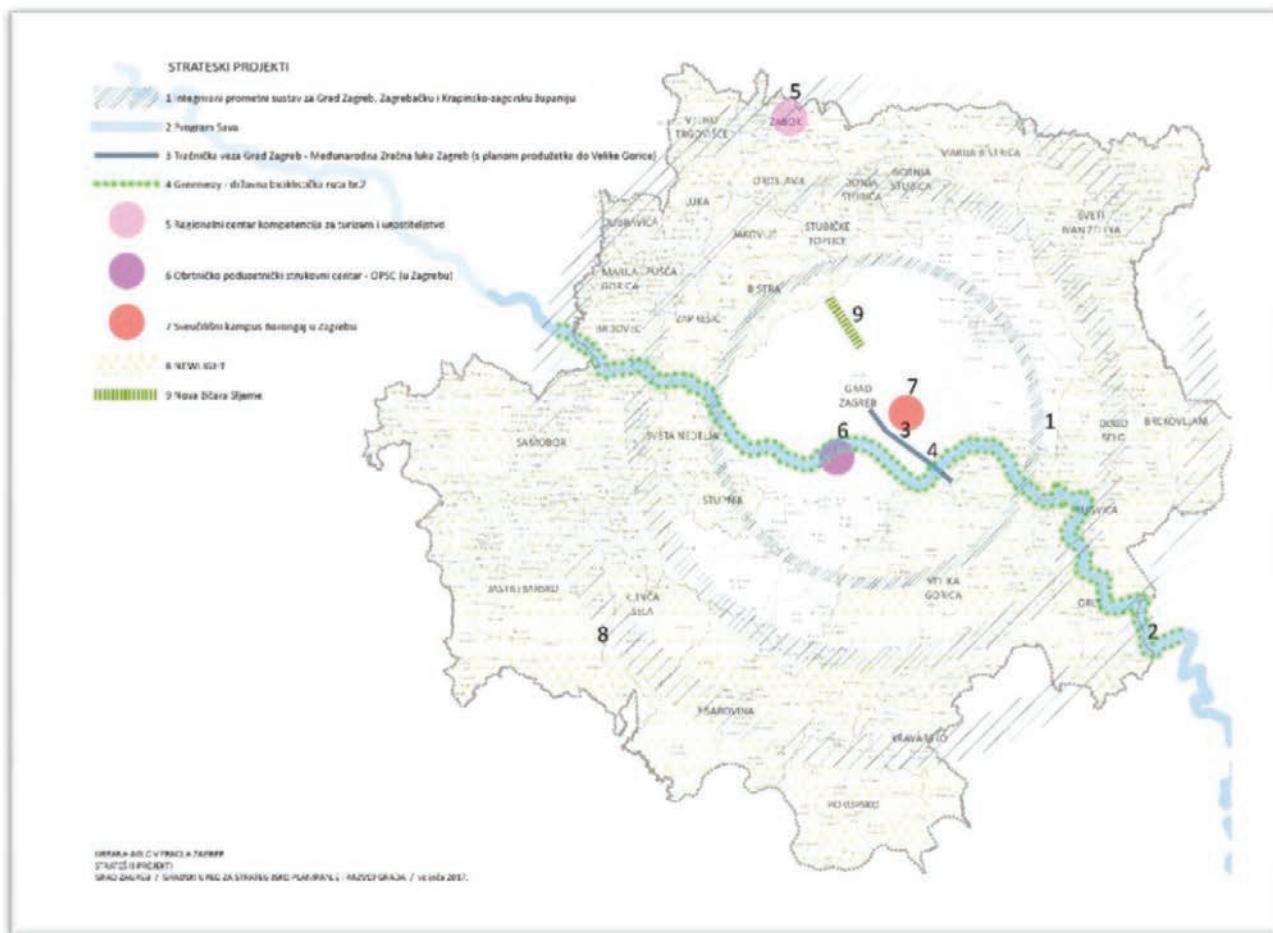
Takoder je bitno naglasiti da je ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju postalo nužno prilagoditi smjernice šireg regionalnog razvoja okvirima održivog urbanog planiranja u skladu s ciljevima i kriterijima Europske unije, a koji se posebno odnose i na učinkovitije korištenje fondova Europske unije. Donošenjem Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 147/14, 123/17 i 118/18) utvrđeni su zakonski i programski okviri za provedbu politike regionalnog razvoja u skladu sa smjernicama Europske unije. Osnovu navedenog Zakona čini obveza uspostave urbanih područja koja čine područja velikih urbanih aglomeracija (gradovi Zagreb, Split, Rijeka i Osijek) te druga veća urbana područja (gradovi koji prema posljednjem popisu stanovništva imaju više od 35.000 stanovnika), odnosno manja urbana područja (gradovi koji prema posljednjem popisu stanovništva imaju manje od 35.000 stanovnika čija središnja naselja imaju više od 10.000 stanovnika i/ili su sjedišta županija). Kao osnovne kriterije za uključivanje jedinica lokalne samouprave u urbana područja Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU predložilo je dva kriterija: kriterij udjela zaposlenih dnevnih migranata u središte urbanog područja od minimalno 30% i kriterij prostornog kontinuiteta.

Sukladno odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, ministar nadležan za regionalni razvoj na prijedlog grada, sjedišta urbane aglomeracije, uz prethodno mišljenje svih lokalnih jedinica uključenih u pojedinu aglomeraciju i ministarstva nadležnog za prostorno uređenje Odlukom o ustrojavanju urbane aglomeracije Zagreb utvrdio je jedinice lokalne samouprave, odnosno gradove i općine koje ulaze u sustav urbane aglomeracije (KLASA: 011-01/15-02/4, URBROJ: 538-06-1-2/016-16-12, Zagreb, 8. ožujka 2016.). Sa područja Zagrebačke županije to su: gradovi Dugo Selo, Jastrebarsko, Samobor, Sveta Nedelja, Sveti Ivan Zelina, Velika Gorica i Zaprešić te općine Bistra, Brckovljani, Brdovec, Dubravica, Klinča Sela, Kravarsko, Luka, Marija Gorica, Orle, Pisarovina, Pokupsko, Pušća, Rugvica i Stupnik.

Nakon osnivanja Urbane aglomeracije Zagreb (UAZ), u skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, kao sljedeći korak utvrđena je obveza izrade Strategije razvoja urbane aglomeracije Zagreb. Strategija predstavlja temeljni strateški dokument kojim se određuju ciljevi i prioriteti razvoja urbanog područja te je nužna za daljnji planirani razvoj šireg urbanog područja kao i pripadajućeg dijela Zagrebačke županije.

Analizom sadržaja i očekivanih rezultata projekata koji su ušli u Inicijalnu bazu projekata UAZ, identificirana je grupa projekata specifičnih karakteristika koje prema utjecaju nadilaze lokalne razmjere. Predloženo je 9 strateških projekata od kojih se sljedećih 6 odnose na područje Zagrebačke županije:

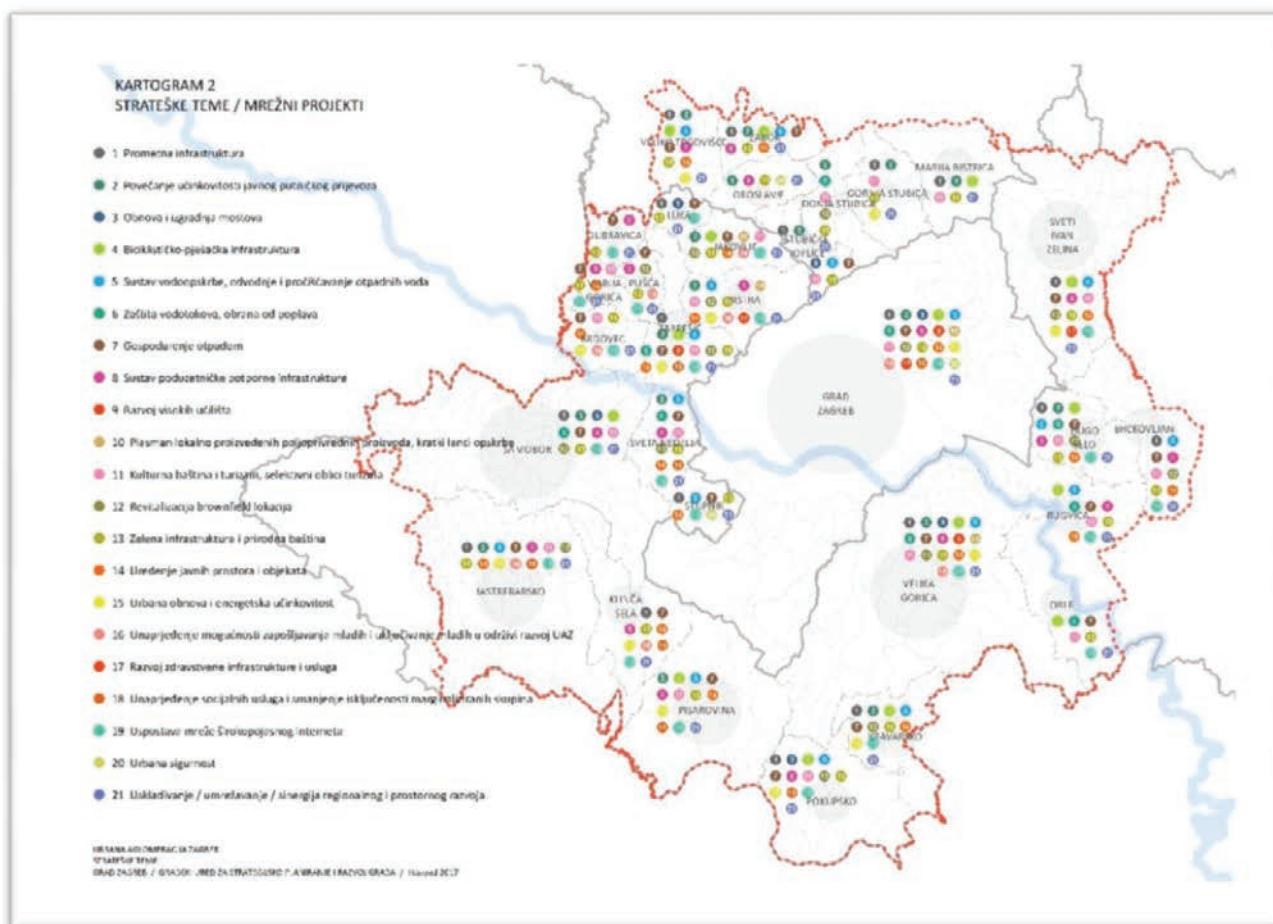
- Integrirani prometni sustav za Grad Zagreb, Zagrebačku i Krapinsko-zagorsku županiju,
- Program Sava,
- Tračnička veza Grad Zagreb – Međunarodna zračna luka Zagreb – Velika Gorica,
- "Greenway" – državna biciklistička ruta br. 2,
- "Newlight" – rekonstrukcija i dogradnja sustava javne rasvjete, povećanje energetske učinkovitosti i sigurnosti u prometu,
- Žičara Sljeme (s istraživanjem trase prema naseljima u podnožju sjevernih obronaka Medvednice, npr. Bistra, Donja Stubica).

Slika 10: Kartogram 1.: Strateški projekti; Strategija razvoja urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do 2020. godine;

Izvor: Grad Zagreb, Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj grada, prosinac 2017.;

Uz strateške projekte definirane su Strateške teme i njima pripadajući Mrežni projekti. Strateške teme obilježavaju područja od interesa za pretežiti dio stanovništva i prostora Urbane aglomeracije Zagreb, a prikazane su na sljedećoj slici.

Slika 11: Kartogram 2.: Strateške teme / Mrežni projekti; Strategija razvoja urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do 2020. godine;

Izvor: Grad Zagreb, Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj grada, prosinac 2017.;

2.2.2. Društvena infrastruktura

Razvitak društvenih djelatnosti, za koje su nadležne javne službe (uprava, pravosuđe, prosvjeta, visoko školstvo i znanost, kultura, zdravstvo, socijalna skrb i sport), udruge građana, političke stranke, vjerske zajednice i druge organizacije u svezi s njihovim glavnim obilježjima i svojstvima, rezultat je prirodnih, gospodarskih, društvenih i kulturnih polazišta i njihovih strateških ciljeva u prostoru. Razvitak javnih službi, tj. njihova struktura, razmještaj i dimenzioniranje, moraju slijediti razvoj i razmještaj njihovih korisnika, i ujedno podizati i poboljšavati standard i kvalitetu života stanovništva. Mreža i sadržaji društvenih djelatnosti razmatrani su analizom važećeg zakonodavstva, prostorno planske dokumentacije, prostornih standarda, procjena, planova i odluka te pitanja važnih za dimenzioniranje pojedinih segmenata mreža. Analiza stanja je dana za glavne skupine pojedinih djelatnosti, iako se unutar tih skupina razlikuju brojne podskupine i još brojnije institucije raznih razina, nadležnosti i uslužnosti te njihov utjecaj u prostoru.

USTANOVE JAVNIH SLUŽBI

Mreža javnih službi osigurava, u skladu s propisima za sadržaje državne uprave, područne (regionalne) i lokalne samouprave te ostale upravne službe i institucije, prostorne uvjete rada i razvoja. Na isti način obuhvaćene su i potrebe za pravosudne funkcije (sudovi, odvjetništvo, pravobraniteljstvo, javno bilježničke službe i dr.).

Upравne funkcije odgovaraju političko-teritorijalnom ustroju u zemlji, odnosno organizaciji lokalne uprave i samouprave, a raspoređene su prema zakonskim i podzakonskim aktima od razine države, županije, preko gradova i općina do pojedinih naselja. Na razini županije obavljaju se poslovi propisani odgovarajućim zakonima. Za obavljanje poslova područne (regionalne) samouprave na području Zagrebačke županije ustrojeni su županijski upravni odjeli i njihove ispostave u središtima gradova.

Pravosudne funkcije organizirane su i razmještene u skladu s uspostavljanjem pravosuđa, kao jednog od tri samostalna segmenta hrvatske vlasti, također na temelju zakona i podzakonskih akata i na razini županije, gradova i općina. Prema podacima Ministarstva pravosuđa, za područje Zagrebačke županije nadležna su sljedeća pravosudna tijela:

- Vrhovni sud Republike Hrvatske
- Visoki kazneni sud Republike Hrvatske
- **Županijski sud u Velikoj Gorici** nadležan je za područje Općinskog suda u Velikoj Gorici i Općinskog suda u Novom Zagrebu.
- **Općinski sud u Velikoj Gorici** (sa stalnim službama u Ivanić-Gradu i Vrbovcu) nadležan je za područje općina Kloštar Ivanić, Kravarsko, Križ, Orle, Pokupsko te gradova Ivanić-Grad i Velika Gorica.

– **Općinski sud u Novom Zagrebu** (sa stalnim službama u Jastrebarskom, Samoboru i Zaprešiću) nadležan je za područje općina Bistra, Brdovec, Dubravica, Jakovlje, Klinča Sela, Krašić, Luka, Marija Gorica, Pisarovina, Pušća, Stupnik i Žumberak, zatim gradova Jastrebarsko, Samobor, Sveta Nedelja i Zaprešić na području Zagrebačke županije te gradskih četvrti Grada Zagreba Brezovica, Novi Zagreb – zapad i Novi Zagreb – istok.

– **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske**

– **Trgovački sud u Zagrebu** nadležan je za područje: Krapinsko – zagorske, Sisačko – moslavačke, Karlovačke te Zagrebačke županije i Grada Zagreba.

– **Visoki upravni sud Republike Hrvatske**

– **Upravni sud u Zagrebu** za rješavanje upravnih sporova nadležan je za područje: Koprivničko – križevačke, Krapinsko – zagorske, Međimurske, Varaždinske, Sisačko – moslavačke, Bjelovarsko – bilogorske te Zagrebačke županije i Grada Zagreba.

– **Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske**

– **Općinski prekršajni sud u Zagrebu**

– **općinski sudovi u Velikoj Gorici i Novom Zagrebu**

– **Državno odvjetništvo Republike Hrvatske**

– **Županijsko državno odvjetništvo u Velikoj Gorici** mjesno je nadležno za područje Županijskog suda u Velikoj Gorici te postupa pred Trgovačkim sdom u Zagrebu za područje Zagrebačke županije kao i pred Upravnim sdom u Zagrebu za područje Zagrebačke županije (Zakon o područjima i sjedištima državnih odvjetništava, "Narodne novine", broj 67/18).

– **Općinsko državno odvjetništvo u Velikoj Gorici** (Kazneni odjel i Građansko-upravni odjel) postupa pred Općinskim sdom u Velikoj Gorici, a mjesno je nadležno za općine Kloštar Ivanić, Kravarsko, Križ, Orle i Pukupsko te gradove Ivanić-Grad i Velika Gorica.

– **Općinsko državno odvjetništvo u Novom Zagrebu** (sa stalnom službom u Samoboru, građansko-upravni odjel) mjesno je nadležno za područje općina Bistra, Brdovec, Dubravica, Jakovlje, Klinča Sela, Krašić, Luka, Marija Gorica, Pisarovina, Pušća, Stupnik i Žumberak te gradova Jastrebarsko, Samobor, Sveta Nedelja i Zaprešić kao i gradskih četvrti Grada Zagreba: Brezovica, Novi Zagreb – zapad i Novi Zagreb – istok.

USTANOVE PREDŠKOLSKOG ODOGOJA

Programi predškolskog odgoja i obrazovanja nisu u županijskoj nadležnosti, ali Zagrebačka županija potiče sve projekte vezane uz unaprjeđenje odgoja najmlađeg uzrasta. Skrb djece predškolske dobi ostvaruje se u dječjim vrtićima (državni vrtići, vrtići vjerskih zajednica te privatni vrtići) i drugim pravnim osobama (osnovnim školama, pri zdravstvenim ustanovama za djecu s teškoćama u razvoju, pri socijalnim ustanovama za djecu s teškoćama u razvoju, kao igraonice u knjižnicama, kraći programi pri sportskim ustanovama, kraći programi pri kulturnim ustanovama te kraći programi pri udružama) koje ostvaruju programe predškolskog odgoja.

DJEČJI VRTIĆI I DRUGE PRAVNE OSOBE KOJE OSTVARUJU PROGRAME DJEĆJEG ODOGOJA NA PODRUČJU ZAGREBAČKE ŽUPANIJE						
POČETAK PEDAGOŠKE GODINE	OSNIVATELJ DJEĆE USTANOVE	BROJ DJEČJIH VRTIĆA	BROJ DRUGIH PRAVNICH OSOBA	BROJ DJECE	BROJ ODOGOJITELJA I UČITELJA	BROJ DJECE / ODOGOJITELJU I UČITELJU
2016./2017.	DRŽAVNI	64	14	9.037	765	11,8
	PRIVATNI	26	4	2.054	172	11,9
	VJERSKIH ZAJ.	4	–	186	16	11,6
	UKUPNO	94	18	11.277	953	11,8
2017./2018.	DRŽAVNI	64	16	8.909	787	11,3
	PRIVATNI	26	3	2.086	181	11,5
	VJERSKIH ZAJ.	4	–	188	16	11,8
	UKUPNO	94	19	11.183	984	11,4
2018./2019.	DRŽAVNI	62	13	8.508	806	10,6
	PRIVATNI	29	3	2.183	199	11,0
	VJERSKIH ZAJ.	4	–	228	18	12,7
	UKUPNO	95	16	10.919	1.023	10,7
2019./2020.	DRŽAVNI	62	10	8.307	807	10,3
	PRIVATNI	30	2	2.256	189	11,9
	VJERSKIH ZAJ.	4	–	190	20	9,5
	UKUPNO	96	12	10.753	1.016	10,6

Tablica 8: Dječji vrtići i druge pravne osobe koje ostvaraju programe dječjeg odgoja na području Zagrebačke županije;

Izvor: Državni zavod za statistiku, Publikacije br. 8.1.8. od 1.6.2017., 11.5.2018., 24.5.2019. i 12.5.2020.;

Obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

U proteklom četverogodišnjem razdoblju smanjio se broj djece, a povećao broj odgojitelja i učitelja tako da se prosečni broj djece po učitelju odnosno odgojitelju smanjio sa 11,8 na 10,6.

Najveći broj dječjih ustanova nalazi se na području Grada Velike Gorice (27) i Grada Samobora (17), što čini 46% dječjih ustanova Županije.

OSNOVNE ŠKOLE

Mreža osnovnih škola obuhvaća sve gradove i općine Zagrebačke županije na način da svaka jedinica lokalne samouprave ima barem područnu osnovnu školu. Prema podacima Upravnog odjela za odgoj i obrazovanje Zagrebačke županije na području Županije 2020. godine djelovalo je 49 matičnih osnovnih škola. Najveći broj matičnih osnovnih škola nalazi se na područjima gradova Velika Gorica (8) i Samobor (5) kojima su navedeni gradovi i osnivači. Osnivači matičnih osnovnih škola su još Grad Zaprešić sa tri i Grad Vrbovec sa dvije škole. Osnivač preostale 31 (63,3%) matične osnovne škole je Zagrebačka županija. Osim redovitih osnovnih škola, na području Županije nalaze se i dvije osnovne škole za djecu i mladež s teškoćama u razvoju (Grad Velika Gorica i Grad Samobor), kao i šest osnovnih glazbenih škola (u gradovima: Ivanić-Grad, Samobor, Velika Gorica, Vrbovec, Dugo Selo i Jastrebarsko).

MATIČNE I PODRUČNE OSNOVNE ŠKOLE NA PODRUČJU ZAGREBAČKE ŽUPANIJE						
POČETAK ŠKOLSKE GODINE	BROJ ŠKOLA (matične i područne)	BROJ RAZREDNIH ODJELA	BROJ UČENIKA	BROJ UČITELJA	BROJ UČENIKA / RAZREDNOM ODJELU	BROJ UČENIKA / UČITELJU
2016./2017.	129	1.331	25.636	2.276	19,3	11,3
2017./2018.	128	1.347	25.586	2.322	19,0	11,0
2018./2019.	130	1.355	25.529	2.362	18,8	10,8
2019./2020.	130	1.361	25.474	2.352	18,7	10,8

Tablica 9: Matične i područne osnovne škole na području Zagrebačke županije;

Izvor: Državni zavod za statistiku, Publikacije br. 8.1.2. od 28.4.2017., 30.4.2018., 30.4.2019. i 30.4.2020.;

Obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Prema podacima Upravnog odjela za odgoj i obrazovanje Zagrebačke županije u razdoblju od 2016. do 2019. godine na području Zagrebačke županije izvršena su sljedeća kapitalna ulaganja u objekte osnovnih škola:

- Izgradnja dvorane OŠ N. Čiće, Grad Velika Gorica, 2016. godine,
- Izgradnja dvorane OŠ A. Kovačića u Marija Gorici 2016. godine,
- Izgradnja i opremanje nove OŠ u Klinča Selu 2016. godine,
- Izgradnja dvorane OŠ Samobor 2016. godine
- Rekonstrukcija i dogradnja OŠ Bedenica 2017. godine,
- Dogradnja dvorane i zgrade OŠ Kupljenovo, Grad Zaprešić, 2018. godine,
- Rekonstrukcija i dogradnja OŠ Bistra 2018. godine,
- Izgradnja dvorane OŠ Posavski Bregi, Grad Ivanić-Grad, 2019. godine.

Prema podacima Upravnog odjela za fondove EU, regionalnu i međunarodnu suradnju Zagrebačke županije, Županija je provela od rujna 2017. do lipnja 2018. godine projekt "Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva (školska godina 2017.–2018.)" koji je u potpunosti bio financiran sredstvima iz fondova EU. Također, prema podacima istog odjela, Županija je 2019. godine započela provedbu energetske obnove zgrada osnovnih škola u Vrbovcu (sa 46% sredstava fondova EU) i Ivanić-Gradu (OŠ S. Basaričeka, sa 31% sredstava fondova EU) te zgrade područne škole u Rakovom Potoku (sa 60% sredstava fondova EU). Obnova završava krajem ožujka odnosno srpnja 2021. godine, ovisno o projektu.

Prema podacima Upravnog odjela za odgoj i obrazovanje Zagrebačke županije od 2014. do 2020. godine provodio se projekt Zagrebačke županije i partnera "Prsten potpore". Projekt je djelomično (53%) financiran sredstvima Europskog socijalnog fonda u okviru Operativnog programa "Učinkoviti ljudski potencijali" 2014.–2020. Projekt omogućuje socijalnu uključenost učenika s teškoćama u razvoju u redoviti obrazovni sustav Zagrebačke županije. Projektom se kroz 4 školske godine osiguravaju pomoćnici u nastavi i stručni komunikacijski posrednici za 160 učenika s teškoćama u razvoju u 40 osnovnih i srednjih škola kojima je osnivač Zagrebačka županija.

SREDNJE ŠKOLE

Prema podacima Upravnog odjela za odgoj i obrazovanje Zagrebačke županije na području Županije djeluje 13 srednjih škola i to u 8 gradova (bez Grada Svetе Nedelje). Od toga na području Grada Velike Gorice smješteno ih je 4, u Gradu Samoboru 3 te u ostalim navedenim gradovima po jedna.

Škola	Broj učenika				Broj razrednih odjela			
	2016./2017.	2017./2018.	2018./2019.	2019./2020.	2016./2017.	2017./2018.	2018./2019.	2019./2020.
Gimnazija Velika Gorica	454	441	441	424	18	18	18	18
Ekonomskička škola Velika Gorica	373	364	349	345	15	15	15	15
Srednja strukovna škola Velika Gorica	509	467	427	471	23	23	23	25
Zrakoplovna tehnička škola Rudolfa Perešina, V. Gorica	303	312	311	315	12	12	12	12
Gimnazija Antun Gustav Matoš, Samobor	321	303	274	262	12	12	12	12
Ekonomskička, trgovacka i ugostiteljska škola Samobor	465	418	414	413	18	17	17	17
Srednja strukovna škola Samobor	447	431	442	475	21	21	21	21
SŠ Ban Josip Jelačić, Zaprešić	722	666	647	652	29	29	29	29
SŠ Dragutina Stažimira, Sv. Ivan Zelina	333	321	309	295	17	17	17	17
SŠ Dugo Selo	732	690	625	623	32	32	32	32
SŠ Ivan Švear, Ivanić-Grad	891	844	797	802	40	39	40	40
SŠ Jastrebarsko	435	417	375	375	18	18	18	18
SŠ Vrbovec	539	497	438	423	26	26	26	26
UKUPNO:	6.625	6.272	5.943	5.982	285	283	284	286

Tablica 10: Srednje škole na području Zagrebačke županije;

Izvor: Zagrebačka županija, Upravni odjel za odgoj i obrazovanje, 2020.:

Iz navedenih podataka vidljivo je da se u promatranom razdoblju smanjio broj učenika za oko 10%, a neznatno povećao broj razrednih odjeljenja, pa je tako školske godine 2016./2017. prosječno razredno odjeljenje brojalo oko 23 učenika, a četiri godine kasnije 21.

Prema podacima Upravnog odjela za fondove EU, regionalnu i međunarodnu suradnju Zagrebačke županije, Županija je u veljači 2019. godine započela provedbu energetske obnove zgrade srednje škole Velika Gorica (sa 49% sredstava fondova EU). Obnova završava u veljači 2021. godine.

UČENIČKI DOMOVI

Na području Zagrebačke županije djeluje jedan dom za smještaj i prehranu učenika srednjih škola u Ivanić-Gradu smještajnog kapaciteta za 120 učenika.

USTANOVE VISOKOG ŠKOLSTVA, ZNANOSTI I TEHNOLOGIJE

Na području Zagrebačke županije danas postoje tri visokoškolske ustanove, a to su: Veleučilište u Velikoj Gorici s pet stručnih i tri diplomska specijalistička stručna studija (izvor: www.vvg.hr), Visoka škola u Ivanić-Gradu (započela radom u školskoj godini 2018./2019., izvor: www.vsig.hr) i privatno Veleučilište u Zaprešiću (izvor: www.bak.hr).

USTANOVE KULTURE I ŠPORTA

Mreža ustanova za kulturu, informiranje i tjelesnu kulturu obuhvaća knjižnice, kazališta, kinematografe, muzeje, javne glazbene ustanove, otvorena ili pučka učilišta, arhive, javna glasila – televizijske i radio postaje, izdavačke ustanove, umjetničke organizacije, informativne službe, zajednice i udruge tehničke kulture i dr.

Programom javnih potreba u kulturi Zagrebačke županije za 2020. godinu ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 42/19) navodi se sljedeće:

– Knjižnice grada Zagreba obavljaju zadaću županijske matične službe za narodne i školske knjižnice na području Zagrebačke županije. Okupljaju 13 područnih knjižnica s mrežom od 27 ograna na ukupno 42 lokacije, bibliobusnu službu s 2 bibliobusima na bibliobusnim stajalištima u Zagrebačkoj županiji.

– U Zagrebačkoj županiji djeluje 7 pučkih otvorenih učilišta i 2 centra za kulturu koji obavljaju više raznolikih djelatnosti među kojima su i djelatnosti kulture. Ovo su polivalentne ustanove čiji značaj za kulturni život lokalne zajednice je vidljiv i u organizaciji lokalnih manifestacija i kulturnih programa različitog sadržaja. Od koncerata, izložbi, kazališnih predstava, kinematografskih projekcija sve do podrške amaterskim i drugim društvima u realizaciji kulturnih programa i sadržaja.

– U Zagrebačkoj Županiji djeluje 10 muzeja, 12 galerija i 6 privatnih zbirk koji služe kao kolijevka različitih umjetničkih postava i dogadanja, značajnih predstavnika hrvatske i inozemne umjetnosti. Muzeji i galerije daju kulturološki i povijesni pregled života na ovim područjima; prirodoslovno-geološki, arheološki, etnografski i kulturno-povijesni. Od 10 muzeja u Županiji, njih osam se nalazi u gradovima, dok su općine Brdovec i Pisarovina jedine u Županiji koje na svojem području imaju muzej.

Prema Programu javnih potreba u tehničkoj kulturi Zagrebačke županije za 2020. godinu ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 42/19) zajednica tehničke kulture Zagrebačke županije okuplja 4 gradske zajednice (Ivanić-Grad, Samobor, Velika Gorica i Zaprešić) i jednu općinsku zajednicu tehničke kulture (Križ) sa svojim članicama te dvije samostalne udruge. Članice Zajednice tehničke kulture Zagrebačke županije u okviru zajednice djeluju na razvijanju i promicanju tehničke kulture građana, znanstvenom i tehničkom opismenjavanju građana, tehničkom odgoju i obrazovanju mladih naraštaja, te poticanju i razvijanju tehnike i znanosti i populariziraju njezinih dostignuća, kao osnovnom cilju zajedničkog djelovanja.

Županija, također, potiče razvoj javnih potreba u športu te izgradnju i održavanje športskih objekata i drugih sadržaja i nekretnina za potrebe športa, rekreacije, zabave i odmora stanovnika i drugih korisnika. Aktivnošću Zajednice športskih udruga i saveza Zagrebačke županije (najviše nevladino županijsko športsko tijelo u koje se udružuju županijski granski športski savezi, zajednice športskih udruga gradova i općina Zagrebačke županije, te druge udruge čija je djelatnost od značaja za razvoj športa u Zagrebačkoj županiji) potiče se rad zajednica i udruga tehničke kulture, nabava i održavanje opreme i objekata tehničke kulture od interesa za Županiju, gradove i općine, te organizacija sportskih natjecanja, briga o kategoriziranim sportašima i promicanje stručnog rada u športu.

ZDRAVSTVENE USTANOVE

Prema podacima Upravnog odjela za zdravstvo, socijalnu skrb i hrvatske branitelje Zagrebačke županije, Županija je osnivač šest zdravstvenih ustanova, a to su: Dom zdravlja Zagrebačke županije, Ljekarne Zagrebačke županije, Zavod za javno zdravstvo Zagrebačke županije, Zavod za hitnu medicinu Zagrebačke županije, Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Naftalan i Specijalna bolnica za kronične bolesti dječe Bistra.

Dom zdravlja Zagrebačke županije temeljni je nositelj zdravstvene zaštite na primarnoj razini zdravstvene djelatnosti. Dom zdravlja pruža zdravstvenu zaštitu na primarnoj razini obavljanjem djelatnosti obiteljske (opće) medicine, dentalne zdravstvene zaštite, ginekologije, pedijatrije, medicine rada, laboratorijske, radiološke i druge dijagnostike, fizičke terapije, patronaže, zdravstvene njege i palijativne skrbi. Kroz Dom zdravlja građanima se pruža i dio specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite (interna medicina, neurologija, psihijatrija, dermatologija, oftalmologija, ORL, ortodoncija, kirurgija). Stanovnici Zagrebačke županije veliki dio specijalističke zdravstvene zaštite, kao i bolničko liječenje, obavljaju u bolnicama u gradu Zagrebu. Dom zdravlja Zagrebačke županije pruža zdravstvenu zaštitu kroz organizacijski oblik osam ispostava u osam gradova na području Županije: Dugo Selo, Ivanić-Grad, Jastrebarsko, Samobor, Sveti Ivan Zelina, Velika Gorica, Vrbovec i Zaprešić. U okviru navedenih ispostava zdravstvena zaštita pruža se u 48 područnih ambulant u kojima se većinom pružaju zdravstvene usluge obiteljske (opće) medicine i dentalne zdravstvene zaštite. Tijekom razdoblja 2018.–2019. energetski su iz fondova EU obnovljene glavne zgrade Doma zdravlja u ispostavama Vrbovec i Jastrebarsko, dok se završetak energetske obnove zgrade u ispostavi Zaprešić očekuje u 2020. godini. U fazi pripreme dokumentacije je energetska obnova zgrada u Samoboru, Velikoj Gorici i Ivanić-Gradu.

Zavod za javno zdravstvo Zagrebačke županije zdravstvena je ustanova za obavljanje javnozdravstvene djelatnosti i nositelj organiziranog promicanja zdravlja. Nositelj je većine preventivnih programa na području Županije. U vrijeme trajanja epidemije bolesti COVID-19 uzrokovanе virusom SARS-CoV-2 Zavod za javno zdravstvo je svakodnevno ažurirao podatke o oboljelima i izlijecenima. Zavod za javno zdravstvo ima svojih 8 ispostava, koje su smještene u prostorima Doma zdravlja Zagrebačke županije. U svakoj ispostavi djeluje higijensko-epidemiološki odjel te odjel školske i sveučilišne medicine, dok se aktivnosti drugih službi i laboratorija organiziraju za cijelu Županiju iz gradova u kojima su smješteni. Uz navedene službe u Zavodu je ustrojena služba za mikrobiologiju (mikrobiološki laboratorij u Ivanić-Gradu i Rakitju), služba za javno zdravstvo, mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti i služba za zdravstvenu ekologiju.

Zavod za hitnu medicinu Zagrebačke županije je zdravstvena ustanova za obavljanje djelatnosti izvanbolničke hitne medicine i sanitetskog prijevoza, provodi mjere hitnog zdravstvenog zbrinjavanja i hitnog prijevoza oboljelih i ozlijedenih osoba u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu te zdravstvenog zbrinjavanja za vrijeme prijevoza. Zavod je započeo s radom 2012. godine izdvajanjem djelatnosti hitne medicine iz županijskog Doma zdravlja. U okviru mreže hitne medicine županijski Zavod za hitnu medicinu ima ugovorenih 43 T1 tima, 5 T2 tima i 5 timova Prijavno-dojavne jedinice koja se nalazi u Velikoj Gorici. Zavod također ima osam ispostava i smješten je u prostoru županijskog Doma zdravlja.

Ljekarne Zagrebačke županije zdravstvena su ustanova koja osigurava opskrbu i izradu lijekova. Kroz svojih 17 podružnica koje su rasprostranjene na području cijele Županije Ljekarne opskrbljuju "zagrebački prsten" lijekovima i medicinskim proizvodima, homeopatskim pripravcima, dječjom hranom, dijetetskim i kozmetičkim proizvodima te medicinskim pomagalima.

Naftalan, specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju nalazi se u Ivanić-Gradu. Djelatnost ustanove je medicinska rehabilitacija, fizikalna medicina, reumatologija i dermatovenerologija (kroz bolničku i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu). Specijalna bolnica u liječenju koristi prirodne ljekovite činitelje: naftalansko ulje i termomineralne vode. Bolnica raspolaže sa ukupno 137 kreveta, od čega je 26 kreveta višeg smještajnog nivoa. Razvojni projekt "Naftalan 2 – s unutarnjim i vanjskim bazenima" je investicija kroz koju će Naftalan razvijati standarde zdravstvenih usluga iz osnovnog zdravstvenog osiguranja, a ima i visoki potencijal za razvoj zdravstvenog turizma. Radovi na izgradnji bazena i novih sadržaja završeni su, a uz bazene izgrađen je prostor nove bolničke kuhinje, bolničkog restorana, predavaonice i dvorane za medicinsku gimnastiku. Naftalan je osnivač Ivalanterme d.o.o., za proizvodnju kozmetike s posebnom namjenom, namijenjene liječenju kožnih bolesti ljekovitom pripravcima naftalanskog ulja.

Specijalna bolnica za kronične bolesti djeće dobi Gornja Bistra je specijalna zdravstvena ustanova smještena u dvorcu Oršić. U njoj se liječe pacijenti u dobi 0 do 18 godina koji boluju od kroničnih, uglavnom invalidirajućih i neizlječivih bolesti i stanja. Provodenje bolničke i specijalističko konzilijarne zdravstvene zaštite bolesnika oboljelih od kroničnih bolesti predviđeno je u obimu od 110 postelja, te radom kroz specijalističku pedijatrijsko-neurološku ambulantu.

Prostor u kojem je Bolnica smještena (dvorac Oršić, spomenik kulture nulte kategorije) nije primijeren za smještaj bolesnika, pa su u svrhu izgradnje nove zgrade Bolnice ranijih godina započete aktivnosti u suradnji Zagrebačke županije, Ministarstva zdravstva, Ministarstva kulture, Općine Bistra i Bolnice. Ministarstvo državne imovine je u 2019. godini Zagrebačkoj županiji darovalo zemljiste u Donjoj Bistri, vrijednosti milijun kuna, za izgradnju novog kompleksa Specijalne bolnice za kronične bolesti djeće dobi Gornja Bistra. Slijedom navedenog, u planu je izgradnja novog objekta Bolnice, s namjerom povećanja kapaciteta, proširenja zdravstvenih usluga i poboljšanja uvjeta infrastrukture i ostalih sadržaja Bolnice.

Zaključno, u razdoblju 2016.–2020. godine, glede stanja u prostoru, iz nadležnosti Upravnog odjela za zdravstvo, socijalnu skrb i hrvatske branitelje Zagrebačke županije ističe se energetska obnova iz sredstava EU fondova navedenih zgrada Doma zdravlja Zagrebačke županije, završetak Razvojnog projekta "Naftalan 2 s unutarnjim i vanjskim bazenima" te darovano zemljiste u Donjoj Bistri za izgradnju novog objekta Specijalne bolnice Gornja Bistra.

SOCIJALNE USTANOVE

Prema podacima iz brošure "Vodič kroz socijalne usluge na području Zagrebačke županije", kojeg je izradio Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb i hrvatske branitelje Zagrebačke županije u listopadu 2019. godine, pružatelji socijalnih usluga na području Županije su: centri za socijalnu skrb, domovi socijalne skrbi, obiteljski domovi, zasebne organizacijske jedinice, vjerske zajednice i udruge civilnog društva.

Centri za socijalnu skrb, koji pružaju prvu socijalnu uslugu, savjetovanje i pomaganje te obiteljsku medijaciju, ustrojeni su u gradovima Dugom Selu, Ivanić-Gradu, Jastrebarskom, Samoboru, Svetom Ivanu Zelini, Velikoj Gorici, Vrbovcu i Zaprešiću.

Domovi socijalne skrbi su javne ustanove osnovane za obavljanje socijalnih usluga, koje mogu osnovati Republika Hrvatska, jedinice područne (regionalne) samouprave, jedinice lokalne samouprave, vjerska zajednica, trgovačko društvo, udruga i druga strana ili domaća fizička i pravna osoba. Uslugu smještaja pružaju za 20 ili više korisnika. Za područje Županije ustrojeni su sljedeći domovi socijalne skrbi:

- dom za djecu i mladež s poremećajima u ponašanju (Centar za odgoj i obrazovanje Lug u Bregani, Grad Samobor),
- domovi za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi (Dječji dom SOS-djeće selo u Lekeniku, Sisačko-moslavačka županija, Dječji dom Zagreb – podružnica u Laduču, Općina Brdovec),
- domovi za tjelesno ili mentalno oštećene osobe (Centar za odgoj i obrazovanje Lug u Bregani, Grad Samobor, Centar za rehabilitaciju Stančić, Općina Brckovljani, Centar za odgoj i obrazovanje Velika Gorica, Grad Velika Gorica),
- domovi za psihički bolesne odrasle osobe nalaze se u Ivanić-Gradu, Svetom Ivanu Zelini i Dubravi,
- domovi za starije i nemoćne osobe (ukupno 21 na području Županije i to: u Dugom Selu (3), Prozoru, Rugvici, Velikoj Gorici, Ključić Brdu, Pribiću, Krašiću, Klinča Selima, Kloštar Ivaniću, Novakima Bistranskim, Novakima, Samoboru, Gornjoj Pušći, Pojatnu, Gornjoj Bistri, Zaprešiću, Dubravi (2) i Vrbovcu).
- obiteljski domovi predstavljaju oblik profesionalnog obavljanja djelatnosti socijalne skrbi. Fizička osoba u obiteljskom domu pruža usluge smještaja ili boravka za 5-20 odraslih korisnika, odnosno za 4-10-oro djece koja žive ili borave s obitelji pružatelja usluge. Na području Županije nalazi se 59 obiteljskih domova za smještaj starijih i nemoćnih osoba te 3 obiteljska doma za smještaj psihički bolesnih osoba.

– zasebne organizacijske jedinice odnose se na oblike društava, poslovnih subjekata koji pružaju socijalne usluge. Na području Zagrebačke županije nalazi se 22 poslovna subjekta koji pružaju uslugu smještaja za starije i nemoćne osobe.

– Vjerske zajednice na području Zagrebačke županije pružaju usluge smještaja za odrasle osobe s invaliditetom (odrasle osobe s intelektualnim oštećenjem), smještaja žrtava obiteljskog nasilja te smještaja starijih i nemoćnih osoba. To su: Caritas sisačke biskupije za smještaj odraslih osoba s invaliditetom u Oborovu (Općina Rugvica), sklonište Caritasa zagrebačke nadbiskupije na nepoznatoj lokaciji, Caritas bjelovarsko-križevačke biskupije za smještaj starijih osoba u Vrbovcu i Stepinčev dom za starije i nemoćne osobe u Cugovcu (Općina Gradec).

– Udruge civilnog društva (ukupno 25) pružaju socijalne usluge: namijenjene djeci, mladima i obiteljima (10), osobama s invaliditetom (6), starijim i nemoćnim osobama (3), osobama ovisnima o alkoholu, drogama, kockanju i drugim oblicima ovisnosti (5) i beskućnicima (1) – Hrvatski Crveni križ u Velikoj Kosnici, Grad Velika Gorica.

VJERSKE ZAJEDNICE

Od vjerskih zajednica na području Zagrebačke županije naročito se ističe katolička crkva. Sukladno njezinoj organizaciji područje Zagrebačke županije pripada Zagrebačkoj metropoliji te je podijeljeno između Zagrebačke nadbiskupije (zapadni i središnji dio Županije), Sisačke biskupije (jugoistočni dio Županije: općine Križ, Kloštar Ivanić, Kravarsko, Pokupsko i Pisarovina, južni dio Općine Rugvica, Grad Ivanić-grad i južni dio Grada Velike Gorice) i Bjelovarsko-križevačke biskupije (sjeveroistočni dio Županije: općine Bedenica, Preseka, Rakovec, Gradec, Dubrava i Farkaševac te Grad Vrbovec i sjeverni dio Grada Sveti Ivan Želina). U Županiji su ukupno ustrojena sjedišta 73 župe, od čega Zagrebačkoj nadbiskupiji pripada 53, Sisačkoj biskupiji 12 i Bjelovarsko-križevačkoj biskupiji 8 župa.

2.2.3. Prostori za razvoj naselja

U prostornim planovima prostori za razvoj naselja utvrđuju se građevinskim područjima naselja. Uvjeti određivanja i kriteriji dimenzioniranja građevinskih područja naselja propisani su Prostornim planom Zagrebačke županije u skladu sa smjernicama iz Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske. Temeljem toga, na području Zagrebačke županije, granice građevinskih područja naselja utvrđene su i detaljno prikazane prostornim planovima uređenja gradova i općina. Osim toga, Zakonom o prostornom uređenju predviđeno je da se građevinska područja unutar nacionalnih parkova i parkova prirode određuju prostornim planovima tih parkova. S obzirom da su prostorni planovi parkova prirode Medvednica i Žumberak – Samoborsko gorje, koji se nalaze na području Zagrebačke županije, izrađeni i doneseni po postupku prije navedenog Zakona, istima nisu odredena građevinska područja, već su dane smjernice za njihovo utvrđivanje putem prostornih planova uređenja gradova i općina.

IZGRAĐENOST GRAĐEVINSKIH PODRUČJA NASELJA

Sukladno Zakonu o prostornom uređenju građevinska područja naselja i izdvojena građevinska područja (odvojeni dio postojećeg građevinskog područja istog naselja nastao djelovanjem tradicijskih, prostornih i funkcionalnih utjecaja) podijeljena su na izgrađeni i neizgrađeni dio. Izgrađeni dio predstavlja područje uređenja, rekonstrukcije i sanacije postojeće strukture naselja, a neizgrađeni dio predstavlja prostor rezerviran za daljnji razvoj naselja.

Pravinikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova ("Narodne novine", broj 106/98, 39/04, 45/04 – ispravak, 163/04 i 9/11) utvrđen je obvezni iskaz prostornih pokazatelja prema kojem je za građevinska područja naselja potrebno iskazati uz ukupnu površinu i površinu izgrađenog dijela. Prikazana izgrađenost građevinskih područja u prostornim planovima ne znači i prikaz stvarno izgrađenog građevnog zemljišta.

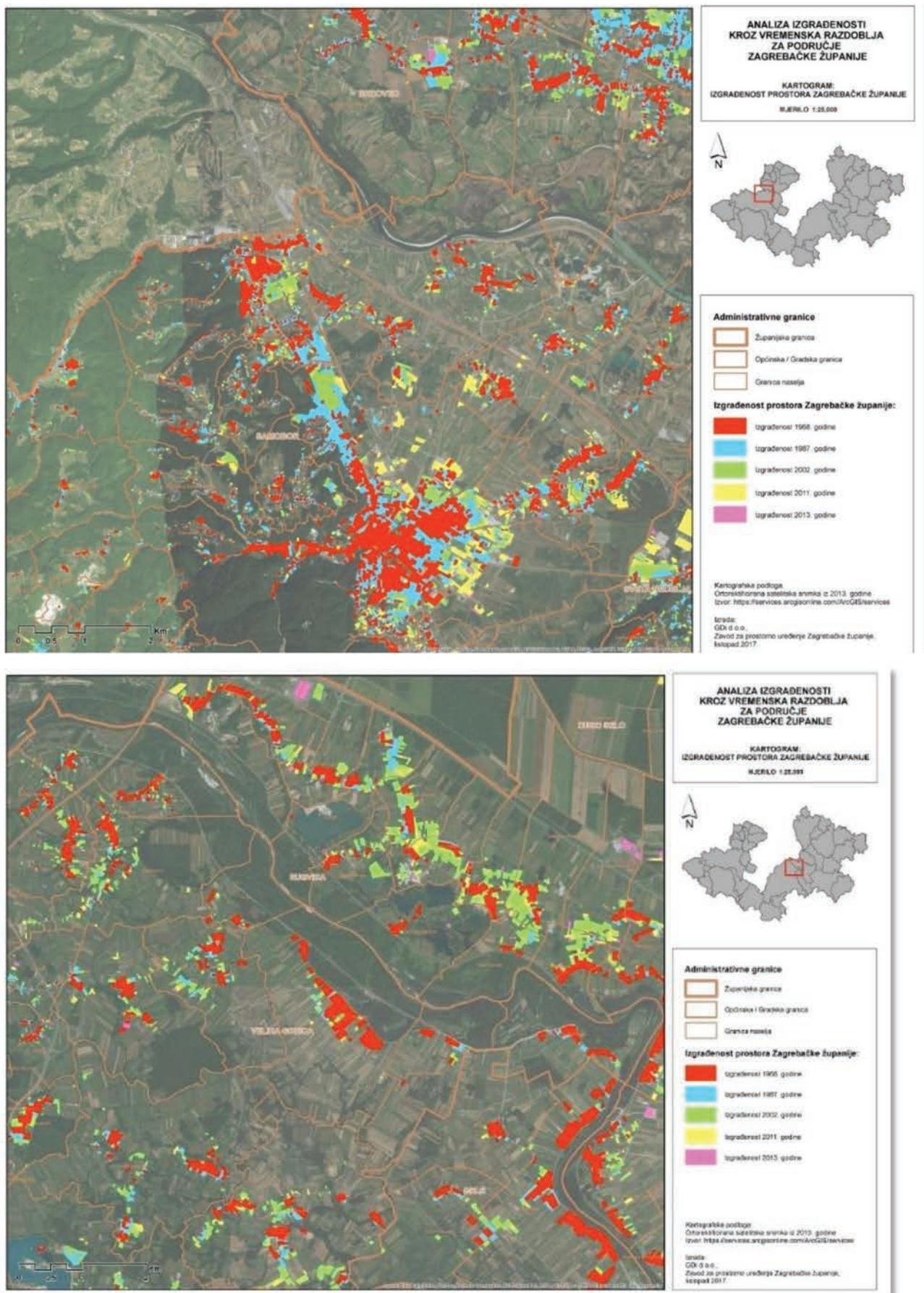
Primjenom stručnih analiza i metodologija, jedan dio stručnih izrađivača prostornih planova, za izgrađene dijelove građevinskih područja, utvrdio je dijelove naselja koja su u urbanističkom smislu dovršena, dok je drugi za izgrađenost prikazao stvarno stanje izgrađenosti građevnog zemljišta. Zaključak je da izgrađenost građevinskih područja naselja u prostornim planovima ne prikazuje stvarnu izgrađenost zemljišta, jer se u izgrađeno zemljište pribraja zemljište koje je u većoj ili manjoj mjeri neizgrađeno, ali uređeno.

Stvarni prikaz zaposjednutosti zemljišta moguće je odrediti jedino detaljnom analizom ažurnih digitalnih ortofoto planova. U tom smislu, Zavod je, u okviru pripremnih radova na izradi novog Prostornog plana Zagrebačke županije, u suradnji s tvrtkom GDi d.o.o. iz Zagreba, u studenom 2017. godine, izradio Analizu izgrađenosti kroz vremenska razdoblja za područje Zagrebačke županije. Analiza obuhvaća razdoblje od 1968. do 2013. godine. Izgrađenost na području Zagrebačke županije prikazana je na kartografskim prikazima mjerila 1: 25.000 (56 kartograma) i 1: 100.000 (6 kartograma). S obzirom na dostupnost podataka (kartografskih podloga) prikazana je izgrađenost za sljedeće referentne godine: 1968. godinu (DOF 1968., zračna snimka razlučivosti 50 cm), 1987. godinu (satelitska snimka LANDSAT razlučivosti 50 m), 2002. godinu (DOF 2002., zračna snimka razlučivosti 50 cm), 2011. godinu (DOF 2011., zračna snimka razlučivosti 50 cm) i za 2013. godinu (World_Imagery, satelitska snimka razlučivosti 1 m). Osim toga korišteni su i sljedeći podaci odnosno podloge: Detaljne topografske karte (TK 1: 25.000 starog izdanja VGI 1971.–1991.), DOF 2016. (satelitska snimka World-View-2 razlučivosti 40 cm) i Središnji registar prostornih jedinica (SRP). Analizom je utvrđeno da se je prosječna izgrađenost prostora Zagrebačke županije u navedenom 45-godišnjem razdoblju udvostručila. Najmanje se povećala izgrađenost na području općina Preseka (1,1x) i Žumberak (1,2x), a najviše na području gradova Sveti Nedelje (3,2x) i Dugog Sela (3x) te Općine Brdovec (3,1x).

UREĐENOST GRAĐEVINSKIH PODRUČJA NASELJA

Neizgrađeni dio građevinskog područja na kojemu nije izgrađena planirana osnovna infrastruktura jest neuređeni dio građevinskog područja. Izgrađeni, neizgrađeni i neuređeni dijelovi građevinskih područja utvrđuju se prostornim planovima uređenja odnosno generalnim urbanističkim planovima.

Ukoliko za neuređeni dio građevinskog područja nije izrađen urbanistički plan uređenja ili prostornim planom uređenja odnosno generalnim urbanističkim planom, nisu propisani uvjeti provedbe zahvata u prostoru s detaljnošću propisanom za urbanistički plan uređenja, na tom dijelu građevinskog područja nije moguće izdati lokacijsku dozvolu i građevinsku dozvolu za gradenje nove građevine. U razmatranom razdoblju gotovo sve jedinice lokalne samouprave na području Zagrebačke županije su, kroz svoje prostorne planove uređenja, utvrdile razgraničenje na uređene i neuređene neizgrađene dijelove građevinskih područja odnosno uvjete provedbe zahvata u prostoru s detaljnošću propisanom za urbanistički plan uređenja ili obvezu izrade urbanističkih planova uređenja.

Slike 12a i 12b: Kartogrami: "Izgrađenost prostora Zagrebačke županije" (područje oko Samobora i Rugvice); Izvor: Analiza izgrađenosti kroz vremenska razdoblja za područje Zagrebačke županije, GD i d.o.o. i Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, listopad 2017.

2.3. Gospodarske djelatnosti

2.3.1. Gospodarski pokazatelji

Osnove gospodarskog razvoja Zagrebačke županije i dalje čine poljoprivreda, industrija, prerađivačka – osobito prehrambena i uslužne djelatnosti, razvoj transportnih i logističkih usluga te poduzetničkih zona. U svrhu prikaza kretanja gospodarskih pokazatelja Zagrebačke županije u promatranom razdoblju daje se prikaz indeksa gospodarske snage i indeksa razvijenosti.

Međutim, potrebno je napomenuti da je u prvoj polovici 2020. godine uslijed pandemije bolesti Covid-19 uzrokovane virusom Sars-Cov-2 došlo do zastoja gospodarstva, kako na svjetskoj i nacionalnoj, tako i na županijskoj razini. Kako bi se ublažile negativne posljedice po gospodarstvo Zagrebačka županija je početkom travnja 2020. godine pokrenula neophodne mjere za prevladavanje krize.

Odmah se počelo s mjerama za dodjelu bespovratnih potpora u cilju očuvanja radnih mesta, likvidnosti te olakšavanja pokretanja obustavljene poslovne aktivnosti kod poduzetnika kojima je zbog posebne okolnosti uvjetovane koronavirusom obustavljena gospodarska aktivnost. Mjera je namijenjena mikropoduzetnicima do 10 zaposlenih, a potpore se dodjeljuju za podmirivanje troškova, od nabave opreme, sirovina, podmirenja kreditnih obveza, najam prostora, komunalnih troškova itd. U suradnji s gospodarskom i obrtničkom komorom Županija nastoji donijeti što kvalitetnije mјere koje će imati najučinkovitiji efekt za poduzetnike. Zagrebačka županija aktivno sudjeluje u moratoriju na otplatu kredita poduzetnika u kojima subvencionira kamatu na te kredite.

S obzirom da Zagrebačka županija ima najveći broj OPG-ova u Državi, ima snažan potencijal u segmentu poljoprivredne proizvodnje. Već otvoreni natječaj u sektoru poljoprivrede vrijedan 6,5 milijuna kuna, temeljem kojeg poljoprivrednici i proizvođači hrane mogu ostvariti bespovratnu potporu u iznosu do 150.000 kuna uz intenzitet potpore od 30% do 70% prihvatljivih troškova, ostaje otvoren.

S obzirom na to da je Zagrebačka županija još uвijek jedina županija u Republici Hrvatskoj sa prvom ULO hladnjачom koja nije u vlasništvu trgovaca već poljoprivrednih proizvođača, te Distributivnim centrom za voće i povrće, pozvani su proizvođači Zagrebačke i susjednih županija da koriste kapacite hladnjачe koji iznose 3.000 tona. Trenutno je Županija u postupku nabave dodatnih strojeva i opreme za pakiranje i sortiranje ostalih voćnih sorti.

INDEKS GOSPODARSKE SNAGE

U izvještajnom razdoblju, u siječnju 2019. godine, Hrvatska gospodarska komora objavila je izračun indeksa gospodarske snage po županijama. Ovaj indeks objedinjuje najvažnije raspoložive ekonomske pokazatelje kroz njihov trogodišnji prosjek, uzima u obzir njihovu relativnu snagu pri određivanju konačnog pokazatelja te u konačnici pokazuje ukupni položaj pojedine županije u odnosu na prosjek RH (iskazuje se u odnosu na prosječni indeks 100). Indeks izražava stupanj gospodarske snage i gospodarski potencijal županija, odnosno odstupanje od državnog prosjeka.

Godina izračuna	BDP po stanovniku 2011.–2013.	Prosječne neto plaće 2012.–2014.	Ukupni prihod poduzetnika 2013.–2015.	Neto dobit poduzetnika 2013.–2015.	Prihod na inozemnom tržištu 2013.–2015.	Stopa nezaposlenosti 2013.–2015.	Indeks promjene br. stanovnika 2030./2013.	HGK indeks gospodarske snage RH=100
2016.	75,8	95,5	113,8	80,9	95,6	102,4	97,8	92,5
Godina izračuna	BDP po stanovniku 2012.–2014.	Prosječne neto plaće 2013.–2015.	Ukupni prihod poduzetnika 2014.–2016.	Neto dobit poduzetnika 2014.–2016.	Prihod na inozemnom tržištu 2014.–2016.	Stopa nezaposlenosti 2014.–2016.	Indeks promjene br. stanovnika 2021./2011.	HGK indeks gospodarske snage RH=100
2017.	76,5	96,2	118,7	89,9	100,7	105,9	102,3	95,2
Godina izračuna	BDP po stanovniku 2013.–2015.	Prosječne neto plaće 2014.–2016.	Ukupni prihod poduzetnika 2015.–2017.	Neto dobit poduzetnika 2015.–2017.	Prihod na inozemnom tržištu 2015.–2017.	Stopa nezaposlenosti 2015.–2017.	Indeks promjene br. stanovnika 2021./2011.	HGK indeks gospodarske snage RH=100
2018.	77,2	96,7	120,5	96,3	100,1	112,6	102,3	97,2

Tablica 11: Indeks gospodarske snage Zagrebačke županija 2016.–2018.

Izvor: Hrvatska gospodarska komora, www.hgk.hr, 2020.

Prema indeksu gospodarske snage Hrvatske gospodarske komore, u razdoblju 2017.–2018. godine Zagrebačka županija rangirana je među prvih 5 jedinica područne (regionalne) samouprave, uz Grad Zagreb, Istarsku, Primorsko-goransku i Varaždinsku županiju. U odnosu na pokazatelje iz 2016. rangirana je višom pozicijom (sa 6. na 5. mjesto). Indeks Zagrebačke županije kontinuirano raste, a 2018. godine iznosi 97,2. Indeks iznad državnog prosjeka (indeks 100) imaju uz Grad Zagreb samo još tri županije, što je posljedica snažnog utjecaja Grada Zagreba na visinu prosjeka RH. Zagrebačka županija je iznad državnog prosjeka u izračunu indeksa gospodarske snage 2016. godine imala iskazana dva pokazatelja (veći prosječni ukupni prihod poduzetnika i manju stopu nezaposlenosti), dok su 2017., a zatim i 2018. godine iznad državnog prosjeka iskazana četiri pokazatelja (veći prosječni ukupni prihod poduzetnika, veći prosječni prihod na inozemnom tržištu po zaposlenom, manja stopa nezaposlenosti te indeks promjene broja stanovnika). Tri pokazatelja iskazana su 2018. ispod prosjeka (prosječne neto plaće i neto dobiti poduzetnika bile su neznatno ispod prosjeka, a nešto slabiji prosječni BDP po stanovniku, ali koji je u stalnom porastu).

Za iskaz BDP-a Zagrebačke županije na razini 77,2% prosjeka Republike Hrvatske, ukazuje se da zbog dnevnih migracija i zaposlenosti velikog dijela stanovništva u Gradu Zagrebu, te također zastupljenosti tvrtki sa sjedištem u Zagrebu, takav ostvareni BDP nije realan pokazatelj ekonomske aktivnosti na području. Tako je i Zagrebačka županija HGK indeksom ukupno ocijenjena nešto ispod prosjeka RH, iako prema razvijenosti pripada među najrazvijenija područja, iznad prosjeka Republike Hrvatske.

INDEKS RAZVIJENOSTI

U izvještajnom razdoblju, 2017. godine, izmijenjen je pravni okvir koji se odnosi na pokazatelje o stupnju razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u određenom razdoblju (na njihovo ocjenjivanje i razvrstavanje prema stupnju razvijenosti i izračun indeksa razvijenosti). Postupak ocjenjivanja i razvrstavanja svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj koji se temelji na indeksu razvijenosti prvi je puta proveden 2010. i nakon toga 2013. i 2017. godine, u skladu s novom regulativom, Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 147/14 i 123/17) i Uredbom o indeksu razvijenosti ("Narodne novine", broj 131/17). Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije provodi postupak ocjenjivanja i razvrstavanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema novom modelu. Rezultati su objavljeni u Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti ("Narodne novine", broj 132/17) koja je u primjeni od 1. siječnja 2018.

Sukladno rezultatima, jedinice područne (regionalne) samouprave razvrstane su u četiri razvojne skupine pomoću distribucije ranga, pri čemu se polazi od prosječnog praga razvijenosti (indeks 100). U I. skupinu razvrstane su jedinice područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj polovini ispodprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave, u II. skupinu koje se nalaze u prvoj polovici ispodprosječno rangiranih, u III. skupinu koje se nalaze u drugoj polovini iznadprosječno rangiranih i u IV. skupinu one u prvoj polovini iznadprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave.

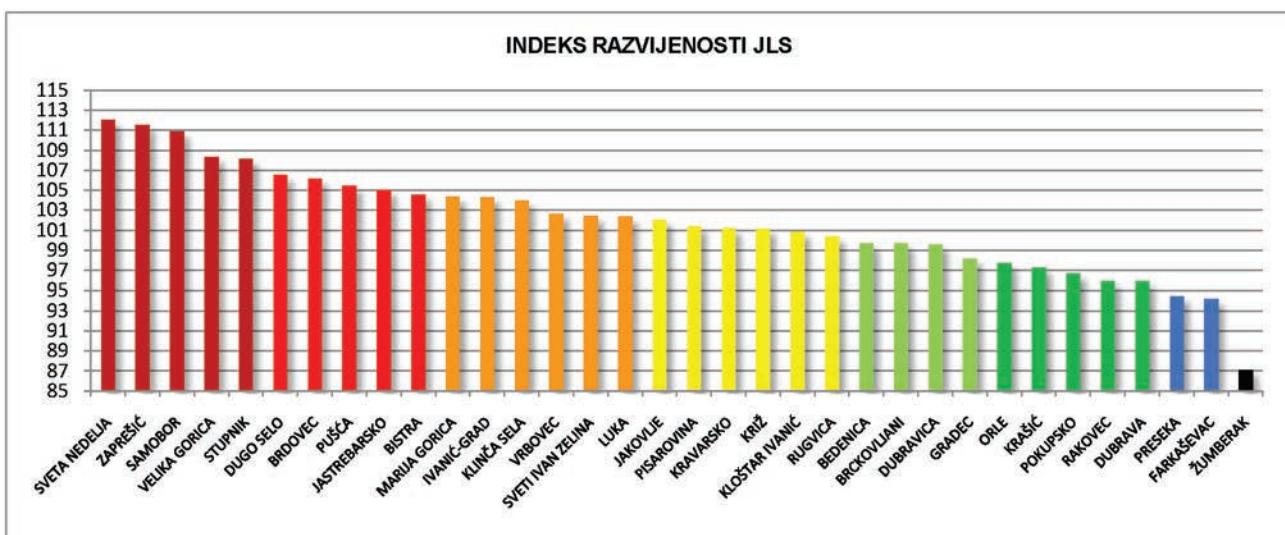
Zagrebačka županija rangirana je u IV. razvojnu skupinu i jedna je od gospodarski najrazvijenijih županija u Republici Hrvatskoj. Ukupno gledajući, Zagrebačka županija s indeksom razvijenosti od 105,89 je 4. najrazvijenija jedinica područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj (odmah iza Grada Zagreba, Istarske i Dubrovačko-neretvanske županije).

Prosječni dohodak po stanovniku 2014.–2016.	Prosječni izvorni prihodi po stanovniku 2014.–2016.	Prosječna stopa nezaposlenosti 2014.–2016.	Opće kretanje stanovništva 2016./2006.	Indeks starenja 2011.	Stupanj obrazovanja VSS, 20-65 2011.	Indeks razvijenosti	Razvojna skupina
108,31	101,22	109,61	111,66	108,50	97,47	105,890	4

Tablica 12: Ocjenjivanje i razvrstavanje Zagrebačke županije prema stupnju razvijenosti 2017. godine

Izvor: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, www.razvoj.gov.hr, 2020.

Jedinice lokalne samouprave razvrstane su u osam skupina distribucijom ranga prema indeksu razvijenosti 100. U I. skupini su jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u zadnjoj četvrtini ispodprosječno rangiranih (Žumberak), u II. koje se nalaze u trećoj četvrtini ispodprosječno rangiranih (Farkaševac, Preseka), u III. koje su u drugoj četvrtini ispodprosječno rangiranih (Dubrava, Krašić, Orle, Pokupsko, Rakovec) u IV. koje su u prvoj četvrtini ispodprosječno rangiranih (Bedenica, Brckovljani, Dubravica, Gradec) zatim u V. koje su u zadnjoj četvrtini iznadprosječno rangiranih (Jakovlje, Kloštar Ivanić, Kravarsko, Križ, Pisarovina, Rugvica) u VI. koje su u trećoj četvrtini iznadprosječno rangiranih (Ivančić-Grad, Klinča Sela, Luka, Marija Gorica, Sveti Ivan Zelina, Vrbovec), u VII. koje su u drugoj četvrtini iznadprosječno rangiranih (Bistrica, Brdovec, Dugo Selo, Jastrebarsko, Pušća) te u VIII. one koje se nalaze u prvoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinice lokalne samouprave (Samobor, Sveti Nedelja, Stupnik, Velika Gorica, Zaprešić).

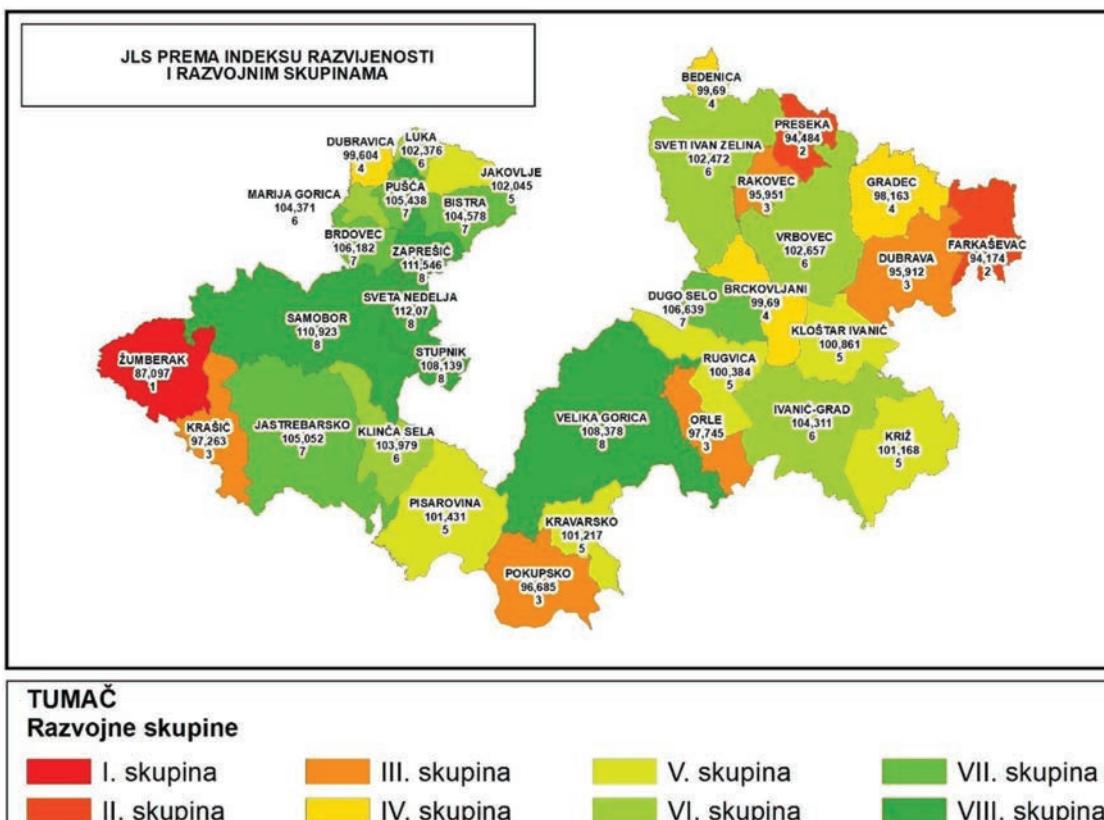

Grafikon 13: Gradovi i općine Zagrebačke županije prema indeksu razvijenosti i razvojnim skupinama

Izvor: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, www.razvoj.gov.hr, 2020.

Obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Na području Zagrebačke županije 22 jedinica lokalne samouprave (65%) iz skupine V.–VIII. ima indeks razvijenosti veći od prosječnog praga razvijenosti (indeks 100), dok je njih 12 (35%) iz skupine I.–IV. ispod prosjeka razvijenosti Republike Hrvatske i sukladno zakonu imaju status potpomognutih područja. Najveći stupanj razvijenosti u Zagrebačkoj županiji imaju gradovi Sveta Nedelja (indeks 112,070), Zaprešić (indeks 111,546), Samobor (indeks 110,923) i Velika Gorica (108,378) te Općina Stupnik (108,139), dok najmanji indeks razvijenosti imaju općine Žumberak, (87,097), Farkaševac (94,174) i Preseka (94,984). Prema indeksu razvijenosti, može se reći, da je najrazvijeniji dio Zagrebačke županije njezin zapadni dio i kontaktni prostor s Gradom Zagrebom.

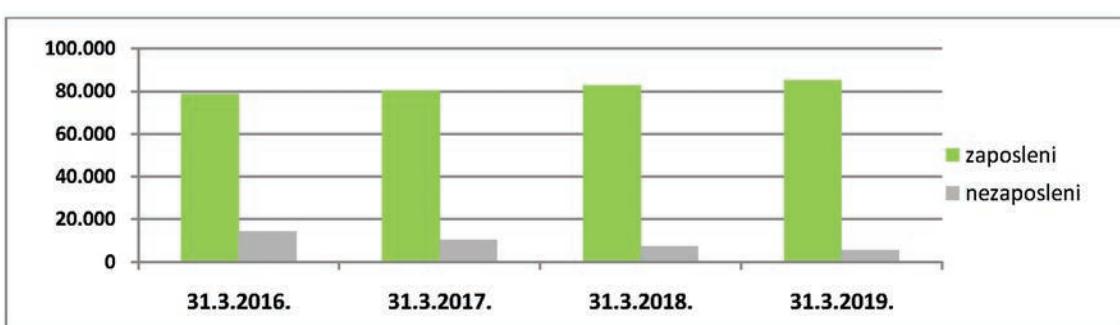
Slika 13: Gradovi i općine Zagrebačke županije prema indeksu razvijenosti i razvojnim skupinama

Izvor: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Zagreb, www.razvoj.gov.hr, 2020.

GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

OSTALI POKAZATELJI

U promatranom razdoblju, prema podacima Državnog zavoda za statistiku, broj zaposlenih je bio stalno u porastu, a broj nezaposlenih u opadanju. U Zagrebačkoj županiji 2018. god. bilo je registrirano ukupno 82.601. zaposlenih (podaci obuhvaćaju zaposlene u pravnim osobama, zaposlene u obrtu i djelatnostima slobodnih profesija te zaposlene poljoprivrednike), a 2016. ukupno 78.909 zaposlenih (bilježi se rast od 4,7%). Stopa registrirane nezaposlenosti 2018. godine bila je 8%, a 2016., na početku izvještajnog razdoblja bila je 15,1%.

Grafikon 14: Broj zaposlenih i nezaposlenih u Zagrebačkoj županiji 2016.–2019.

Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, 2020.

Obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Prema zaposlenosti najznačajniji sektori gospodarstva Zagrebačke županije u razdoblju 2016.–2019. godine su prerađivačka industrija i trgovina, a zatim građevinarstvo te prijevoz i skladištenje. Struktura zaposlenosti u pravnim osobama na području Zagrebačke županije u promatranom razdoblju pokazuje da je najveći broj zaposlenih u prerađivačkoj industriji i trgovini. Također i najveći broj registriranih odnosno aktivnih tvrtki je u prerađivačkoj industriji i trgovini. U pravnim osobama po broju zaposlenih zatim slijede sektori građevinarstva te prijevoza i skladištenja. Struktura zaposlenosti u obrtu i djelatnostima slobodnih profesija na području pokazuje najviše zaposlenih u prerađivačkoj industriji, a zatim u građevinarstvu, trgovini te ugostiteljskim i uslužnim djelatnostima, prijevozu i skladištenju.

Pojoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	Rudarstvo i vodenje	Preradivačka industrija	Opskrba el. energijom, plinom, parom i klimatizacija	Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gosp. otpadom, zaštita okoliša	Gradištvo	Trgovina na veliko i malo, popravak mot. vozila i motocikla	Prijevoz i skladištenje	Pružanje smještaja te priprema i posluživanje hrane	Informacije i komunikacije	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	Poslovanje s nekretninama	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	Javna uprava, obrana, obvezno socijalno osiguranje	Obrazovanje	Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	Umjetnost, zabava, rekreacija	Ostale uslužne djelatnosti	Djelatnosti kulturnstva, roba i usluge za vlastite potrebe	Izvanzajtržiške organizacije i tijela
-------------------------------------	---------------------	-------------------------	--	---	-----------	---	-------------------------	---	----------------------------	--	---------------------------	--	---	--	-------------	--------------------------------------	-------------------------------	----------------------------	--	---------------------------------------

BROJ ZAPOSLENIH U PRAVNIM OSOBAMA

772	1.070	17.914	532	1.245	6.263	15.217	5.985	1.872	1.147	606	166	2.502	1.200	4.643	6.399	2.958	614	825	-	-
993	1.220	17.554	528	1.216	5.417	14.991	5.635	1.646	1.064	582	148	2.233	1.079	4.910	6.259	2.447	561	810	-	-
940	1.274	17.233	637	1.155	5.751	13.889	5.015	1.648	1.020	569	128	2.107	1.062	4.637	6.194	2.276	444	765	-	-
982	1.355	16.897	665	1.274	5.310	12.701	5.039	1.543	848	604	126	2.073	1.093	4.718	6.292	2.379	562	652	-	-

Stanje:

31.03.
2019.31.03.
2018.31.03.
2017.31.03.
2016.

BROJ AKTIVNIH PRAVNIH OSOBA

167	10	1.383	28	46	1.204	2.153	487	600	420	38	129	1.157	274	46	184	173	639	1.455	-	-
174	8	1.389	35	44	1.109	2.194	455	622	388	37	113	1.127	290	46	182	161	424	894	-	-
172	10	1.323	34	53	964	2.157	389	537	359	40	101	1.035	252	45	169	166	605	1.325	-	-
160	8	1.296	32	51	880	2.128	355	476	346	40	100	992	207	57	162	150	523	1.194	-	-

Stanje:

31.12.
2019.31.12.
2018.31.12.
2017.31.12.
2016.

BROJ ZAPOSLENIH U OBRTU I DJELATNOSTIMA SLOBODNIH PROFESIJA

370	8	2.980	-	34	1.492	1.371	983	1.223	246	73	29	715	261	76	64	901	145	1.091	94	-
383	7	3.010	-	46	1.459	1.435	990	1.220	192	73	27	646	233	76	45	881	120	1.055	98	-
361	4	2.994	-	38	1.451	1.472	964	1.305	145	71	26	610	196	107	38	888	101	1.060	93	-
363	4	3.104	-	27	1.460	1.534	1.002	1.374	124	68	26	581	195	109	34	906	92	1.041	91	-

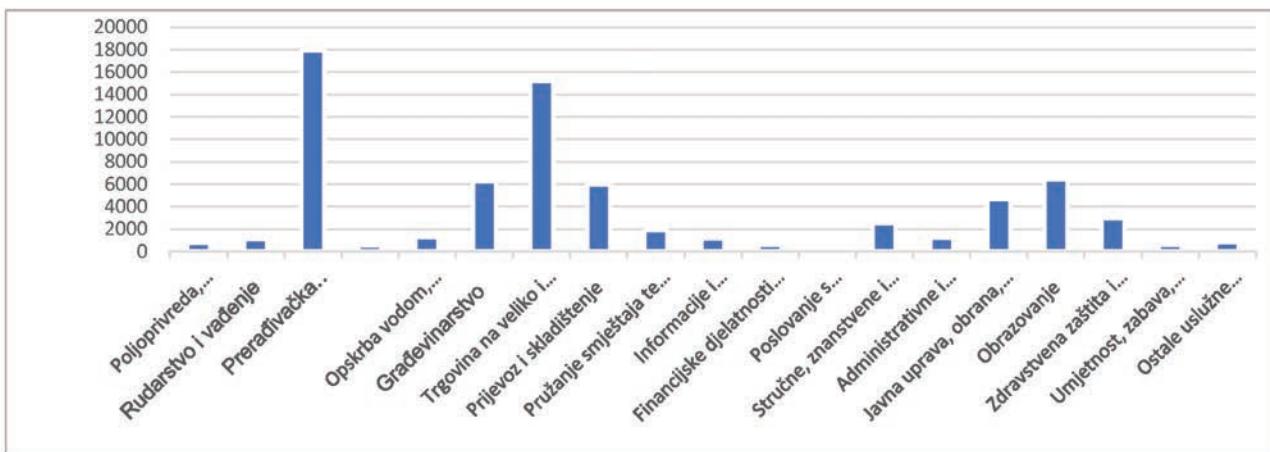
Stanje:

31.12.
2019.31.12.
2018.31.12.
2017.31.12.
2016.

Tablica 13: Zaposlenost u Zagrebačkoj županiji prema područjima djelatnosti

Izvor: Priopćenje 9.2.4. Zaposleni prema područjima djelatnosti i po županijama 2017.–2020., Priopćenje 11.1.2/2. Broj i struktura poslovnih subjekata po županijama 2017.–2020., Priopćenje 9.2.2/4. Zaposleni u obrtu i djelatnostima slobodnih profesija, Državni zavod za statistiku; www.dzs.hr, 2020.

Obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Grafikon 15: Zaposlenost u Zagrebačkoj županiji prema području djelatnosti u 2019.

Izvor: Državni zavod za statistiku; www.dzs.hr, 2020.

Obrada podataka: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

U promatranom razdoblju prema podacima Državnog zavoda za statistiku zabilježen je rast ukupnog broja aktivnih tvrtki sa 9.157 na 10.593 (15,7%), kao i broja obrta sa 4.595 na 5.011 (9%). Paralelno s povećanjem broja poduzetnika rastao je i broj zaposlenika, što je utjecalo na pad broja nezaposlenih. Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje broj nezaposlenih u razdoblju 2016. do 2018. pao je sa 14.087 na 7.161, odnosno za gotovo 50%. Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje 30.9.2020. godine (Statističke informacije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, broj 9/2020, listopad 2020.), od ukupno 84.109 osiguranika 83,9% ih je radilo kod pravnih osoba, 8,2% kod fizičkih osoba, 5,3% su bili obrtnici, 1,5% poljoprivrednici te 1,1% ostali. Broj osiguranih osoba koje su radile kod pravnih i fizičkih osoba i obrtnika se povećao, dok se broj poljoprivrednika smanjio.

MJERE POTICANJA RAZVOJA GOSPODARSTVA

Prema podacima Upravnog odjela za gospodarstvo i fondove Europske unije Zagrebačke županije, u proteklom promatranom razdoblju izrađeni su sljedeći dokumenti vezani uz stanje i razvoj gospodarstva na području Zagrebačke Županije:

- Program poticanja poduzetništva Zagrebačke županije za 2016. godinu, donesen na sjednici Županijske skupštine Zagrebačke županije održanoj 03.12.2015.
- Program poticanja poduzetništva Zagrebačke županije za 2017. godinu, donesen na sjednici Županijske skupštine Zagrebačke županije održanoj 01.12.2016.
- Program poticanja poduzetništva Zagrebačke županije za 2018. godinu, donesen na sjednici Županijske skupštine Zagrebačke županije održanoj 03.05.2018.
- Program poticanja poduzetništva Zagrebačke županije za 2019. godinu, donesen na sjednici Županijske skupštine Zagrebačke županije održanoj 27.11.2018.
- Program poticanja poduzetništva Zagrebačke županije za 2020. godinu, donesen na sjednici Županijske skupštine Zagrebačke županije održanoj 11.12.2019.
- Strategija razvoja informacijske i komunikacijske tehnologije na području Zagrebačke županije – Pametna Županija,
- Strategija turističkog razvoja Zagrebačke županije (do 2025. godine), Akcijski plan energetske učinkovitosti Zagrebačke županije za razdoblje 2017.–2019. godine,
- Strategija održivog korištenja energije Zagrebačke županije, te se svake godine donosi Godišnji plan energetske učinkovitosti Zagrebačke županije.

GOSPODARSKE/PODUZETNIČKE ZONE

Regionalna razvojna agencija Zagrebačke županije izradila je u siječnju 2020. godine, a prethodno i 2015. godine, Analizu poduzetničkih zona na području Zagrebačke županije, temeljenu na aktualnim podacima o poduzetničkim zonama definiranim prostornim planovima i važećem Zakonu o unaprjeđenju poduzetničke infrastrukture, a s ciljem unaprjeđenja poduzetničkih aktivnosti. Analizom iz 2020. godine na području Zagrebačke županije utvrđene su 54 poduzetničke zone (sveukupne površine 3.036,35 ha), od toga 31 aktivnih, u kojima se odvijaju gospodarske aktivnosti (ukupne površine 2.295,61 ha) te 23 neaktivnih zona (ukupne površine 740,74 ha). Veličina zona varira od 1,5 do 354 ha (klasificirano je 12 velikih zona, 13 srednjih, 19 malih te 10 mikro zona). U 31 aktivnoj zoni evidentirano je 307 poduzetnika i 14.995 zaposlenih. 19 aktivnih zona (61%) nalazi se u gradovima Zagrebačke županije, a 12 aktivnih zona (39%) u općinama. Najveća aktivna zona je zona Jalševac u Gradu Jastrebarskom (354,30 ha). Najveći broj poduzetnika evidentiran je u zoni Sveta Nedelja (59), a zaposlenih u zoni Novaki (2.255) u Gradu Sveta Nedelja. Prema tipu aktivnosti najzastupljenije su proizvodno-preradivačke zone (22 zone). U poduzetničkim zonama Zagrebačke županije Analizom je evidentirano ukupno 1.424,95 ha raspoloživog zemljišta za nove gospodarske subjekte i investiranje, od toga je u aktivnim zonama 1.001,45 ha.

Zaključno je, temeljem Analize u Katalogu poduzetničkih zona Zagrebačke županije, izdvojena i klasificirana 31 perspektivna poduzetnička zona, to jest sve aktivne zone u koje bi trebalo usmjeravati naredna ulaganja i investicije. Perspektivne zone izdvojene su temeljem svojih komparativnih prednosti analizom sljedećih pokazatelja: geostrateški položaj, prometna povezanost, dostupnost kvalificirane radne snage, kvalitetna infrastruktura, cijene zemljišta i pogodnosti koje

investitorima pružaju gradovi i općine (niži komunalni doprinos, oslobođenje od plaćanja komunalne naknade i dr.). Perspektivne zone prezentirane su u WEB GIS pregledniku na mrežnim stranicama Zavoda i Zagrebačke županije (o projektu opširnije u poglavlju 3.1.4. ovog Izvješća).

Zone	Aktivne /Neakt.	Grad / Općina	Poduzetnička zona	Ukupna površina, ha	Slobodna površina, ha	Broj poduzetnika	Broj zaposlenih
Velike ≥100 ha	A	GRAD JASTREBARSKO	Jalševac	354,30	291,30	26	965
	A	GRAD SVETI IVAN ZELINA	Sveta Helena	126,00	0	6	400
	A	OPĆINA KRIŽ	Križ 1	126,00	89,78	4	42
	A	OPĆINA BISTRA	Gospodarska zona Bistra	120,78	102,43	4	25
	N	GRAD VRBOVEC	Poduzetnik	116,40	116,40	0	0
	A	OPĆINA RUGVICA	Rugvica Sjever	107,70	36,30	3	92
	A	GRAD VRBOVEC	Plik Vrbovec Gradip	105,00	0	9	1.935
	A	GRAD VELIKA GORICA	Vukovinsko polje	104,94	0	3	213
	A	GRAD ZAPREŠIĆ	Gosp. zona Shopping city Zagreb	103,00	0	8	2.000
	A	OPĆINA PISAROVINA	Pisarovina	102,84	56,21	11	406
	A	GRAD SVETA NEDELJA	Novaki	100,00	40,00	54	2.255
	A	GRAD SVETA NEDELJA	Sveta Nedelja	100,00	30,00	59	2.092
Srednje 50-100 ha	A	GRAD VRBOVEC	Luka – Jug I	96,00	76,77	1	120
	A	GRAD DUGO SELO	Puhovec	88,13	30,55	16	507
	N	GRAD DUGO SELO	Črnovčak	85,34	85,34	0	0
	A	OPĆINA BRKOVLIJANI	Božjakovina	82,96	64,40	6	150
	N	OPĆINA PISAROVINA	Velika Jamnička	76,00	76,00	0	0
	N	OPĆINA RAKOVEC	Mlaka	75,60	75,60	0	0
	N	SVETI IVAN ZELINA	Komin	72,05	72,05	0	0
	A	OPĆINA LUKA	Luka	64,40	0	2	244
	N	GRAD VRBOVEC	Konak – Zapad I	61,00	61,00	0	0
	A	GRAD IVANIĆ GRAD	Poduzetnička zona Sjever – Zona 6	60,79	19,00	15	60
	A	GRAD ZAPREŠIĆ	Radna zona Jug	55,00	0	16	744
	A	GRAD VELIKA GORICA	Rakitovec	53,70	0	6	78
	N	GRAD VELIKA GORICA	Kušanec istok	51,62	51,62	0	0
Male 10-50 ha	A	GRAD IVANIĆ GRAD	Poduzetnička zona Jug – Zona 3	49,65	12,00	14	400
	A	OPĆINA RUGVICA	Trgovačka zona Rugvica	48,38	3,04	2	695
	N	SVETI IVAN ZELINA	Brezovec Zelinski	46,32	46,32	0	0
	A	OPĆINA RUGVICA	Dragošićka	37,75	0	1	150
	A	GRAD ZAPREŠIĆ	Gospodarska zona Pojatno	35,00	0	4	339
	A	GRAD VRBOVEC	Konak Istok	32,76	0	2	3
	A	OPĆINA KRIŽ	Križ II	31,40	20,55	5	72
	A	GRAD SVETA NEDELJA	Rakitje	30,00	6,70	16	255
	N	OPĆINA RUGVICA	Otok Svibovski	21,55	21,55	0	0
	A	OPĆINA BRDOVEC	Drenje Ključ Brdovečki	21,00	13,35	4	30
	A	GRAD ZAPREŠIĆ	Radna zona Industrijska	20,00	0	4	426
	N	OPĆINA FARKAŠEVAC	Farkaševac	19,51	19,51	0	0
	A	GRAD VRBOVEC	Luka – Jug II	16,07	0	1	5
	N	SVETI IVAN ZELINA	Šuliniec	15,38	15,38	0	0
	N	OPĆINA DUBRAVA	Berek	14,43	14,43	0	0
	N	OPĆINA DUBRAVICA	Zona Dubravica I	13,30	13,30	0	0
	N	OPĆINA POKUPSKO	Pokupsko	12,93	12,93	0	0
	A	OPĆINA BEDENICA	Bedenica	10,70	4,07	3	250
	N	OPĆINA RUGVICA	Kamenke	10,34	10,34	0	0
Mikro do 10 ha	A	GRAD VRBOVEC	Konak Istok II	9,85	0	1	20
	N	OPĆINA KLOŠTAR IVANIĆ	Lipovec Lonjski	9,79	9,79	0	0
	N	OPĆINA DUBRAVICA	Zona Dubravica II	8,50	8,50	0	0
	N	OPĆINA POKUPSKO	Skender Brdo	7,47	7,47	0	0
	N	OPĆINA KRAVARSKO	Podvornica	4,90	4,90	0	0
	N	OPĆINA MARIJA GORICA	Kraj donji-istočni dio	4,35	4,35	0	0
	N	OPĆINA RUGVICA	Rugvica	7,86	7,86	0	0
	N	OPĆINA KLOŠTAR IVANIĆ	Kloštar Ivanić	3,10	3,10	0	0
	N	GRAD VRBOVEC	Konak zapad II	3,00	3,00	0	0
	A	OPĆINA KRAVARSKO	Kravarško-Pilana i parketara	1,51	0	1	22

Tablica 14: Poduzetničke zone Zagrebačke županije

Izvor: Analiza poduzetničkih zona Zagrebačke županije, Razvojna agencija zagrebačke županije, 2020.; Perspektivne poduzetničke zone Zagrebačke županije, Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, www.zpuzz.hr, 2020.

Analizom izrađenom 2015. godine bilo je utvrđeno 57 poduzetničkih zona ukupne površine 3.603 ha, od toga 30 aktivnih (2.575 ha) i 27 neaktivnih zona (1.028 ha). Veličina zona varirala je od 5 do 500 ha. U 30 aktivnih zona bilo je evidentirano 309 poduzetnika i 6.258 zaposlenih. 20 zona bilo je izdvojeno i klasificirano perspektivnim (1.785 ha površina).

Analiza poduzetničkih zona zagrebačke županije	2015.	2020.
Broj poduzetničkih zona	57	54
Broj aktivnih zona	30	31
Površina aktivnih zona (ha)	2.575,00	2.295,61
Broj neaktivnih zona	27	23
Površina neaktivnih zona (ha)	1.028,00	740,74
Površina zona (aktivne i neaktivne) ha	3.603,00	3.036,35
Broj poduzetnika u aktivnim zonama	309	307
Broj zaposlenih u aktivnim zonama	6.258	14.995
Izdvojeno perspektivnih zona	20	31

Tablica 15: Poduzetničke zone Zagrebačke županije 2015. i 2019.

Izvor: Analiza poduzetničkih zona Zagrebačke županije, Razvojna agencija zagrebačke županije, 2019.

Usporedbom pokazatelja 2015.–2020. vidljivo je da se broj i površina poduzetničkih zona smanjio, međutim broj zaposlenih u aktivnim poduzetničkim zonama povećao se sa 6.258 na 14.995 (240%) što je najjasniji pokazatelj rasta aktivnosti u poduzetničkim zonama Zagrebačke županije. U skladu s uočenom dinamikom aktivnosti u poduzetničkim zonama, veći je i broj zona ocijenjenih perspektivnima za usmjeravanje razvoja i investiranja (sve aktivne zone). Za daljnji razvoj poduzetničkih zona očekivan je, kao i u promatranom razdoblju, utjecaj nastavka procesa premještanja pojedinih industrija i preradivačkih kapaciteta iz Grada Zagreba na područje Zagrebačke županije kako zbog investicijskih pogodnosti i dobre infrastrukturne opremljenosti ovih zona, tako i zbog trenda smještaja drugih gospodarskih sektora, posebno velikih trgovačkih lanaca/centara na područje Zagrebačke županije.

Slika 14: Aktivne poduzetničke zone Zagrebačke županije

Izvor: Katalog poduzetničkih zona Zagrebačke županije, Razvojna agencija Zagrebačke županije, 2020.
Obrada: Zavod za prostorno uredenje Zagrebačke županije, 2020.

2.3.2. Poduzetništvo i obrtništvo

Prema podacima Financijske agencije (FINA) u Zagrebačkoj je županiji u 2019. godini, prema broju obrađenih godišnjih finansijskih izvještaja, sjedište imalo 9.019 poduzetnika, kod kojih je bilo 62.700 zaposlenih, što je u odnosu na prethodnu godinu povećanje broja zaposlenih za 8,5%. Poduzetnici županije ostvarili su u 2019. godini ukupne prihode u iznosu od 57,9 milijardi kuna (11,9% više u odnosu na 2018. g.), ukupne rashode od 55 milijardi kuna (11,3% više), dobit razdoblja u iznosu od 3 milijarde kuna (11,4% više), gubitak razdoblja od 666,7 milijuna kuna (21,6% manje) te neto dobit od 2,3 milijarde kuna (26,8% više). Bruto investicije u 2019. godini bilježe rast u odnosu na prethodnu godinu i to za 19,1%. Uvoz je povećan za 11,6%, a izvoz za 11%, s tim da je trgovinski deficit 4,9 milijardi kuna. Prosječna mjesečna neto obračunata plaća iznosila je 4.346 kuna, što je 3% više u odnosu na 2018. godinu.

Opis	Zagrebačka županija			Udjel ZŽ u RH (u %)
	2018.	2019.	Index	
Broj poduzetnika		9.019	-	6,62
Broj dobitaša	6.229	6.671	107,1	7,33
Broj gubitaša	1.934	2.348	121,4	5,18
Broj zaposlenih	57.763	62.700	108,5	6,47
Ukupni prihodi	51.720.950	57.895.420	111,9	7,27
Ukupni rashodi	49.441.949	55.045.796	111,3	7,28
Dobit prije oporezivanja	3.148.045	3.529.155	112,1	6,17
Gubitak prije oporezivanja	869.045	679.532	78,2	3,86
Porez na dobit	458.607	541.332	118,0	6,48
Dobit razdoblja	2.670.388	2.974.944	111,4	6,09
Gubitak razdoblja	849.995	666.652	78,4	3,79
Konsolidirani financ. rezultat dobit (+) ili gubitak (-) razdoblja	1.820.393	2.308.292	126,8	7,38
Izvoz	8.777.451	9.746.305	111,0	6,44
Uvoz	13.126.006	14.648.268	111,6	10,63
Trgovinski saldo (izvoz minus uvoz)	-4.348.555	-4.901.963	112,7	-
Bruto investicije samo u novu dugotrajnu imovinu	1.260.290	1.500.675	119,1	5,45
Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom	4.218	4.346	103,0	101,92

Tablica 16: Osnovni financijski rezultati poslovanja poduzetnika Zagrebačke županije u 2019. godini;

Izvor: Fina, Registar godišnjih finansijskih izvještaja

Na rang listi 34 grada i općine Zagrebačke županije, Velika Gorica je prva po broju poduzetnika (1.768), po broju zaposlenih (12.924) i po ukupnom prihodu (14 milijardi kuna). Zagrebačka županija je u odnosu na druge županije na petom mjestu prema broju poduzetnika, četvrtom prema broju zaposlenih kod poduzetnika te na drugom mjestu prema iskazanim ukupnim prihodima i neto dobiti.

Naziv grada/općine	Broj poduzetnika		Broj zaposlenih		Ukupni prihod		Neto dobit/gubitak	
	Broj	Rang u RH	Broj	Rang u RH	Iznos	Rang u RH	Iznos	Rang u RH
Grad Velika Gorica	1.768	9	12.924	8	13.967.904	6	558.707	6
Grad Sveti Nedjelja	920	18	10.066	14	12.177.884	7	621.541	4
Općina Stupnik	222	76	4.178	30	5.654.649	17	237.354	16
Grad Samobor	1.448	10	8.081	17	5.509.795	18	247.657	14
Grad Zaprešić	865	21	4.789	28	3.673.522	26	75.530	38

Tablica 17: TOP 5 najvećih JLS Zagrebačke županije po kriteriju ukupnoga prihoda poduzetnika u 2019. godini;

Izvor: Fina, Registar godišnjih finansijskih izvještaja

Prema pokazatelju produktivnosti rada mjerenum odnosom ukupnih prihoda i broja zaposlenih, Zagrebačka županija je u odnosu na druge županije treća, prema pokazatelju produktivnosti rada mjerenum odnosom neto dobiti i broja zaposlenih druga, a po ekonomičnosti poslovanja je na sedmom mjestu među svim županijama.

2.3.3. Poljoprivreda, šumarstvo i lovstvo

POLJOPRIVREDA

Zagrebačka županija 2019. godine u poljoprivrednoj proizvodnji Republike Hrvatske sudjeluje sa oko 10%, pa je tako treća među županijama, nakon Osječko-baranjske i Bjelovarsko-bilogorske županije. Među vodećim je županijama u stočarskoj proizvodnji, voćarstvu, proizvodnji krmnog bilja, proizvodnji kravljeg mlijeka, jaja, vina, grožđa, u površinama za proizvodnju povrća i po brojnosti stoke.

Uvidom u podatke Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (u Upisnik poljoprivrednika i ARKOD sustav evidencije poljoprivrednih površina), u 2019. godini na području Zagrebačke županije evidentirano je ukupno 14.493 poljoprivrednih gospodarstava i 71.308 ha korištenog poljoprivrednog zemljišta. Najviše poljoprivrednih gospodarstava su po strukturi obiteljska poljoprivredna gospodarstva (13.975 ili 96%), a preostali dio su pravne osobe, trgovacka društva, zadruge i obrti i drugi.

2016. godine ukupno je evidentirano 14.945 poljoprivrednih gospodarstava sa 71.308,20 ha poljoprivrednog zemljišta. U promatranom izvještajnom razdoblju smanjio se njihov broj za 3,0% kao i površina poljoprivrednog zemljišta u funkciji poljoprivrednih gospodarstava za 6,7%. Također, smanjio se i broj obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava za 0,8% (sa 14.610 na 14.493).

Prema podacima iz ARKOD baze za 2019. godinu, od ukupno evidentiranih poljoprivrednih gospodarstava njih 13.718, s ukupno 66.514,03 ha zemljišta, je sa sjedištem u Zagrebačkoj županiji. U prosjeku, na jedno poljoprivredno gospodarstvo dolazi 5,1 ha poljoprivrednog zemljišta. Najviše, 8.018 (61%) poljoprivrednih gospodarstava koristi zemljište veličine 1–3 ha, a 5.315 (40,4%) zemljište veličine 3–20 ha. 343 (2,6%) gospodarstva veličine je 20–100 ha, a 42 (0,3%) gospodarstava veličine je preko 100 ha, od toga je samo 1 gospodarstvo veličine 500–1.500 ha (većih posjeda od toga nema).

Prema podacima u Jedinstvenom registru domaćih životinja Ministarstva poljoprivrede (JRDŽ), na dan 31.12.2019. godine u Zagrebačkoj županiji evidentiran je stočni fond od ukupno 182.294 životinja (goveda, kopitar, svinja, ovaca i

koza) na 11.231 gospodarstava – lokacija na kojima se drže domaće životinje. Prema podacima iz Godišnjeg izvješća Ministarstva poljoprivrede za 2019. godinu (ožujak 2020.), u Registru stočarskih farmi bilo je evidentirano za razdoblje praćenja 2007.–2019. godine ukupno 15.813 registriranih gospodarstava i 987 deaktiviranih gospodarstava. Od ukupno 21.218 posjednika registriranih gospodarstava u razdoblju praćenja 2007.–2019., 97,8% (20.761) su fizičke osobe, 1,7% (367) su pravne osobe, a 0,5% (90) su obrti.

	Goveda		Konji		Magarci		Svinje		Ovce		Koze	
	Broj gospodarstava	Broj životinja										
ZŽ 2016.	3.665	43.254	487	2.369	36	147	9.035	131.946	942	22.908	310	2.539
ZŽ 2017.	3.403	44.440	475	2.341	41	168	8.870	120.099	962	22.728	299	2.744
ZŽ 2018.	2.696	40.068	473	2.392	42	168	3.974	98.354	942	28.599	291	2.355
ZŽ 2019.	2.397	39.645	484	2.463	46	194	7.065	104.950	950	32.639	289	2.403
RH 2019.	21.174	418.471	5.114	24.423	1.008	4.088	68.913	1.170.770	18.680	697.216	5.064	81.550
udio u RH	11,3%	9,5%	9,5%	10,1%	4,6%	4,7%	10,3%	9%	5,1%	4,7%	5,7%	2,9%

Tablica 18: Brojno stanje domaćih životinja i gospodarstava 2016.–2019.,

Izvor: Jedinstveni registar domaćih životinja 2016.–2019., Hrvatska poljoprivredna agencija, www.hpa.mps.hr, 2020.

Prema podacima JRDŽ za 2019. godinu, po uzgoju goveda sa udjelom broja goveda od 9,5% Zagrebačka županija je na 4. mjestu u Državi, iza Osječko-baranjske, Bjelovarsko-bilogorske i Koprivničko-križevačke županije. Po broju svinja sa udjelom 9% od ukupnog uzgoja u Državi također zauzima 4. mjesto, iza Osječko-baranjske, Vukovarsko-srijemske i Brodsko-posavske županije. Po broju konja sa udjelom od 10,1% Zagrebačka županija je na 1. mjestu ukupnog uzgoja u Državi. Uzgoj koza na području Županije čini oko 2,9% nacionalnog uzgoja, a ovaca kao i magaraca 4,7%.

Ukupna populacija goveda na kraju 2019. godine u Zagrebačkoj županiji brojila je 39.645 grla, te je u odnosu na 2016. godinu manja za oko 8,3%, a broj gospodarstava manji je za čak 34,6%. No, gospodarstva koja ostaju u govedarskoj proizvodnji povećavaju broj grla, te postupno raste prosječan broj grla po stadu. Prosječno je po gospodarstvu u 2016. godini bilo 11,8 grla, a u 2019. godini bilo je 16,5 grla, te je prosječna veličina stada u promatranu 4 godine porasla za oko 40%.

Pregled statističkih podataka JRDŽ ukazuje na stabilan rast konjogojskstva. U promatranom razdoblju 2016.–2019. bilježi se povećanje ukupnog broja konja za oko 4%, dok broj gospodarstava to jest broj uzgajivača varira, u konačnici na razini stagnacije. Broj uzgajivača magaraca povećao se za oko 27,7%, a ukupan broj magaraca za čak 32%, međutim radi se o relativno malom ukupnom broju komada (194). Usporednim pokazateljima 2016. i 2019. godine u ovčarstvu se bilježi porast ukupnog broja ovaca za oko 43%, a broj uzgajivača se neznatno povećao. Istovremeno u promatranom razdoblju bilježi se pad ukupnog broj koza za oko 5,4%, kao i broja uzgajivača za oko 6,8%.

	2016.		2017.		2018.		2019.	
	Broj isporučitelja	Količina mlijeka (kg)						
Županija	683	24.794.676	553	24.159.668	484	22.285.962	423	20.864.564
RH	8.376	489.785.469	7.026	476.656.475	6.193	453.458.230	5.473	435.606.090
udio u RH	8,2%	5,1%	7,9	5,1%	7,8%	4,9	7,7%	4,8%

Tablica 19: Isporučene količine kravlje mlijeka (kg) i ukupan broj isporučitelja 2016.–2019.

Izvor: Hrvatska poljoprivredna agencija, www.hpa.mps.hr, 2020.

U razdoblju od 2016. do 2019. godine količina isporučenog kravlje mlijeka kao i broj isporučitelja mlijeka je konstantno u opadanju. Prema podacima iz Središnjeg laboratorija za kontrolu kvalitete mlijeka (SLKM) 2019. godine u Zagrebačkoj županiji bilo je isporučeno 4,8% kravlje mlijeka od ukupne količine na državnoj razini.

U svinjogojsku, trend pada ukupnog broja svinja u Republici Hrvatskoj zabilježen je u proteklom razdoblju i u Zagrebačkoj županiji. U odnosu na 2016. godinu, broj svinja je 2018. godine manji za oko 21,8%, a broj gospodarstava/uzgajivača pada za oko 27,8%. Istovremeno broj krmača pod kontrolom proizvodnosti na kraju 2018. godine porastao je u odnosu na 2016. godinu za oko 7% (na 2.780 komada), a povećao se i broj uzgajivača na obiteljskim gospodarstvima (sa 9 na 11). Strukturu uzgajivača 2018. godine čine farma Belje d.d. Gradec (u Općini Gradec) koja je najveći uzgajivač sa 72% ukupnog uzgoja krmača pod kontrolom proizvodnosti na području Županije, zatim farma Krmiva d.o.o. Bratina (u Općini Pisarovina) sa udjelom od 15,2 %, te 11 obiteljskih gospodarstava sa udjelom od 13,2% (od toga 1 obiteljsko gospodarstvo sa više od 20 krmača, 1 sa 10-19 krmača, 1 gospodarstvo sa 6-9 krmača i 8 sa prosječno do 5 krmača).

U peradarstvu statistički pokazatelji Hrvatske poljoprivredne agencije iskazani su za uzgojne programe koji se provode na matičnim jatima izvornih pasmina peradi, kokoši hrvatice i zagorskog purana. U 2018. godini na području Zagrebačke županije zabilježen je broj od ukupno 277 umatičenih kokoši hrvatice, 27 matičnih jata te 12 uzgajivača, što u odnosu na 2016. godinu predstavlja značajan rast uzgojno valjane populacije i broja uzgajivača. Proizvodni pokazatelji za 2018. godinu prikazuju broj od 46.310 snesenih jaja od kojih se nasadi 15.624 jaja, te broj od 14.733 izvaljenih pilića i 13.597 odgojenih. U 2018. godini na području Zagrebačke županije zabilježen je broj od ukupno 105 umatičenih zagorskih purana, 14 matičnih jata te 2 uzgajivača, što u odnosu na 2016. godinu predstavlja pad uzgojno valjane populacije i broja uzgajivača. Proizvodni pokazatelji za 2018. godinu prikazuju broj od 1.673 snesenih i 1.597 nasadenih jaja te 1.497 izvaljenih i 1.259 odgojenih purića.

U pčelarstvu, statistički pokazatelji Hrvatske poljoprivredne agencije iskazani su za uzgojne programe matica pčela. U promatranom periodu broj uzgajivača selekcioniranih matica pčela u Republici Hrvatskoj u stalnom je porastu kao i broj uzgojenih matica. U 2018. godini na području Zagrebačke županije registrirana su 2 uzgajivača selekcioniranih matica pčela, a uzgojeno je 1.016 matica što čini 1,96% ukupnog uzgoja u RH (2016. godine bilo je uzgojeno 503 matica odnosno 1,51% nacionalnog uzgoja).

ŠUMARSTVO

Prema podacima iz Županijske razvojne strategije Zagrebačke županije 2014.–2020. (Regionalna razvojna agencija Zagrebačke županije, travanj 2015.) 95% šuma u Zagrebačkoj županiji pripada gospodarskim šumama, ostalo su zaštitne šume (zaštita zemljišta, vodnih tokova, erozivnih područja, naselja) i šume s posebnom namjenom (sjemenske šume, parkovi prirode, rezervati, šume za odmor i rekreatiju, znanstvena istraživanja, obranu i sl.).

Prema strukturi vlasništva, 51,44% površine šuma u vlasništvu je države, a 48,56% u privatnom vlasništvu. Stanje šuma na površinama u državnom vlasništvu znatno je bolje (dvostruko veća drvna zaliha, veći etat), pa je unapređenje gospodarenja šumama u privatnom vlasništvu prepoznato kao prioritet u razvoju korištenja tog prirodnog resursa. provedbom više znanstvenih projekata na području Županije utvrđeni su glavni razvojni problemi vezano za gospodarenje privatnim šumama. Među navedenim ističu se velika rascjepkanost i usitnjenošć šumskog posjeda (prosječna veličina šumskog gospodarstva je 0,65 ha), visoka prosječna starost i nizak stupanj obrazovanja šumoposjednika, ekstenzivno i nestručno gospodarenje privatnim šumama, niska drvna zaliha i njena loša struktura, zamjena vrijednijih vrsta manje vrijednim, izostanak odgovarajuće obnove sastojina i slaba otvorenost privatnih šumskih kompleksa (nedostatak šumskih putova i cesta). S ciljem unapređenja gospodarenja privatnim šumama na području Zagrebačke županije, a u suradnji s djelatnicima savjetodavne službe, Županija šumoposjednicima dodjeljuje potpore za biološku obnovu šuma i nabavu sitne šumske mehanizacije za provedbu radova biološke obnove šuma.

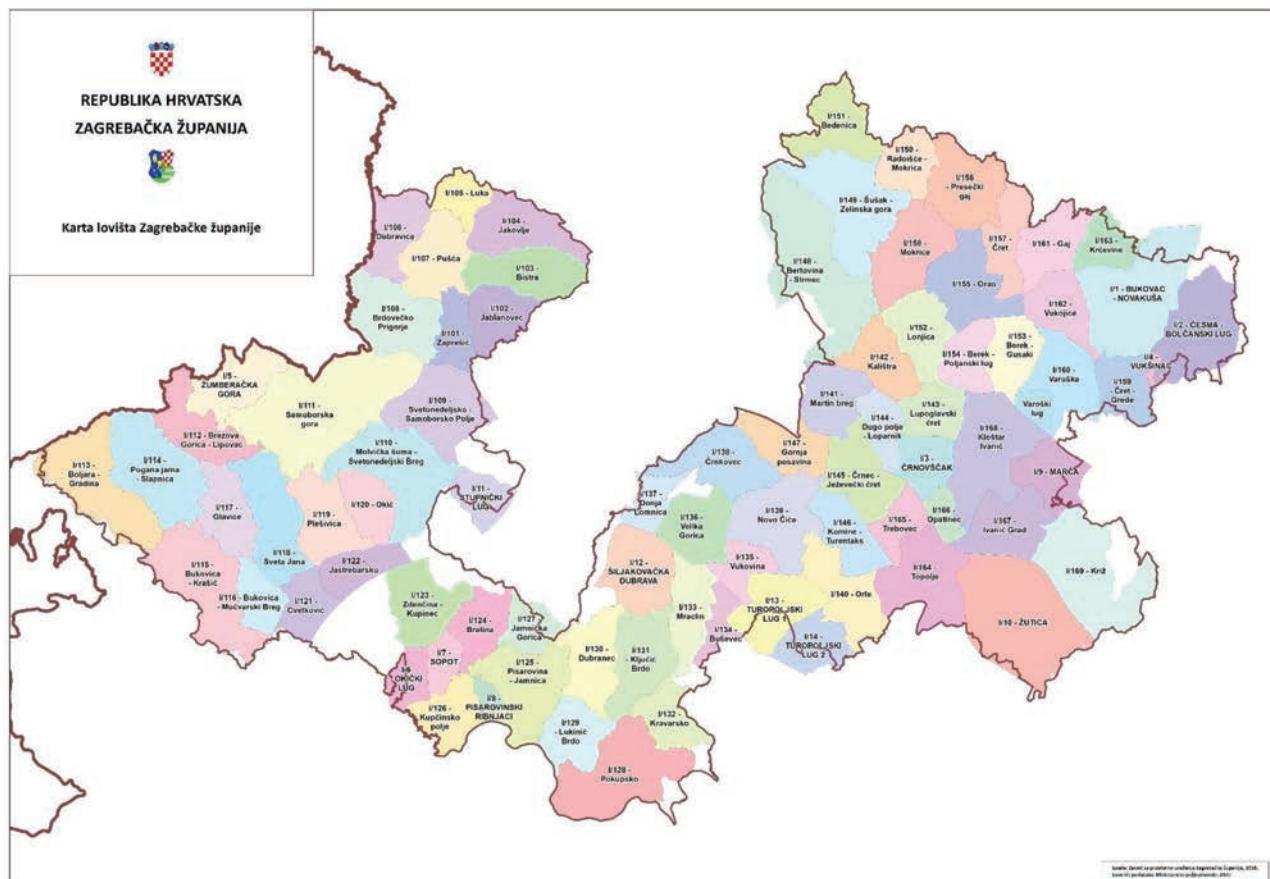
STRUKTURA ŠUMA I ŠUMSKOG ZEMLJIŠTA NA PODRUČJU ZAGREBAČKE ŽUPANIE					
područje UŠP:	obraslo	neobraslo		neplodno	ukupno
		proizvodno	neproizvodno		
Zagreb	35.777,24 ha	530,11 ha	628,83 ha	775,35 ha	37.712,53 ha
Karlovac	29.307,13 ha	125,74 ha	128,97 ha	226,35 ha	29.788,19 ha
Bjelovar	12.825,17 ha	111,48 ha	179,81 ha	134,11 ha	13.250,57 ha
ukupno	77.909,54 ha	767,33 ha	937,61 ha	1.135,81 ha	80.751,29 ha

Tablica 20: Struktura šuma i šumskog zemljišta na području Zagrebačke županije.

Izvor: Hrvatske šume d.o.o., Uprava šuma podružnica Zagreb, Uprava šuma podružnica Karlovac i Uprava šuma podružnica Bjelovar, ožujak 2020.

LOVSTVO

Osnovni propis kojim se uređuje gospodarenje lovištem i divljači jest Zakon o lovstvu ("Narodne novine", broj 99/18). Sukladno navedenom propisu na području Zagrebačke županije osnovan je Lovački savez Zagrebačke županije koji broji oko 3.400 članova okupljenih u 80 lovačkih udruga i društava (izvor: <https://lszz.hr>). Upravni odjel za poljoprivredu, ruralni razvitak i šumarstvo Zagrebačke županije je u suradnji s tvrtkom GDI d.o.o. i Zavodom za prostorno uređenje Zagrebačke županije razvio GIS aplikaciju lovišta Zagrebačke županije.

Slika 15: Lovišta Zagrebačke županije

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, DGU, Obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2018.

2.3.4. Turizam

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, u promatranom razdoblju na području Zagrebačke županije u pri-mjetan je konstantan porast dolazaka i noćenja turista. U promatranom razdoblju 2016.–2019. ukupni broj dolazaka turi-sta porastao je 1,85 puta, a noćenja 1,75 puta. Uspoređujući domaće i strane turiste, veći porast dolazaka i noćenja bio je izraženiji u stranim turista. Najveći broj dolazaka i noćenja turista u 2019. godini bilježe gradovi Zagrebačke županije, naročito Grad Velika Gorica s udjelom od oko 35% dolazaka odnosno 29% noćenja od ukupnog broja na županijskoj ra-zini, pa zatim gradovi Jastrebarsko (20% i 15%), te Sveta Nedelja i Samobor (13% i 15%). Općine Zagrebačke županije sudjeluju sa svega 2,8% dolazaka i 3,4% noćenja. Zanimljivo je da u općinama Kravarsko i Krašić po 96% noćenja ostvaruju strani turisti. Također, većinu noćenja u gradovima Zagrebačke županije, osim gradova Dugog Sela i Ivanić-Grada ostvaruju strani turisti.

godina	dolasci			noćenja		
	ukupno	domaći	strani	ukupno	domaći	strani
2016.	75.527	23.922	51.605	128.255	45.312	82.943
2017.	86.501	24.578	61.923	148.810	47.688	101.122
2018.	122.950	29.704	93.246	202.606	54.222	148.384
2019.	139.913	32.267	107.646	225.561	58.734	166.827

Tablica 21: Smještajni kapaciteti, dolasci i noćenja turista u komercijalnom smještaju 2016.–2019.

Izvor: Tablica 1.2. Dolasci i noćenja domaćih i stranih turista, županije, Baze podataka, Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, 2020.

2.3.5. Eksploracija mineralnih sirovina, ugljikovodika i geotermalnih voda u energetske svrhe

MINERALNE SIROVINE

Na istraživanje i eksploraciju mineralnih sirovina odnose se odredbe Zakona o rudarstvu ("Narodne novine", broj 56/13, 14/14, 52/18, 115/18 i 98/19). Sukladno navedenom zakonu, od mineralnih sirovina na području Zagrebačke županije eksploriraju se građevni pjesak i šljunak, tehničko-građevni kamen i ciglarska glina. Prema podacima Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja u sljedećoj tablici su iskazane ukupne eksploracijske rezerve mineralnih sirovina za raz-doblje od 2016. do 2019. godine, zajedno sa otkopanim količinama mineralnih sirovina na području Zagrebačke županije.

STANJE UKUPNIH REZERVI MINERALNIH SIROVINA U ZAGREBAČKOJ ŽUPANIJI ZA RAZDOBLJE 2016.–2019.					
vrsta mineralne sirovine		2016.	2017.	2018.	2019.
građevni pjesak i šljunak	broj eksploracijskih polja	9	8	8	8
	eksploracijske rezerve	26.917.013 m ³	27.126.299 m ³	25.902.282 m ³	24.298.099 m ³
	otkopane količine	619.936 m ³	558.706 m ³	570.555 m ³	547.547 m ³
tehničko-građevni kamen	broj eksploracijskih polja	5	4	6	5
	eksploracijske rezerve	12.638.487 m ³	14.137.835 m ³	17.101.245 m ³	15.362.2989 m ³
	otkopane količine	632.239 m ³	354.359 m ³	402.957 m ³	411.000 m ³
ciglarska glina	broj eksploracijskih polja	–	1	1	1
	eksploracijske rezerve	–	1.892.552 m ³	1.732.002 m ³	1.823.160 m ³
	otkopane količine	–	0 m ³	69.392 m ³	0 m ³

Tablica 22: Stanje ukupnih rezervi mineralnih sirovina u Zagrebačkoj županiji za razdoblje 2016.–2019.

Izvor: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Stanje ukupnih rezervi na dan 31.12.2016., 31.12.2017., 31.12.2018. i 31.12.2019.

U nastavku su dani tablični podaci za aktivna, neaktivna i brisana eksploracijska polja te brisane istražne prostore mineralnih sirovina na području Zagrebačke županije. Prema navedenim podacima, na području Zagrebačke županije nalazi se 8 aktivnih eksploracijskih polja građevnog pjeska i šljunka (jedno ima nevažeću koncesiju), 5 eksploracijskih polja tehničko-građevnog kamena (jedno sa nevažećom koncesijom) i 1 eksploracijsko polje ciglarske gline.

AKTIVNA EKSPLOATACIJSKA POLJA MINERALNIH SIROVINA NA PODRUČJU ZAGREBAČKE ŽUPANIJE					
Oznaka u registru	naziv eksploracijskog polja	Vrsta mineralne sirovine	GRAD/OPĆINA	Koncesija	Rok koncesije do
EP-E11-67	ABESINIJA	Građevni pjesak i šljunak	RUGVICA	Važeća	31.12.2027.
EP-E11-80	TRSTENIK	Građevni pjesak i šljunak	RUGVICA	Važeća	31.12.2038.
EP-E11-70	JAGODNO	Građevni pjesak i šljunak	VELIKA GORICA	Važeća	31.12.2022.
EP-E11-72	NOVO ČIĆE	Građevni pjesak i šljunak	VELIKA GORICA	Važeća	31.12.2030.
EP-E11-81	VUKOVINA	Građevni pjesak i šljunak	VELIKA GORICA	Važeća	31.12.2022.
EP-E11-76	SAVRŠČAK I	Građevni pjesak i šljunak	SAMOBOR, BRDOVEC	Nevažeća	-
EP-E11-77	SAVRŠČAK II	Građevni pjesak i šljunak	SAMOBOR, BRDOVEC	Važeća	31.12.2028.
EP-E11-78	SAVRŠČAK III	Građevni pjesak i šljunak	SAMOBOR	Važeća	31.12.2029.
EP-E8-8	GRADNA	Tehničko-građevni kamen	SAMOBOR	Važeća	31.12.2025.
EP-E8-18	ŠKRUBOTNIK	Tehničko-građevni kamen	SAMOBOR	Važeća	22.05.2022.
EP-E8-7	DRAGA	Tehničko-građevni kamen	JASTREBARSKO	Nevažeća	-
EP-E8-19	TRSTENICA	Tehničko-građevni kamen	JASTREBARSKO	Važeća	31.12.2053.
EP-E8-17	SLAPNICA	Tehničko-građevni kamen	KRAŠIĆ	Važeća	31.12.2022.
EP-E9-32	MRACLIN	Ciglarska glina	VELIKA GORICA	Važeća	31.12.2021.

Tablica 23: Aktivna eksploracijska polja mineralnih sirovina na području Zagrebačke županije

Izvor: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, stanje 1.10.2020.

NEAKTIVNA EKSPLOATACIJSKA POLJA MINERALNIH SIROVINA NA PODRUČJU ZAGREBAČKE ŽUPANIJE				
Oznaka u registru	naziv eksploatacijskog polja	Vrsta mineralne sirovine	GRAD/OPĆINA	Koncesija
EP-E11-73	NOVO ČIĆE – VELKOM	Gradevni pjesak i šljunak	VELIKA GORICA	Nevažeća
EP-E11-74	PLUSKA	Gradevni pjesak i šljunak	LUKA	Nevažeća
EP-E11-82	ZAJARKI	Gradevni pjesak i šljunak	ZAPREŠIĆ	Nevažeća
EP-E8-9	IVANEC	Tehničko-gradevni kamen	ZAPREŠIĆ	Nevažeća
EP-E8-10	KAMEN SAMOBOR	Tehničko-gradevni kamen	SAMOBOR	Nevažeća
EP-E8-11	LANIŠTE	Tehničko-gradevni kamen	SAMOBOR	Nevažeća
EP-E8-12	LIPOVEC	Tehničko-gradevni kamen	SAMOBOR	Nevažeća
EP-E8-13	MALA RAKOVICA	Tehničko-gradevni kamen	SAMOBOR	Nevažeća
EP-E8-14	MALA RAKOVICA – LANIŠTE	Tehničko-gradevni kamen	SAMOBOR	Nevažeća
EP-E8-15	OREŠJE DONJE	Tehničko-gradevni kamen	SVETI IVAN ZELINA	Nevažeća
EP-E3-43	VRTLINSKA	Kremeni pjesak	KRIŽ	Nevažeća
EP-E9-31	ĐURĐIŠE II	Ciglarska gлина	VRBOVEC	Nevažeća
EP-E8-16	POD PECA	Tehničko-gradevni kamen	SV. IVAN ZELINA	Nevažeća

Tablica 24: Neaktivna eksploatacijska polja mineralnih sirovina na području Zagrebačke županije

Izvor: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, stanje 1.10.2020.

BRISANA EKSPLOATACIJSKA POLJA MINERALNIH SIROVINA NA PODRUČJU ZAGREBAČKE ŽUPANIJE				
Oznaka u registru	naziv eksploatacijskog polja	Vrsta mineralne sirovine	GRAD/OPĆINA	Koncesija
EP-E11-68	DRENJE	Gradevni pjesak i šljunak	BRDOVEC	Nevažeća
EP-E11-71	LOMница DONJA	Gradevni pjesak i šljunak	VELIKA GORICA	Nevažeća
EP-E11-75	RAKITJE	Gradevni pjesak i šljunak	SVETA NEDELJA	Nevažeća
EP-E11-69	SIROMAJA-INZULA	Gradevni pjesak i šljunak	RUGVICA	Nevažeća
EP-E11-79	TLORAD PLUSKA	Gradevni pjesak i šljunak	LUKA	Nevažeća
EP-E4-46	DUMIĆ	Arhitektonsko-gradevni kamen	SAMOBOR	Nevažeća
EP-E4-47	ŠKRNI JARAK	Arhitektonsko-gradevni kamen – blokovski	SAMOBOR	Nevažeća
EP-E4-48	ŠKRNI JARAK II	Arhitektonsko-gradevni kamen – blokovski	SAMOBOR	Nevažeća
EP-E3-12	KRŽNE GORICE	Keramička i vatrostalna gлина	DUBRAVICA	Nevažeća
EP-E9-33	ZAPADNO GLINIŠTE	Ciglarska gлина	DUGO SELO	Nevažeća

Tablica 25: Brisana eksploatacijska polja mineralnih sirovina na području Zagrebačke županije

Izvor: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, stanje 1.10.2020.

BRISANI ISTRAŽNI PROSTORI MINERALNIH SIROVINA NA PODRUČJU ZAGREBAČKE ŽUPANIJE				
Oznaka u registru	naziv istražnog prostora	Vrsta mineralne sirovine	GRAD/OPĆINA	
IP-I2-57	KORDUN	Boksit	JASTREBARSKO	
IP-I2-4	KORDUN	Boksit	JASTREBARSKO	
IP-I2-1	SLAVONIJA	Kremeni pjesak	IVANIĆ-GRAD	
IP-I5-21	DRAGA I	Tehničko-gradevni kamen	JASTREBARSKO	
IP-I3-68	PLEMIČKA KUĆA	Karbonatne mineralne sirovine za industrijsku preradu	SVETI IVAN ZELINA	
IP-I1-72	KRŽNE GORICE	Keramička i vatrostalna gлина	ZAPREŠIĆ	
IP-I1-71	POLJANICA, ZAGORJE	Keramička i vatrostalna gлина	ZAPREŠIĆ	
IP-I2-99	BREGI-DUBRAVA	Keramička i vatrostalna gлина	ZAPREŠIĆ	

Tablica 26: Brisani istražni prostori mineralnih sirovina na području Zagrebačke županije

Izvor: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, stanje 1.10.2020.

Eksploracija mineralnih voda i voda u ljekovite, balneološke ili rekreativne svrhe i druge namjene na području Zagrebačke županije obrazložena je u poglavljju 2.3.7. ovog Izvješća "Vodnogospodarski sustavi" s obzirom da se na tu vrstu eksploracije primjenjuju propisi o vodama.

EKSPLOATACIJA UGLJKOVODIKA I GEOTERMALNIH VODA U ENERGETSKE SVRHE

Zakonom o istraživanju i eksploraciji ugljikovodika ("Narodne novine", broj 52/18 i 52/19) uređuje se istraživanje i eksploracija ugljikovodika te istraživanje i eksploracija geotermalnih voda iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe.

Eksploraciju nafte vrši koncesionar INA d.d. na 9 eksploracijskih polja koja su smještena u istočnom dijelu Zagrebačke županije, dok eksploraciju plina vrši na eksploracijskom polju Dugo Selo. U promatranom izvještajnom razdoblju INA d.d. je provela usklajenje postojećih odobrenja za eksploraciju ugljikovodika s odredbama Zakona o istraživanju i eksploraciji ugljikovodika ("Narodne novine", broj 94/13 i 14/14). Sukladno navedenom, proveden je postupak usklajenja granica eksploracijskih polja na području Zagrebačke županije na razini prostornih planova uređenja gradova i općina, te potom i na razini županijskog plana kroz njegove VII. Izmjene i dopune.

Na eksploracijskom polju PSP Okoli tvrtka PSP Okoli d.o.o. vodi, održava i razvija sustav skladištenja plina u podzemno skladište plina. Tehnološki proces skladištenja plina odvija se u dva ciklusa; ciklus utiskivanja u razdoblju travanj-listopad i ciklus povlačenja u razdoblju listopad-travanj. Maksimalni projektirani radni volumen skladišta je 553 milijuna m³ (izvor: www.psp.hr/tehnische-karakteristike-psp-a-okoli, travanj 2020.).

EKSPLOATACIJSKA POLJA UGLJIKOVODIKA I GEOTERMALNIH VODA NA PODRUČU Zagrebačke županije				
Oznaka u registru	naziv eksploracijskog polja	Vrsta eksploracije	GRAD/OPĆINA	Koncesija
EP-F4-88	GT IVANIĆ	Geotermalne vode	IVANIĆ-GRAD	Važeća
EP-E3-71	GEOTERMALNO POLJE ZAGREB	Geotermalne vode	STUPNIK	Važeća
EP-E1-36	DUGO SELO	Ugljikovodici	DUGO SELO	Važeća
EP-E4-95	PSP OKOLI	Ugljikovodici	KRIŽ	Važeća
EP-E3-17	VEŽIŠĆE	Ugljikovodici	KRIŽ	Važeća
EP-E2-45	OKOLI	Ugljikovodici	KRIŽ	Važeća
EP-E2-42	ŽUTICA	Ugljikovodici	KRIŽ, IVANIĆ-GRAD	Važeća
EP-E1-31	ŠUMEĆANI	Ugljikovodici	KRIŽ, IVANIĆ-GRAD	Važeća
EP-E1-34	BUNJANI	Ugljikovodici	KRIŽ, IVANIĆ-GRAD	Važeća
EP-E2-11	IVANIĆ	Ugljikovodici	IVANIĆ-GRAD	Važeća
EP-E2-60	JEŽEVO	Ugljikovodici	IVANIĆ-GRAD, RUGVICA	Važeća
EP-E1-33	KLOŠTAR	Ugljikovodici	IVANIĆ-GRAD, BRCKOVLJANI, KLOŠTAR IVANIĆ	Važeća
EP-E3-16	LUGOGLAV	Ugljikovodici	BRCKOVLJANI, KLOŠTAR IVANIĆ	Važeća

Tablica 27: Eksploracijska polja ugljikovodika i geotermalnih voda na području Zagrebačke županije

Izvor: INA d.d., travanj 2018., PSP Okoli d.o.o., veljača 2019.

Prema podacima Agencije za ugljikovodike (izvor: www.azu.hr) na području Grada Slike Nedelje je aktivan projekt u fazi eksploracije geotermalne vode za toplinsku energiju u poljoprivredne svrhe.

ISTRAŽNI PROSTORI UGLJIKOVODIKA I GEOTERMALNIH VODA NA PODRUČU Zagrebačke županije			
naziv istražnog prostora	Vrsta istraživanja	predložen / dodijeljen	GRAD/OPĆINA
ZAGREB	Geotermalne vode	dodijeljen	STUPNIK
DR-02	Ugljikovodici	dodijeljen	FARKAŠEVAC
SA-06	Ugljikovodici	dodijeljen	VELIKA GORICA, KRAVARSKO, ORLE, RUGVICA, DUGO SELO, BRCKOVLJANI, KLOŠTAR IVANIĆ, IVANIĆ-GRAD, KRIŽ, SVETI IVAN ZELINA, RAKOVEC, PRESEKA, VRBOVEC, GRADEC, DUBRAVA I FARKAŠEVAC
SZH-05	Ugljikovodici	predložen	ZAPREŠIĆ, BRDOVEC, MARIJA GORICA, PUŠČA, DUBRAVICA, LUKA, JAKOVLJE, BISTRINA, BEDENICA I SVETI IVAN ZELINA
SA-11	Ugljikovodici	predložen	SAMOBOR, SVETA NEDELJA, STUPNIK, JASTREBARSKO, ŽUMBERAK, KRAŠIĆ, KLINČA SELA, PISAROVINA, POKUPSKO, KRAVARSKO I VELIKA GORICA
SA-12	Ugljikovodici	predložen	POKUPSKO I KRAVARSKO

Tablica 28: Istražni prostori ugljikovodika i geotermalnih voda na području Zagrebačke županije

Izvor: Agencija za ugljikovodike, rujan 2020.

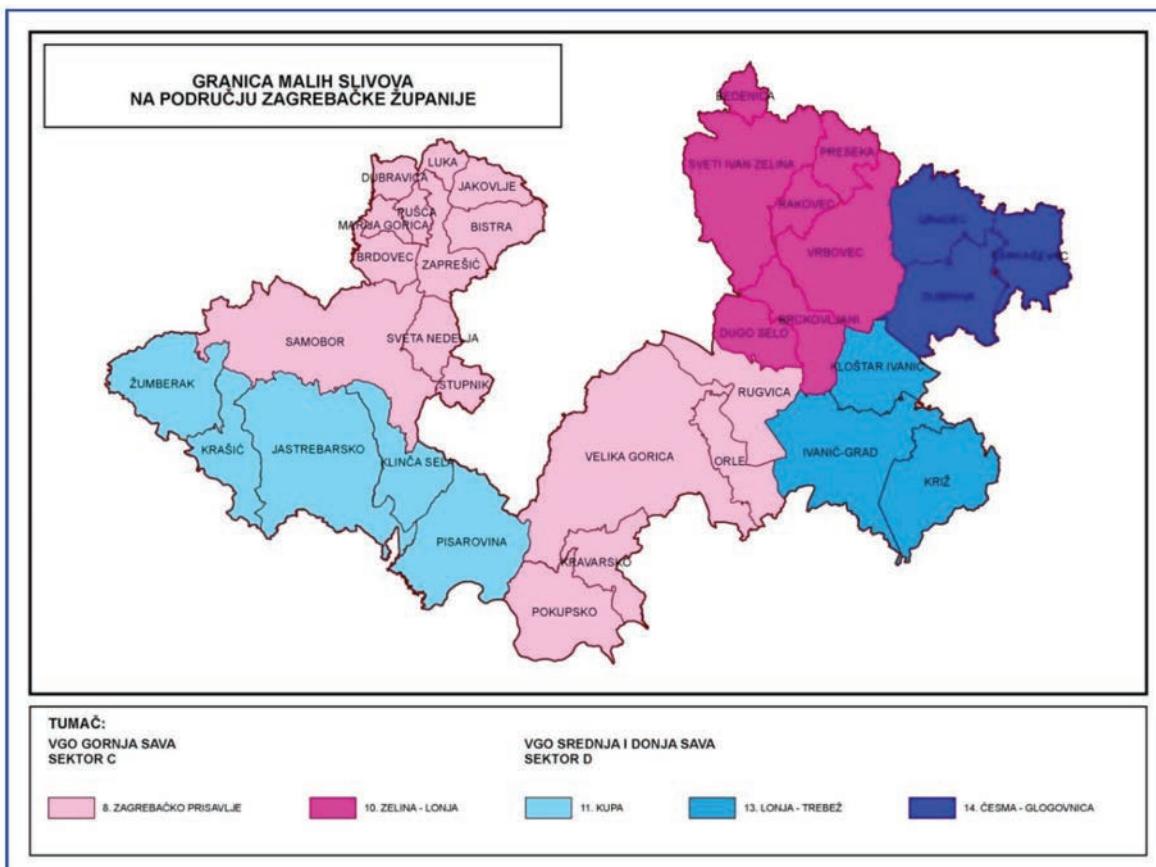
2.3.6. Vodnogospodarski sustavi

VODNI RESURSI

Prema Zakonu o vodama ("Narodne novine", broj 66/19), planski dokumenti čiji je zadatak upravljanje vodama u dužem razdoblju su: Strategija upravljanja vodama, Plan upravljanja vodnim područjima te višegodišnji programi gradnje. U proteklom razdoblju Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 6. srpnja 2016. godine donijela je Odluku o donošenju drugog **Plana upravljanja vodnim područjima za 2016.–2021. godinu** ("Narodne novine", broj 66/16) za sljedeće šestogodišnje razdoblje. Cilj koji se planira postići Planom upravljanja vodnim područjima je postizanje i očuvanje dobrog stanja voda radi zaštite zdravlja ljudi, zaštite njihove imovine te zaštite vodnih i o vodi ovisnih ekosustava. Tijekom 2019. godine započela je izrada **Plana upravljanja vodnim područjima za 2022.–2027. godinu** za naredno šestogodišnje razdoblje.

Područje Zagrebačke županije u cijelosti pripada vodnom području rijeke Dunav odnosno području podsliva rijeke Save. Za područje Zagrebačke županije podsliv rijeke Save detaljnije je podijeljen je na područja malih slivova:

- Zagrebačko prisavlje,
- Zelina – Lonja,
- Kupa,
- Lonja – Trebež,
- Česma – Glogovnica.

Slika 16: Granica malih slivova na području Zagrebačke županije;

Izvor: Pravilnik o granicama područja podslivova, malih slivova i sektora ("Narodne novine", broj 97/10, 31/13)
GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Prikaz podjele na male slivove u Zagrebačkoj županiji, pripadnost grada i općine pojedinom slivu, kao i nadležnost nad pojedinih slivovima, daje se u sljedećoj tablici:

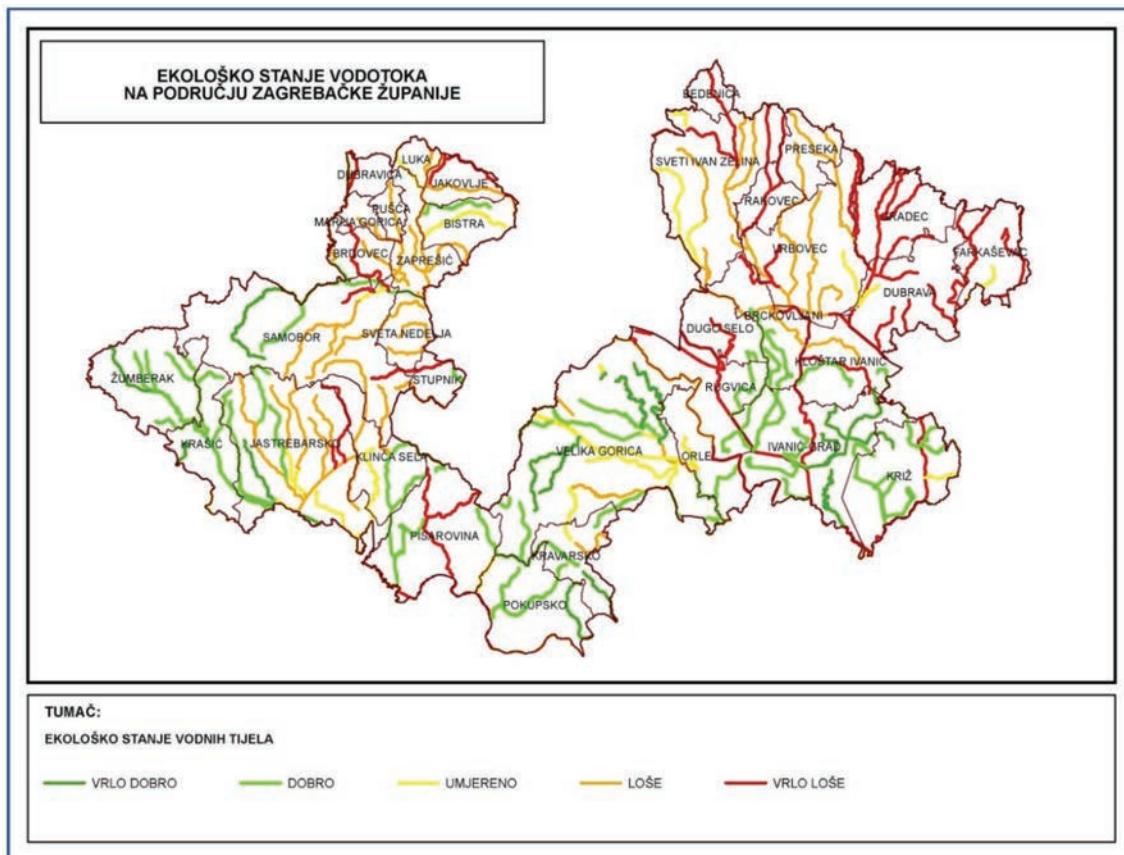
SEKTOR	MALI SLIV	Grad / općina	Nadležnost prema ustrojstvu Hrvatskih voda
C	8. Zagrebačko prisavlje	Samobor, Sveta Nedelja, Velika Gorica, Zaprešić, Bistra, Brdovec, Dubravica, Jakovlje, Kravarsko, Luka, Marija Gorica, Orle, Pokupsko, Pušća, Rrugvica, Stupnik	VGO za gornju Savu sa sjedištem u Zagrebu
	10. Zelina – Lonja	Dugo Selo, Sveti Ivan Zelina, Vrbovec, Bedenica, Brckovljani, Preseka, Rakovac	
D	11. Kupa	Jastrebarsko, Klinča Sela, Krašić, Pisarovina i Žumberak	VGO za srednju i donju Savu sa sjedištem u Zagrebu
	13. Lonja – Trebež	Ivanić-Grad, Kloštar Ivanić, Križ	
	14. Česma – Glogovnica	Dubrava, Farkaševac, Gradec	

Tablica 29: Prikaz malih slivova i sektora u Zagrebačkoj županiji;

Izvor: Pravilnik o granicama područja podslivova, malih slivova i sektora ("Narodne novine", broj 97/10, 31/13)

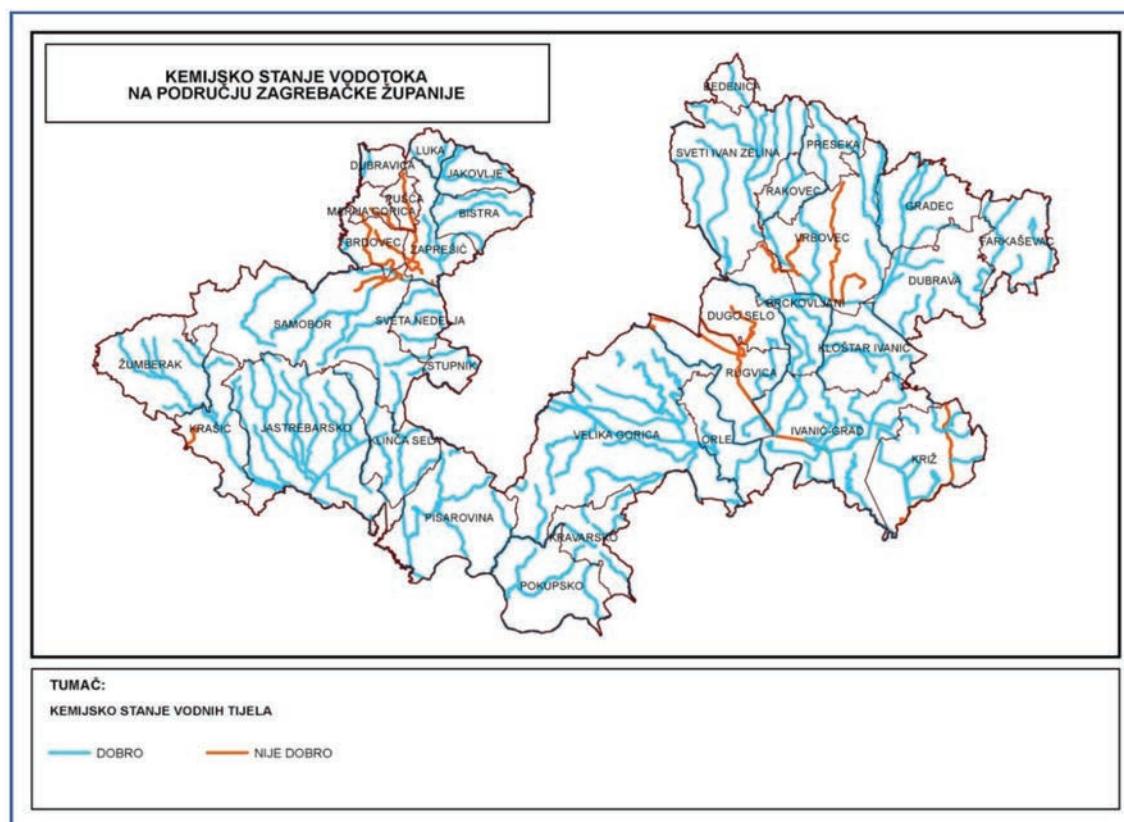
Planom upravljanja vodnim područjima utvrđeno je **stanje voda** na razini vodnih tijela koja predstavljaju osnovne jedinice za analizu kakvoće na području Zagrebačke županije i to za površinske vode – vodotoci i stajačice (jezera, ribnjaci i dr.) i podzemne vode. Podaci i analize pokazatelja stanja voda ukazuju na činjenicu da su vodni resursi izloženi utjecaju ljudskih aktivnosti.

Stanje površinske vode je općeniti pojam koji označava stanje tijela površinske vode određeno njezinim ekološkim i kemijskim stanjem dok je **stanje tijela podzemne vode** određeno njezinim količinskim i kemijskim stanjem.

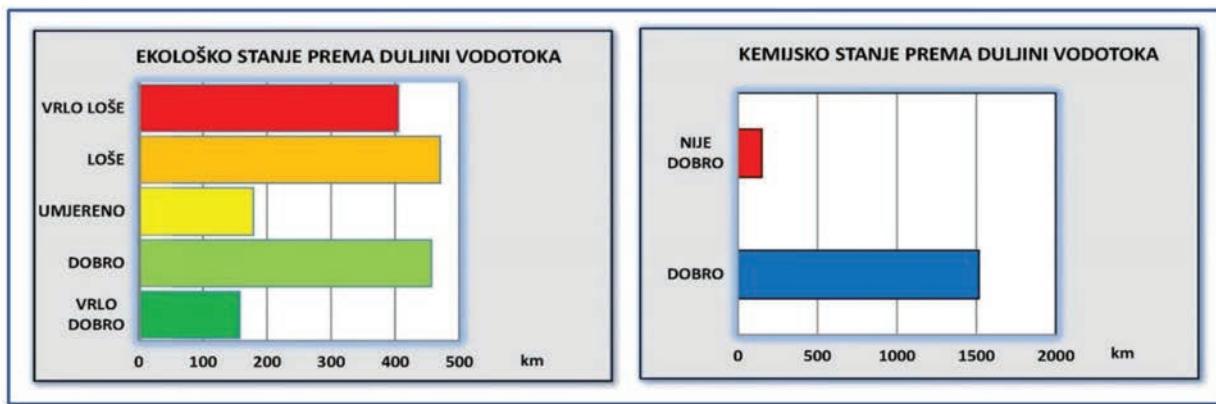
Slika 17: Ekološko stanje površinskih voda na području Zagrebačke županije;

Izvor: Plan upravljanja vodnim područjima 2016.–2021.;
GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Slika 18: Kemijsko stanje površinskih voda na području Zagrebačke županije;

Izvor: Plan upravljanja vodnim područjima 2016.–2021.;
GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

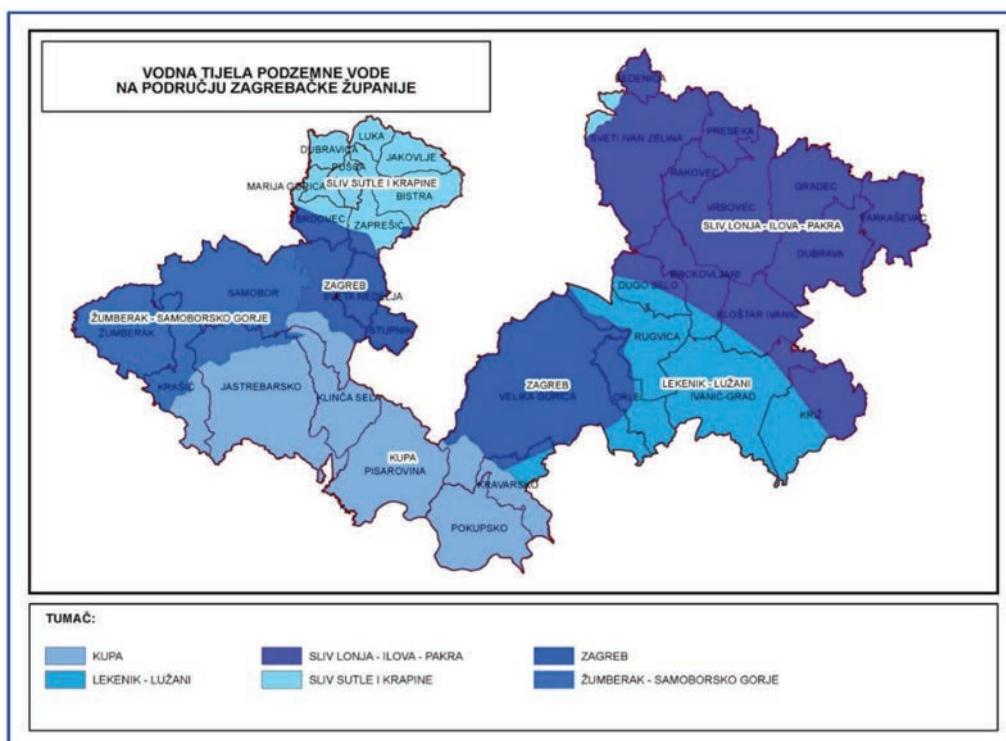
Grafikon 16: Ekološko i kemijsko stanje prema duljini vodotoka na području Zagrebačke županije;

Izvor: Plan upravljanja vodnim područjima 2016.–2021., Hrvatske vode;
GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Sukladno važećem Planu upravljanja vodnim područjima (2016.–2021.) područje Zagrebačke županije podijeljeno je na ukupno 6 grupa vodnih tijela podzemne vode i to:

- CSGI_24 sliv Sutle i Krapine,
- CSGN_25 sliv Lonja-Ilova-Pakra,
- CSGI_27 Zagreb,
- CSGI_28 Lekenik-Lužani,
- CSGI_30 Žumberak – Samoborsko gorje,
- CSGI_31 sliv Kupa.

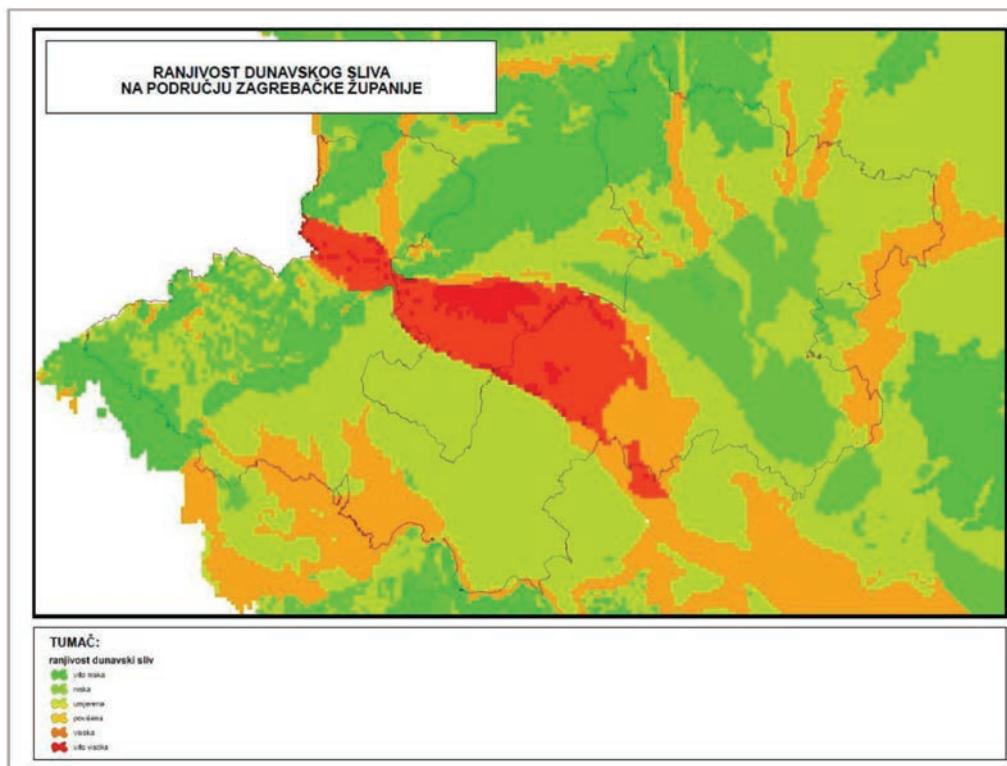
Prema dostavljenim podacima Hrvatskih voda, stanje tijela podzemne vode za područje Zagrebačke županije odnosno za svih 6 vodnih tijela ocijenjeno je kao ukupno "dobro" stanje, a određeno je također "dobro" kemijsko stanje te "dobro" količinsko stanje.

Slika 19: Vodna tijela podzemne vode na području Zagrebačke županije;

Izvor: Plan upravljanja vodnim područjima 2016.–2021., podaci Hrvatskih voda;
GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

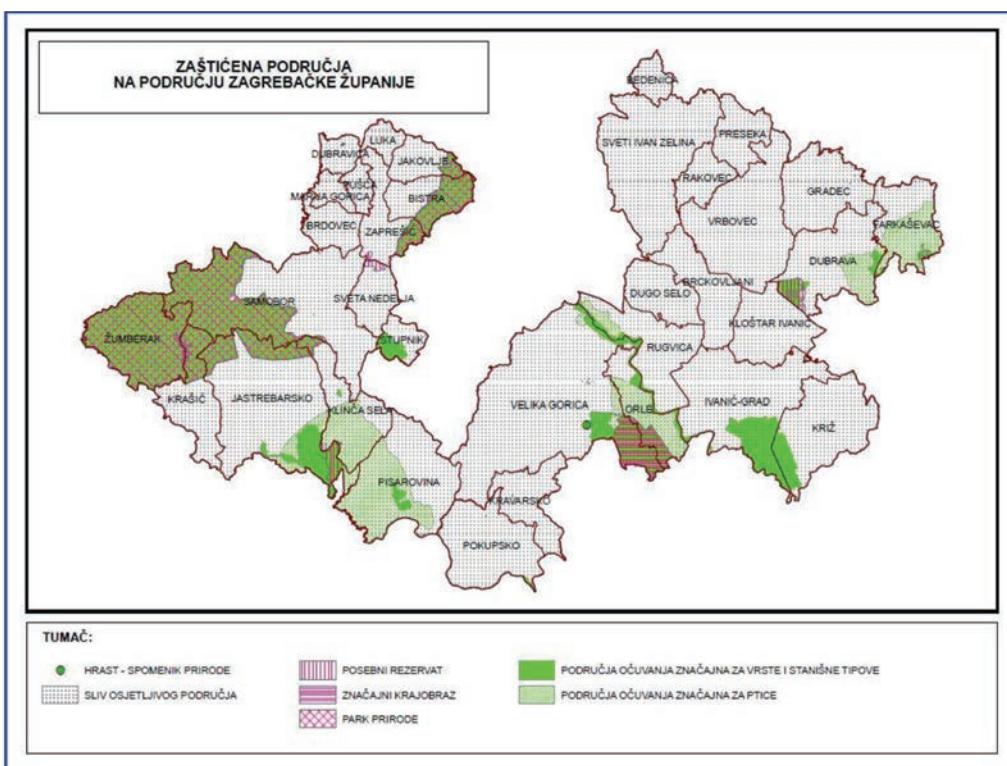
Zakonom o vodama definirano je ranjivo područje odnosno područje koje otjecanjem i procjeđivanjem može pridonijeti povećanju onečišćenja voda, koje su onečišćene ili im prijeti onečišćenje nitratima te koje su eutrofične ili podložne eutrofikaciji.

Slika 20: Ranjivost Dunavskog sliva na području Zagrebačke županije

Izvor: podaci Hrvatskih voda, Vodnogospodarski odjel za gornju Savu, 2020.

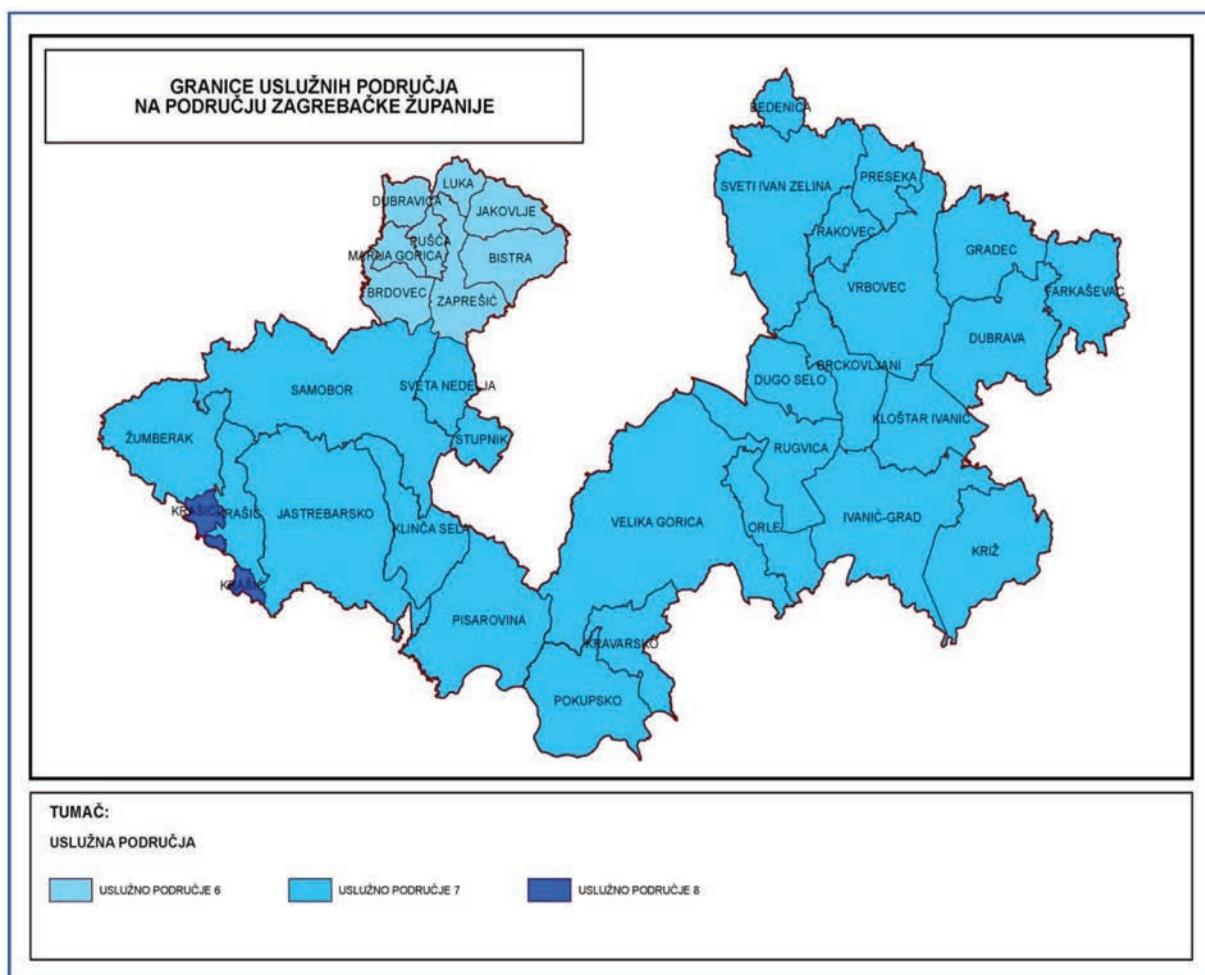
Sastavni dio Plana upravljanja vodnim područjima je i Registar zaštićenih područja kojeg su izradile Hrvatske vode. Zaštićena područja su područja gdje je radi zaštite voda i vodnoga okoliša potrebno provesti dodatne mjere zaštite, kao npr. površinske i podzemne vode za ljudsku potrošnju, područja pogodna za zaštitu gospodarski značajnih vodenih organizama, područja za kupanje i rekreatiju, područja podložna eutrofikaciji i područja ranjiva na nitrate, područja namijenjena zaštiti staništa ili vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite.

Slika 21: Zaštićena područja Zagrebačke županije

Izvor: podaci Hrvatskih voda, Vodnogospodarski odjel za gornju Savu, 2020.;

Uredbom o uslužnim područjima ("Narodne novine", broj 67/14), kojom su odredene granice uslužnih područja, započela je reorganizacija odnosno okrupnjavanje komunalnog sektora. Ovom Uredbom određeno je ukupno 20 uslužnih područja na području Republike Hrvatske. Za područje Zagrebačke županije određena su uslužna područja 6, 7 i 8.

Slika 22: Granice uslužnih područja na području Zagrebačke županije;

Izvor: Uredba o uslužnim područjima ("Narodne novine", broj 67/14);
GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

KORIŠTENJE VODA ZA JAVNU VODOOPSKRBУ

Na području Zagrebačke županije korištenje voda za javnu vodoopskrbu provodi se zahvaćanjem i crpljenjem podzemnih voda putem izvorišta:

1. Izvorišta za koje su zone sanitарне zaštite utvrđene Odlukama o zaštiti izvorišta:

- a) Iz vodonosnika s međuzrnskom poroznosti smještenim na većinskom dijelu površine Zagrebačke županije,
- b) Iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznosti, smještenim na području Žumberka i Samoborskog gorja,

2. Potencijalno vodozaštitno područje Črnivec – područje rezervirano za razvoj izvorišta,

3. Prostor rezerviran za I. zonu sanitарne zaštite.

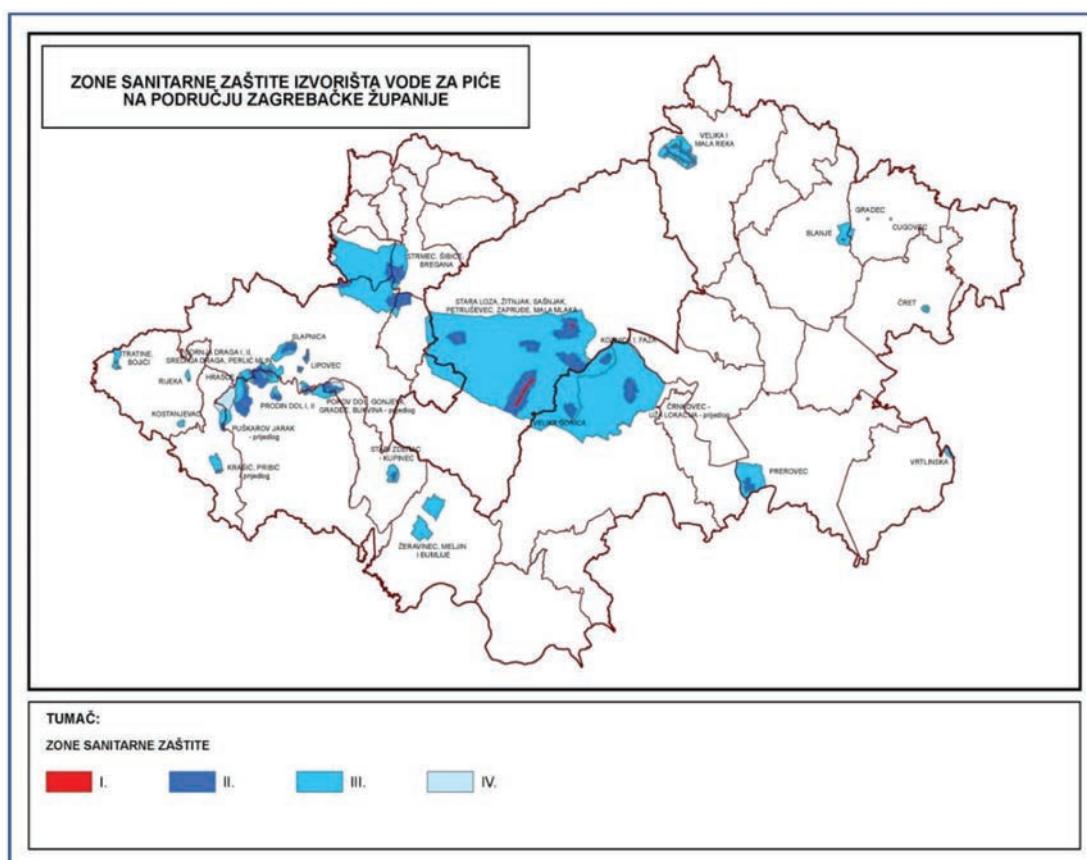
Zakonom o vodama ("Narodne novine", broj 66/19) propisano je da područje na kojem se nalazi izvorište ili drugo ležište vode koje se koristi ili je rezervirano za javnu vodoopskrbu, kao i područje na kojem se za iste potrebe zahvaća voda iz rijeka, jezera, akumulacija i sl., mora biti zaštićeno od namjernog ili slučajnog onečišćenja i od drugih utjecaja koji mogu nepovoljno djelovati na zdravstvenu ispravnost voda ili na njezinu izdašnost (zone sanitарne zaštite).

Evidentirane zone sanitарne zaštite (donesene ili prijedlog) obuhvaćaju ukupno 220,75 km², odnosno 7,21% ukupne površine Zagrebačke županije. Najveći dio vodozaštitnih zona zauzima III. zona sanitарne zaštite (zona ograničenja i zaštite) na koju otpada 85,66% ukupne površine zona sanitарne zaštite na području Zagrebačke županije.

Izvorište	I zona (km ²)	II zona (km ²)	III zona (km ²)
Šibice	0,220	3,370	
Bregana	0,120	0,720	43,840
Strmec	0,130	3,360	
Velika Gorica	0,080	1,540	16,600
Slapnica i Lipovec	0,020	1,860	2,450
Blanje	0,070	0	3,520
Velika i Mala Reka	0,080	2,360	4,270
Kosnica I. faza	0,090	1,090	6,710
Stara Loza, Sašnjak, Žitnjak, Petruševec, Zapruđe i Mala Mlaka	0	0	9,220
Črnkovec – uža lokacija	0,100	3,040	65,080
Kosnica-istok	0,050	0	0
Prerovec	0,015	1,283	8,030
Prodin dol I., Prodin dol II	0,009	0,546	0,668
Gornja Draga I., Gornja Draga II., Srednja Draga, Perlić Mlin	0,021	3,537	4,318
Sopote I., Sopote II., Sopote III	0,008	0,601	0,610
Hrašće	0,040	3,652	2,530
Star Zdenac – Kupinec	0,001	0,435	1,714
Vrtlinska	0,008	0,086	0,615
Rijeka, Kostanjevac, Bojići i Tratine	0,003	0,224	2,275
Gradec	0	0	0,058
Cugovec	0	0	0,050
Čret	0,013	1,013	3,256
Žeravinec, Meljin i Đumljine	0,004	0	7,490
Popov Dol, Gonjeva, Gradec, Bukvina	0,002	1,233	2,338
Krašić, Pribić, Puškarov Jarak	0,011	0,599	3,461
UKUPNO (km²)	1,095	30,550	189,103

Tablica 30: Prikaz površina evidentiranih zona sanitarnog zaštite koje se u cijelosti ili djelomično nalaze na području Zagrebačke županije;

Izvor: Hrvatske vode i dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Slika 23: Zone sanitarnе заštite izvorišta vode za piće na području Zagrebačke županije;

Izvor: Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje Zagrebačke županije; Hrvatske vode;
GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

S obzirom da je na snazi Pravilnik o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarno zaštite izvorišta ("Narodne novine", 66/11 i 47/13), potrebno je provesti uskladjenje donesenih Odluka o zonama sanitarno zaštite izradene temeljem ranijih propisa. Za Odluke o zonama sanitarno zaštite donesene temeljem Pravilnika o utvrđivanju zona sanitarno zaštite izvorišta vode za piće ("Narodne novine", 55/02), uskladjenje donesenih Odluka provodi se bez ponovnog izvođenja vodoistražnih radova i izrade elaborata zona sanitarno zaštite.

Evidentirane zone sanitarno zaštite koje se u cijelosti ili samo djelomično nalaze na području Zagrebačke županije prikazuju se u sljedećoj tablici:

Naziv crpilišta	Odluka o zonama sanitarno zaštite	God.	Grad/općina	Aktivnosti
Temeljem Pravilnika o utvrđivanju zona sanitarno zaštite izvorišta vode za piće ("Narodne novine", broj 55/02)				
Kosnica I. faza kapacitet: 900 l/s	Odluka o utvrđivanju zona sanitarno zaštite izvorišta vode za piće Kosnica I. faza ("Službeni glasnik Grada Velike Gorice", broj 15/04)	2004.	Velika Gorica	U izradi je prijedlog Odluke sukladno Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarno zaštite ("Narodne novine", broj 66/11 i 47/13). Na Elaborat zona sanitarno zaštite izvorišta Kosnica I. faza dano pozitivno mišljenje Hrvatskih voda (2016.). Program mjera za sanaciju vodnog okoliša u II. i III. zoni zaštite izvorišta vode za piće Kosnica I. faza ("Službeni glasnik Grada Velike Gorice br. 13/07).
Prerovec	Odluka o zonama sanitarno zaštite izvorišta Prerovec ("Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada", broj 12/07)	2007.	Ivanić-Grad	Postojeću Odluku potrebno je novelirati sukladno Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarno zaštite ("Narodne novine", broj 66/11 i 47/13)
Prodin dol I, Prodin dol II	Odluka o zonama sanitarno zaštite izvorišta "Prodin dol I" i "Prodin dol II" ("Službeni vjesnik Grada Jastrebarskog", broj 9/08)	2008.	Jastrebarsko	Postojeću Odluku potrebno je novelirati sukladno Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarno zaštite ("Narodne novine", broj 66/11 i 47/13)
Velika i Mala Reka (Biškupečka Zelina) kapacitet: 43 l/s	Odluka o zonama sanitarno zaštite izvorišta pitke vode "Velika i Mala Reka" ("Službeno glasilo Grada Svetog Ivana Zeline", broj 9/08)	2008.	Sveti Ivan Zelina	Postojeću Odluku potrebno je novelirati sukladno Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarno zaštite ("Narodne novine", broj 66/11 i 47/13)
Gornja Draga I, Gornja Draga II, Srednja Draga, Perlić Mlin	Odluka o zonama sanitarno zaštite izvorišta "Gornja Draga I", "Gornja Draga II", "Srednja Draga" i "Perlić Mlin" ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 6/09)	2009.	Jastrebarsko, Samobor	Postojeću Odluku potrebno je novelirati sukladno Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarno zaštite ("Narodne novine", broj 66/11 i 47/13)
Sopote I, Sopote II, Sopote III	Odluka o zonama sanitarno zaštite izvorišta "Sopote I", "Sopote II" i "Sopote III" ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 6/09)	2009.	Jastrebarsko, Samobor	Postojeću Odluku potrebno je novelirati sukladno Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarno zaštite ("Narodne novine", broj 66/11 i 47/13)
Hrašće	Odluka o zonama sanitarno zaštite izvorišta "Hrašće" ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 6/09)	2009.	Jastrebarsko, Samobor	Postojeću Odluku potrebno je novelirati sukladno Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarno zaštite ("Narodne novine", broj 66/11 i 47/13)
Stari Zdenac – Kupinec	Odluka o zonama sanitarno zaštite crpilišta "Stari Zdenac" – Kupinec ("Glasnik Zagrebačke županije", 8/09)	2009.	Klinča Sela	Postojeću Odluku potrebno je novelirati sukladno Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarno zaštite ("Narodne novine", broj 66/11 i 47/13)
Velika Gorica Kapacitet: 858 l/s	Odluka o zaštiti izvorišta vode za piće Velika Gorica ("Službeni glasnik Grada Velike Gorice", broj 8/10)	2010.	Velika Gorica	U izradi je prijedlog Odluke sukladno Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarno zaštite ("Narodne novine", broj 66/11 i 47/13). Na Elaborat zona sanitarno zaštite izvorišta Velika Gorica dano pozitivno mišljenje Hrvatskih voda (2016.).
Vrtlinska	Odluka o zonama sanitarno zaštite izvorišta Vrtlinska ("Županijski glasnik" službeno glasilo Bjelovarsko-bilogorske županije broj 5/10) Odluka o davanju suglasnosti na Odluku o zonama sanitarno zaštite izvorišta Vrtlinska ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 10/11)	2010. 2011.	Križ, Bjelovarsko-bilogorska županija	Postojeću Odluku potrebno je novelirati sukladno Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarno zaštite ("Narodne novine", broj 66/11 i 47/13)
Temeljem Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarno zaštite izvorišta ("Narodne novine", broj 66/11 i 47/13)				
Stara Loza, Šašnjak, Žitnjak, Petruševac, Zapruđe, Mala Mlaka	Odluka o zaštiti izvorišta Stara Loza, Šašnjak, Žitnjak, Petruševac, Zapruđe i Mala Mlaka ("Službeni glasnik Grada Zagreba", broj 21/14 i 12/16) Zaključak o Sklapanju Sporazuma o primjeni Odluke o zaštiti izvorišta Stara Loza, Šašnjak, Žitnjak, Petruševac, Zapruđe i Mala Mlaka na području Zagrebačke županije ("Službeni glasnik Zagrebačke županije", broj 21/15)	2014. 2015.	Zagreb, Sveta Nedelja, Stupnik	Program mjera sanacije unutar zona sanitarno zaštite izvorišta za postojeće građevine i postojeće djelatnosti donesen je 2016. godine i sastavni je dio Odluke.
Rijeka, Kostanjevac, Bojići i Tratine	Odluka o zaštiti izvorišta Rijeka, Kostanjevac, Bojići i Tratine ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 20/14)	2014.	Žumberak	

Naziv crpilišta	Odluka o zonama sanitarno zaštite	God.	Grad/općina	Aktivnosti
Šibice, Strmec, Bregana kapacitet: Strmec 580 l/s; Šibice 450 l/s; Bregana 70 l/s.	Odluka o zaštiti izvorišta Strmec, Šibice i Bregana ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 27/15)	2015.	Brdovec, Zaprešić, Sveta Nedelja, Samobor	Program mjera sanacije unutar zona sanitarno zaštite izvorišta za postojeće građevine i postojeće djelatnosti ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 45/17).
Slapnica, Lipovac kapacitet: 80 l/s	Odluka o zaštiti izvorišta Slapnica i Lipovac ("Službene vijesti Grada Samobora", broj 5/15)	2015.	Samobor	Program mjera sanacije unutar zona sanitarno zaštite izvorišta za postojeće građevine i postojeće djelatnosti za razdoblje od 2017. do 2022. godine, (DVOKUT ECRO, 2017.)
Gradec	Odluka o zaštiti izvorišta "Gradec" ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 8/17)	2017.	Gradec	
Cugovec	Odluka o zaštiti izvorišta "Cugovec" ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 8/17)	2017.	Gradec	
Blanje Kapacitet: 12 l/s	Odluka o zaštiti izvorišta "Blanje" ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 13/17)	2017.	Vrbovec	
Čret	Odluka o zonama sanitarno zaštite izvorišta "Čret" ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 9/17)	2017.	Dubrava	
Žeravinec, Meljin i Đumilje	Odluka o zaštiti izvorišta Žeravinec, Meljin i Đumilje ("Službene novine Općine Pisarovina" broj 12/18)	2018.	Pisarovina	
Prijedlog Odluke o zonama sanitarno zaštite izvorišta – temeljem Elaborata o zonama sanitarno zaštite				
Popov Dol, Gonjeva, Gradec, Bukvina	Prijedlog Odluke o zonama sanitarno zaštite izvorišta "Popov Dol", "Gonjeva", "Gradec" i "Bukvina" temeljem Elaborata "Izvorišta Popov Dol, Gonjeva, Gradec i Bukvina – Karbonatni masiv Plešivice"	2007.	Klinča Sela, Jastrebarsko Samobor	
Krašić, Pribić, Puškarov Jarak	Prijedlog Odluke o zaštiti izvorišta Krašić, Pribić i Puškarov Jarak temeljem Elaborata s prijedlogom zona sanitarno zaštite crpilišta Krašić i Pribić – Puškarov Jarak (Rudarsko-geološko-naftni fakultet, 2013.).	2013.	Krašić, Jastrebarsko	
Črnkovec – uža lokacija	Prijedlog Odluke o zonama sanitarno zaštite vodocrpilišta Črnkovec – uža lokacija temeljem Elaborata o zonama sanitarno zaštite Potencijalnog vodozaštitnog područja Črnkovec – uža lokacija (Rudarsko-geološko-naftni fakultet, 2015.).	2015.	Velika Gorica	Na Elaborat o zonama sanitarno zaštite potencijalnog vodozaštitnog područja Črnkovec – uža lokacija dano pozitivno mišljenje Hrvatskih voda (2016.). Priprema prijedloga Odluke je u tijeku.

Tablica 31: Prikaz evidentiranih zona sanitarno zaštite koje se u cijelosti ili djelomično nalaze na području Zagrebačke županije;

Izvor: Hrvatske vode i dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

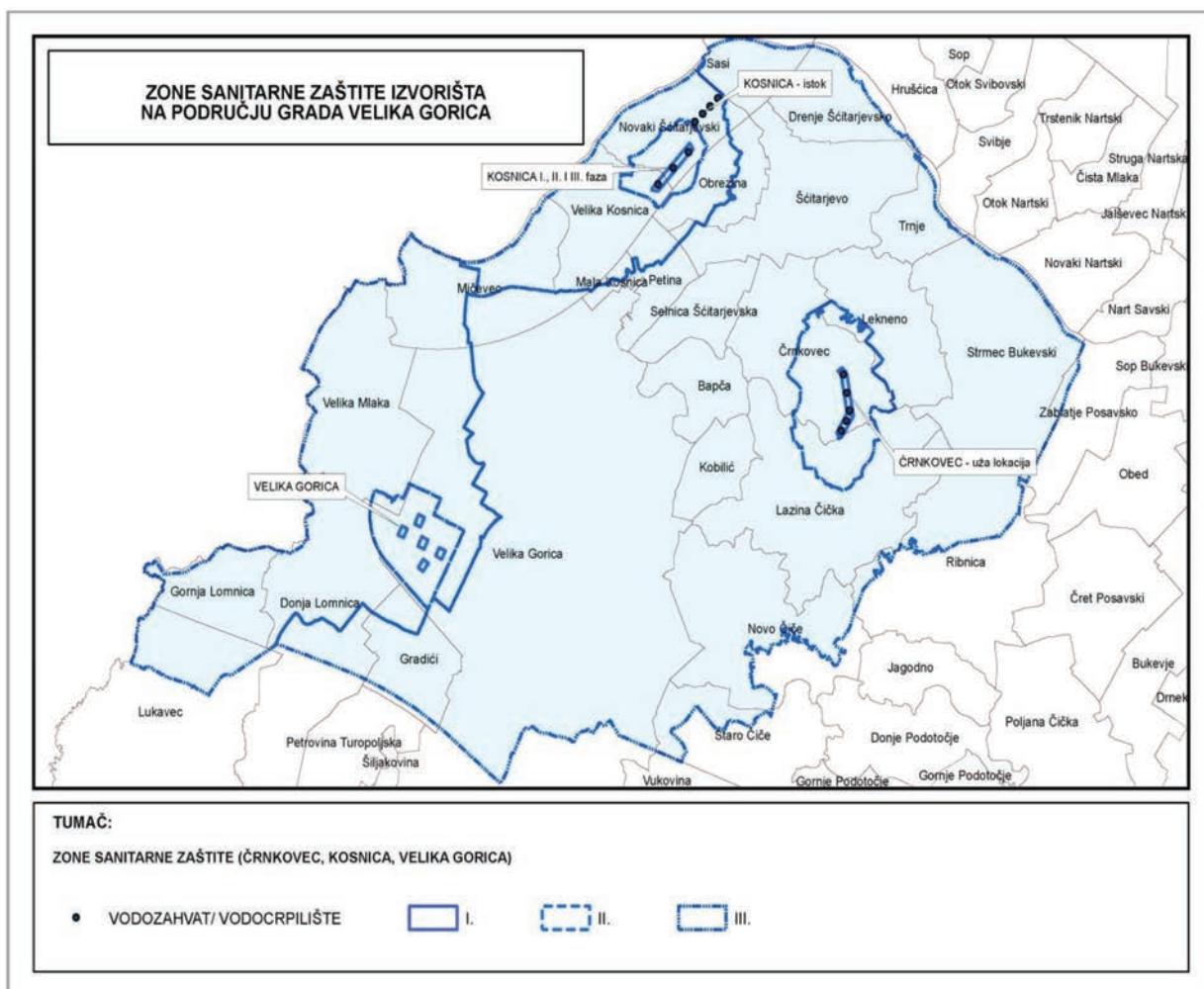
Sukladno obavezi iz Odluke o utvrđivanju zona sanitarno zaštite izvorišta Slapnica i Lipovac izrađen je Program mjera sanacije unutar zona sanitarno zaštite izvorišta za postojeće građevine i postojeće djelatnosti Grada Samobora (Dvokut Ecro, 2017.). Također je 2017. godine donesen Program mjera sanacije unutar zona sanitarno zaštite izvorišta Strmec, Šibice i Bregana za postojeće građevine i postojeće djelatnosti na području gradova Samobor, Zaprešić, Sveta Nedelja te Općine Brdovec. Navedeni Programi mjera sanacije unutar zona sanitarno zaštite izvorišta predstavljaju podlogu za sustavno saniranje zatečenog stanja okoliša u zonama sanitarno zaštite izvorišta vode za piće, te za izradu projektnih zadataka za pojedine sanacijske zahvate.

U Općini Krašić tijekom 2018. godine pušteno je u rad novoizgrađeno vodocrpilište u Puškarovom Jarku izdašnosti 12 litara u sekundi. Vodu iz vodocrpilišta koristit će oko 1.200 stanovnika priključenih na vodovodni sustav Pribić, jedan od dva sustava vodoopskrbe na području Općine Krašić.

U Općini Pisarovina tijekom 2016. godine pušteno je u rad vodocrpilište i uređaj za pripravu pitke vode "Žeravinec" kapaciteta 18 litara u sekundi. Kapaciteti postojeća dva crpilišta na području Općine u iznosu od 4 i 8 l/s nisu dostatni u ljetnim mjesecima te za potrebe gospodarske zone. Stoga je izvršeno proširenje kapaciteta vodocrpilišta na području Općine Pisarovina.

Potencijalno vodozaštitno područje Črnkovec – područje rezervirano za razvoj izvorišta

Potencijalno vodozaštitno područje Črnkovec utvrđeno je Prostornim planom Zagrebačke županije kao osjetljiv prostor za koje je provedeno hidrogeološko istraživanje te je utvrđena rezervacija prostora za zone sanitarno zaštite. Riječ je o površini oko 60 km², čije su granice utvrđene Prostornim planom Zagrebačke županije. Hidrogeološki gledano, to je područje s najdebljim vodonosnim naslagama što ga sa stajališta količina podzemne vode čini najperspektivnijim područjem za eksploraciju podzemne vode. Buduća vodocrpilišta na lokalitetu Črnkovec smještena su u cijelosti na području Grada Velika Gorica i posebno su važna za daljnji razvitak vodoopskrbe Zagrebačke županije, Grada Zagreba i šire regije.

Slika 24: Lokacije vodocrpilišta i zone sanitарne zaštite na području Grada Velika Gorica (prema važećim odlukama i prijedlogu Odluke);

Izvor: podaci Hrvatskih voda, Vodnogospodarski odjel za gornju Savu;
GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Hrvatske vode su proveli opsežne vodoistražne radove u svrhu određivanja razvoja vodocrpilišta na području potencijalnog vodozaštitnog područja Črnivec. Temeljem analiza vode (u 10 piježometara) generalno je zaključeno da je kakvoće podzemne vode na predmetnom području Črnivec zadovoljavajuća te ne odstupa od kakvoće podzemne vode u priljevnim područjima ostalih vodocrpilišta na području zagrebačkog vodonosnika. Također je u okviru istražnih radova provedena identifikacija utjecaja planiranih vodocrpilišta područja Črnivec na podzemne vode istočnog dijela zagrebačkog vodonosnika i pronosa onečišćenja s područja odlagališta Prudinec – Jakuševac i Ranžirnog kolodvora te za postojeće i planirano stanje izgrađenosti na rijeci Savi.

Hrvatske vode su predložile daljnju koncepciju razvoja vodoopskrbe na planiranom području Črnivec, kako slijedi:

– **Kosnica I. faza** sa 3 zdenca ukupnog kapaciteta 450 l/s (potencijalno moguće povećanje na oko 1.300 l/s), buduće glavno izvoriste za područje regionalnog vodoopskrbnog sustav Zagrebačke županije – Zagreb istok za koji je proveden postupak projektne prijave i dobivena Odluka o finansiranju iz fondova EU,

– **Kosnica II. faza** s ukupnom crpnom količinom od 900 l/s kao daljnji razvoj izvorista na lokaciji Kosnica – I.faza,

– **Kosnica III. faza** s ukupnom crpnom količinom 400 – 600 l/s, kao daljnji razvoj izvorista na lokaciji Kosnica – I.faza uz preduvjet izgradnje HE Drenje,

– **Kosnica – Istok** s ukupnom crpnom količinom od 600 l/s (potencijalno moguće povećanje na oko 800 l/s) predviđen kao prostor rezerviran za I. zonu sanitarnе zaštite,

– **Črnivec – uža lokacija** s ukupnom crpnom količinom od 1.200 l/s uz dodatno proširenje na prostor sjeverno od naselja Črnivec, predviđen kao prostor rezerviran za I. zonu sanitarnе zaštite.

Ukupni planirani kapacitet vodozaštitnog područja Črnivec procjenjuje se na 4.000 – 4.200 l/s uz potencijalno povećanje kapaciteta na oko 4.900 – 5.100 l/s. Za daljnji razvoj predmetnog područja predloženo je napuštanje lokacije planiranog vodocrpilišta Kosnica – Mičevec (Kosnica – Zapad) iz razloga utvrđene narušene kakvoće podzemne vode ovog dijela vodonosnika i smještaja vodocrpilišta u neposrednoj blizini i nizvodno od samih naselja Mičevec i Velika Kosnica.

Provedeni vodoistražni radovi poslužili su kao podloga za izradu Elaborata zona sanitarnе zaštite vodocrpilišta Črnivec (uža lokacija) (Rudarsko – geološko – naftni fakultet, Zavod za geologiju i geološko inženjerstvo, 2015.). Temeljem navedenog Elaborata izrađen je prijedlog I., II. i III. zone sanitarnе zaštite vodocrpilišta Črnivec smještenog u cijelosti na području Grada Velike Gorice.

Prema prijedlogu zona sanitarne zaštite vodocrpilišta Črnkovec – uže područje, zona sanitarne zaštite vodocrpilišta Kosnica – I.faza i vodocrpilišta Velika Gorica, veliki dio površine Grada Velike Gorice će biti smješten unutar I., II. ili III. zone sanitarne zaštite. Odlukom o zonama sanitarne zaštite odredit će se mjere zaštite izvorišta koje podrazumijevaju mjere zabrane građenja i smještaja pojedinih građevina i obavljanja određenih djelatnosti te mjere kontrole kakvoće vode i poduzimanja aktivnosti za poboljšanje stanja voda. Time će se osigurati zaštita podzemnih voda savskog aluvija kao jedne od strateški važnih zaliha podzemnih voda Hrvatske prema Strategiji upravljanja vodama.

ZAŠTITA VODA

Zaštita voda provodi se na temelju Zakona o vodama i niza ostalih propisa iz područja zaštite voda od onečišćenja, uz uvažavanje i drugih zakona, propisa i dokumenata, kao i potpisanih međunarodnih sporazuma. Poslovi zaštite voda namjenski se financiraju iz naknade za zaštitu voda, koja se plaća prema količini ispuštenih otpadne vode i stupnju utjecaja na pogoršanje kakvoće i uporabljivosti vode. Jedna od najdjelotvornijih mjera zaštite vode jest ekomska mjera, odnosno primjena načela "onečišćivač plaća". Temeljem Zakona o vodama i posebnih propisa određena su zaštićena područja na kojima je radi zaštite voda i vodnog okoliša potrebno provesti dodatne mjere zaštite voda.

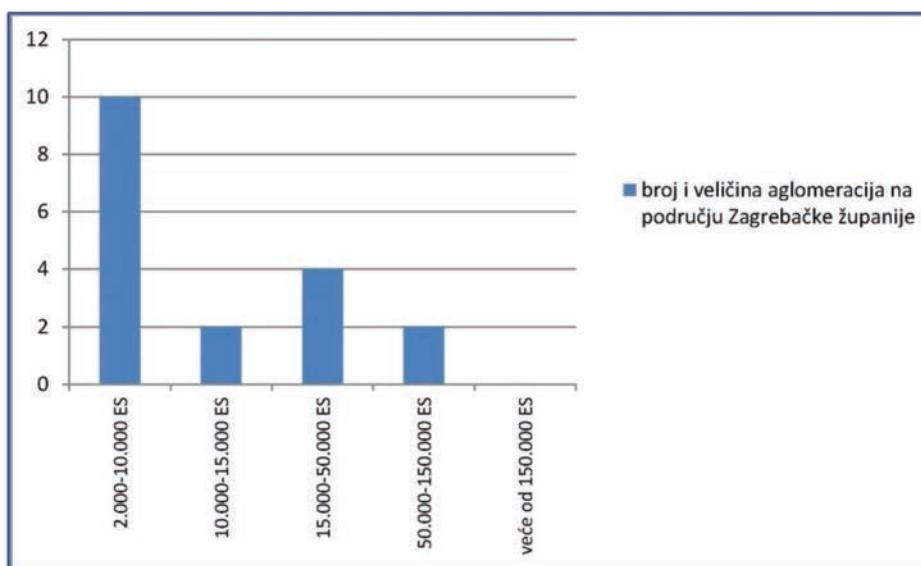
Sukladno Zakonu o vodama za svako vodno tijelo (površinskih i podzemnih voda) pojedinačno se donosi ocjena njegova stanja i razvrstava se u odgovarajuću kategoriju na temelju monitoringa te se uz analizu utjecaja procjenjuje rizik da određeno vodno tijelo neće postići ciljeve zaštite vodnog okoliša odnosno da neće zadržati stanje sukladno ciljevima zaštite vodnog okoliša.

Aglomeracija je područje na kojem su stanovništvo i gospodarske djelatnosti dovoljno koncentrirani da se komunalne otpadne vode mogu prikupljati i odvoditi do uređaja za pročišćavanje otpadnih voda ili do krajnje točke ispuštanja u prijemnik. Republika Hrvatska je odabrala koncept koji podrazumijeva da se područje jedne aglomeracije opslužuje s jednim sustavom za prikupljanje i jednim uređajem za pročišćavanje otpadnih voda.

R.br.	Aglomeracija	Vrsta prijemnika	Naziv prijemnika	Veličina aglomeracije 2014. godine (ES)
1.	Zaprešić	vodotok	Sava	90.664
2.	Velika Gorica	vodotok	Sava	53.885
3.	Samobor	vodotok	Rakovica	31.894
4.	Rugvičica	vodotok	Sava	25.199
5.	Ivanić-Grad	vodotok	Lonja	17.368
6.	Vrbovec	vodotok	Luka – Lonja	17.357
7.	Veleševac	vodotok	Sava	14.910
8.	Jastrebarsko	vodotok	Sabirni kanal	12.364
9.	Sveti Ivan Zelina	vodotok	Lonja	8.125
10.	Brckovljani	vodotok	Nova Zelina	4.452
11.	Križ – Novoselec	vodotok	Česma	4.185
12.	Donja Zdenčina	vodotok	Breberinica	4.055
13.	Jakovlje	vodotok	Kupinje	3.930
14.	Malá Buna	vodotok	Buna	3.377
15.	Donji Kraj	vodotok	Sutla	3.246
16.	Dubrava	vodotok	Ograđenka	2.634
17.	Gradec	vodotok	Glogovnica	2.364
18.	Krašić	vodotok	Kupčina	1.758

Tablica 25: Popis aglomeracija većih od 2.000 ES na području Zagrebačke županije;

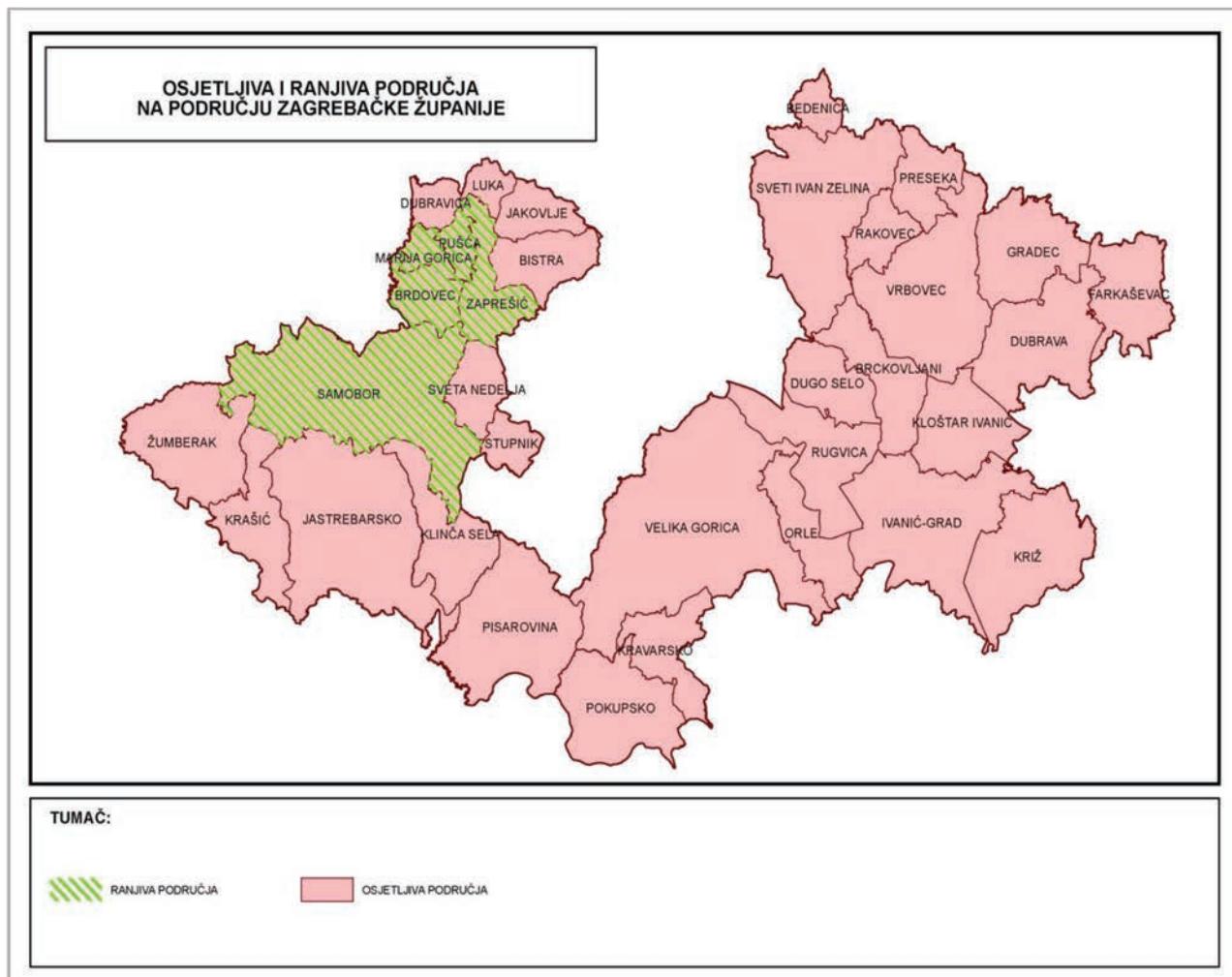
Izvor: Višegodišnji program građenja komunalnih vodnih građevina ("Narodne novine", broj 117/15).

Grafikon 17: Broj i veličina aglomeracije na području Zagrebačke županije;

Izvor: Višegodišnji program građenja komunalnih vodnih građevina ("Narodne novine", broj 117/15).

U skladu s Odlukom o određivanju osjetljivih područja ("Narodne novine", broj 81/10 i 141/15), vodno područje rijeke Dunav, odnosno cijelokupno područje Zagrebačke županije određeno je kao sliv osjetljivog područja. Osjetljiva područja su područja na kojima je zbog postizanja ciljeva kakvoće voda potrebno provesti višu razinu ili viši stupanj pročišćavanja komunalnih otpadnih voda od propisanog Pravilnikom o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda (II. ili III. stupanj pročišćavanja otpadnih voda ovisno o veličini aglomeracije).

Slika 26: Osjetljiva i ranjiva područja na području Zagrebačke županije;

Izvor: Odluka o određivanju osjetljivih područja ("Narodne novine", broj 81/10 i 141/15) i Odluka o određivanju ranjivih područja u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine", broj 130/12);

GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

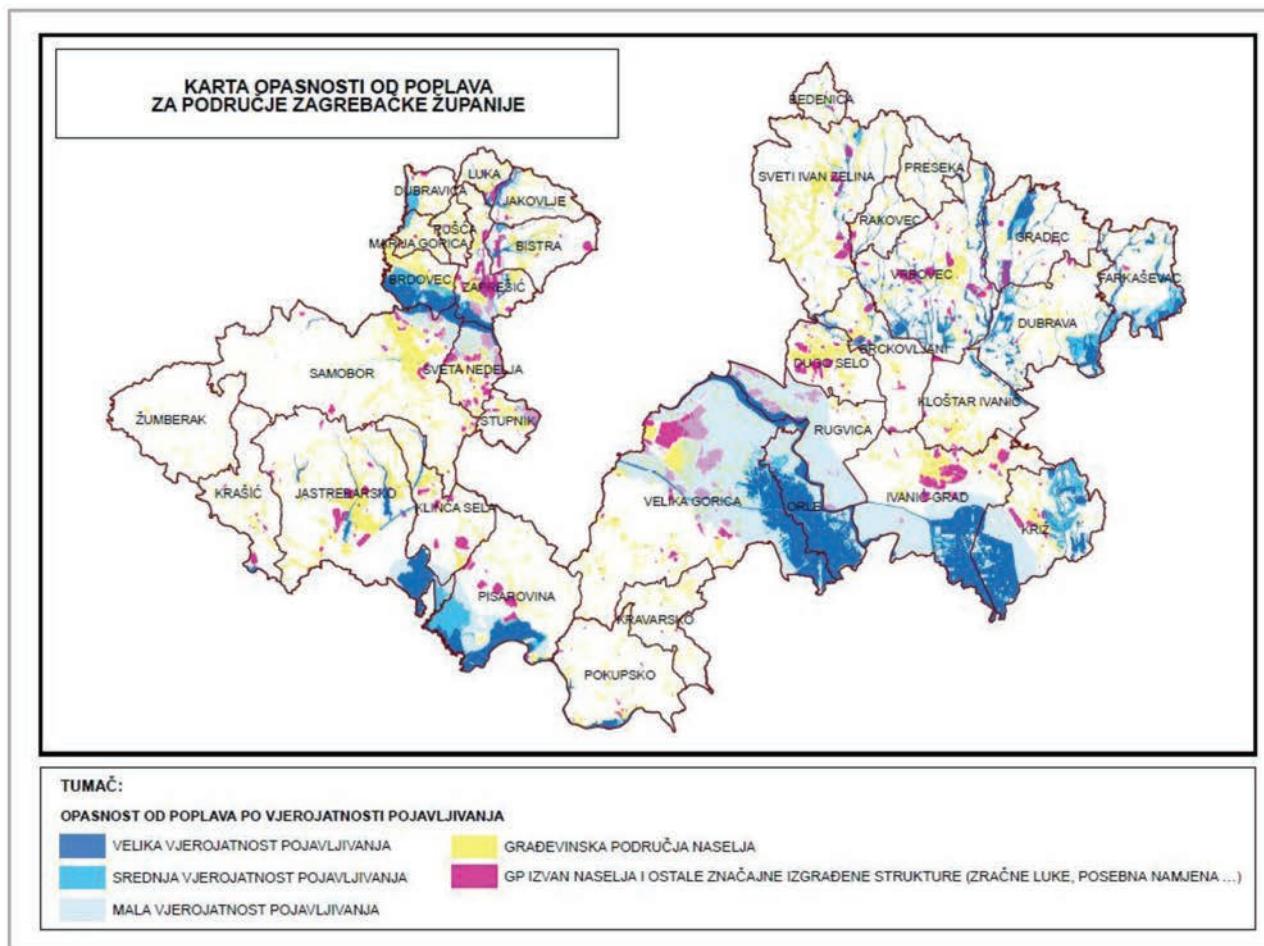
Područja ranjiva na nitrati (ranjiva područja) proglašena su na slivovima vodnih tijela opterećenih nitratima poljoprivrednog porijekla. Odlukom o određivanju ranjivih područja u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine", broj 130/12) određene su općine i gradovi na području Zagrebačke županije koje se nalaze unutar ranjivih područja, a to su: gradovi Samobor, Zaprešić te općine Brdovec, Pušća i Marija Gorica. Na površini određenoj kao ranjivo područje potrebno je provesti pojačane mjere zaštite površinskih i podzemnih voda od onečišćenja nitratima poljoprivrednog porijekla.

U skladu sa zakonskom regulativom, na području Zagrebačke županije u proteklom razdoblju donesen je veliki broj Odluka o odvodnji otpadnih voda, kojima se za svaku općinu i grad definira način odvodnje i lokacije ispuštanja otpadnih voda, obaveza priključenja na sustav javne odvodnje otpadnih voda te uvjeti i način ispuštanja otpadnih voda na područjima na kojima nije izgrađen sustav odvodnje.

ZAŠTITA OD POPLAVA

Sastavni dio Plana upravljanja vodnim područjima za 2016.–2021. godinu je i **Plan upravljanja rizicima od poplava** koji sadrži ciljeve za upravljanjem rizicima od poplava, mjere za ostvarenje tih ciljeva, uključujući preventivne mjere, zaštitu, pripravnost, prognozu poplava i sustave za obavještavanje i upozoravanje. Osnovu za izradu Plana upravljanja rizicima od poplava čine **karte prethodne procjene rizika od poplave, karte opasnosti od poplava i karte rizika od poplava**, objavljene na mrežnoj stranici Hrvatskih voda u WebGIS preglednicima (<http://korp.voda.hr>).

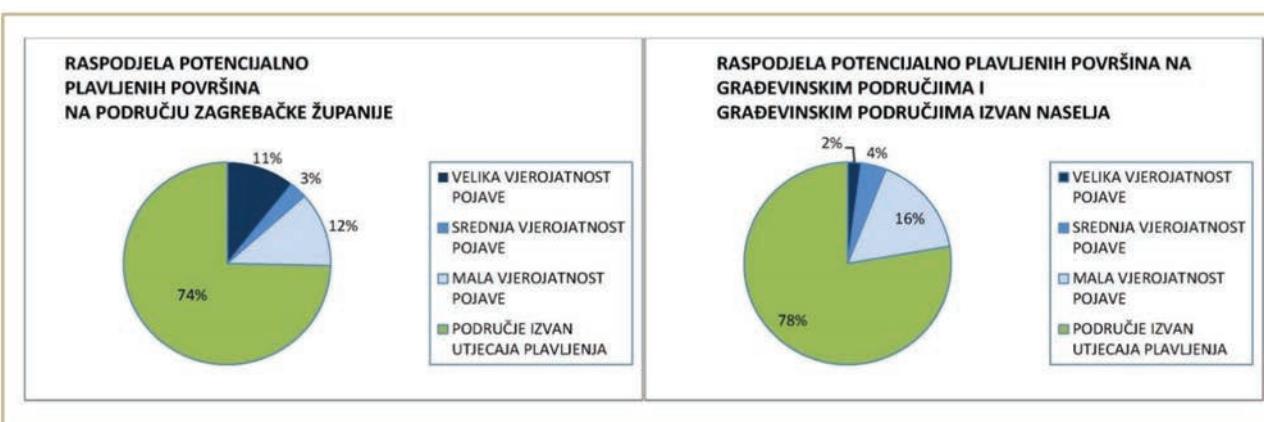
Karte opasnosti od poplava pokazuju tri poplavna scenarija određena kao područja sa potencijalno značajnim rizicima od poplava: poplave velike, srednje (povratno razdoblje 100 godina) i male vjerojatnosti pojавljivanja (poplave uslijed mogućih rušenja nasipa na većim vodotocima te rušenja visokih brana – umjetne poplave).

Slika 27: Karta opasnosti od poplava za područje Zagrebačke županije;

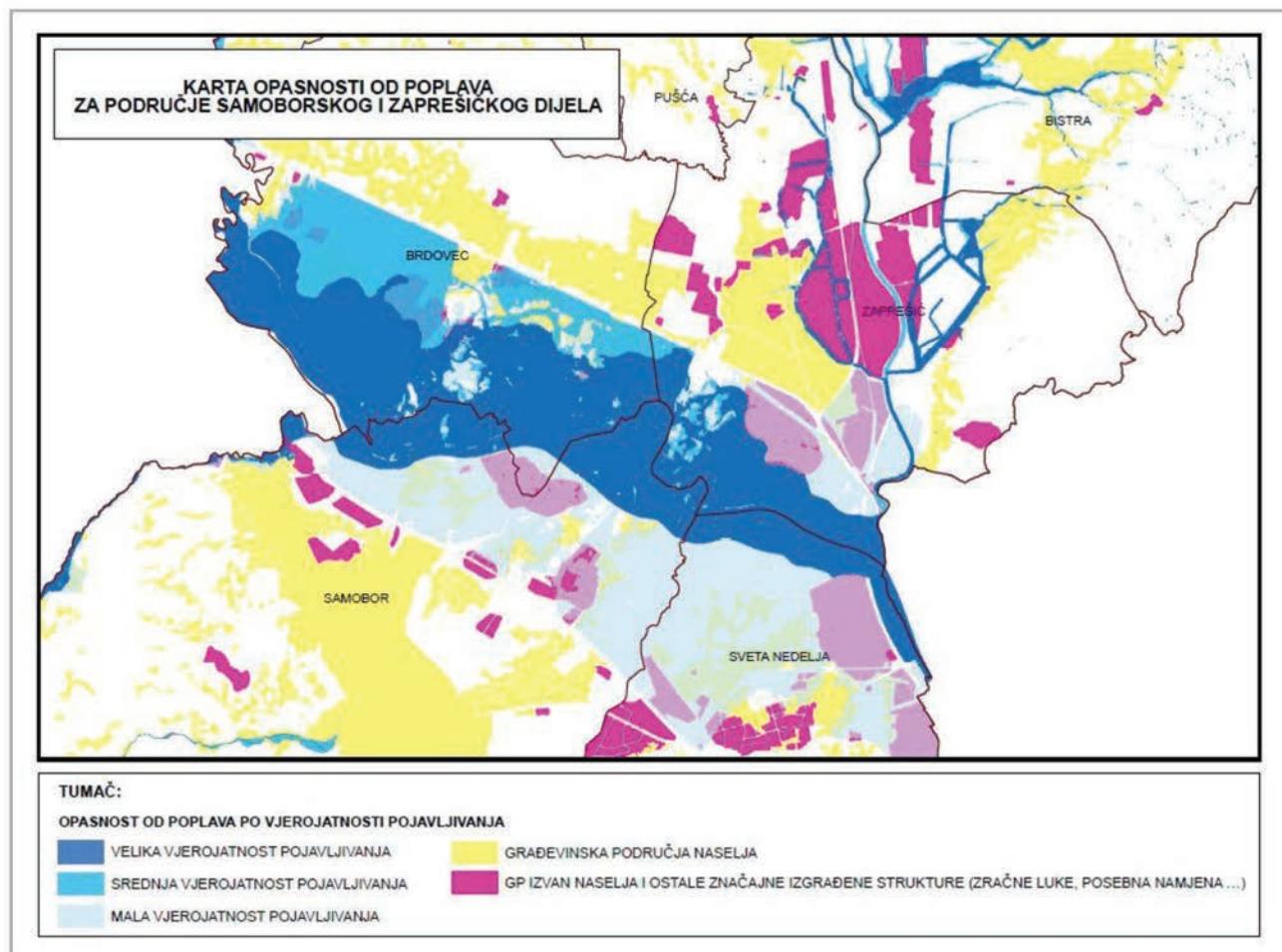
Izvor: podaci Hrvatskih voda, <http://korp.voda.hr/>; GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Tijekom 2019. godine Hrvatske vode su započele s izradom Prethodne procjene rizika od poplave u 2018. godini kao prvi korak u postupku izrade Plana upravljanja vodnim područjima i Plana upravljanja rizicima od poplava za razdoblje 2022.–2027. Prethodna procjena rizika od poplava 2018. godine je metodološki značajno unaprijeđena u odnosu na Prethodnu procjenu rizika od poplava objavljenu 2013. godine, te osim značajno šireg opsega prikupljenih podataka obuhvaća i nove tematske cjeline kao što su npr. klimatske promjene, kulturna baština ili buduće gospodarske aktivnosti.

Grafikon 18: Raspodjela potencijalno plavljenih površina Zagrebačke županije;

Izvor: podaci Hrvatskih voda, <http://korp.voda.hr/>; GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Slika 28: Karta opasnosti od poplava za područje samoborskog i zaprešićkog dijela;

Izvor: podaci Hrvatskih voda, <http://korp.voda.hr/>;
GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Na slivu Save je od velikih voda Save primjereno zaštićen samo grad Zagreb koji je, prema procjenama, siguran od 1000-godišnjih velikih voda. Ostala područja uz Savu uglavnom su nedovoljno zaštićena. Uzvodno od Zagreba prema slovenskoj granici obrambeni nasipi samo su dijelom izgrađeni, pa su niski dijelovi šire zaprešićke i samoborske regije ugroženi od poplava. Nizvodno od Zagreba, mnoga područja uz Savu imaju nižu razinu sigurnosti od potrebne, jer je zaštitni sustav Srednjeg posavlja nedovršen, a postojeći obrambeni nasipi na mnogim su mjestima nedovoljno visoki za zaštitu od ekstremnih velikih voda koje se javljaju u posljednje vrijeme.

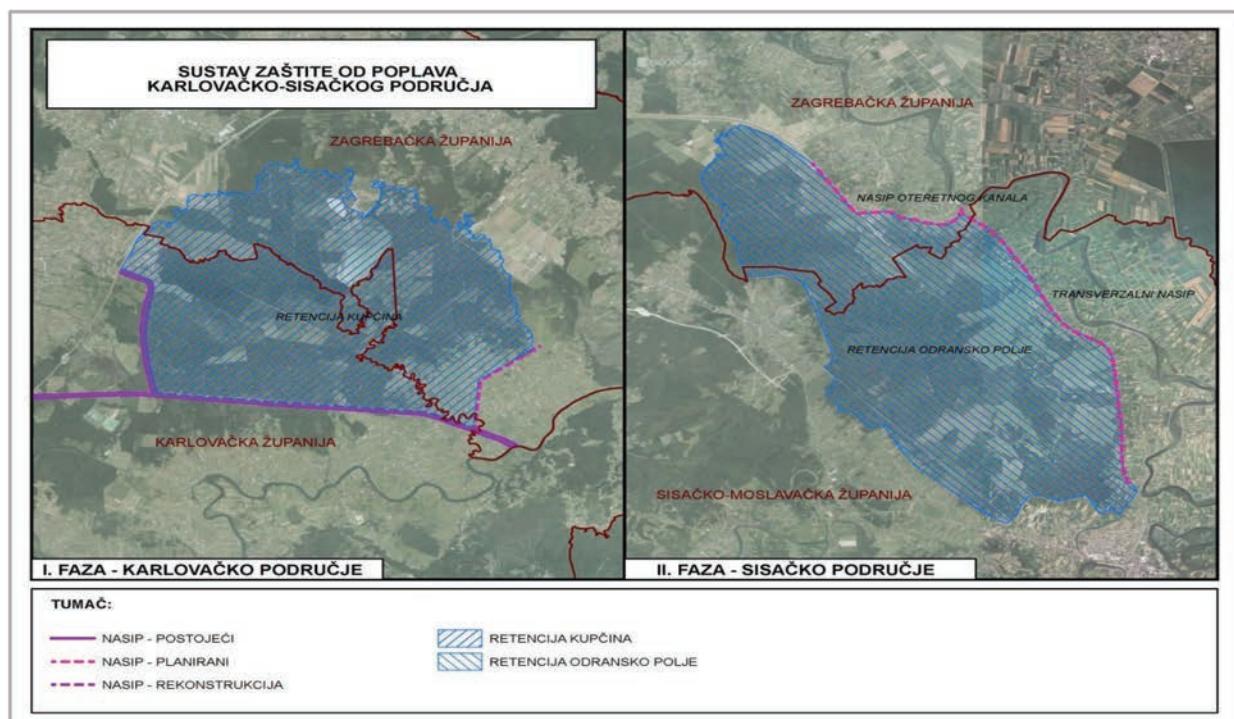
Hrvatske vode pokrenule su brojne aktivnosti na području Zagrebačke županije u skladu s Planom upravljanja vodama za 2020. godinu od kojih izdvajamo najznačajnije:

- priprema izgradnje lijevog nasipa rijeke Save od ušća Lužnice do ušća Sutle na zaprešićkom području. Nasip ukupne duljine cca. 10 km planira se izgraditi uz rijeku Savu na području gradova Samobor, Zaprešić, Sveta Nedelja te Općine Brdovec,
- priprema za izgradnju transverzalnog nasipa od odteretnog kanala Odra do savskog nasipa kod sela Suša u duljini 7 km na području Općine Orle,
- priprema za projekt obnove desnog nasipa rijeke Save na dionici Drnek – Suša i uređenje obalotvrda na 4 mesta na području Općine Orle i Grada Velike Gorice,
- izgradnja praga u koritu rijeke Save kod Novaka Ščitarjevskih, kod Drenja i na dionici Ivana Reka – Jarun,
- izgradnja retencije Bunica – Ključić Brdo,
- izgradnja obalotvrde u Samoborskom Otoku i Medsavama,
- priprema izgradnje retencije Lipovečka Gradna, uređenje vodotoka Goštiraj, Gradna i Rudarska Gradna na području gradova Samobora i Svete Nedelje,
- priprema za projekt uređenja i stabilizacije korita rijeke Lonje na području Grada Vrbovca,
- rekonstrukcija lijevoobalnog savskog nasipa između Hrušćice i Nartskih Novaka dužine 7,2 km
- priprema projekta izgradnje retencije Planički Jarek i Martin Breg na području Grada Dugog Sela,
- priprema izgradnje retencije Vir na vodotoku Zlenin na području Grada Vrbovca,
- uređenje korita vodotoka Bistrac,
- priprema projekta izgradnje retencije na rijeci Bregani u Koretićima,
- regulacija i uređenje kanala Puhovec – CS Dugo Selo i dr.

U proteklom razdoblju Hrvatske vode pokrenule su aktivnosti na projektu Sustava zaštite od poplava karlovačko-sisačkog područja i to kao I. faza – karlovačko područje i II. faza – sisačko područje.

Planirani zahvat I. faze – karlovačko područje, na području Zagrebačke županije, obuhvaća planiranu retenciju Kupčinu s pripadajućim istočnim nasipom, kanal Kupa – Kupa te izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih nasipa. Planirani zahvat II. faze – sisačko područje, na području Zagrebačke županije, obuhvaća planirani transverzalni nasip od odteretnog kanala Odra do savskog nasipa kod naselja Suša i transverzalni nasip od naselja Suša do Sisačko-moslavačke županije uz retenciju Odransko polje.

Projekt zaštite od poplave Grada Karlovca proglašen je strateškim investicijskim projektom Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 111/18). Zbog jednostavnijeg i bržeg rješavanja imovinsko pravnih odnosa, stupio je 2019. godine na snagu Zakon o projektu zaštite od poplava u sливu rijeke Kupe.

Slika 29: Sustav zaštite od poplava karlovačko-sisačkog područja (faza I., faza II);

Ivor: podaci Hrvatskih voda;

GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

KORIŠTENJE MINERALNIH VODA I VODA U LJEKOVITE, BALNEOLOŠKE ILI REKREATIVNE SVRHE

Popisom prirodnih mineralnih voda i prirodnih izvorskih voda priznatih u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine", broj 39/20) na području Zagrebačke županije smještena su dva izvora prirodnih mineralnih voda:

- Janino Vrelo na području Općine Pisarovina, lokalitet Jamnička Kiselica (trgovacki naziv proizvoda "Jamnica"),
- Sveta Jana na području Grada Jastrebarsko, lokalitet Gorica Svetojanska (trgovacki naziv proizvoda "Jana").

Na području Grada Jastrebarsko u Svetojanskim toplicama te na području Grada Samobora na lokaciji Sv. Helena (Šmidhen), nalaze se izvori tople vode. Na području Grada Sveti Ivan smješteno je na lokaciji Topličica izvoriste čiste niskomineralizirane radioaktivne termalne vode, kapaciteta većeg od 20 l/s, a koja se radi ljekovitosti može koristiti u medicinske svrhe. Na području Grada Sveti Ivan smješteno je izvoriste Krečaves, također nalazište niskomineralizirane termalne vode za koje je potrebno provesti dodatna istraživanja.

Na području Grada Ivanić-Grada nalazi se jedino u Europi, a drugo u svijetu, nalazište posebne vrste ljekovite nafte, naftalan. Uz nju se nalaze i izvori fluorne, natrij-kloridne slane termalne vode koja se, zajedno s ljekovitom naftom, koristi u lječilištu "Naftalan" za liječenje kožnih i reumatskih bolesti.

KORIŠTENJE VODA ZA NAVODNJAVANJE

Javno navodnjavanje je vodnogospodarska djelatnost zahvaćanja podzemnih i površinskih voda i njihova isporuka radi natapanja poljoprivrednog zemljišta. Prema podacima iz Plana upravljanja vodnim područjima za 2016.–2021. godinu za područje Zagrebačke županije određen je potencijal zemljišta za navodnjavanje (u ha):

Potencijal zemljišta za navodnjavanje (ha)	Površina (ha)	Udio (%)
Vrlo visok	–	0
Visok	39.004	24
Umjeren	120.329	74
Nizak	3.453	2
Vrlo nizak	7	0
Ukupno:	162.793	

Tablica 32: Potencijal zemljišta za navodnjavanje za Zagrebačku županiju;

Ivor: Plan upravljanja vodnim područjima za 2016.–2021. godinu

Prema Planu navodnjavanja poljoprivrednih površina i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama za područje Zagrebačke županije navodnjava se svega 177,07 ha, odnosno 0,23% od ukupne površine koja se koristi u poljoprivredne svrhe. Razlog za ovako niski postotak površina koje se navodnjavaju u poljoprivredne svrhe nije u nedostatku izvora vode nego prvenstveno neizgrađenost i nedovoljno održavanje sustava infrastrukture za navodnjavanje. Vode za navodnjavanje zahvaćaju se iz rijeka i jezera, a rasprostranjeno je i nekontrolirano zahvaćanje podzemnih voda. Predložena površina za navodnjavanje prema županijskom planu za Zagrebačku županiju iznosi cca. 8.953 ha.

VIŠENAMJENSKI SUSTAVI

Na području Zagrebačke županije trenutno ne postoje hidroenergetski objekti i postrojenja za proizvodnju električne energije. Značajan i do danas neiskorišten hidroenergetski potencijal rijeke Save u Republici Hrvatskoj najinteresantniji je na dionici Save na području Zagrebačke županije i Grada Zagreba.

“Program zaštite, uređenja i korištenja rijeke Save i zaobala od granice s Republikom Slovenijom do Siska” predstavlja dugoročni projekt višenamjenskog uređenja i korištenja rijeke Save čime bi se osigurala sigurnost od poplava Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Sisačko – moslavачke županije, stabilizacija korita rijeke Save, povećanje izdašnosti vodo-nosnika za potrebe javne vodoopskrbe, proizvodnja električne energije, poboljšanje prometnih veza preko rijeke Save te očuvanje i obnova prirodnih vrijednosti uz rijeku Savu. Zaključkom Vlade Republike Hrvatske utvrđeni su razlozi za donošenje Programa zaštite, uređenja i korištenja rijeke Save i zaobala pogotovo u dijelu ispunjavanja ciljeva u udjelu obnovljivih izvora energije.

U proteklom razdoblju izrađeno je Idejno rješenje Višenamjenskog hidrotehničkog sustava uređenja, zaštite i korištenja rijeke Save i zaobala od granice s Republikom Slovenijom do Siska za tzv. opciju 2A (Institut za elektroprivredu i energetiku, 2017.).

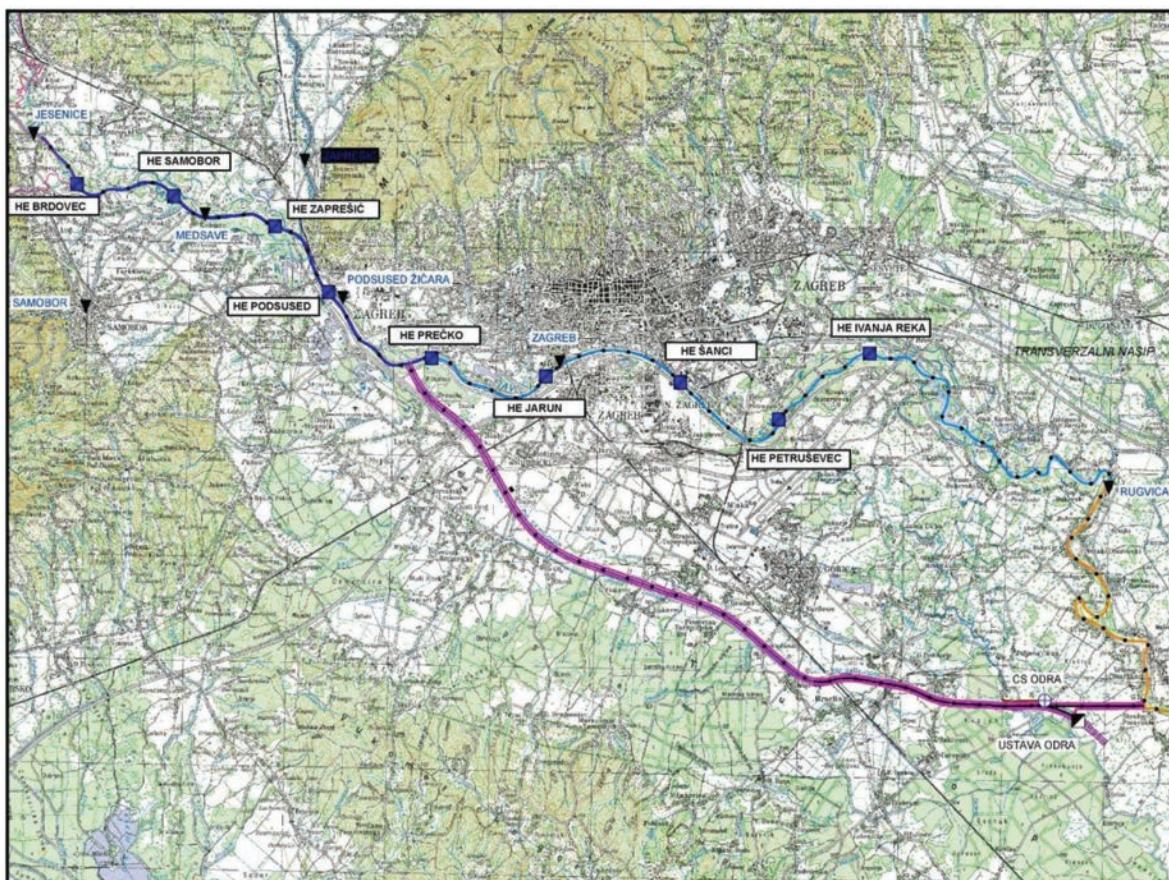
Opcija 2A je varijantno rješenje kojom se omogućava stupanj zaštite od poplava i iskoristavanje hidroenergetskog potencijala rijeke Save za proizvodnju električne energije izgradnjom ukupno 10 hidroelektrana: HE BrdoVEC, HE Samobor, HE Zaprešić, HE Podsused, HE Prečko, HE Jarun, HE Šanci, HE Petruševec, HE Ivanja Reka i HES Sisak. Ukupna instalirana snaga svih hidroelektrana planirana je cca. 156 MW. Također se ovom varijantom predviđa rekonstrukcija i produljenje kanala Sava – Odra do rijeke Save.

KORIŠTENJE VODA ZA PLOVNE PUTOVE

Temeljem Pravilnika o razvrstavanju i otvaranju vodnih putova na unutarnjim vodama (“Narodne novine”, broj 77/11, 66/14 i 81/15) razvrstani su vodni putovi na unutarnjim vodama i to na rijeci Šavi i rijeci Kupi.

Na području Zagrebačke županije rijeka Sava je klasificirana kao državni vodni put na dijelu od Siska do Rugvice II. klase u duljini od 68 km, te od Rugvice do granice sa Slovenijom kao vodni put I. klase u duljini 53 km.

Rijeka Kupa je klasificirana kao državni vodni put na dionici od ušća Odre do Ozlja kao vodni put I. klase na duljini 155,6 km.

Slika 30: Pregledna situacija – opcija 2A;

Izvor: Idejno rješenje – Višenamjenski hidrotehnički sustav uređenja, zaštite i korištenja rijeke Save i zaobala od granice s Republikom Slovenijom do Siska, opcija 2A, Institut za elektroprivredu i energetiku, 2017.

KORIŠTENJE VODA ZA UZGOJ SLATKOVODNIH RIBA

Korištenje voda za uzgoj slatkovodnih riba, odnosno ribnjačarstvo, kao gospodarska grana na području Zagrebačke županije ima dugu tradiciju. Na području Zagrebačke županije izgrađena su četiri veća ribnjaka: Vukšinac (281 ha), Crna Mlaka (535 ha), Pisarovina (357 ha) i Novaki (43 ha) te nekoliko malih ribnjaka Ključić Brdo (20 ha), Grdović, Zagrepčanka, Marenčić, S.Hrlić, Belušić i Novo Mjesto – Mokrica (8 ha).

Za sve navedene ribnjake problemi su vrlo slični i u osnovi se svode na: nedovoljne količine vode u odnosu na potrebe ribnjaka, stalno pogoršanje kakvoće voda na pripadnom slivu, loše stanje objekata za zahvat i upravljanje vodama. Stanje kakvoće voda nije zadovoljavajuće, s obzirom da otpadne vode naselja i izgrađenih proizvodnih objekata, upotreba zaštitnih sredstava u poljoprivredi i šumarstvu te upotreba umjetnih gnojiva, intenzivno zagađuju vode potoka koji se koriste za vodoopskrbu ribnjaka.

Također je potrebno navesti i primjetan trend "otvaranja" nelegalnih ribnjaka u smislu posjedovanja koncesije za korištenje voda za uzgoj riba. Takvi ribnjaci izgrađuju se od strane pojedinaca koji su na vlastitim zemljишima i prostorima uzvikendice, bez ikakvih odobrenja, izgradili zahvate na vodotocima ili izvorštima te izgradili manje ribnjake.

KORIŠTENJE VODA ZA SPORT I REKREACIJU

Za sport i rekreaciju na području Zagrebačke županije koriste se umjetna jezera u ravničarskom dijelu uz Savu, nastala iskopom mineralnih sirovina, a koja se prihranjuju podzemnom vodom. Sportske aktivnosti obuhvaćaju vožnju kajakom i kanuom, sportski ribolov, rafting, vožnju kanuom i izletničke aktivnosti. Najznačajnije lokacije uredene za sport i rekreaciju na području Zagrebačke županije su: Novo Čiče (Velika Gorica), Rakitje (Sveta Nedelja), Zajarki (Zaprešić) i Trstenik (Rugvica).

MELIORACIJSKA ODVODNJA

Sustavi melioracijske odvodnje izvode se zbog odvođenja suvišnih voda s poljoprivrednoga i drugog zemljišta putem odgovarajućih vodnih gradevina i uređaja kojima se neposredno ili posredno omogućuje brže i pogodnije otjecanje površinskih ili podzemnih voda i osiguravaju povoljniji uvjeti korištenja zemljišta i obavljanja gospodarskih i drugih djelatnosti. Unutar melioracijskog područja najveća je zastupljenost poljoprivrednog, osobito obradivog zemljišta, na kojem se izgradnjom sustava melioracijske odvodnje stvaraju bolji uvjeti unutarnje odvodnje, a izgradnjom sustava zaštite od poplava ovo se zemljište izdvaja iz nezaštićenoga poplavnog područja. Ostali dio melioracijskog područja nalazi se na površinama šuma, ribnjaka, naselja i prometnica.

Na području Zagrebačke županije izgrađena su melioracijska područja:

1. rijeke Sutle – površine 923 ha, a čini je rječna dolina Sutle od naselja Donji Kraj do granice Županije,
2. međusilva Save od Sutle do Krapine: melioracijsko područje Zaprešića – površine cca 1.800 ha, smješteno na lijevoj obali Save od ušća Sutle do ušća Krapine,
3. rijeke Krapine – površine 330 ha, smješteno na lijevoj i desnoj obali u području aluvijalne doline rijeke Krapine,
4. kanala Lonja – Strug: melioracijsko polje Črnc polje (dio), ostala melioracijska područja – ukupne površine 74.900 ha. Cjelokupno područje melioracijskog područja Črnc polja ima oblik trokuta u čijim se vrhovima nalaze Zagreb, Čazma i Sisak,
5. pritoka Save, od Bregane do naselja Stupnik, melioracijsko područje Samobora, ostala melioracijska područja – ukupne površine 4.700 ha,
6. rijeke Kupe: melioracijsko područje Odranskog polja (dio), ostala melioracijska područja – Odransko polje prostire se između Zagreba i Siska, ukupne površine 57.000 ha, a na području Županije cca 7.200 ha. Ostale melioracijske površine na rijeci Kupi smještene su uz postojeću državnu cestu Zagreb – Jastrebarsko – Karlovac, ukupne površine cca 16.600 ha.

2.3.7. Gospodarenje otpadom

Planirani sustav gospodarenja otpadom u Zagrebačkoj županiji temelji se na odredbama važećeg Zakona o održivom gospodarenju otpadom ("Narodne novine", broj 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19) te propisima i dokumentima koji iz njega proizlaze, prvenstveno Planu gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017. – 2022. godine ("Narodne novine", broj 3/17), Odluci Vlade Republike Hrvatske o implementaciji Plana gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017. – 2022. i Sporazumu o suradnji na pripremi projekta "Centar za gospodarenje otpadom Zagreb" koji su u siječnju 2018. godine sklopile Zagrebačka županija i Grad Zagreb.

Premda navedenom Zakonom, više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu sporazumno osigurati zajedničku provedbu mjera gospodarenja otpadom. U skladu s Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017. – 2022. godine, a temeljem Sporazuma o suradnji na pripremi projekta "Centar za gospodarenje otpadom Zagreb" iz 2018. godine, Zagrebačka županija razmatra s Gradom Zagrebom zajedničku lokaciju centra za gospodarenje otpadom na području Grada Zagreba.

Na području Zagrebačke županije, 2020. godine bilo je aktivno 5 odlagališta komunalnog i inertnog otpada koja se koriste do uspostave Centra za gospodarenje otpadom. U nastavku je popis aktivnih odlagališta sa planiranim gradevinama za gospodarenje otpadom prema županijskom prostornom planu:

1. Tarno (Grad Ivanić-Grad) – lokacija predviđena za smještaj gradevine za gospodarenje otpadom za potrebe Zagrebačke županije i pretovarna stanica,
2. Novi Dvori (Grad Zaprešić) – pretovarna stanica i lokacija za smještaj kazeta za zbrinjavanje građevnog otpada koji sadrži azbest,
3. Mračlinska Dubrava (Grad Velika Gorica) – pretovarna stanica i lokacija za smještaj kazeta za zbrinjavanje građevnog otpada koji sadrži azbest,
4. Beljavina (Grad Vrbovec) – lokacija za smještaj kazeta za zbrinjavanje građevnog otpada koji sadrži azbest,
5. Andrilovec (Grad Dugo Selo) – pretovarna stanica.

Na lokacijama postojećih saniranih neaktivnih odlagališta komunalnog i inertnog otpada na lokacijama Cerovka (Grad Sveti Ivan Zelina), Božićka (Grad Jastrebarsko) i Trebež (Grad Samobor), Županijskim prostornim planom su odredene lokacije pretovarnih stanica.

Do uspostave Centra za gospodarenje otpadom (CGO) odlaganje komunalnog i inertnog otpada nastaviti će se na postojećim aktivnim odlagalištima komunalnog otpada. Nakon uspostave CGO, planira se namjenu svih odlagališta revidirati i prilagoditi potrebama sustava – na odgovarajućem dijelu lokacije formirati pretovarnu stanicu, uz mogućnost smještaja i drugih sadržaja vezanih uz zbrinjavanje otpada (skladištenje otpada, prikupljalište, sortirnice, kompostane, reciklažni centri i dr.) ili prenamjenjeni u skladu sa Žakonom i prostornim planovima. Nakon detaljnije razrade sustava gospodarenja otpadom moguće je očekivati i smanjenje broja pretovarnih stanica na području Županije.

Planiranje sustava primarne reciklaže, kao i određivanje lokacija reciklažnih dvorišta, obveza je gradova i općina, koja se provodi kroz izradu i donošenje prostornih planova uredjenja. Reciklažna dvorišta je moguće planirati uz pretovarne stanice na postojećim lokacijama odlagališta, kao i na drugim prikladnim lokacijama (gospodarske zone i dr.) ili izvan naselja. Izuzetak je područje Parka prirode Žumberak – Samoborsko gorje, gdje se, sukladno Prostornom planu Parka prirode Žumberak – Samoborsko gorje, reciklažna dvorišta mogu planirati samo unutar građevinskih područja naselja. Županijskim prostornim planom se usmjerava jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalaze odlagališta komunalnog otpada, uključivo sanirana odlagališta Trebež u Samoboru, Božićka u Jastrebarskom i Kraljev Vrh u Jakovlju, da jedno od planiranih reciklažnih dvorišta s njihovog područja bude smješteno na postojećem, odnosno saniranom odlagalištu. Obveza jedinica lokalne samouprave je i uklanjanje odnosno sanacija evidentiranih nelegalnih odlagališta na svome području.

Uvjete za gospodarenje opasnim otpadom osigurava Vlada Republike Hrvatske. Lokacija/lokacije za smještaj Centra za gospodarenje opasnim otpadom (CGOO) na području Republike Hrvatske utvrđit će se na razini Države, nakon provedenih stručnih analiza o količinama, vrsti i načinima gospodarenja opasnog otpadom. Mrežu sabirnih centara za opasni otpad treba organizirati u okviru prostora skladišta za opasni otpad koji posjeduju ovlaštene tvrtke za skladištenje opasnog otpada, kao i u reciklažnim dvorištima u gradovima za opasni otpad iz domaćinstava. Odvojeni i skupljeni opasni otpad iz reciklažnih dvorišta i skladišta ovlaštenih skupljača, preko ovlaštenih skupljača/ovlaštenih prijevoznika, odvoziti će se u CGOO na obradu, odlaganje ili izvoz, ili u industrijske objekte koji posjeduju dozvolu za obradu opasnog otpada."

ODLOŽENA KOLIČINA OTPADA U 2018. GODINI NA PODRUČJU ZAGREBAČKE ŽUPANIJE				
ODLAGALIŠTE OTPADA	Odloženo otpada (t)			Preostali kapacitet do planiranog zatvaranja odlagališta (t)
	Ukupno svih vrsta	biorazgradivog komunalnog	ostalog biorazgradivog	
Andrijevec, Grad Dugo Selo	4.049,93	2.648,41	–	20.289,06
Beljavine, Grad Vrbovec	3.260,60	2.172,00	–	292.360,99
Cerovka, Grad Sveti Ivan Zelina	1.724,65	1.121,02	–	3.049,95
Mraclinška Dubrava, Grad Velika Gorica	18.542,67	11.067,72	–	1.676.220,73
Novi Dvori, Grad Zaprešić	7.530,66	4.308,37	–	13.446,19
Tarno, Grad Ivanić-Grad	6.000,54	2.990,89	13,51	44.978,26
Zagrebačka županija	41.109,05	24.308,41	13,51	2.170.170,96

Tablica 33: Odložena količina otpada u 2018. godini na području Zagrebačke županije;

Izvor: Pregled podataka o odlaganju i odlagalištima otpada za 2018. godinu, Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, svibanj 2019.

2.4. Opremljenost prostora infrastrukturom od značaja za Zagrebačku županiju

2.4.1. Prometna infrastruktura

Planiranje razvoja prometnog sustava provodi se u skladu sa Strategijom prostornog razvoja Republike Hrvatske i Strategijom prometnog razvoja Republike Hrvatske. Detaljan opis postojećeg i planiranog prometnog sustava na području Zagrebačke županije prikazan je u Prostornom planu Zagrebačke županije, prostornim planovima užih područja te dijelom u prethodnom Izvješću o stanju u prostoru. Stoga će u ovom Izvješću biti riječi o novoizgrađenim dionicama prometne infrastrukture, kao i o studijama, planovima i projektima planiranim, započetim ili izrađenim u proteklom razdoblju.

U proteklom razdoblju, u ožujku i travnju 2020. godine usvojen je Master plan prometnog sustava Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije na Skupštini Grada Zagreba odnosno županijskim skupštinama Zagrebačke i Krapinsko-zagorske županije. Master plan prometnog sustava je temeljni strateški dokument dugoročnog razvoja prometa na predmetnom području. Nositelj izrade Master plana je trgovačko društvo Integrirani promet zagrebačkog područja d.o.o. osnovano u cilju pripreme i realizacije projekata vezanih uz uspostavljanje novog modela organizacije prijevoza putnika i upravljanja istim na geografskom području (osnivača društva), Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije. Izrada Master plana uvjetovana je potrebom daljnog održivog razvoja grada i njegovog okruženja, sukladno gospodarskim i socijalnim ciljevima i potrebama poboljšanja životnih uvjeta, zaštite i očuvanja okoliša, ostvarivanja energetskih ušteda i energetske učinkovitosti i drugim ciljevima održivog razvoja.

Master plan prometnog sustava predstaviti će ciljeve i mjere za poboljšanje sigurnosti u prometu, bolju dostupnost i poticanje javnog prometa, razvoj prometa koji će biti po mjeri čovjeka i sukladan sa trajnim smjernicama razvoja grada, regije i društva, mjere za povećanje mobilnosti stanovništva koje uključuju i jačanje povezanosti županija sa gradom te mjere kojima se individualni promet postupno ograničava, gdje je dostupnost do ekološki održivih oblika prijevoza moguća ili omogućena.

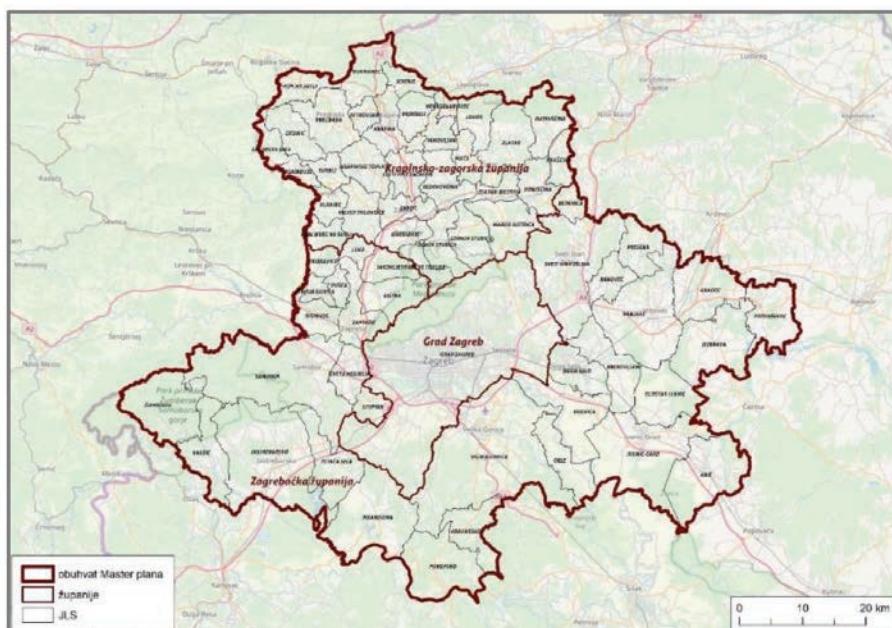
Master plan prometnog sustava Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije, Prometnog modela i Strateške studije utjecaja na okoliš, izrađen je kroz dvije faze projekta:

- I. faza – analiza postojećeg stanja i razvoj prometnog modela, prikupljanje podataka o postojećem stanju prometnog sustava što uključuje opsežna prometna istraživanja, brojanja i ankete prometa te analizu i obradu tih podataka uz pomoć prometnog modela, identifikaciju problema i odabir hipoteza o postojećem prometnom sustavu te izradu SWOT analize, izradu prometnog modela i izradu "do nothing" scenarija razvoja prometnog sustava.

– II. faza – temeljem rezultata I. faze definirane su liste ciljeva i mjera te ključni pokazatelji uspješnosti provedbe pojedinih ciljeva za unapredjenje prometnog sustava. Mjere su definirane za svaku prometnu granu, promet urbanih područja te javni prijevoz putnika zasebno, a sastoje se od infrastrukturnih, operativnih i organizacijskih mjera te mjera prometne politike.

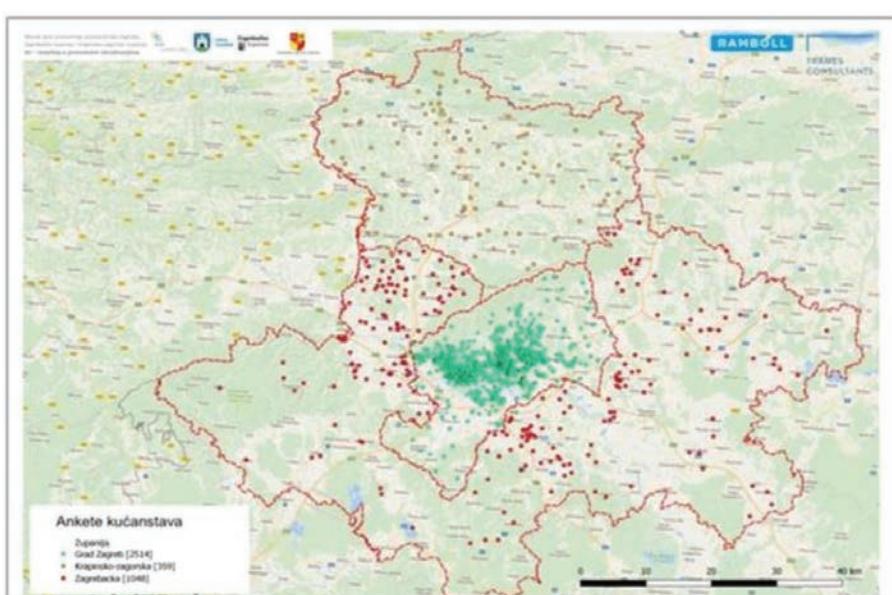
U Planu provedbe Master plana odabrat će se preferirani scenarij prometnog razvoja uvažavajući sve mjere (političke, organizacijske, operativne i infrastrukturne) te uzimajući u obzir stvarne mogućnosti sustava (iz organizacijske/institucijske i operativne perspektive) za pripremu i provedbu detaljnih planova za realizaciju usvojenih ciljeva i mjera. Pritom će se uzeti u obzir tehnička, zakonska i tržišna ograničenja, logičke ovisnosti, vrijeme potrebno za pripremu, stvaran kapacitet radnog opterećenja, raspoložive ljudske resurse i potrebe za financiranjem, izvore i uvjete za dodjelu odgovornosti kao i predviđene dostupne proračune nositelja pojedinih mjera po godinama, dodatno podijeljene po izvorima financiranja. "Plan provedbe Master plana" će analizirati i vrednovati planirane projekte na području promatrane regije. Plan provedbe Master plana će istaknuti aktivnosti za kratkoročno – 2020., srednjoročno – 2025. i dugoročno – 2030. razdoblje.

U sklopu izrade II. faze Master plana provedena je i Strateška procjena utjecaja Master plana na okoliš (SPUO). Svrha SPUO je spriječiti i ublažiti moguće značajne utjecaje na okoliš koje bi Plan svojom provedbom mogao imati na okoliš.

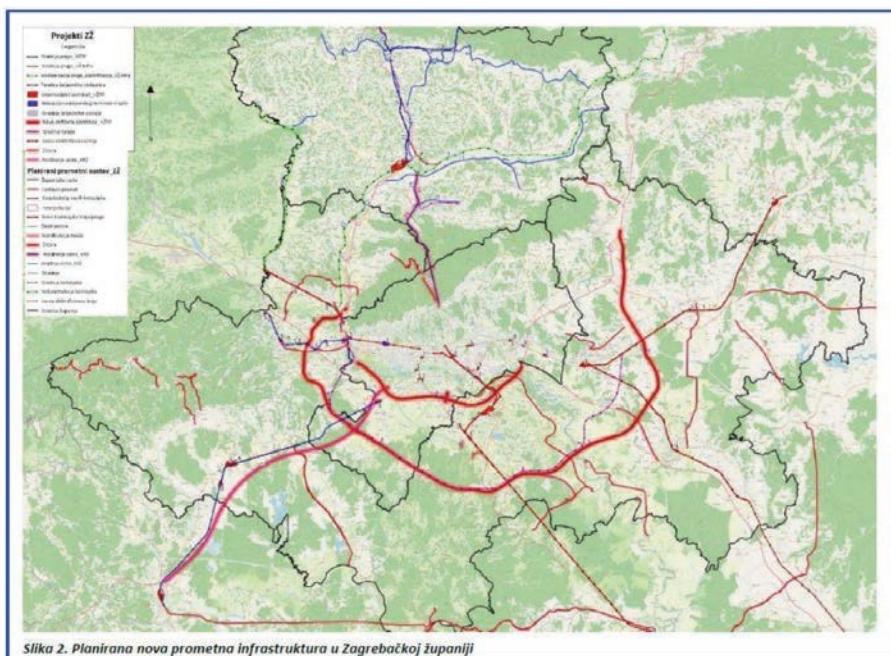
Slika 30: Prostorni obuhvat Master plana sustava grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije;

Izvor: Master plan prometnog sustava Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije (IPZP, 2019.)

Slika 31: Lokacije provedenih anketnih istraživanja na području Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije

Izvor: Master plan prometnog sustava Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije (IPZP, 2019.)

Slika 32: Planirana nova prometna infrastruktura u Zagrebačkoj županiji

Izvor: II. faza Master plana prometnog sustava Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije (IPZP, 2020.)

CESTOVNI PROMET

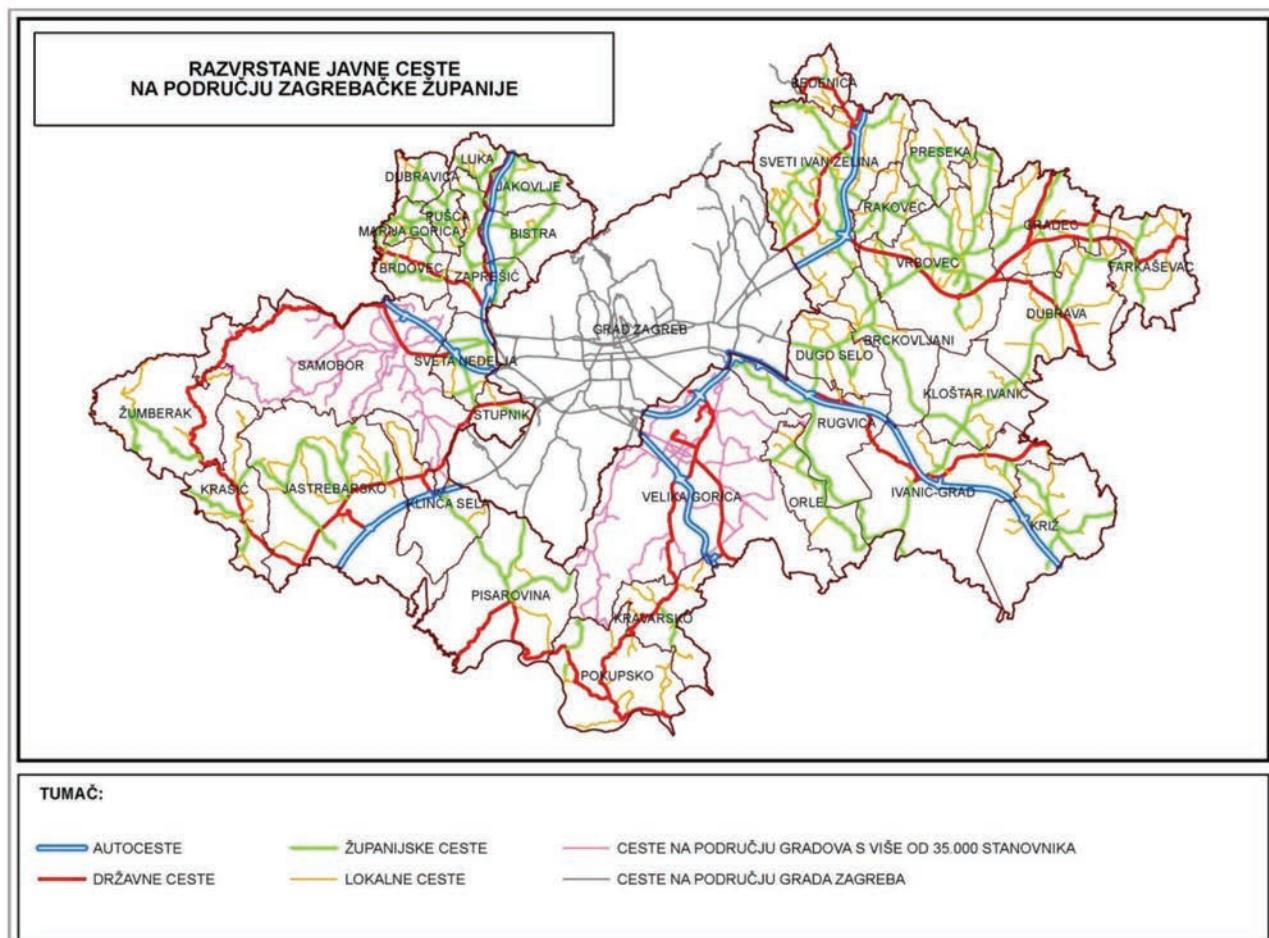
Odlukom o razvrstavanju javnih cesta ("Narodne novine", broj 17/20), javne ceste razvrstane su u autoceste, državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste. Osnovni pokazatelji izgrađenosti postojeće cestovne mreže na području Zagrebačke županije daju se u sljedećoj tablici:

Pokazatelji cestovne mreže					
Duljina cesta prema skupinama (km)					
sveukupno	autoceste	državne ceste	županijske ceste	lokalne ceste	ceste na području gradova s više od 35.000 stanovnika
2660,07	133,6	296,98	628,16	575,07	1.026,26
Udio pojedinih vrsta cesta (%)					
sveukupno	autoceste	državne ceste	županijske ceste	lokalne ceste	ceste na području gradova s više od 35.000 stanovnika
100%	5,02%	11,16%	23,61%	21,62%	38,58%
Cestovna gustoća – duljina cesta/površina Zagrebačke županije (km/km ²)					
Površina Zagrebačke županije (km ²)	3061,69 km ²				
sveukupno	autoceste	državne ceste	županijske ceste	lokalne ceste	ceste na području gradova s više od 35.000 stanovnika
0,75	0,04	0,10	0,20	0,19	0,34

Tablica 34: Pokazatelji izgrađenosti postojeće cestovne mreže na području Zagrebačke županije;

Izvor: HAC, HC, Županijska uprava za ceste, Odluka o razvrstavanju javnih cesta ("Narodne novine", broj 17/20), Odluka o cestama na području velikih gradova koje prestaju biti razvrstane u javne ceste ("Narodne novine", broj 44/12).

Planiranje razvoja cestovne mreže na državnoj, županijskoj i lokalnoj razini provodi se kroz prostorno plansku dokumentaciju, a u skladu sa Strategijom prostornog razvoja Republike Hrvatske i Strategijom prometnog razvoja Republike Hrvatske. Na sljedećoj slici daje se prikaz postojećeg stanja autocesta, državnih cesta i županijskih cesta na području Zagrebačke županije:

Slika 33: Razvrstane javne ceste na području Zagrebačke županije;

Izvor: Odluka o razvrstavanju javnih cesta ("Narodne novine", broj 17/20);
GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Prema podacima Hrvatskih cesta d.o.o., a temeljem Odluke o razvrstavanju javnih cesta ("Narodne novine", broj 103/18), duljina državnih cesta na području Zagrebačke županije iznosi:

- izgrađene državne ceste: 296,98 km,
- neizgrađene državne ceste: 5,75 km (duljine se odnose na dionice brze ceste DC10 i DC12).

Prema podacima Hrvatskih autocesta d.o.o. na području Zagrebačke županije izgradene su autoceste u dužinama kako slijedi:

- AC A1 u duljini 14,6 km na upravljanju ARZ d.d.,
- AC A2 u duljini 19,6 km na upravljanju AZM d.o.o.,
- AC A3 u duljini 63,8 km na upravljanju HAC d.o.o.,
- AC A4 u duljini 19,6 km na upravljanju HAC d.o.o.,
- AC A11 u duljini 16,0 km na upravljanju HAC d.o.o.

U nastavku se daje tabelarni prikaz postojećih županijskih i lokalnih cesta na području Zagrebačke županije, a prema podacima Županijske uprave za ceste, te Upravnog odjela nadležnog za promet gradova Velika Gorica i Samobora, te u skladu s Odlukom o cestama na području velikih gradova koje prestaju biti razvrstane u javne ceste:

jedinica lokalne samouprave	Duljina cesta (km)	Duljina nerazvrstanih, LC i ŽC cesta na području velikih gradova (km)
Bedenica	13,41	-
Bistra	22,27	-
Brckovljani	33,26	-
Brdovec	21,67	-
Dubrava	59,08	-
Dubravica	14,10	-
Dugo Selo	36,66	-
Farkaševac	34,42	-
Gradec	49,67	-
Ivanić-Grad	36,45	-
Jakovlje	22,64	-
Jastrebarsko	88,49	-

jedinica lokalne samouprave	Duljina cesta (km)	Duljina nerazvrstanih, LC i ŽC cesta na području velikih gradova (km)
Klinča Sela	25,56	–
Kloštar Ivanić	31,74	–
Krašić	39,81	–
Kravarsko	22,78	–
Križ	46,27	–
Luka	13,75	–
Marija Gorica	21,86	–
Orle	29,31	–
Pisarovina	36,25	–
Pokupsko	36,28	–
Preseka	30,96	–
Pušća	17,58	–
Rakovec	30,85	–
Rugvica	37,21	–
Samobor	–	493,26
Stupnik	6,61	–
Sveta Nedelja	32,12	–
Sveti Ivan Zelina	131,24	–
Velika Gorica	–	533,00
Vrbovec	110,77	–
Zaprešić	32,10	–
Žumberak	38,05	–
Ukupno:	1.203,23	1.026,26

Tablica 35: Duljina postojećih cesta na području Zagrebačke županije;

Izvor: Županijska uprava za ceste, Upravni odjel za promet i komunalnu infrastrukturu Zagrebačke županije, Grada Samobora i Velike Gorice, 2020.

Prometnice na području gradova Samobor i Velika Gorica koje su ranijim Odlukama o razvrstavanju cesta bile županijske i lokalne ceste, temeljem Odluke o cestama na području velikih gradova koje prestaju biti razvrstane u javne ceste ("Narodne novine", broj 44/12) odredene su kao nerazvrstane ceste. Upravljanje, građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta na području Zagrebačke županije u nadležnosti je Županijske uprave za ceste, osim za područja Grada Velike Gorice i Grada Samobora, gdje je u nadležnosti gradova Velike Gorice i Samobora, odnosno Upravnog odjela nadležnog za promet.

Strategijom prostornog razvoja Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 106/17) na području Zagrebačke županije planirana je nova autocestovna zagrebačka obilaznica "Zaprešić – Horvati – Ivanić-Grad – Sveti Ivan Zelina".

U proteklom razdoblju donesena je Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2030. godine ("Narodne novine", broj 84/17) koja predstavlja polazišnu točku u novom procesu planiranja prometnog razvoja Republike Hrvatske. Vezano na cestovni promet za područje Zagrebačke županije ovom se Strategijom planira reorganizacija glavne zagrebačke cestovne mreže te se navodi potreba dovršetka izgradnje državnih cesta D10 Vrbovec – Križevci – Koprivnica – DG i D12 Vrbovec 2 – Bjelovara – Virovitica – DG (tzv. zapadni i istočni kрак "Podravskog ipsilonata"). U cilju povećanja kapaciteta i propusne moći, Strategijom se navodi potreba za izradom studije kojom će se analizirati izgradnja namjenske trake za javni prijevoz kao treće trake na autocesti između Zagreba i Karlovca te na postojećoj zagrebačkoj obilaznici.

U proteklom razdoblju Vlada Republike Hrvatske donijela je Program građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od 2017. do 2021. godine ("Narodne novine", broj 47/17). Ovim Programom građenja i održavanja javnih cesta planirane su aktivnosti na državnoj razini vezano na izradu studija i istraživanja, dovršenje nužne projektne dokumentacije te realizaciju planiranog programa izgradnje i održavanja javnih cesta. Programom građenja i održavanja javnih cesta između ostalog planira se početak radova na izgradnji nadvožnjaka preko Ranžirnog kolodvora, na južnom ulazu u Grad Zagreb s autoceste A11 Zagreb – Sisak, te s autocestovne obilaznice A3 (odnosno Zagrebačke obilaznice). Tim projektom ostvariti će se komunikacija s čvora Jakuševac preko Ranžirnog kolodvora na Sarajevsku ulicu u gradu.

Navedenim Programom za područje Zagrebačke županije predviđena su finansijska sredstva za ulaganje u županijske i lokalne ceste kako slijedi:

ŽUPANIJA	Plan 2017. – 2020.	2017.	2018.	2019.	2020.
ZAGREBAČKA ŽUPANIJA	210.649	84.780	43.430	42.240	40.200

*U tisućama kuna

Tablica 36: Predviđena ulaganja u županijske i lokalne ceste na području Zagrebačke županije;

Izvor: Program građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od 2017. do 2020. godine ("Narodne novine", broj 47/17)

Prema dostavljenim podacima tvrtke Autocesta Rijeka – Zagreb d.o.o., za postojeću autocestu Zagreb – Karlovac (A1), izrađen je **Masterplan za razvoj prometne infrastrukture na relaciji autoceste Zagreb – Karlovac** kao preduvjet za razvoj regije. Projekt masterplan je sufinanciran sredstvima EU u iznosu 85%, a preostalih 15% sufincirale su Autoceste Rijeka – Zagreb s partnerima Zagrebačkom županijom, gradovima Karlovac i Jastrebarsko te općinama Klinča Sela i Stupnik. Masterplan je strateški dokument koji analizira, definira i ocjenjuje moguće varijante razvitka autocestovne mreže na dionici Zagreb – Karlovac i njezin utjecaj na cjelokupnu cestovnu mrežu i gospodarstvo Republike Hrvatske. U tijeku je izrada Studije izvodljivosti za projekt prilagodba infrastrukture na relaciji Zagreb – Karlovac, koja će poslužiti kao osnova

za odlučivanje o nastavku projekta jačanja kapaciteta autoceste Zagreb – Karlovac. Multikriterijskom analizom odabrana je optimalna varijanta koja uključuje niz zahvata na postojećoj dionici autoceste Zagreb – Karlovac, kojom će se riješiti postojeći problemi:

- modernizacija autoceste: zaštita od buke, novi sustav odvodnje, prometna signalizacija i oprema (nove zaštitne ograde, ITS),
- dogradnja poprečnog profila: proširenje zaustavnog traka na širinu voznog traka (novi poprečni presjek kolnika po jednom smjeru: 2 vozna traka + prošireni zaustavni trak); obnova 60% kolničke konstrukcije (svi slojevi),
- rekonstrukcija čvora "Jastrebarsko"; izgradnja novih čvorova Selce (Karlovac) i Stupnik sa spojnim cestama.

Od brojnih stručnih studija, studija utjecaja na okoliš, projektne dokumentacije i aktivnosti na izgradnji i rekonstrukciji u proteklom razdoblju za područje Zagrebačke županije, izdvajamo one koji se odnose na cestovni promet od važnosti za Državu i Županiju:

- 2016. godine pušten je u promet čvor Gradec na novoizgrađenoj državnoj cesti D10 Gradec – Križevci u mjestu Cugovec na području općine Gradec,
- 2017. godine puštena je u promet državna cesta DC 408 odnosno spojna cesta od Istočne obilaznice Velike Gorice do Medunarodne zračne luke "F. Tuđman" u duljini 3,8 km,
- 2019. godine puštena je u promet dionica državne brze ceste DC12 čvor Vrbovec 2 – čvor Farkaševac u duljini 10,6 km i to kao prometnicka s dva kolnika i četiri vozne trake, na području općina Gradec i Farkaševac,
- 2019. godine puštena je u promet dionica državne ceste D225 između Zaprešića i Prigorja Brdovečkog na dijelu tzv. južne zaprešičke obilaznice u duljini 1,0 km (II. poddionica). Nastavak je to ranije izvedenih radova izmještanja državne ceste DC 225 iz središta Zaprešića i izgradnje podvožnjaka ispod željezničke pruge Zaprešić – Zabok,
- izrađena je Studija izvodljivosti za projekt "Prilagodba infrastrukture na relaciji Zagreb – Karlovac" – Knjiga 1 – Analiza i odabir optimalne varijante. Ovim Projektom razmatra se izgradnja treće trake na autocesti Zagreb – Karlovac, gradnja bukobrana i zaštitne odbojne ograde na cijeloj trasi, uvođenje led rasvjete, opremanje i proširenje čvora Jastrebarsko kao i izmještanje čvora Lučko. (Rijekaprojekt, 2019.).
- povodile su se aktivnosti na pripremi izgradnje novog čvora na autocesti A2 Zagreb – Macelj u neposrednoj blizini Shopping city Zagreb (zona West Gate) sa direktnom priključnom cestom na državnu cestu DC1 (Zagorska magistrala),
- izrađen je "Elaborat strateške karte buke" i "Akcijski plan upravljanja bukom cestovnog prometa autoceste Zagreb-Macelj (DARH 2. d.o.o., 2017., 2018.).

ŽELJEZNIČKI PROMET

Odlukom o razvrstavanju željezničkih pruga ("Narodne novine", broj 3/14 i 72/17) željezničke pruge razvrstavaju se na pruge za međunarodni promet (M), pruge za regionalni promet (R) i pruge za lokalni promet (L). Pruge za međunarodni promet dijele se na glavne (koridorske) pruge (koridori RH1, RH2 i RH3) i ostale pruge za međunarodni promet.

Osnovni pokazatelji izgrađenosti postojeće mreže željezničkih pruga na području Zagrebačke županije daju se u sljedećoj tablici:

Pokazatelji mreže željezničkih pruga			
Duljina željezničkih pruga prema Odluci o razvrstavanju željezničkih pruga (km)			
sveukupno	Pruga za međunarodni promet	Pruga za regionalni promet	Pruga za lokalni promet
181,65	140,86	16,2	24,59
Duljina željezničkih pruga prema vrsti (km)			
sveukupno	dvokolosječne	jednokolosječne	elektrificirane
181,65	34,49	147,16	148,72
Udio pojedinih vrsta željezničkih pruga (%)			
sveukupno	dvokolosječne	jednokolosječne	elektrificirane
	18,99%	81,01%	81,87%
Gustoća željezničke mreže – duljina željezničke/površina Zagrebačke županije (km/km ²)			
Površina Zagrebačke županije (km ²)	3061,69 km ²		
sveukupno	dvokolosječne	jednokolosječne	elektrificirane
0,059	0,011	0,048	0,059

Tablica 37: Pokazatelji izgrađenosti postojeće mreže željezničkih pruga na području Zagrebačke županije;

Izvor: HŽ Infrastruktura, Odluka o razvrstavanju željezničkih pruga ("Narodne novine", broj 3/14 i 72/17).

U nastavku se daje tablični prikaz postojećih željezničkih pruga za međunarodni promet, pruga za regionalni promet i pruga za lokalni promet na području Zagrebačke županije prema dostavljenim podacima HZ Infrastrukture:

Oznaka pruge	Naziv pruge	Pruga za međunarodni promet (km)	Pruga za regionalni promet (km)	Pruga za lokalni promet (km)	Napomena
Željeznička pruga za međunarodni promet – Glavne (koridorske) željezničke pruge					
Koridor RH1 (bivši X. paneuropski koridor) DG – Savski Marof – Zagreb – Dugo Selo – Novska – Vinkovci – Tovarnik – DG					
M 101	DG – S. Marof – Zagreb Gk	25,97 (2x12,986km)	–	–	dvokolosječna, elektrificirana
M 102	Zagreb Gk – Dugo Selo	5,36 (2x2,679km)	–	–	dvokolosječna, elektrificirana
M 103	Dugo Selo – Novska	33,25	–	–	jednokolosječna, elektrificirana
Koridor RH2 (Mediteranski koridor – bivši ogrank V.b. paneuropskog koridora) DG – Botovo – Koprivnica – Dugo Selo – Zagreb – Karlovac – Rijeka – Šapjane – DG					
M 201	DG – Botovo – Koprivnica – Dugo Selo	30,66	–	–	jednokolosječna, elektrificirana
M 102	Zagreb Gk – Dugo Selo	5,36 (2x2,679)	–	–	dvokolosječna, elektrificirana
M 202	Zagreb Gk – Karlovac – Rijeka	19,24	–	–	jednokolosječna, elektrificirana
Ostale željezničke pruge za međunarodni promet					
M 401	Sesvete – Sava rasputnica	0,28	–	–	dvokolosječna, elektrificirana
M 402	Sava rasputnica – Zagreb Ranžirni kolodvor – Zagreb Klara	3,16 (2x1,58km)	–	–	dvokolosječna, elektrificirana
M 407	Sava rasputnica – Velika Gorica	6,29	–	–	jednokolosječna, elektrificirana
M 408	Zagreb Ranžirni kolodvor (Otpremna skupina) – Mičevac rasputnica	1,70	–	–	jednokolosječna, elektrificirana
M502	Zagreb Gk – Sisak	14,95	–	–	jednokolosječna, elektrificirana
Željeznička pruga za regionalni promet					
R 201	Zaprešić – Čakovec	–	16,20	–	jednokolosječna, neelektrificirana
Željeznička pruga za lokalni promet					
L 102	S. Marof – Kumrovec – DG	–	–	15,97	jednokolosječna, neelektrificirana
L 203	Križevci – Bjelovar – Kloštar	–	–	0,76	jednokolosječna, neelektrificirana
L 214	Gradac – Sveti Ivan Žabno	–	–	7,86	jednokolosječna, elektrificirana
Ukupno		146,22	16,20	24,59	

Tablica 38: Duljine postojećih željezničkih pruga na području Zagrebačke županije;

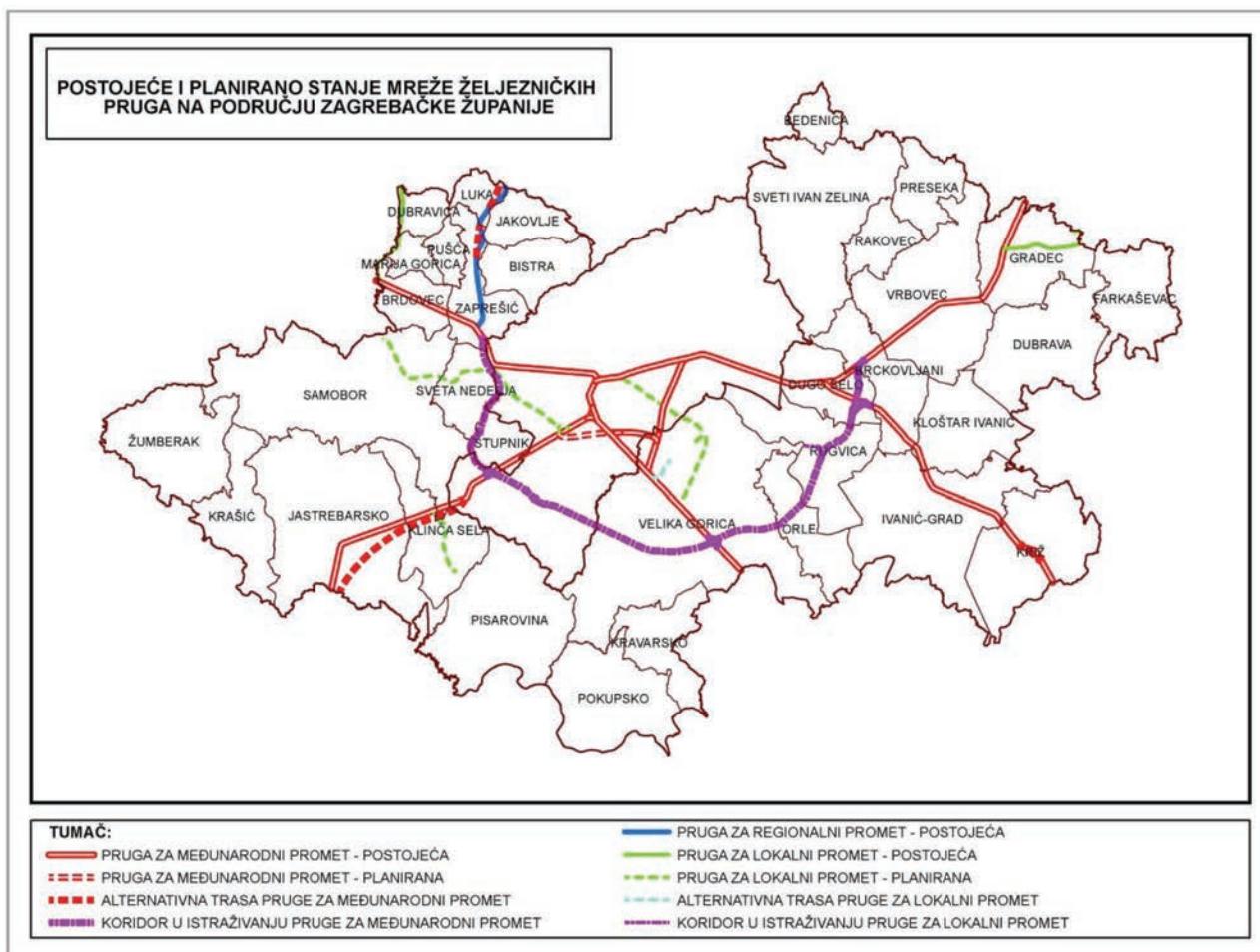
Izvor: HŽ Infrastruktura, Odluka o razvrstavanju željezničkih pruga ("Narodne novine", broj 3/14 i 72/17).

Koridor RH2 pripada u osnovnu mrežu putničkog i teretnog prometa EU-a, te zajedno sa prugama M101 i M102 koridora RH1 pripadaju Mediteranskom koridoru EU-a, dok preostale pruge na koridorima RH1 i RH3 pripadaju sveobuhvatnoj mreži EU-a.

Strategijom prostornog razvoja Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 106/17) na području Zagrebačke županije planirana je Obilazna teretna pruga "Zaprešić – Horvati – Ruvica – Brckovljani".

U proteklom razdoblju donesena je Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2030. godine ("Narodne novine", broj 84/17) koja predstavlja polazišnu točku u novom procesu planiranja prometnog razvoja Republike Hrvatske. Za željeznički promet na području Zagrebačke županije ovom se Strategijom planira poboljšanje tehničkih zahtjeva za putnički i teretni promet na postojećim željezničkim prugama za međunarodni promet M101 DG-S. Marof – Zagreb Gk, M201 DG – Botovo – Križevci – Dugo Selo i M502 Zagreb – Sisak – Novska te se navodi da je potrebno utvrditi optimalnu trasu pruge Zagreb – Karlovac – Rijeka namijenjenu za teretni promet i uz uvjet planiranja kontejnerskog terminala na Krku. Također se ovom Strategijom navodi da je potrebno kroz daljnje studije utvrditi uvjete koje treba ispuniti zagrebački čvor, da se na državnoj razini utvrdi razvoj teretnog prometa na području zagrebačkog čvora te se utvrđuje potreba povećanja pristupačnosti Zagreba sa Zračnom lukom Franjo Tuđman smještenom na području Grada Velike Gorice.

Najznačajniji projekt vezano na željeznički promet je rekonstrukcija i gradnja drugog kolosijeka pruge DG Botovo – Dugo Selo. Radovi se s 85% potrebnih sredstava sufinancira sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj, dok se preostali iznos osigurava od strane Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture. Ovim projektom izgraditi će se i elektrificirati drugi kolosijek, te modernizirati pripadajuće kolodvore čime bi se povećala brzina prolaza i smanjili operativni troškovi. U sklopu projekta rekonstruiraju se željeznički kolodvori u Dugom Selu i Vrbovcu, gradi novi kolodvor u Gradecu te rekonstruiraju željeznička stajališta u Božjakovini i Repincu. Nakon izgradnje ove pruge duljine 38,2 kilometara planirana brzina iznosi 160 km/h.

Slika 34: Postojeće i planirano stanje mreže željezničkih pruga na području Zagrebačke županije;

Izvor: Odluka o razvrstavanju željezničkih pruga ("Narodne novine", broj 3/14 i 72/17), dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje Zagrebačke županije;

GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Od brojnih stručnih studija, studija utjecaja na okoliš, projektne dokumentacije i aktivnosti na izgradnji i rekonstrukciji u proteklom razdoblju za područje Zagrebačke županije, izdvajamo one koji se odnose na željeznički promet od važnosti za Državu i Županiju:

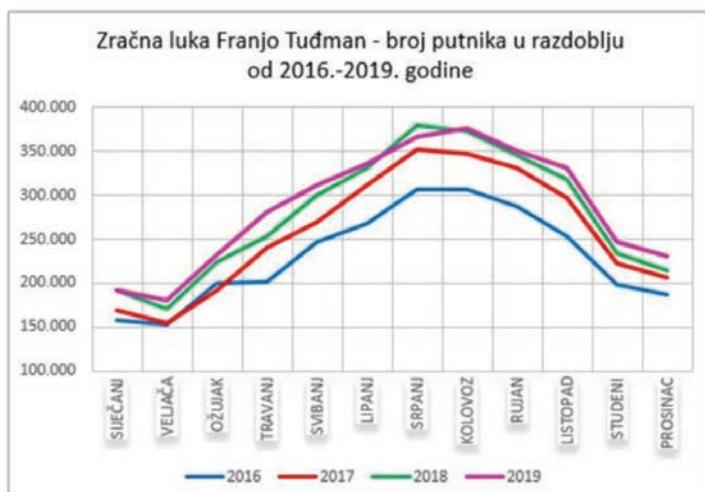
- 2016. godine započeli su radovi na rekonstrukciji i gradnji drugog kolosijeka pruge DG –Botovo –Dugo Selo,
- U tijeku su aktivnosti na projektu unaprijeđenja, obnove i izgradnje drugog kolosijeka te izgradnja nove dvokolo-sječne željezničke pruge na dionicama željezničke pruge Dugo Selo – Novska,
- nadležno Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja izdalo je gradevinske dozvole za projekte rekonstrukcija, nadogradnja i obnova pruge 103 Dugo Selo – Novska (po dionicama) te za projekt rekonstrukcije i modernizacije pruge Zaprešić – Zabok,
- nadležno Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja izdalo je lokacijsku dozvolu za projekt rekonstrukcije postojećeg i izgradnju drugog kolosijeka na dionici Hrvatski Leskovac – Karlovac duljine 44 km na glavnoj željezničkoj pruzi za međunarodni promet M202 Zagreb – Rijeka tzv. nizinska pruga. Rekonstrukcija i nadogradnja drugog kolosijeka unaprijeđiti će ne samo prigradski promet grada Zagreba i Karlovca već će u konačnici utjecati na konkurentnost Luke Rijeka poboljšanjem njezine povezanosti s tržištima srednje Europe. U okviru projekta predviđena je rekonstrukcija kolodvora: Hrvatski Leskovac, Jastrebarsko i Karlovac, kolodvori Horvati, Zdenčina i Draganići prenamjeniti će se u stajališta, a postojeća stajališta Mavračići, Desinec, Domagovići i Lazina će se rekonstruirati. Najveća dopuštena brzina predviđena je 160 km/sat,
- sukladno odluci nadležnog ministarstva izgradnja pruga Dugo Selo – Novska, Zagreb – Rijeka i Zaprešić – Zabok predviđa se sufinancirati iz sredstva EU,
- izgrađena je i puštena u promet krajem 2019. godine pruga za lokalni promet Gradec – Sveti Ivan Žabno ukupne duljine 12,2 km i projektirane brzine 120 km/h. U okviru izgradnje pruge rekonstruirana je stajališna zgrada u Gradecu, izgrađena su 3 željeznička stajališta u Lubenoj, Remeticu Križevačkom i Hagnju, ugrađeni su signalno – sigurnosni i telekomunikacijski uredaji, barijera za zaštitu od buke i dr. Izgradnja pruge sufinancirana je iz sredstva EU.
- početkom 2020. potpisana je ugovor za izvođenje radova na obnovi željezničke pruge Zagreb Zapadni kolodvor – Savski Marof. Obnova obuhvaća cijelovitu obnovu pružnog gornjeg i donjeg ustroja, sanaciju mostova Krapina, Lužnica, Vrabečak, sanaciju propusta i podvožnjaka Vrapčanska i Škorpikova, zgrada na kolodvoru Savski Marof i stajalištu Brdovec te izgradnja nadstrešnica u stajalištu Zaprešić Savska i Brdovec.

ZRAČNI PROMET

Na području Zagrebačke županije smještena je Zračna luka kojoj je Odlukom Vlade Republike Hrvatske 2016. godine, naziv Zračne luke Zagreb promijenjen u naziv Zračna luka Franjo Tuđman. Zračna luka Franjo Tuđman najveća je zračna luka Republike Hrvatske i ima status međunarodne zračne luke prvog slijetanja, svrstana u razred i skupinu 4E (prema ICAO).

U ožujku 2017. godine otvoren je novosagrađeni putnički terminal Zračne luke "Franjo Tuđman", s obzirom da postojeća infrastruktura i prostorno uređenje Zračne luke nisu bili dovoljni za daljnji razvoj zračnog prometa. U okviru investicije vrijedne 330 mil. eura izgrađen je novi putnički terminal s pripadajućom stajankom za zrakoplove, nova sjeveroistočna pristupna prometnica, parkirališta, prateća infrastruktura i drugi prateći sadržaji u funkciji odvijanja zračnog prometa. Novi terminal ima četiri etaže, dvije za dolazne i dvije za odlazne tokove putnika te osam aviomostova za izravan ulaz/izlaz iz aviona.

Trenutno izgrađeni putnički terminal u 1. etapi može primiti 5 milijuna putnika godišnje, a nakon tогa moguće je dogradnjom terminala povećati promet na 8 milijuna putnika godišnje. U sklopu gradnje terminala izvedena je i odvodnja oborinskih voda s cijelog područja aerodroma s obzirom da se prostor zračne luke nalazi u blizini budućih vodozaštitnih područja Črnkovec od izuzetne važnosti s obzirom na buduću vodoopskrbu. Također je Zračna luka povezana spojnom državnom cestom koja je Istočnom obilaznicom Velike Gorice i Domovinskim mostom prometno povezana s Gradom Zagrebom. Ukupna površina zemljišta Zračne luke iznosi cca. 330 ha.

Pokazatelji zračnog prometa		
Zračni promet	broj	Prosječna površina (km ²)
Zračna luka	1	
Franjo Tuđman (Zagreb)		3,30
Aerodrom	2	
Zvekovac		0,05
Zagreb – Bratina		0,76
Registrirane površine	1	
Buševec		0,35

Tablica 39: Pokazatelji zračnog prometa na području Zagrebačke županije;

Izvor: Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo, 2020.

Grafikon 19: Zračna luka Franjo Tuđman – broj putnika u razdoblju od 2016.–2019.;

Izvor: www.zagreb-airport.hr, 2020.

BICIKLISTIČKI PROMET

U proteklom razdoblju donesen je Operativni plan razvoja cikloturizma Zagrebačke županije ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 45/17) osnovni je dokument na temelju kojeg bi se trebao razvijati cikloturizam u Zagrebačkoj Županiji i ostalim županijama kontinentalnog dijela Hrvatske.

Osnovnu mrežu biciklističkih ruta Republike Hrvatske čine državne glavne biciklističke rute koje su u nadležnosti Hrvatskih cesta. Pravilnikom o funkcionalnim kategorijama za određivanje mreže biciklističkih ruta ("Narodne novine", broj 91/13 i 114/17) za područje Zagrebačke županije određene su državne biciklističke rute:

DRŽAVNE GLAVNE BICIKLISTIČKE RUTE		
Oznaka rute	Smjer	Dionica međunarodne rute
DG2	Gr. Slovenije (Bregana Naselje) – Zagreb – Sisak – Jasenovac – Slavonski Brod – Županja – Gunja – gr. BiH	Ruta Sava
DG5	Zagreb – Čazma – Daruvar – Voćin – Belišće – Beli Manastir – Batina – gr. Srbije	
DG6	Gr. Slovenije – Mursko Središće – Varazdin – Krapina – Zagreb – Karlovac – Vrbovsko – Rijeka – gr. Slovenije (Rupa)	

Tablica 40: Državne biciklističke rute na području Zagrebačke županije;

Izvor: Pravilnik o funkcionalnim kategorijama za određivanje mreže biciklističkih ruta ("Narodne novine", broj 91/13 i 114/17)

U proteklom razdoblju izrađena je Studija izvodljivosti za projekt – Greenway – Državna glavna biciklistička ruta br. 2 – DG2 (Grad Zagreb i Zagrebačka županija, 2016). Greenway je biciklistička prometnica koja prati tok rijeke Save većim dijelom smještena na kruni savskog nasipa u ukupnoj duljini od 121,6 km, od Slovenije, kroz Zagreb i Zagrebačku županiju sve do Lijevog Dubrovčaka. Biciklistička ruta prolazi područjem gradova Samobora, Svetе Nedelje i Velike Gorice te općina Brdovec, Rugvica i Orle. Ovim projektom povećava se kvaliteta i gustoća prometne mreže te se osigurava bolja povezanost biciklističkih prometnica na području Grada Zagreba i Zagrebačke županije.

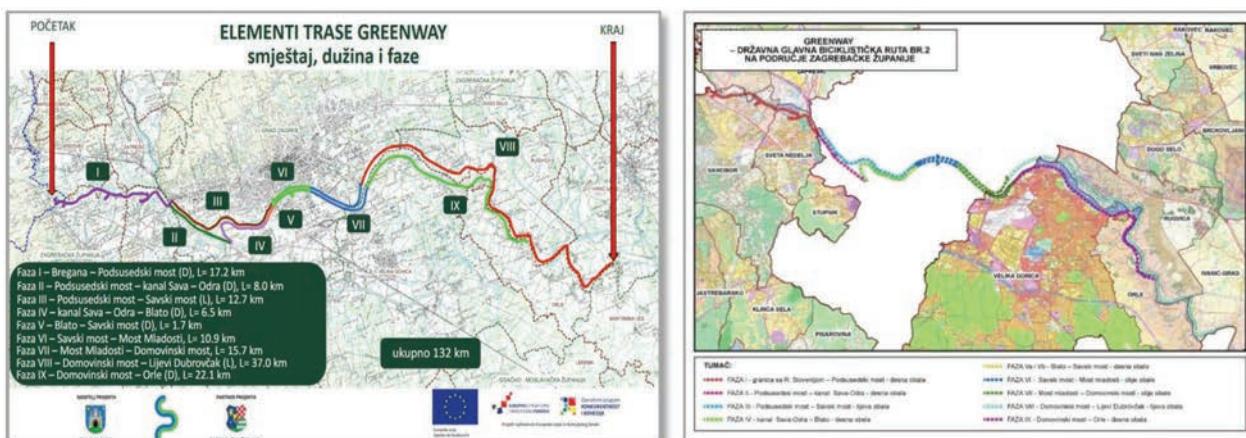
Od ostalih aktivnosti vezano na biciklističku rutu br. 2 provedene su sljedeće aktivnosti: ugovorena je usluga tehničke podrške upravljanja projektom i promidžbe, sklopljen je Sporazum o partnerstvu u pripremi i provedbi projekta između

Grada Zagreba i Zagrebačke županije, osnovano je Koordinacijsko tijelo za provedbu projekta te je ugovorenata izrada projektne dokumentacije, a trenutno je u fazi ishodenje lokacijske dozvole pri Ministarstvu graditeljstva i prostornog uređenja.

Sama izgradnja biciklističke rute br. 2 podijeljena je u 9 faza, a počelo bi se pilot fazom od Arena centra u Zagrebu do pješačko biciklističkog mosta, dok bi ostale faze uslijedile nakon toga i trebale bi biti gotove u roku 8 mjeseci od potpisivanja ugovora o radovima. To uključuje i početak staze koja bi bila u Bregani i koja bi kroz svojih 17 kilometara vodila uz Savu do Podsusedskog mosta. Predviđena je i izgradnja više odmorišta, a na području Zagrebačke županije bi bila u Otoku i u Strmcu.

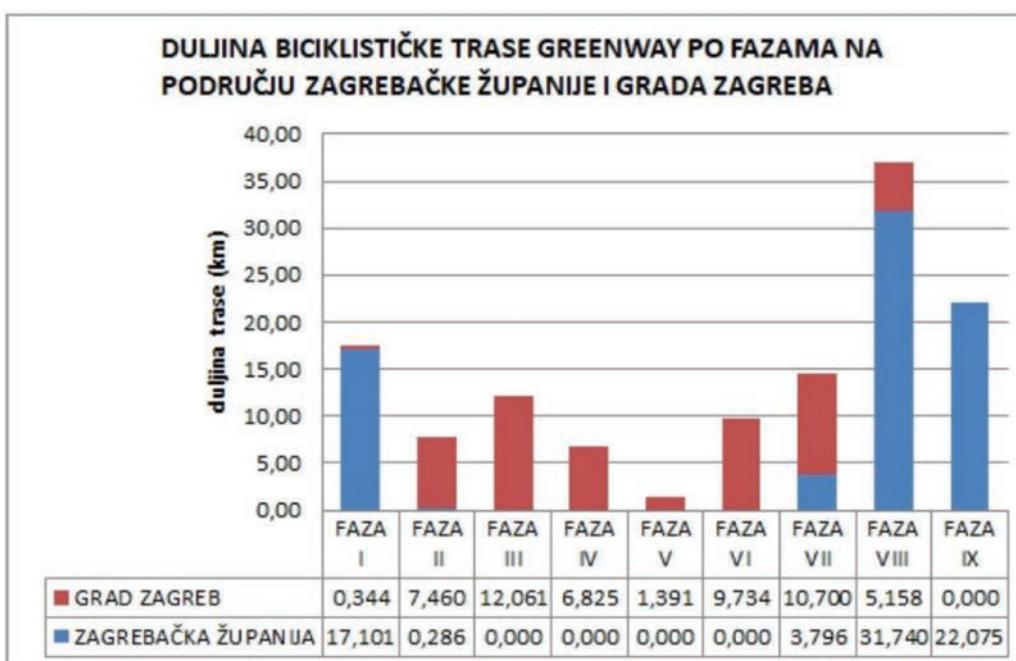
Za izgradnju staze koristio bi se eko asfalt. Staze bi bile osvijetljene javnom rasvjjetom. Osim izgradnje biciklističke prometnice, u sklopu projekta se planira uređenje prilaza mostovima kao i uređenje prilaza i spojeva na postojeću biciklističku i cestovnu infrastrukturu te ugradnja dodatne opreme koja uključuje: rasvjetu, punjače za e-bicikle, odmorišta, parkirališta, info oznake te brojače prometa.

Financijski je projekt vrijedan 123 milijuna kuna uz 85% pokrivenosti iz fondova Europske unije, dok se preostali dio financira iz proračuna Grada Zagreba i Zagrebačke županije.

Slika 35: Greenway – državna glavna biciklistička ruta br. 2 – elementi trase (smještaj, dužina i faze);

Izvor: Idejni projekt (Mobilita evolva d.o.o., 2019.)

Grafikon 20: Greenway – državna glavna biciklistička ruta br. 2 – smještaj, dužina i faze;

Izvor: Idejni projekt (Mobilita evolva d.o.o., 2019.)

Obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Na području Zagrebačke županije brojne su postojeće biciklističke rute, a od najznačajnijih navodimo:

- Cikloturistička ruta Zagrebačke županije u dužini od 207 km povezuje gradove, mjesta i općine Županije umrežujući postojeće biciklističke rute i staze kao gotove turističke proizvode.
- Biciklistička ruta na području Parka prirode Žumberak – Samoborsko gorje u dužini od 311,5 km.

RIJEČNI PROMET

Na području Zagrebačke županije komercijalni riječni promet, osim skelarenja, za sada ne postoji. Sava kao najveći riječni plovni put trenutno je plovna tek nizvodno od Siska. Također na području Zagrebačke županije nema postojećih riječnih luka i pristaništa.

Rijeka	Dionica (rkm)	Duljina dionice (rkm)	KLASA	duljina
Sava	631+900	662+000	II.	30,1 km
Sava	662+000	711+000	I.	49,0 km
Kupa	69+500	102+400	I.	32,9 km
Kupa	153+400	158+900	I.	5,5 km

Tablica 41: Pokazatelji riječnog prometa na području Zagrebačke županije;

Izvor: Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, 2020.

Slika 36: Vodni putevi;

Izvor: Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2030. godine ("Narodne novine", broj 84/17)

ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE

Poštanski i telekomunikacijski promet osiguran je na području Zagrebačke županije kroz četiri osnovna segmenta: javne komunikacije u nepokretnoj mreži, javne komunikacije u pokretnoj mreži, sustavi radiokomunikacija i sustavi poštanskog prometa.

U nastavku se daje tabelarni prikaz o broju postojećih baznih stanica za period 2016.–2020. godine prema podacima Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (HAKOM):

Stanje na dan	31.12.2016.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2019.	21.2.2020.
Broj baznih stanica	334	360	294	416	392
Broj lokacija *	281	302	327	342	319
Broj antenskih stupova u vlasništvu operatora **	120	123	128	129	129
Broj antenskih stupova ostalih infrastrukturnih operatora	14	16	15	15	15
Broj antenskih prihvata na postojećim objektima	72	71	80	86	84
Broj unutarnjih antenskih sustava u zatvorenom prostoru	75	92	104	112	91

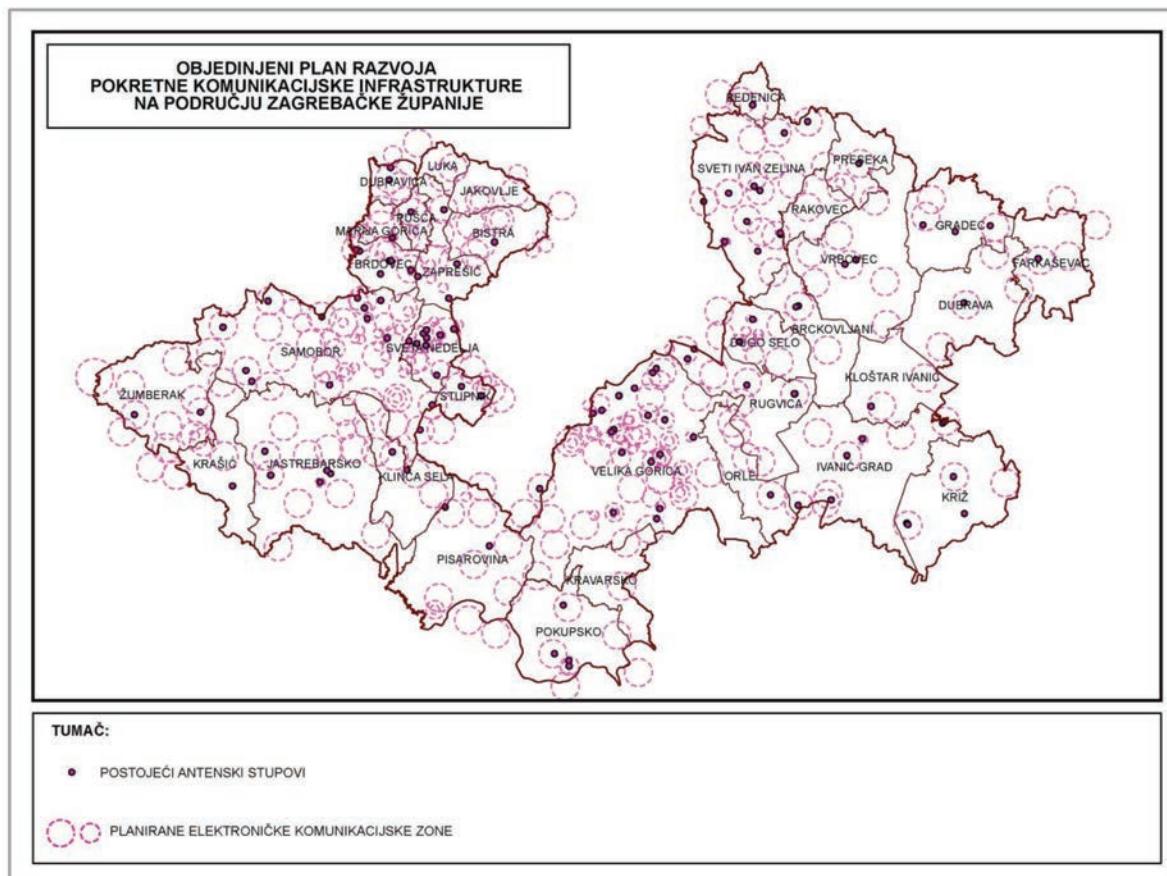
* Broj lokacija na kojima se nalaze bazne postaje, uvezvi u obzir činjenicu da bazne postaje različitih operatera mogu biti na istom antenskom stupu ili postojećem objektu

** Broj antenskih stupova i samostojećih nosača u vlasništvu operatora komunikacijskih mreža, pokretnih komunikacija (A1, HT i Tele2)

Tablica 42: Broj postojećih baznih stanica i antenskih stupova na području Zagrebačke županije;

Izvor: Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (HAKOM), 2020.

Uredbom o mjerilima razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme ("Narodne novine", broj 131/12, 92/15) su za područje cijele Države utvrđena mjerila razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme, što obuhvaća mjerila za izradu te uvjete i način planiranja u dokumentima prostornog uređenja. Sastavni dio Uredbe je Objedinjeni plan razvoja pokretne komunikacijske infrastrukture i Plan razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture u radiodifuzijskim mrežama.

Slika 37: Objedinjeni plan razvoja pokretne komunikacijske infrastrukture na području Zagrebačke županije
 ("Narodne novine", broj 131/12 i 92/15;)
 GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

U proteklom razdoblju donesena je Strategija razvoja širokopojasnog pristupa internetu u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2016. do 2020. godine ("Narodne novine", broj 68/16) kojom se utvrđuje da je razvoj infrastrukture i usluge širokopojasnog pristupa internetu, brzinama većim od 30 Mbit/s, od interesa za Republiku Hrvatsku kao jedan od preduvjeta razvoja suvremenog gospodarstva. Također je utvrđen cilj do 2020. godine da najmanje 50% kućanstva u Republici Hrvatskoj budu korisnici usluge pristupa internetu brzinom od 100 Mbit/s ili većom.

Također je donesena Strategija razvoja informacijske i komunikacijske tehnologije na području Zagrebačke županije – Pametna Županija do 2023. godine ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 28/17). Cilj je ove strategije podizanje kvalitete života građana, konkurentnosti gospodarstva i efikasnosti javne uprave na temeljnim načelima održivog razvoja uz primjenu informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT). Strategija predstavlja osnovu za daljnji razvoj, odabir razvojnih projekata i aktivnosti u skladu s mogućnostima Županije i prilikama ovisnim o okruženju, prvenstveno ovisno o dostupnosti razvojnih fondova koji će omogućiti provedbu znatno većeg broja razvojnih projekata nego što bi bilo moguće bez tih sredstava.

2.4.2. Energetska infrastruktura

ELEKTROENERGETSKI SUSTAV

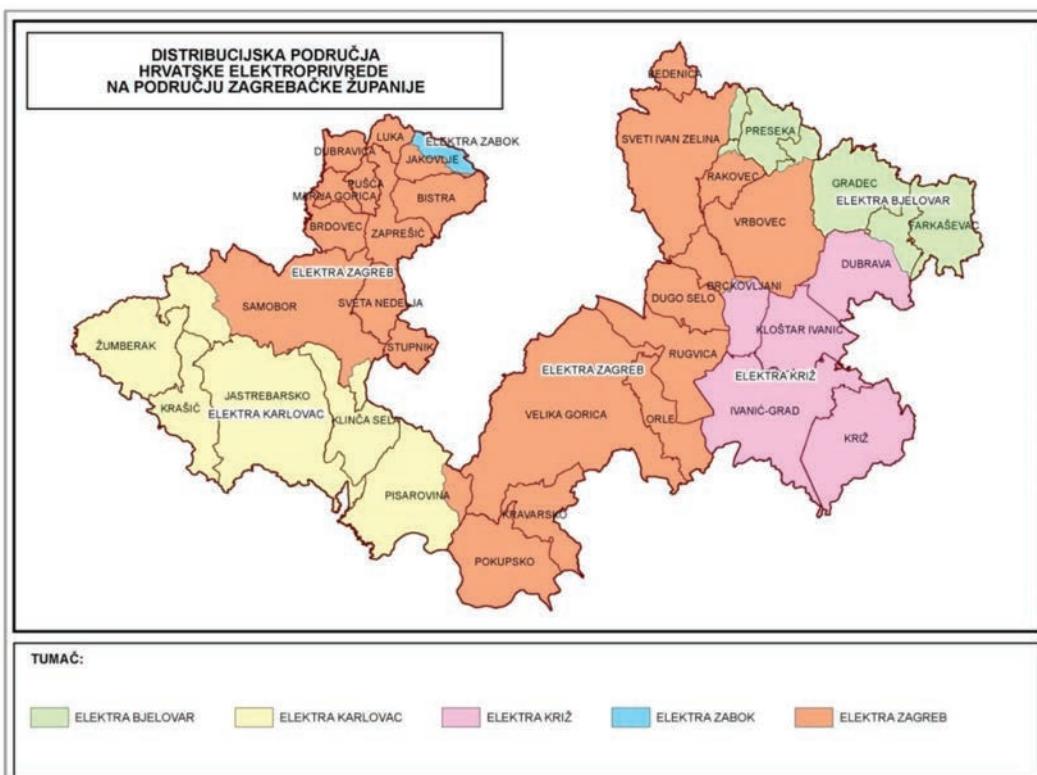
Područje Zagrebačke županije opskrbljuje se električnom energijom iz pet izvora:

- dvije termoelektrane smještene na području Grada Zagreba (TE-TO Zagreb i EL-TO Zagreb),
- tri transformatorske stanice 400 kV: TS Tumbri i TS Žerjavinec smještene na području Grada Zagreba i TS Mraclin smještena području Zagrebačke županije.

Visokonaponska elektroenergetska mreža obuhvaća dalekovode naponske razine 400 kV, 220 kV i 110 kV u nadležnosti HOPS – Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o.

U proteklom razdoblju donesen je "Desetogodišnji plan razvoja hrvatske prijenosne mreže 2018. – 2027. (HOPS d.o.o., 2017.) u kojem se navodi da će sigurnost zagrebačke mreže značajno doprinijeti planirana izgradnja DV 2x400 kV Tumbri – Velešvec i DV 110 kV Tumbri – Botinec 2.

Distribucija električne energije na području Zagrebačke županije putem distributivne mreže nižih naponskih nivoa (35 kV, 20 kV, 10 kV i 0,4 kV) u nadležnosti je HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o. sa pogonima – Elektra Zagreb, Elektra Križ, Elektra Karlovac, Elektra Bjelovar i Elektra Zabok.

Slika 38: Distribucijska područja Hrvatske elektroprivrede na području Zagrebačke županije;

Izvor: dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje Zagrebačke županije;
GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Distribucijsko područje Elektra Zagreb (pogoni: Zagreb, Sveti Klara, Sveti Ivan Zelina, Dugo Selo, Velika Gorica, Samobor i Zaprešić) pokriva 80% područja Zagrebačke županije. Preostale rubne dijelove županije pokrivaju dijelovi distribucijskih područja Elektre Križ (pogon Križ), Elektre Bjelovar (pogon Križevci), Elektre Karlovac (pogoni Ozalj i Jastrebarsko) i Elektre Zabok (pogon Donja Stubica).

Za potrebe izrade ovoga Izvješća dobiveni su podaci o duljini srednjenaonske i niskonaponske elektroopskrbne mreže od strane distribucijskih područja na način da se odnose na cijelokupna područja pogona koji zahvaćaju određena područja Zagrebačke županije. S obzirom da se granice navedenih pogona ne poklapaju s granicom Županije, podaci nisu relevantni za prikaz točne duljine srednjenaonske i niskonaponske elektroopskrbne mreže na području Županije, već mogu poslužiti kao približni pokazatelji. Stoga predstavljeni podaci u tablici, u nastavku, prikazuju duljine elektroopskrbne mreže navedenih pogona distribucijskih područja koje svojim dijelovima obuhvaćaju i prostor Zagrebačke županije.

Prema dostavljenim podacima HEP ODS – ELEKTRA ZAGREB u proteklom razdoblju porastao je udio srednjenaonskih 20 kV elektroenergetskih vodova, što je u skladu s programom prijelaza srednjenaonske mreže s 10 kV na 20 kV naponsku mrežu. Pogoni Sveti Klara, Velika Gorica i Zaprešić već su ranije u cijelosti prešli na 20 kV naponski nivo. U proteklom razdoblju je na 20kV naponski nivo prešlo područje koje se napaja iz 4TS 102 Samobor (179 komada TS 20/0,4 kV), tako da je terenska jedinica Samobor u potpunosti prešla na 20 kV naponski nivo.

Na području terenske jedinice Sveti Ivan Zelina je u proteklom razdoblju na 20 kV naponski nivo trebao preći dio mreže koji se napaja iz 4TS 33 Žerjavinec (40 kom TS 20/0,4 kV), ali se zbog objektivnih razloga to nije realiziralo, pa će se to ostvariti u sljedećem razdoblju.

Na području terenske jedinice Dugo Selo započelo se s pripremama za prijelaz na 20 kV naponski nivo između područja 4TS Sesvete i 4TS 116 Dugo Selo. Na području terenske jedinice Dugo Selo završena je realizacija 1. etape rekonstrukcije 4TS 1165 Dugo Selo, čime se instalirana snaga povećala na (40+20)+40 MVA. Međutim i dalje je prisutan problem područja Vrbovca gdje treba pronaći i osigurati zemljiste za izgradnju nove TS 110/10(20) kV Vrbovec, posebno ako se uzme u obzir i realizirano povećanje priključne snage PIK-a Vrbovec. Dok se ne ostvare svi potrebeni preduvjeti za izgradnju nove TS 110/10(20) kV Vrbovec, a u cilju poboljšanja pouzdanosti opskrbe električnom energijom područja Vrbovca, u proteklom razdoblju realizirano je polaganje dva 30 kV kabelska voda kao zamjena 30 kV dionice ZV Dugo Selo – Vrbovec od 4 TS 116 Dugo Selo do 3TS Vrbovec.

U pogon Zaprešić osiguranje pouzданje opskrbe cijelog područja i do sada priključenih novih kupaca (Shopping City Zagreb) moguće je uz uvjet ugradnje trećeg transformatora u 4TS 101 Zaprešića, a konačno rješenje koje će omogućiti priključenje novih kupaca je izgradnja nove TS 110/20 kV Zaprešić 2 (lokacija uz zonu Shopping City Zagreb) koja je u konačnici planirana s priključnom snagom od 30 MW. Međutim zemljiste za TS još nije imovinsko riješeno, a planira se i alternativno rješenje TS 110/20 kV Bistra unutar gospodarske zone Bistra, što ovisi o realizaciji sadržaja zone.

Na temelju praćenja porasta konzuma također se javlja potreba izgradnje novih TS 110/20 kV kao što su TS Odra na području terenske jedinice Sveti Klara i TS Mraclin na području terenske jedinice Velika Gorica.

Prema podacima HEP ODS – ELEKTRA ZAGREB, izrađene su studije razvoja distribucijske mreže za razdoblje narednih 20 godina. U proteklom razdoblju prisutan je veliki broj zahtjeva za priključenje malih distribuiranih obnovljivih izvora električne energije, posebno sunčanih elektrana. Na području Zagrebačke županije priključena je na području pogona Velika Gorica, elektrana na biomasu Pana Energy priključne snage 1MW. Na području Dugog Sela planirana je izgradnja sunčane elektrane KFK, Rugvica priključne snage 1 MW. Na području Velike Gorice planirana je izgradnja sunčane elek-

trane HP sortirnica priključne snage 1,1 MW te tri elektrane na biomasu ING Grad i BE TO svaka snage 5 MW i Pilana Galeković snage 1,1 MW i dodatne sunčane elektrane 1 MW. Na području Zaprešića planirana je jedna elektrana na biomasu Graditelj Zaprešić priključne snage 5 MW. Za navedene elektrane su izdane elektroenergetske suglasnosti.

U zadnje vrijeme također je prisutan nagli porast broja zahtjeva za priključenje koji se odnose na punionice za električna vozila.

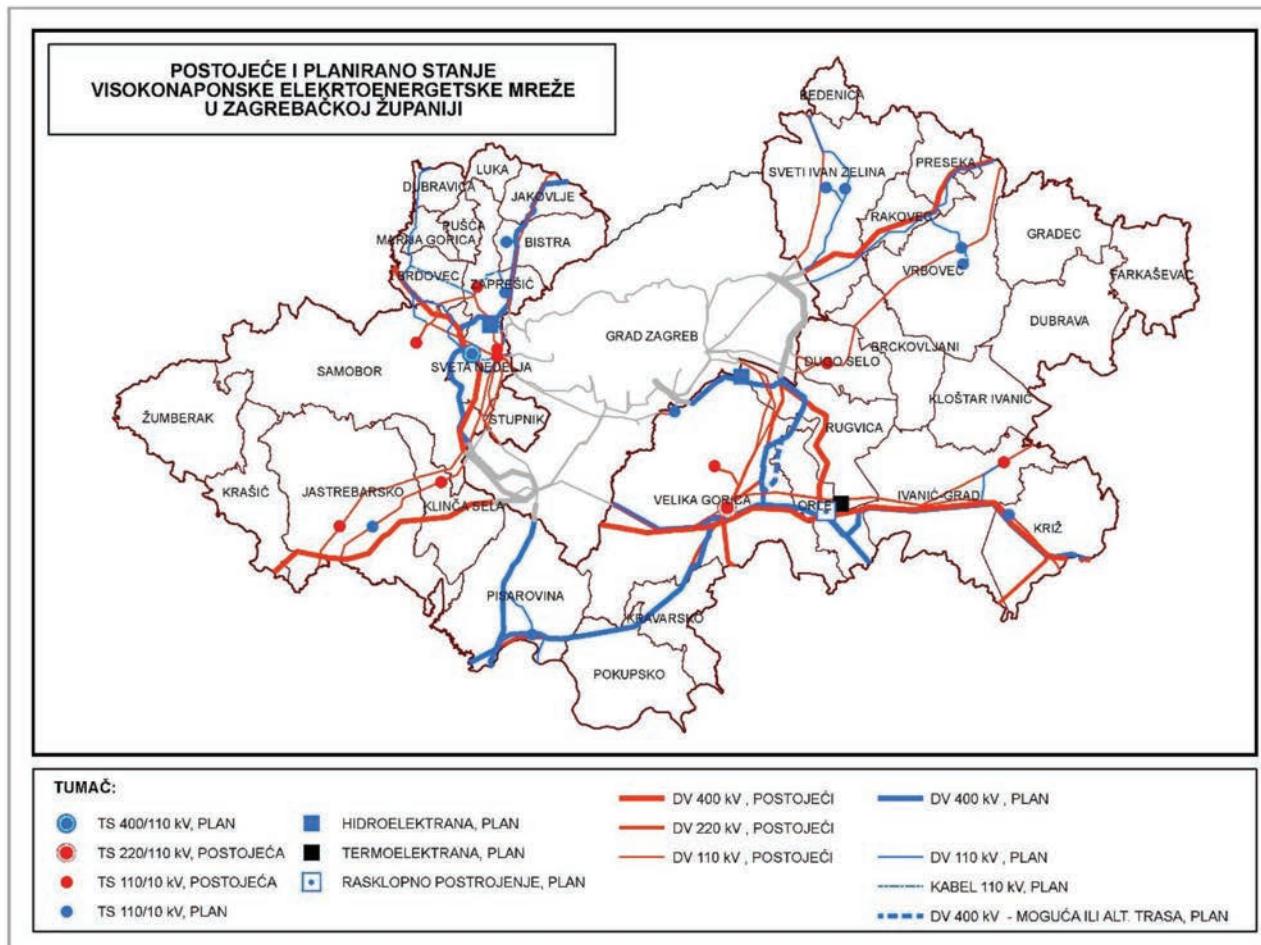
Od ostalih programa i radova značajnih za elektrodistribucijsku mrežu istaknuti su slijedeći zadaci:

- stalno praćenje rasta i razvoja postojećeg konzuma i zahtjeva za priključenje novih kupaca, što je podloga za planiranje razvoja elektrodistribucijskih mreža svih naponskih razina, optimiziranje i planiranje izgradnje,
- stalna briga o kvaliteti isporučene električne energije kroz praćenje stanja u niskonaponskoj mreži i slijedom toga kroz sanaciju naponskih prilika te interpolaciju novih TS 10(20)/0,4 kV uz rekonstrukciju NNM,
- kontinuirano traženje lokacija i nabava zemljišta za neophodne interpolacije novih TS 10(20)/0,4 kV u svim dijelovima distribucijskog područja, gdje su uočeni problemi s opterećenjem i ili naponskim prilikama u NN mreži,
- daljnji razvoj i ugradnja sustava daljinskog vodenja u SN mreži,
- osiguranje lokacija i nabava zemljišta za sve nove TS 110/10(20) kV koje su predviđene studijskim radovima i temeljem tih rješenja uvrštene u prostorne planove na području Zagrebačke županije i sve ostale prostorne dokumente.

	Duljina (km)	Udio prema vrsti (%)
Visokonaponska prijenosna mreža VN (400 kV, 220 kV, 110 kV)	529,1	5,81
HOPS d.o.o.	400 kV 220 kV 110 kV	142,7* 66,3* 320,1*
Distributivna srednjenaponska mreža SN (35 kV, 20 kV, 10 kV)	3.577,8	39,26
ELEKTRA ZAGREB Pogon DUGO SELO Pogon SAMOBOR Pogon SVETA KLARA Pogon SVETI IVAN ZELINA Pogon VELIKA GORICA Pogon ZAPREŠIĆ	2.722,9 447,4 376,0 287,1 637,7 498,8 475,9	
ELEKTRA KRIŽ Dubrava, Brckovljani, Križ, Kloštar Ivanić, Ivanić-Grad	333,0 42,4 13,1 92,1 43,7 141,7	
ELEKTRA KARLOVAC Jastrebarsko, Samobor (dio), Pisarovina, Klinča Sela, Krašić, Žumberak	380,5 157,0 34,1 59,1 91,5 21,4 17,4	
ELEKTRA BJELOVAR Sv. Ivan Zelina (dio), Preseka (dio), Rakovec (dio), Gradec, Dubrava (dio) i Farkaševac (dio)	131,5	
ELEKTRA ZABOK Jakovlje (dio – naselje Igrische i Kraljev Vrh)	9,9	
Distributivna niskonaponska mreža "Narodne novine", broj (0,4 kV)	5.005,8	54,93
ELEKTRA ZAGREB Pogon DUGO SELO Pogon SAMOBOR Pogon SVETA KLARA Pogon SVETI IVAN ZELINA Pogon VELIKA GORICA Pogon ZAPREŠIĆ	3.963,3 705,3 605,0 495,8 568,5 930,5 658,2	
ELEKTRA KRIŽ Dubrava, Brckovljani, Križ, Kloštar Ivanić, Ivanić-Grad	**	
ELEKTRA KARLOVAC Jastrebarsko, Samobor (dio), Pisarovina, Klinča Sela, Krašić, Žumberak	763,5 294,0 42,0 208,0 115,5 50,0 54,0	
ELEKTRA BJELOVAR Sv. Ivan Zelina (dio), Preseka (dio), Rakovec (dio), Gradec, Dubrava (dio) i Farkaševac (dio)	279,0	
ELEKTRA ZABOK Jakovlje (dio – naselje Igrische i Kraljev Vrh)	**	
SVUKUPNO	9.112,7	100

Tablica 43: Duljina visokonaponske prijenosne mreže te distributivne srednjenaponske i niskonaponske mreže;

Izvor: HOPS d.o.o., HEP distribucijska područja te podaci iz dokumentacije Zavoda za prostorno uređenje Zagrebačke županije (oznaka*), 2020., (oznaka** – podaci nisu iskazani)

Slika 39: Postojeće i planirano stanje visokonaponske elektroenergetske mreže u Zagrebačkoj županiji;

Izvor: HOPS d.o.o. i dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje Zagrebačke županije;
GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

CJEVOVODNI SUSTAV

Plinski sustav

Transportni plinski sustav u nadležnosti Plinacro d.o.o. sastoji se od mreže visokotlačnih magistralnih plinovoda i plinovoda ukupne duljine 236,2 km na području Zagrebačke županije. Distribuciju i izgradnju distribucijskog sustava te priključenje korisnika na plin na području Zagrebačke županije obavlja 8 distribucijska poduzeća.

Za potrebe izrade Izvješća dobiveni su podaci o magistralnim plinovodima kojima upravlja Plinacro d.o.o. na području Zagrebačke županije kako slijedi:

Magistralni plinovod (opis trase)	Promjer	tlak	Duljina na području Zagrebačke županije (m)	Ukupna duljina (m)
Zagreb – Karlovac	700	75	14.797	32.953
Lučko – Ivanja Reka DN 700/75	700	75	9.654	20.082
Zagreb istok – Kutina DN 600/75	600	75	34.829	67.422
Zagreb zapad – istok DN 500/50	500	50	10.558	30.366
Zabok – Zaprešić DN 500/50	500	50	15.314	22.308
Zaprešić – Podsused DN 500/50	500	50	3.839	3.839
Ivanić – Zagreb DN 500/50	500	50	17.534	24.076
Ivanić – Kutina DN 500/50	500	50	16.470	42.580
Zagreb jug – Velika Gorica DN 400/50 (koristi GPZ, održava Plinacro i GPZ)	400	50	3.091	9.123
Ivanić – Kutina DN 350/50	350	50	16.366	42.222
Budrovac – Ivanić DN 300/50	300	50	10.403	71.736
Zagreb jug – Velika Gorica DN 300/50 (koristi GPZ, održava Plinacro i GPZ)	300	50	490	2563
Ivanić – Zagreb DN 250/50	250	50	17.700	23.908
Zagreb jug – Velika Gorica DN 250/50 (koristi GPZ, održava Plinacro i GPZ)	250	50	973	973

Magistralni plinovod (opis trase)	Promjer	Tlak	Duljina na području Zagrebačke županije (m)	Ukupna duljina (m)
Zagreb jug – Velika Gorica DN 200/50 (koristi GPZ, održava Plinacro i GPZ)	200	50	19	19
Konjčina – Sveti Ivan Zelina DN 200/50	200	50	7.569	13.507
Spojni plinovod za MRS Čabdin 150/75	150	75	353	353
Žabno – Vrbovec – Dubrava DN 150/50 (Komunalac vlasnik, održava Plinacro)	150	50	22209	22209
Spojni plinovod za MRS Zaprešić 150/75	150	75	810	810
Spojni plinovod Priklučak za MRS Ivanić-Grad II	150	50	751	751
Magistralni plinovod za MRS Ivanić I DN 150/50	150	50	1109	1109
Spojni plinovod za MRS Ivanić-Grad III DN 150/50	150	50	57	57
Zagreb jug – Velika Gorica DN 100/50 (koristi GPZ, održava Plinacro i GPZ)	100	50	41	41
Spojni plinovod za MRS Posavski Bregi DN 80/50	80	50	4.747	4.747
Autoput (MRČ Dugo Selo) – MRS Dugo Selo DN 150/50	150	50	4.955	4.955
Spojni plinovod MRS Križ 100/50	100	50	209	209
Zagreb jug – Velika Gorica DN 100/50 (koristi GPZ, održava Plinacro i GPZ)	100	50	25	25
Spojni plinovod za MRS Dugo Selo II	100	50	289	289
Spojni plinovod za MRS Novoselec DN 80/50	80	50	2.125	2.125
Odvojni plinovod za MRS Trstenik DN 80/50	80	50	1.965	1.965
Ivanić-Grad – MRS Caginec DN 80/50	80	50	8.060	8.060
Zagreb Zapad – Istok DN 500	500	0	658	1206
Zagreb Zapad – Istok DN 500	500	0	522	1655
Zagreb Istok – Kutina DN 600	600	0	554	554
Ivanić – Zagreb DN 500	500	0	782	782
Ivanić – Zagreb DN 250	250	0	575	575
Žabno – Vrbovec – Dubrava DN 150	150	0	286	286
Sveukupno (m)			230.688 m	

Tablica 44: Duljina magistralnih plinovoda na području Zagrebačke županije;

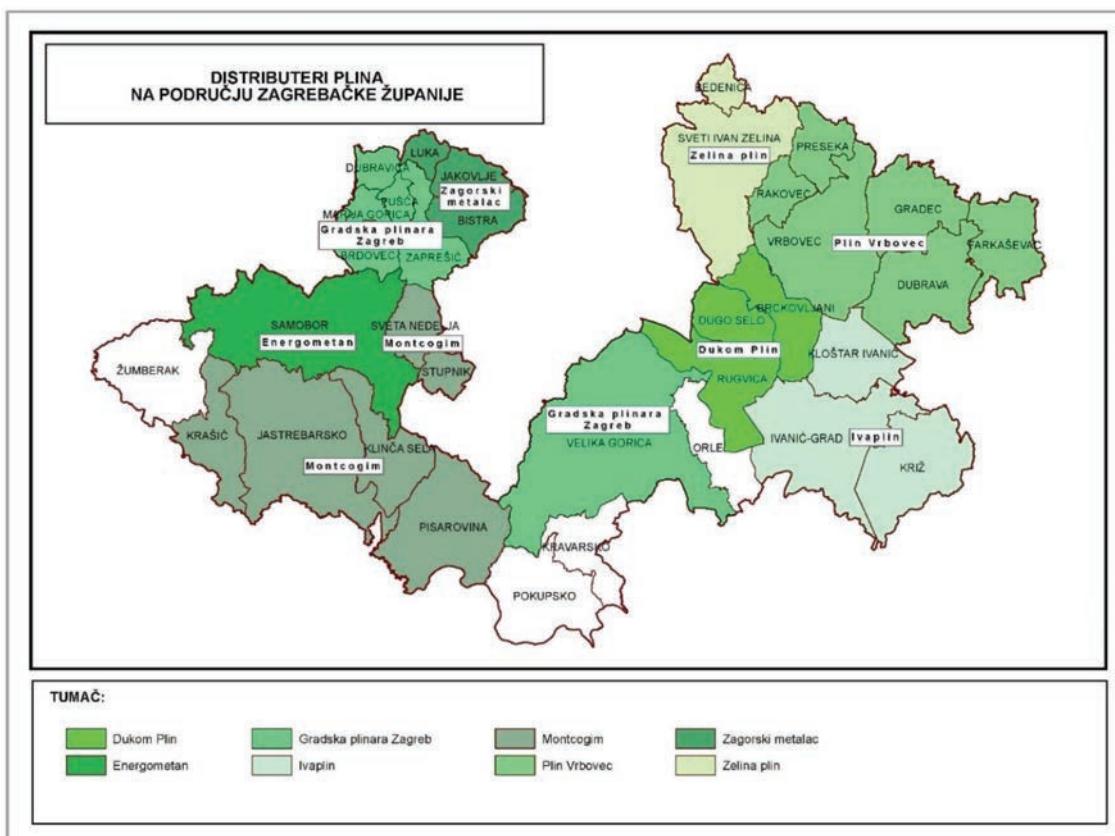
Izvor: Plinacro d.o.o., 2020.

U nastavku su podaci duljina plinovoda nadležnih distribucijskih poduzeća na području Zagrebačke županije dostavljeni za potrebe izrade Izvješća o stanju u prostoru Zagrebačke županije:

Nadležnost	Područje	Duljina (km)
Dukom Plin d.o.o.	Dugo Selo, Rugvica, Brckovljani	107,1 87,2 73,9
Montcogim – Plinara d.o.o.	Sveta Nedelja (dio), Jastrebarsko, Stupnik	193,5
Ivaplin d.o.o.	Ivanić-Grad, Kloštar Ivanić, Križ	182,0 56,5 94,0
Zelina plin d.o.o.	Sveti Ivan Zelina, Bedenica	270,0
Zagorski metalac d.o.o.	Jakovlje, Luka, Bistra	53,1 44,2 59,7
Gradska plinara Zagreb d.o.o.	Brdovec, Dubravica, Marija Gorica, Pušća, Sveta Nedelja (dio), Velika Gorica, Zaprešić	779,0
Energometan	Samobor	193,0
Plin Vrbovec d.o.o.	Vrbovec Gradec Dubrava Rakovec Farkaševac Preseka	189,4 66,9 64,0 11,6 23,8 2,2
Lokalni plinovodi sveukupno (km)		2.551,1

Tablica 45: Duljina lokalnih plinovoda na području Zagrebačke županije;

Izvor: lokalni distributeri, 2020.

Slika 40: Distributeri plina na području Zagrebačke županije;

Izvor: Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje Zagrebačke županije;
GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Vrsta plinovoda	Duljina (km)	Udio prema vrsti (%)
Magistralni plinovod	230,7	8,29
Lokalni plinovod	2.551,1	91,71
Sveukupno (km)	2.781,80	100

Tablica 46: Duljina magistralnih i lokalnih plinovoda na području Zagrebačke županije;

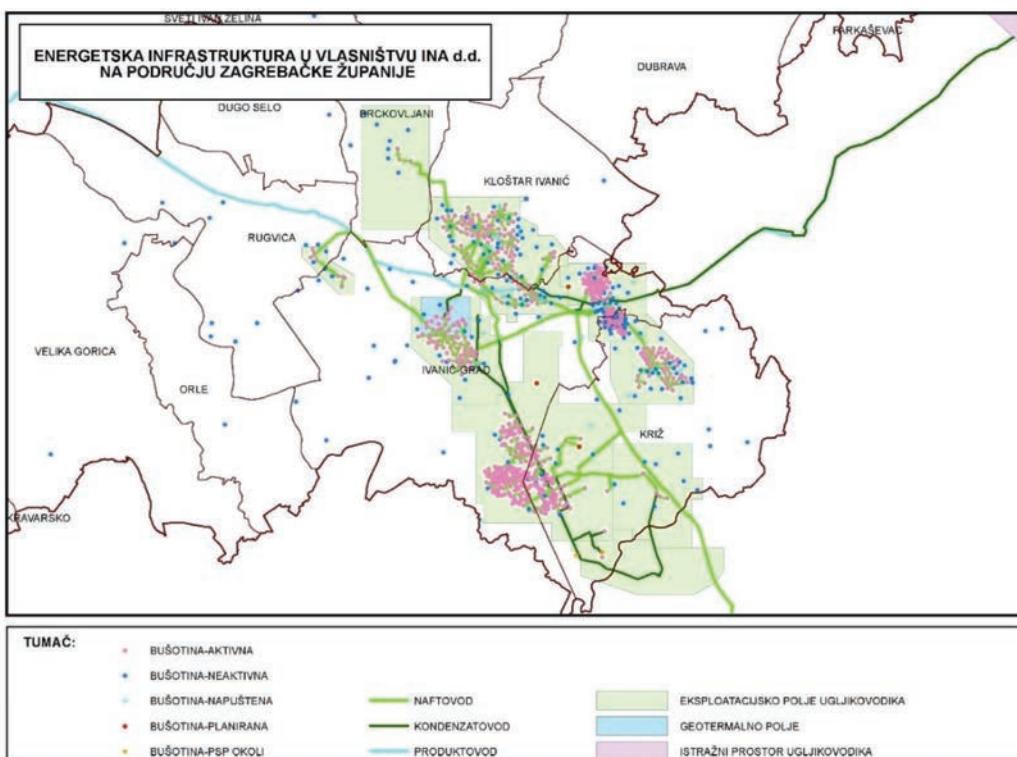
Izvor: Plinacro d.o.o. i lokalni distributeri, 2020.

U proteklom razdoblju donesen je "Desetogodišnji plan razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2018. – 2027." (Plinacro d.o.o., 2017.) u sklopu kojeg su za područje Zagrebačke županije planirala izgradnja visokotlačnih magistralnih plinovoda Karlovac – Lučko DN 500/75 i Zabok – Lučko DN 700/75. Planirani magistralni plinovod Zabok – Lučko smješten je u zajedničkom koridoru postojećeg plinovoda DN 500, dok planirani magistralni plinovod Karlovac – Lučko po cijeloj dužini prati trasu autoceste A1 i smješten je u koridoru postojećeg plinovoda Zagreb – Karlovac DN 500. Za oba plinovoda, u proteklom razdoblju ishodene su lokacijske dozvole. Novi magistralni plinovodi Zabok – Lučko i Karlovac – Lučko planirani su radi povezivanja sa Slovenijom na magistralni plinovod Rogatec – Zabok postojećeg 75-bar plinskog transportnog sustava. Zbog navedenog potencijala planirani magistralni plinovodi Zabok – Lučko i Karlovac – Lučko proglašeni su projektima od zajedničkog interesa od strane Europske unije.

Obilježje plinskog distributivnog sustava na području Zagrebačke županije je nepovezanost većeg broja distribucijskih mreža, odnosno prstena oko većih naselja. Stupanj prosječne opskrbljenosti plinom povećao se u odnosu na proteklo razdoblje, s obzirom da su uložena znatna sredstva u plinofikaciju naselja. Općine Kravarsko, Orle, Krašić, Pisarovina, Pokupsko i Žumberak nisu plinificirane. Detaljan prikaz stanja izgradenosti lokalne plinovodne mreže daju općine i gradovi u svojim dokumentima prostornog uredenja i izješćima o stanju u prostoru.

Naftni sustav

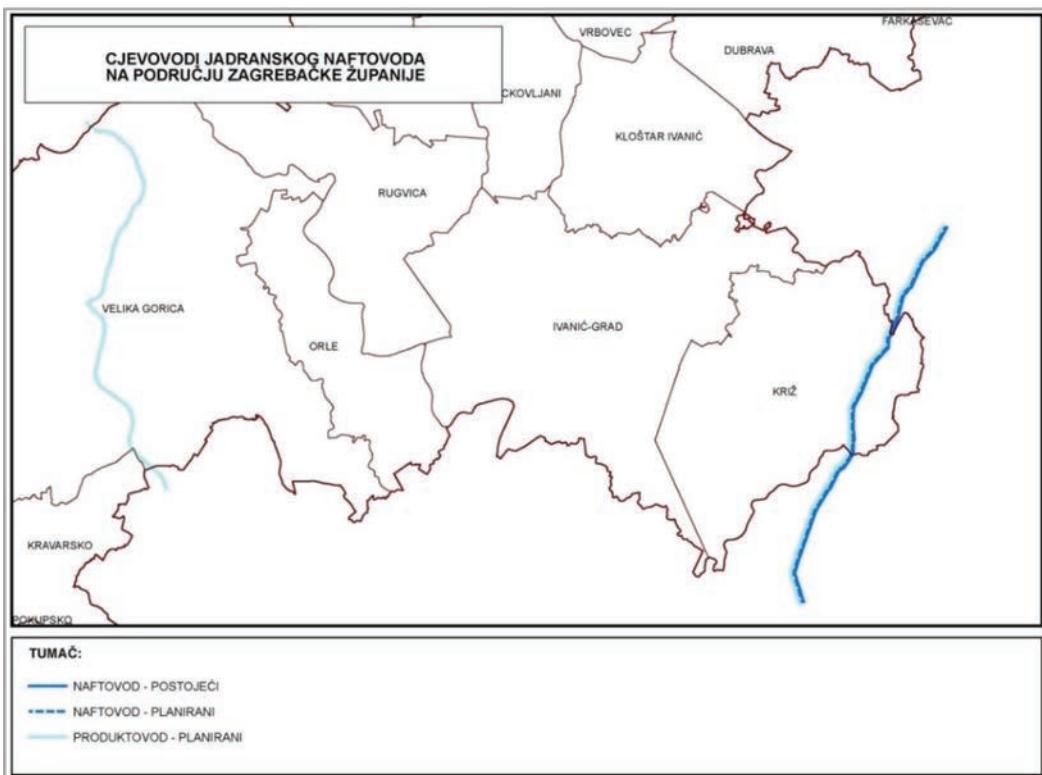
Transportni sustav za naftu obuhvaća naftovode (priključne, sabirne, magistralne naftovode i naftovode za međunarodni transport). Prema podacima INA-INDUSTRIJA NAFTÉ d.d. ukupna duljina naftovoda na području Zagrebačke županije iznosi 495,94 km, a smješteni su na području Rugvice, Dugog Sela, Brckovljana, Kloštar Ivanića, Ivanić-Grada i Križa (duljina od 26,7 km odnosi se na magistralne naftovode, a ostala na priključne, sabirne, otpremne i tehnološke naftovode).

Slika 41: Energetska infrastruktura u vlasništvu Ina d.d. na području Zagrebačke županije;

Izvor: Ina d.d.

GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020

Slika 42: Cjevovodi Jadranskog naftovoda na području Zagrebačke županije;

Izvor: Janaf d.d.

GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Prema podacima nadležnog poduzeća JADRANSKI NAFTOVOD d.d. jugoistočnim dijelom Zagrebačke županije na području Općine Križ prolazi sjeverni ogrank Jadran skog naftovoda (JANAF-a) za međunarodni transport nafte u duljini 6,6 km. Razvojnim planovima JANAF-a planira se na području Općine Križ u koridoru postojećeg JANAF-a izgradnja novog naftovoda u svrhu proširenja kapaciteta te izgradnja višenamjenskog međunarodnog produktovoda u duljini cca. 20,5 km.

Na području Zagrebačke županije nalazi se 10 naftnih i naftno – plinskih polja (Dugo Selo, Lupoglav, Kloštar, Šumečani, Bunjani, Ježevi, Ivanić, Žutica Vezišće i Okoli). Nafta dobivena iz eksploracijskih polja vodi se sabirnim naftovodima do otpremne stanice OS Graberje, odakle se dalje magistralnim naftovodima otprema preko otpremne stanice OS Stružac do rafinerije Sisak na daljnju preradu.

OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE

Regionalna energetska agencija sjeverozapadne Hrvatske (REGEA) nadležna za područje Zagrebačke, Karlovačke i Krapinsko-zagorske županije te Grada Zagreba, provodi aktivnosti na promicanju i poticanju regionalnog održivog razvoja u provedbi energetskih projekata kroz korištenje obnovljivih izvora energije i povećanje energetske učinkovitosti. Zagrebačka županija donijela je Godišnji plan energetske učinkovitosti za 2016., 2017., 2018., 2019. i 2020. godinu kojim se definiraju mjere energetske učinkovitosti po sektorima (industrija, promet i opća potrošnja). Također je za područje Zagrebačke županije donesen Akcijski plan energetske učinkovitosti za razdoblje od 2017.–2019. godine te za razdoblje od 2020.–2022. godine uz suglasnost nadležnog Ministarstva zaštite okoliša i energetike.

Prema podacima Regionalne energetske agencije sjeverozapadne Hrvatske (REGEA) za potrebe Izvješća, tijekom 2016. i 2017. godine u proteklom razdoblju nastavljen je, uz suradnju Zagrebačke županije, projekt rekonstrukcije javne rasvjete NEWLIGHT u kojem je bilo uključeno 29 gradova i općina. Mjere energetske učinkovitosti usmjerene su na zamjenu svjetiljki putem energetski učinkovitijih tehnologija kao što su LED i instalacija sustava regulacije snage izvora svjetlosti s potencijalom ostvarenja energetskih i troškovnih ušteda od 60%, a predviđeni su i pomoći radovi poput rekonstrukcije stupova javne rasvjete i zamjene energetskih kabela. Tijekom 2016. i 2017. godine su se provodili energetski pregledi javne rasvjete. Temeljem izradenih Akcijskih planova izrađeni su Glavni projekti gradnje i/ili rekonstrukcije rasvjete prema iskazanim potrebama uključenih gradova i općina (5-10% od ukupnog broja rasvjetnih tijela). Uz to, pružana je pravna i tehnička pomoć za provedbu gradnje i/ili rekonstrukcije i modernizacije sustava javne rasvjete.

Regionalna energetska agencija sjeverozapadne Hrvatske (REGEA) vodi informacijski sustav za gospodarenje energijom javnih zgrada u nadležnosti Zagrebačke županije. Kroz navedeni sustav se kontinuirano unose podaci o potrošnji i troškovima energenata i vode za više od 200 objekata, te se oni redovito analiziraju. U proteklom razdoblju REGEA je izradila 30 energetskih certifikata za zgrade Zagrebačke županije.

Prema podacima REGEA dostavljenih za potrebe Izvješća te podacima kojima raspolaže Zavod za prostorno uređenje navodimo aktivnosti na izradi projektne dokumentacije i izgradnji postrojenja značajne za Zagrebačku županiju koja koristi obnovljive izvore energije (OIE) u proteklom razdoblju:

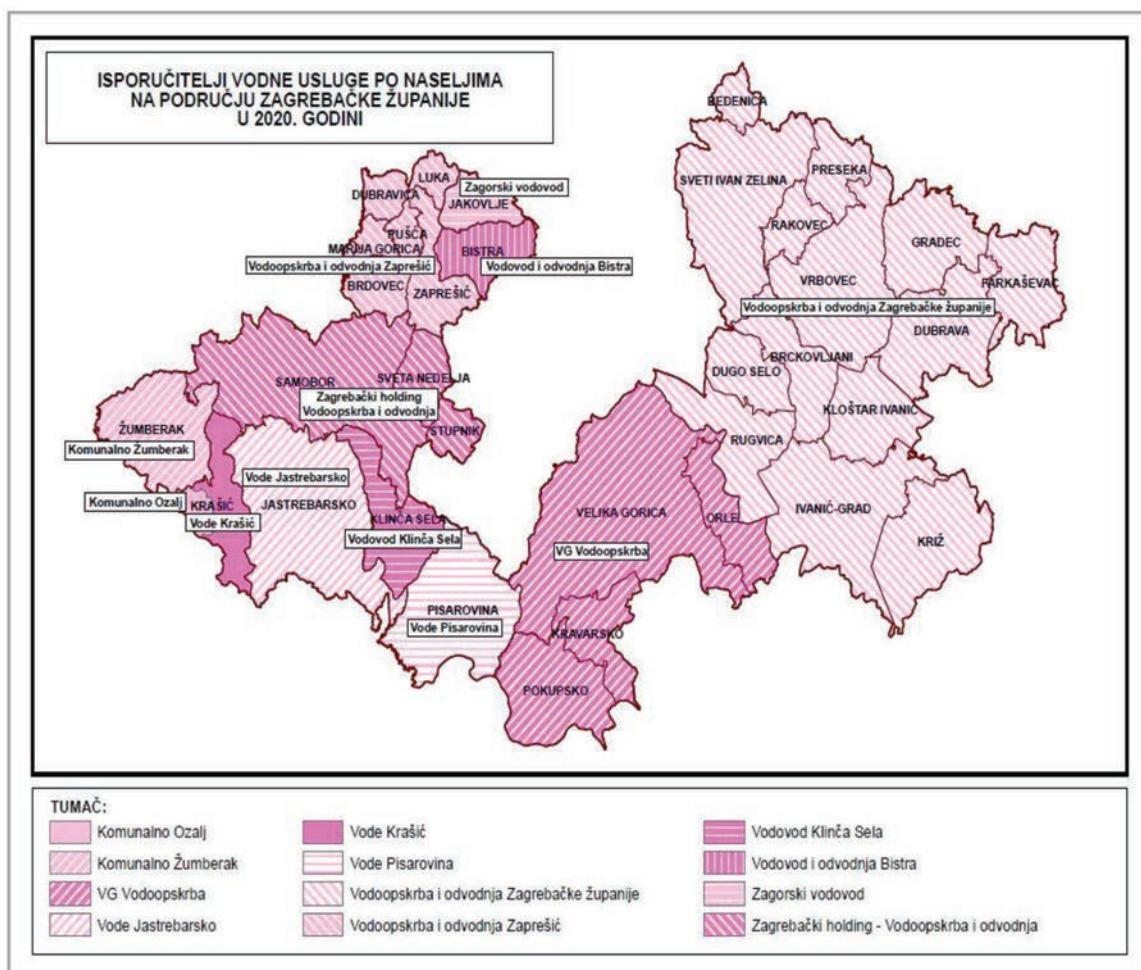
- završeni su projekti energetske obnove Osnovne škole Dubrava, Područne škole Desinec, Doma zdravlja Zagrebačke županije – ispostava Jastrebarsko i Doma zdravlja Zagrebačke županije – ispostava Vrbovec,
- tijekom 2019. godine započela je energetska obnova Doma zdravlja Zagrebačke županije – ispostava Zaprešić, Osnovne škole Sveta Nedelja, Područne škole Kerestinec, Srednje škole Vrbovec, Srednje škole Velika Gorica i Područne škole Rakov Potok.
- nastavilo se s poticanjem korištenja OIE fizičkih osoba kroz Javni natječaj za sufinanciranje fotonaponskih sustava i kondenzacijskih plinskih kotlova za obiteljske kuće. Zagrebačka županija je u okviru ovog natječaja sufinancirala 20 projekata ugradnje fotonaponskih sustava i 62 projekata ugradnje kondenzacijskih kotlova,
- u razdoblju 2016.–2020. godine obnovljeno je odnosno povećana je energetska učinkovitost 26 objekata javne namjene u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na području Zagrebačke županije,
- 2019. godine otvorena je solarna fotonaponska integrirana elektrana tvrtke Genera u Kalinovici na području Grada Sveta Nedelja.

2.4.3. Vodoopskrba i odvodnja

Uredbom o uslužnim područjima ("Narodne novine", broj 67/14), područje Zagrebačke županije smješteno je unutar sljedećih uslužnih područja:

- Uslužno područje 6 obuhvaća Grad Zaprešić i općine Bistra, Brdovec, Dubravica, Jakovlje, Luka, Marija Gorica, Pušča,
- Uslužno područje 7 obuhvaća sve gradove i općine u Zagrebačkoj županiji isključujući Grad Zaprešić, općine Bistra, Brdovec, Dubravica, Jakovlje, Luka, Marija Gorica, Pušča te naselja Begovo Brdo Žumberačko, Barovka, Bukovica Prekriška, Careva Noga, Donje Prekrije, Gornje Prekrije, Hrženik, Krnežići, Konjarić Vrh, Mirkopolje, Prvinci, Radina Gorica, Kurpezova Gorica i Jezerine iz Općine Krašić,
- Uslužno područje 8 obuhvaća naselja Begovo Brdo Žumberačko, Barovka, Bukovica Prekriška, Careva Noga, Donje Prekrije, Gornje Prekrije, Hrženik, Krnežići, Konjarić Vrh, Mirkopolje, Prvinci, Radina Gorica, Kurpezova Gorica i Jezerine iz Općine Krašić.

Temeljem Zakona o vodama djelatnost javne vodoopskrbe i javne odvodnje obavljaju javni isporučitelji vodne usluge. Isporučitelji vodnih usluga djelatnost vodoopskrbe obavljaju na vodoopskrbnom području (vodoopskrbne zone), a djelatnost odvodnje otpadnih voda na području aglomeracije. Područje koje obuhvaća jedno ili više vodoopskrbnih područja i aglomeracija zove se uslužno područje.

Slika 43: Isporučitelji vodne usluge po naseljima na području Zagrebačke županije u 2020. godini;
Izvor: Hrvatske vode; GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Isporučitelj vodne usluge	Općina/Grad
Komunalno Ozalj	dijelovi Općine Krašić (naselja Barovka, Hrženik, Gornje i Donje Prekrižje, Bukovica Prekriška, Jezerine, Kurpezova Gorica, Radina Gorica, Konjarić Vrh, Prvinci)
Vode Krašić	dijelovi Općine Krašić (naselja Krašić, Krupače, Brlenić, Brezarić, Kučer, Pribić, Pribić Crkveni, Strmac Pribički, Kostel Pribički, Dol, Puškarov Jarak, Okrug, Svrzevo, Medven Draga i Čunkova Draga)
Komunalno Žumberak	Žumberak
VG Vodoopskrba	Velika Gorica, Kravarsko, Orle, Pokupsko
Vode Jastrebarsko	Jastrebarsko
Vode Pisarovina	Pisarovina
Vodoopskrba i odvodnja Zagrebačke županije	Dugo Selo, Ivanić-Grad, Sveti Ivan Zelina, Vrbovec, Bedenica, Brckovljani, Dubrava, Farkaševac, Gradec, Kloštar Ivanić, Križ, Preseka, Rakovec, Rugvica
Vodoopskrba i odvodnja Zaprešić	Zaprešić, Brdovec, Dubravica, Luka, Marija Gorica, Pušča
Vodovod Klinča Sela	Klinča Sela
Vodovod i odvodnja Bistra	Bistra
Zagorski vodovod	Jakovlje
Odvodnja Samobor	Samobor (odvodnja)
Zagrebački holding – Vodoopskrba i odvodnja	Samobor (vodoopskrba), Sveta Nedelja, Stupnik

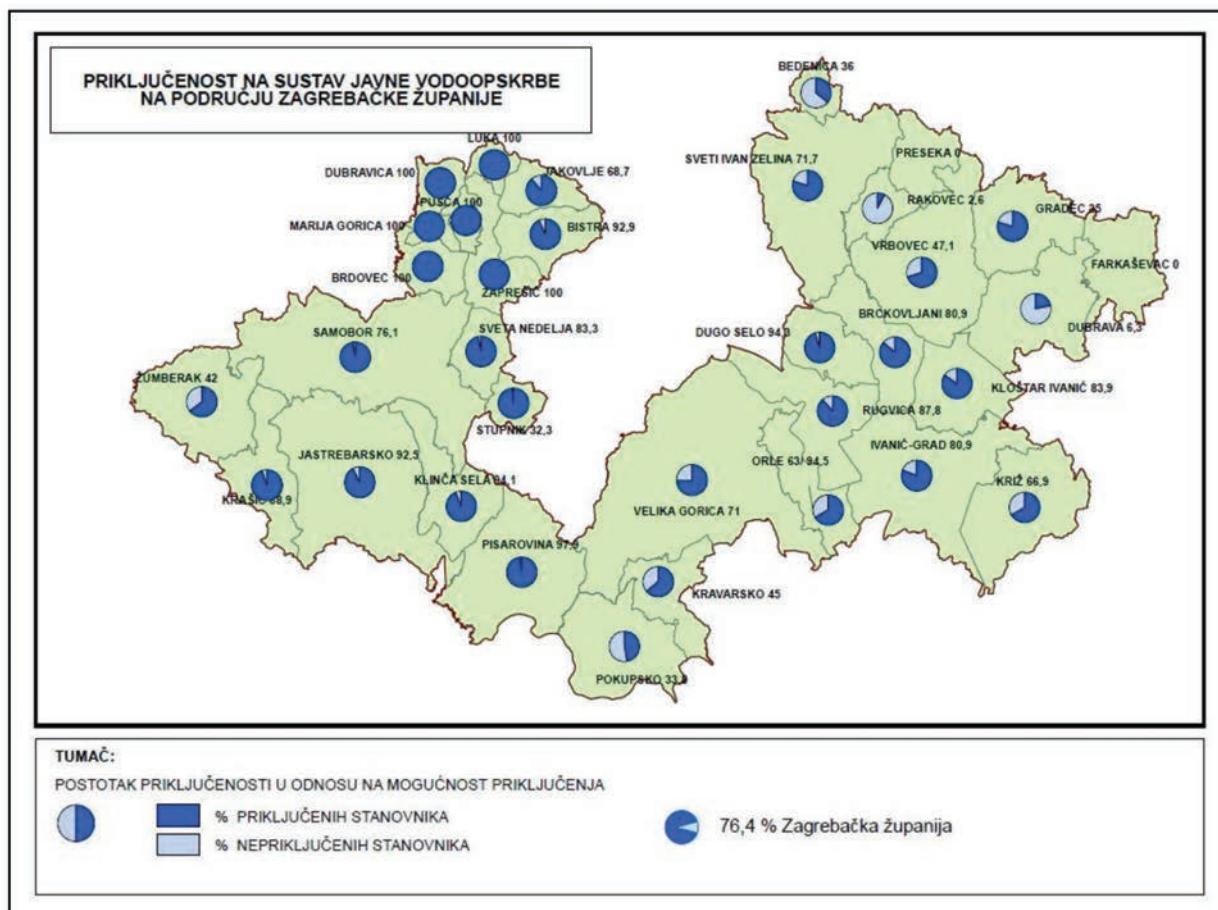
Tablica 47: Popis isporučitelja vodnih usluga;

Izvor: Hrvatske vode i Odluka o podjeli i prijenosu poslovnih udjela trgovackog društva "Vodoopskrba i odvodnja Zagrebačke županije", 2020.

Odlukom o podjeli i prijenosu poslovnih udjela trgovackog društva "Vodoopskrba i odvodnja Zagrebačke županije d.o.o." ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 14/16) poduzeće Vodoopskrba i odvodnja Zagrebačke županije postala je jedini javni isporučitelj vodnih usluga na području istočnog dijela Županije. Time su dosadašnji isporučitelji vodnih usluga na području gradova Dugo Selo, Sveti Ivan Zelina, Vrbovec, Ivanić-Grad te općina Križ, Brckovljani, Kloštar Ivanić, Dubrava, Gradec, Farkaševac, Preseka, Bedenica i Rakovec pripojeni trgovackom društvu "Vodoopskrba i odvodnja Zagrebačke županije d.o.o." ("Vodovod Zelina", "Vodoopskrba i odvodnja Vrbovec", "Dukom – vodoopskrba i odvodnja", "Vodoopskrba i odvodnja Ivanić-Grad", "Odvodnja Ivanić-Grad" i "Komunalac Brckovljani").

SUSTAV JAVNE VODOOPSKRBE

Prema podacima Hrvatskih voda u 2019. godini za područje Zagrebačke županije utvrđeno je da je cca 76,4% stanovništva Zagrebačke županije priključeno na sustave javne vodoopskrbe, dok se preostalih 23,6% stanovništva još uvijek opskrbuje vodom uz korištenje individualnih zahvata ili manjih lokalnih vodovoda. S obzirom na izgrađenost vodoopskrbne mreže na području županije, mogućnosti priključenja stanovništva na sustav javne vodoopskrbe iznosi 88,5% za 2019. godinu. Razlog zbog kojeg se stanovništvo ne priključuje na javne vodoopskrbne sustave je prvenstveno ekonomski (skup priključak), a drugi je razlog dostupnost pitke vode iz lokalnih vodovoda i vlastitih vodozahvata.

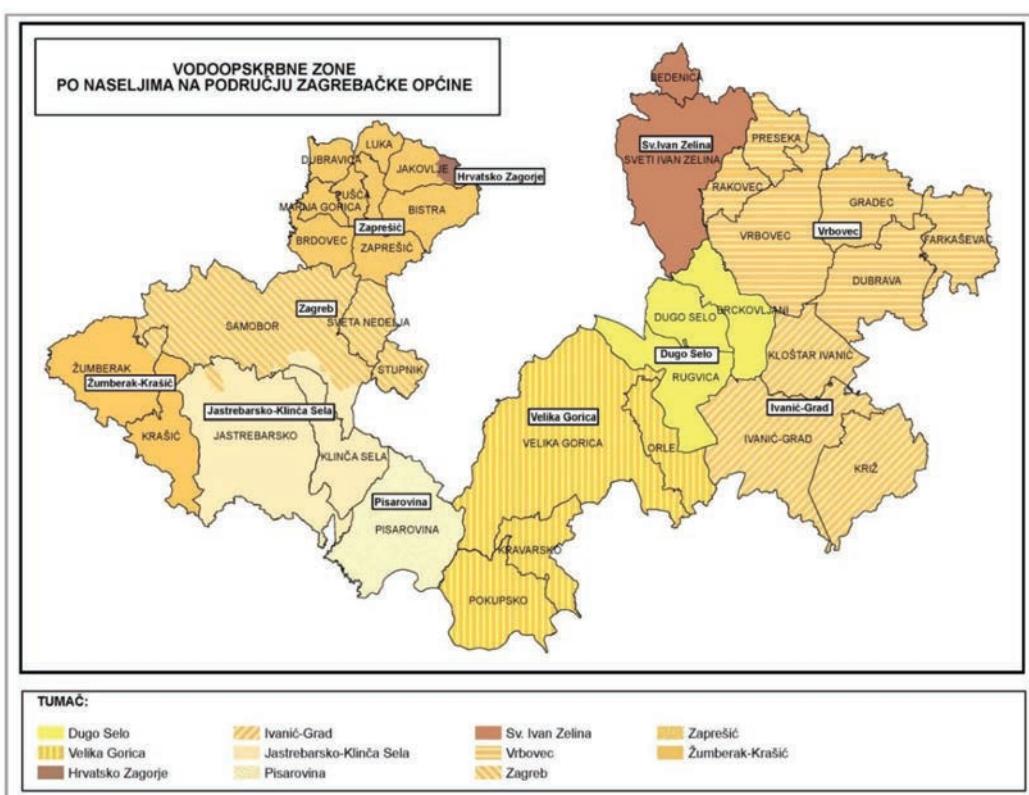

Slika 44: Priključenost na sustav javne vodoopskrbe u Zagrebačkoj županiji u 2019. godini; Izvor: Hrvatske vode, 2020.; GfS obrada: Žavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Vodoopskrba na području Zagrebačke županije obavlja se putem nekoliko većih javnih sustava vodoopskrbe čime je obuhvaćen prostor uz središnje gradske aglomeracije (vodoopskrbne zone Zagreb, Zaprešić, Žumberak – Krašić, Jastrebarsko – Klinča Sela, Pisarovina, Velika Gorica, Dugo Selo, Ivančić-Grad, Vrbovec, Sveti Ivan Zelina i dio područja Hrvatsko Zagorje).

Grad/Općina	Postotak priključenih stanovnika				Postotak stanovnika s mogućnošću priključenja			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
Marija Gorica	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Orle	63,0%	63,0%	63,0%	63,0%	94,5%	94,5%	94,5%	94,5%
Pisarovina	93,5%	97,1%	97,5%	97,9%	99,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Pokupsko	33,8%	33,8%	33,8%	33,8%	71,5%	71,5%	71,5%	71,5%
Preseka	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Pušća	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Rakovac	2,6%	2,6%	2,6%	2,6%	32,3%	32,3%	33,9%	34,0%
Rugvica	88,1%	87,8%	87,8%	87,8%	99,1%	99,1%	99,1%	99,1%
Samobor	76,1%	76,1%	76,1%	76,1%	78,2%	78,2%	78,2%	78,2%
Stupnik	32,3%	32,3%	32,3%	32,3%	32,7%	32,7%	32,7%	32,7%
Sveta Nedelja	83,3%	83,3%	83,3%	83,3%	86,3%	86,3%	86,3%	86,3%
Sveti Ivan Zelina	65,2%	71,6%	71,7%	71,7%	87,3%	89,7%	89,7%	89,8%
Velika Gorica	71,0%	71,0%	71,0%	71,0%	94,6%	94,6%	94,6%	94,6%
Vrbovec	47,1%	47,1%	47,1%	47,1%	63,2%	63,2%	67,0%	67,1%
Zaprešić	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Žumberak	41,6%	41,6%	41,6%	42,0%	64,9%	64,9%	64,9%	64,9%

Tablica 48: Opskrbljenost stanovništva putem javne vodoopskrbe u Zagrebačkoj županiji u 2016., 2017., 2018. i 2019. godini
Izvor: Hrvatske vode, 2020.

Slika 45: Vodoopskrbne zone po naseljima na području Zagrebačke županije;
Izvor: Hrvatske vode; GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Vodoopskrbna zona	Općina/ Grad
Dugo Selo	Dugo Selo, Brckovljani, Rugvica
Hrvatsko Zagorje	Jakovlje – dio
Ivančić-Grad	Ivančić-Grad, Kloštar Ivančić, Križ
Jastrebarsko – Klinča Sela	Jastrebarsko – dio, Samobor – dio, Klinča Sela
Pisarovina	Pisarovina
Sv. Ivan Zelina	Sveti Ivan Zelina, Bedenica
Velika Gorica	Velika Gorica, Kravarsko, Orle, Pokupsko
Vrbovec	Vrbovec, Dubrava, Farkaševac, Građec, Preseka, Rakovac
Zagreb	Jastrebarsko – dio, Samobor – dio, Sveta Nedelja, Stupnik
Zaprešić	Zaprešić, Bistrica, Brdovec, Dubravica, Jakovlje – dio, Luka, Marija Gorica, Pušća
Žumberak – Krašić	Krašić, Žumberak

Tablica 49: Vodoopskrbne zone po naseljima na području Zagrebačke županije;
Izvor: Hrvatske vode, 2020.

Na području Grada Zagreba i Zagrebačke županije postoji danas veći broj komunalnih poduzeća čija je djelatnost obavljanje javne vodoopskrbe. U nastavku su is казани podaci nadležnih komunalnih poduzeća na području Zagrebačke županije dostavljeni za potrebe izrade Izvješća o stanju u prostoru Zagrebačke županije.

Komunalno poduzeće	Područje nadležnosti Općina / Grad	Duljina javne vodoop. mreže	Potrošnja pitke vode	Napomena
Komunalno Ozalj d.o.o.	Krašić-dio	15,9 km	13.995 m ³ (2016.g.) 14.130 m ³ (2017.g.) 13.018 m ³ (2018.g.) 13.701 m ³ (2019.g.)	13.711 m ³ /god (prosjek)
Vode Žumberak d.o.o.	Žumberak	130,0 km	26.633 m ³ (2016.g.) 24.136 m ³ (2017.g.) 28.660 m ³ (2018.g.) 28.017 m ³ (2019.g.)	26.862 m ³ /god (prosjek)
VG Vodoopskrba d.o.o.	Velika Gorica, Kravarsko, Orle, Pokupsko	734,3 km	2.629.364 m ³ (2016.g.) 2.651.879 m ³ (2017.g.) 2.682.779 m ³ (2018.g.) 2.651.562 m ³ (2019.g.)	2.653.896 m ³ /god (prosjek)
Vode Jastrebarsko d.o.o.	Jastrebarsko	481 km		1.021.016,00 m ³ /god (2019.)
Vode Krašić d.o.o.	Krašić-dio	44,0 km	91,6 lit/stan/dnevno	
Vode Pisarovina d.o.o.	Pisarovina	135,4 km	145.677 m ³ (2016.g.) 170.999 m ³ (2017.g.) 186.530 m ³ (2018.g.) 165.489 m ³ (2019.g.)	167.174 m ³ /god (prosjek)
Vodoopskrba i odvodnja Zagrebačke županije	Dugo Selo, Brckovljani, Ruvica Vrbovec, Dubrava, Farkaševac, Gradeč, Preseka, Rakovec Ivanić-Grad, Kloštar Ivanić, Križ, Sveti Ivan Zelina, Bedenica	1.084 km		3.835.962 m ³ /god (prosjek)
Vodoopskrba i odvodnja Zaprešić d.o.o.	Zaprešić, Brdovec, Dubravica, Luka, Marija Gorica, Pušća	482 km (2016.g.) 487 km (2017.g.) 491 km (2018.g.) 496 km (2019.g.)	2.290.518 m ³ (2016.g.) 2.327.979 m ³ (2017.g.) 2.244.918 m ³ (2018.g.) 2.264.905 m ³ (2019.g.)	2.282.080 m ³ /god (prosjek)
Vodovod Klinča Sela d.o.o.	Klinča Sela	87,0 km	226.562 m ³ (2016.g.) 217.934 m ³ (2017.g.) 223.796 m ³ (2018.g.) 217.375 m ³ (2019.g.)	221.417 m ³ /god (prosjek)
Vodovod i odvodnja Bistra d.o.o.	Bistra	48,0 km	741 m ³ /dan.	
Zagorski vodovod d.o.o.	Jakovlje	55,00 km		131.000 m ³ /god (prosjek)
Zagrebački holding d.o.o. Podružnica Vodoopskrba i odvodnja	Samobor, Sv. Nedelja, Stupnik Dio cjevovoda na području Bistre, Brckovljana, Dugog Sela, Klinča Sela, Ruvica, Sv. Ivan Zelina i V. Gorica	547,30 km	6.286.193 m ³ (2016.g.) 6.512.630 m ³ (2017.g.) 6.820.355 m ³ (2018.g.) 6.590.153 m ³ (2019.g.)	6.552.333 m ³ (prosjek)
Sveukupno:		3.857,90 km		

Tablica 50: Duljina javne vodoopskrbne mreže i potrošnja pitke vode na području Zagrebačke županije;

Izvor: Komunalna poduzeća nadležna za sustav vodoopskrbe na području Zagrebačke županije, 2020.

Ukupna duljina postojećih vodoopskrbnih cjevovoda na području Zagrebačke županije iznosi 3.857,90 km. Detaljan prikaz lokalne vodoopskrbne mreže prikazuju općine i gradovi u svojim dokumentima prostornog uređenja te izvješćima o stanju u prostoru.

Regionalni vodoopskrbni sustav Zagrebačke županije – Zagreb istok

Tijekom 2019. godine započeli su radovi na izgradnji i rekonstrukciji strateškog projekta vodoopskrbe Zagrebačke županije tzv. projekt "Regionalni vodoopskrbni sustav Zagrebačke županije – Zagreb istok" za područje gradova Dugog Sela, Ivanić-Grada, Svetog Ivana Zeline, Vrbovca te općina Brckovljani, Ruvica, Kloštar Ivanić, Križ, Bedenica, Dubrava, Farkaševac, Gradeč, Rakovec i Preseka.

Regionalni vodoopskrbni sustav Zagrebačke županije – Zagreb istok obuhvaća izgradnju vodocrpilišta Kosnica te izgradnju magistralnih cjevovoda Sesvetski Kraljevec – Ivanić-Grad, Sesvetski Kraljevec – Božjakovina, Cerje – Vukovje – Sveta Helena te Kosnica – Cerje, I. etapa i izgradnju precrpne stanice Ivanić-Grad. Predviđena je izgradnja 316,2 km novih cjevovoda i 8.934 kućna priključka te će se rekonstruirati 108,1 km cjevovoda.

Gubici vode na regionalnom sustavu smanjit će se za 36%, dok će se priključenost stanovništva na javnu vodovodnu mrežu na području obuhvata povećati za 44,1%. U punoj komercijalnoj upotrebi sustav bi trebao biti u 2021. godini.

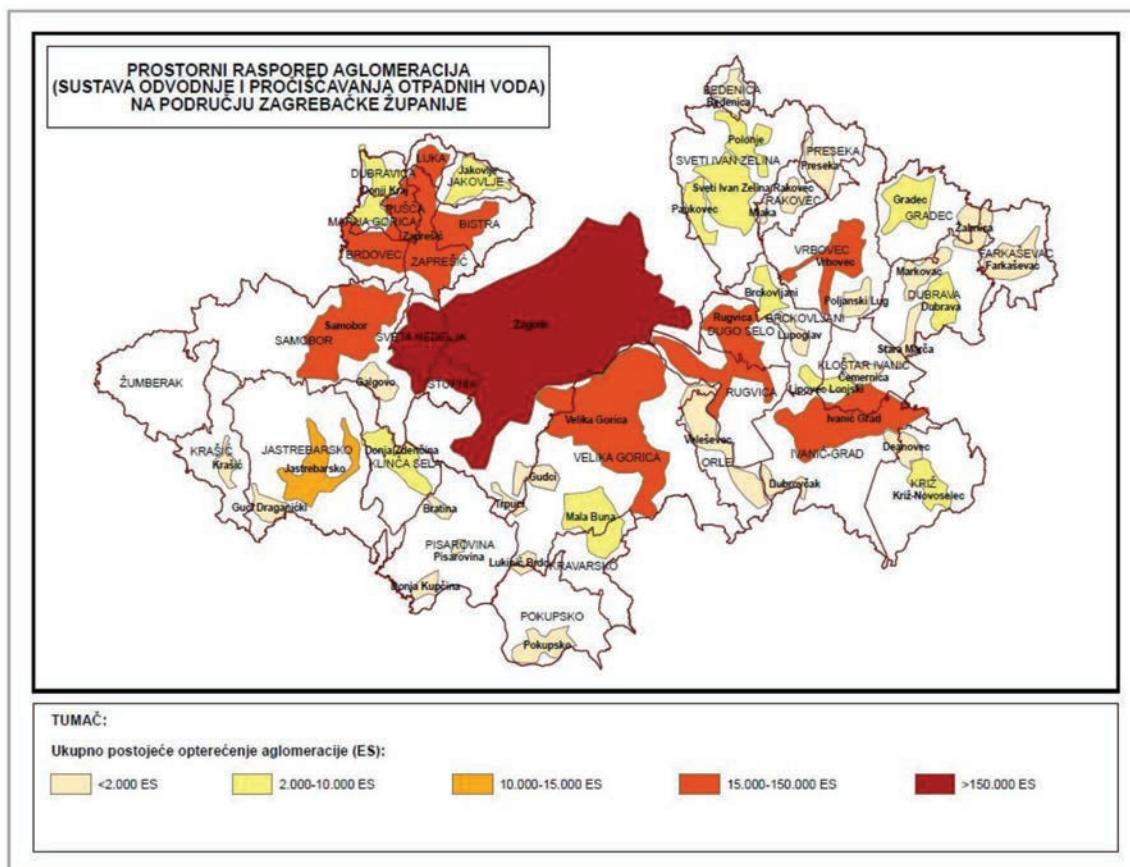
Projekt je financiran fondom EU u iznosu od oko 68,6% uloženih sredstva, dok preostali iznos će se osigurati iz nacionalnih izvora. Za navedeni projekt izrađena je Studija izvodljivosti Regionalnog vodoopskrbnog sustava Zagrebačke županije (Sl consult, Eko-mlaz.d.m., 2016.) te Studija o utjecaju na okoliš za zahvat: "Regionalni vodoopskrbni sustav Zagrebačke županije – Zagreb Istok" (Institut IGH, 2016.). Vlada Republike Hrvatske je 2018. godine proglašila "Regionalni vodoopskrbni sustav Zagrebačke županije – Zagreb istok" strateškim investicijskim projektom Republike Hrvatske.

U skladu s Planom upravljanja vodama za 2020. godinu izrađenim od strane Hrvatskih voda, u dijelu koji se odnosi na vodoopskrbu na području Zagrebačke županije provode se slijedeći projekti:

- analiza postojećeg stanja Regionalnog vodoopskrbnog sustava Zagreb Istok,
- nastavak rekonstrukcije vodovodne mreže na području gradova Ivanić-Grad i Dugog Sela, dovršetak radova na magistralnom vodoopskrbnom cjevovodu Sesvetski Kraljevec – Ivanić-Grad te izgradnja vodovodne mreže na području općina Dubrava, Frakaševac, Gradec, Preseka i Rakovec u okviru Regionalnog vodoopskrbnog sustava Zagreb Istok,
- izrada projektne dokumentacije vodoopskrbnog sustava grada Zaprešića i općina Bistra, Luka, Dubravica i naselja Pojatno,
- radovi na izgradnji i rekonstrukciji sustava vodoopskrbe na području gradova Samobora i Svete Nedelje te općine Stupnik,
- izrada studijske i projektne dokumentacije vodoopskrbnog sustava Velika Gorica (grad Velika Gorica i općine Krapinsko-Zagorsko, Orle i Pokupsko),
- izgradnja spojnog cjevovoda u Božjakovini na području općine Brckovljana,
- izgradnja vodoopskrbnih cjevovoda na području općine Dubrava,
- nastavak vodoistražnih radova te izrada elaborata o zonama sanitarne zaštite na području Klinča Sela,
- izrada projektne dokumentacije vodoopskrbnih cjevovoda na području općine Klinča Sela,
- implementacija sustava regulacije tlaka, aktivna kontrola gubitaka i regulacija protoka, sanacija lokacija curenja na području grada Jastrebarskog i općine Klinča Sela,
- rekonstrukcija vodovodne mreže na vodoopskrbnom sustavu Marija Gorica i Luka i dr.

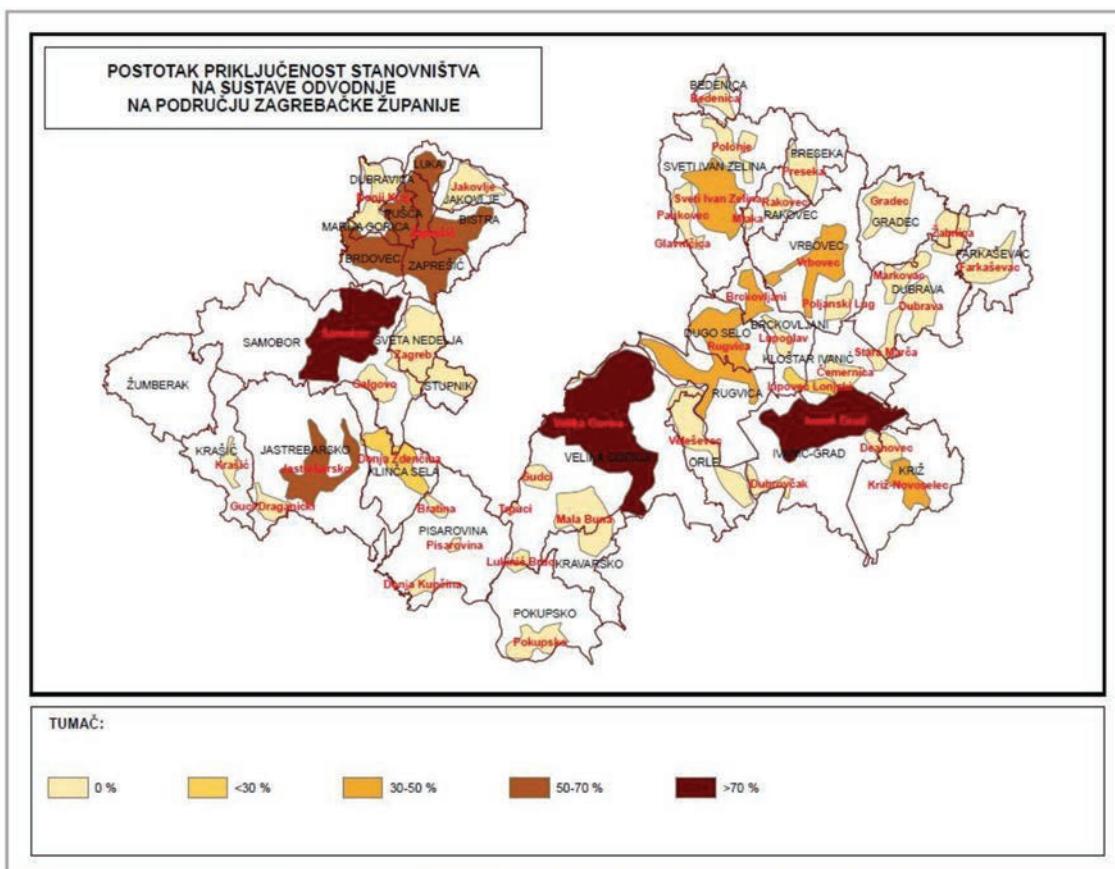
SUSTAV JAVNE ODVODNJE

Na području Zagrebačke županije svi gradovi (Vrbovec, Ivanić-Grad, Jastrebarsko, Zaprešić, Dugo Selo, Sveti Ivan Zelina, Samobor, Sveta Nedelja, Velika Gorica) kao i općine Bistra, Brdovec, Pušća, Luka, Krašić, Klinča Sela, Stupnik, Rugvica, Križ i Kloštar Ivanić imaju potpuno ili djelomično izgrađen sustav javne odvodnje određenog opsega. Općenito, svi postojeći sustavi odvodnje uglavnom pokrivaju središnje dijelove naselja i gradova, te imaju više pojedinačnih ispusta u vodotoke. Kod većine manjih naselja odvodnja otpadnih voda je riješena putem sabirnih jama ili individualnih septičkih jama uz isput otpadnih voda u obližnje vodotoke. U nastavku se daje postotak priključenosti stanovništva po naseljima na sustave odvodnje na području Zagrebačke županije.

Slika 46: Prostorni raspored aglomeracija (područje sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda) na području Zagrebačke županije;

Izvor: Hrvatske vode – Registr aglomeracija 2020.

Slika 47: Postotak priključenosti stanovništva po aglomeracijama na području Zagrebačke županije;

Izvor: Hrvatske vode, 2020.; GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Višegodišnjim programom građenja komunalnih vodnih građevina predviđa se prilagodba i proširenje obuhvata aglomeracija u skladu promjenama u prostornim uvjetima, broju stanovništva, ekonomskim trendovima i finansijskim kapacitetima. Aglomeracija je područje na kojem su stanovništvo i gospodarske djelatnosti dovoljno koncentrirani da se komunalne otpadne vode mogu prikupljati i odvoditi do uređaja za pročišćavanje otpadnih voda ili do krajnje točke ispuštanja u prijemnik. Republika Hrvatska je odabrala koncept koji podrazumijeva da se područje jedne aglomeracije opslužuje s jednim sustavom za prikupljanje i jednim uredajem za pročišćavanje otpadnih voda. U nastavku se daje tablični prikaz aglomeracija, opterećenja (ES), stupanj i kapacitet uredaja za pročišćavanje otpadnih voda na području Zagrebačke županije prema dostavljenim podacima Hrvatskih voda:

Naziv aglomeracije	Ukupno postojeće opterećenje aglomeracije (ES)	Postotak priključenosti stanovništva	Ukupno priključeno postojeće opterećenje (ES)	Ukupna duljina kanalizacijske mreže [km]	Broj priključaka u aglomeraciji	Projektirani kapacitet centralnog UPOV (izgrađen) (ES)	Stupanj pročišćavanja centralnog UPOV (izgrađen) (P, 1, 2, 3)
Zaprešić	68.666	59%	46.371	128,0	3.893	61.000	1
Velika Gorica	65.191	71%	48.048	192,0	4.561	35.000	2
Samobor	31.894	77%	24.621	212,5	5.173		
Rugvica	23.478	45%	10.578	90,4	4.010		
Ivančić-Grad	17.368	85%	14.969	72,0	2.250	20.000	P
Vrbovec	16.699	38%	10.187	34,0	1.639		
Jastrebarsko	12.599	61%	8.539	61,4	2.372		
Sveti Ivan Zelina	8.125	42%	3.415	17.152,0	802		
Brckovljani	4.452	47%	2.104	18.415,0	681	8.400	2
Križ-Novoselec	4.185	45%	1.884	9,3	650		
Donja Zdenčina	4.055	21%	837	11,0	279		
Jakovlje	3.930	0%		0	0		
Mala Buna	3.377	0%		0	0		
Donji Kraj	3.246	0%		0	0		
Polonje	3.082	0%		0	0		
Paukovec	2.799	0%		0	0		
Dubrava	2.634	0%		0	0		
Lipovec Lonjski	2.441	4%	101	1,2	32		
Gradec	2.364	0%		0	0		
Veleševac	1.969	0%		0	0		
Galgovo	1.852	0%		0	0		

Naziv aglomeracije	Ukupno postojeće opterećenje aglomeracije (ES)	Postotak priključenosti stanovništva	Ukupno priključeno postojeće opterećenje (ES)	Ukupna duljina kanalizacijske mreže [km]	Broj priključaka u aglomeraciji	Projektirani kapacitet centralnog UPOV (izgrađen) (ES)	Stupanj pročišćavanja centralnog UPOV (izgrađen) (P, 1, 2, 3)
Krašić	1.758	0%		2	0		
Lugoglav	1.711	0%		0	0		
Deanovec	1.428	0%		0	0		
Bedenica	1.249	0%		0	0		
Farkaševac	1.158	0%		0	0		
Gudci Draganički	1.133	0%		0	0		
Žavnica	1.122	0%		0	0		
Čemernica	1.120	0%		0	0		
Pisarovina	1.090	0%		4,2	0		
Donja Kupčina	974	0%		0	0		
Markovac	924	0%		0	0		
Stara Marča	863	0%		0	0		
Poljanski Lug	848	0%		0	0		
Preseka	747	0%		0	0		
Rakovac	706	0%		0	0		
Bratina	704	0%		0	0		
Pokupsko	665	0%		0	0		
Dubrovčak	659	0%		0	0		
Lukinić brdo	477	0%		0	0		
Trpuci	412	0%		0	0		
Mlaka	296	0%		0	0		

Tablica 51: Podaci o opterećenju, kapacitetu i stupnju pročišćavanja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda aglomeracija na području Zagrebačke županije (*UPOV – uređaj za pročišćavanje otpadnih voda);

Izvor: Hrvatske vode, 2020.

Od brojnih aktivnosti u proteklom razdoblju na izradi projektne dokumentacije i izgradnji sustava javne odvodnje za Zagrebačku županiju, prema podacima Hrvatskih voda i javno dostupnim podacima, izdvajamo slijedeće:

– 2016. godine izgrađen je uređaj za pročišćavanje otpadnih voda u Novakima Oborovskim na području Općine Rugvica koji služi za pročišćavanje otpadnih voda u sklopu cijelovitog sustava odvodnje za područje Grada Dugog Sela(11 naselja) i Općine Rugvica (23 naselja),

– u tijeku su aktivnosti na projektu poboljšanja vodnokomunalne infrastrukture aglomeracije Zaprešić, na području grada Zaprešića i općina Bistra, Brdovec, Pušća, Marija Gorica, Dubravica i Luka, te dogradnje postojećeg uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na treći (III.) stupanj pročišćavanja otpadnih voda uz povećanje kapaciteta sa sadašnjih 55.000 ES na 70.000 ES. Projekt također obuhvaća izgradnju novih kolektora odvodnje duljine cca 130 km i izgradnju 34 crpnih stanica te rekonstrukciju postojećeg sustava odvodnje. Projekt se sufinancira sredstvima EU. Dovršetkom radova preko 92% zaprešičkog kraja, odnosno 95% samog Zaprešića će se priključiti na sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda,

– 2016. godine izrađena je "Novelacija studije izvodljivosti sustava odvodnje i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda aglomeracije Samobor" (Proning Dhi, 2016.) te su u tijeku pripremne aktivnosti na izradi potrebne dokumentacije za sufinanciranje projekta sredstvima EU fondova za proširenje sustava odvodnje otpadnih voda i izgradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda,

– u tijeku su aktivnosti na projektu "Projekt ulaganja u prikupljanje, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda na području aglomeracije Vrbovec" koji se sufinancira sredstvima EU. Projekt uključuje izgradnju novih gravitacijskih kolektora duljine 45,9 km i tlačnih cjevovoda 11 km, izgradnju 18 novih crpnih stanica, izgradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda sa trećim (III.) stupnjem pročišćavanja i kapaciteta 12.200 ES te izgradnja objekta za solarno sušenje mulja. Predviđeno je povećanje stupnja priključenosti stanovništva sa 37,6% na 83,3%,

– 2019. godine započeli su radovi na projektu aglomeracije Velika Gorica koji obuhvaćaju izgradnju 145 km novih kolektora odvodnje, crpnih stanica te planiranu rekonstrukciju i dogradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na lokaciji neposredno uz postojeći uređaj Velika Gorica. Planirana je, umjesto dosadašnjeg UPOV Velika Gorica sa drugim (II.) stupnjem pročišćavanja i kapaciteta 35.000 ES izgradnja novog konvencionalnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Velika Gorica s trećim (III.) stupnjem pročišćavanja i kapaciteta 74.000 ES. Planirana veličina uređaja određuje se kao rezultat projekcije analiza potreba korisnika usluge odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda za 2043. godinu. Projekt je sufinanciran sredstvima EU i to 69% od ukupne investicije. Aglomeracija Velika Gorica obuhvaća područje Velike Gorice, Veleševca i Male Bune. Razdoblje provedbe projekta predviđeno je u razdoblju 2018. – 2022. Vlada Republike Hrvatske je 2017. godine proglašila projekt "Razvoj vodno-komunalne infrastrukture grada Velike Gorice" strateškim investicijskim projektom,

– 2019. godine započele su aktivnosti na izgradnji UPOV Jastrebarsko u okviru projekta "Razvoj vodno komunalne infrastrukture aglomeracije Jastrebarsko" koji se sufinancira sredstvima EU. UPOV Jastrebarsko planiran je sa trećim (III.) stupnjem pročišćavanja primjenom tehnologije sekvenciјalnog šaržnog reaktora (SBR) za biološko pročišćavanje i aerobne stabilizacije mulja, kapaciteta 14.965 ES,

– u razdoblju 2017. – 2020. godine provode se aktivnosti na izradi projektne dokumentacije dogradnje sustava odvodnje i izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda aglomeracije Donja Zdenčina. U okviru projekta "Sustav od-

vodnje i pročišćavanje otpadnih voda aglomeracije Donja Zdenčina”, koji će se sufinancirat sredstvima EU, planira se oko 38 km kanalizacijske mreže i uredaj za pročišćavanje otpadnih voda kapaciteta 3.000 ES za I. fazu i 9.000 ES za II. fazu. Uredaj za pročišćavanje otpadnih voda smješten je na lokaciji Donja Zdenčina a pokriva otpadne vode naselja Beter, Donja Purgarija, Donja Zdenčina, Goli Vrh, Gonjeva, Gornja Purgarija, Gornja Zdenčina, Klinča Sela, Kozlikovo, Kupinec, Novo Selo Okičko, Poljanica Okička, Repišće i Tržić,

– 2019. godine započeli su radovi na izgradnji kolektora otpadnih voda ukupne duljine 85 km, 0,5 km tlačnih cjevovoda, 10 crpnih stanica i 3 retencije u okviru projekta “Dugo Selo – Rugvica – sustav odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda” koji će se sufinancirat sredstvima EU. Također se u okviru projekta predviđa dogradnja uredaja za pročišćavanje otpadnih voda na treći (III.) stupanj pročišćavanja i kapacitet 28.000 ES te rekonstrukcija 1 retencije i 1,6 km cjevovoda,

– u tijeku su aktivnosti na projektu “Razvoj vodnokomunalne infrastrukture aglomeracije Ivanić-Grad koji će se sufinancirat sredstvima EU. Projekt obuhvaća izgradnju 66,1 km gravitacijskih cjevovoda, 4,8 km tlačnih kolektora, izgradnja 19 crpnih stanica te izgradnja uredaja za pročišćavanje otpadnih voda kapaciteta 21.400 ES s III. stupnjem na lokaciji postojećeg uredaja za pročišćavanje otpadnih voda s ispuštom u rijeku Lonju. Aglomeracija Ivanić-Grad obuhvaća područje Grada Ivanić-Grad i Općine Kloštar Ivanić,

– provode se aktivnosti na izradi dokumentacije za Projekt Zagreb 2018 – razvoj sustava vodoopskrbe i odvodnje, koji se odnosi na područje Zagreba te dijela Zagrebačke županije. Zahvat odvodnje obuhvaća područje Svetе Nedelje i Stupnika koji će se spojiti na centralni uredaj za pročišćavanje otpadnih voda grada Zagreba kapaciteta 1.200.000 ES,

– planirani su radovi na proširenju sustava odvodnje otpadnih voda na području Pisarovine odnosno na području naselja Pisarovina i Jamnice Pisarovinske te Donja Kupčina – 1. faza. Postojeći uredaj za pročišćavanje otpadnih voda smješten je uz Gospodarsku zonu, ukupnog je kapaciteta 4.500 ES dok se trenutno koristi kapacitet 1.000 ES uz drugi (II.) stupanj pročišćavanja

– u tijeku je izrada Studije izvodljivosti Projekta odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na području grada Sveti Ivan Zelina (s općinom Bedenica) i aglomeracije Brckovljani, te Studije izvodljivosti za sustav javne odvodnje otpadnih voda aglomeracije Jakovlje i dr.

Na području Zagrebačke županije postoji danas veći broj komunalnih poduzeća čija je djelatnost obavljanje javne odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda. U nastavku su podaci od nadležnih komunalnih poduzeća dostavljeni za potrebe izrade Izvješća o stanju u prostoru:

Komunalno poduzeće	Područje nadležnosti Općina/Grad	Duljina javne odvodnje (km)	Uredaj za pročišćavanje otpadnih voda broj (kom.) Kapacitet uredaja za pročišćavanje (ES)
Komunalno Ozalj d.o.o.	Krašić-dio	–	–
Komunalno Žumberak d.o.o.	Žumberak	–	–
VG Vodoopskrba d.o.o.	Velika Gorica, Kravarsko, Orle, Pokupsko	225,8	1 35.000 ES
Vode Jastrebarsko d.o.o.	Jastrebarsko	67,33	–
Vode Krašić d.o.o.	Krašić-dio	–	1 (nije u funkciji)
Vode Pisarovina d.o.o.	Pisarovina	10,5	1 1.000 ES
Vodoopskrba i odvodnja Zagrebačke županije	Dugo Selo, Ivanić-Grad, Sveti Ivan Zelina, Vrbovec, Bedenica, Brckovljani, Dubrava, Farkaševac, Gradec, Kloštar Ivanić, Križ, Preseka, Rakovec, Rugvica	323	2 35.000 ES
Vodoopskrba i odvodnja Zaprešić d.o.o.	Zaprešić, Brdovec, Dubravica, Luka, Marija Gorica, Pušča	150,0	1 29.700 ES
Vodovod Klinča Sela d.o.o.	Klinča Sela	11,0	–
Vodovod i odvodnja Bistra d.o.o.	Bistra	19,0	–
Zagorski vodovod d.o.o.	Jakovlje	–	–
Zagrebački holding d.o.o. Podružnica Vodoopskrba i odvodnja	Zagreb, Sveti Ivan Zelina, Stupnik, Velika Gorica, Rugvica	107,3	–
Odvodnja Samobor	Samobor	226	1 (nije u funkciji) 20.000 ES
Sveukupno:		1.139,93	100.700 ES

Tablica 52: Duljina javne odvodnje te broj i kapacitet uredaja za pročišćavanje otpadnih voda na području Zagrebačke županije;

Izvor: Komunalna poduzeća nadležna za javnu odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda na području Zagrebačke županije, 2020.

2.5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja

2.5.1. Zaštita prirode

Tijekom razdoblja 2016-2019. godine Hrvatski sabor donio je izmjene i dopune na Zakon o zaštiti prirode, “Narodne novine”, broj 80/13 (“Narodne novine”, broj 15/18, 14/19 i 127/19). Zakonom je određeno da se u svrhu propisivanja mjera, odnosno smjernica za zaštitu i očuvanje prirodnih vrijednosti u prostornim planovima, u postupku njihove izrade utvrđuju od strane mjerodavnog Ministarstva zahtjevi zaštite prirode. Zahtjevi sadrže uvjete zaštite prirode, pregled zaštićenih dijelova prirode te područja ekološke mreže Natura 2000 s pripadajućim kartografskim prikazom.

ZAŠTIĆENI DIJELOVI PRIRODE

Prema zakonu, zaštićeni dijelovi prirode su:

1. zaštićena područja državnog značaja: strogi rezervat, nacionalni park, posebni rezervat i park prirode
2. zaštićena područja lokalnog značaja: regionalni park, spomenik prirode, značajni krajobraz, park-šuma i spomenik parkovne arhitekture.,
3. zaštićene vrste – strogo zaštićena divlja vrsta,
4. zaštićeni minerali i fosili.

Na području Zagrebačke županije nalaze se 32 zaštićena područja, od toga 12 posebnih rezervata, 2 parka prirode, 3 spomenika prirode, 3 značajna krajobraza, 3 park-šume i 9 spomenika parkovne arhitekture:

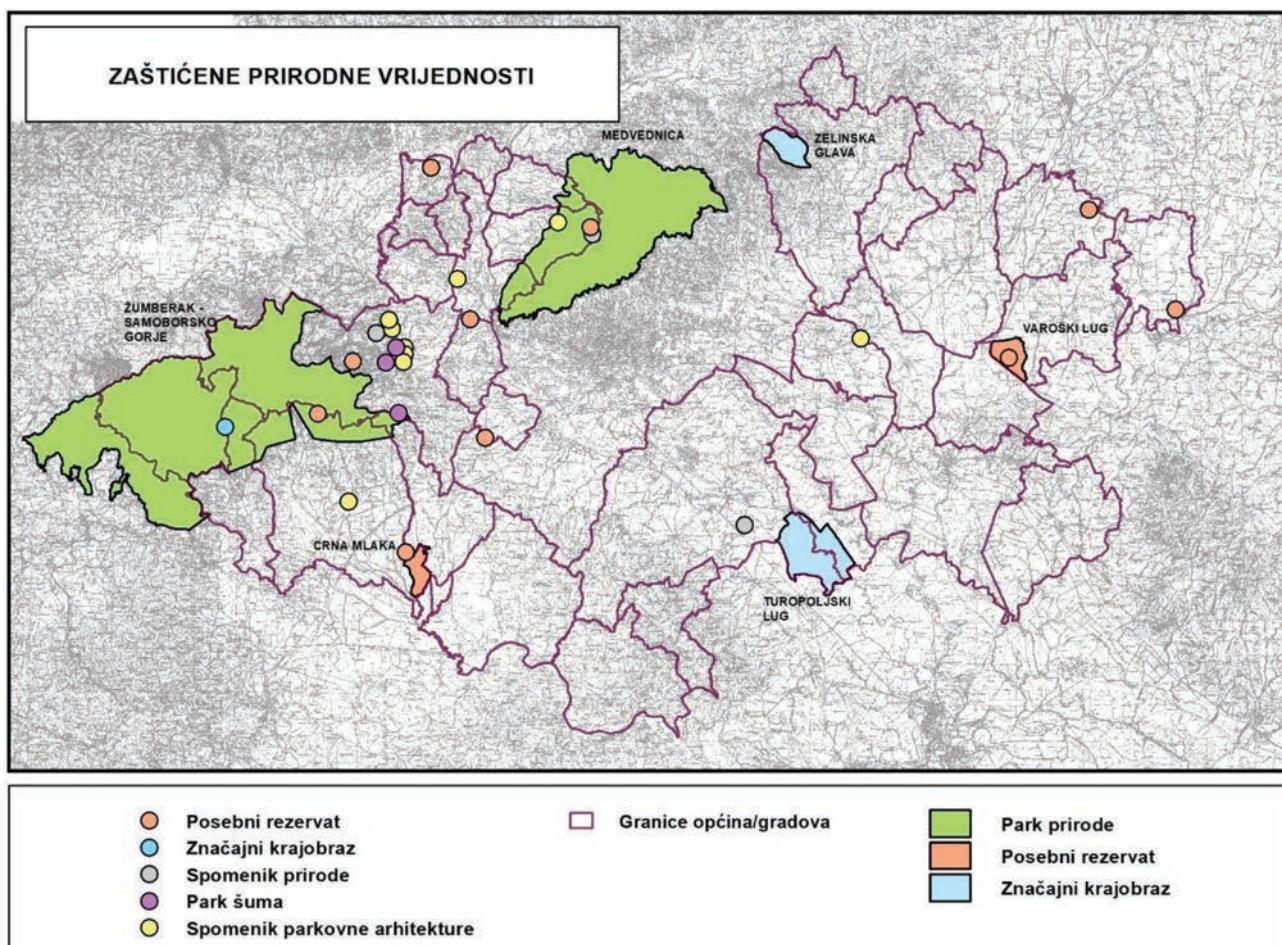
ZAŠTIĆENI DIJELOVI PRIRODE NA PODRUČJU ZAGREBAČKE ŽUPANIJE				
br.	naziv područja	kategorija zaštite	godina proglašenja	područje grada / općine
1.	Zapadni dio Medvednice	park prirode – upravlja JU Park prirode Medvednica	1981.	Jakovlje, Bistra, Zaprešić
2.	Žumberak – Samoborsko gorje	park prirode – upravlja JU Park prirode Žumberak – Samoborsko gorje	1999.	Samobor, Jastrebarsko, Žumberak, Krašić, Klinča Sela
3.	Brežuljak kod Smerovića	posebni botanički rezervat	1963.	Samobor
4.	Cret Dubravica	posebni botanički rezervat	1966.	Dubravica
5.	Jastrebarski lugovi	posebni ornitološki rezervat	1967.	Klinča Sela
6.	Sava-Strmec	posebni ornitološki rezervat	1970.	Sveta Nedelja, Samobor
7.	Crna Mlaka	posebni ornitološki rezervat	1980.	Jastrebarsko
8.	Varoški lug	posebni zoološki rezervat	1982.	Dubrava
9.	Markovčak – Bistra	posebni rezervat šumske vegetacije	1963.	Bistra
10.	Stupnički lug	posebni rezervat šumske vegetacije	1964.	Stupnik
11.	Japetić	posebni rezervat šumske vegetacije	1975.	Jastrebarsko
12.	Varoški lug	posebni rezervat šumske vegetacije	1988.	Dubrava
13.	Česma	posebni rezervat šumske vegetacije	1982.	Farkaševac
14.	Novakuša	posebni rezervat šumske vegetacije	1982.	Gradec
15.	Tepec – Palačnik	park šuma	1970.	Samobor
16.	Stražnik	park šuma	1970.	Samobor
17.	Okić-grad	park šuma	1970.	Samobor
18.	Slapnica	značajni krajobraz	1964.	Žumberak
19.	Zelinska glava	značajni krajobraz	1991.	Sveti Ivan Zelina
20.	Turopoljski lug i vlažne livade uz Odru	značajni krajobraz	2003.	Velika Gorica
21.	Grgosova spilja	spomenik prirode geomorfološki	1974.	Samobor
22.	Tisa u Šupljaku	spomenik prirode – rijetki primjerak drveća	1964.	Bistra
23.	Hrast u Rakitovcu	spomenik prirode – rijetki primjerak drveća	2001.	Velika Gorica
24.	Park u Langovoj 39	spomenik parkovne arhitekture	1962.	Samobor
25.	Lug Samoborski– park oko dvorca	spomenik parkovne arhitekture	1948.	Samobor
26.	Park Bistrac	spomenik parkovne arhitekture	1969.	Samobor
27.	Park Mojmir	spomenik parkovne arhitekture	1976.	Samobor
28.	Tisa	spomenik parkovne arhitekture	1963.	Samobor
29.	Jastrebarsko – park uz dvorac	spomenik parkovne arhitekture	1961.	Jastrebarsko
30.	Božjakovina – park oko dvorca	spomenik parkovne arhitekture	1965.	Brckovljani
31.	Gornja Bistra – park oko dvorca	spomenik parkovne arhitekture	1971.	Bistra
32.	Park oko dvorca Lužnica	spomenik parkovne arhitekture	2020.	Zaprešić

Tablica 53: Zaštićeni dijelovi prirode na području Zagrebačke županije;

Izvor: Izvješće o stanju zaštićenih prirodnih vrijednosti na području Zagrebačke županije 2016.–2019. godine, JU Zeleni prsten Zagrebačke županije, 2020.

U siječnju 2014. godine status zaštićenog područja izgubio je posebni ornitološki rezervat Sava-Zaprešić. Gradsko vijeće Grada Zaprešića donijelo je 29. siječnja 2014. godine Odluku o prestanku zaštite posebnog ornitološkog rezervata "Područje uz rijeku Savu u k.o. Zaprešić" (Sava-Zaprešić) KLASA: 320-01/13-01/11, Urbroj: 238-33-01-14-2 od 29.1.2014. U veljači 2020. izrađena je stručna podloga za prestanak zaštite posebnog ornitološkog rezervata Sava-Zaprešić (KLASA: 612-07/20-16/48, URBROJ: 517-20-22 od 29.veljače.2020.

Parkovima prirode i ostalim zaštićenim područjima na njihovom području upravljaju javne ustanove u nadležnosti Ministarstva energetike i zaštite okoliša, dok preostalim zaštićenim područjima na području Županije upravlja javna ustanova Zeleni prsten Zagrebačke županije u nadležnosti Zagrebačke županije. Ustanova obavlja i djelatnosti očuvanja područja ekološke mreže na području Zagrebačke županije.

Slika 48: Zaštićene prirodne vrijednosti na području Zagrebačke županije;

Izvor: Izvješće o stanju zaštićenih prirodnih vrijednosti na području Zagrebačke županije 2016.–2019. godine, JU Zeleni prsten Zagrebačke županije, 2020., GIS obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Prema podacima JU Zeleni prsten Zagrebačke županije, stanje zaštićenog i utjecajnog područja prema kategoriji zaštite za razdoblje od 2016. do 2020. godine je sljedeće:

Posebni botanički rezervat

– **Cret Dubravica** – Zaštićeno područje sadrži obilježja zbog kojih je zaštićeno. Osnovni problem čini manjak vode zbog presušivanja obližnjeg potoka u većem dijelu godine. Ustanova je izradila dio Nacrta Plana upravljanja za Natura 2000 područje Cret Dubravica. U 2019/20 završena je izgradnja nove platforme za promatranje creta..

– **Brežuljak kod Smerovišća** – Zaštićeno područje sadrži obilježja zbog kojih je zaštićeno. 2018 izvršeno je geodetsko kartiranje jedinki gromotulje. Radi adekvatne zaštite čišćenje lokacije izvršeno je 2018., 2019. g. od trojnih sklopova. Potrebno je postavljanje zaštitne ograde kako bi se sprječilo moguće uništavanje mesta nalaza te postavljanje info ploče kako bi se djelatnici kamenoloma upoznali sa samim nalazom i time pridonijelo sprječavanju mogućih novih devastacija u rezervatu.

Posebni ornitološki rezervat

– **Crna Mlaka** – Zaštićeno područje sadrži obilježja zbog kojih je zaštićeno. Ustanova je izradila dio Nacrta Plana upravljanja za Natura 2000 područje Crna Mlaka. Posljednjih godina na području Rezervata održano je obilježavanje Svjetskog dana močvarnih staništa.

– **Jastrebarski lugovi** – Uvjete i mjere zaštite prirode iz šumskogospodarske osnove nadležna šumarija uredno provodi te se izvršava redovni nadzor područja. Ustanova je izradila dio Nacrta Plana upravljanja za Natura 2000 područje.

– **Sava – Strmec** – Zaštićeno područje sadrži svojstva zbog kojih je zaštićeno (svojstva koja je područje imalo u trenutku proglašenja). Unatoč tome što su se zadnjih desetljeća promijenili hidrografske uvjeti na području rezervata, zadržao je svojstva zbog kojih je zaštićen. Upravo je vrijednost ovog rezervata što se promjena hidrografskeh uvjeta dogodila nizvodno uz rijeku Savu, a od kojih su mnoga meliorirana i urbanizirana (npr. Jarun, Bundeč) te su rezervati postali utočišta za brojne ptice gnjezdarice, selice, zimovalice i preletnice. U ovo područje treba uložiti dodatne napore poboljšanjem stanja. Osim što su rezervati i njihovo utjecajno područje važna staništa za ptice na području Zagrebačke županije, predstavljaju važna prirodna retencija područja.

Posebni zoološki rezervat

– **Varoški lug** – S obzirom da se provodi Program zaštite divljači 2010/2011-2019/2020 (provoditelj Programa je LU Golub) na zaštićenom području, rezervatom se uspješno upravlja., a tijekom 2020. će se izraditi novi desetogodišnji Program zaštite divljači za PZR "Varoški lug" (provoditelj Programa biti će LD Golub)

Posebni rezervat šumske vegetacije

- **Stupnički lug** – Zaštićeno područje sadrži obilježja zbog kojih je zaštićeno. Uvjete i mjere zaštite prirode iz šumskogospodarske osnove nadležna šumarija uredno provodi te se izvršava redovni nadzor područja.
- **Varoški lug** – Zaštićeno područje sadrži obilježja zbog kojih je zaštićeno. Uvjete i mjere zaštite prirode iz šumskogospodarske osnove nadležna šumarija uredno provodi te se izvršava nadzor s inspekcijom zaštite prirode.
- **Česma** – Zaštićeno područje sadrži obilježja zbog kojih je zaštićeno. Uvjete i mjere zaštite prirode iz šumskogospodarske osnove nadležna šumarija uredno provodi te se izvršavaju terenski obilasci sa predstvincima Šumarije Vrbovec.
- **Novakuša** – Zaštićeno područje sadrži obilježja zbog kojih je zaštićeno. Uvjete i mjere zaštite prirode iz šumskogospodarske osnove nadležna šumarija uredno provodi te se izvršavaju terenski obilasci sa predstvincima Šumarije Vrbovec.

Park-šuma

- **Tepec – Palačnik** – Zaštićeno područje sadrži obilježja zbog kojih je zaštićeno. Uvjete i mjere zaštite prirode iz šumskogospodarske osnove nadležna šumarija uredno provodi. 2017.g. ishodena je Građevinska dozvola za uređenje predjela Anin dol te produljena 2020.g
- **Stražnik** – Zaštićeno područje sadrži obilježja zbog kojih je zaštićeno. Uvjete i mjere zaštite prirode iz šumskogospodarske osnove nadležna šumarija uredno provodi. 2018. g. ishodena je potvrda Glavnog projekta za uređenje dvije poučne staze.

Značajni krajobraz

- **Zelinska glava** – Zaštićeno područje sadrži obilježja zbog kojih je zaštićeno.
- **Turopoljski lug i vlažne livade uz Odru** – Zaštićeno područje sadrži obilježja zbog kojih je zaštićeno. Uvjete i mjere zaštite prirode iz šumskogospodarske osnove nadležna šumarija uredno provodi. 2018. g. ishodovana je Građevinska dozvola za drveni most na Odri, Selce, Veleševac i sva dokumentacija predana Općini Orle.

Spomenik prirode

- **Geomorfološki – Grgosova spilja** – Zaštićeni spomenik prirode sadrži obilježja zbog kojih je zaštićen. Odluka o davanju koncesijskog odobrenja za obavljanje djelatnosti dovodenja, prihvata i vođenja posjetitelja u zaštićenom području Geomorfološki spomenik prirode Grgosova spilja je u postupku izdavanja.
- **Rijetki primjerak drveća – Hrast u Rakitovcu** – Zaštićeni spomenik prirode sadrži obilježja zbog kojih je zaštićen.

Spomenik parkovne arhitekture

- **Park u Langovoju 39** – Osnovni problem jest nebriga vlasnika za zaštićeno područje. U parku su potrebne sanacijske sjeće i revitalizacija koje su izvršene od strane Ustanove u periodu 2016/2018. U 2018.g. napravljen je geodetski snimak te je napravljena na toj podlozi inventarizacija s valorizacijom dendro materijala.
- **Lug Samoborski– park oko dvorca** – Zaštićeno područje sadrži obilježja zbog kojih je zaštićeno. U parku se provodi košnja i sanacijska sjeća po potrebi.
- **Park Bistrac** – Osnovni problem jest nebriga vlasnika za zaštićeno područje. U parku su potrebne sanacijske sjeće i revitalizacija.
- **Jastrebarsko – park uz dvorac** – Obavljen je potpuna sanacija šteta od vjetroloma (studeni 2013.) – uklanjanje porušenih i oštećenih stabala iz parka, a zemljane površine su poravnate i vraćene u prvobitno stanje, a Ustanova sudjeluje i kod daljnjih izvedba sanacije i izrade projektne dokumentacije.
- **Božjakovina – park oko dvorca** – Zaštićeno područje je u fazi revitalizacije. Ovaj spomenik parkovne arhitekture je primjer dobre prakse obnove jednog sustavno zapuštenog zaštićenog područja. Tijekom 2016-2019. godine nastavljene su aktivnosti suradnje s Općinom Brckovljan i koordinacije s privatnim vlasnikom tvrtkom Božjakovina d.d., a 2017 napravljen je Geodetski situacijski nacrt. Nastavljeno je sa sanacijskom sjećom i zamjenskom nadosađnjom.
- **Park Mojmir** – Zaštićeno područje sadrži obilježja zbog kojih je zaštićeno. Tijekom 2016. – 2019 godine provode se redovni terenski obilasci te se provela sanacijska sjeća.
- **Tisa (Samobor)** – Zaštićeno područje sadrži obilježja zbog kojih je zaštićeno. Tijekom 2013.–2016. godine provode se redovni terenski obilasci.
- **Park oko dvorca Lužnica** – novo zaštićeno područje u kategoriji Spomenik parkovne arhitekture, Zagrebačka županija (Odluka o proglašenju, KLASA: 021-04/19-01/08, URBROJ:238/1-01-19-54, 11. prosinca 2019., Zagreb)

U promatranom razdoblju, JU Zeleni prsten Zagrebačke županije provela je niz projekata i investicijskih programa:

- 2016.g. Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000”, u provedbi,
- 2017. g. projekt “Očuvanje populacija čigri u porječju Save i Drave (ČIGRA)”, završen,
- 2017.g. Promicanje održivog korištenja prirodne baštine, Specifični cilj 6c2: Povećanje atraktivnosti, edukativnog kapaciteta i održivog upravljanja odredištim prirodne baštine, park šuma Tepec Palačnik; projekt “Multifunkcionalna obnova predjela park-šume “Tepec-Palačnik-Stražnik” – Aninog perivoja sa ciljem postizanja očuvanja prirodne baštine, edukacije posjetitelja i turističkog razvoja Samobora i okolice-”Vraćanje starog sjaja”, ishodena je Građevinska dozvola za krajobrazno uređenje predjela Anin dol te produljena 2020.g.,
- 2017.g. Operacija 8.5.2. “uspostava i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture”; park šuma Stražnik: poučne staze Upoznajmo šumu i Staza zdravlja, provodi se
- 2017.g. Promicanje održivog korištenja prirodne baštine, Specifični cilj 6c2: Povećanje atraktivnosti, edukativnog kapaciteta i održivog upravljanja odredištim prirodne baštine, SPA Jastrebarsko – park uz dvorac – Promicanje održivog razvoja parka oko dvorca Erdödy u Jastrebarskom,
- 2018.g. projekt “Očuvanje staništa sliva rijeke Save kroz međunarodno upravljanje invazivnim vrstama” – Sava TIES, u provedbi,
- 2018.g. projekt “Sloboda za suženu Savu koja omogućuje obnovu rijeke i poplavnih područja sa svrhom obrane od poplava”, u provedbi,
- 2019. g. projekt: Partnerstvo za prirodu, u provedbi.

DIJELOVI PRIRODE PREDLOŽENI ZA ZAŠTITU

Osim dijelova prirode zaštićenih temeljem Zakona, Prostornim planom Zagrebačke županije predloženo je za zaštitu temeljem Zakona još 31 područje; 1 posebni ornitološki rezervat, 3 park-šume, 11 značajnih krajobraza, 6 spomenika prirode i 10 spomenika parkovne arhitekture.

Prema podacima JU Zeleni prsten Zagrebačke županije, stanje evidentiranih dijelova prirode predloženih za zaštitu Prostornim planom Zagrebačke županije prema kategoriji zaštite za razdoblje od 2016. do 2020. godine je sljedeće:

- Spomenik parkovne arhitekture – Park u Laduču – Brdovec
 - u razdoblju 2019/2020.g. načinjen je geodetski snimak te izvršena inventarizacija s valorizacijom dendro materijala, a sve za izradu stručne podloge za proglašenje zaštićenim prostorom u kategoriji Spomenik parkovne arhitekture (izrada JU Zeleni prsten Zagrebačke županije)
- Spomenik parkovne arhitekture – Stari jasen u Dugom Selu – Mihanovićeva ul. 1 – Dugo Selo
 - 2019.g. dane su smjernice lokalnoj samoupravi za njegu i sanaciju stabla
- Spomenik parkovne arhitekture – Park u Dugom Selu – Dugo Selo
 - U razdoblju 2017/2019.g. dane su smjernice lokalnoj samoupravi za orezivanje stabala i uređenje
- Spomenik parkovne arhitekture – Park u središtu Vrbovca – Vrbovec
 - U razdoblju 2017/2019.g. dane su smjernice lokalnoj samoupravi za njegu i uređenje svih sastavnica parka

Sva ostala područja sadrže obilježja zbog kojih su predloženih za zaštitu prostornim planom Zagrebačke županije prema kategoriji zaštite za razdoblje od 2016. do 2020. godine, a obilazena su tijekom perioda 2016/2019. g.

EVIDENTIRANI DIJELOVI PRIRODE PREDLOŽENI ZA ZAŠTITU PROSTORNIJIM PLANOM ZAGREBAČKE ŽUPANIJE			
Br.	KATEGORIJA ZAŠTITE	NAZIV	PODRUČJE GRADA / OPĆINE
1.	Posebni rezervat – ornitološki	Črnec Rugvički	Rugvica
2.	Park-šuma	Hrastova šuma kod Hrastja	Sv. Ivan Zelina
3.	Park-šuma	Starka	Dugo Selo
4.	Park-šuma	Pleso – Hrastov šumarak uz zračnu luku	V. Gorica
5.	Značajni krajobraz	Dolina rijeke Kupe	Krašić, Pisarovina, Pokupsko
6.	Značajni krajobraz	Krajolik dvorca Slavetić s dolinom potoka Radilovac	Jastrebarsko
7.	Značajni krajobraz	Dolina rijeke Kupčine	Krašić
8.	Značajni krajobraz	Dolina potoka Čnec i krajolik uz potok Lužnicu	Zaprešić
9.	Značajni krajobraz	Ribnjak Vukšinac	Dubrava, Farkaševac
10.	Značajni krajobraz	Zelinska glava s njenom okolicom	Sv. Ivan Zelina
11.	Značajni krajobraz	Livade uz vodotok Vuna	Preseka
12.	Značajni krajobraz	Ribnjak Fuka	Gradec
13.	Značajni krajobraz	Vukomeričke gorice, Predio Bukovčak-Sv. Kata	V. Gorica
14.	Značajni krajobraz	Dolina Rečice i Kravarščice	V. Gorica, Kravarsko i Pokupsko
15.	Značajni krajobraz	Izvořišno područje rijeke Odre	V. Gorica, Orle
16.	Spomenik prirode	Skupina hrasta kitnjaka na raskrižju putova za Vídalín	Klinča Sela
17.	Spomenik prirode	Sopotski slap	Žumberak
18.	Spomenik prirode	Stoljetni hrast u Stupničkom lugu	Stupnik
19.	Spomenik prirode	Skupina starih hrastova u Turopoljskom lugu	V. Gorica
20.	Spomenik prirode	Bukevje-hrast lužnjak uz pokos savskog nasipa	Orle
21.	Spomenik prirode	Hrast lužnjak u Donjem Hruševcu	Kravarsko
22.	Spomenik parkovne arhitekture	Park u Laduču	Brdovec
23.	Spomenik parkovne arhitekture	Novi Dvori	Zaprešić
24.	Spomenik parkovne arhitekture	Park u Donjoj Zelini	Sv. Ivan Zelina
25.	Spomenik parkovne arhitekture	Donja Topličica	Sv. Ivan Zelina
26.	Spomenik parkovne arhitekture	Stari jasen u Dugom Selu – Mihanovićeva ul. 1	Dugo Selo
27.	Spomenik parkovne arhitekture	Park u Dugom Selu	Dugo Selo
28.	Spomenik parkovne arhitekture	Park u središtu Vrbovca	Vrbovec
29.	Spomenik parkovne arhitekture	Kurija Modić-Bedeković u D. Lomnici	V. Gorica
30.	Spomenik parkovne arhitekture	Lipa kod kurije Josipović u Kurilovcu (V. Gorica)	V. Gorica
31.	Spomenik parkovne arhitekture	Stablo taksodija-Veleševac	Orle

Tablica 54: Evidentirani dijelovi prirode predloženi za zaštitu Prostornim planom Zagrebačke županije;

Izvor: Prostorni plan Zagrebačke županije

EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000

U promatranom razdoblju, izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prirode ("Narodne Novine", broj 15/18) izmijenjen je pravni okvir za područja ekološke mreže i donesena je Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže ("Narodne novine", broj 80/19). Temeljem novih propisa revidirana su područja ekološke mreže Republike Hrvatske utvrđena temeljem prethodno važeće Uredbe o ekološkoj mreži ("Narodne Novine", broj 124/13 i 105/15). Tako se na području Zagrebačke županije Zaprešića nalaze 4 područja odnosno dijelovi područja ekološke mreže očuvanja značajna za ptice (POP) i 22 područja odnosno dijelovi područja ekološke mreže očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS).

EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000 NA PODRUČJU ZAGREBAČKE ŽUPANIE		
KOD	NAZIV PODRUČJA	PODRUČJE GRADA / OPĆINE
Područja očuvanja značajna za ptice – POP (Područja posebne zaštite – SPA)		
HR1000001	Pokupski bazen	Jastrebarsko, Klinča Sela, Pisarovina
HR1000002	Sava kod Hrušćice sa šljunčarom Rakitje	Velika Gorica, Rrugvica, Sveta Nedelja
HR1000003	Turopolje	Velika Gorica, Orle
HR1000009	Ribnjaci uz Česmu	Dubrava, Farkaševac
Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS (Područja od značaja za Zajednicu)		
HR2000670	Cret Dubravica	Dubravica
HR2001070	Sutla	Brdovec
HR2001506	Sava uzvodno od Zagreba	Brdovec, Zaprešić, Samobor, Sv. Nedelja
HR2001178	Vugrinova špilja	Samobor
HR2000583	Medvednica	Jakovlje, Bistra, Zaprešić
HR2000589	Stupnički lug	Stupnik
HR2000586	Žumberak – Samoborsko gorje	Žumberak, Krašić, Samobor, Jastrebarsko, Klinča Sela
HR2000780	Klinča Sela	Klinča Sela
HR2001335	Jastrebarski lugovi	Jastrebarsko, Klinča Sela
HR2000449	Ribnjaci Crna Mlaka	Jastrebarsko, Klinča Sela
HR2000642	Kupa	Krašić, Pisarovina, Pokupsko
HR2000451	Ribnjaci Pisarovina	Pisarovina
HR2001383	Klasnići	Pokupsko
HR2000799	Gornji Hrušavec – potok Kravarščica	Kravarško
HR2001311	Sava nizvodno od Hrušćice	Velika Gorica, Orle, Rrugvica, Ivanić-Grad
HR2001031	Odra kod Jagodna	Velika Gorica
HR2000415	Odransko polje	Velika Gorica, Orle
HR2000416	Lonjsko polje	Križ, Ivanić-Grad
HR2000444	Varoški Lug	Dubrava
HR2001327	Ribnjak Dubrava	Dubrava
HR2000440	Ribnjaci Siščani i Blatnica	Farkaševac
HR2001323	Česma – šume	Farkaševac
HR2000465	Žutica	Ivanić-Grad, Križ

Tablica 55: Ekološka mreža NATURA 2000 na području Zagrebačke županije;

Izvor: Ekološka mreža NATURA 2000, Državni zavod za zaštitu prirode (WMS/WFS servisi), stanje svibanj 2020.;

U suradnji JU Zeleni prsten Zagrebačke županije s Ministarstvom zaštite okoliša i energetike, u sklopu projekta "Uspostava okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000", u tijeku je izrada Planova upravljanja za Natura 2000 područja.

Prijedlog za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode (u izradi):

PREDLOŽENA KATEGORIJA ZAŠTITE	PODRUČJE	STATUS
PARK-ŠUMA	Park Šuma Gović (Jastrebarsko)	treba uskladivanje sa Zakonom o zaštiti prirode ("Narodne novine", broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19), revizija podloge nakon štete od olujnog vjetra 2013. g
SPOMENIK PARKOVNE ARHITEKTURE	Park u Laduču	u izradi, inventarizacija, valorizacija

Tablica 56: Ekološka mreža NATURA 2000 na području Zagrebačke županije;

Izvor: JU Zeleni prsten Zagrebačke županije, 2020.

2.5.2. Zaštita i očuvanje kulturnih dobara

MJERE ZAŠTITE I OČUVANJA KULTURNE BAŠTINE U PROSTORNIM PLANOVIMA

Mjere zaštite i očuvanja kulturne baštine kontinuirano se ažuriraju i ugrađuju u prostorno-plansku dokumentaciju. Prostorni planovi, temeljem Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ("Narodne novine", broj 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18, 32/20 i 62/20), obavezno sadrže podatke iz konzervatorske podloge sa sustavom mjera zaštite nepokretnih kulturnih dobara koja se nalaze na području obuhvata plana čija je obveza izrade utvrđena i Prostornim planom Zagrebačke županije. Konzervatorsku podlogu izraduje nadležno tijelo – Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Zagrebu za područje Zagrebačke županije. Konzervatorski odjel u Zagrebu sudjeluje u postupku izrade i donošenja prostornih planova izradom konzervatorskih podloga, sustavom mjera zaštite te izdavanjem mišljenja i suglasnosti.

Do danas su izrađeni prostorni planovi uređenja svih gradova i općina na području Zagrebačke županije s ugrađenim podacima iz konzervatorskih podloga sukladno navedenom Zakonu. U skladu s dinamikom izmjena i dopuna prostornih planova te obuhvatom istih, dopunjaju se i podaci u svezi zaštite i očuvanja kulturnih dobara lokalnog značenja.

U proteklom četverogodišnjem razdoblju, na razini Županije, za kulturna dobra regionalnog značenja na snazi su podaci iz ožujka 2018. godine, koje je Konzervatorski odjel u Zagrebu dostavio Zavodu za potrebe izrade VII. Izmjena i dopuna Prostornog plana Zagrebačke županije. Kulturna dobra su sistematizirana po vrstama i statusu (zaštićena, preventivno zaštićena i evidentirana) kako slijedi:

- 18 zaštićenih kulturno povijesnih cjelina (6 gradskih, 5 gradsko-seoskih i 7 seoskih obilježja),
- 3 zaštićena stara grada,
- 2 zaštićene vojne građevine,
- 72 stambene građevine (65 zaštićenih i 7 preventivno zaštićenih),

- 24 građevine javne namjene (17 zaštićenih i 7 preventivno zaštićenih),
- 132 sakralne građevine (127 zaštićenih i 5 preventivno zaštićenih),
- 11 gospodarskih i industrijskih građevina (2 zaštićene i 9 preventivno zaštićenih),
- 33 etnološke građevine (25 zaštićenih i 8 preventivno zaštićenih),
- 263 arheoloških zona i nalazišta (4 zaštićene, 3 preventivno zaštićene i 256 evidentiranih),
- 11 povijesno-memorijskih područja i obilježja (9 zaštićenih i 2 preventivno zaštićene),
- 2 preventivno zaštićena hortikulturna spomenika i
- 1 zaštićeni kulturni krajolik.

2.5.3. Zaštita i očuvanje okoliša

Zaštita i očuvanje okoliša na području Zagrebačke županije u djelokrugu je rada Odsjeka za zaštitu okoliša Upravnog odjela za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša Zagrebačke županije. Prema podacima Odsjeka iz veljače 2020. godine u tijeku je izrada Izvješća o zaštiti zraka 2016.–2019., a Izvješće o stanju okoliša će se izraditi u 2021. godini.

PROVEDBA ZAKONA O ZAŠTITI OKOLIŠA

Temeljem Zakona o zaštiti okoliša ("Narodne novine", broj , 130/11, 47/14 i 61/17), a u svezi sa Programom zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama za područje Zagrebačke županije ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 35/15) na Županijskoj skupštini Zagrebačke županije dana 29. rujna 2017. godine donesen je Program mjerena razine onečišćenosti u lokalnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka za područje Zagrebačke županije. Mjerna mjesta za praćenje onečišćenih tvari u zraku i lokacije mjernih postaja u lokalnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka u Zagrebačkoj županiji određena su na područjima gradova Samobora, Zaprešića, Svetе Nedelje i Dugog Sela. Navedeni Program objavljen je u "Glasniku Zagrebačke županije", broj 30/17 od 6.10.2017. godine.

2.5.4. Obnova zgrada oštećenih potresom

Dana 22. ožujka 2020. u 6:24 sati seizmografi Seismološke službe Republike Hrvatske zabilježili su vrlo jak potres magnitude 5.5 prema Richteru s epicentrom 7 km sjeverno od središta Zagreba, u Markuševcu, na dubini od 10 km. Posljedica ovog potresa je djelomično odnosno potpuno uništenje brojnih zgrada i građevina na području Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije. Oštećena je i djelomično uništena donjogradска kulturno-povijesna cjelina grada Zagreba s pretežito višestambenim starijim zgradama i mnogobrojnim kulturnim dobrima javne namjene, zatim područje Markuševca s pretežito obiteljskim kućama, kao i područje između ta dva dijela grada te područja u Krapinsko-zagorskoj i Zagrebačkoj županiji. U potresu je ozlijedeno ukupno 27 ljudi, dok je jedna osoba preminula od zadobivenih ozljeda. U sljedećih mjesec dana seizmografi su zabilježili više od 1000 potresa manje snage, od toga 145 potresa magnitude iznad 1,3 po Richteru, te još oko 850 potresa magnituda manjih od 1,3.

Prema podacima Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, u potresu 22. ožujka u Zagrebu je oštećeno 25 tisuća zgrada, u Krapinsko-zagorskoj županiji 409 te 510 u Zagrebačkoj županiji, dakle ukupno **26 tisuća zgrada**. Oko 1,5 posto oštećenih zgrada javne je namjene (obrazovne i zdravstvene institucije, crkve, muzeji, kazališta i druge kulturne institucije, upravne zgrade), a 98,5 posto su zgrade u privatnom vlasništvu. Razmjeri štete procijenjeni su na oko 86 milijardi kuna.

Nakon preliminarnih informacija od timova inženjera koji nakon potresa pregledavaju zgrade i uporabljivost istih na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske i Zagrebačke županije, nadležno Ministarstvo utvrdilo je da postoji određena tipologija konstrukcijskih oštećenja. Uglavnom se radi o:

a) otkazivanju mehaničke otpornosti i stabilnosti nekonstrukcijskih elemenata (dimnjaci, fasadni ukrasni elementi i sl.) koji svojim padom nanose oštećenja na pokrovu i omogućavaju prodor vode i daljnja oštećenja ili direktno oštećuju konstrukcijske elemente

b) otkazivanju mehaničke otpornosti i stabilnosti konstrukcijskih elemenata koji u bitnome ugrožavaju stabilnost zgrade (zabatni zidovi, nadozidi, zidani stupovi, dijelovi zidova između/ispod prozora, svodovi, stropovi, stubišta i sl.). Među te elemente ubrajuju se i oštećena krovija koja nerijetko zbog urušavanja pojedinih nosivih zidova postaju nestabilna.

c) kod pojedinih zgrada je upitna mehanička otpornost i stabilnost u cijelosti.

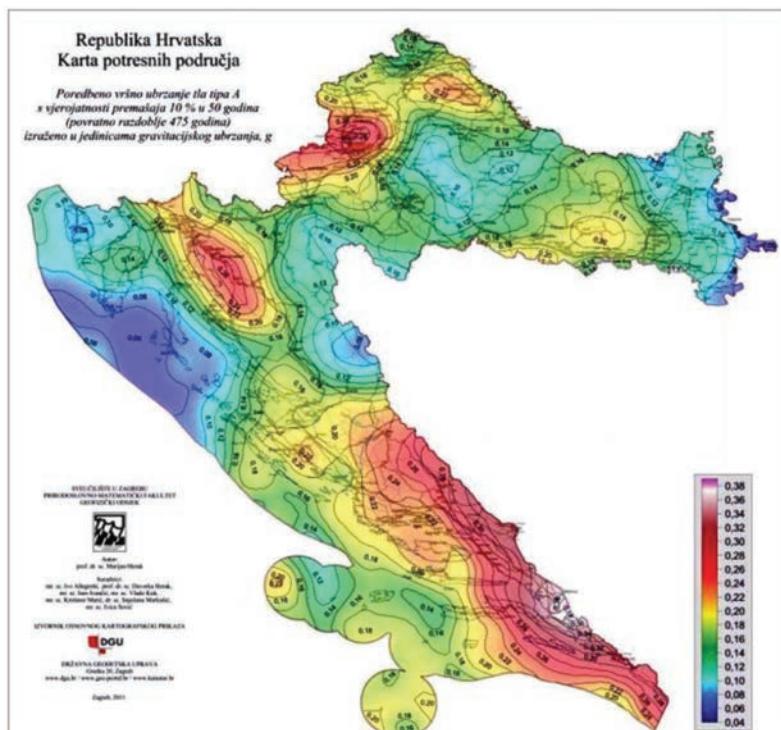
Nakon djelovanja potresa, osim trenutnih i vidljivih oštećenja konstrukcije, stare zidane zgrade dodatno su izgubile znatan dio svoje mehaničke otpornosti za prihvrat novog potresnog opterećenja te je potreban ozbiljan inženjerski pristup obnove kako bi iste u nastavku ispunjavale svoju svrhu.

U sljedećem razdoblju provodit će se obnova zgrada oštećenih potresom. Hrvatski sabor donio je 11. rujna 2020. **Zakon o obnovi zgrada oštećenih potresom** na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije. Zakon je objavljen u "Narodnim novinama", broj 102/20 i na snazi je od 17. rujna 2020. Ovim se Zakonom uređuje način i postupak obnove odnosno uklanjanja zgrada oštećenih odnosno uništenih u prirodnjo nepogodi proglašenoj na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije, uređuje se gradnja zamjenskih obiteljskih kuća i stambeno zbrinjavanje osoba pogodenih tom nepogodom, određuju se nadležna tijela, rokovi za postupanje i druga pitanja, a radi zaštite života i zdravlja ljudi, zaštite životinja, zaštite imovine, zaštite okoliša, prirode i kulturne baštine te stvaranja uvjeta za uspostavu normalnoga života na pogodenom području.

Zakonom se propisuje: smanjenje i pojednostavljenje dokumentacije potrebne za obnovu, smanjenje troškova i skraćivanje vremena njihove izrade, uz sufinanciranje Republike Hrvatske i Grada Zagreba odnosno Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije; osnivanje Fonda za obnovu Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije; organizacija i provedba obnove oštećenih zgrada popravkom konstrukcije, pojačanjem konstrukcije, cjelevitom obnovom konstrukcije, cjelevitom obnovom zgrade i/ili popravkom nekonstrukcijskih elemenata odnosno uklanjanje uništenih zgrada, uz sufinanciranje Republike Hrvatske i Grada Zagreba odnosno Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije; gradnja zamjenskih obiteljskih kuća sredstvima Republike Hrvatske, Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije odnosno novčana pomoć za njihovu gradnju; novčana pomoć za nužnu privremenu zaštitu zgrada od utjecaja atmosferilija te uklanjanja i pridržanja opasnih dijelova zgrada koji su mogli odnosno koji mogu ugroziti život ili zdravlje ljudi, za popravak ili zamjenu dimnjaka i zabatnog zida te popravak stubišta i dizala; novčana pomoć za izvođenje radova na obnovi oštećenih zgrada za vlasnike i suvlasnike koji sami obnavljaju zgrade; mogućnost za vlasnike i

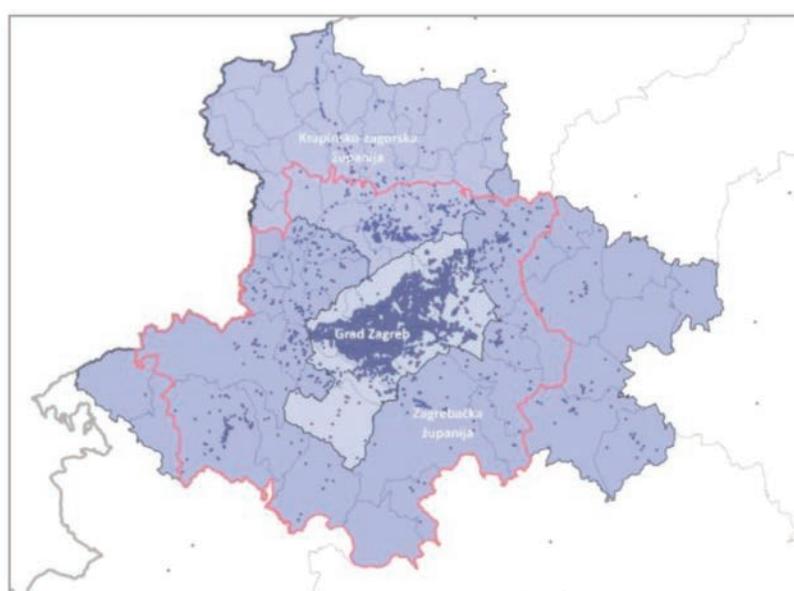
svučasnike da o svom trošku izvode pojačanje konstrukcije iznad razine obnove iz Tehničkog propisa za građevinske konstrukcije, kao i da provedu cjelovitu obnovu zgrade, uz plaćanje razlike troškova; privremeno i trajno stambeno zbrinjavanje osoba pogodenih tom nepogodom davanjem stanova u najam odnosno u vlasništvo.

Neposredno pred zaključenje ovog Izvješća za razdoblje 2016.–2020. godine, dana 29. prosinca 2020. dogodio se razoran potres jačine 6,2 prema Richteru s epicentrom kod Petrinje. Osim značajnih materijalnih šteta ovaj je potres uzeo i 7 ljudskih žrtava. Nakon tog potresa na spomenutom epicentralnom području uslijedili su jaki naknadni potresi unutar izražene seizmičke sekvene koja će potrajati tijekom 2021., a možda i dulje. Prema podacima Seizmološke službe pri Geofizičkom odsjeku PMF-a, Petrinjski potres jedan je od dva najjača instrumentalno zabilježena potresa koji su se dogodili na teritoriju Republike Hrvatske od početka 20. stoljeća otkada počinje instrumentalno bilježenje potresa u Hrvatskoj. Velike materijalne štete prijavljene su na području Sisačko-moslavačke županije te Karlovačke i Zagrebačke županije. Na području Zagrebačke županije najveće štete dogodile su se u općinama Kravarsko i Pokupsko, Gradu Zaprešiću, gradovima Jastrebarsko i Ivanić-Grad te u Općini Pisarovina. U tijeku je pružanje najnužnije pomoći stanovnicima ugroženih područja, zatim slijedi detaljan pregled objekata i postupak obnove oštećenih građevina.

Slika 49: Karta potresnih područja Republike Hrvatske;

Izvor: Prirodoslovno matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Geofizički odsjek, 2012. (izvor: www.pmf.unizg.hr)

Slika 50: Informativni pregled prijavljenih oštećenja zgrada nakon potresa na području Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko – zagorske županije, lipanj 2020.

Izvor: www.zagreb.hr

2.6. Obvezni prostorni pokazatelji

U skladu s Pravilnikom o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru ("Narodne novine", broj 48/14 i 19/15), tablični prikazi pod nazivom Obvezni prostorni pokazatelji obvezan su sadržaj ovog Izvješća. Pravilnikom je određeno koje podatke trebaju sadržavati tablični prikazi, razina obrade i izvor podataka. U nastavku se daje pregled osnovnih prostornih podataka za područje Zagrebačke županije. Detaljniji pokazatelji za gradove i općine nalaze se u prethodnim poglavljima.

OBVEZNI PROSTORNI POKAZATELJI ZA PODRUČJE ZAGREBAČKE ŽUPANIJE 1/4						
	Osnovna tematska cjelina	Skupina pokazatelja	Pokazatelj	Vrijednost	Način prikaza	Izvor podataka
1.	OPĆI POKAZATELJI RAZVOJA KRETANJA					
1.1.	DEMOGRAFSKA STRUKTURA	A. Razmještaj i struktura stanovništva	1. Broj stanovnika (2011.)	317.606	broj	DZS
			2. Indeks kretanja broja stanovnika 2011./2001.	102,5	broj	
			3. Prirodni priраст stanovništva	-980	broj	
		B. Razmještaj i struktura kućanstava	1. Broj kućanstava	101.274	broj	DZS
			2. Indeks rasta broja kućanstava	107	broj	
			3. Prosječna veličina kućanstva	3,09	broj	
1.2.	SOCIJALNO-GOSPODARSKA STRUKTURA	Ekonomski razvoj	1. Indeks razvijenosti	105,9	broj	MRRFEU
			2. Stupanj razvijenosti	IV.	broj	
2.	STRUKTURA NASELJA I PODRUČJA ZA RAZVOJ IZVAN NASELJA					
2.1.	OBILJEŽJA SUSTAVA NASELJA	Razmještaj, gustoća naselja i naseljenosti	1. Broj naselja	694	broj	DZS
			2. Gustoća naselja	226,7	broj naselja /1.000 km ²	
			3. Gustoća naseljenosti	103,7	broj stan. /km ²	
2.2.	KORIŠTENJE ZEMLJIŠTA U NASELJIMA	A. Površina naselja	1. Površina naselja (GP+IGP)	42.761,2	ha	PPŽ, PPUG/O
			1. Površina GP naselja – ukupno planirana	33.004,9	ha	
			2. Udio GP u odnosu na ukupnu površinu	10,8	%	
			3. Udio izgrađenog GP u odnosu na ukupnu površinu	7,6	%	
			4. Udio neizgrađenog GP u odnosu na ukupno GP	3,2	%	
			5. Udio neuredenog GP u odnosu na ukupno GP	–	%	
			6. Broj stanovnika / ukupna površina GP	9,6	st./ha	
			7. Broj stanovnika / izgrađena površina GP	–	st./ha	
		B. Građevinska područja (GP)	8. Broj stanovnika / uređena površina GP	–	st./ha	DPPR, PPPPO, PPŽ, PPGZ, PPUG/O, GUP, UPU
			1. Površina izdvojenog građevinskog područja izvan naselja – ukupno planirana	uk. 9.756,3	ha, 0,03 ha/st.	
2.3.	IZDVJOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA (IZVAN NASELJA)	Izdvojena građevinska područja (IGP)	2. Površina i udio površine IGP pojedine namjene u odnosu na ukupnu površinu IGP:			PPŽ, PPUG/O
			2.a. Ugostiteljsko-turistička namjena	304,0	ha 3,1 %	
			2.b. Gospodarska namjena – ukupna	5.727,8	ha 58,7 %	
			2.c. Sport i rekreacija	2.928,9	ha 30,0 %	
			2.d. Područja posebne namjene	496,3	ha 5,1 %	
			2.e. Površina groblja	299,3	ha 3,1 %	
			3. Ukupni planirani smještajni kapacitet u TRP	8.960	broj postelja	
			4. Broj turističkih postelja po km' obalne crte	–	broj/km'	

OBVEZNI PROSTORNI POKAZATELJI ZA PODRUČJE ZAGREBAČKE ŽUPANIJE 2/4						
	Osnovna tematska cjelina	Skupina pokazatelja	Pokazatelj	Vrijednost	Način prikaza	Izvor podataka
3.	POSTOJEĆA INFRASTRUKTURNA OPREMIJENOST					
3.1. PROMETNA INFRASTRUKTURA	A. Cestovni promet	1.	Duljina cesta po vrstama:	uk. 2.660,07	km	HAC, HC, ŽUC, UO za promet
			- autopiste	133,60	km	
			- državne ceste	296,98	km	
			- županijske ceste	628,16	km	
			- lokalne ceste	575,07	km	
		2.	- ceste u velikim gradovima	1.026,26	km	
			Udio pojedinih vrsta cesta:			
			- autopiste	5,0	%	
			- državne ceste	11,2	%	
			- županijske ceste	23,6	%	
		3.	- lokalne ceste	21,6	%	
			- ceste u velikim gradovima	38,6	%	
			Cestovna gustoća (duljina cesta/površina područja)			
			- autopiste	0,04	km/km ²	
			- državne ceste	0,10	km/km ²	
	B. Željeznički promet	1.	- županijske ceste	0,20	km/km ²	
			- lokalne ceste	0,19	km/km ²	
			- ceste u velikim gradovima	0,34	km/km ²	
			Duljina pruge prema vrstama:	uk. 181,7	km	
		2.	- dvokolosječne	25,93	km	HŽ
			- jednokolosječne	147,16	km	
			- (elektrificirane)	(148,72)	km	
		3.	Udio pojedinih vrsta pruga:			
			- dvokolosječne	18,99	%	
			- jednokolosječne	81,01	%	
		C. Zračni promet	- (elektrificirane)	(81,87)	%	
			Gustoća željezničkih pruga (duljina / površina područja):			
			- dvokolosječne	0,011	km/km ²	
	D. Pomorski promet	1.	- jednokolosječne	0,048	km/km ²	
			- (elektrificirane)	(0,059)	km/km ²	
		2.	Broj zračnih luka prema vrstama	1	broj	MPPI
			Površina zračnih luka	330	ha	
		3.	-	-	-	MPPI
			Broj riječnih luka prema veličini i rijeci	-	broj	
		E. Riječni promet	KLASA i duljina plovnih putova:	uk. 117,5	km	MPPI
			- I. KLASA	87,4	km	
			- II. KLASA	30,1	km	
	3.2. ENERGETSKA INFRASTRUKTURA	A. Opskrba električnom energijom	Broj postojećih baznih stanica na 100 stanovnika	392 0,123	broj broj/100 st.	HAKOM
			Duljina elektroopskrbnih vodova	uk. 9.112,7	km	
			- visokonaponski	529,1	km	
			- srednjenaoponski	3.577,8	km	
			- niskonaponski	5.008,8	km	
		B. Opskrba plinom	Udio elektroopskrbnih vodova prema vrsti			HEP
			- visokonaponski	5,81	%	
			- srednjenaoponski	39,26	%	
			- niskonaponski	54,93	%	
			Duljina plinovoda	uk. 2.781,8	km	
		1.	- magistralni plinovod	230,7	km	PLINACRO, lokalni distributer
			- lokalni plinovod	2.551,1	km	
			Udio prema vrsti plinovoda			
		2.	- magistralni plinovod	8,3	%	
			- lokalni plinovod	91,7	%	
			Duljina naftovoda	495,94	km	JANAF, INA

OBVEZNI PROSTORNI POKAZATELJI ZA PODRUČJE ZAGREBAČKE ŽUPANIJE 3/4						
	Osnovna tematska cjelina	Skupina pokazatelja	Pokazatelj	Vrijednost	Način prikaza	Izvor podataka
3.3.	OPSKRBA VODOM I ODVODNJA OTPADNIH VODA	A. Opskrba pitkom i tehnološkom vodom	1. Duljina javne vodoopskrbne mreže	uk. 3.857,90	km	HRV. VODE, lokalni distributer
			2. Potrošnja pitke vode	*	l / st.	
		B. Pročišćavanje otpadnih voda	1. Duljina kanalizacijske mreže	1.139,93	km	HRV. VODE, lokalni distributer
			2. Uredaji za pročišćavanje otpadnih voda - broj i kapacitet	5 110.700	broj, ES	
3.4.	GOSPODARENJE OTPADOM	Odlagališta otpada	1. Broj i površina odlagališta prema vrsti:			AZO PPUG/O
			- za komunalni i inertni otpad	5 / 38,7	broj / ha	
			Sanacija neuređenih odlagališta (broj, površina)	uk. 9 / 55,8	broj / ha	
			2. - sanirano	4 / 17,1	broj / ha	
			- sanacija u tijeku	5 / 38,7	broj / ha	
			- sanacija u pripremi	-- / --	broj / ha	
4. KORIŠTENJE I ZAŠTITA ZNAČAJNIH PROSTORA						
4.1.	KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA	A. Poljoprivreda	1. Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta	123.578,0	ha	PPŽ, PPGZ, PPUO/C, GUP, UPU
			2. Udio poljoprivrednog zemljišta	40,4	%	
			3. Površina poljoprivrednog zemljišta po stanovniku	0,39	ha/ stanovniku	
		B. Šumarstvo	1. Ukupna površina šumskog zemljišta	116.903,0	ha	
			2. Udio šumskog zemljišta	38,2	%	
			3. Površina šumskog zemljišta po stanovniku	0,37	ha/ stanovniku	
		C. Vode	1. Površine površinskih voda prema vrsti (rijeke, jezera, ribnjaci, umjetni bazeni...)	10.263,0	ha	
			2. Udio površina površinskih voda u odnosu na površinu županije	3,4	%	
			3. Duljina vodotoka	cca. 1.600	km	
		D. Morska obala	--	--	--	
		E. Mineralne sirovine	Broj i površina eksploatacijskih polja po vrstama mineralnih sirovina:			
			građevinski pjesak i šljunak	8	broj	
				-	ha	
			ciglarska i keramička glina	1	broj	
				-	ha	
			arhitektonsko-građevni i tehničko-građevni kamen	5	broj	
				-	ha	
			ugljikovodici (nafta i plin)	11	broj	
				-	ha	
			geotermalne i mineralne vode	2	broj	
				-	ha	
4.2.	ZAŠTIĆENE PRIRODNE VRIJEDNOSTI	Zaštićena područja prirode	1. Broj i površina zaštićenih područja	32 **37.346,1	broj ha	MZOIP, DZZP
			2. Područja ekološke mreže, ukupno	27 **70.126,1	broj ha	
			2.a Područja očuvanja značajna za ptice	4 32.119,5	broj ha	
			2.b Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove	23 46.927,5	broj ha	
4.3.	KULTURNΑ DOBRA	Struktura registriranih kulturnih dobara	1. Broj zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara	273	broj	MK
			2. Broj i udio obnovljenih kulturnih dobara	- %	broj %	
			3. Broj i udio ugroženih kulturnih dobara	- %	broj %	
4.4.	PODRUČJA POSEBNIH KARAKTERISTIKA	Područja potencijalnih prirodnih i drugih nesreća	***	***	***	***

OBVEZNI PROSTORNI POKAZATELJI ZA PODRUČJE ZAGREBAČKE ŽUPANIJE 4/4						
	Osnovna tematska cjelina	Skupina pokazatelja	Pokazatelj	Vrijednost	Način prikaza	Izvor podataka
5.	DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA					
5.1.	POKRIVENOST PROSTORNIM PLANOVIMA	Pokrivenost PP prema razini planova i izvješća	1. Broj donesenih PP na snazi – PPŽŽ – PPPPO – PPUO/G – GUP – UPU – DPU	uk. 189 1 **** 2 34 3 109 40	broj broj broj broj broj broj	ZPU
			2. Broj donesenih izmjena i dopuna PP na snazi – PPŽŽ – PPPPO – PPUO/G – GUP – UPU – DPU	uk. 255 6 – 149 12 50 38	broj broj broj broj broj broj	
			3. Broj PP u izradi – PPŽŽ – PPPPO – PPUO/G – GUP – UPU – DPU	uk. 27 – – 12 1 13 1	broj broj broj broj broj broj	
5.2.	PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA		Broj izdanih pojedinačnih akata prostornog uredenja po vrstama (2017.–30.9.2020.): upravni akti neupravni akti	uk. 17.374 8.771 8.603	broj broj broj	UO za prostorno uredenje Zagrebačke županije
5.3.	URBANA PREOBRAZBA		Broj PP Površina	1 31,8	broj ha	ZPU
5.4.	URBANA SANACIJA		1. Broj izdanih rješenja o ozakonjenju – ukupno: – u razdoblju 2017.–30.9.2020.: 2. Planovi sanacije, izmjene i dopune PP	53.580 cca 17.000 –	broj broj broj	AZONIZ

* Opisano u tekstuallnom dijelu ovog Izvješća prema distributerima

** Iz zbirne površine su izuzeta preklapanja površina pojedinih zaštićenih područja

*** Opisano u tekstuallnom dijelu ovog Izvješća

**** Na području Zagrebačke županije nalazi se dio važećih PPPPO, PP Medvednica i PP Žumberak – Samoborsko gorje – nema pojave ili podaci nisu dostupni

Tablica 57: Pregled osnovnih prostornih podataka za područje Zagrebačke županije

Izvori: navedeni u tablici, obrada podataka: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

3. ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA

3.1. Izrada prostornih planova

Prostorni planovi izrađuju se i donose u postupcima određenima Zakonom o prostornom uređenju. Zakonom se određuje izrada prostornih planova nove generacije, kao i mogućnost izrade i donošenja, u skladu s člankom 198. Zakona, izmjena i dopuna odnosno stavljanja izvan snage dokumenata prostornog uredenja donesenih na temelju Zakona o prostornom uređenju i gradnji ("Narodne novine", broj 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12 i 55/12).

Na temelju Zakona o prostornom uređenju, kao novi dokumenti prostornog uređenja, u promatranom izvještajnom razdoblju, doneseni su samo oni na državnoj razini. To su: nova Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 106/17), te dva urbanistička plana uređenja državnog značaja koji se djelomično nalaze na području Zagrebačke županije; Urbanistički plan uređenja "Skijaški kompleks, Medvednica" i Urbanistički plan uređenja "Vršna zona, Medvednica". Više o ovim dokumentima prostornog uređenja navedeno je u poglavljju 3.1.2. Važeći prostorni planovi. Osim ovih važećih dokumenata, potrebno je napomenuti da je 2018. godine, sukladno Zakonu i Pravilniku o državnom planu prostornog razvoja ("Narodne novine", broj 122/15), započela izrada Državnog plana prostornog razvoja kao krovnog prostornog plana. Detaljnije o ovom planu navedeno je u poglavljju 3.1.3. Prostorni planovi u postupku izrade i donošenja.

Na temelju Zakona o prostornom uređenju, 2017. godine izrađena je Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 106/17) koja je temeljni državni dokument za usmjerjenje razvoja u prostoru. Strategijom su određene dugoročne zadaće prostornog razvoja, strateška usmjerjenja razvoja djelatnosti u prostoru i polazišta za koordinaciju njihovih razvojnih mjera u prostoru. Prostorni planovi, sektorske strategije, planovi i drugi razvojni dokumenti pojedinih gospodarskih i upravnih područja i djelatnosti trebaju biti uskladjeni s navedenom Strategijom.

3.1.1. Nadležnost Zagrebačke županije, velikih gradova, gradova i općina

Sukladno članku 81. Zakona o prostornom uređenju stručne poslove u vezi s izradom nacrtu prijedloga i nacrtu ko- načnih prijedloga prostornih planova, osim same izrade tih nacrta, te administrativne poslove u vezi s izradom i dono- šenjem prostornih planova obavljaju nositelji izrade prostornih planova.

OBVEZE I NADLEŽNOSTI ZAGREBAČKE ŽUPANIJE U PROCESU IZRADE I DONOŠENJA PROSTORNIH PLANOVA

Nositelj izrade prostornih planova županijske razine jest Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša Zagrebačke županije sa ustrojenim Odsjekom za prostorno uređenje i gradnju.

Temeljem članka 60. stavka 3. Zakona, prostorni planovi županijske razine su:

- prostorni plan županije (PPŽ),
- urbanistički plan uređenja županijskog značaja (UPUŽ) koji se donosi za izdvojeno građevinsko područje izvan naselja za gospodarsku i/ili javnu namjenu županijskog značaja.

– Prostorni plan županije (PPŽ)

Prostorni plan županije donosi se obvezno za područje županije. Prostornim planom županije propisuju se uvjeti provedbe zahvata u prostoru za javne, društvene i druge građevine područnog (regionalnog) značaja, uvjeti provedbe za- hvata u prostoru područnog (regionalnog) značaja koji se prema posebnim propisima koji uređuju gradnju ne smatraju gradnjem, te se daju smjernice za izradu urbanističkih planova uređenja na izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja za gospodarsku i javnu namjenu područnog (regionalnog) značaja. Prostorni plan županije donosi županijska skup- ština po pribavljenoj suglasnosti Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja o usklađenosti plana sa Zakonom i propi- sima donesenim na temelju Zakona. S obzirom da tijekom izrade VII. izmjena i dopuna Prostornog plana županije nije stupio na snagu Državni plan prostornog razvoja, a zbog potreba provođenja zahvata u prostoru državnog značaja, VII. izmjenama su utvrđene odredbe za neposrednu provedbu sljedećih zahvata u prostoru od državnog značaja: Hotelsko- poslovni kompleks "Zagreb airport City", logističko-poslovni kompleks "Zagreb airport multi modal Cargo-city", Zrakoplovna tehnička škola Rudolfa Perešina, sve unutar prostora za razvoj Zračne luke Franjo Tuđman, Projekt zaštite od poplava u slivu rijeke Kupe, istraživanje i eksploracija mineralnih sirovina, ugljikovodika i geotermalnih voda u energetske svrhe.

– Urbanistički plan uređenja županijskog značaja (UPUŽ)

Urbanistički plan uređenja županijskog značaja je urbanistički plan uređenja izdvojenog građevinskog područja izvan naselja za gospodarsku i/ili javnu namjenu koja je od županijskog značaja, kojim se propisuju uvjeti provedbe svih zahvata u prostoru unutar svog obuhvata i uvjeti provedbe infrastrukture izvan područja za koje se donosi urbanistički plan uređenja za potrebe tog područja. Urbanistički plan uređenja županijskog značaja donosi se obvezno za područje određeno prostornim planom županije, a donosi ga županijska skupština.

– Prostorni plan područja posebnih obilježja (PPPPO)

Prema članku 55. Zakona o prostornom uređenju i gradnji, koji je prethodio sada važećem Zakonu, u županijskoj nadležnosti je bila izrada prostornog plana područja posebnih obilježja (PPPPO) u slučaju da je obveza izrade tog plana bila određena prostornim planom županije. Temeljem Prostornog plana Zagrebačke županije, sukladno odredbama Za- kona o prostornom uređenju i gradnji, bio je izrađen Prostorni plan područja posebnih obilježja Črnkovec – Zračna luka Zagreb ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 23/12) kojeg je donijela Županijska skupština Zagrebačke županije. Plan je u prosincu 2020. godine stavljen izvan snage.

OBVEZE I NADLEŽNOSTI VELIKIH GRADOVA, GRADOVA I OPĆINA U PROCESU IZRADE I DONOŠENJA PROSTORNIH PLANOVA

Nositelj izrade prostornih planova lokalne razine jest stručno upravno tijelo jedinice lokalne samouprave. U pogledu obavljanja navedenih poslova jedinice lokalne samouprave na području Zagrebačke županije ustrojene su na sljedeći na- čin: Općine imaju ustrojene jedinstvene upravne odjele od kojih samo nekolicina (6) imaju zaseban odsjek ili referenta zaduženog za poslove prostornog uređenja. Gradovi imaju ustrojene zasebne upravne odjele zadužene za obavljanje po- slova prostornog uređenja, a u tri slučaja unutar njih оформljen je odsjek za prostorno uređenje.

Temeljem članka 60. stavka 4. Zakona, prostorni planovi lokalne razine su:

- prostorni plan uređenja grada, odnosno općine (PPUG/O),
- generalni urbanistički plan (GUP),
- urbanistički plan uređenja (UPU) koji nisu državne i regionalne (područne) razine.

– Prostorni plan uređenja grada i općine (PPUG/O)

Prostorni plan uređenja grada, odnosno općine donosi se obvezno za područje grada, odnosno općine. Prostorni plan uređenja propisuje uvjete provedbe svih zahvata u prostoru izvan građevinskog područja, osim zahvata državnog i županijskog značaja, uvjete provedbe svih zahvata u prostoru u dijelu građevinskog područja naselja i dijelu izdvojenog građevinskog područja izvan naselja kojeg određuje grad, odnosno općina, a za koje se prema Zakonu ne donosi generalni urbanistički plan ili urbanistički plan uređenja, te u izdvojenom dijelu građevinskog područja naselja, te propisuje smjernice za izradu urbanističkih planova uređenja koji se prema Zakonu donose u građevinskom području naselja i izdvojenom građevinskom području izvan naselja, a za koje se ne donosi generalni urbanistički plan. Prostorni plan uređenja grada, odnosno općine može za dijelove građevinskog područja, za koje se prema ovom Zakonu obvezno donosi urbanistički plan uređenja, propisivati uvjete provedbe zahvata u prostoru s detaljnošću propisanom za urbanistički plan uređenja. Prostorni plan uređenja donosi gradsko, odnosno Općinsko vijeće, a prije donošenja prostornog plana uređenja grada, odnosno općine mora se pribaviti mišljenje zavoda za prostorno uređenje županije u pogledu usklađenosti tog plana s prostornim planom županije.

– Generalni urbanistički plan (GUP)

Generalni urbanistički plan donosi se obvezno za građevinsko područje naselja i izdvojeno građevinsko područje izvan naselja središnjeg naselja velikog grada. Generalni urbanistički plan propisuje uvjete provedbe svih zahvata u prostoru unutar dijela svog obuhvata za koji se ne donosi urbanistički plan uređenja i smjernice za izradu urbanističkih planova uređenja čiji je obuhvat određen generalnim urbanističkim planom. Generalni urbanistički plan može za dijelove građevinskog područja za koje se prema Zakonu obvezno donosi urbanistički plan uređenja propisivati uvjete provedbe zahvata u prostoru s detaljnošću propisanom za urbanistički plan uređenja. Generalni urbanistički plan donosi gradsko vijeće velikog grada, a prije donošenja generalnog urbanističkog plana mora se pribaviti mišljenje zavoda za prostorno uređenje županije u pogledu usklađenosti tog plana s prostornim planom županije.

– Urbanistički plan uređenja (UPU)

Urbanistički plan uređenja donosi se obvezno za neuređene dijelove građevinskog područja i za izgrađene dijelove tih područja planiranih za urbanu preobrazbu ili urbanu sanaciju. Donošenje urbanističkog plana uređenja nije obvezno za prethodno navedena područja ukoliko su prostornim planom uređenja, odnosno generalnim urbanističkim planom propisani uvjeti provedbe zahvata u prostoru s detaljnošću propisanom za urbanistički plan uređenja. Urbanistički plan uređenja propisuje uvjete provedbe svih zahvata u prostoru unutar svog obuhvata. Navedeni plan donosi gradsko, odnosno Općinsko vijeće.

(Detaljni plan uređenja – DPU)

Premda članku 77. Zakona o prostornom uređenju i gradnji, koji je prethodio sada važećem Zakonu, postojala je obaveza izrade detaljnih planova uređenja (DPU). Po donošenju Zakona o prostornom uređenju koji je stupio na snagu 1. siječnja 2014. godine detaljni planovi uređenja smatraju se urbanističkim planovima uređenja u smislu tog Zakona.

Detaljni planovi uređenja donosili su se obvezno za dijelove naselja na kojima je bilo određeno provoditi urbanu komasaciju odnosno temeljem posebnih propisa o grobljima, donosili su se za područja novih groblja ili proširenja postojećih groblja.

U ovom će se Izvješću dati prikaz stanja izrade i donošenja prostornih planova s naglaskom na planove na čiji konačni prijedlog Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, temeljem Zakona o prostornom uređenju, daje mišljenje o usklađenosti s Prostornim planom Zagrebačke županije. Detaljniji pregled ostalih važećih planova čije je donošenje u nadležnosti gradova i općina, kao i stanje njihove izrade i donošenja, obraditi će jedinice lokalne samouprave u svojim izvješćima o stanju u prostoru.

3.1.2. Važeći prostorni planovi

VAŽEĆI DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA I PROSTORNI PLANOVNI DRŽAVNE RAZINE

Na razini Države primjenjuju se sljedeći dokumenti prostornog uređenja:

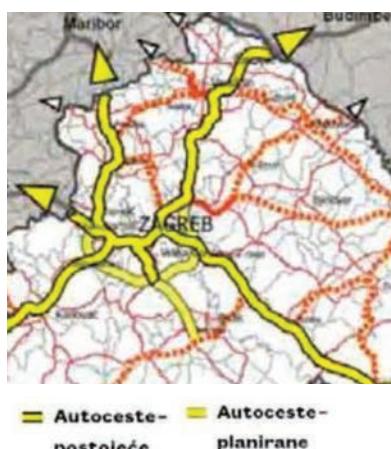
- Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske i
- Program prostornog uređenja Republike Hrvatske.

Na području Zagrebačke županije primjenjuju se sljedeći prostorni planovi državne razine:

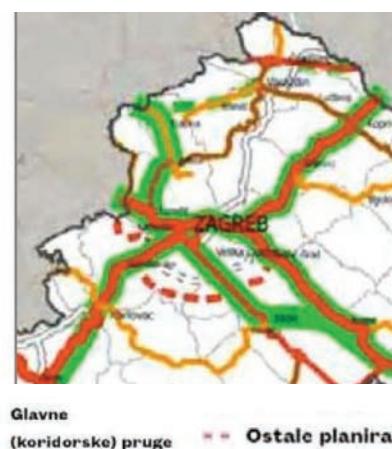
- 1) Prostorni plan Parka prirode Žumberak – Samoborsko gorje,
- 2) Prostorni plan Parka prirode Medvednica,
- 3) Urbanistički plan uređenja državnog značaja Skijaški kompleks, Medvednica i
- 4) Urbanistički plan uređenja državnog značaja Vršna zona, Medvednica.

DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA DRŽAVNE RAZINE

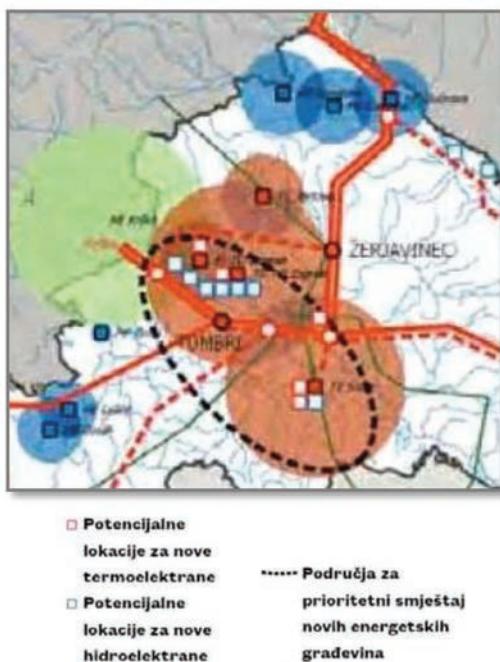
– **Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske** ("Narodne novine", broj 106/17) donesena je 13. listopada 2017. godine na 13. sjednici Hrvatskog sabora. Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske temeljni je državni dokument za usmjerjenje razvoja u prostoru koji, na osnovu ciljeva prostornog razvoja utvrđenih u Zakonu iz područja prostornog uređenja i u skladu s ukupnim gospodarskim, društvenim i kulturnim razvojem, te u vezi s drugim temeljnim državnim razvojnim i strateškim dokumentima, određuje dugoročne zadaće prostornog razvoja, strateška usmjerjenja razvoja djelatnosti u prostoru i polazišta za koordinaciju njihovih razvojnih mjera u prostoru.

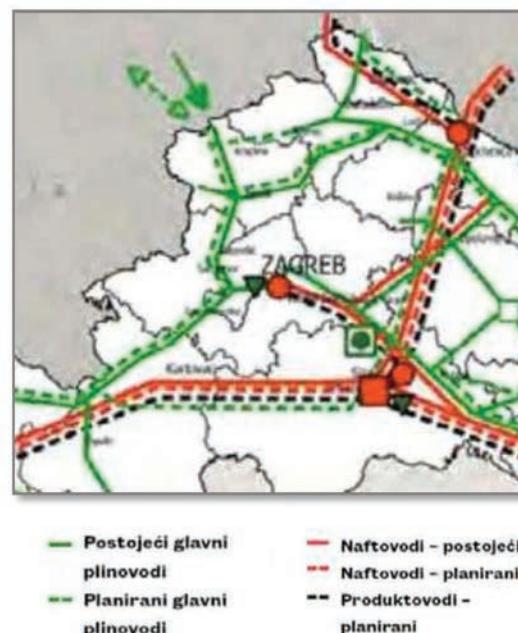
Slika 51: Strategija prostornog razvoja RH,
Izvadak iz prikaza 4.5.: Cestovni promet

Slika 52: Strategija prostornog razvoja RH,
Izvadak iz prikaza 4.6.: Željeznički promet

Slika 53: Strategija prostornog razvoja RH,
Izvadak iz prikaza 4.9.: Osnovni elementi elektroenergetskog sustava

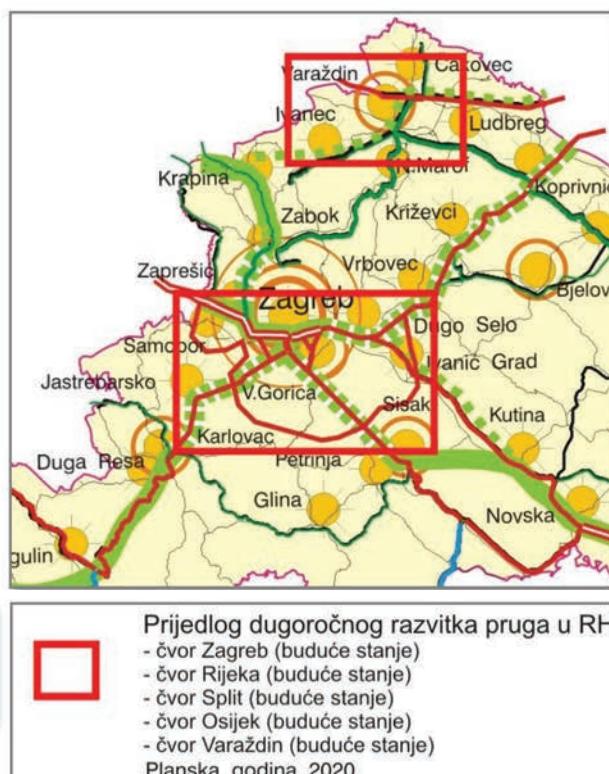

Slika 54: Strategija prostornog razvoja RH,
Izvadak iz prikaza 4.10.: Transport ugljikovodika

– **Program prostornog uređenja Republike Hrvatske** (“Narodne novine”, broj 50/99 i 76/13) donesen je u Zastupničkom domu Sabora Republike Hrvatske dana 7. svibnja 1999. godine, a njegove izmjene i dopune donijela je Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 26. lipnja 2013. godine. Program prostornog uređenja Republike Hrvatske je utvrdio mјere i aktivnosti za provođenje Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske i odredio, u skladu sa Strategijom, temeljna pravila, kriterije i uvjete prostornog uređenja na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini. Izmjene i dopune Programa su se odnosile na prometne sustave: cestovni, željeznički, pomorski i telekomunikacijski sustav, na proizvodne i prijenosne energetske sustave, te na mјere i prioritete za ostvarivanje ciljeva prostornog uređenja.

Slika 55: Izmjene i dopune Programa prostornog uređenja RH,
Izvadak iz kartografskog prikaza 6: Cestovni promet

Slika 56: Izmjene i dopune Programa prostornog uređenja RH,
Izvadak iz kartografskog prikaza 7: Željeznički promet

PROSTORNI PLANNOVI DRŽAVNE RAZINE

Na području Zagrebačke županije izrađena su i na snazi su dva prostorna plana područja posebnih obilježja državne razine; Prostorni plan Parka prirode Žumberak – Samoborsko gorje i Prostorni plan Parka prirode Medvednica. Unutar područja Prostornog plana Parka prirode Medvednica izrađena su dva urbanistička plana uređenja državnog značaja koji obuhvatom zalaže djelomično na područje Zagrebačke županije, a djelomično i na područje Grada Zagreba. Doneseni su krajem 2017. godine.

1) Prostorni plan Parka prirode Žumberak – Samoborsko gorje

Prostorni plan Parka prirode Žumberak – Samoborsko gorje ("Narodne novine", broj 125/14 i 5/15 – ispravak) donesen je 17. listopada 2014. godine na 14. sjednici Hrvatskog sabora. Obveza izrade Plana utvrđena je sadašnjim i prethodno važećim zakonima iz područja prostornog uređenja te posebnim propisima iz područja zaštite prirode.

Nositelj izrade ovog Plana bilo je Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, koordinator izrade Plana Hrvatski zavod za prostorni razvoj, a stručni izradivači Plana Žavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije i Urbanistički zavod grada Zagreba d.o.o.

Prostornim planom Parka prirode Žumberak – Samoborsko gorje, na temelju Zakona o proglašenju Parka prirode Žumberak – Samoborsko gorje ("Narodne novine", broj 58/99), uz uvažavanje društveno-gospodarskih, prirodnih, kulturno-povijesnih i krajobraznih vrijednosti, te međunarodnih konvencija i strategija, razradena su načela prostornog uređenja i utvrđeni ciljevi prostornog razvoja te organizacija, zaštita, korištenje i namjena prostora Parka prirode Žumberak – Samoborsko gorje.

Prostornim planom Parka prirode Žumberak – Samoborsko gorje obrađene su sljedeće tematske cjeline te su određena usmjerenja za daljnji razvoj prostora:

1. razgraničenje prostora prema korištenju i namjeni (poljoprivredno tlo, šume, prostori za razvoj naselja, gospodarska namjena, ugostiteljsko-turistička, sportsko-rekreacijska),

2. komunalna infrastruktura (promet, vodnogospodarski sustav, energetski sustav, sustav pošte i elektroničkih komunikacija),

3. zaštita nepokretnih kulturnih dobara i područja zaštite prirode,

4. područja posebnih ograničenja u korištenju i primjene posebnih mjera uređenja i zaštite,

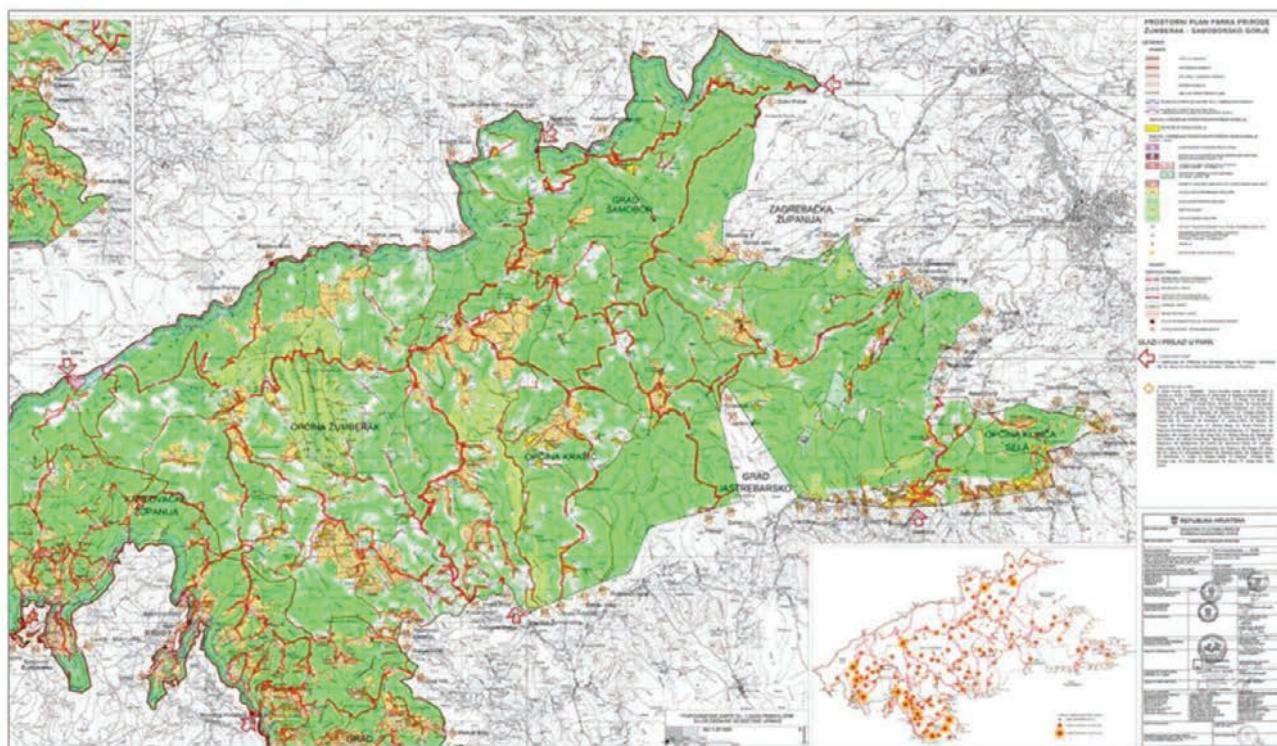
5. sustav posjećivanja i ulazi u Park prirode,

6. razgraničenje prostora prema stupnju zaštite:

– zona stroge zaštite (uvrštena iznimno vrijedna zaštićena područja) – područje u kojem je zabranjena intervencija u prostoru,

– zona aktivne zaštite (uvrštene značajne prirodne i kulturne cjeline) – područje u kojem su dopuštene različite aktivnosti uz nadzor Javne ustanove "Park prirode Žumberak – Samoborsko gorje",

– zona korištenja (naselja, postojeća infrastruktura, postojeći kamenolom) – područje u kojem je dozvoljeno održivo korištenje prostora.

Slika 57: Prostorni plan Parka prirode Žumberak – Samoborsko gorje,

Izvadak iz kartografskog prikaza 1. "Korištenje i namjena prostora" za područje Zagrebačke županije

Sve izmjene i dopune prostornih planova nižih razina i užih područja donesenih nakon stupanja na snagu Prostornog plana Parka prirode Zumberak – Samoborsko gorje uskladene su s njim. To su: 7. izmjene i dopune Prostornog plana Zagrebačke županije donesene 2020. godine, 4. izmjene i dopune PPUO Krašić donesene 2015. godine, 7. izmjene i dopune PPUO Klinča Sela donesene 2015. godine, 8. izmjene i dopune PPUG Jastrebarsko donesene 2016. godine i 4. izmjene i dopune PPUO Zumberak donesene 2017. godine.

2) Prostorni plan Parka prirode Medvednica

Prostorni plan Parka prirode Medvednica ("Narodne novine", broj 89/14) donesen je na sjednici Hrvatskog sabora održanoj 15. srpnja 2014. godine. Obveza izrade Plana također je utvrđena sadašnjim i prethodno važećim zakonima iz područja prostornog uredenja te posebnim propisima iz područja zaštite prirode.

Nositelj izrade ovog Plana bilo je Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, koordinator izrade Plana Hrvatski zavod za prostorni razvoj, a stručni izradač Plana Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba. Zavodi za prostorno uređenje Zagrebačke i Krapinsko-zagorske županije, na čijem se području također prostire Park prirode Medvednica, sudjelovali su u izradi Plana kao vanjski suradnici i konzultanti.

, Prostornim planom Parka prirode Medvednica, na temelju Zakona o proglašenju zapadnog dijela Medvednice parkom prirode ("Narodne novine", broj 24/81) te Zakona o izmjenama Zakona o proglašenju zapadnog dijela Medvednice parkom prirode ("Narodne novine", broj 25/09) kojim je izmijenjena granica i smanjena ukupna površina Parka prirode, dugoročno se određuju smjernice zaštite i poseban režim uređivanja i održivog korištenja prostora na području Parka prirode Medvednica.

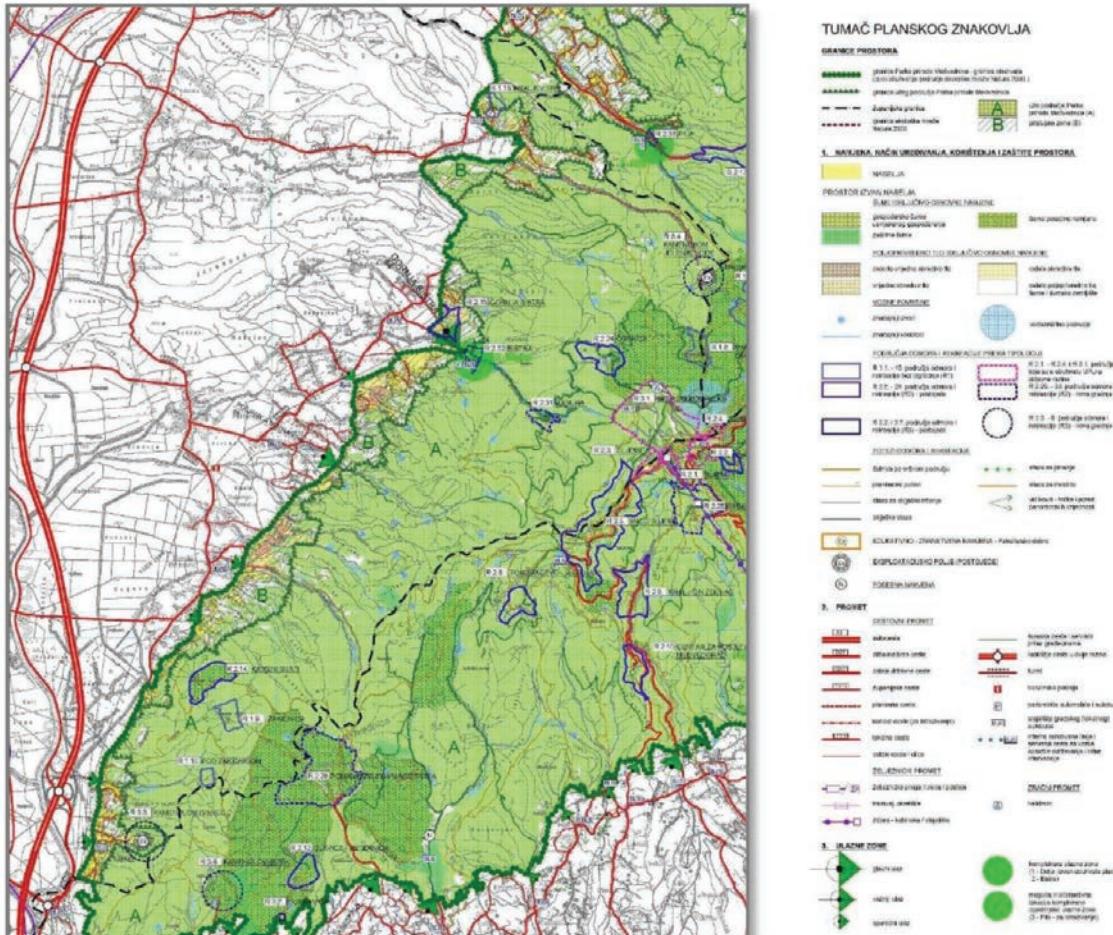
Prostornim planom Parka prirode Medvednica obrađene su sljedeće tematske cjeline te su određena usmjerenja za daljnji razvoj prostora:

1. razgraničenje prostora prema korištenju i namjeni (poljoprivredno tlo, šume, prostori za razvoj naselja, vodne površine, područja odmora i rekreacije prema tipologiji, edukativno-znanstvena namjena, eksplotacijska polja, posebna namjena, uže područje Parka prirode i pristupna zona),

2. infrastrukturni sustavi i mreže (promet, vodnogospodarski sustav, energetski sustav, pošta i elektronička komunikacijska infrastruktura),

3. uvjeti korištenja i zaštite prostora – područja posebnih uvjeta korištenja (zaštićene prirodne vrijednosti i zaštita kulturne baštine) i zaštite prostora te područja primjene posebnih mjera uredenja i zaštite prostora (određivanje obveza izrade urbanističkih planova uredenja državne razine i dr.),

4. sustav posjećivanja.

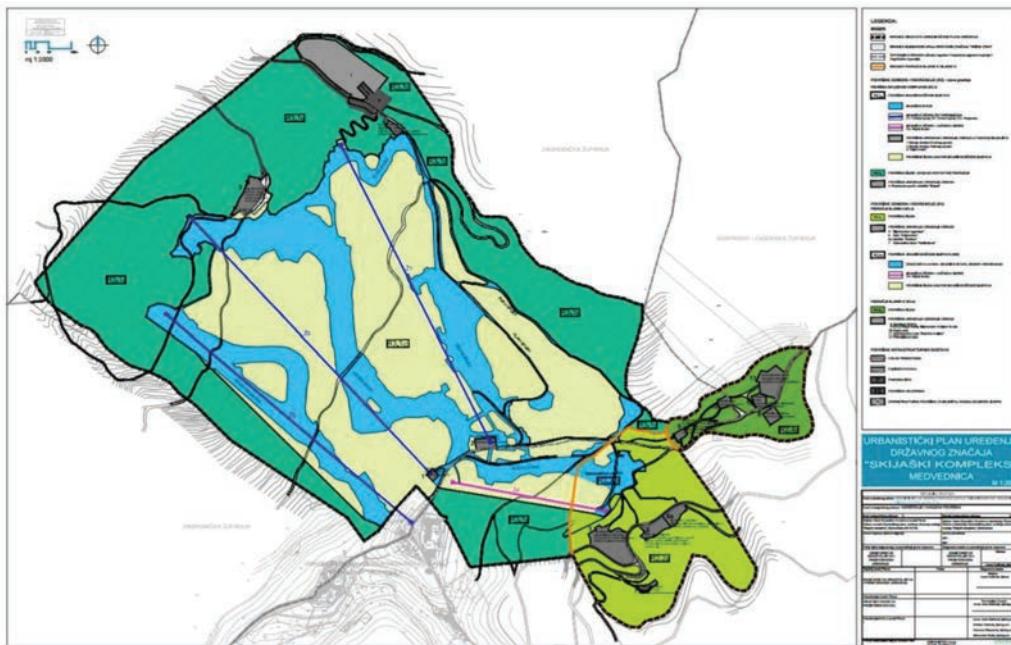

Slika 58: Prostorni plan Parka prirode Medvednica,

Izvadak iz kartografskog prikaza 1.: "Korištenje i namjena prostora" za područje Zagrebačke županije

3) UPU državnog značaja Skijaški kompleks, Medvednica

UPU Skijaški kompleks ("Narodne novine", broj 103/17) donijela je Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 18. listopada 2017. godine. Urbanistički plan uređenja se temelji na smjernicama i ciljevima utvrđenim Prostornim planom Parka prirode Medvednica te poštujući prirodne i druge uvjete zatećene u prostoru propisuje uvjete provedbe svih zahvata u prostoru te detaljniju podjelu područja na posebne prostorne cjeline s obzirom na njihovu namjenu i uvjete korištenja. Veći dio UPU-a obuhvaća prostor Zagrebačke županije odnosno Općine Bistra.

Slika 59: UPU državnog značaja Skijaški kompleks, Medvednica,
Izvadak iz kartografskog prikaza 1.: "Korištenje i namjena prostora"

4) Urbanistički plan uređenja državnog značaja Vršna zona, Medvednica

UPU Vršna zona ("Narodne novine", broj 103/17) donijela je Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 18. listopada 2017. godine. UPU Vršna zona temelji se na smjernicama i ciljevima utvrđenim Prostornim planom Parka prirode Medvednica, a izrađuje se s ciljem utvrđivanja opterećenja prostora vršnog područja te sagledavanja načina korištenja, uređenja i zaštite prostora kroz međuutjecaj s okolnim sadržajima. Manji dio UPU-a obuhvaća prostor Zagrebačke županije odnosno Općine Bistra.

Slika 60: UPU državnog značaja Skijaški kompleks, Medvednica,
Izvadak iz kartografskog prikaza 1.: "Korištenje i namjena prostora"

VAŽEĆI PROSTORNI PLANOVI ŽUPANIJSKE RAZINE

Prostorni plan Zagrebačke županije (PPŽŽ)

Prostorni plan Zagrebačke županije ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 3/02, 6/02 – ispravak, 8/05, 8/07, 4/10, 10/11, 14/12 – pročišćeni tekst, 27/15 i 31/15 – pročišćeni tekst, 43/20 i 46/20 – ispravak) temeljni je dokument prostornog uredenja regionalne razine, koji razrađuje načela prostornog uredenja i utvrđuje ciljeve prostornog razvoja, te organizaciju, zaštitu, korištenje i namjenu cjelokupnog županijskog prostora. Izrađen je na temelju Zakona o prostornom uredenju te na osnovama Strategije i Programa prostornog uredenja Republike Hrvatske. U skladu s ovim Planom izrađuje se i donose prostorni planovi niže razine i užeg područja, a to su prostorni planovi uredenja velikih gradova, gradova i općina, generalni urbanistički planovi i urbanistički planovi uređenja.

Prostorni plan Zagrebačke županije donesen je na 7. sjednici Županijske skupštine Zagrebačke županije, održanoj 18. veljače 2002. godine. Odluka o donošenju Plana objavljena je u "Glasniku Zagrebačke županije", broj 3/02 od 19. veljače 2002. godine.

Prve Izmjene i dopune Prostornog plana Županije donesene su na 37. sjednici Županijske skupštine održanoj 5. travnja 2005. godine i objavljene su u "Glasniku Zagrebačke županije", broj 8/05, od 6. travnja 2005. godine. Riječ je o izmjeni manjeg obuhvata, koja se odnosila na izmjene i dopune Odredbi za provođenje u dijelu kojim se određuju uvjeti planiranja izgradnje građevina za uzgoj životinja.

Druge Izmjene i dopune Prostornog plana Zagrebačke županije donesene su na 12. sjednici Županijske skupštine Zagrebačke županije održanoj 26. travnja 2007. godine i objavljene u "Glasniku Zagrebačke županije" broj 8/07. Druge izmjene i dopune Plana odnosile su se na izmještanje dijela trase autoceste Zagreb-Sisak, promjenu statusa obilaznice Velike Gorice, promjenu uvjeta smještaja gospodarskih sadržaja u prostoru i izmjenu dijela Odredbi za provođenje.

Treće Izmjene i dopune Prostornog plana Zagrebačke županije donesene su na 5. sjednici Županijske skupštine Zagrebačke županije održanoj 23. veljače 2010. godine i objavljene u "Glasniku Zagrebačke županije" broj 4/10. Trećim izmjenama i dopunama Plana osigurani su prostorno planski preduvjeti za gradnju mreže gradevina elektroničke komunikacijske infrastrukture, odnosno daljnji razvoj ove djelatnosti, sukladno zahtjevu Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uredenja i graditeljstva.

Četvrte Izmjene i dopune Prostornog plana Zagrebačke županije donesene su na 12. sjednici Županijske skupštine Zagrebačke županije održanoj 5. travnja 2011. godine. Četvrte Izmjene i dopune Plana odnosile su se na sljedeće tematske cjeline: političko-teritorijalni ustroj Županije, stanje i projekcija broja stanovništva po gradovima i općinama, eksploracija mineralnih sirovina, ugostiteljsko-turistička namjena, sportsko-rekreacijska namjena, gospodarska namjena, posebna namjena, infrastrukturni sustavi, područje potencijalnog vodozaštitnog područja Črnkovec i Zračne luke Zagreb, gradevinska područja, zaštita prirodnih vrijednosti, zaštita kulturnih dobara, zaštita voda i gospodarenje otpadom.

Pete izmjene i dopune Plana, čiji je postupak započeo u travnju 2011. godine, bile su ciljane i odnosile su se na određivanje trase autoceste – Druge zagrebačke obilaznice Bistra – Samobor – Horvati – Mraclin – Ivanić-Grad – Sv. Ivan Zelina i trase obilazne željezničke pruge od značaja za međunarodni promet Zaprešić – Horvati – Ruvica – Brckovljani s priključnom prugom do riječne luke Ruvica.

Daljnja dinamika izrade i donošenja Izmjena i dopuna Plana ovisila je o usuglašavanju nadležnih državnih tijela, o izradi i donošenju izmjena i dopuna Prostornog plana Grada Zagreba, kao i o donošenju novih propisa i strateških razvojnih dokumenata na razini Države. S obzirom da se navedeni preduvjeti nisu ispunili u mjeri koja bi omogućavala nastavak izrade i donošenja Izmjena i dopuna Plana, postupak izrade i donošenja nije nastavljen. Silom Zakona, 1. siječnja 2016. godine prestala je važiti Odluka o izradi te je postupak izrade i donošenja petih izmjena i dopuna Plana obustavljen.

Šeste Izmjene i dopune Prostornog plana Zagrebačke županije, donesene su na 13. sjednici Županijske skupštine Zagrebačke županije održanoj 24. rujna 2015. godine i objavljene u "Glasniku Zagrebačke županije" broj 27/15., odnosile su se na utvrđivanje lokacija za smještaj kazeta za zbrinjavanje gradevnog otpada koji sadrži azbest na području Zagrebačke županije. Lokacije za smještaj kazeta za zbrinjavanje gradevnog otpada koji sadrži azbest utvrđene su na postojećim lokacijama aktivnih službenih odlagališta komunalnog otpada u Zagrebačkoj županiji koje su posebnom stručnom podlogom predložene kao najpovoljnije za navedenu namjenu: Beljavine (Grad Vrbovec), Novi Dvori (Grad Zaprešić) i Mraclin-ska Dubrava (Grad Velika Gorica).

Sedme Izmjene i dopune Prostornog plana Zagrebačke županije donesene su na 22. sjednici Županijske skupštine Zagrebačke županije održanoj 10. prosinca 2020. godine. Sedme Izmjene i dopune Plana odnosile su se na sljedeće tematske cjeline: cestovni, željeznički i zračni promet, površine za razvoj i uređenje naselja, površine za razvoj i uređenje izvan naselja, istraživanje i eksploracija mineralnih sirovina, ugljikovodika i geotermalnih voda u energetske svrhe, javne telekomunikacije, proizvodnja i cijevni transport nafte i plina, elektroenergetika, vodno gospodarstvo, prirodna i kulturna baština, ekološka mreža, zaštita okoliša i gospodarenje otpadom.

Postupak izrade i donošenja VII. Izmjena i dopuna Prostornog plana Zagrebačke županije proveden je u skladu sa Zakonom o prostornom uredenju, a započeo je donošenjem Odluke o njihovoj izradi po Županijskoj skupštini 27. prosinca 2017. Provodio se usporedo s postupkom izrade Strateške studije o utjecaju Plana na okoliš. U zajedničkom postupku razmotreno je više od 200 zahtjeva javnopravnih tijela (2018.) i izrađen Nacrt prijedloga Plana i Studije, održane su dvije javne rasprave (2019. i 2020. godine) u kojima je obradeno više od 400 mišljenja, prijedloga i primjedbi od kojih je gotovo 70% prihvaćeno, održane su 4 sjednice Savjetodavnog stručnog povjerenstva za stratešku procjenu utjecaja Plana na okoliš, usuglašeni međusobno dokumenti po svim fazama izrade te su, kao rezultat, u Prostorni plan ugrađene mjere zaštite okoliša utvrđene Studijom za sve novo planirane zahvate.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja izdao je 9. rujna 2020. Mišljenje da je Nacrt konačnog prijedloga VII. Izmjena i dopuna Plana prihvatljiv za ekološku mrežu uz primjenu mjera ublažavanja negativnih utjecaja, a 14. rujna 2020. Mišljenje da je postupak strateške procjene utjecaja na okoliš Izmjena i dopuna Plana proveden sukladno propisima.

Župan Zagrebačke županije utvrdio je 16. listopada 2020. Konačni prijedlog VII. Izmjena i dopuna Plana.

Ministarstvo prostornoga uredenja, graditeljstva i državne imovine izdao je 3. prosinca 2020. Suglasnost da je Konačni prijedlog VII. Izmjena i dopuna Prostornog plana Zagrebačke županije uskladen sa Zakonom o prostornom uredenju i propisima donesenim na temelju tog Zakona.

Kroz sveobuhvatnu izmjenu Prostornog plana ostvareni su uvjeti za kvalitetniji prostorni i gospodarski razvoj na području Zagrebačke županije. Od nekoliko stotina novih prostorno planskih rješenja i zahvata koji su se mijenjali, posebno treba izdvojiti:

– Planirana je nova autocestovna obilaznica "Zaprešić – Samobor – Horvati – Mraclin – Ivanić-Grad – Sveti Ivan Zelina", pri čemu je inicijalna trasa Hrvatskih autocašta prilagođena trasi nove obilazne željezničke pruge i drugim zahvatima u prostoru te uvjetima zaštite okoliša i zahtjevima gradova i općina,

– Planirana je nova obilazna teretna željeznička pruga "Zaprešić – Horvati – Rugvica – Brckovljani", pri čemu je inicijalna trasa Hrvatskih željeznica prilagođena drugim zahvatima u prostoru, uvjetima zaštite okoliša te zahtjevima gradova i općina,

– Planirana je državna cesta – obilaznica Krašića i alternativna trasa državne ceste – obilaznice Svetog Ivana Zeline,

– Brisana je alternativna trasa međunarodne željezničke pruge s područja gradova Dugog Sela, Ivanić-Grada i općina Rugvica, Brckovljani, Kloštar Ivanić i Križ, čime je oslobođen prostor za daljnji razvoj,

– Planiran je južni (alternativni) željeznički pristup Zračnoj luci Franjo Tuđman,

– Izmijenjen je koncept planirane HE Zaprešić brisanjem planiranog akumulacijskog jezera s lijevim nasipom i utvrđena mogućnost određivanja njezine točne lokacije i tehničkih karakteristika kroz tehničku dokumentaciju,

– Brisana je trase planiranog dalekovoda 2x400 kV Zlodi – Žerjavinec s područja gradova Svete Nedelje, Samobora, Zaprešića te općina Brdovec, Marija Gorica, Dubravica, Pušća, Jakovlje i Bistra, čime je oslobođen prostor za daljni razvoj,

– Uskladene su granice eksplotacijskih polja ugljikovodika s podacima nadležnog tijela,

– Planiran je novi lijevi nasip rijeke Save od ušća Lužnice do ušća Sutle,

– Planirana je retencija Odransko polje s trasama obuhvatnog i transverzalnog nasipa,

– Korigirane su granice retencije Kupčina i trasa istočnog nasipa,

– Utvrđena je rezervacija prostora I. zone sanitarne zaštite izvorišta Kosnica – Istok i Črnkovec – Uža lokacija,

– Izmijenjene su granice Potencijalnog vodozaštitnog područja Črnkovec te izmijenjeni kriteriji formiranja građevinskog područja unutar njegova obuhvata,

– Izmijenjene su površine poplavnih područja prema vjerojatnosti poplavljivanja, u skladu s Planom upravljanja vodnim područjima,

– Dopunjeni su sustavi odvodnje otpadnih voda na području aglomeracije Zaprešić, Velike Gorice i Kravarskog, Svetog Ivana Zeline i Bedenice, Vrbovca, Brckovljana, Dugog Sela i Rugvice te Ivanić-Grada,

– Detaljno su razgraničene površine unutar Prostora za razvoj Zračne luke Franjo Tuđman, čime je omogućena realizacija hotelsko-poslovnog kompleksa "Zagreb Airport City", Logističkog kompleksa "Cargo City" i rekonstrukcija Zrakoplovno tehničke škole,

– Planirane su nove površine gospodarske i turističke namjene na području gradova Zaprešića, Samobora, Svete Nedelje, Jastrebarskog, Velike Gorice, Dugog Sela, te općina Krašić, Orle, Brckovljani i Kloštar Ivanić,

– Ublaženi su kriteriji za formiranje građevinskih područja u svim prostornim planovima uređenja gradova i općina, sukladno važećim propisima,

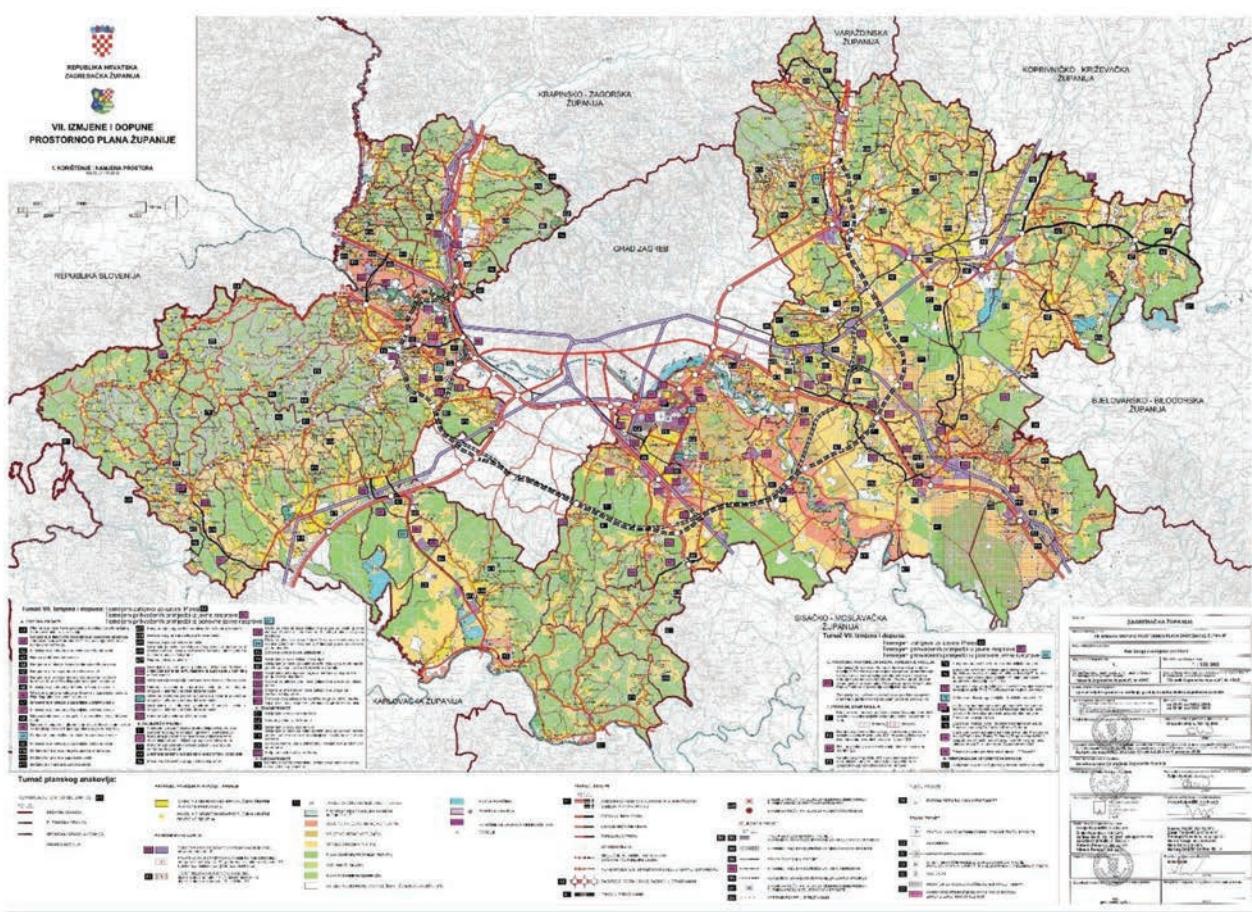
– Ublaženi su kriteriji za smještaj građevina za biljnu proizvodnju izvan građevinskog područja,

– Uskladen je sustav gospodarenja otpadom s novim propisima, planovima i strategijama te drugim aktima i odlukama Zagrebačke županije,

– Uskladena su prostorno planska rješenja s Prostornim planom Parka prirode Medvednica i Prostornim planom Parka prirode Žumberak – Samoborsko gorje,

– Uskladena su područja zaštićenih dijelova prirode i područja ekološke mreže te mjere zaštite s recentnim podacima nadležnih javnopravnih tijela,

– Uskladene su lokacije i mjere zaštite kulturnih dobara od državnog i županijskog značaja s podacima nadležnog ministarstva.

Slika 61: Prostorni plan Zagrebačke županije (Elaborat VII. izmjena i dopuna Prostornog plana Zagrebačke županije, "Glasnik Zagrebačke županije", broj 43/20 i 46/20-ispravak), Karta 1. Korištenje i namjena prostora;

Izrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, prosinac 2020.

2. Prostorni plan područja posebnih obilježja (PPPPO) Črnkovec – Zračna luka Zagreb

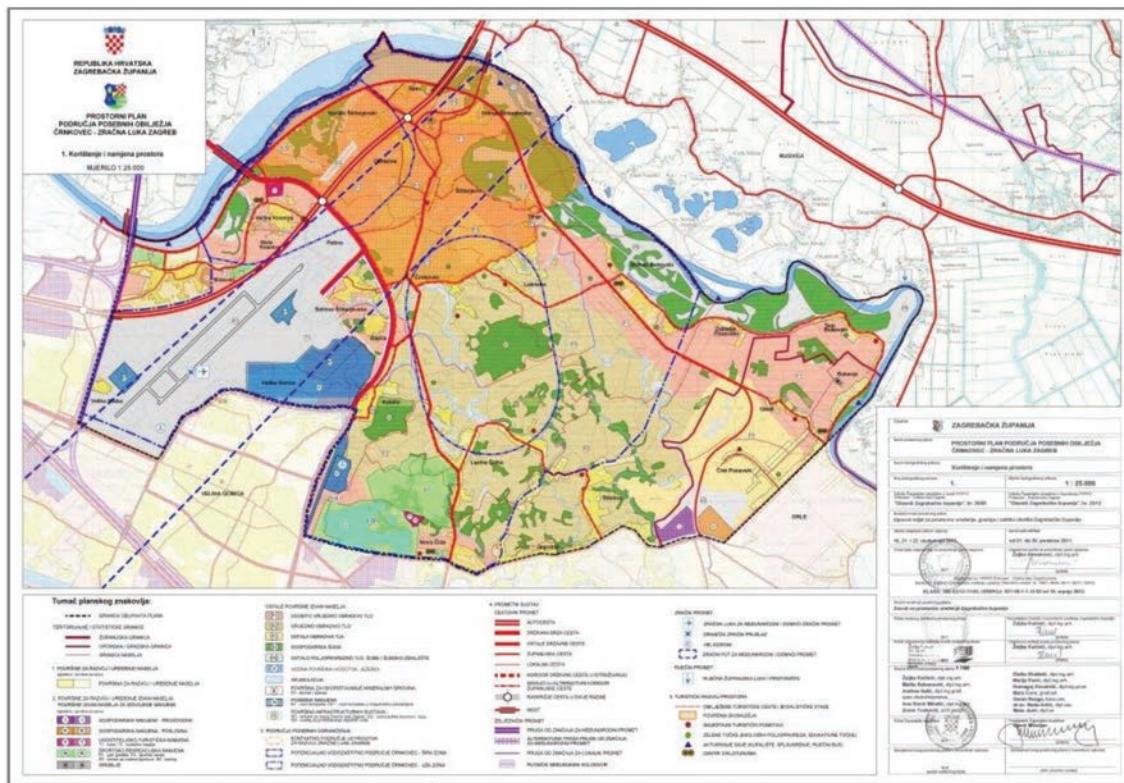
Prostorni plan područja posebnih obilježja Črnkovec – Zračna luka Zagreb ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 23/12) je također dokument u nadležnosti Zagrebačke županije čija je izrada i donošenje bila omogućena Zakonom o prostornom uređenju i gradnji. Obveza izrade ovog Plana utvrđena je Prostornim planom Zagrebačke županije, kao i Programom mjera za unaprijeđenje stanja u prostoru Zagrebačke županije za razdoblje 2006. – 2010. godine ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 9/06).

Ovim je Planom, na načelima održivog razvoja, osiguran kvalitetan prostorni i gospodarski razvoj šireg područja potencijalnog vodozaštitnog područja Črnkovec, koje je brojnim stručnim studijama i prostornim planovima utvrđeno kao "buduće glavno vodocrpilište Zagrebačke županije i Grada Zagreba". Također, ovim su Planom osigurani uvjeti proširenja Zračne luke Zagreb (današnji naziv Zračna luka "Franjo Tuđman"), odredene smjernice budućeg razvoja naselja na ovom prostoru, uvjeti zaštite prirodne i kulturne baštine i dr. Prostorni plan područja posebnih obilježja Črnkovec – Zračna luka Zagreb donesen je na 19. sjednici Županijske skupštine Zagrebačke županije, održanoj 20. rujna 2012. godine. Odluka o donošenju Plana objavljena je u "Glasniku Zagrebačke županije", broj 23/12 od 21. rujna 2012. godine.

Istovremeno s donošenjem VII. izmjena i dopuna Prostornog plana Zagrebačke županije Prostorni plan područja posebnih obilježja Črnkovec – Zračna luka Zagreb stavljen je izvan snage. Odluka o stavljanju izvan snage Odluke o donošenju Prostornog plana područja posebnih obilježja Črnkovec – Zračna luka Zagreb donesena je na 22. sjednici Županijske skupštine Zagrebačke županije 10. prosinca 2020., a objavljena je u "Glasniku Zagrebačke županije", broj 43/20.

Naime, nakon osam godina razdoblja provedbe ovog Plana, brojni konflikti interesnih zahvata, na području obuhvata Plana, razriješeni su realizacijom značajnih planova i projekata koji su uvršteni u VII. Izmjene i dopune Županijskog Plana ili Prostorni plan uredenja Grada Velike Gorice:

- određeni su prostori rezervirani za I. zonu sanitарне zaštite planiranih vodocrpilišta Črnkovec – uža lokacija i Končica – istok,
- izgrađena je državna cesta DC 30 tzv. "Istočna obilaznica Velike Gorice",
- izgrađen je novi terminal Zračne luke Franjo Tuđman sa pristupnom državnom cestom DC 430 i uređenom odvodnjom otpadnih voda,
- planirana je dogradnja i rekonstrukcija sustava javne odvodnje Aglomeracije Velika Gorica,
- detaljnije su razgraničeni vojni kompleksi i Područje za razvoj Zračne luke Franjo Tuđman,
- utvrđen je položaj planirane druge staze za vožnju s fizičkim karakteristikama uzletno-sletne staze,
- utvrđena je trasa tračničke veze Zagreba i Zračne luke,
- planirana je obilaznica naselja Ščitarjevo,
- propisane su mjere zaštite arheološkog područja Andautonija i izvorишnog područja rijeke Odre.

Slika 62: Prostorni plan područja posebnih obilježja Črkovac – Zračna luka Zagreb – Karta 1.

Korištenje i namjena prostora; Izrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, rujan 2012.

VAŽEĆI PROSTORNI PLANNOVI LOKALNE RAZINE

1) Prostorni planovi uređenja velikih gradova, gradova i općina (PPUG/O)

Pregledom dinamike donošenja izmjena i dopuna prostornih planova uređenja velikih gradova, gradova i općina, zabilježena je daljnja njihova intenzivna izrada odnosno njihova prilagodba novijim prostornim zahtjevima i novo donesenim propisima. Sveukupno je do kraja 2020. godine doneseno 149 izmjena i dopuna prostornih planova uređenja na području Zagrebačke županije, od kojih su 33 donesene u proteklom četverogodišnjem razdoblju (2017.–2020). U nastavku se daje pregledan prikaz svih prostornih planova uređenja velikih gradova, gradova i općina, kao i njihovih izmjena i dopuna, koji su na snazi na području Zagrebačke županije prema podacima iz Registra prostornih planova za područje Zagrebačke županije, koji vodi ovaj Zavod (stanje: prosinac 2020. godine):

JLS	Naziv plana	Objava
Gradovi:		
1. Dugo Selo	PPUG donesen 2004. godine.	Službeni glasnik Grada Dugog Sela, broj 6/04
	1. Izmjene i dopune PPU Grada Dugog Sela	Službeni glasnik Grada Dugog Sela, broj 13/06
	Ispravak Odluke o donošenju	Službeni glasnik Grada Dugog Sela, broj 14/06
	2. Izmjene i dopune PPU Grada Dugog Sela	Službeni glasnik Grada Dugog Sela, broj 8/10
	3. (Ciljane)* Izmjene i dopune PPU Grada Dugog Sela	Službeni glasnik Grada Dugog Sela, broj 8/12
	4. Izmjene i dopune PPU Grada Dugog Sela	Službeni glasnik Grada Dugog Sela, broj 8/13
	Pročišćeni tekst	Službeni glasnik Grada Dugog Sela, broj 1/14
	Ispravak greške	Službeni glasnik Grada Dugog Sela, broj 2/15
	5. Izmjene i dopune PPU Grada Dugog Sela	Službeni glasnik Grada Dugog Sela, broj 2/15
	Pročišćeni tekst	Službeni glasnik Grada Dugog Sela, broj 4/15
	6. Izmjene i dopune PPU Grada Dugog Sela	Službeni glasnik Grada Dugog Sela, broj 11/20
2. Ivanić-Grad	PPUG donesen 2005. godine.	Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada, broj 6/05
	(1.)* Izmjene i dopune PPU Grada Ivanić-Grada	Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada, broj 10/09
	Pročišćeni tekst	Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada, broj 11/09
	Ispravak Odluke o donošenju	Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada, broj 10/10
	Ispravak Odluke o donošenju	Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada, broj 1/13
	2. (Ciljane)* Izmjene i dopune PPU Grada Ivanić-Grada	Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada, broj 1/13
	(3.)* 2. Izmjene i dopune PPU Grada Ivanić-Grada	Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada, broj 6/14
	Ispravak Odluke o donošenju	Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada, broj 10/14
	Pročišćeni tekst	Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada, broj 3/15
	(4.)* 3. Izmjene i dopune PPU Grada Ivanić-Grada	Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada, broj 3/17
	Pročišćeni tekst	Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada, broj 5/17
	Ispravak greške	Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada, broj 7/19
	(5.)* 4. Izmjene i dopune PPU Grada Ivanić-Grada	Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada, broj 7/20
	Pročišćeni tekst	Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada, broj 8/20

JLS		Naziv plana	Objava
3.	Jastrebarsko	PPUG donesen 2002. godine	Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko, broj 2/02
		(1.)* Izmjene i dopune PPU Grada Jastrebarsko	Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko, broj 3/04
		2. Izmjene i dopune PPU Grada Jastrebarsko	Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko, broj 8/08
		3. Izmjene i dopune PPU Grada Jastrebarsko	Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko, broj 2/11
		4. ciljane izmjene i dopune PPU Grada Jastrebarsko	Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko, broj 9/11
		5. ciljane izmjene i dopune PPU Grada Jastrebarsko	Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko, broj 8/12
		6. ciljane izmjene i dopune PPU Grada Jastrebarsko	Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko, broj 9/13
		7. Izmjene i dopune PPU Grada Jastrebarsko	Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko, broj 9/14
		Procjišćeni tekst i grafika	Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko, broj 10/14
		8. Izmjene i dopune PPU Grada Jastrebarsko	Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko, broj 1/16
		Procjišćeni tekst i grafika	Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko, broj 2/16
		9. Izmjene i dopune PPU Grada Jastrebarsko	Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko, broj 1/19
		Procjišćeni tekst i grafika	Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko, broj 2/19
4.	Samobor	PPUG donesen 2006 godine.	Službene vijesti Grada Samobora, broj 7/06
		Ispravak Odluke o donošenju	Službene vijesti Grada Samobora, broj 7/07
		(1.)* Izmjene i dopune PPU Grada Samobora	Službene vijesti Grada Samobora, broj 3/14
		Ispravak Odluke o donošenju	Službene vijesti Grada Samobora, broj 2/15
5.	Sveta Nedelja	PPUG donesen 2004. godine.	Glasnik Općine Sveta Nedelja, broj 3/04
		Ispravak Odluke o donošenju	Glasnik Općine Sveta Nedelja, broj 4/04
		(1.)* Izmjene i dopune PPU Grada Sveta Nedelja	Glasnik Općine Sveta Nedelja, broj 3/05
		2. Izmjene i dopune PPU Grada Sveta Nedelja	Glasnik Općine Sveta Nedelja, broj 7/05
		Procjišćeni tekst	Glasnik Općine Sveta Nedelja, broj 7/05
		3. Izmjene i dopune PPU Grada Sveta Nedelja	Glasnik Općine Sveta Nedelja, broj 4/06
		Ispravak Odluke o donošenju	Glasnik Općine Sveta Nedelja, broj 7/08
		4. Izmjene i dopune PPU Grada Sveta Nedelja	Glasnik Grada Sveta Nedelja, broj 8/10
		Ispravak Odluke o donošenju	Glasnik Grada Sveta Nedelja, broj 8/11
		5. ciljane izmjene i dopune PPU Grada Sveta Nedelja	Glasnik Grada Sveta Nedelja, broj 7/15
		Procjišćeni tekst	Glasnik Grada Sveta Nedelja, broj 10/15
		6. ciljane izmjene i dopune PPU Grada Sveta Nedelja	Glasnik Grada Sveta Nedelja, broj 7/18
		Procjišćeni tekst	Glasnik Grada Sveta Nedelja, broj 8/18
		7. ciljane izmjene i dopune PPU Grada Sveta Nedelja	Glasnik Grada Sveta Nedelja, broj 11/19
		Procjišćeni tekst	Glasnik Grada Sveta Nedelja, broj 8/20
6.	Sveti Ivan Zelina	PPUG donesen 2004. godine.	Zelinske novine, broj 8/04
		(1.)* točkaste izmjene i dopune PPUG Sveti Ivan Zelina	Zelinske novine, broj 11/06
		(2.)* Izmjene i dopune PPU Grada Sveti Ivan Zelina	Zelinske novine, broj 9/11
		(3.)* Ciljane izmjene i dopune PPUG Sveti Ivan Zelina	Zelinske novine, broj 5/13
		(4.)* 2. Izmjene i dopune PPU Grada Sveti Ivan Zelina	Zelinske novine, broj 13/15
		Procjišćeni tekst	Zelinske novine, broj 15/15
		(5.)* 3. Izmjene i dopune PPU Grada Sveti Ivan Zelina	Zelinske novine, broj 4/17
		Procjišćeni tekst	Zelinske novine, broj 6/17
7.	Velika Gorica	PPUG donesen 2006. godine.	Službeni glasnik Grada Velike Gorice, broj 10/06
		(1.)* Izmjene i dopune PPU Grada Velike Gorice	Službeni glasnik Grada Velike Gorice, broj 6/08
		2. Izmjene i dopune PPU Grada Velike Gorice	Službeni glasnik Grada Velike Gorice, broj 5/14
		Ispravak Odluke o donošenju	Službeni glasnik Grada Velike Gorice, broj 6/14
		Procjišćeni tekst	Službeni glasnik Grada Velike Gorice, broj 8/14
		3. Izmjene i dopune PPU Grada Velike Gorice	Službeni glasnik Grada Velike Gorice, broj 2/15
8.	Vrbovec	PPUG donesen 2003. godine.	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 12/03
		(1.)* Izmjene i dopune PPU Grada Vrbovca	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 17/08
		Ispravak Odluke o donošenju	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 21/08
		2. Izmjene i dopune PPU Grada Vrbovca	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 9/14
		Procjišćeni tekst i grafika	Službeni glasnik Grada Velike Gorice, broj 3/15
9.	Zaprešić	PPUG donesen 2005. godine.	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 10/05
		Ispravak Odluke o donošenju	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 24/05
		1. Izmjene i dopune PPU Grada Zaprešića	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 15/07
		Ispravak Odluke o donošenju	Službene novine Grada Zaprešića, broj 1/07
		2. Izmjene i dopune PPU Grada Zaprešića	Službene novine Grada Zaprešića, broj 7/11
		3. Ciljane izmjene i dopune PPU Grada Zaprešića	Službene novine Grada Zaprešića, broj 2/14
		4. Izmjene i dopune PPU Grada Zaprešića	Službene novine Grada Zaprešića, broj 7/16
Opcine:		Procjišćeni tekst	Službene novine Grada Zaprešića, broj 9/16
1.	Bedenica	PPUO donesen 2005. godine	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 8/05.
		Ispravak Odluke o donošenju	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 14/05
		(1.)* Izmjene i dopune PPU Općine Bedenica	Glasnik Općine Bedenica, broj 4/06
		2. Izmjene i dopune PPU Općine Bedenica	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 13/10
		3. Izmjene i dopune PPU Općine Bedenica	Glasnik Općine Bedenica, broj 7/18
		Procjišćeni tekst	Glasnik Općine Bedenica, broj 8/18

JLS		Naziv plana	Objava
2.	Bistra	PPUO donesen 2005. godine.	Službeni glasnik Općine Bistra, broj 2/05
		1. Izmjene i dopune PPU Općine Bistra	Službeni glasnik Općine Bistra, broj 1/08
		2. Izmjene i dopune PPU Općine Bistra	Službeni glasnik Općine Bistra, broj 2/09
		Ispravak Odluke o donošenju	Službeni glasnik Općine Bistra, broj 7/09
		Ispravak Odluke o donošenju	Službeni glasnik Općine Bistra, broj 2/10
		Ispravak Odluke o donošenju	Službeni glasnik Općine Bistra, broj 3/10
		3. Izmjene i dopune PPU Općine Bistra	Službeni glasnik Općine Bistra, broj 2/12
		4. Izmjene i dopune PPU Općine Bistra	Službeni glasnik Općine Bistra, broj 1/15
		Pročišćeni tekst	Službeni glasnik Općine Bistra, broj 1/15
		5. Izmjene i dopune PPU Općine Bistra	Službeni glasnik Općine Bistra, broj 7/17
		Pročišćeni tekst	Službeni glasnik Općine Bistra, broj 2/18
		6. Izmjene i dopune PPU Općine Bistra	Službeni glasnik Općine Bistra, broj 10/18
		7. Izmjene i dopune PPU Općine Bistra	Službeni glasnik Općine Bistra, broj 6/20
		PPUO donesen 2006. godine	Službeni glasnik Općine Brckovljani, broj 12/06
3.	Brckovljani	(1.)* Izmjene i dopune PPU Općine Brckovljani	Službeni glasnik Općine Brckovljani, broj 2/09
		Ispravak Odluke o donošenju	Službeni glasnik Općine Brckovljani, broj 6/09
		2. Izmjene i dopune PPU Općine Brckovljani	Službeni glasnik Općine Brckovljani, broj 1/13
		3. Izmjene i dopune PPU Općine Brckovljani	Službeni glasnik Općine Brckovljani, broj 5/14
		Pročišćeni tekst i grafika	Službeni glasnik Općine Brckovljani, broj 2/15
		Ispravak Odluke o donošenju	Službeni glasnik Općine Brckovljani, broj 4/15
		4. Izmjene i dopune PPU Općine Brckovljani	Službeni glasnik Općine Brckovljani, broj 7/15
		Pročišćeni tekst i grafika	Službeni glasnik Općine Brckovljani, broj 8/15
		5. Izmjene i dopune PPU Općine Brckovljani	Službeni glasnik Općine Brckovljani, broj 8/16
		Pročišćeni tekst i grafika	Službeni glasnik Općine Brckovljani, broj 9/16
		6. Izmjene i dopune PPU Općine Brckovljani	Službeni glasnik Općine Brckovljani, broj 9/18
		Pročišćeni tekst i grafika	Službeni glasnik Općine Brckovljani, broj 11/18
		PPUO donesen 2005. godine.	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 1/06 i Glasnik Općine Brdovec, broj 9/05
4.	Brdovec	(1.)* Izmjene i dopune PPU Općine Brdovec	Glasnik Općine Brdovec, broj 3/07
		(2.)* 1. Ciljane izmjene i dopune PPU Općine Brdovec	Glasnik Općine Brdovec, broj 5/08
		(3.)* Izmjene i dopune PPU Općine Brdovec	Glasnik Općine Brdovec, broj 6/10
		(4.)* 2. Ciljane izmjene i dopune PPU Općine Brdovec	Glasnik Općine Brdovec, broj 12/13
		(5.)* 3. Izmjene i dopune PPU Općine Brdovec	Glasnik Općine Brdovec, broj 13/15
		(6.)* 4. Izmjene i dopune PPU Općine Brdovec	Glasnik Općine Brdovec, broj 5/17
		Pročišćeni tekst	Glasnik Općine Brdovec, broj 6/19
5.	Dubrava	PPUO donesen 2004. godine.	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 8/04
		(1.)* Izmjene i dopune PPU Općine Dubrava	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 18/05
		(2.)* Izmjene i dopune PPU Općine Dubrava	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 10/08
		3. Izmjene i dopune PPU Općine Dubrava	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 20/11
		4. Izmjene i dopune PPU Općine Dubrava	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 21/14
		Pročišćeni tekst i grafika	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 26/14
6.	Dubravica	PPUO donesen 2006. godine.	Službeni glasnik Općine Dubravica, broj 1/06
		1. Izmjene i dopune PPU Općine Dubravica	Službeni glasnik Općine Dubravica, broj 2/09
		Ispravak Odluke o donošenju	Službeni glasnik Općine Dubravica, broj 4/09
		Ispravak Odluke o donošenju	Službeni glasnik Općine Dubravica, broj 2/11
		Ispravak Odluke o donošenju	Službeni glasnik Općine Dubravica, broj 3/11
		2. Izmjene i dopune PPU Općine Dubravica	Službeni glasnik Općine Dubravica, broj 2/13
		3. Izmjene i dopune PPU Općine Dubravica	Službeni glasnik Općine Dubravica, broj 4/15
		Pročišćeni tekst i grafika	Službeni glasnik Općine Dubravica, broj 1/16
		4. Izmjene i dopune PPU Općine Dubravica	Službeni glasnik Općine Dubravica, broj 2/19
7.	Farkaševac	Pročišćeni tekst i grafika	Službeni glasnik Općine Dubravica, broj 3/19
		PPUO donesen 2004. godine.	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 20/04
		(1.)* Izmjene i dopune PPU Općine Farkaševac	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 23/07
		2. Izmjene i dopune PPU Općine Farkaševac	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 4/11
		3. Izmjene i dopune PPU Općine Farkaševac	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 9/16
8.	Gradec	Pročišćeni tekst i grafika	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 22/16
		PPUO donesen 2004. godine.	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 22/04
		1. Izmjene i dopune PPU Općine Gradec	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 22/11
		2. Izmjene i dopune PPU Općine Gradec	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 17/12
		3. Izmjene i dopune PPU Općine Gradec	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 22/15
		Pročišćeni tekst i grafika	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 3/16
		4. Izmjene i dopune PPU Općine Gradec	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 38/17
		Pročišćeni tekst i grafika	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 19/18

JLS	Naziv plana	Objava
9.	Jakovlje	PPUO donesen 2004. godine.
		(1.)* Izmjene i dopune PPU Općine Jakovlje
		(2.)* Izmjene i dopune PPU Općine Jakovlje
		Ispravak greške
		(3.)* Izmjene i dopune PPU Općine Jakovlje
		Procjišćeni tekst
		(4.)* Izmjene i dopune PPU Općine Jakovlje
		Procjišćeni tekst
10.	Klinča Sela	PPUO donesen 2000. godine.
		(1.)* Izmjene i dopune PP (bivše Općine Jastrebarsko za područje današnje), Općine Klinča Sela
		(2.)* Izmjene i dopune PPU Općine Klinča Sela
		(3.)* Izmjene i dopune PPU Općine Klinča Sela
		(4. Izmjene i dopune)* PPU Općine Klinča Sela
		5. Izmjene i dopune PPU Općine Klinča Sela
		6. Izmjene i dopune PPU Općine Klinča Sela
		Ispravak greške
11.	Kloštar Ivanić	PPUO donesen 2005. godine.
		(1.)* Izmjene i dopune PPU Općine Kloštar Ivanić
		Ispravak Odluke o donošenju
		2. Izmjene i dopune PPU Općine Kloštar Ivanić
		3. Izmjene i dopune PPU Općine Kloštar Ivanić
		Procjišćeni tekst i grafika
		4. Izmjene i dopune PPU Općine Kloštar Ivanić
		Procjišćeni tekst i grafika
12.	Krašić	PPUO donesen 2001. godine.
		Ispravak Odluke o donošenju
		(1.)* Izmjene i dopune PPU Općine Krašić
		(2.)* Izmjene i dopune PPU Općine Krašić
		(3. Izmjene i dopune)* PPU Općine Krašić
		4. Izmjene i dopune PPU Općine Krašić
		5. Izmjene i dopune PPU Općine Krašić
		Procjišćeni tekst
13.	Kravarsko	PPUO donesen 2006. godine.
		1. Izmjene i dopune PPU Općine Kravarsko
		2. Izmjene i dopune PPU Općine Kravarsko
		Procjišćeni tekst i grafika
14.	Križ	PPUO donesen 2004. godine.
		(1.)* Izmjene i dopune PPU Općine Križ
		(2.)* ciljana-točkasta izmjena PPU Općine Križ
		(3.)* Ciljane izmjene PPU Općine Križ
		(4.)* Ciljana izmjena PPU Općine Križ
		5. Izmjene i dopune PPU Općine Križ
		Procjišćeni tekst i grafika
		6. Izmjene i dopune PPU Općine Križ
15.	Luka	Procjišćeni tekst i grafika
		7. Izmjene i dopune PPU Općine Križ
		Procjišćeni tekst i grafika
		Procjišćeni tekst i grafika
16.	Marija Gorica	PPUO donesen 2004. godine.
		(1.)* Izmjene i dopune PPU Općine Luka
		Ispravak Odluke o donošenju
		(2.)* Izmjene i dopune PPU Općine Luka
		Procjišćeni tekst i grafika
		(4.)* 3. Izmjene i dopune PPU Općine Marija Gorica
		Procjišćeni tekst i grafika
17.	Orle	PPUO donesen 2009. godine.
		1. Izmjene i dopune PPU Općine Orle
		Ispravak Odluke o donošenju
		2. Izmjene i dopune PPU Općine Orle
		Procjišćeni tekst i grafika

JLS		Naziv plana	Objava
18.	Pisarovina	PPUO donesen 2003. godine.	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 6/03
		(1.)* Izmjene i dopune PPU Općine Pisarovina	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 1/06
		(2.)* Izmjene i dopune PPU Općine Pisarovina	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 12/06
		Ispravak greške	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 20/07
		3. Izmjene i dopune PPU Općine Pisarovina	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 15/09
		Ispravak Odluke o donošenju	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 27/09
		4. ciljane izmjene i dopune PPU Općine Pisarovina	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 25/12
		5. Izmjene i dopune PPU Općine Pisarovina	Službene novine Općine Pisarovina, broj 7/15
		Pročišćeni tekst i grafika	Službene novine Općine Pisarovina, broj 9/15
		6. Izmjene i dopune PPU Općine Pisarovina	Službene novine Općine Pisarovina, broj 4/17
19.	Pokupsko	Pročišćeni tekst i grafika	Službene novine Općine Pisarovina, broj 9/17
		7. Izmjene i dopune PPU Općine Pisarovina	Službene novine Općine Pisarovina, broj 15/18
		Pročišćeni tekst i grafika	Službene novine Općine Pisarovina, broj 2/19
		PPUO donesen 2005. godine.	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 29/07
20.	Preseka	Ispravak Odluke o donošenju	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 14/08
		Ispravak Odluke o donošenju	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 25/08
		(1.)* Izmjene i dopune PPU Općine Pokupsko	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 24/11
		(2.)* Izmjene i dopune PPU Općine Pokupsko	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 34/17
21.	Pušča	Pročišćeni tekst i grafika	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 36/17
		Ispravak Odluke o donošenju	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 41/17
		PPUO donesen 2005. godine	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 12/05
		PPUO donesen 2003. godine.	Službeni glasnik Općine Pušča, broj 4A/03
		Ispravak Odluke o donošenju	Službeni glasnik Općine Pušča, broj 2/04
		1. Izmjene i dopune PPU Općine Pušča	Službeni glasnik Općine Pušča, broj 5/06
		Ispravak Odluke o donošenju	Službeni glasnik Općine Pušča, broj 2/07
		2. Izmjene i dopune PPU Općine Pušča	Službeni glasnik Općine Pušča, broj 4/10
		Ispravak Odluke o donošenju	Službeni glasnik Općine Pušča, broj 1/11
		3. Izmjene i dopune PPU Općine Pušča	Službeni glasnik Općine Pušča, broj 7/15
22.	Rakovec	Pročišćeni tekst i grafika	Službeni glasnik Općine Pušča, broj 1/16
		4. Izmjene i dopune PPU Općine Pušča	Službeni glasnik Općine Pušča, broj 6/19
		Pročišćeni tekst i grafika	Službeni glasnik Općine Pušča, broj 7/19
		Ispravak Odluke o donošenju	Službeni glasnik Općine Pušča, broj 5/20
		Pročišćeni tekst	Službeni glasnik Općine Pušča, broj 6/20
23.	Rugvica	PPUO donesen 2005. godine.	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 3/05
		(1.)* Izmjene i dopune PPU Općine Rakovac	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 4/07
		2. Izmjene i dopune PPU Općine Rakovac	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 19/07
		3. Izmjene i dopune PPU Općine Rakovac	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 14/08
		4. Izmjene i dopune PPU Općine Rakovac	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 30/17
		Pročišćeni tekst i grafika	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 35/17
		PPUO donesen 2005. godine.	Službeni glasnik Općine Rugvica, broj 2/05
24.	Stupnik	(1.)* Izmjene i dopune PPU Općine Rugvica	Službeni glasnik Općine Rugvica, broj 6/07
		2. Izmjene i dopune PPU Općine Rugvica	Službeni glasnik Općine Rugvica, broj 4/10
		3. Izmjene i dopune PPU Općine Rugvica	Službeni glasnik Općine Rugvica, broj 1/13
		4. Izmjene i dopune PPU Općine Rugvica	Službeni glasnik Općine Rugvica, broj 7/14
		Pročišćeni tekst i grafika	Službeni glasnik Općine Rugvica, broj 2/15
		5. Izmjene i dopune PPU Općine Rugvica	Službeni glasnik Općine Rugvica, broj 2/16
		Pročišćeni tekst i grafika	Službeni glasnik Općine Rugvica, broj 3/16
		6. Izmjene i dopune PPU Općine Rugvica	Službeni glasnik Općine Rugvica, broj 1/19
		Pročišćeni tekst i grafika	Službeni glasnik Općine Rugvica, broj 2/19
		7. Izmjene i dopune PPU Općine Rugvica	Službeni glasnik Općine Rugvica, broj 5/20
24.	Stupnik	PPUO donesen 2000. godine.	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 4/00
		Ispravak Odluke o donošenju	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 10/00
		(1.)* Izmjene i dopune PPU Općine Stupnik	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 21/02
		Ispravak Odluke o donošenju	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 2/03
		Ispravak greške	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 15/03
		2. Izmjene i dopune PPU Općine Stupnik	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 19/15
24.	Stupnik	Ispravak Odluke o donošenju	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 30/15
		3. Izmjene i dopune PPU Općine Stupnik	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 1/17
		Pročišćeni tekst i grafika	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 10/17
		4. Izmjene i dopune PPU Općine Stupnik	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 19/19
		Pročišćeni tekst i grafika	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 24/19
25.	Žumberak	PPUO donesen 2000. godine.	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 11/00
		Ispravak Odluke o donošenju	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 9/03
		(1.)* Izmjene i dopune PPU Općine Žumberak	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 17/03
		(2. Izmjene i dopune)* PPU Općine Žumberak	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 23/07
		3. Izmjene i dopune PPU Općine Žumberak	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 28/15
		4. Izmjene i dopune PPU Općine Žumberak	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 10/17
		Pročišćeni tekst i grafika	"Glasnik Zagrebačke županije", broj 125/17

* – dio naziva dodijeljen u Registru prostornih planova zbog vođenja evidencije

Tablica 58: Pregled važećih prostornih planova uređenja gradova i općina na području Zagrebačke županije

Izvor: Registar prostornih planova za područje Zagrebačke županije, prosinac 2020.

DINAMIKA DONOŠENJA PROSTORNIH PLANOVа UREĐENJA GRADOVA I OPĆINA PO JLS		RAZDOBLJE (PO GODINAMA OD 2000.-2020.)																				
Red. broj	NAZIV PROSTORNOG PLANA UREĐENJA	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1.	PPUO BEDENICA							1.				2.								3.		
2.	PPUO BISTRA									1.	2.			3.			4.		5.	6.		7.
3.	PPUO BRCKOVLJANI									1.				2.	3.	4.	5.			6.		
4.	PPUO BRDOVEC								1.	2.		3.			4.	5.		6.				
5.	PPUO DUBRAVA							1.		2.		3.			4.							
6.	PPUO DUBRAVICA									1.				2.		3.				4.		
7.	PPUG DUGO SELO								1.			2.		3.	4.	5.					6.	
8.	PPUO FARKAŠEVAC									1.							3.					
9.	PPUO GRADEC											1.	2.			3.		4.				
10.	PPUG IVANIĆ-GRAD										1.				2.	3.		4.			5.	
11.	PPUO JAKOVLJE									1.		2.						3.		4.		
12.	PPUG JASTREBARSKO							1.			2.			3.	4.	5.	6.	7.	8.		9.	
13.	PPUO KLINČA SELA	1.		2.		3.						4.	5.		6.		7.			8.		
14.	PPUO KLOŠTAR IVANIĆ											1.		2.		3.		4.				
15.	PPUO KRAŠIĆ		1.		2.						3.						4.	5.				
16.	PPUO KRAVARSKO												1.							2.		
17.	PPUO KRIŽ								1.	2.					3.	4.		5.		6.	7.	
18.	PPUO LUKA											1.							2.			
19.	PPUO MARIJA GORICA										1.	2.						3.			4.	
20.	PPUO ORLE													1.			2.					
21.	PPUO PISAROVINA							1.	2.			3.			4.		5.		6.	7.		
22.	PPUO POKUPSKO												1.						2.			
23.	PPUO PRESEKA																					
24.	PPUO PUŠČA							1.						2.			3.			4.		
25.	PPUO RAKOVEC									1.	2.	3.										
26.	PPUO RUGVICA									1.			2.		3.	4.	5.		6.	7.		
27.	PPUG SAMOBOR																1.					
28.	PPUO STUPNIK		1.															2.	3.	4.		
29.	PPUG SVETA NEDELJA								1.	2.	3.			4.			5.		6.	7.		
30.	PPUG SV. IVAN ZELINA									1.				2.		3.	4.		5.			
31.	PPUG VELIKA GORICA										1.						2.	3.				
32.	PPUG VRBOVEC										1.						2.					
33.	PPUG ZAPREŠIĆ										1.				2.		3.	4.				
34.	PPUO ŽUMBERAK							1.			2.						3.		4.			

Tumač: donesen osnovni plan donesene izmjene i dopune (s prikazom rednog broja revizije)

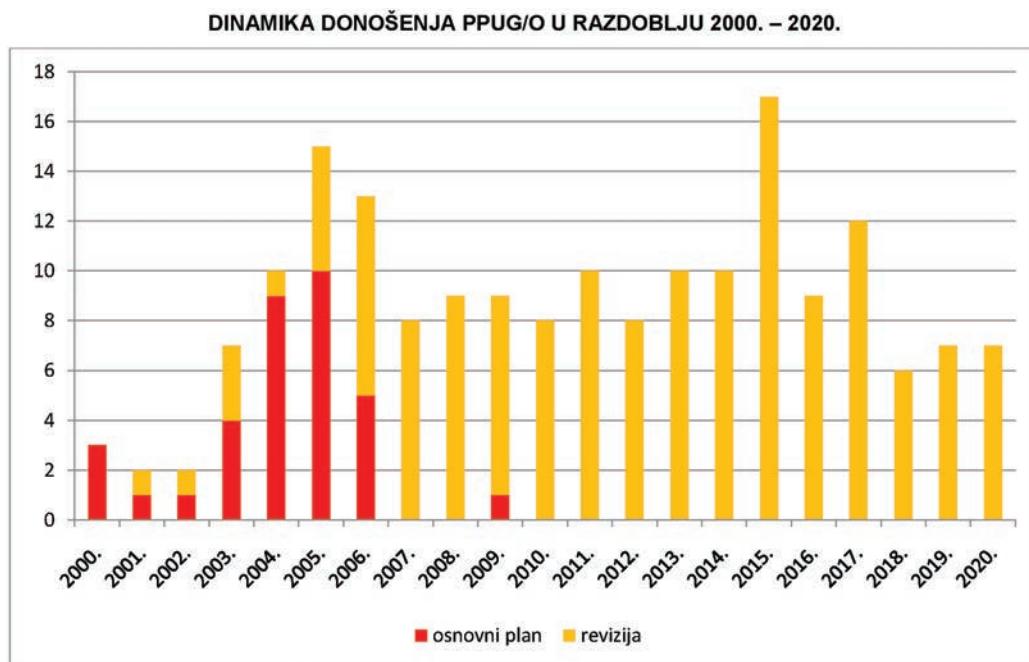
Grafikon 21.: Dinamika donošenja Prostornih planova uređenja gradova i općina po jedinicama lokalne samouprave

Izvor: Registr prostornih planova za područje Zagrebačke županije, prosinac 2020.

Obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Od ukupno 149 izmjena i dopuna (revizija) prostornih planova uređenja, koliko je doneseno do kraja 2020. godine, najveći broj donesen je za Grad Jastrebarsko (9), Općinu Klinča Sela (8) te za Grad Svetu Nedelju i općine Bistra, Križ, Pisarovina i Rugvica (po 7), dok je najmanji broj donesen za Grad Samobor (1), a Općina Preseka nije imala izmjena i dopuna. U izvještajnom razdoblju donesena je 31 izmjena i dopuna prostornih planova uređenja.

Sukladno članku 113. Zakona o prostornom uređenju, kojim se određuje obveza objavljivanja pročišćenog teksta odredbi za provođenje prostornog plana i grafičkog dijela prostornog plana nakon svake izmjene i/ili dopune prostornog plana, u izvještajnom razdoblju objavljeno 28 pročišćenih tekstova odnosno elaborata pročišćenih tekstova odredbi za provođenje i grafičkih dijelova prostornih planova uređenja.

Grafikon 22: Dinamika donošenja PPUG/O u razdoblju 2000.–2020. na području Zagrebačke županije;

Izvor: Registar prostornih planova za područje Zagrebačke županije, prosinac 2020.

Obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

2) Ostali važeći prostorni planovi lokalne razine (GUP, UPU)

Prema Zakonu o prostornom uređenju ("Narodne novine", broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19) ova razina planiranja obuhvaća:

- generalni urbanistički plan (GUP) za velike gradove i
- urbanistički plan uređenja (UPU).

Također, detaljni planovi uređenja doneseni na temelju propisa koji su važili prije stupanja na snagu Zakona o prostornom uređenju 1.1.2014. godine smatraju se urbanističkim planom uređenja u smislu tog Zakona.

U nastavku se daje pregled navedenih prostornih planova i njihovih izmjena i dopuna prema podacima iz Registra prostornih planova za područje Zagrebačke županije, koji vodi ovaj Zavod.

Važeći generalni urbanistički planovi (GUP)

Krajem 2020. godine na snazi su bila 3 generalna urbanistička plana za koja je sveukupno doneseno 13 izmjena i dopuna. U izvještajnom razdoblju donesene su po jedne izmjene i dopune GUP-ova gradova Zaprešića i Jastrebarsko te dvije izmjene GUP-a grada Samobora.

U nastavku se daje pregledan prikaz generalnih urbanističkih planova, kao i njihovih izmjena i dopuna, koji su na snazi na području Zagrebačke županije prema podacima iz Registra prostornih planova za područje Zagrebačke županije, koji vodi ovaj Zavod:

Broj	Grad	Naziv plana	Objava
1.	Samobor	Generalni urbanistički plan grada Samobora	Službene vijesti Grada Samobora, broj 1/07
		Izmjene i dopune Generalnog urbanističkog plana grada Samobora	Službene vijesti Grada Samobora, broj 6/11, 8/11 – ispravak i 1/12 – ispravak
		II. Izmjene i dopune Generalnog urbanističkog plana grada Samobora	Službene vijesti Grada Samobora, broj 2/17
		III. Izmjene i dopune Generalnog urbanističkog plana grada Samobora	Službene vijesti Grada Samobora, broj 7/20
2.	Jastrebarsko	Generalni urbanistički plan grada Jastrebarskog	Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko, broj 6/92
		I. izmjene i dopune Generalnog urbanističkog plana grada Jastrebarskog	Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko, broj 3/96
		II. izmjene i dopune Generalnog urbanističkog plana grada Jastrebarskog	Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko, broj 7/98
		III. izmjene i dopune Generalnog urbanističkog plana grada Jastrebarskog	Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko, broj 1/01
		IV. izmjene i dopune Generalnog urbanističkog plana grada Jastrebarskog	Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko, broj 4/03
		V. izmjene i dopune Generalnog urbanističkog plana grada Jastrebarskog	Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko, broj 5/10
		VI. izmjene i dopune Generalnog urbanističkog plana grada Jastrebarskog	Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko, broj 1/16
		Procjišćeni tekst i grafika	Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko, broj 2/16
		VII. izmjene i dopune Generalnog urbanističkog plana grada Jastrebarskog	Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko, broj 7/19
		Procjišćeni tekst i grafika	Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko, broj 2/20

Broj	Grad	Naziv plana	Objava
3.	Zaprešić	Generalni urbanistički plan Zaprešića	Službene novine Grada Zaprešića, broj 5/08 i 6/09 – ispravak
		I. Izmjene i dopune Generalnog urbanističkog plana Zaprešića	Službene novine Grada Zaprešića, broj 6/12
		II. Izmjene i dopune Generalnog urbanističkog plana Zaprešića	Službene novine Grada Zaprešića, broj 7/16
		Procjišćeni tekst i grafika	Službene novine Grada Zaprešića, broj 9/16
		III. Izmjene i dopune Generalnog urbanističkog plana Zaprešića	Službene novine Grada Zaprešića, broj 7/18
		Procjišćeni tekst i grafika	Službene novine Grada Zaprešića, broj 2/20

Tablica 59: Pregled generalnih urbanističkih planova i njihovih izmjena i dopuna;

Izvor: Registar prostornih planova za područje Zagrebačke županije, prosinac 2020.

Važeći urbanistički planovi uređenja (UPU)

Prema Registru prostornih planova za područje Zagrebačke županije, do kraja 2020. godine na snazi je bilo sveukupno 109 urbanističkih planova uređenja i 50 izmjena i dopuna. U izvještajnom razdoblju doneseno je 13 novih urbanističkih planova uređenja i 14 izmjena i dopuna važećih, a 4 su urbanistička plana uređenja stavljeni izvan snage.

Broj	Grad/Općina	Naziv plana	Objava
1.	Bistra	UPU Brezinska ulica – Bistra – I. ID	Službeni glasnik Općine Bistra broj 3/19
2.	Brckovljani	UPU gospodarske zone Stančić 1, 2 i 3	Službeni glasnik Općine Brckovljani broj 2/19
3.	Farkaševac	UPU turističke zone Kabal	“Glasnik Zagrebačke županije”, broj 8/20
4.	Gradec	UPU poduzetničke zone Grabrić	“Glasnik Zagrebačke županije”, broj 38/17
5.	Ivanić-Grad	UPU za područja Ivanić-Grad, Šarampov Donji i Jalševac Breški (UPU 4) – V. ID	Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada broj 1/20 i 2/20 (procjišćeni tekst)
6.	Ivanić-Grad	UPU zone gospodarske namjene na području Ivanić-Grad i Caginec (UPU 6) – II. ID	Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada broj 5/18, 6/18 (procjišćeni tekst) i 10/18 (ispravak greške)
7.	Jastrebarsko	UPU gospodarske zone Jalševac – V. ID	Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko broj 1/19 i 2/19 (procjišćeni tekst)
8.	Pisarovina	UPU gospodarske zone Pisarovina – III. ID	Službene novine Općine Pisarovina broj 11/19 i 12/19 (procjišćeni tekst)
9.	Rugvica	UPU IKEA Zagreb Istok – II. ID	Službeni glasnik Općine Rugvica broj 3/19 i 4/19 (procjišćeni tekst)
10.	Rugvica	UPU gospodarske zone naselja Rugvica (UPU-20) – I. ID	Službeni glasnik Općine Rugvica broj 5/20
11.	Stupnik	UPU novog groblja Stupnik	“Glasnik Zagrebačke županije”, broj 44/18 i 17/19 (ispravak Odluke)
12.	Sveta Nedelja	UPU radne zone Sv. Nedelja – II. ID	Glasnik Grada Svetе Nedelje broj 7/18 i 8/18 (procjišćeni tekst)
13.	Sveta Nedelja	UPU dijela naselja Strmec, Orešje, Bestovje i Novaki u općini Sv. Nedelja – V. ID	Glasnik Grada Svetе Nedelje broj 7/18 i 8/18 (procjišćeni tekst)
14.	Sveta Nedelja	UPU sportsko-rekreacijske zone – Rakitje	Glasnik Grada Svetе Nedelje broj 1/19
15.	Sveta Nedelja	UPU sportsko-rekreacijske zone Kerestinec sjever	Glasnik Grada Svetе Nedelje broj 1/19
16.	Sveta Nedelja	UPU sportsko-rekreacijske zone – Orešje	Glasnik Grada Svetе Nedelje broj 1/19
17.	Sveta Nedelja	UPU zona poslovne namjene u naselju Rakitje (UPU 7)	Glasnik Grada Svetе Nedelje broj 1/19
18.	Sveta Nedelja	UPU zona gospodarske namjene u naselju Rakitje (UPU 9)	Glasnik Grada Svetе Nedelje broj 1/19
19.	Sv. Ivan Zelina	UPU turističko-ugostiteljskog i sportsko-rekreacijskog područja Grada Sveti Ivan Zelina – II. ID	Zelinske novine broj 4/17 i 6/17 (procjišćeni tekst)
20.	Velika Gorica	UPU radne zone Rakitovec – I. ID	Službeni glasnik Grada Velike Gorice broj 3/20
21.	Vrbovec	UPU Grada Vrbovca – III. ID	Glasnik Grada Vrbovca broj 8/18 i 1/19 (procjišćeni tekst)
22.	Vrbovec	UPU Grada Vrbovca – IV. ID	“Glasnik Zagrebačke županije”, broj 1/20 i 2/20 (procjišćeni tekst)
23.	Vrbovec	UPU proizvodno poslovne zone Konak istok	Glasnik Grada Vrbovca broj 2/18
24.	Vrbovec	UPU proizvodno poslovne zone Konak istok II	Glasnik Grada Vrbovca br. 4/18
25.	Vrbovec	UPU proizvodno poslovne zone Luka jug II	Glasnik Grada Vrbovca broj 2/18
26.	Zaprešić	UPU zone poslovne namjene “Jablanovec – Pesačica”	Službene novine Grada Zaprešića br. 1/17
27.	Zaprešić	UPU zone (naselja) Kalamiri – Zaprešić – I. ID	Službene novine Grada Zaprešića broj 2/20

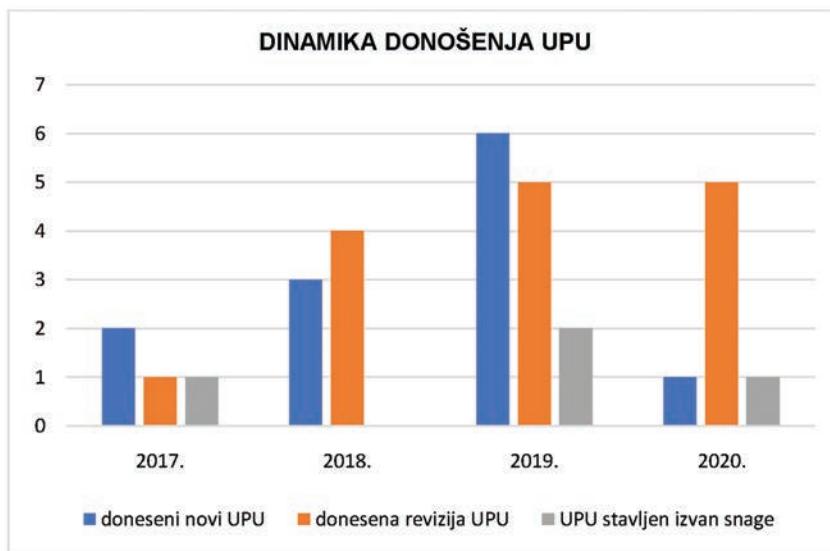
Tablica 60: Pregled donesenih novih urbanističkih planova uređenja i njihovih izmjena i dopuna u proteklom četverogodišnjem razdoblju;

Izvor: Registar prostornih planova za područje Zagrebačke županije, prosinac 2020.

Broj	Grad/Općina	Naziv plana	Objava Odluke o stavljanju izvan snage
1.	Zaprešić	UPU radne zone Jug – Zaprešić	Službene novine Grada Zaprešića broj 2/20
2.	Križ	UPU poduzetničke zone Križ	“Glasnik Zagrebačke županije”, broj 23/19
3.	Zaprešić	UPU Shopping City Zagreb	Službene novine Grada Zaprešića broj 7/19
4.	Zaprešić	UPU sanitarnog odlagališta Zaprešić	Službene novine Grada Zaprešića broj 4/17

Tablica 61: Pregled urbanističkih planova uređenja stavljenih izvan snage u proteklom četverogodišnjem razdoblju;

Izvor: Registar prostornih planova za područje Zagrebačke županije, prosinac 2020.

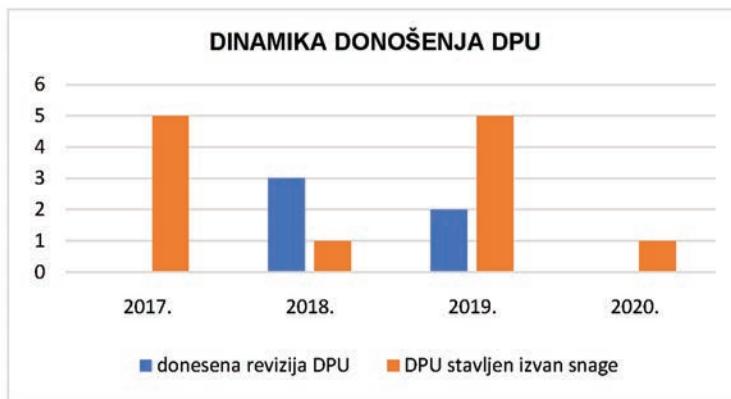

Grafikon 23: Dinamika donošenja urbanističkih planova uređenja, izmjena i dopuna i stavljanja izvan snage u razdoblju 2017.–2020.;

Izvor: Registr prostornih planova za područje Zagrebačke županije, prosinac 2020.;
Obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

U proteklom četverogodišnjem razdoblju tijekom 2019. godine doneseno je najviše urbanističkih planova uređenja (6) te izmjena i dopuna (5). U izvještajnom razdoblju, najveća dinamika donošenja novih UPU-ova, kao i izmjena i dopuna važećih bila je zabilježena za područje Grada Sveta Nedelja (5 novih i 2 revizije) i područje Grada Vrbovca (3 novih i 2 revizije). Od 4 UPU-a stavljenih van snage 3 su se odnosila na područje Grada Zaprešića.

Detaljni planovi uređenja (DPU) (doneseni na temelju propisa koji su važili prije stupanja na snagu Zakona smatraju se urbanističkim planom uređenja u smislu Zakona). Stoga, u proteklom četverogodišnjem razdoblju nije donesen niti jedan novi detaljni plan uređenja, već je do kraja 2020. godine, doneseno 5 izmjena i dopuna detaljnih planova uređenja te je stavljeno izvan snage 12 detaljnih planova uređenja od čega 6 na području Grada Zaprešića, 2 na području Grada Velike Gorice i po jedan na područjima gradova Jastrebarsko i Dugo Selo te Općine Križ. Na području Zagrebačke županije, ukupno je, do kraja 2020. godine, na snazi još ostalo 40 detaljnih planova uređenja sa 38 izmjena i dopuna. Najviše ih je na području gradova Samobora (8), Jastrebarskog (7) i Velike Gorice (7).

Grafikon 24: Dinamika donošenja izmjena i dopuna te stavljanja izvan snage detaljnih planova uređenja u razdoblju 2017. – 2020.; Izvor: Registr prostornih planova za područje Zagrebačke županije, prosinac 2020.;

Obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

U navedenim podacima su svi doneseni prostorni planovi koje su veliki gradovi, gradovi i općine dostavili Zavodu, sukladno članku 112. Zakona o prostornom uređenju, do kraja 2020. godine. Zavod je sve dostavljene prostorne planove uveo u Registr prostornih planova za područje Zagrebačke županije, o čemu detaljnije u poglavljima koja slijede.

3.1.3. Prostorni planovi u postupku izrade i donošenja

STANJE IZRADE DRŽAVNOG PLANA PROSTORNOG RAZVOJA

Na temelju zahtjeva Hrvatskog zavoda za prostorni razvoj i nadležnog Ministarstva, Zavod je, u promatranom izvještajnom razdoblju provodio ažuriranje već ranije obrađenih podataka iz prostornih planova s područja Zagrebačke županije u GIS, za potrebe izrade Državnog plana prostornog razvoja. Podaci su, iz formata u kojem su izrađeni (AutoCad), implementirani u GIS sustav, uz popunu zadanih atributnih tablica i drugih podataka potrebnih za izradu prostornog plana državne razine. Obrađena su sva građevinska područja kao i šumske, poljoprivredne i vodne površine, sustav gospodarenja otpadom i infrastrukture.

U travnju 2018. godine, Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o izradi Državnog plana prostornog razvoja ("Narodne novine", broj 39/18), čime je započeo postupak izrade i donošenja istog. Odlukom o izradi utvrđeno je da će se izrada plana provesti u tri faze.

Slijedom poziva, nositelja izrade državnog plana, na dostavu zahtjeva za izradu istog, Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije dostavio je u srpnju 2018. godine navedene zahtjeve. Za potrebe izrade državnog plana Zavod je, u skladu s Uredbom o određivanju građevina, drugih zahvata u prostoru i površina državnog i područnog (regionalnog) značaja ("Narodne novine", broj 37/14 i 154/14) i Pravilnikom o Državnom planu prostornog razvoja ("Narodne novine", broj 122/15), izradio popis građevina i površina državnog značaja odnosno planskih rješenja obrađenih važećim Prostornim planom Zagrebačke županije ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 3/02, 6/02 – ispravak, 8/05, 8/07, 4/10, 10/11, 14/12 – pročišćeni tekst, 27/15 i 31/15 – pročišćeni tekst) te Nacrtom prijedloga VII. izmjena i dopuna Prostornog plana Zagrebačke županije koji je u tom trenutku bio u izradi.

Za potrebe daljnje izrade državnog plana izrađena je aplikacija eEditor. U siječnju i veljači 2020. godine, slijedom zaključka radnog sastanka održanog u Ministarstvu graditeljstva i prostornog uređenja, Zavod je izvršio detaljni pregled podataka učitanih u eEditor i dao komentare na iste za područje Zagrebačke županije. Također je Zavodu za prostorni razvoj dostavio razlikovne podatke VII. Izmjena i dopuna Prostornog plana Zagrebačke županije pripremljenih za ponovnu Javnu raspravu.

STANJE IZRADE NOVOG PROSTORNOG PLANA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

Nakon niza aktivnosti u prethodnom razdoblju (studije iz područja demografije, infrastrukture...) Zavod je i u proteklom četverogodišnjem razdoblju nastavio s pripremnim aktivnostima na izradi novog Prostornog plana Zagrebačke županije u okviru kojih su izrađene i posebne stručne podloge:

- Implementacija plana upravljanja rizicima od poplava u prostorni plan Zagrebačke županije (Zelena infrastruktura d.o.o., studeni 2016.),
- Analiza izgrađenosti kroz vremenska razdoblja za područje Zagrebačke županije (GDI Gisdata d.o.o., studeni 2017.),
 - Stručna podloga za izradu novog Prostornog plana Zagrebačke županije u području sustava središnjih naselja" (Urbing d.o.o., autor: dr.sc. Stjepan Šterc, 2018.),
 - Stručna podloga za izradu Novog Prostornog plana Zagrebačke županije u području grafičke primjene Nacrtu Pravilnika o prostornim planovima (Prior d.o.o., prosinac 2019.).

Dinamika postupka izrade i donošenja Novog Prostornog plana Zagrebačke županije uskladit će se s donošenjem Državnog plana prostornog razvoja i Pravilnika o izradi prostornih planova.

STANJE IZRADE IZMJENA I DOPUNA PROSTORNIH PLANOVA UREĐENJA VELIKIH GRADOVA, GRADOVA I OPĆINA

Kao što je navedeno u prethodnim poglavljima, svi veliki gradovi, gradovi i općine u Zagrebačkoj županiji donijeli su svoje prostorne planove uređenja. Prema registru prostornih planova Zavoda za prostorno uređenje Zagrebačke županije u izradi su, krajem 2020. godine bile izmjene i dopune prostornih planova uređenja sljedećih gradova i općina:

1. Grad Dugo Selo – VIII. (x.) Izmjene i dopune,
2. Grad Samobor – I. (II.) Izmjene i dopune,
3. Grad Velika Gorica – IV. izmjene i dopune,
4. Grad Vrbovec – III. izmjene i dopune
5. Općina Brckovljani – VII. Izmjene i dopune,
6. Općina Brdovec – V. (VII.) izmjene i dopune,
7. Općina Jakovlje – V. Izmjene i dopune,
8. Općina Klinča Sela – IX. Izmjene i dopune,
9. Općina Kravarsko – III. Izmjene i dopune,
10. Općina Križ – VIII. Izmjene i dopune,
11. Općina Luka – III. izmjene i dopune,
12. Općina Orle – III. Izmjene i dopune.

STANJE IZRADE GENERALNIH URBANISTIČKIH PLANOVA, URBANISTIČKIH PLANOVA UREĐENJA I DETALJNIH PLANOVA UREĐENJA

Krajem 2020. godine u izradi su bile izmjene i dopune samo jednog generalnog urbanističkog plana (GUP):

1. IV. Ciljane izmjene i dopune Generalnog urbanističkog plana grada Samobora,

Krajem 2020. godine u izradi su bili sljedeći urbanistički planovi uređenja i njihove izmjene i dopune (UPU):

1. UPU državnog značaja "Skijaški kompleks", Medvednica (I. izmjene i dopune); Općina Bistra,
2. UPU gospodarske zone "Bistra" (I. izmjene i dopune); Općina Bistra,
3. UPU zone gospodarske namjene K-3 Božjakovina (II. izmjene i dopune); Općina Brckovljani,
4. UPU zone gospodarske namjene K-3 Berek (I. izmjene i dopune); Općina Dubrava,
5. UPU Dugo Selo – zapad; Grad Dugo Selo,
6. UPU Šarampov Donji i Jalševac Breški (UPU 4) (VI. Izmjene i dopune); Grad Ivanić-Grad,
7. UPU gospodarske zone Otok Svibovski (UPU-15) (I. izmjene i dopune); Općina Ruvica,
8. UPU gospodarske zone Kamenke (UPU-22); Općina Ruvica,
9. UPU Centar – Stupnik; Općina Stupnik,

10. UPU Novaki (I. izmjene i dopune); Grad Sveta Nedelja,
11. UPU naselja Sveti Ivan Zelina i Biškupec Zelinski, Grad Sveti Ivan Zelina,
12. UPU gospodarske zone Kušanec – istok (I. izmjene i dopune); Grad Velika Gorica,
13. UPU naselja Lukavec (I. izmjene i dopune); Grad Velika Gorica.

Također, u izradi su bile IX. izmjene i dopune detaljnog plana uređenja (DPU) Centar naselja Dugo Selo.

3.1.4. Vođenje Informacijskog sustava prostornog uređenja Zagrebačke županije

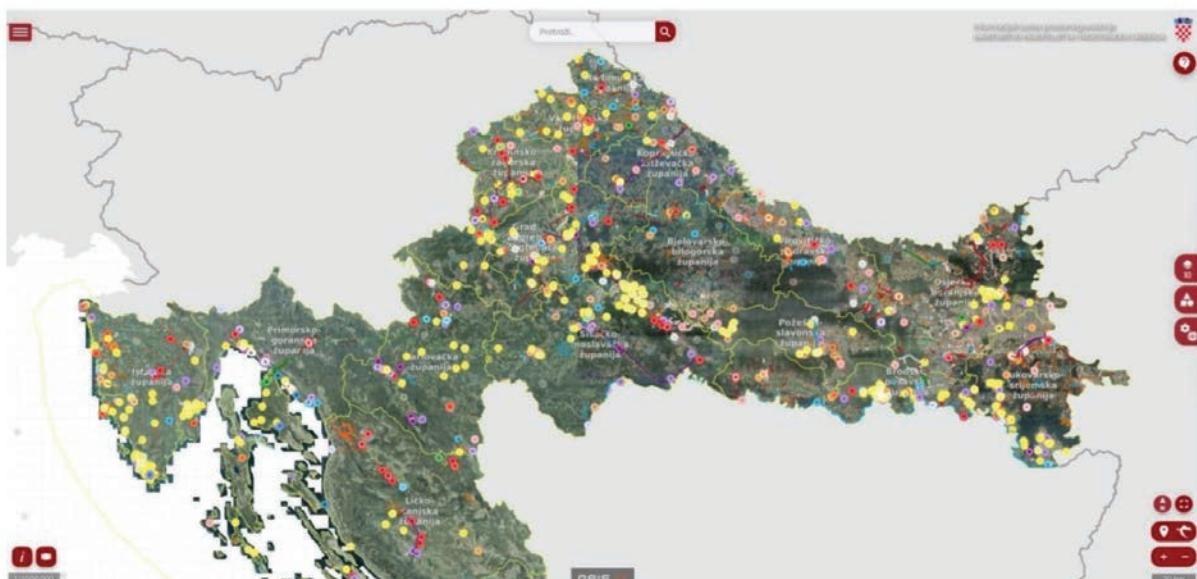
Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, sukladno Zakonu o prostornom uređenju, uspostavlja, vodi i održava Informacijski sustav prostornog uređenja za područje Zagrebačke županije. Temeljni cilj vođenja Informacijskog sustava prostornog uređenja je izrada cjelovite baze prostornih podataka Zagrebačke županije, obradom postojećih podataka – prostornih planova, dokumenata praćenja stanja u prostoru, topografskih i katastarskih podloga i dr., a sa svrhom cjelovitog upravljanja namjenom i zaštitom prostora te s ciljem stvaranja uvjeta za izradu složenih prostornih analiza.

Zavod je u proteklom razdoblju nastavio s aktivnostima na uspostavi, vođenju i održavanju Informacijskog sustava prostornog uređenja za područje Zagrebačke županije, kroz sljedeće aktivnosti:

- Obradom prostornih planova za ISPU Republike Hrvatske,
- Obradom prostornih planova za Registar prostornih planova Zagrebačke županije,
- Objavom podataka na WEB CIS pregledniku prostornih planova Zagrebačke županije,
- Implementacijom prostornih planova iz AutoCADa u GIS sustav,
- Izradom WEB GIS aplikacije 3D modela urbane sanacije,
- Izradom WEB GIS aplikacije stanja u prostoru Zagrebačke županije,
- Izradom WEB GIS aplikacije poduzetničkih zona na prostornim planovima.

OBRADA PROSTORNIH PLANOVA ZA ISPU REPUBLIKE HRVATSKE

Zavod je u proteklom razdoblju kontinuirano provodio obradu prostornih planova s područja Zagrebačke županije za geoportal prostornih planova, objavljen u okviru Informacijskog sustava prostornog uređenja Republike Hrvatske (ISPU RH) na stranicama Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine. Ova aktivnost započela je 2013. godine na zahtjev Ministarstva, a provodi se kontinuirano kroz svaku sljedeću godinu. Prostorni planovi obraduju se iz AutoCad-a u kojem su izrađeni u georeferencirani rasterski oblik (TIFF format, HTRS96/TM koordinatni sustav), u kojem se objavljaju na internetskim stranicama Ministarstva. Detaljni podaci o prostornim planovima (metapodaci) objavljaju se u posebnom Katalogu informacija o prostornim planovima unutar ISPU-a.

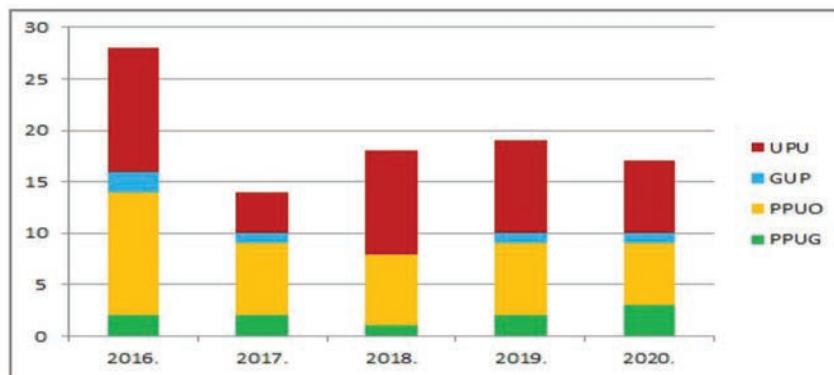
Slika 63: Informacijski sustav prostornog uređenja (ISPU) Republike Hrvatske; obrada prostornih planova za područje Zagrebačke županije: Zavod za prostorno uređenje ZZ, 2013.–2020. (www.mpgi.hr)

Zavod je u proteklom razdoblju dostavio Ministarstvu obradene sve razine prostornih planova s područja Zagrebačke županije, a objavljeni su Prostorni plan Županije, prostorni planovi područja posebnih obilježja i prostorni planovi uređenja gradova i općina (karte u mjerilu 1: 25.000). Metapodaci o prostornim planovima objavljeni su za sve razine planova i oni se u Zavodu redovito dopunjaju i verificiraju. Dostavljeni podaci koriste se u modulima ePlanovi, eDozvola, eNekretnine, eKatalog i dr., koji su sastavni dio Informacijskog sustava prostornog uređenja Republike Hrvatske. U proteklom razdoblju Zavod je obradio i dostavio Ministarstvu 96 prostornih planova (osnovni planovi te izmjene i dopune planova) sa područja Zagrebačke županije i to: prostorne planove uređenja gradova i općina, generalne urbanističke planove i urbanističke planove uređenja.

Također se kontinuirano unose metapodaci za sve razine prostornih planova te je u proteklom razdoblju uneseno, dopunjeno i verificirano preko 700 metapodataka, od toga je sa statusom "verificirano" odnosno vidljivo svim korisnicima preko 500 metapodataka za sve razine planova. Preostali metapodaci koji nisu javno vidljivi su podaci o prostornim planovima čija je izrada u tijeku ili planovi kojima je obustavljena izrada.

	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
PPUG	2	2	1	2	3	10
PPUO	12	7	7	7	6	39
GUP	2	1	0	1	1	5
UPU	12	4	10	9	7	42
UKUPNO	28	14	18	19	17	96

Tablica 62: Prikaz dostavljenih prostornih planova za geoportal prostornih planova, objavljen u okviru ISPU RH u razdoblju 2016.–2020.

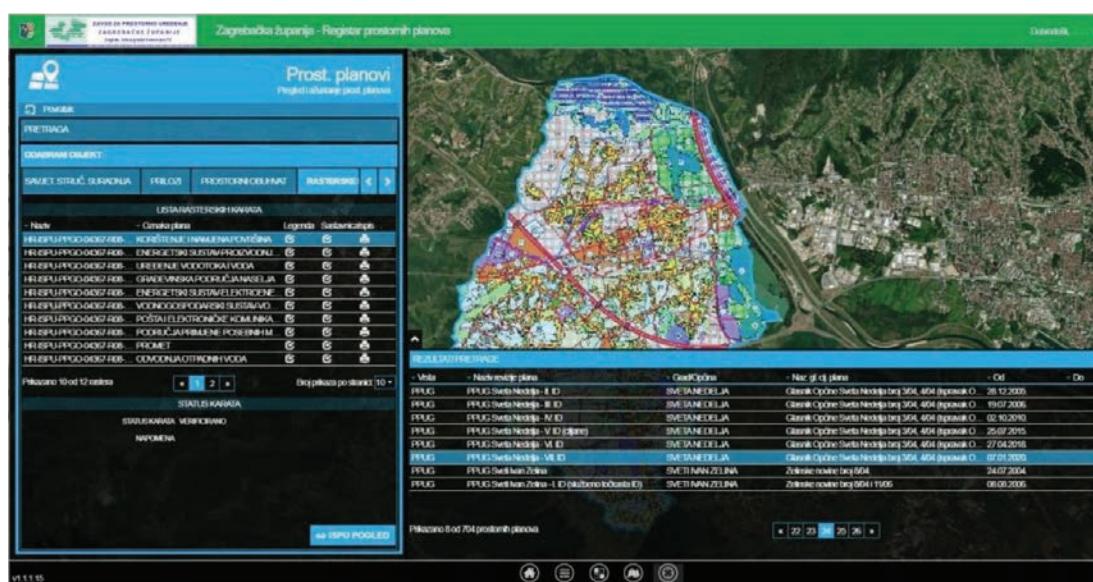

Grafikon 25: Prikaz dostavljenih prostornih planova za geoportal prostornih planova, objavljen u okviru ISPU RH u razdoblju 2016.–2020.

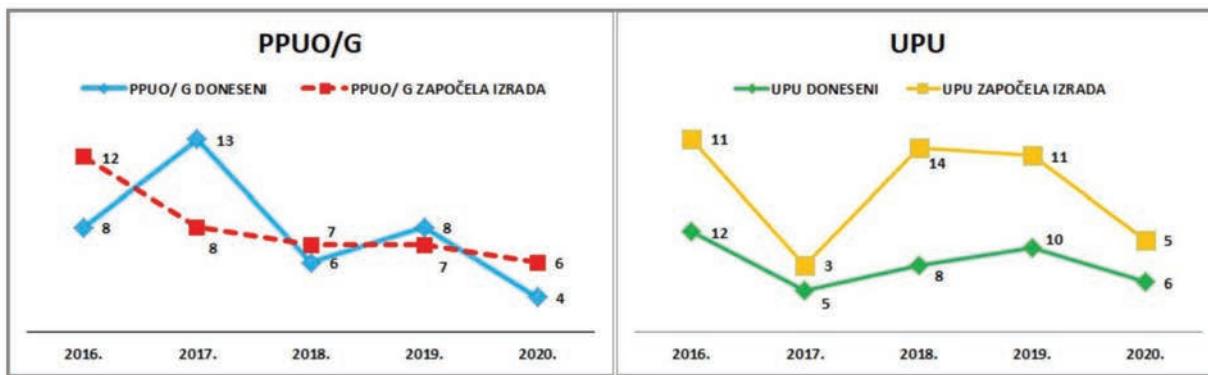
VOĐENJE REGISTRA PROSTORNIH PLANOVA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

Od 2014. godine Zavod kontinuirano vodi Registr svih razina prostornih planova na području Zagrebačke županije. Cilj vodenja Registra je detaljnije strukturiranje postojećih i budućih raznorodnih podataka o dokumentaciji prostora kojima raspolaže Zavod, te je ujedno i podloga za objavu odabranih podataka na službenim internetskim stranicama Zavoda. Registr sadrži sve razine prostornih planova na području Županije; sve njihove kartografske prikaze, njihove tekstualne dijelove, odluke o izradi, odluke o donošenju, mišljenja Zavoda na njihove konačne prijedloge, analize provedene u okviru stručne suradnje, glasnike u kojima su planovi objavljeni, katastarske i topografske podloge i dr. Podatke iz Registra moguće je izvoziti u posebne tablice te izradivati izvještaje i usporedne analize.

Do sredine 2020. godine u Registr je uneseno gotovo 600 važećih prostornih planova, planova u izradi i planova van snage. Od toga, u proteklom razdoblju Zavod je unio podatke preko 120 prostornih planova. Uneseni su podaci o prostornima planovima svih razina s područja Zagrebačke županije i to: Prostorni planovi područja posebnih obilježja (PPPPO), izrađeni za parkove prirode Medvednica i Žumberak – Samoborsko gorje, kao i za područje Črnikovac – Zračna luka Zagreb, zatim Prostorni plan Zagrebačke županije (PPZŽ), prostorni planovi uređenja općina i gradova (PPUO/G), generalni urbanistički planovi (GUP), urbanistički planovi uređenja (UPU) i detaljni planovi uređenja (DPU).

Slika 64: Registr prostornih planova Zagrebačke županije – baza podataka koja sadrži gotovo 600 prostornih planova: Zavod za prostorno uređenje ZŽ, 2014.–2020.

Grafikon 26: Broj donesenih i započetih izrada prostornih planova uređenja gradova/ općina i urbanističkih planova uređenja po godinama: Žavod za prostorno uređenje ZŽ, 2016.–2020.

Zavod na svojim stranicama (www.zpuzz.hr) objavljuje detaljne prikaze tijeka izrade i donošenja Prostornog plana Zagrebačke županije i njegovih izmjena i dopuna, prostornih planova područja posebnih obilježja, prostorne planove uređenja općina i gradova, ostale planove lokalne izrade (GUP, UPU, DPU) te prostorne planove lokalne razine koji su u izradi. Detaljni prikazi ažuriraju se i objavljaju tablično jednom tjedno.

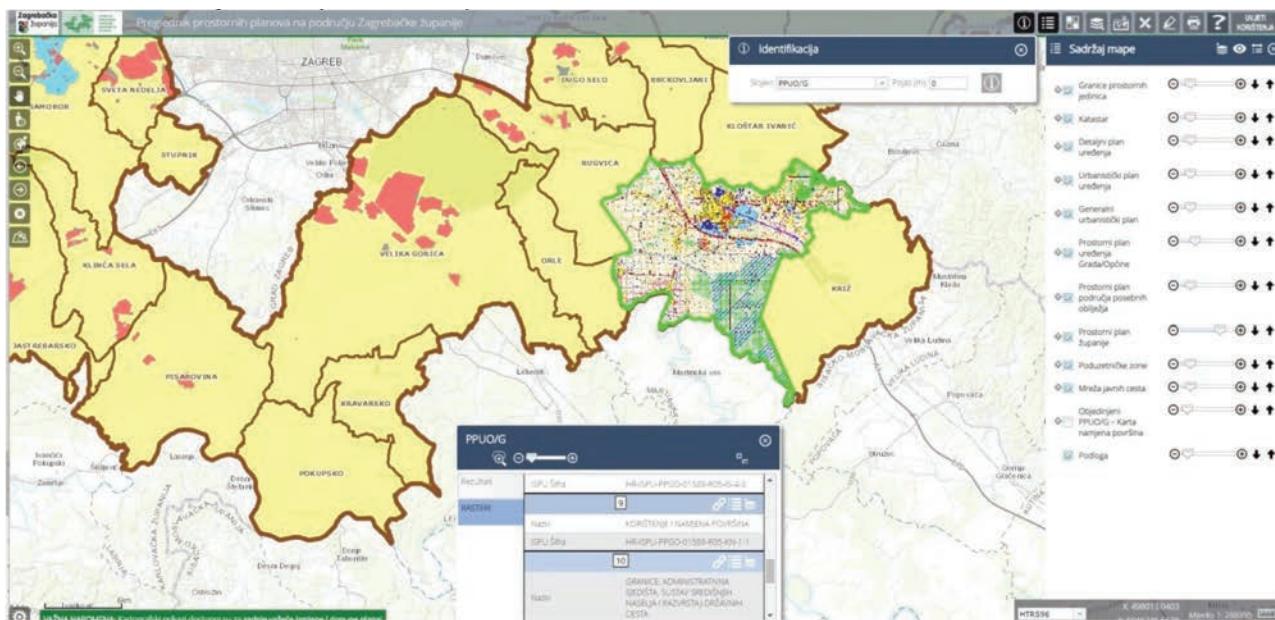
PRIKAZ TIJEKA IZRADE I DONOŠENJA PROSTORNIH PLANOVA GRADОVA I ОPCINA (PPUG/O) I NJIHOVIH IZMJENA I DOPUNA NA PODRUČJU ZAGREBAČKE ŽUPANJE							
Vrsta plana	Grad/općina	Status plana	Naziv elaborata	Naziv revizije plana	Napomena	Datum donošenja plana	Naziv glasnika
PPUG	DUGO SELO	VAŽIĆ	Prostorni plan uređenja Grada Dugog Sela	PPUG Dugog Sela	izrada plana temeljem Programa mjer za unapređenje stanja u prostoru (Službeni glasnik Grada Dugog Sela broj 2/04)	27.07.2004	Službeni glasnik Grada Dugog Sela broj 6/04
PPUG	DUGO SELO	VAŽIĆ	Prostorni plan uređenja Grada Dugog Sela - temjene i dopune	PPUG Dugog Sela - I. ID (Službeno I)	izrada plana temeljem Programa mjer za unapređenje stanja u prostoru (Službeni glasnik Grada Dugog Sela broj 1/05)	30.06.2006	Službeni glasnik Grada Dugog Sela broj 6/04, 13/06, 14/06 (opravak Odluke)
PPUG	DUGO SELO	VAŽIĆ	Prostorni plan uređenja Grada Dugog Sela - II. temjene i dopune	PPUG Dugog Sela - II. ID (Službeno II)	Odluka o izradi (Službeni glasnik Grada Dugog Sela broj 5/08)	28.07.2010	Službeni glasnik Grada Dugog Sela broj 8/08
PPUG	DUGO SELO	VAŽIĆ	Cijene izmjene i dopune: Prostornog plana uređenja Grada Dugog Sela	PPUG Dugog Sela - III. ID (Službeno cijene I)	Odluka o izradi (Službeni glasnik Grada Dugog Sela broj 5/12)	29.11.2012	Službeni glasnik Grada Dugog Sela broj 8/12
PPUG	DUGO SELO	VAŽIĆ	izmjene i dopune PPUG Grada Dugog Sela	PPUG Dugog Sela - IV. ID (Službeno IV)	Odluka o izradi (Službeni glasnik Grada Dugog Sela broj 11/11, temjene Odluke o izradi (Službeni glasnik Grada Dugog Sela broj 2/12))	20.12.2013	Službeni glasnik Grada Dugog Sela broj 8/13
PPUG	DUGO SELO	VAŽIĆ	Dopuna Prostornog plana uređenja Grada Dugog Sela	PPUG Dugog Sela - V. ID (Službeno V)	Odluka o izradi (Službeni glasnik Grada Dugog Sela broj 6/14)	26.03.2015	Službeni glasnik Grada Dugog Sela broj 2/
PPUG	DUGO SELO	IZMENI	izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Dugog Sela	PPUG Dugog Sela - VI. ID (Službeno VI)	Odluka o izradi (Službeni glasnik Grada Dugog Sela broj 6/16). Odluka o stavljanju izrađe snage Odluke o izradi (Službeni glasnik Grada Dugog Sela broj 1/15).		
PPUG	DUGO SELO	UZRAZD	izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Dugog Sela	PPUG Dugog Sela - VII. ID (Službeno VII)	Odluka o izradi (Službeni glasnik Grada Dugog Sela br. 4/17)		
PPUG	IVANIĆ GRAD	VAŽIĆ	Prostorni plan uređenja Grada Ivanić-Grada	PPUG Ivanić-Grad	izrada plana temeljem Programa mjer za unapređenje stanja u prostoru (Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada broj 2/01)	28.09.2005	Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada broj 6/05
PPUG	IVANIĆ GRAD	VAŽIĆ	izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Ivanić-Grada	PPUG Ivanić-Grad - I. ID (Službeno I)	izrada plana temeljem Programa mjer za unapređenje stanja u prostoru (Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada broj 4/06)	09.11.2009	Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada broj 10/09
PPUG	IVANIĆ GRAD	VAŽIĆ	Cijene izmjene i dopune: Prostornog plana uređenja Grada Ivanić-Grada	PPUG Ivanić-Grad - II. ID (Službeno cijene II)	Odluka o izradi (Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada broj 5/12)	07.02.2013	Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada broj 1/12
PPUG	IVANIĆ GRAD	VAŽIĆ	II. izmjeni i dopune Prostornog plana uređenja Grada Ivanić-Grada	PPUG Ivanić-Grad - III. ID (Službeno III.)	Odluka o izradi (Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada broj 6/14). Odluka o izmjenama prilike u grafičkom dijelu (Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada broj 7/15). Odluka o stavljanju van snage Odluke o izravnu priliku (Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada broj 8/20)	16.07.2014	Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada broj 6/
PPUG	IVANIĆ GRAD	VAŽIĆ	III. izmjeni i dopune Prostornog plana uređenja Grada Ivanić-Grada	PPUG Ivanić-Grad - IV. ID (Službeno IV)	Odluka o izradi (Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada broj 6/14). Odluka o izmjenama prilike u grafičkom dijelu (Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada broj 7/15). Odluka o stavljanju van snage Odluke o izravnu priliku (Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada broj 8/20)	20.07.2017	Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada broj 3/
PPUG	IVANIĆ GRAD	UZRAZD	IV. izmjeni i dopune Prostornog plana uređenja Grada Ivanić-Grada	PPUG Ivanić-Grad - V. ID (Službeno V)	Odluka o izradi (Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada broj 6/19). Odluka o izmjenama Odluke o izradi (Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada broj 8/19)		
PPUG	JASTREBANSKO	VAŽIĆ	Prostorni plan uređenja Grada Jastrebarsko	PPUG Jastrebarsko	izrada plana temeljem Programa mjer za unapređenje stanja u prostoru (Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko broj 5/91 i 6/99)	07.09.2002	Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko broj 2/02

Izvor podataka: Registr prostornih planova Zagrebačke županije
Stanje na dan: 13.9.2020

Tablica 63: Detaljan prikaz tijeka izrade i donošenja PPUO/G, Zavod javno objavljuje na svojim službenim internetskim stranicama (www.zpuzz.hr)

OBJAVA PROSTORNIH PLANOVA NA WEB GIS PREGLEDNIKU ZAGREBAČKE ŽUPANIE

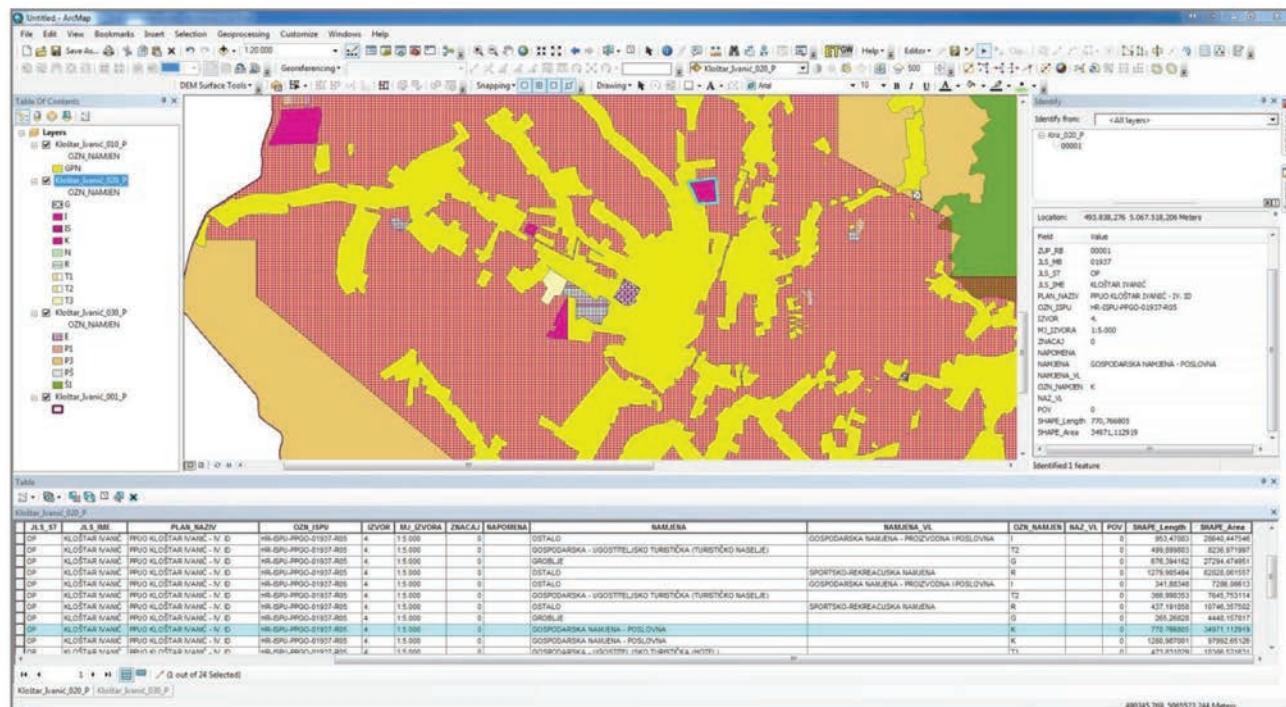
Odabrane i posebno pripremljene podatke iz Registra prostornih planova Zagrebačke županije Zavod javno objavljuje na svojim službenim internetskim stranicama www.zpuzz.hr na portalu pod nazivom "WEB GIS preglednik prostornih planova na području Zagrebačke županije". Objavljeni su svi važeći prostorni planovi koji su do danas doneseni za područje Zagrebačke županije, i to: Prostorni plan Zagrebačke županije, Prostorni plan Parka prirode Žumberak – Samoborsko gorje, Prostorni plan Parka prirode Medvednica, Prostorni plan Črnkovec – Zračna luka Zagreb, prostorne planove uređenja, generalni urbanistički planovi, urbanistički planovi uređenja i detaljni planovi uređenja. Objavom grafičkih i tekstuálnih dijelova prostornih planova (karte se objavljaju za posljednje donesene izmjene i dopune) javnosti su, prvi put na jednom mjestu, dostupni podaci o cjelovitom sustavu prostornog uređenja na području Zagrebačke županije. WEB GIS preglednik prostornih planova također se kontinuirano održava i ažurira novo donesenim prostornim planovima. U proteklom razdoblju Zavod je dopunio WEB GIS preglednik novim planovima odnosno novijim izmjenama i dopunama već unesenih planova (49 izmjena i dopuna PPUO/G, 5 izmjena i dopuna GUP-a, 21 novi UPU i 21 izmjena i dopuna UPU-a).

Slika 65: Informacijski sustav prostornog uređenja (ISPU) Zagrebačke županije – pripremljeni podaci za objavu na Internetu; WEB GIS preglednik prostornih planova: Zavod za prostorno uređenje ZZ i GDi d.o.o., 2014.–2020. (www.zpuzz.hr)

IMPLEMENTACIJA PLANOVA U GIS SUSTAV ZA IZRADU DRŽAVNOG PLANA PROSTORNOG RAZVOJA

Na temelju zahtjeva Zavoda za prostorni razvoj i nadležnog Ministarstva, Zavod je nastavio s obradom podataka iz prostornih planova s područja Zagrebačke županije u GIS, za potrebe izrade Državnog plana prostornog razvoja (DPPR). Ova aktivnost započela je 2015. godine, kad su obrađeni podaci iz Prostornog plana Zagrebačke županije te iz sva 34 prostorna plana uredenja. Aktivnost se nastavila i sljedećih godina, kad su u GIS uneseni podaci iz novo donesenih izmjena i dopuna prostornih planova. Podaci se, iz formata u kojem su izrađeni (AutoCad), implementiraju u GIS sustav, uz popunu zadanih atributnih tablica i drugih podataka potrebnih za izradu prostornog plana državne razine. Sukladno dosadašnjim Sporazumima, sklopljenim između Ministarstva graditeljstva i prostornog uredenja, Hrvatskog zavoda za prostorni razvoj i ovog Zavoda, u GIS su, prema Specifikaciji radova Ver.3, implementirani sljedeći podaci iz prostornih planova: sve vrste građevinskih područja, šumske, poljoprivredne i vodne površine te sustav gospodarenja otpadom.

Slika 66: Implementacija podataka iz IV. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Kloštar Ivanić u GIS sustav za potrebe izrade Državnog plana prostornog razvoja (Zavod za prostorno uređenje ZZ, lipanj 2017.).

U ožujku 2018. godine Ministarstvo i Hrvatski zavod zatražili su od županijskih zavoda, osim ažuriranja dosadašnjih podataka prema novo donesenim izmjenama prostornih planova, još i dodatnu obradu podataka, prema Specifikaciji radova Ver. 4, koji obuhvaćaju sve zahvate od državnog značaja, a odnose se na namjenu prostora, zaštitu prostora i infrastrukturne sustave. Navedeni podaci poslužit će Hrvatskom zavodu kao analitička osnova pri izradi Državnog plana prostornog razvoja.

U proteklom razdoblju Zavod je implementirao u GIS sustav podatke prema Specifikaciji radova Ver. 3 37 prostornih planova. Prema specifikaciji radova Ver.4, tijekom 2018. godine Zavod je obradio: Prostorni plan Zagrebačke županije (važeći plan, zaključno sa VI. izmjenama i dopunama) i prostorne planove uredenja svih 9 gradova i 25 općina na području Zagrebačke županije koji su doneseni do 10. rujna 2018. godine (uključujući izmjene i dopune). Također je, u skladu sa Specifikacijom radova Ver. 4, dodatno obraden Nacrt prijedloga VII. Izmjena i dopuna Prostornog plana Zagrebačke županije. Vezano na drugi dio preuzetih poslova, Zavod je izradio i detaljnu analizu zahvata od državnog značaja iz svih važećih prostornih planova. Nakon usuglašavanja s nadležnim tijelima u Zagrebačkoj županiji, Zavod je dostavio Ministarstvu popis zahvata koji se predlažu za unos u Državni plan prostornog razvoja i obradio navedene podatke.

IZRADA WEB GIS APLIKACIJE “3D MODEL URBANE SANACIJE”

Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije sklopio je, u prosincu 2016., s Hrvatskim zavodom za prostorni razvoj Sporazum o izradi Pilot projekta metodologije sanacije nezakonite gradnje na području Zagrebačke županije. Pilot projekt će, zajedno s projektima pet drugih županija, poslužiti Hrvatskom zavodu za prostorni razvoj za utvrđivanje metodologije sanacije nezakonite gradnje na području Republike Hrvatske. Za izradu Pilot projekta odabran je prostor uz Zračnu luku Franjo Tuđman, odnosno širi prostor naselja Bapča i Selnica na području Grada Velike Gorice.

U okviru izrade projekta Zavod je, u suradnji s tvrtkom GDi d.o.o., izradio WEB GIS aplikaciju 3D modela idejnog rješenja urbane sanacije naselja Bapča i Selnica. Pilot projekt i aplikacija 3D modela objavljeni su na internetskim stranicama Zavoda www.zpuzz.hr.

Slika 67: 3D model urbane sanacije
(Zavod za prostorno uređenje ZŽ i GDi d.o.o., 2017.)

IZRADA WEB GIS PORTALA “STANJE U PROSTORU ZAGREBAČKE ŽUPANIJE”

U okviru unaprjeđenja Informacijskog sustava prostornog uređenja u 2018. godini Zavod je, u suradnji s tvrtkom GDi d.o.o. iz Zagreba, izradio novi WEB GIS portala “Stanje u prostoru Zagrebačke županije”. Otvaranjem portala na internetskim stranicama Zavoda i Zagrebačke županije građani mogu, na brz i jednostavan način, pristupiti podacima o postojećem stanju u prostoru naše Županije. Podaci se temelje na posljednjem usvojenom Izvješću o stanju u prostoru Zagrebačke županije 2013.-2016. (“Glasnik Zagrebačke županije”, 5/17), a ažurirani su i novijim službenim podacima. Zbog lakše preglednosti, portal je podijeljen na osam glavnih tema: Demografska obilježja, Gospodarski pokazatelji, Namjena površina, Prometna infrastruktura, Vodnogospodarski sustav, Energetika, Kulturna baština i Prirodne vrijednosti. Odabirom svake teme otvaraju se interaktivne karte na kojima se jednostavno mogu pregledavati podaci za svaku općinu, grad ili cijelu Županiju.

U okviru unaprjeđenja Informacijskog sustava prostornog uređenja u 2019. godini Zavod je, u suradnji s tvrtkom GDi d.o.o., dovršio ažuriranje GIS portala “Stanje u prostoru Zagrebačke županije” dodavanjem novih podataka Hrvatskih voda vezanim uz stanje vodnih tijela na području Zagrebačke županije, kao i podacima vezanim uz statistički pregled važećih prostornih planova i planova u izradi na području gradova i općina Zagrebačke županije.

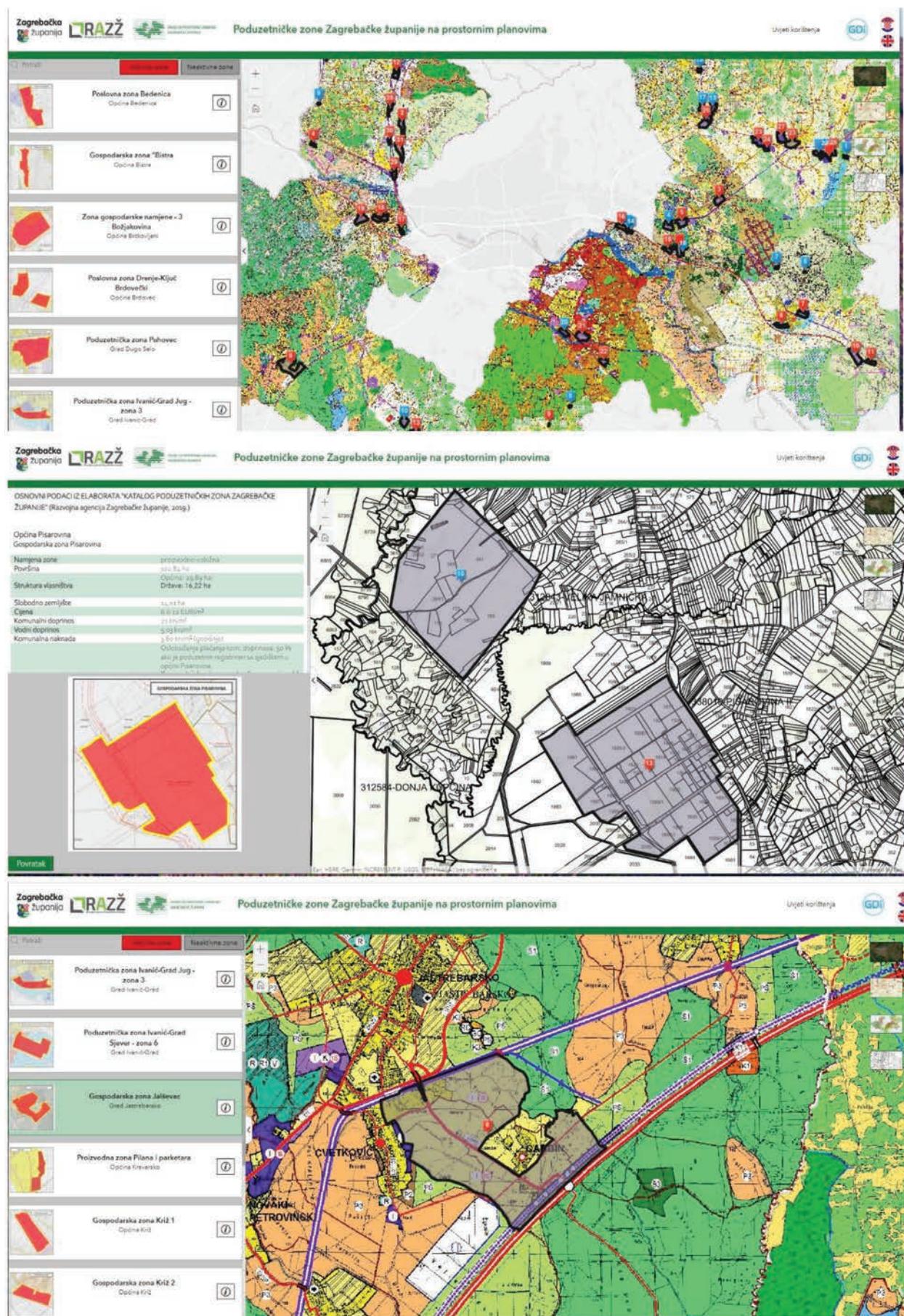

Slika 68: WEB GIS portal "Stanje u prostoru Zagrebačke županije" – naslovna stranica i tematski prikazi Demografska obilježja, Prirodne vrijednosti, Vodnogospodarski sustav.
(Zavod za prostorno uređenje ZŽ i GDi d.o.o., 2018.) (www.zpuzz.hr)

IZRADA WEB GIS PORTALA "PODUZETNIČKE ZONE ZAGREBAČKE ŽUPANIJE NA PROSTORNIM PLANOVIMA"

Zavod je u studenom 2016., u suradnji s Regionalnom razvojnom agencijom Zagrebačke županije i tvrtkom GDI d.o.o., izradio WEB GIS aplikaciju s prikazom 20 perspektivnih poduzetničkih zona Zagrebačke županije na prostornim planovima. Aplikacija je 2019. ažurirana novim perspektivnim poduzetničkim zonama, novim podacima o svakoj pojedinoj zoni (obuhvati, površine i drugi alfanumerički, grafički i tekstualni podaci), novim kartama namjene i korištenja površina iz važećih prostornih planova i novim kartama korištenja površina iz važećih urbanističkih planova uređenja. Kao rezultat ažuriranja postojeće WEB GIS aplikacije nastala je nova aplikacija koja sadrži 31 aktivnu poduzetničku zonu.

U okviru prve faze unaprjeđenja Informacijskog sustava prostornog uređenja Zagrebačke županije u 2020. godini Zavod je, u suradnji s tvrtkom GDI d.o.o., dovršio izradu nove aplikacije WEB-GIS preglednika "Poduzetničkih zone Zagrebačke županije na prostornim planovima". Aplikacija je zasnovana na novoj tehnološkoj platformi tvrtke ESRI – ArcGIS Experience. U aplikaciji su, osim podataka o 31 aktivnoj poduzetničkoj zoni, sada dostupni i podaci o 23 neaktivne poduzetničke zone, prema Katalogu poduzetničkih zona Zagrebačke županije Razvojne agencije Zagrebačke županije iz studenog 2019. godine. U drugoj fazi unaprjeđenja Informacijskog sustava prostornog uređenja Aplikacija je dopunjena novim kartama namjene i korištenja površina iz važećih prostornih planova te je u cijelosti prevedena na engleski jezik. Po dovršetku projekta aplikacija je javno objavljena na službenim internetskim stranicama Zavoda www.zpuzz.hr.

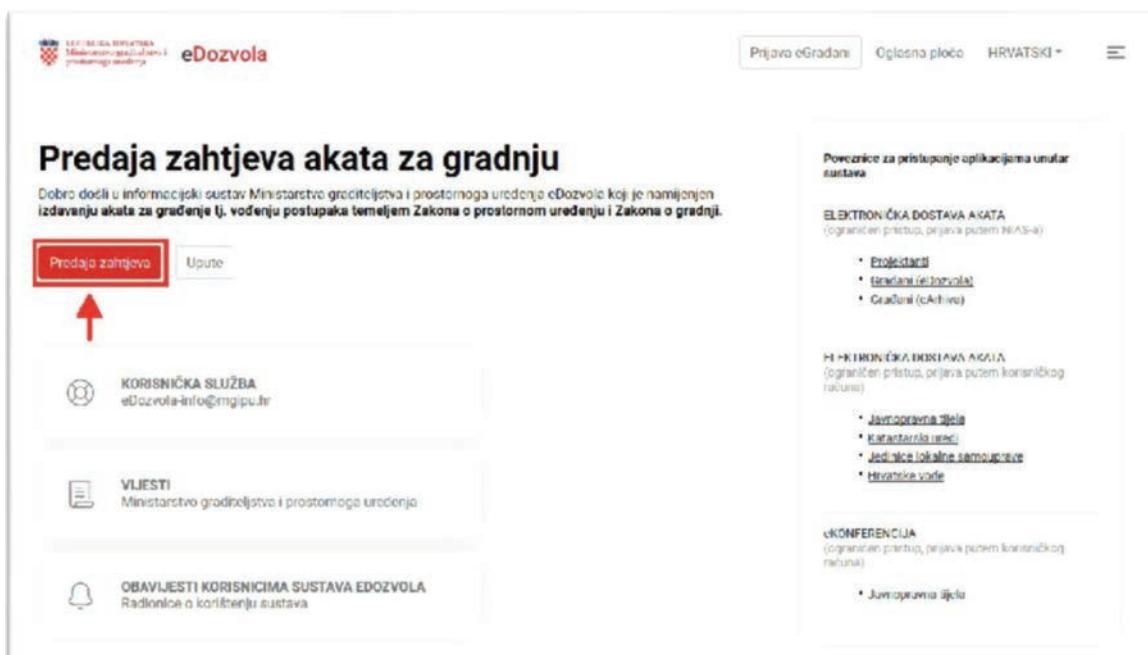
Slike 69a, 69b i 69c: Obnovljena i dopunjena aplikacija
"Poduzetničke zone Zagrebačke županije na prostornim planovima"
(Zavod za prostorno uređenje ZŽ i GDI d.o.o., srpanj 2020.)

3.2. Provedba prostornih planova

3.2.1. Izdavanje akata za provedbu prostornih planova

U skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i Zakonom o gradnji ("Narodne novine", broj 153/13, 20/17, 39/19 i 125/19) prostorni planovi se provode izdavanjem akata za svaki zahvat u prostoru. Akti za provedbu prostornih planova su: lokacijska dozvola, dozvola za promjenu namjene i uporabu građevine, rješenje o utvrđivanju građevne čestice, potvrda parcelacijskog elaborata, potvrda glavnog projekta, građevinska i uporabna dozvola.

Sustav namijenjen izdavanju akata za gradnju tj. vodenju postupaka, implementiran u upravnim tijelima koja obavljaju poslove izdavanja akata za građenje provodi se putem sustava "eDovzvola". Navedenim centraliziranim sustavom, koji je u upotrebi zadnjih 5 godina, podignuta je razina kvalitete usluga vođenja upravnih i neupravnih postupaka kroz jednostavan i brz postupak. Funkcionalnosti sustava osiguravaju ujednačen postupak dobivanja dokumenata za područje cijele Države, referentima omogućuju bržu obradu predmeta i efikasnije administracijske postupke, ali i digitalnu arhivu svih priloga vezanih za zahtjev. Zahvaljujući sustavu, na jednom mjestu dostupan je podatak o svim građevinskim zahvatima u Državi, bilo da su za njih izdana odobrenja ili su postupci izdavanja u tijeku. Tijekom 2018. godine učinjene su značajne dopune sustava, prvenstveno objavom podataka iz eDovzvole na geoportalu Informacijskog sustava prostornog uređenja Republike Hrvatske (ISPU), čime je učinjen veliki napredak u stvaranju jedinstvenog sustava podataka na području čitave Države. U promatranom razdoblju nadograden je sustav kojim je eDovzvola ušla u sustav e-Gradani, pripremljeno je digitalno potpisivanje, elektronička konferencija te online plaćanje pristojbi čime je sustav spremjan za potpuno elektroničko poslovanje. Time je omogućeno krajnjim korisnicima da na jednom mjestu predaju zahtjev za bilo koju lokaciju u Državi (eDovzvola), da iz bilo kojeg ureda postoje ažurna izvješća u sustavu eDovzvole te da se sve izdane dozvole na dnevnoj bazi ažurno prikazuju na jednom mjestu i na jedinstven način u ISPU.

Slika 70: Izvadak iz korisničkog priručnika za korištenje sustava eDovzvola;

Obrada: Zavod za prostorno uređenje, veljača 2020.

U ovisnosti o značaju zahvata u prostoru, području obuhvata i razini prostornih planova, nadležnost nad izdavanjem akata za provedbu prostornih planova imaju Ministerstvo graditeljstva i prostornog uređenja te upravna tijela županija, Grada Zagreba i velikih gradova.

IZDAVANJE AKATA ZA PROVEDBU PROSTORNIH PLANOVA NA DRŽAVNOJ RAZINI

Državno upravno tijelo nadležno za izdavanje akata za provedbu prostornih planova jest Ministerstvo graditeljstva i prostornog uređenja. Uprava za prostorno uređenje i dozvole državnog značaja navedenog Ministarstva izdaje akte za provedbu prostornih planova za zahvate u prostoru planirane prostornim planovima državne razine, osim u parku prirode, za zahvate u prostoru planirane prostornim planovima područne (regionalne) razine koji se nalaze na području dviju ili više županija, odnosno Grada Zagreba i za zahvate u prostoru državnog značaja propisane Uredbom o određivanju građevina, drugih zahvata u prostoru i površina državnog i područnog (regionalnog) značaja ("Narodne novine", broj 37/14 i 154/14). Građevine i površine državnog značaja te zahvati u prostoru i površine državnog značaja koji se prema posebnim propisima koji uredaju gradnju ne smatraju gradenjem, a koji se planiraju prostornim planovima određeni su navedenom Uredbom.

IZDAVANJE AKATA ZA PROVEDBU PROSTORNIH PLANOVA NA ŽUPANIJSKOJ I LOKALNOJ RAZINI

Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša, Odsjek za prostorno uređenje i gradnju izdaje akte za prostorno uređenje i gradnju za područje Zagrebačke županije u skladu s nadležnošću prema važećim propisima, a za područja dvaju velikih gradova, Samobora i Velike Gorice, takve akte izdaju nadležne službe navedenih gradova. Odsjek

za prostorno uredjenje i gradnju organiziran je u 8 istovjetnih (pododsjeka) koji rade u gradovima Zagrebačke županije (Dugo Selo, Ivanić-Grad, Jastrebarsko, Sveta Nedelja, Sveti Ivan Zelina, Velika Gorica, Vrbovec i Zaprešić) te u sjedištu u Zagrebu. Ispostave izdaju akte za prostorno uredjenje i gradnju za zahvate u prostoru na područjima općina i gradova u njihovoj nadležnosti, a sjedište za zahvate u prostoru koji se nalaze na dvije ili više jedinica lokalne samouprave u Zagrebačkoj županiji i one zahvate koje ministarstvo nadležno za poslove prostornog uredjenja i graditeljstva prenese u nadležnost ovom Odsjeku u skladu s propisima. Ispostave Odsjeka za prostorno uredjenje i gradnju nadležne su za sljedeća područja:

1. Ispostava Dugo Selo – za područje Grada Dugog Sela, te općina Brckovljani i Rugvica
2. Ispostava Ivanić-Grad – za područje Grada Ivanić-Grada, te općina Kloštar Ivanić i Križ
3. Ispostava Jastrebarsko – za područje Grada Jastrebarsko, te općina Klinča Sela, Krašić, Pisarovina i Žumberak
4. Ispostava Sveta Nedelja – za područje Grada Svete Nedelje, te općine Stupnik
5. Ispostava Sveti Ivan Zelina – za područje Grada Svetog Ivana Zeline, te općine Bedenica
6. Ispostava Velika Gorica – za područje općina Kravarsko, Orle i Pokupsko
7. Ispostava Vrbovec – za područje Grada Vrbovca, te općina Dubrava, Farkaševac, Gradec, Preseka i Rakovec
8. Ispostava Zaprešić – za područje Grada Zaprešića, te općina Bistra, Brdovec, Dubravica, Jakovlje, Luka, Marija Gorica i Pušča

Slika 71: Područja nadležnosti provedbe prostornih planova;

Obrada: Zavod za prostorno uređenje, listopad 2016.

Na području Zagrebačke županije nalaze se dva velika grada, Grad Velika Gorica i Grad Samobor. U skladu sa svojim ovlastima, svaki od njih ima ustrojen upravni odjel za provedbu dokumenata prostornog uredjenja i građenja koji izdaju akte za zahvate u prostoru na području svoje jedinice lokalne samouprave.

Broj izdanih akata za provedbu prostornih planova na području Zagrebačke županije prema vrsti i nadležnom upravnom tijelu daje se u sljedećoj tablici:

razdoblje	vrsta akta	BROJ IZDANIH AKATA ZA PROVEDBU PROSTORNIH PLANOVA NA PODRUČJU ZAGREBAČKE ŽUPANIJE									ukupno	
		Odsjek za prostorno uređenje i gradnju nadležnog Upravnog odjela										
		sjedište	Ispostave									
			Dugo Selo	Ivanić-Grad	Jastrebarsko	Sveta Nedelja	Sv. Ivan Zelina	Velika Gorica	Vrbovec	Zaprešić		
2017.	upravni	11	243	213	335	229	249	66	213	582	2.141	
	neupravni	9	307	175	277	294	157	46	115	466	1.846	
	ukupno	20	550	388	612	523	406	112	328	1.048	3.987	
2018.	upravni	91	210	249	387	218	257	59	234	520	2.225	
	neupravni	70	366	214	268	234	168	51	142	419	1.932	
	ukupno	161	576	463	655	452	425	110	376	939	4.157	
2019.	upravni	51	252	271	432	225	279	78	269	580	2.437	
	neupravni	77	322	303	310	364	162	86	182	517	2.323	
	ukupno	128	574	574	742	589	441	164	451	1.097	4.760	
30.9.2020.	upravni	36	227	231	333	199	204	58	211	469	1.968	
	neupravni	73	409	311	315	340	205	98	163	588	2.502	
	ukupno	109	636	542	648	539	409	156	374	1.057	4.470	
1.1.2017.- 30.9.2020.	upravni	189	932	964	1.487	871	989	261	927	2.151	8.771	
	neupravni	229	1.404	1.003	1.170	1.232	692	281	602	1.990	8.603	
	ukupno	418	2.336	1.967	2.657	2.103	1.681	542	1.529	4.141	17.374	

Tablica 64: Broj izdanih akata za provedbu prostornih planova na području Zagrebačke županije u razdoblju 1.1.2017.-30.9.2020.;

Izvor: Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša, Odsjek za prostorno uređenje i gradnju Zagrebačke županije

Pored navedenih akata za prostorno uređenje i gradnju koji se izdaju u web sustavu eDozvola i koji su prikazani u tablici, izdaju se izvan toga sustava još i potvrde, mišljenja, izvodi i drugi dokumenti u skladu s propisima, i to, za nadležnost Upravnog odjela za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša, Odsjeka za prostorno uređenje i gradnju Zagrebačke županije, prosječno još oko 1.800 godišnje.

Posebno se vode postupci po zahtjevima pokrenutim po Zakonu o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama ("Narodne novine", broj 86/12, 143/13 i 65/17) koji su zaprimljeni do prekluzivnih rokova – prvi puta do 30.06.2013. (46.330) i drugi puta do 30.06.2018. godine (3.200 zahtjeva). Zaprimljeno je ukupno 59.530 zahtjeva. Još je ostalo za riješiti oko 5.950 zahtjeva, a dinamika rješavanja ovisi o broju dodatno angažiranih djelatnika. U promatranom razdoblju izvještavanja u Odsjeku je riješeno oko 17.000 zahtjeva. Nadležne službe velikih gradova Samobora i Velike Gorice za sebno rješavaju zahtjeve za područja svojih nadležnosti i njihovi podaci nisu ubrojeni u gore navedene.

Osvrt na Izvršenje

Iako broj zahtjeva značajno raste iz godine u godinu, od izdanih akata koji se odnose na postupke provedbe prostornih planova u skladu s nadležnostima iz propisa, Upravni odjel zaprimi i rješi prosječno godišnje oko 700 građevinskih i oko 200 uporabnih dozvola, što ukupno čini 20% svih zaprimljenih, odnosno rješenih predmeta.

Broj građevinskih dozvola uključuje zahtjeve za građevinske dozvole i njihove izmjene i dopune, osim onih koje se odnose samo na promjenu imena/naziva investitora. Broj građevinskih dozvola je prilično stalan i varira najviše ovisno o promjenama u propisima (npr. od početaka 2020. godine bilo je povećanje propisa o obveznim energetskim svojstvima zgrada). Od ukupnog broja, 15% građevinskih dozvola odnosi se na rekonstrukcije, a ostatak na nove građevine i izmjene. Nije uočen trend rasta ili opadanja gradnje kroz broj izdanih odobrenja. Prema analizi Odsjeka u strukturi građevinskih dozvola za oko 60% zahtjeva investitori su fizičke osobe za građevine stambene ili stambeno-poslovne namjene za vlastite potrebe, za oko 25% investitori su općine i gradovi, korisnici proračuna i pružatelji javnih usluga (većim dijelom za infrastrukturu), a za 15% investitori su pravne osobe (najčešće gospodarski subjekti) za građevine svih vrsta poslovne namjene i gradnju nekretnina za tržište.

Broj uporabnih dozvola iznosi samo 29% broja izdanih građevinskih dozvola, što ukazuje da još uvjiek ima jako puno građevina bez uporabne dozvole, naročito obiteljskih stambenih zgrada. Od svih uporabnih dozvola, samo oko 40% odnosi se na zgrade fizičkih osoba, oko 35% za građevine čiji su investitori općine i gradovi, korisnici proračuna i pružatelji javnih usluga (najčešće za infrastrukturu), a za oko 25% investitori su pravne osobe, gospodarski subjekti. Izdaju se još i uporabne dozvole za posebne građevine: za građevine izgrađene do 15.02.1968. i za građevine izgrađene na temelju akta za građenje izdanog do 01.10.2007. godine, kojih je oko 1.000 godišnje.

Iz sustava se ne mogu automatski izdvajati podaci o izdanim aktima vezani za prostorne jedinice i za vrijednosti građevina, koji bi mogli biti zanimljivi pokazatelji aktivnosti u prostoru.

Prema podacima Upravnog odjela za provođenje dokumenata prostornog uređenja i gradnju Grada Samobora u promatranom razdoblju izdano je za područje Grada Samobora ukupno 3.870 pojedinačnih akata prostornog uređenja od čega 605 građevinskih dozvola, 44 lokacijskih dozvola, 2.643 rješenja o izvedenom stanju (rješenja o ozakonjenju) i 968 uporabnih dozvola.

3.2.2. Provedba prostornih planova državne razine

Prostor Zagrebačke županije djelomično obuhvaćaju dva prostorna plana državne razine koja obuhvaćaju prostor Zagrebačke županije; Prostorni plan Parka prirode Medvednica ("Narodne novine", broj 89/14) i Prostorni plan Parka prirode Žumberak – Samoborsko gorje ("Narodne novine", broj 125/14, 5/15 – ispravak). Prostorni plan Parka prirode Medvednica zahvaća dio područja Grada Zaprešića te općina Bistra i Jakovlje, a Prostorni plan Parka prirode Žumberak – Samoborsko gorje cijelokupno područje Općine Žumberak, dijelove gradova Jastrebarsko i Samobor te općina Krašić i Klinča Sela. Na područjima ovih jedinica lokalne samouprave, postupak izdavanja akata za zahvate u prostoru je složeniji, s obzirom da se osim Prostornog plana Zagrebačke županije i prostornih planova lokalne razine provode navedeni prostorni planovi državne razine s kojima ovi prethodni moraju biti uskladjeni. Upravo je navedeno usklajivanje županijskog plana izvršeno kroz njegove sveobuhvatne VII. Izmjene i dopune. Detaljniji podaci o prostornim planovima parkova prirode dani su u poglavljju 3.1.2. ovog Izvješća.

Osim prostornih planova parkova prirode u proteklom su izvještajnom razdoblju stupili na snagu dva urbanistička plana uređenja državnog značaja, oba unutar Prostornog plana Parka prirode Medvednica, UPU Skijaški kompleks ("Narodne novine", broj 103/17) i UPU Vršna zona ("Narodne novine", broj 103/17).

Prvi UPU većim, a drugi UPU manjim dijelom obuhvaća prostor Zagrebačke županije odnosno Općine Bistra. Ovim prostornim planovima neposredno se provode zahvati u prostoru od državnog značaja.

3.2.3. Provedba prostornih planova županijske razine

Na području Zagrebačke županije na snazi je Prostorni plan Zagrebačke županije. U paralelnom postupku izrade i donošenja VII. Izmjena i dopuna županijskog Plana te stavljanja izvan snage Prostornog plana područja posebnih obilježja Črnivec – Zračna luka Zagreb, ovaj potonji stavljen je izvan snage Odlukom Županijske skupštine Zagrebačke županije donesenoj na 22. sjednici 10. prosinca 2020. i više se ne provodi.

PROSTORNI PLAN ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

Prostorni plan Zagrebačke županije pokriva cijelokupno područje Zagrebačke županije. Provodi se, neposredno izdavanjem akata za zahvate u prostoru državnog i županijskog značaja i posredno izdavanjem akata na temelju prostornih planova lokalne razine (PPUG/O, GUP, UPU, DPU).

Posrednom ili neposrednom provedbom županijskog plana, omogućena je realizacija značajnih gospodarskih, infrastrukturnih, stambenih i društvenih investicija. Manje poteškoće u posrednom provođenju županijskog prostornog plana, Zavod je uočio u okviru praćenja izrade i davanja mišljenja na prostorne planove uređenja gradova i općina. To se prvenstveno odnosi na provođenje kriterija za dimenzioniranje građevinskih područja izdvojene gospodarske namjene. Navedeni kriteriji proizlaze iz smjernica Strategije i Programa prostornog uređenja Države o racionalnom korištenju prostora. Osobito se to odnosi na zahtjeve za formiranjem novih gospodarskih zona, što nije nužno pratilo argumentirane razvojne potrebe kao ni činjenice o neizgrađenosti već formiranih takvih zona odnosno građevinskih područja.

Donošenjem sveobuhvatnih VII. Izmjena i dopuna u prosincu 2020. godine dotadašnji važeći plan uskladio se s novim propisima, novoizrađenom tehničkom i prostornom dokumentacijom, stručnim podlogama i studijama te prilagodio novim spoznajama o stanju u prostoru aktualiziranim tijekom praćenja izrade prostornih planova uređenja gradova i općina na području Zagrebačke županije. Tako je navedenim izmjenama omogućeno, na lokalnoj razini, svršishodnije formiranje odnosno proširenje građevinskih područja, naročito, u sjeveroistočnom dijelu prostora Grada Velike Gorice, što je pretvodnim Izvješćem utvrđeno kao jedan od glavnih problema u provedbi županijskog plana. No, i dalje ostaje problem formiranja građevinskih područja naselja Mala Kosnica i Petina koja se nalaze unutar Područja za razvoj međunarodne zračne luke kao višenamjenskog prostora od državnog značaja. S obzirom da su navedene izmjene i dopune stupile na snagu pred kraj ovog izvještajnog četverogodišnjeg razdoblja, realnu ocjenu njegove provedbenosti bit će moguće dati tek u sljedećem izvještajnom razdoblju.

3.2.4. Provedba prostornih planova lokalne razine

PROSTORNI PLANNOVI UREĐENJA

U promatranom razdoblju vijeća 23 jedinice lokalne samouprave (67,6%) donijela su ukupno 31 izmjenu i dopunu prostornih planova uređenja. Izmjene su se najviše odnosile na prenamjenu u građevinsko zemljište bilo za potrebe proširenja naselja ili za planiranje novih ili proširenje postojećih gospodarskih zona, turističkih i športsko-rekreacijskih sadržaja, zatim na promjenu uvjeta i načina gradnje, te na usklajenja sa novoizrađenom tehničkom i prostornom dokumentacijom, stručnim podlogama i studijama posebno u svezi novih rješenja prometne i komunalne infrastrukture.

Posebno valja napomenuti izmjenu prostornih planova uređenja istočnog dijela Županije, zbog usklajenja sa rješenjima o novo utvrđenim granicama eksploatacijskih polja ugljikovodika i geotermalnih voda u mineralne svrhe.

Takoder, pred kraj izvještajnog razdoblja, nekoliko jedinica lokalne samouprave je u paralelnom postupku s izradom i donošenjem VII. Izmjena i dopuna Prostornog plana Županije pokrenulo izmjene svojih prostornih planova uređenja u cilju realizacije prostorno planskih rješenja iz županijskog Plana. Ovo se naročito odnosi na izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Velike Gorice kojima će se, u skladu sa smjernicama iz VII. izmjena županijskog Plana, moći formirati građevinska područja naselja unutar potencijalnog vodozaštitnog područja Črnivec zaokruživanjem u smislene i prostorno funkcionalne cjeline kako bi se mogle na optimalan način opremiti nedostajućom komunalnom, prometnom i društvenom infrastrukturom (naselja Bapče, Selnica, Mićevac, Velika Kosnica, Črnivec i dr.).

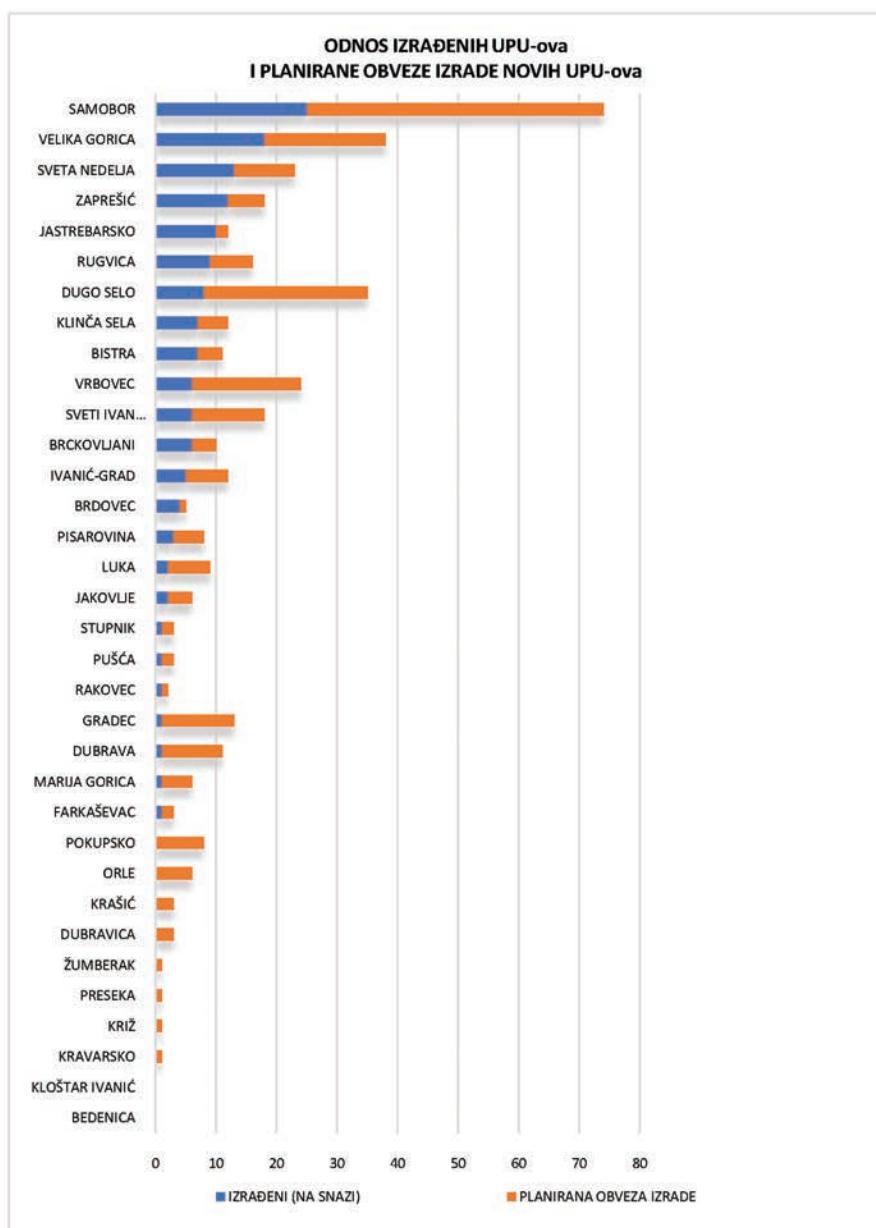
GENERALNI URBANISTIČKI PLANNOVI I URBANISTIČKI PLANNOVI UREĐENJA

Neposredna provedba prostornih planova uređenja gradova i općina provodi se putem Generalnih urbanističkih planova i urbanistički planova uređenja koji detaljnije dijele područje na prostorne cjeline s obzirom na njihovu namjenu te detaljnije propisuju uvjete korištenja i uređenja prostora. Sukladno Zakonu o prostornom uređenju, pod urbanističke planove uređenja ubrajaju se i važeći detaljni planovi uređenja izrađeni temeljem prijašnjeg zakona.

Prema podacima registra prostornih planova kojeg vodi Zavod, krajem 2020. godine na području Zagrebačke županije na snazi su bila 3 generalna urbanistička plana i 149 urbanističkih planova uređenja od čega se 40 odnosi na detaljne planove uređenja

Pravodobnom izradom tih planova zajedno sa njihovim izmjenama i dopunama, može se konstatirati da su gradovi i općine omogućili neposrednu provedbu svojih prostornih planova uređenja na većini neuređenih dijelova gradičkih područja. U svrhu realizacije ostalih takvih područja kao i područja za koje je potrebno provesti urbanu sanaciju i preobrazbu, a u ovisnosti o prioritetima, bit će potrebna izrada novih Urbanističkih planova uređenja.

S druge strane, tijekom promatranog razdoblja, pojedine jedinice lokalne samouprave preispitujući opravdanost propisivanja obveze izrade velikog broja UPU-a, smanjile su njihov broj na način da su za ta područja prostornim planovima uređenja propisale uvjete i načine gradnje s detaljnošću UPU-a.

Grafikon 27: Odnos izrađenih UPU-ova i planirane obveze izrade UPU-ova po JLS;

Izvor: Registar prostornih planova, Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, veljača 2020.

3.2.5. Postupanje s nezakonitom gradnjom

Postupak ozakonjenja nezakonite gradnje započet 2012. godine završio je 2019. godine. Naime, početkom 2019. godine Hrvatski sabor je donio Odluku o proglašenju Zakona o izmjenama Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama ("Narodne novine", broj 14/19) kojim se određuje prestanak rada Agencije za ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada sa 1. srpnjem 2019. godine. Do tada je Agencija zajedno sa nadležnim upravnim odjelima završila sa rješavanjem zaprimljenih zahtjeva čime je završio i postupak ozakonjenja nezakonite gradnje. Prethodnim izmjenama navedenog propisa iz 2017. godine bio je pomaknut krajnji rok za podnošenje zahtjeva za ozakonjenje sa 30. lipnja 2013. godine na 30. lipanj 2018. godine. Kao što je navedeno u poglavlju 3.2.1. nadležni upravni odjel Zagrebačke županije zaprimio je, u proteklom razdoblju, ukupno 59.530 zahtjeva za ozakonjenje te je ostalo za rješiti još oko 5.950 zahtjeva.

Problem nezakonite gradnje ne odnosi se samo na omogućavanje i stvaranje uvjeta za izdavanje rješenja o izvedenom stanju izgrađenih zgrada, već i na potrebu utvrđivanja aktivnosti u sruhu sanacije prostora nezakonite gradnje. Strategijom prostornog razvoja Republike Hrvatske, a na temelju Zakona o prostornom uređenju, naglašena je potreba urbane sanacije područja nezakonite gradnje koja podrazumijeva izradu planova sanacije i utvrđivanje detaljnijih mjera sanacije ozakonjene gradnje u cilju postizanja zadovoljavajućeg standarda infrastrukture, društvenog standarda i kvalitetnijeg doprinosa doživljaju urbanog krajobraza.

PILOT PROJEKT METODOLOGIJE SANACIJE NEZAKONITE GRADNJE

Na tragu prethodno navedenog, Hrvatski zavod za prostorni razvoj je početkom listopada 2016. godine pozvao zavode za prostorno uređenje županija i Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba na iskaz interesa za suradnjom na izradi pilot projekta i metodologije za izradu planova sanacije područja nezakonite gradnje. Među zavodima koji su se odazvali ovom pozivu bio je i Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije (dalje u tekstu: Zavod), koji je krajem 2016. godine s HZPR-om sklopio Sporazum o izradi Pilot projekta metodologije sanacije nezakonite gradnje na području Zagrebačke županije (KLASA: 406-07/16-01/20, Urbroj: 238/1-126-16-2, od 6. prosinca 2016.).

Do studenog 2017. godine Zavod je izradio elaborat "Pilot projekt metodologije sanacije nezakonite gradnje u naseljima Bapča i Selnica na području Zagrebačke županije". Elaborat je uključivao prostorne analize, valorizaciju važeće prostorno-planske dokumentacije, analizu ograničenja i mogućnosti prostornog razvoja, izvješće o identifikaciji problema tijekom izrade Pilot projekta, 3D model idejnog rješenja urbane sanacije i ono najvažnije, Pilot prijedlog urbanističkog plana sanacije. Na tragu prijedloga rješavanja konfliktnih situacija i uočenih mogućnosti prostornog razvoja utvrđena je koncepcija urbane sanacije naselja Selnica i Bapča odnosno idejno rješenje nove "zelene infrastrukture". Predložena koncepcija urbane sanacije izradena je u skladu s načelima i mjerama provedbe arhitektonskih politika lokalnih zajednica, među kojima se ističu:

- identifikacija lokalnog prostora ("zelena infrastruktura", kružne šetnice i biciklistička staza),
- dovodenje prirode i umjetnosti u naselje, poticanje umjetnosti u javnim prostorima (izložbe i umjetničke kolonije u središnjem javnom parkovnom prostoru),
- izrada posebnog programa kulture fokusiranog na graditeljsko nasljeđe i arheologiju (dio postave Ekomuzeja ščitarjevačke posavine u središnjem javnom parkovnom prostoru),
- uređenje i povezivanje parkovnih površina sa ciljem odmora i rekreativne ("zelena infrastruktura"),
- poticanje biciklističkog prijevoza i izgradnja sigurnih i brzih biciklističkih staza (kružna biciklistička staza povezana na sustav međugradskih biciklističkih staza).

U zaključku o prikladnosti urbanističkog plana uređenja kao plana sanacije utvrđeno je sljedeće: U predmetnom slučaju sanacije naselja Bapča i Selnica urbanistički plan uređenja kao zakonski propisani najdetaljniji prostorni plan pokazao se najprikladnijim alatom za rješavanje situacija sanacije. Međutim, u svrhu njegove što kvalitetnije provedbe bilo bi poželjno uvesti neke elemente detaljnijeg planiranja. Ovo se prvenstveno odnosi na predlaganje (preporuka) parcelacije, pa u nekim slučajevima i utvrđivanje obvezne parcelacije. Ovo se također odnosi na propisivanje i grafičko prikazivanje detaljnih uvjeta smještaja interpoliranih zgrada koje se mogu realizirati samo odstupajući od pravila, radi neplanski izgrađenih, a u međuvremenu ozakonjenih susjednih zgrada.

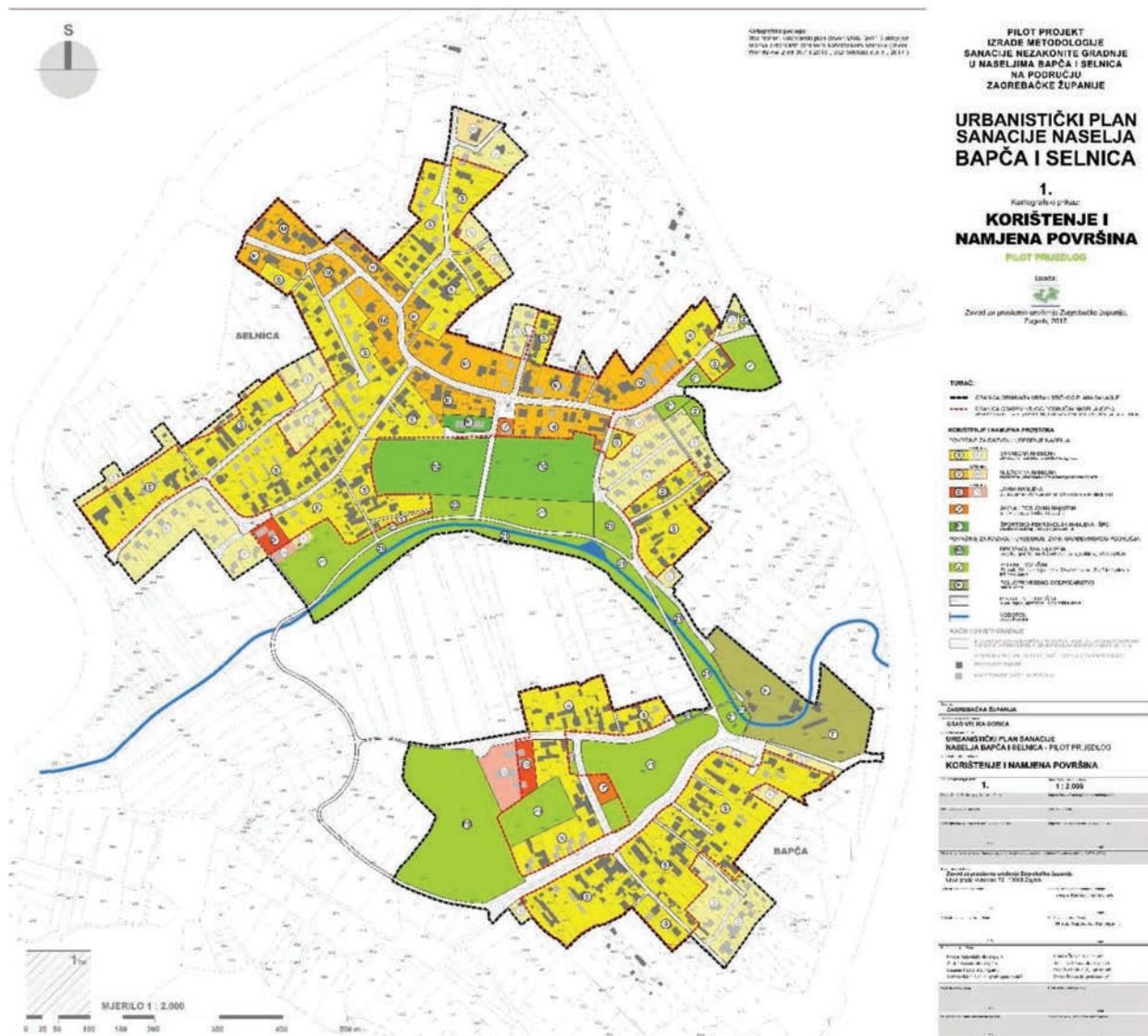
Ovakav odabir planerskih kategorija odnosno planerskog rješenja približava se po strukturi nekadašnjim planovima uređenja manjih naselja (PUMN) odnosno provedbenim urbanističkim planovima (PUP) ili detaljnim planovima uređenja (DPU). U tom pogledu svakako treba imati u vidu da se urbanističkim planom sanacije pojedini prostori mogu i moraju sagledati detaljnije.

U svakom slučaju, prioritet sanacije je omogućavanje provedbe svih planiranih zahvata u prostoru na način da se sanira i ublaži negativni utjecaj neplanske gradnje po novu gradnju. Time svi korisnici u prostoru dobivaju manje, više, isti tretman. U protivnom, ukoliko se pod sanacijom smatra isključivo oplemenjivanje naselja dodatnim sadržajima, a bez omogućavanja prethodno navedenog, nezakonita gradnja, uz to što je ozakonjena, biva i nagrađena.

Slika 72: Sekvenca iz WEB GIS aplikacije 3D modela idejnog rješenja urbane sanacije naselja Bapča i Selnica

Izvor: Pilot projekt izrade metodologije sanacije nezakonite gradnje u naseljima Bapča i Selnica na području Zagrebačke županije; Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, studeni 2017.

Slika 73: Izvadak iz Pilot prijedloga Urbanističkog plana sanacije naselja Bapča i Selnica, kartografski prikaz 1. "Korištenje i namjena površina"

Izvor: Pilot projekt izrade metodologije sanacije nezakonite gradnje u naseljima Bapča i Selnica na području Zagrebačke županije; Zavod za prostorno uredjenje Zagrebačke županije, studeni 2017.

Slika 74: Izvadak iz Pilot prijedloga Urbanističkog plana sanacije naselja Bapča i Selnica, kartografski prikaz 4. "Način i uvjeti gradnje" – detalj naselja Bapča

Izvor: Pilot projekt izrade metodologije sanacije nezakonite gradnje u naseljima Bapska i Selnica na području Zagrebačke županije; Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, studeni 2017.

3.3. Prostorni planovi u odnosu na druge dokumente koji utječu na prostor

3.3.1. Dokumentacija relevantna za prostor Zagrebačke županije izrađena u proteklom razdoblju

U proteklom četverogodišnjem razdoblju izrađeni su brojni strateški, razvojni i programski dokumenti od važnosti za Županiju, od kojih, kronološkim redom, izdvajamo:

- Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 106/17)
- Pilot projekt izrade metodologije sanacije nezakonite gradnje u naseljima Bapča i Selnica na području Zagrebačke županije (Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, studeni 2017.),
- Analiza izgradenosti kroz vremenska razdoblja za područje Zagrebačke županije (GDi Gisdata d.o.o., studeni 2017.),
- Plan gospodarenja otpadom u RH za razdoblje 2017.–2022. godine ("Narodne novine", broj 3/17),
- Sporazum o suradnji na pripremi projekta "Centar za gospodarenje otpadom Zagreb", siječanj 2018.,
- Stručna podloga za izradu novog Prostornog plana Zagrebačke županije u području sustava središnjih naselja" (Urbing d.o.o., autor: dr.sc. Stjepan Šterc, 2018.),
- CORINE Land cover (CLC Hrvatska) (Agencija za zaštitu okoliša, 2018.),
- Stručna podloga za izradu Novog Prostornog plana Zagrebačke županije u području grafičke primjene Nacrta Pravilnika o prostornim planovima (Prior d.o.o., prosinac 2019.)
- Elaborat zona sanitarno zaštite izvorišta Blanje (Rudarsko-geološko-naftni fakultet, 2016.),
- Elaborat zona sanitarno zaštite izvorišta Čret (Rudarsko-geološko-naftni fakultet, 2016.),
- Plan upravljanja vodnim područjima za 2016.–2021. godinu ("Narodne novine", broj 66/16),
- Implementacija Plana upravljanja rizicima od poplava u prostorni plan Zagrebačke županije (Zelena infrastruktura d.o.o., studeni 2016.),
- Masterplan za razvoj prometne infrastrukture na relaciji autoceste Zagreb–Karlovac (Autocesta Rijeka-Zagreb d.d., 2016.),
- Greenway – Državna biciklistička ruta br. 2 – Studija izvodljivosti (Grad Zagreb i Zagrebačka županija, 2016.),
- Strategija razvoja širokopojasnog pristupa internetu u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2016. do 2020. godine ("Narodne novine", broj 68/16),
- Desetogodišnji plan razvoja hrvatske prijenosne mreže 2018.–2027. (HOPS d.o.o., 2017),
- Sustav zaštite od poplava rijeke Kupe karlovačkog i sisačkog područja – Idejno rješenje (Hrvatske vode, 2017),
- Višenamjenski hidrotehnički sustav uređenja, zaštite i korištenja rijeke Save i zaobalja od granice s Republikom Slovenijom do Siska – opcija 2A – Idejno rješenje (Institut za elektroprivredu i energetiku, 2017),
- Elaborat zona sanitarno zaštite izvorišta Žeravinec, Meljin i Đumlijie (Rudarsko-geološko-naftni fakultet, 2017.),
- Elaborat zona sanitarno zaštite izvorišta Gradec (Rudarsko-geološko-naftni fakultet, 2017.),
- Elaborat zona sanitarno zaštite izvorišta Cugovec (Rudarsko-geološko-naftni fakultet, 2017.),
- Operativni plan razvoja cikloturizma Zagrebačke županije u sklopu projekta "Cikloturistička ruta Zagrebačke županije – povezivanje s R. Slovenijom i susjednim županijama (Institut za turizam, 2017.), ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 45/17),
- Program građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od 2017.–2020. godine ("Narodne novine", broj 47/17),
- Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2017.–2030. ("Narodne novine", broj 84/17),
- Izvadak iz Registra vodnih tijela za Zagrebačku županiju (Hrvatske vode, 2019.),
- WEB GIS preglednik prostornih planova na području Zagrebačke županije (GDi d.o.o. i Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2014. – 2020.) (www.zpuzz.hr/),
- Strategija razvoja Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do 2020. godine ("Službeni glasnik Grada Zagreba", br. 24/17),
- Strategija razvoja informacijske i komunikacijske tehnologije na području Zagrebačke županije – Pametna županija do 2023. ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 28/17),
- Županijska razvojna strategija ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 29/17),
- Desetogodišnji plan razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2018.–2027. (Plinacro d.o.o., 2017.),
- Master plan prometnog sustava Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije – I. i II. faza (IPZP, 2019.),
- Plan upravljanja vodama za 2020. godinu (Hrvatske vode d.d., 2020.),
- Registr aglomeracija i Registr zaštićenih područja, Hrvatske vode 2020.,
- Karte prethodne procjene rizika od poplave, karte opasnosti od poplava i karte rizika od poplava, Hrvatske vode, (<http://korp.voda.hr/>), 2020.,
- Registr prostornih planova za područje Zagrebačke županije (Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2014. – 2020.).

Navedeni dokumenti koristit će se kod izrade novog Prostornog plana Zagrebačke županije, koji će se izrađivati sukladno Zakonu o prostornom uređenju.

Zavod za prostorno uređenje sudjelovao je u izradi mnogih od gore navedenih dokumenata na način da je vodio izradu ili je sudjelovao u županijskim radnim skupinama za izradu istih. Posebno se to odnosi na studije iz područja: demografije, zaštite, uređenja i korištenja voda, krajobraza, elektroničke komunikacijske infrastrukture, strategije urbane aglomeracije i Županijske razvojne strategije.

3.3.2. Studije o utjecaju na okoliš za zahvate na području Zagrebačke županije izrađene u proteklom razdoblju

U proteklom četverogodišnjem razdoblju izrađen je i značajan broj studija o utjecaju na okoliš na području Zagrebačke županije. U postupku same izrade, razmatranja i prihvaćanja većine navedenih studija često su sudjelovali i predstavnici Zavoda za prostorno uređenje Zagrebačke županije, koji su ove dokumente razmatrali najviše u kontekstu planiranih rješenja u dokumentima prostornog uređenja. Od brojnih izdvajamo studije o utjecaju na okoliš izrađenih u proteklom razdoblju za sljedeće zahvate:

- Unaprjeđenje, obnova i izgradnja drugog kolosijeka te izgradnja nove dvokolosječne željezničke pruge na dionica željezničke pruge na dionici Dugo Selo – Novska (IPZ d.d. Zagreb, 2016.),
- Regionalni vodoopskrbni sustav Zagrebačke županije – Zagreb Istok (IGH, 2016.),
- Izgradnja spojne ceste obilaznica Velike Gorice – Zračna luka Zagreb (Oikon d.o.o., 2016.),
- Sustav zaštite od poplava karlovačko-sisačkog područja, I. faza – karlovačko područje (WYG savjetovanje d.o.o., 2018., 2019.),
- Izmještanje dijela DC36 Gradec Pokupski – Lijevo Sredičko (IPZ, veljača 2020.).

3.3.3. Strateška studija o utjecaju VII. Izmjena i dopuna Prostornog plana Zagrebačke županije na okoliš

U skladu s odredbom članka 48. stavka 6. Zakona o zaštiti prirode ("Narodne novine", broj 80/13), Ministarstvo zaštite okoliša i energetike donijelo je Rješenje da je za planirane VII. izmjene i dopune Prostornog plana Zagrebačke županije obavezna provedba glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu. Također, sukladno članku 66. stavku 1. Zakona o zaštiti okoliša ("Narodne novine", broj 80/13, 153/13 i 78/15), a temeljem zahtjeva nositelja izrade Plana, Ministarstvo zaštite okoliša i energetike dalo je mišljenje o potrebi provođenja postupka strateške procjene.

U skladu s odredbom članka 5. stavka 3. i 5. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš ("Narodne novine", broj 3/17), Župan Zagrebačke županije donio je dana 18. siječnja 2018. godine Odluku o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš VII. Izmjena i dopuna Prostornog plana Zagrebačke županije. Postupak strateške procjene utjecaja na okoliš vodio se u jedinstvenom postupku izrade i donošenja VII. Izmjena i dopuna Prostornog plana Zagrebačke županije.

Savjetodavno stručno povjerenstvo za stratešku procjenu utjecaja VII. Izmjena i dopuna Plana na okoliš razmatralo je, u dva navrata, Nacrt prijedloga VII. Izmjena i dopuna Plana te je 14. prosinca 2018. godine donijelo Mišljenje da je Strateška studija utjecaja VII. Izmjena i dopuna Plana na okoliš cjelovita i stručno utemeljena. U Prijedlog Plana za javnu raspravu ugradene su mjere zaštite okoliša i ublažavanja utjecaja na ekološku mrežu propisane Studijom. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike očitovalo se 18. ožujka 2019. godine na novi Nacrt prijedloga Plana za ponovnu javnu raspravu ustvrdili su da su nove izmjene i dopune takvog karaktera da je potrebno dopuniti Stratešku studiju. Temeljem dopunjene Studije i prostornog plana, savjetodavno stručno povjerenstvo je 3. ožujka 2020. godine donijelo dopunu mišljenja. Pristupilo se izmjeni novog Nacrta prijedloga Plana te je postupak izrade i donošenja istog nastavljen provedbom ponovne javne rasprave. Nakon što je Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, 9. rujna 2020. godine, dalo pozitivno mišljenje o prihvatljivosti za ekološku mrežu Plana i o provedenom postupku strateške procjene utjecaja Plana na okoliš izrađen je Konačni prijedlog Plana i upućen u postupak ishodenja suglasnosti Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine te donošenja na Županijskoj skupštini Zagrebačke županije.

3.4. Provedba zaključaka, smjernica, prijedloga za unapređenje, preporuka, aktivnosti odnosno mjera iz prethodnog Izvješća o stanju u prostoru Zagrebačke županije za razdoblje 2013.–2016. godine

3.4.1. Pregled usvojenih izvješća o stanju u prostoru za područje Zagrebačke županije i jedinica lokalne samouprave

ŽUPANIJSKA RAZINA

Za područje Zagrebačke županije do sada je doneseno šest dokumenata praćenja stanja u prostoru:

1. Izvješće o stanju u prostoru Zagrebačke županije i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Zagrebačke županije ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 4/99) – temeljem Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine", broj 30/94, 68/98),

2. Izvješće o stanju u prostoru Zagrebačke županije za razdoblje 1999.–2002. godine i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Zagrebačke županije za razdoblje 2002.–2004. godine ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 8/02) – temeljem Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine", broj 30/94, 68/98, 61/00, 32/02),

3. Izvješće o stanju u prostoru Zagrebačke županije za razdoblje 2002.–2004. godine i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Zagrebačke županije za razdoblje 2004.–2006. godine ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 12/04) – temeljem Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine", broj 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04),

4. Izvješće o stanju u prostoru Zagrebačke županije za razdoblje 2004.–2006. godine i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Zagrebačke županije za razdoblje 2006.–2010. godine ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 09/06) – temeljem Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine", broj 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04),

5. Izvješće o stanju u prostoru Zagrebačke županije 2008.–2012. godine ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 22/13) – temeljem Zakona o prostornom uređenju i gradnji ("Narodne novine", broj 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12 i 55/12),

6. Izvješće o stanju u prostoru Zagrebačke županije 2013.–2016. godine ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 5/17) – temeljem Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine", broj 153/13).

LOKALNA RAZINA

Red. broj	JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE	razdoblje (po godinama od 2000. do 2020.)																				
		00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1.	OPĆINA BEDENICA																					2016.-2019.
2.	OPĆINA BISTRICA																					2015.-2018.*
3.	OPĆINA BRCKOVLJANI		2001/02.	2003/04.			2005.-2008.				2009.-2013.											2016.-2020.
4.	OPĆINA BRDOVEC						2004.-2006.											2010.-2015.				2016.-2019.
5.	OPĆINA DUBRAVA	2000/01.		2003/04.							2008.-2012.											2015.-2019.
6.	OPĆINA DUBRAVICA																					
7.	GRAD DUGO SENO	2001/02.	2003/04.			2005.-2008.				2009.-2013.									2014.-2018.			
8.	OPĆINA FARKAŠEVAC					2003/04.																
9.	OPĆINA GRADEC		2001/02.																			
10.	GRAD IVANIČ-GRAD	2000/01.			2002.-2006.					2008.-2012.				2013.-2016.								
11.	OPĆINA JAKOVLJE		2001/02.	2003.-2005.						2009.-2013.												
12.	GRAD JASTREBARSKO																		2012.-2016.			
13.	OPĆINA KLINČA SELA	2001/02.	2003/04.							2009.-2012.												
14.	OPĆINA KLOŠTAR IVANIČ		2000/01.																			
15.	OPĆINA KRAŠIĆ			2002/03.														2010.-2014.				
16.	OPĆINA KRAVARSKO		2001/02.																			
17.	OPĆINA KRIŽ			2002/03.	2004/05.			2006.-2009.			2010.-2013.											
18.	OPĆINA LUKA																					
19.	OPĆINA MARIJA GORICA																	2009.-2013.				
20.	OPĆINA ORLE																					
21.	OPĆINA PISAROVINA				2002.-2004.						2009.-2013.								2016.-2020.			
22.	OPĆINA POKUPSKO																					
23.	OPĆINA PRESEKA																					
24.	OPĆINA PUŠČA				2003/04.					2009.-2013.									2016.-2020.			
25.	OPĆINA RAKOVEC					2003.-2005.					2008.-2012.			2013.-2016.								
26.	OPĆINA RUGVICA	2001/02.		2003.-2005.						2009.-2013.												
27.	GRAD SAMOBOR				2003/04.					2007.-2014.									2015.-2019.			
28.	OPĆINA STUPNIK					2003.-2005.								2011.-2014.					2016.-2020.			
29.	GRAD SVETA NEDELJA	2000/01.	2002/03.	2004/05.										2010.-2015.					2016.-2019.			
30.	GRAD SVETI IVAN ZELINA			2001.-2004.						2009.-2012.			2013.-2016.						2014.-2018.			
31.	GRAD VELIKA GORICA			2002.-2004.																		
32.	GRAD VRBOVEC			2002.-2004.																		
33.	GRAD ZAPREŠIĆ	2001/02.		2003.-2005.																		
34.	OPĆINA ŽUMBERAK	2001/02.																				

Tumač: Zadnje izrađeno izvješće Izvješće u izradi Prethodno izrađena izvješća u zadnjih 20 godina

Tablica 64: Stanje izrade izvješća o stanju u prostoru lokalne razine zadnjih 20 godina;

Izvor: Jedinice lokalne samouprave Zagrebačke županije, prosinac 2020., službena glasila; Obrada: Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, prosinac 2020.

Neprekinuti slijed izrade izvješća ima Grad Dugo Selo iza kojeg, po ažurnosti, slijede gradovi Ivanić-Grad i Samobor te Općina Brckovljani. Potrebno je napomenuti da 11 općina nije izradilo izvješće u zadnjih 15 do 20 godina. Izradi novog izvješća, svakako treba pristupiti 21 jedinica lokalne samouprave.

Prema podacima kojima raspolaže Zavod u proteklom četverogodišnjem razdoblju općine i gradovi na području Zagrebačke županije donijeli (objavili) su izvješća o stanju u prostoru za svoje područje kako slijedi:

1. Grad Sveti Ivan Zelina: Izvješće o stanju u prostoru Grada Sveti Ivan Zelina za razdoblje 2013.-2016. g. ("Zelinske novine", broj 16/17),
2. Grad Ivanić-Grad: Izvješće o stanju u prostoru Grada Ivanić-Grada za razdoblje 2013.-2016. godine ("Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada", broj 3/18),
3. Grad Dugo Selo: Izvješće o stanju u prostoru Grada Dugog Sela za razdoblje 2014.-2018. godine ("Službeni glasnik Grada Dugo Selo", broj 5/19),
4. Grad Velika Gorica: Izvješće o stanju u prostoru Grada Velike Gorice za razdoblje 2014.-2018. godine ("Službeni glasnik Grada Velike Gorice", broj 1/20),
5. Općina Dubrava: Izvješće o stanju u prostoru Općine Dubrava za razdoblje 2015.-2019. godine ("Službeni glasnik Općine Dubrava", broj 18/20),
6. Grad Samobor: Izvješće o stanju u prostoru Grada Samobora za razdoblje 2015.-2019. godine ("Službene vijesti Grada Samobora", broj 5/20),
7. Općina Bedenica: Izvješće o stanju u prostoru Općine Bedenica za razdoblje 2016.-2019. godine ("Glasnik Općine Bedenica", broj 5/20),
8. Općina Brdovec: Izvješće o stanju u prostoru Općine Brdovec za razdoblje 2016.-2019. godine ("Službeni glasnik Općine Pušča", broj 1/21),
9. Grad Sveta Nedelja: Izvješće o stanju u prostoru Grada Svetе Nedelje za razdoblje 2016.-2019. godine ("Glasnik Grada Svetе Nedelje", broj 12/20),
10. Općina Pisarovina: Izvješće o stanju u prostoru Općine Pisarovina za razdoblje 2016.-2020. godine ("Službeni novine Općine Pisarovina", broj 11/20),
11. Općina Pušča: Izvješće o stanju u prostoru Općine Pušča za razdoblje 2016.-2020. godine ("Službeni glasnik Općine Pušča", broj -/-20 - pripremi za objavu),
12. Grad Zaprešić: Izvješće o stanju u prostoru Grada Zaprešića za razdoblje 2016.-2020. godine ("Službene novine Grada Zaprešića", broj 7/20).

Osim ovih navedenih, izrađena su u promatranom razdoblju izvješća o stanju u prostoru Grada Jastrebarsko i Općine Rakovec, ali nisu objavljena. Usporedbom gornjih podataka s podacima o izrađenim izvješćima na lokalnoj razini u prethodnom izvještajnom razdoblju vidljiv je kontinuirani nastavak njihove izrade. Naime, u tom je razdoblju bilo izrađeno 16 izvješća (od čega 2 nisu bila objavljena), a u ovom 14 izvješća od čega 2 neobjavljena. Tijekom izvještajnog razdoblja u izradi su bila izvješća o stanju u prostoru općina Brckovljani i Stupnik.

U nastavku se daje pregled realizacije mjera utvrđenih posljednjim Izvješćem o stanju u prostoru Zagrebačke županije za razdoblje 2013.–2016. godine ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 5/17).

3.4.2. Realizacija predviđene izrade i donošenja prostornih planova

U poglavlju 4.2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjena i dopuna postojećih dokumenata prostornoga uređenja na razini Županije, u Izvješću o stanju u prostoru Zagrebačke županije 2013.–2016. godine, navedena je potreba donošenja Državnog plana prostornog razvoja te Pravilnika o prostornim planovima niže razine kao preduvjeta za izradu i donošenje prostornih planova područne (regionalne) razine. Slijedom navedenog, prijedlog mjera podložan je promjenama koje će proizaći iz usvajanja novih propisa i dokumenata na razini Države. U nastavku se daje pregled realizacije izrade i donošenja prostornih planova na području Zagrebačke županije.

IZRADA I DONOŠENJE IZMJENA I DOPUNA PROSTORNIH PLANOVA:

Mjera 1: Izmjene i dopune važećih prostornih planova područne (regionalne) razine

VII. izmjene i dopune Prostornog plana Zagrebačke županije

Nastavno na aktivnosti iz prethodnog četverogodišnjeg razdoblja, u promatranom su razdoblju započele aktivnosti na izradi novih izmjena i dopuna Prostornog plana Zagrebačke županije.

Uzimajući u obzir činjenicu da je u razdoblju od donošenja posljednjih sveobuhvatnih Izmjena i dopuna Plana (2011. godine) stupio na snagu novi Zakon o prostornom uređenju (1. siječnja 2014. godine) te da su doneseni brojni drugi propisi, tehnička i prostorna dokumentacija, stručne podloge i studije, kao i nova Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske, pokazalo se potrebitim pristupiti izradi sedmih po redu, sveobuhvatnih Izmjena i dopuna Plana, kako bi se isti usuglasio s navedenim stanjem i dokumentacijom te kako bi se omogućila realizacija novih zahtjeva za zahvatima u prostoru. Iz navedenog je proizašao vrlo širok obuhvat VII. Izmjena i dopuna Plana.

Odluku o izradi VII. Izmjena i dopuna Prostornog plana Zagrebačke županije donijela je Županijska skupština u prosincu 2017. godine. Temeljem navedene Odluke, ciljevi izrade VII. Izmjena i dopuna Plana su:

- planiranje navedenih koridora – autocestovne i željezničke zagrebačke obilaznice,
- usklajivanje planskih rješenja s Prostornim planom parka prirode Žumberak – Samoborsko gorje i Prostornim planom parka prirode Medvednica,
- usklajivanje planiranog sustava gospodarenja otpadom s novim propisima, planovima i odlukama Zagrebačke županije,
- usklajivanje planskih rješenja s novim Planom upravljanja vodnim područjima, Pravilnikom o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarnе zaštite, Uredbom o mjerilima razvoja električke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme te brojnim drugim propisima, stručnim podlogama i studijama.

Također, planska su se rješenja mijenjala i dopunjivala u postupku izrade, sukladno prihvaćenim zahtjevima ministarstava, javnopravnih tijela, jedinica lokalne samouprave, susjednih županija te ostalih sudionika u postupku izrade i donošenja Izmjena i dopuna Plana.

Paralelno s postupkom izrade i donošenja VII. Izmjena i dopuna Plana proveden je postupak strateške procjene utjecaja Plana na okoliš te pokrenut postupak stavljanja izvan snage Prostornog plana područja posebnih obilježja Črkovec – Zračna luka Zagreb. Izmjene i dopune Plana stupile su na snagu donošenjem Odluke o donošenju VII. Izmjena i dopuna Prostornog plana Zagrebačke županije na 22. sjednici Županijske skupštine Zagrebačke županije održane 10. prosinca 2020. godine. Opširnije u poglavlju 3.1.1.

Stavljanje izvan snage Prostornog plana područja posebnih obilježja Črkovec – Zračna luka Zagreb

Usپoredo s postupkom izrade i donošenja VII. Izmjena i dopuna Prostornog plana Zagrebačke županije proveden je postupak stavljanja izvan snage Prostornog plana područja posebnih obilježja Črkovec – Zračna luka Zagreb ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 23/12). Na Županijskoj skupštini u svibnju 2019. donesen je Odluka o pokretanju postupka stavljanja izvan snage Prostornog plana područja posebnih obilježja Črkovec – Zračna luka Zagreb, a u prosincu 2020. godine Odluka o stavljanju Plana izvan snage ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 43/20). Stavljanjem Plana izvan snage omogućila se brža i izravnija provedba planerskih rješenja utvrđenih VII. izmjena i dopunama Prostornog plana Zagrebačke županije u području obuhvata Plana, naročito u pogledu; redefiniranja kriterija za dimenzioniranje građevinskih područja te provođenja odredbi za neposrednu provedbu zahvata državnog značaja unutar Prostora za razvoj Zračne luke Franjo Tuđman.

Donošenjem VII. Izmjena i dopuna Prostornog plana Zagrebačke županije uz istodobno stavljanje izvan snage Prostornog plana područja posebnih obilježja Črkovec – Zračna luka Zagreb ova mjera je provedena u cijelosti.

Mjera 2: Izmjene i dopune važećih prostornih planova lokalne razine

Kako se i pretpostavilo u prethodnom Izvješću o stanju u prostoru Zagrebačke županije 2013.–2016. u proteklom četverogodišnjem razdoblju intenzivno su se provodili postupci izmjena i dopuna prostornih planova uređenja s ciljem usklajenja s novijim propisima, novoizrađenom tehničkom i prostornom dokumentacijom, zahtjevima građana i pravnih osoba te novonastalim stanjem na terenu. U proteklom razdoblju donesen je značajan broj izmjena i dopuna prostornih planova uređenja gradova i općina, generalnih urbanističkih planova, te urbanističkih planova uređenja o čemu se opširnije izvješćuje u poglavlju 3.1.2. ovog Izvješća.

POTREBA IZRADE I DONOŠENJA PROSTORNIH PLANNOVA NOVE GENERACIJE:

Mjera 3: Izrada novog Prostornog plana Zagrebačke županije

Sukladno odredbama članka 199. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine", broj 153/13, 65/17 i 114/18), koje su bile na snazi do travnja 2019. godine, prostorni plan županije koji se donosi na temelju Zakona nije bilo moguće donijeti prije stupanja na snagu Državnog plana prostornog razvoja. Međutim, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine", broj 39/19) odredbe navedenog članka su ukinute. No, za pokretanje postupka izrade i donošenja prostornih planova nove generacije županijske i lokalne razine potrebno je, sukladno članku 56. Zakona, donošenje Pravilnika kojim se određuje pobliži sadržaj prostornih planova, sadržaj i struktura prostornih slojeva, način propisivanja uvjeta provedbe zahvata u prostoru, sadržaj namjena pojedinih zona, koridora i građevina, obvezni prostorni pokazatelji, prostorni standardi, pojmovnik prostornog uređenja, mjerila kartografskih prikaza, standard elaborata i elektronički standard prostornih planova. S obzirom da Državni plan prostornog razvoja nije bio donesen u promatranom četverogodišnjem razdoblju, kao ni Pravilnik o prostornim planovima, nije se mogao donijeti niti novi Prostorni plan Zagrebačke županije, već su se provodile pripremne aktivnosti za njegovu izradu u vidu izrade posebnih stručnih podloga i prostornih analiza iz područja sustava središnjih naselja, izgrađenosti prostora i grafičke primjene nacrta Pravilnika o prostornim planovima, o čemu je detaljnije izvješteno u poglavljiju 3.1.3. ovog Izvješća.

Mjera 4: Izrada urbanističkih planova uređenja županijskog značaja

Sukladno odredbama članka 74. Zakona o prostornom uređenju urbanistički planovi uređenja županijskog značaja donose se obvezno za područje određeno prostornim planom županije. Prethodnim Izvješćem utvrđeno je da će obuhvat tih planova biti određen novim prostornim planom Županije. S obzirom da, u promatranom razdoblju, nije izrađen Prostorni plan Zagrebačke županije nove generacije, a da i važećim Prostornim planom Zagrebačke županije nije odredena takva obveza, nije proveden niti jedan postupak izrade i donošenja urbanističkog plana uređenja županijskog značaja.

Mjera 5: Izrada prostornih planova lokalne razine

Izvješćem o stanju u prostoru Zagrebačke županije 2013.–2016. godine za proteklo razdoblje utvrđena je potreba za razmatranjem mogućnosti izrade novih prostornih planova uređenja, osobito u onim jedinicama lokalne samouprave koje su do sada izradile i donijele nekoliko sveobuhvatnih izmjena i dopuna ovih planova. U promatranom razdoblju, izostala je izrada prostornih planova uređenja nove generacije. Razlog tome jest isti kao i na županijskoj razini. Sukladno odredbama članka 199. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine", broj 153/13, 65/17 i 114/18), koje su bile na snazi do travnja 2019. godine, prostorni plan uređenja koji se donosi na temelju Zakona nije bilo moguće donijeti prije stupanja na snagu novog prostornog plana županije. Izrada ostalih novih prostornih planova lokalne razine (GUP, UPU) nije bila predviđena.

3.4.3. Realizacija predviđene izrade studija i stručnih podloga

Izvješćem o stanju u prostoru Zagrebačke županije 2013.–2016. godine za proteklo je razdoblje bio predviđen nastavak vođenja informacijskog sustava prostornog uređenja Zagrebačke županije te izrada sljedećih studija i stručnih podloga, potrebnih za izradu prostornih planova u nadležnosti Županije:

1. Izrada analize procesa rasta naselja i određivanja građevinskih područja na prostoru Zagrebačke županije,
2. Izrada Pilot-projekta izrade metodologije sanacije nezakonite gradnje na području Zagrebačke županije,
3. Izrada Krajobrazne studije Zagrebačke županije za razinu gradova i općina,
4. Izrada izvješća o stanju u prostoru na županijskoj i lokalnoj razini.

Mjera 6: Vođenje informacijskog sustava prostornog uređenja Zagrebačke županije

Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, sukladno Zakonu o prostornom uređenju, uspostavlja, vodi i održava Informacijski sustav prostornog uređenja (ISPU) za područje Zagrebačke županije. U proteklom četverogodišnjem razdoblju Zavod je nastavio s aktivnostima na unaprjeđenju Informacijskog sustava prostornog uređenja, kroz sljedeće aktivnosti: obradom prostornih planova za ISPU Republike Hrvatske, obradom prostornih planova za Registar prostornih planova Zagrebačke županije, objavom podataka na WEB GIS pregledniku prostornih planova Zagrebačke županije, implementacijom prostornih planova iz AutoCADa u GIS sustav te izradom i objavom novih WEB GIS preglednika na svojim Internetskim stranicama. Detaljnije o ovoj aktivnosti navodi se u poglavljju 3.1.4. Time je ova mjera provedena u cijelosti.

Mjera 7: Izrada analize procesa rasta naselja i određivanja građevinskih područja na prostoru Zagrebačke županije

Izrada analize započela je u svibnju 2017. godine u dvije faze. Prva faza se odnosila na izradu Polazišta za izradu Analize (odabir i opis metodologije i rezolucije korištene pri izradi, korištene podatke i slojeve, način unosa podataka i dr.) te Model Analize (primjer izrade Analize na manjem području obuhvata naselja uz Zračnu luku "Franjo Tuđman"). Druga faza Analize uključivala je analizu izgradenosti područja Županije (tablični prikaz izgradenosti s kvantificiranim pokazateljima za prostorni obuhvat jedinica lokalne samouprave, usporedni kartografski prikazi izgradenosti po odabranim razdobljima / godinama, kartogrami izgradenosti sa preklopom svih godina) te tekstualni opis sa zaključkom Analize. Analizu izgradenosti kroz vremenska razdoblja za područje Zagrebačke županije izradio Zavod u suradnji s tvrtkom GDI d.o.o. iz Zagreba. Više o Analizi u poglavljju 2.2.3. Time je ova mjera provedena u cijelosti.

Mjera 8: Izrada Pilot-projekta izrade metodologije sanacije nezakonite gradnje na području Zagrebačke županije

Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije krajem 2016. godine sklopio je sa Hrvatskim zavodom za prostorni razvoj Sporazum o izradi Pilot projekta metodologije sanacije nezakonite gradnje na području Zagrebačke županije. Za područje obuhvata Pilot-projekta odabранo je Kontaktno područje uz Međunarodnu zračnu luku Franjo Tuđman u Gradu Velika Gorica unutar kojeg se nalaze naselja Bapča i Selnica. Na tragu prijedloga rješavanja konfliktnih situacija i uočenih mogućnosti prostornog razvoja utvrđena je koncepcija urbane sanacije naselja Selnica i Bapča odnosno idejno rješenje nove "zelene infrastrukture". Temeljem koncepcije izrađen je Pilot prijedlog urbanističkog plana sanacije naselja Bapča i Selnica. Elaborat Pilot-projekta dovršen je u studenom 2017. godine. U okviru stručnog skupa "Urbana sanacija", održanog u rujnu 2018. godine, predstavnici Zavoda su prezentirali Pilot-projekt. Više o projektu u poglavljju 3.2.5. Time je ova mjera provedena u cijelosti.

Mjera 9: Izrada Krajobrazne studije Zagrebačke županije za razinu gradova i općina

Krajobraznom studijom Zagrebačke županije za razinu obrade općih krajobraznih tipova / područja (Oikon d.o.o. i Arhikon d.o.o., prosinac 2013.) preporučena je izrada Krajobrazne studije na nižim razinama karakterizacije koja bi u okviru detaljnije obrade na razini krajobraznih tipova/područja, odnosno podtipova dala podrobnejše podatke i smjernice za održavanje, korištenje, zaštitu i razvitak krajolika. Temeljem toga je bilo planirana njezina izrada u promatranom razdoblju. No, preduvjet za izradu ove studije je izrada Krajobraznog atlasa Republike Hrvatske koji nije izrađen, pa stoga nije bila izrađena niti navedena studija.

Mjera 10: Izrada izvješća o stanju u prostoru na županijskoj i lokalnoj razini

U promatranom četverogodišnjem razdoblju izrađena su, na lokalnoj razini, 13 Izvješća, a pokrenuta je izrada 3 izvješća. Detaljnije o izvješćima u poglavljiju 3.4.1. Krajem promatranog četverogodišnjeg razdoblja Zavod je pokrenuo izradu ovog Izvješća, čime je ova mjera provedena u cijelosti.

3.4.4. Provodenje mjera kojima se utvrđuju obvezne Zavoda u procesu praćenja stanja u prostoru

Obvezne Zavoda utvrđene su Zakonom o prostornom uređenju, te u skladu s tim i godišnjim programima rada. U prethodnim poglavljima daje se pregled aktivnosti Zavoda u izradi prostorno planske dokumentacije županijskog značaja te vodenje Informacijskog sustava prostornog uređenja za Zagrebačku županiju. U nastavku se daje pregled aktivnosti Zavoda u proteklom razdoblju koje su izravno doprinijele realizaciji mjera utvrđenih prethodnim Izvješćem o stanju u prostoru Zagrebačke županije, a odnose se na suradnju s gradovima i općinama Zagrebačke županije.

PRUŽANJE STRUČNE SAVJETODAVNE POMOĆI U IZRADI PROSTORNIH PLANOVA LOKALNE RAZINE

U okviru stručne savjetodavne pomoći Zavod je izvršio u promatranom razdoblju 25 analiza nacrta prijedloga, prijedloga i nacrta konačnih prijedloga prostornih planova uređenja gradova i općina kako bi se nositeljima izrade planova i stručnim izrađivačima ukazalo na moguće neuskladenosti s Prostornim planom Županije.

Pregled izvršenih analiza tijekom postupaka izrade i donošenja PPUG/O			
razdoblje	faza izrade plana	naziv izmjena i dopuna prostornog plana	datum završetka izrade analize
2017. godina	Nacrt prijedloga plana	PPUO Žumberak – IV. ID	18.01.2017.
	Prijedlog plana	PPUO Brdovec – VI. ID (službeno IV. ID)	17.02.2017.
	Prijedlog plana	PPUG Ivanić-Grad – IV. ID (službeno III. ID)	28.02.2017.
	Prijedlog plana	PPUO Gradec – IV. ID	31.08.2017.
	Prijedlog plana	PPUO Luka – II. ID	13.09.2017.
	Nacrt konačnog prijedloga plana	PPUO Pokupsko – II. ID	05.10.2017.
	Prijedlog plana	PPUO Bedenica – III. ID	24.10.2017.
	Nacrt prijedloga plana	PPUG Sveta Nedelja – VI. ID	20.12.2017.
2018. godina	Prijedlog plana	PPUO Bedenica – III. ID	07.02.2018.
	Nacrt prijedloga plana	PPUO Dubravica – IV. ID	13.07.2018.
	Nacrt prijedloga plana	PPUO Rugvica – VI. ID	01.08.2018.
	Nacrt prijedloga plana	PPUO Stupnik – IV. ID	21.12.2018.
2019. godina	Prijedlog plana	PPUO Dubravica – IV. ID	18.01.2019.
	Nacrt prijedloga plana	PPUG Dugo Selo – VII. ID (službeno ID)	15.03.2019.
	Prijedlog plana	PPUO Dubravica – IV. ID	24.04.2019.
	Nacrt prijedloga plana	PPUG Sveta Nedelja – VII. ID	11.06.2019.
	Nacrt prijedloga plana	PPUO Pušča – IV. ID	17.06.2019.
	Prijedlog plana	PPUG Dugo Selo – VII. ID (službeno ID)	19.06.2019.
	Prijedlog plana	PPUG Dugo Selo – VII. ID (službeno ID)	04.09.2019.
	Prijedlog plana	PPUO Marija Gorica – IV. ID (službeno III. ID)	24.09.2019.
2020. godina	Nacrt prijedloga plana	PPUG Ivanić-Grad – V. ID (službeno IV. ID)	12.02.2020.
	Prijedlog plana	PPUO Bistra – VII. ID	10.03.2020.
	Nacrt prijedloga plana	PPUO Rugvica – VII. ID	12.05.2020.
	Nacrt prijedloga plana	GUP Samobor – III. ID	12.05.2020.
	Nacrt prijedloga plana	PPUO Jakovlje – V. ID	22.12.2020.

Tablica 65: Pregled izvršenih analiza tijekom postupaka izrade i donošenja PPUG/O

Izvor: Registar prostornih planova Zagrebačke županije, Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

Osim toga, Zavod je u promatranom razdoblju također sudjelovao u pripremnim radnjama za pokretanje postupaka izrade i donošenja izmjena i dopuna prostornih planova uređenja gradova i općina izradom stručnih analiza prijedloga Odluka o izradi planova ili prijedloga pojedinih planskih rješenja kao inicijalnih zahtjeva za izradu planova u pogledu njihove uskladenosti s Prostornim planom Županije.

Pregled pripremljenih polazišta za izradu prostornih planova	
razdoblje	naziv izmjena i dopuna prostornog plana
2017. godina	PPUO Brckovljani – VI. ID
	PPUO Dubrava – V. ID
	PPUG Dugo Selo – VI. ID
	PPUG Jastrebarsko – IX. ID
	PPUO Pisarovina – VI. ID
	PPUO Rugvica – VI. ID
	PPUUG Sveta Nedelja – VI. ID
2018. godina	PPUO Klinča Sela – VIII. ID
	PPUO Krašić – VI. ID
	PPUO Kravarsko – VI. ID
	PPUO Pisarovina – VII. ID
2019. godina	PPUO Brckovljani – VII. ID
	PPUO Jakovlje – IV. ID
	PPUO Luka – III. ID
	PPUO Rakovec – V. ID
	PPUG Velika Gorica – IV. ID
2020. godina	PPUG Samobor – II. ID
	PPUO Križ – VII. ID
	PPUO Luka – III. ID

Tablica 65: Pregled pripremljenih polazišta za izradu prostornih planova

Izvor: Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

IZDAVANJE MIŠLJENJA NA KONAČNE PRIJEDLOGE PROSTORNIH PLANOVA UREĐENJA GRADOVA I OPĆINA TE GENERALNIH URBANISTIČKIH PLANOVA

U skladu s člankom 107. Zakona o prostornom uređenju Zavod, prije donošenja prostornih planova uređenja gradova i općina te generalnih urbanističkih planova, daje mišljenje u pogledu usklađenosti konačnih prijedloga tih prostornih planova s Prostornim planom Županije.

U proteklom razdoblju Zavod je, nakon prethodno izvršenih stručnih analiza i usuglašavanja, izdao ukupno 29 (pozitivnih) mišljenja o usklađenosti konačnih prijedloga izmjena i dopuna prostornih planova uređenja gradova i općina te generalnih urbanističkih planova s Prostornim planom Zagrebačke županije.

Pregled izdanih mišljenja na konačne prijedloge prostornih planova		
razdoblje	naziv konačnog prijedloga izmjena i dopuna prostornog plana	datum izdavanja mišljenja
2017. godina	PPUO Žumberak – IV. ID	20.02.2017.
	PPUG Sveti Ivan Zelina – V. ID (službeno III. ID)	28.02.2017.
	PPUO Brdovec – VI. ID (službeno IV. ID)	08.03.2017.
	PPUG Ivanić-Grad – IV. ID (službeno III. ID)	05.04.2017.
	PPUO Jakovlje – III. ID	13.04.2017.
	PPUG Dugo Selo – VI. ID (službeno ID)	15.05.2017.
	PPUO Luka – II. ID	06.10.2017.
	PPUO Pokupsko – II. ID	03.11.2017.
	PPUO Gradec – IV. ID	29.11.2017.
2018. godina	PPUO Bistrica – V. ID	20.12.2017.
	PPUO Bedenica – III. ID	01.03.2018.
	PPUG Sveta Nedelja – VI. ID	28.03.2018.
	PPUO Klinča Sela – VIII. ID	16.05.2018.
2019. godina	GUP grada Zaprešića – III. ID	13.11.2018.
	PPUO Rugvica – VI. ID	09.01.2019.
	PPUO Stupnik – IV. ID	04.06.2019.
	PPUO Križ – VI. ID	11.06.2019.
	PPUO Dubravica – IV. ID	26.06.2019.
	PPUO Jakovlje – IV. ID	12.07.2019.
	PPUG Dugo Selo – VII. ID (službeno ID)	13.09.2019.
	PPUO Pušča – IV. ID	24.09.2019.
	PPUG Sveta Nedelja – VII. ID	11.11.2019.
2020. godina	GUP grada Jastrebarsko – VII. ID	11.12.2019.
	PPUG Marija Gorica – IV. ID (službeno III. ID)	04.05.2020.
	PPUO Rugvica – VII. ID	19.05.2020.
	PPUO Bistrica – VII. ID	13.07.2020.
	PPUO Križ – VII. ID	11.08.2020.
	GUP Samobor – III. ID	13.08.2020.

Tablica 66: Pregled izdanih mišljenja na konačne prijedloge prostornih planova

Izvor: Registar prostornih planova Zagrebačke županije, Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije, 2020.

IZRADA PROSTORNIH PLANOVA UREĐENJA GRADOVA I OPĆINA

U proteklom razdoblju Zavod je, sukladno Zakonu o prostornom uređenju ("Narodne novine", broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19), a nakon provedenog postupka nabave, izradio sljedeće prostorne planove čije je donošenje u nadležnosti gradova i općina:

- 1) II. izmjene i dopune PPUO Kravarsko, ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 3/17)
- 2) IV. izmjene i dopune PPUO Rakovec, ("Glasnik Zagrebačke županije", broj 30/17)
- 3) VI. izmjene i dopune PPUO Pisarovina, ("Službeni novine Općine Pisarovina", broj 4/17)
- 4) VII. izmjene i dopune PPUO Pisarovina, ("Službeni novine Općine Pisarovina", broj 15/18)
- 5) VI. izmjene i dopune PPUO Brckovljani, ("Službeni glasnik Općine Brckovljani", broj 9/18)
- 6) IX. izmjene i dopune PPUG Jastrebarsko, ("Službeni vjesnik Grada Jastrebarsko", broj 1/19)

Krajem 2020. godine u postupku izrade nacrta prijedloga bili su sljedeći prostorni planovi:

- 1) III. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Kravarsko,
- 2) III. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Luka i
- 3) VIII. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Križ.

IZRADA NACRTA IZVJEŠĆA O STANJU U PROSTORU GRADOVA I OPĆINA

Sukladno odredbama Zakona o prostornom uređenju Zavod, osim Izvješća o stanju u prostoru Zagrebačke županije, može izradivati nacrte izvješća o stanju u prostoru jedinica lokalne samouprave. U izvještajnom razdoblju, Zavod je izradio sljedeća izvješća o stanju u prostoru lokalne razine:

- 1) Nacrt Izvješća o stanju u prostoru Grada Ivanić-Grada za razdoblje od 1.1.2013. do 31.12.2016. godine ("Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada", broj 3/18)
- 2) Nacrt Izvješća o stanju u prostoru Općine Pisarovina za razdoblje od 1.1.2013. do 31.12.2016. godine
- 3) Nacrt Izvješća o stanju u prostoru Općine Pisarovina za razdoblje od 2016. do 2020. godine ("Službene novine Općine Pisarovina", broj 11/20)
- 4) Nacrt Izvješća o stanju u prostoru Grada Zaprešića za razdoblje od 2016. do 2020. godine ("Službene novine Grada Zaprešića", broj 7/20)
- 5) Nacrt Izvješća o stanju u prostoru Općine Pušća za razdoblje od 2016. do 2020. godine ("Službeni glasnik Općine Pušća", broj --/20 – u pripremi za objavu)

VOĐENJE DOKUMENTACIJE PROSTORA

Po donošenju prostornih planova lokalne razine, gradovi i općine dužni su u skladu sa člankom 112. Zakona o prostornom uređenju, dostaviti Zavodu primjerak svakog donesenog prostornog plana u analognom i elektroničkom obliku te objavljenu Odluku o njegovom donošenju. Time se provodi još jedna važna zadaća Zavoda, a to je vođenje dokumentacije prostora za područje Zagrebačke županije. Ono obuhvaća, osim zbirke navedenih prostornih planova, još i dokumentaciju praćenja stanja u prostoru, studije, stručne podloge i drugu prostorno plansku dokumentaciju relevantnu za prostor Zagrebačke županije. Tijekom promatranog razdoblja Zavod je upotpunio dokumentaciju prostora sa više od 100 elaborata prostornih planova. Dokumentacija prostora sadrži i dokumentaciju o korištenju zemljišta (rješenja o uvjetima građenja, lokacijske i građevinske dozvole, rješenja o izvedenom stanju i dr.)

4. PRIJEDLOZI ZA UNAPRJEĐENJE PROSTORNOG RAZVOJA S OSNOVNIM PREPORUKAMA MJERA ZA IDUĆE RAZDOBLJE

4.1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnog prostornog razvoja Zagrebačke županije s obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove

Pri utvrđivanju temeljnih pretpostavki društvenog i gospodarskog razvoja, zaštite okoliša i racionalnog korištenja prirodnih i kulturnih dobara potrebno je ukazati na prednosti i mogućnosti, ali i ograničenja održivog razvoja u prostoru Zagrebačke županije. Sam geoprometni smještaj Zagrebačke županije predstavlja značajnu prednost u promišljanju prostornog razvoja koji nadilazi županijske okvire. Kao neposredni kontaktni prostor metropole (zagrebački prsten) prostor Zagrebačke županije zajedno s prostorom Grada Zagreba tvori središnji državni prostor u gospodarskom, društvenom i prometnom pogledu. Zbog svega navedenog, održivi razvoj prostora Zagrebačke županije treba sagledavati u širem prostornom kontekstu, pod čim se prvenstveno podrazumijeva prostorna, gospodarska i prometna cjelina koju prostor Zagrebačke županije čini zajedno s prostorom Grada Zagreba.

STANOVNIŠTVO

U odnosu na demografske pokazatelje, Zagrebačka županija je i dalje iznad državnog prosjeka te s pozitivnim projektacijama stanovništva do 2030. godine. Uz Zadarsku županiju, Zagrebačka je županija imala najbolje ocijenjeni pokazatelj; kretanje stanovništva. No, i unatoč takvim pokazateljima, primjetan je trend usporavanja porasta broja stanovnika u odnosu na popis iz 2011. godine. Zbog toga, kao i zbog demografskih pokazatelja na državnoj razini koji nisu ohrabrujući, potrebno je, nakon rezultata popisa stanovništva iz 2021. godine preispitati Prostornim planom Županije procijenjeno daljnje znatno povećanje broja stanovnika u Županiji na kojem se temelje prostorno planska rješenja. Ukoliko se sagledavaju detaljniji demografski podaci, oni koji se odnose na pojedinu područja, pa čak i na pojedinu naselja Zagrebačke županije, uočava se njihova međusobna neujednačenost. Tako zbog pojačane imigracije stanovništva u kontaktnom području uz Grad Zagreb dolazi do širenja naselja, izgradnje poslovnih sadržaja i potrebne prateće javne i komunalne infrastrukture, dok u udaljenijim područjima Županije istovremeno dolazi do trenda pražnjenja (emigracije) stanovništva. Stoga će i u sljedećem razdoblju trebati pronaći odgovarajuća prostorno-planska rješenja, prije svega na lokalnoj razini, kako se zbog sve većeg pritiska za navedenom izgradnjom ne bi dogodili neodgovarajući smjerovi širenja naselja.

GOSPODARSTVO

Kako je naprijed izvješteno, Zagrebačka je županija jedna od gospodarski najrazvijenijih županija u Republici Hrvatskoj, s indeksom razvijenosti 105,89% je 4. najrazvijenija jedinica područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj, odmah iza Grada Zagreba, Istarske i Dubrovačko-Neretvanske županije. Brojne mjere poticanja razvoja gospodarstva obilježile su prethodno razdoblje, kao i mjere potpora u poljoprivredi, ruralnom razvoju i šumarstvu, te potpore u turizmu. Prostornim planovima je utvrđen znatan broj planiranih gospodarskih poduzetničkih zona od kojih je njih 31 utvrđena perspektivnom, s obzirom da imaju povoljan prometni položaj te da su u najvećoj mjeri komunalno opremljene. U nadoazećem razdoblju ne očekuje se veće širenje postojećih, niti planiranje novih gospodarskih zona, već se očekuje realizacija perspektivnih zona i uređenje ostalih zona.

PRIRODNI RESURSI

Bogatstvo prirodnih resursa – kvalitetnog poljoprivrednog i šumskog zemljišta, vodnih resursa, prirodnih i krajobraznih te kulturnih vrijednosti, također su važne prednosti, ali i ograničenja kod planiranja razvoja Zagrebačke županije. Sve ove vrijednosti nameću obvezu posebne odgovornosti za njihovu zaštitu pri planiranju korištenja prostora. Kao što je navedeno i u prijedlogu Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske, od resursa koji će u budućnosti biti u središtu pažnje globalnih procesa sve važniju ulogu imat će pričuve pitke vode, osobito podzemne. Vode su jedna od najvažnijih prostornih sastavnica koje utječu na najviše segmenata korištenja prostora. Na tom tragu, provedeni su vodoistražni radovi na potencijalnom vodozaštitnom području Črnivec u svrhu konačnog određivanja zona sanitarne zaštite izvorišta pitke vode koje su od iznimnog značaja za buduće snabdijevanje pitkom vodom Zagrebačke županije i Grada Zagreba. Sukladno navedenom, VII. Izmjenama i dopunama Prostornog plana Zagrebačke županije odredena je rezervacija zona sanitarne zaštite na tom području čime se omogućilo redefiniranje korištenja tog osjetljivog prostora.

Zagrebačka županija ima velike potencijale i resurse za razvitak temeljen na raznolikosti i prepoznatljivosti krajolika čijom se odgovarajućom zaštitom, upravljanjem i planiranjem doprinosi kvaliteti života. Vrlo velika raznovrsnost i raznolikost krajobraznih tipova i područja Zagrebačke županije predstavlja veliko kulturno i prirodno bogatstvo čije posebnosti mogu biti od interesa i za razne načine korištenja: turističke, gospodarske, poljoprivredne, edukacijske, znanstvene itd. Republika Hrvatska je usvajanjem Europejske konvencije o krajobrazima (*European Landscape Convention*), preuzela obvezu skrbi o vlastitim krajobrazima. Slijedom obveza iz tog dokumenta nalaže se razvijanje sustava zaštite krajobraza koji se temelji na prepoznavanju (identifikaciji), tipologizaciji, vrednovanju, zaštiti i upravljanju krajobrazima. Prepoznavanje i zaštita krajobraza nisu sami sebi svrha, već su potrebni da bi se odredili način upravljanja prostorom i mogućnosti njegova unapredjena u svrhu održivog prostornog i gospodarskog razvoja te poboljšanja kvalitete života. U skladu s navedenim, a na temelju izradene Krajobrazne studije Zagrebačke županije očekuje se njezino dovršenje na lokalnoj razini sa detaljnijom razradom krajobraznih tipova/područja, odnosno podtipova s detaljnijim podacima i smjernicama za održavanje, korištenje, zaštitu i razvitak krajobraza.

INFRASTRUKTURNI SUSTAVI

S obzirom na svoj povoljan geoprometni položaj i neposrednu blizinu državnog središta, Grada Zagreba, Zagrebačka županija ima značajni udio u razvoju i planiranju infrastrukturnih sustava koji nadilaze županijsku razinu (zračna luka Franjo Tuđman, autoceste, željezničke pruge, planirana riječna luka Rugvica i riječno pristanište Pokupsko, HE Drenje i Zaprešić i dr.). S jedne strane, oni doprinose jačanju razvoja prostora Županije, osobito na glavnim prometnim smjerovima, a s druge strane su i ograničavajući čimbenik, s obzirom da takvi sustavi razbijaju cjelovitost prostora. Budući da se VII. Izmjenama i dopuna Prostornog plana Zagrebačke županije, u skladu sa Strategijom razvoja Republike Hrvatske, redefinira infrastrukturni sustav, a naročito prometni (planirana nova autocestovna obilaznica Zagreba i obilazna teretna pruga i dr.) u sljedećem razdoblju se ne očekuje značajnije definiranje lokacija novo planiranih infrastrukturnih građevina u prostoru Županije, već redefiniranje istih na detaljnijoj razini u okviru izrade izmjena i dopuna prostornih planova lokalne razine.

OBNOVA NAKON POTRESA

Kako je naprijed izvješteno, Grad Zagreb, Zagrebačku županiju i Krapinsko-zagorsku županiju pogodio je 22. ožujka 2020. snažan potres u kojem je oštećeno ukupno 26 tisuća zgrada, od toga više od 500 zgrada na području Zagrebačke županije. Dana 29.12.2020. Sisačko-moslavačku, Zagrebački i Karlovačku županiju pogodio je još snažniji potres snage 6,2 po Richteru u kojem je stradao veći broj objekata. Hrvatski sabor donio je 11. rujna 2020. Zakon o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije prema kojem će se, u sljedećem razdoblju, provesti obnova zgrada javne namjene, višestambenih zgrada, poslovnih zgrada, stambeno-poslovnih zgrada i obiteljskih kuća. U tijeku je, dopuna ovog Zakona za područje Sisačko-moslavačke i Karlovačke županije. Obnova zgrada u kojima se obavlja gospodarska djelatnost provest će se sukladno posebnom propisu. Posebno je važno da se obnova zgrada i gradnja zamjenskih objekata provede u skladu s važećom prostorno planskom dokumentacijom, odnosno da se, tamo gdje je potrebno sagledati širi prostor, primijene načela urbane preobrazbe i sanacije.

URBANA PREOBRAZBA I SANACIJA

U Strategiji prostornog razvoja Republike Hrvatske, kao jedna od važnijih tema u kontekstu integriranog urbanog razvoja, nameće se tema urbane preobrazbe i sanacije. Ta tema nadilazi graditeljske zahvate i ona je, osim uz ekonomска, vezana i uz niz društvenih, kulturnih, estetskih, pa i upravljačko-političkih pitanja. Zapošteni i zastarjeli sklopovi najčešće obuhvaćaju nerentabilne i ugasle industrijske, eksplotacijske, vojne, infrastrukturne, turističke i druge slične prostore (tzv. *brownfield*) koje je potrebno privesti svrshishodnoj namjeni, upravo kroz proces urbane preobrazbe odnosno regeneracije. Navedene mjere treba provesti i na području Zagrebačke županije, prije svega u njezinim urbanim dijelovima, kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri uredili i upotpunili odgovarajućim sadržajima već postojeći urbani prostori, a smanjile daljnje potrebe za širenjem naselja i drugih urbanih struktura na poljoprivredne i druge vrijedne površine. U tu svrhu na državnoj razini, Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja tijekom 2018. godine je organiziralo radionice u svezi vođenja Registar *brownfield* područja u Republici Hrvatskoj. Registar *brownfield* područja je zamišljen kao jedinstveni i javno dostupni preglednik podataka o područjima planiranim za urbani preobrazbu s precizno utvrđenim modelom podataka o pojedinom području. Registrum će se uspostaviti evidencija *brownfield* područja u cilju njihove inventarizacije i vrednovanja, a

kasnije i praćenja stanja, kao preduvjeta za eventualna buduća ulaganja radi prenamjene ili revitalizacije takvih područja, sve u skladu s usmjerenjima iz Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske. U ožujku 2020. godine, Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije uključen je u izradu Registra u ulozi administratora korisnika unosom, verificiranjem i objavom podataka područja planiranih za urbanu preobrazbu za područje Zagrebačke županije.

U svrhu urbane sanacije dijelova naselja neophodno je utvrditi i područja zahvaćena nezakonitom izgradnjom. Za to je potrebno, provesti detajniju analizu stanja, a zatim utvrditi obvezu izrade planova sanacije i detaljnih mjera sanacije ozakonjene gradnje u cilju postizanja zadovoljavajućeg standarda infrastrukture, društvenog standarda i kvalitetnijeg do-prinosa doživljaju urbanog krajobraza. U tu svrhu, u okviru sporazuma sa Hrvatskim zavodom za prostorni razvoj, Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije je tijekom 2017. godine izradio Pilot projekt metodologije sanacije nezakonite gradnje u naseljima Bapča i Selnica na području Zagrebačke županije. U okviru tog projekta izrađen je Pilot prijedlog Urbanističkog plana sanacije naselja Bapča i Selnica kao predložak za izradu drugih urbanističkih planova sanacije koji bi se utvrdili prostornim planovima šireg područja.

ZAKLJUČNO – POTREBE, MOGUĆNOSTI I OGRANIČENJA

Kao zaključak ovog poglavlja u kojem se navode potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnog održivog razvoja u prostoru Županije, treba još jednom naglasiti važnost racionalnog planiranja, uz očuvanje prirodnih resursa kojima obiluje ovaj prostor. Prostornim planom Zagrebačke županije utvrđen je niz odredbi kojima se štiti prostor od prenamjene i kojima se ograničava širenje građevinskog područja na najvjerdnije županijske resurse, a to su, prije svega, kvalitetno poljoprivredno zemljište, šume, vode i osobito vrijedni dijelovi prirode. Također su utvrđene mjere zaštite i očuvanja prostora, prepoznati osobito vrijedni dijelovi prirode, utvrđene krajobrazne celine, provedeno bonitetno vrednovanje tla i utvrđena prostorna distribucija tala po bonitetnim KLASAMA. U razdoblju u kojem se prati provodenje Prostornog plana Županije provedene su brojne analize usklađenosti s njegovim smjernicama i odredbama i može se utvrditi da su u tom razdoblju gradovi i općine na području Županije racionalno koristili prostor. To, prije svega, znači da nisu prekoračene površine građevinskih područja u odnosu na površine koje su utvrđene prostornim planovima na dan donošenja Prostornog plana Zagrebačke županije iz 2002. godine, uz dopuštena iznimna povećanja koja se vezuju uz zakonom određeni udio izgrađenog građevinskog područja. Na tim temeljima potrebno je i nadalje planirati održivi razvoj Zagrebačke županije, kroz izradu prostornih planova sljedeće generacije.

4.2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjena i dopuna važećih prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor na razini Zagrebačke županije

Zakonom o prostornom uređenju ("Narodne novine", broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19) utvrđena je obveza izrade prostornih planova nove generacije. Prioritet izrade prostornih planova nove generacije jest izrada i donošenje Državnog plana prostornog razvoja čiji su sadržaj, prostorni pokazatelji i standard elaborata propisani Pravilnikom o Državnom planu prostornog razvoja ("Narodne novine", broj 122/15). U svrhu njegove izrade Vlada Republike Hrvatske donijela je, u travnju 2018. godine, Odluku o izradi Državnog plana prostornog razvoja ("Narodne novine", broj 39/18). Do izmjena i dopuna Zakona iz travnja 2019. godine, donošenje Državnog plana prostornog razvoja bio je osnovni preduvjet za izradu i donošenje novih prostornih planova županija odnosno Grada Zagreba. Navedenim izmjenama i dopunama Zakona te su odredbe brisane, te je za realizaciju navedenih novih prostornih planova područne (regionalne) razine ostao preduvjet donošenje Pravilnika kojim će se odrediti pobliže njihov sadržaj i standard elaborata. S ciljem poštivanja hijerarhije prostorno-planske dokumentacije, donošenje Državnog plana prostornog razvoja i dalje će ostati glavni preduvjet za izradu Prostornog plana Županije nove generacije.

4.2.1. Potreba izrade i donošenja izmjena i dopuna važećih prostornih planova

MJERA 1:

IZMJENE I DOPUNE VAŽEĆIH PROSTORNIH PLANOVA PODRUČNE (REGIONALNE) RAZINE

Do realizacije prethodno navedenih uvjeta za donošenje Prostornog plana Zagrebačke županije nove generacije svakako treba uzeti u obzir eventualnu potrebu izrade novih ciljanih izmjena i dopuna važećeg Prostornog plana Zagrebačke županije, nakon dovršetka postupka VII. izmjena i dopuna ovog Plana.

MJERA 2:

IZMJENE I DOPUNE VAŽEĆIH PROSTORNIH PLANOVA LOKALNE RAZINE

Dinamika izrade i donošenja izmjena i dopuna prostornih planova lokalne razine, čije je donošenje u nadležnosti jedinica lokalne samouprave, odredit će se Izvješćima o stanju u prostoru i preporukama za unaprijeđenje održivog razvoja gradova i općina Zagrebačke županije. Riječ je o izmjenama i dopunama sljedećih važećih prostornih planova:

- prostorni planovi uređenja gradova i općina,
- generalni urbanistički planovi,
- urbanistički i planovi uređenja (detaljni planovi uređenja).

Može se pretpostaviti da će se i u sljedećem razdoblju do donošenja novog Prostornog plana Zagrebačke županije provoditi postupci izmjena i dopuna prostornih planova lokalne razine, naročito prostornih planova uređenja, u cilju usklađenja sa VII. izmjenama i dopunama Prostornog plana Zagrebačke županije, propisima i novoizrađenom tehničkom i prostornom dokumentacijom te u svrhu realizacije značajnijih zahtjeva korisnika prostora.

4.2.2. Potreba izrade i donošenja prostornih planova nove generacije

MJERA 3:

IZRADA NOVOG PROSTORNOG PLANA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

U ovisnosti o dinamici postupka izrade i donošenja Državnog plana prostornog razvoja te o dinamici donošenja Pravilnika o prostornim planovima odvijat će se i postupak izrade i donošenja novog Prostornog plana Zagrebačke županije. Do donošenja navedenog Državnog plana predviđa se nastavak pripremnih aktivnosti na izradi novog Prostornog plana Županije. Plan nove generacije će se temeljiti na najnovijim stručnim spoznajama, novim propisima i mjerama koje proizlaze iz članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji, trendovima i procesima u prostoru te na multidisciplinarnom pri-

stupu izradi. Po donošenju Državnog plana, odnosno Pravilnika, pokrenut će se sam postupak izrade i donošenja novog Plana čiju dinamiku izrade i donošenja u cijelosti treba uskladiti sa zakonskom regulativom iz područja prostornog uređenja.

MJERA 4:**IZRADA URBANISTIČKIH PLANOVА UREĐENJA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA**

Izrada urbanističkih planova uredjenja županijskog značaja predviđena je, sukladno zakonu, za izdvojena građevinska područja izvan naselja za gospodarsku namjenu županijskog značaja. Obuhvat ovih planova odredit će se novim Prostornim planom Zagrebačke županije.

MJERA 5:**IZRADA PROSTORNIH PLANOVА LOKALNE RAZINE**

Prethodnim izvješćem o stanju u prostoru Zagrebačke županije najavljena je izrada novih prostornih planova uredjenja treće generacije. Postupak izrade i donošenja navedenih planova nije proveden s obzirom da u promatranom razdoblju nije bio donesen Državni plan prostornog razvoja, niti novi Prostorni plan Zagrebačke županije, kao i Pravilnik o prostornim planovima. S obzirom da se u sljedećem četverogodišnjem razdoblju očekuje donošenje navedenih prostornih planova i propisa, očekuje se pod kraj tog razdoblja početak izrade tek manjeg broja novih prostornih planova uredjenja gradova i općina.

Također, paralelno sa izradom novih prostornih planova uredjenja moguće je očekivati, pred kraj sljedećeg četverogodišnjeg razdoblja, izradu novih generalnih urbanističkih planova (za Samobor i Veliku Goricu) i urbanističkih planova uredjenja lokalne razine radi uskladenja sa novim prostornim planovima više razine i šireg područja te prema potrebama, u ovisnosti o inicijalnim zahtjevima korisnika prostora u svezi uredjenja neuređenih dijelova građevinskih područja ili dijelova građevinskih područja predviđenih za urbanu sanaciju i preobrazbu daljnog razvoja informacijskog sustava te izrade drugih dokumenata koji utječu na prostor.

4.2.3. Potreba daljnog razvoja informacijskog sustava te izrada stručnih podloga i drugih dokumenata koji utječu na prostor Zagrebačke županije**MJERA 6:****DALJNI RAZVOJ INFORMACIJSKOG SUSTAVA PROSTORNOG UREĐENJA**

Sukladno Zakonu o prostornom uređenju, Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije je u prošlom četverogodišnjem razdoblju intenzivno provodio aktivnosti na vođenju i održavanju Informacijskog sustava prostornog uređenja (ISPU) za područje Zagrebačke županije, o čemu je detaljno izvješteno u poglavljju 3.1.4. ovog Izvješća. Navedenu aktivnost potrebno je i nadalje provoditi kroz obradu prostornih planova za Geoportal prostornih planova Republike Hrvatske, kroz obradu prostornih planova za Registr prostornih planova Zagrebačke županije i objavu odabranih podataka na WEB GIS pregledniku prostornih planova Zagrebačke županije, kao i kroz implementaciju prostornih planova iz AutoCada u GIS sustav za potrebe izrade Državnog plana prostornog razvoja. I nadalje je potrebno ažurirati i druge WEB GIS aplikacije koje su već objavljene na stranicama Zavoda, kao što su WEB GIS portal Stanje u prostoru Zagrebačke županije i WEB GIS portal Poduzetničke zone na prostornim planovima na području Zagrebačke županije. Informacijski sustav treba razvijati u suradnji s nadležnim Ministarstvom, nadležnim upravnim tijelima Zagrebačke županije te u suradnji s jedinicama lokalne samouprave.

MJERA 7:**IZRADA KRAJOBRAZNE STUDIJE ZA RAZINU GRADOVA I OPĆINA TE DRUGIH STRUČNIH PODLOGA ZA POTREBE IZRADE PROSTORNIH PLANOVА**

Krajobrazna studija Zagrebačke županije koja je izrađena na razini strateških smjernica zaštite krajobraznih obilježja općih krajobraznih tipova/područja sadrži podatke koji u osnovnim okvirima prepoznavanja i ocjene pomažu razumjeti različiti karakter pojedinih općih krajobraznih tipova/područja, očekujući da će postati temeljem za obazrivo korištenje krajobraznih resursa u budućim planerskim odlukama. Istom Studijom preporučuje se izrada Krajobrazne studije na nižim razinama karakterizacije koja će u okviru detaljnije obrade na razini krajobraznih tipova/područja, odnosno podtipova dati podrobnije podatke i smjernice za održavanje, korištenje, zaštitu i razvitak krajolika. Stoga se u sljedećem razdoblju planira izraditi Krajobrazna studija Zagrebačke županije na razini gradova i općina. Preduvjet za izradu ove studije je izrada Krajobraznog atlasa Republike Hrvatske. Ovisno o sadržaju izrade budućih prostornih planova ili njihovih izmjena i dopuna moguće je da će se pojavit potreba za izradom i drugih studija i stručnih podloga koje će osigurati kvalitetan odabir planskih rješenja u prostoru Zagrebačke županije.

MJERA 8:**SURADNJA U IZRADI PROGRAMA MJERA ZA OBNOVU ZGRADA OŠTEĆENIH POTRESOM**

Sukladno članku 11. Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije ("Narodne novine", broj 102/20), obnova i druge mjere uređene ovim Zakonom provode se na način i u skladu s programima mjera i aktivnosti obnove odnosno uklanjanja oštećenih zgrada, gradnje zamjenskih obiteljskih kuća i stambenog zbrinjavanja osoba pogodenih potresom. Programi mjera donose se ovisno o utvrđenim prioritetima te raspoloživim sredstvima i drugim resursima. Programe mjera donosi Vlada odlukom, na prijedlog Ministarstva i uz prethodna mišljenja Grada Zagreba i drugih potresom pogodenih županija. U izradi Programa mjera koji će se odnositi na područje Zagrebačke županije trebaju sudjelovati nadležna tijela iz različitih resora, kao i stručnjaci iz različitih područja, kako bi se na što kvalitetniji način, multidisciplinarnim pristupom, utvrdila najbolja rješenja za prostor Zagrebačke županije.

MJERA 9:**IZRADA IZVJEŠĆA O STANJU U PROSTORU NA ŽUPANIJSKOJ I LOKALNIM RAZINAMA**

Zakonom o prostornom uređenju utvrđena je obveza izrade Izvješća o stanju u prostoru na državnoj, županijskoj i lokalnoj razini, kontinuirano, svake četiri godine. Izvješće sadrži analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja na temelju obveznih prostornih pokazatelja o stanju u prostoru, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata te

prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Gradovi i općine na području Zagrebačke županije provode ovu zakonsku obvezu, o čemu je izviješteno u ovom i prethodnim izvješćima. S izradom navedenih izvješća potrebno je nastaviti i u sljedećem četverogodišnjem razdoblju. Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije započet će, krajem sljedećeg četverogodišnjeg razdoblja, s izradom novog Izvješća o stanju u prostoru Zagrebačke županije za sljedeće četverogodišnje razdoblje.

MJERA 10:

NASTAVAK AKTIVNOSTI ZAVODA ZA PROSTORNO UREĐENJE U PROCESU UNAPRJEĐENJA PROSTORNOG RAZVOJA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

Značajnu ulogu u provođenju mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja Zagrebačke županije i dalje će imati Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije. Zavod će i nadalje izradivati prostorne planove županijske razine, prije svega tu je novi Prostorni plan Zagrebačke županije čija se intenzivna izrada očekuje po donošenju Državnog plana prostornog razvoja. Nadalje, tu je izrada četverogodišnjih Izvješća o stanju u prostoru Zagrebačke županije, kao i vođenje Informacijskog sustava prostornog uređenja, odnosno baze svih prostornih podataka za područje Zagrebačke županije. Od ostalih aktivnosti Zavod će i u sljedećem četverogodišnjem razdoblju pratiti provedbu Prostornog plana Zagrebačke županije s ciljem učinkovitog korištenja, gospodarenja i zaštite prostora Zagrebačke županije te sudjelovati u izradi prostornih planova i izvještajnih dokumenata iz nadležnosti jedinica lokalne samouprave kroz sljedeće aktivnosti: pružanjem stručne savjetodavne pomoći pri izradi prostornih planova iz nadležnosti gradova i općina, davanjem mišljenja o usklađenosti konačnih prijedloga prostornih planova uređenja i generalnih urbanističkih planova s Prostornim planom Zagrebačke županije, kao i kroz samu izradu prostornih planova uređenja te izvješća o stanju u prostoru iz nadležnosti gradova i općina.

4.3. Preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja

Kao rezultat naprijed provedene analize potreba, mogućnosti i ograničenja daljnog održivog razvoja u prostoru Zagrebačke županije, proizlazi prijedlog aktivnosti za njegovo unaprjeđenje u budućem razdoblju. Temeljna aktivnost za unaprjeđenje održivog razvoja u prostoru Zagrebačke županije svakako je izrada prostorno planske dokumentacije. Kvalitetnom izradom prostornih planova na svim razinama, te njihovim dosljednim i pravodobnim provođenjem, osigurat će se osnovni uvjeti za održiv prostorni i gospodarski razvoj Zagrebačke županije. Prostorno planska rješenja treba temeljiti na imperativu racionalnog korištenja prostora, kojim će se prirodnii i kulturni resursi Zagrebačke županije očuvati od nena-mjenskog korištenja, kao i svake druge devastacije i neplanskih izgradnjina.

O potrebi izrade i donošenja prostornih planova izviješteno je u prethodnom poglavljiju. U nastavku se daje sažeti pregled mjera i aktivnosti koje je potrebno provesti u postupku izrade i provedbe dokumenata prostornog uređenja u sljedećem razdoblju, s ciljem unaprjeđenja održivog razvoja u prostoru Zagrebačke županije. Aktivnosti su prikazane sažeto, prema tematskim skupinama, a opširnija razrada svake teme prikazana je u prethodnim poglavljima ovog Izvješća.

PREPORUKE MJERA I AKTIVNOSTI ZA UNAPRJEĐENJE PROSTORNOG RAZVOJA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE			
redni broj	naziv mjere / aktivnosti	realizacija	nositelj
Mjera 1.	Potreba izrade izmjena i dopuna važećih prostornih planova područne (regionalne) razine	2021.-2022.	
Aktivnost 1.1	Izrada ciljanih izmjena i dopuna Prostornog plana Zagrebačke županije	2021.-2022.	Zavod
Mjera 2.	Potreba izrade izmjena i dopuna važećih prostornih planova lokalne razine na području Zagrebačke županije	2021.-2024.	
Aktivnost 2.1.	Izrada izmjena i dopuna prostornih planova uređenja	2021.-2024.	JLS
Aktivnost 2.2.	Izrada izmjena i dopuna generalnih urbanističkih planova	2021.-2024.	JLS
Aktivnost 2.3.	Izrada izmjena i dopuna urbanističkih planova uređenja	2021.-2024.	JLS
Aktivnost 2.4.	Izrada izmjena i dopuna detaljnih planova uređenja	2021.-2024.	JLS
Mjera 3.	Potreba izrade i donošenja novog Prostornog plana Zagrebačke županije	2021.-2023.	
Aktivnost 3.1.	Izrada novog Prostornog plana Zagrebačke županije	2021.-2023.	Zavod
Mjera 4.	Potreba izrade i donošenja urbanističkih planova uređenja županijskog značaja	2023. i dalje	
Aktivnost 4.1.	Izrada urbanističkih planova uređenja županijskog značaja	2023. i dalje	Zavod
Mjera 5.	Potreba izrade i donošenja novih prostornih planova lokalnog značaja	2023. i dalje	
Aktivnost 5.1.	Izrada novih prostornih planova uređenja gradova i općina	2023. i dalje	JLS
Aktivnost 5.2.	Izrada novih generalnih urbanističkih planova	2023. i dalje	veliki gradovi
Aktivnost 5.3.	Izrada novih urbanističkih planova uređenja	2023. i dalje	JLS
Mjera 6:	Potreba vođenja Informacijskog sustava prostornog uređenja (ISPU) Zagrebačke županije	2021.-2024.	
Aktivnost 6.1.	Obrađa prostornih planova s područja Zagrebačke županije za Geoportal prostornih planova Republike Hrvatske	2021.-2024.	Zavod
Aktivnost 6.2.	Obrađa prostornih planova s područja Zagrebačke županije za Registr prostornih planova Zagrebačke županije	2021.-2024.	Zavod
Aktivnost 6.3.	Objava podataka iz Registr prostornih planova na WEB GIS pregledniku prostornih planova Zagrebačke županije	2021.-2024.	Zavod
Aktivnost 6.4.	Implementacija prostornih planova iz AutoCada u GIS sustav – za izradu prostornih analiza, kao i za potrebe izrade Državnog plana prostornog razvoja, u suradnji sa Zavodom za prostorni razvoj Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine	2021.-2024.	Zavod
Aktivnost 6.5.	Ažuriranje WEB GIS portala "Stanje u prostoru Zagrebačke županije" i "Poduzetničke zone u prostornim planovima na području Zagrebačke županije "	2021.-2024.	Zavod
Mjera 7:	Potreba izrade Krajobrazne studije Zagrebačke županije za detaljnu razinu krajobraznih tipova	2022.-2023.	
Aktivnost 7.1.	Izrada Krajobrazne studije Zagrebačke županije za razinu gradova i općina kao detaljnija razrada Krajobrazne studije Zagrebačke županije	2022.-2023.	Zavod
Mjera 8:	Potreba izrade Programa mjera za obnovu zgrada oštećenih potresom	2021.-2023.	
Aktivnost 8.1.	Suradnja na izradi Programa mjera za obnovu zgrada oštećenih potresom na području Zagrebačke županije	2021.-2023.	Zavod
Mjera 9:	Potreba izrade Izvješća o stanju u prostoru na županijskoj i lokalnoj razinama	2021.-2024.	
Aktivnost 9.1.	Izrada Izvješća o stanju u prostoru Zagrebačke županije za razdoblje 2021. – 2024.	2021.-2024.	Zavod
Aktivnost 9.2.	Izrada Izvješća o stanju u prostoru gradova i općina na području Zagrebačke županije za sljedeće četverogodišnje razdoblje	2021.-2024.	JLS

Tablica 67: Preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja Zagrebačke županije

5. IZVORI PODATAKA

U izradi ovog Izvješća Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije surađivao je s javnopravnim tijelima državne, županijske i lokalne razine. Rezultat je složeni dokument koji pokriva različita područja ljudskog djelovanja, koja na različite načine utječu na buduće planiranje prostora i unaprjeđenje održivog razvoja, a i sama proizlaze iz postojećih prostorno planskih rješenja. Već i sama definicija prostornog planiranja kao interdisciplinarnе dјelatnosti određuje neophodnu daljnju suradnju Zavoda i javnopravnih tijela na svim razinama, s ciljem što kvalitetnije realizacije navedenih projekata i provedbi aktivnosti utvrđenih ovim dokumentom. U nastavku se daje popis javnopravnih tijela koja su, na pisani zahtjev, dostavila podatke za izradu ovog Izvješća, sukladno članku 10. Pravilnika o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru ("Narodne novine", broj 48/14 i 19/15). Podaci javnopravnih tijela koja nisu dostavila podatke preuzeti su sa službenih mrežnih stranica te objavljenih ili dostavljenih dokumenata, studija, publikacija i stručnih podloga.

POPIS JAVNOPRAVNIH TIJELA KOJA SU DOSTAVILA PODATKE ZA IZRADU IZVJEŠĆA:

1. Državni zavod za statistiku, Zagreb,
2. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Zagreb,
3. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Zagreb,
4. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Zagreb,
5. Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, Zagreb,
6. Hrvatske autoceste d.o.o., Zagreb,
7. Hrvatske ceste d.o.o., Zagreb,
8. Autocesta Rijeka – Zagreb d.d., Zagreb,
9. Autocesta Zagreb – Macelj d.o.o., Zagreb,
10. HŽ Infrastruktura, Zagreb,
11. Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo, Zagreb,
12. Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, Zagreb,
13. HEP ODS d.o.o., Elektra Bjelovar, Bjelovar,
14. HEP ODS d.o.o., Elektra Karlovac, Karlovac,
15. HEP ODS d.o.o., Elektra Križ, Križ,
16. HEP ODS d.o.o., Elektra Zabok, Zabok,
17. HEP ODS d.o.o., Elektra Zagreb, Zagreb,
18. INA – Industrija nafte d.d., Zagreb,
19. Jadranski naftovod d.d., Zagreb,
20. Plinacro d.o.o., Zagreb,
21. Hrvatske vode, Zagreb,
22. Hrvatske vode, VGO za gornju Savu, Zagreb,
23. Hrvatske vode, VGO za srednju i donju Savu, Zagreb,
24. Hrvatske šume d.o.o., Uprava šuma Podružnica Zagreb,
25. Hrvatske šume d.o.o., Uprava šuma Podružnica Karlovac,
26. Hrvatske šume d.o.o., Uprava šuma Podružnica Vrbovec,
27. Zagrebačka županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša, Zagreb,
28. Zagrebačka županija, Upravni odjel za fondove Europske unije, regionalnu i međunarodnu suradnju, Zagreb,
29. Zagrebačka županija, Upravni odjel za prosvjetu, kulturu, sport i tehničku kulturu, Zagreb,
30. Zagrebačka županija, Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb i hrvatske branitelje, Zagreb,
31. Grad Samobor, Upravni odjel za komunalne djelatnosti, Samobor,
32. Grad Samobor, Upravni odjel za provođenje dokumenata prostornog uređenja i gradnju, Samobor,
33. Grad Velika Gorica, Upravni odjel za komunalne djelatnosti i promet, Velika Gorica,
34. Ostali gradovi i općine Zagrebačke županije,
35. Javna ustanova Zeleni prsten Zagrebačke županije, Zagreb,
36. Regionalna energetska agencija sjeverozapadne Hrvatske, Zagreb,
37. Županijska uprava za ceste Zagrebačke županije, Zagreb,
38. Vodovod i odvodnja Bistra d.o.o., Donja Bistra,
39. Vodoopskrba i odvodnja Zaprešić d.o.o., Zaprešić,
40. Zagrebački holding d.o.o., Podružnica Vodoopskrba i odvodnja, Zagreb,
41. Vode Jastrebarsko, Jastrebarsko,
42. Vode Žumberak, Kostanjevec,
43. Vode Krašić, Krašić,
44. Vode Pisarovina, Pisarovina,
45. VG Vodoopskrba d.o.o., Velika Gorica,
46. Vodovod Klinča Sela, Donja Zdenčina,
47. Komunalno Ozalj, Ozalj,
48. Zagorski vodovod, Zabok,
49. Dukom plin d.o.o., Dugo Selo,

50. Energo Metan d.o.o., Samobor,
51. Gradska plinara Zagreb d.o.o., Zagreb,
52. Ivaplin d.o.o., Ivanić-Grad,
53. Montcogim-Plinara d.o.o., Sveta Nedelja,
54. Plin Vrbovec, Vrbovec,
55. Zagorski metalac d.o.o., Zabok,
56. Zelina plin d.o.o., Sveti Ivan Zelina,
57. Odvodnja Samobor d.o.o., Samobor,

Također su, pri izradi ovog Izvješća, korišteni brojni dokumenti iz službene dokumentacije Zavoda za prostorno uređenje Zagrebačke županije koju, osim dokumenata prostornog uredjenja, čine i brojne studije i stručne podloge iz različitih područja djelovanja. Dokumenti su navedeni u poglavljju 3.3.1. ovog Izvješća.